

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1AC211	ImageGroup:	I2PD18645
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལཱ་བའི་གསུང་རྩོམ་ཕྱོགས་བསྟུས། rje tsong kha pa yab sras kyis mdzad pa'i lta ba'i gsung rtsom phyogs bsdus/
Author:	n/a
Descriptor:	n/a
Original Publication:	gangs can khyad nor dpe tshogs/;74
Place:	lha sa/
Publisher:	ser gtsug nang bstan dpe rnying 'tshol bsdu phyogs sgrig khang /
Date:	[n.d.]
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, Southwest University of Nationalities, Chengdu, China.

༡༡། །རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཡབ་སྐུ་སྐུ་མཛེད་པའི་
ལྷ་བའི་གསུང་རྩོམ་བྱུགས་བསྐྱུས་
བཞུགས་སོ། །

མཆོད་པའི་ལྷ་བའི་གསུང་རྩོམ་བྱུགས་བསྐྱུས་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཡབ་སྐུ་སྒྱིས་མཛད་པའི་
ལྷ་བའི་གསུང་རྩོམ་ཕྱོགས་བསྐྱུས་
བཞུགས་སོ། །

གངས་ཅན་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆོག་ལ།

၁၈၇၆ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်

အောက်ပါအတိုင်း

အမည်

အောက်ပါအတိုင်း

གྲིང་གཞི།

རབ་དཀར་གངས་པའི་ཕྱིར་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་འཛམ་གླིང་གོ་ལ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་
ཆགས་པའི་མཐོ་སྒང་བོད་ཅེས་གྲགས་པའི་ས་ཡི་ཐིག་ལེར། བ་སྤྱེལ་ཆུན་དང་། མ་བྲག་སྤིག་གཉིས་
ནས་མཆེད་པའི་བོད་མིའི་ཐོག་མ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་། སྤྱི་བོ་རྒྱམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རྒྱམ་དབྱེད་འདྲ་
མེན་གྱི་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པའི་གནས་ཅི་རིགས་གསར་གཏོད་དང་། འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་མཁས་སུ།
ལྷག་པར་དུས་རབས་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་ས་གསུམ་ན་སྟུན་པའི་གྲགས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་བོ་སྤྱིར་བཙན་སྒྲམ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱེས་མཆོག་གང་གི་མཆེན་བཙུང་ལུས་པའི་བྱེད་ལས་ཉག་གཅིག་
གི་མཐུལ་ས། བོད་ཀྱི་ས་ཆེན་པོའི་བྱོན་ཀུན་ལ་བྱུང་བར་ལུས་ཤིང་། འཇིག་རྟེན་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐའ་དག་ཇི་བཞིན་སྟོན་པར་ལུས་པ། ཆེས་ངོ་མཚར་མྱོད་དུ་བྱུང་
བའི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་བཞིན་ཐོག་མར་སྟོལ་གཏོད་མཛད་ལ། སྤྱི་རྒྱའི་ཕན་བདེའི་གཞི་རྩ་ནང་ཆོས་བོད་
དུ་བསྐྱར་འགོ་བརྒྱུམས་པ་དང་། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱིར་ཤེ་བཙན་གྱིས་བསམ་
ཡས་སུ་སངས་པའི་བདུན་གྱིས་ཐོག་དངས་རབ་བྱུང་གི་ལྗེ་དང་། སྤྱི་བསྐྱར་སྟོབ་བྱ་ཐོག་མར་བཙུགས་ནས་
སྤྱི་རིག་བཀྲ་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་དུ་མ་གསོ་སྤྱོད་གནང་སྟེ། ཉེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་ནང་རིག་པ་གཙོ་བོར་
བྱུང་བའི་རིག་གཞུང་སྟིང་བརྒྱད་སྟོ་ཆོགས་སྟོངས་འདི་ར་དར་སྤེལ་མཛད་དེ། ཤེས་རིག་མཛོད་བརྒྱའི་སྟོ་
འཕར་ཡངས་པོར་བྱེ་བ་ནས་བཟུང་། དུས་རབས་ཤིམ་པའི་ནང་ཡུལ་ཁམས་འདིར་འཆད་རྩོད་རྩོམ་
གསུམ་ལ་མངའ་བརྟེས་པའི་མཁས་བླུང་གཉིས་ལྷན་གྱི་སྤྱེས་ཆེན་དམ་པ་ཇི་སྟེད་བྱོན་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་སྤྱི་
ཕྱིར་བོད་ཡིག་དུ་བསྐྱར་ཅིང་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དང་། གསར་རྩོམ་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལུ་
ཅག་ལྟ་བུས་ཆོག་གང་དཔལ་བ་བརྟེན་ནས་བབྲངས་ཀྱང་བབྲང་བར་དཀའ་བས། བོད་ཁུལ་གྱི་གསུང་རབ་
སྤྲེགས་བམ་ཐམས་ཅད་གཞི་གཅིག་དུ་བཙུགས་ན་རི་རྒྱལ་ལྷན་པོའི་དབང་ས་ལའང་སྤྱིངས་པ་སྟེར་ལུས་

མོ་ཞེས་སྐྱུ་མ་གྲང་ཉུ་དུ་མི་ཆེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཙུ་ཆེའི་རིག་གཞུང་སྤྲོད་པའི་ནད་བརྒྱ་འཛོམས་པའི་སྐྱུ་
 མཆོག་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་རོ་བཅུད་གངས་ཅན་པའི་ལུས་སེམས་སུ་ཤོག་བྱ་སྐྱུ་མ་ཆོས་བཞིན་དུ་
 སེམས་པ་ནས་བཟུང་། སྐྱེ་བོ་ལལ་བ་དག་གི་སྒྲུང་དོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆད་ཀྱང་ཆེས་མཐོན་
 བོར་སོན་ཏེ་སྒོ་གསུམ་དགེ་བཅུའི་ལས་ལ་བརྩོན་པ་དང་། བྱམས་དང་སྤྱོད་རྗེས་རྒྱུད་དུ་ལ་ཁིང་། ཡ་
 རབས་དང་གཤིས་བཟང་གི་མཛེས་སྟོན་རང་ཆས་སུ་ལྟན་པའི་མི་རིགས་ཁྱེད་འཕགས་ཅན་ཞིག་དུ་ཡར་
 རྒྱས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུར། དེང་གི་དུས་སྤྱིར་འཛམ་གླིང་གར་རྒྱུབ་ལ་གནས་པའི་སྤྱིད་འབྲོར་རིག་
 གསུམ་སྤྱི་དང་། ཡར་སྐོས་ཆོན་རིག་ཅེར་སོན་གྱི་ཡུལ་གྱུ་དག་གི་མི་སྣ་གྲགས་ཅན་ནམས་ཀྱང་ཡུལ་འདི་
 དང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་སློབ་འཁྱོལ་ས་དང་། ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་ཞིག་དུ་གྱུར་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་
 ལགས།

འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཉམས་དམས་སུ་སོང་བའི་ཉེར་ལེན་ལས། ལོ་
 བཅུའི་གོང་ཆགས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་སྤྲོད་གསུམ་ནོར་གྱིས་བཀའ་སྟེ་ཡོན་དུ་ལལ་ན་ཡང་སྤྱོད་ཐབས་བྲལ་བའི་
 གངས་སྤྲོད་ཀྱི་ཁྲོད་ནོར་ཏེ། གསུང་རབ་བར་ཤིང་དང་བཅས་པ་ལལ་མོ་ཆེ་མེ་ལྟ་དང་རྩ་ལྟའི་ཞལ་དུ་
 ལལ་ཟེན་དག་ནི་བསྐྱར་གསོ་བྱ་རྒྱུའི་རྣམ་མཐུ་རང་ཅག་སུ་ལའང་མེད་ལ། དུས་ངན་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྲོད་ནས་
 ཉེས་དབང་གིས་ད་ལྟ་ས་སྤྱོད་དུ་ལྷག་ལུས་གསུང་རབ་དག་ཀྱང་པལ་ཆེ་བ་དཔེ་རྒྱན་དཀོན་རིགས་ཤིག་
 དུ་གྱུར་སྟབས་དེར་སྐབས་རིག་གནས་དངོས་རྗེས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་གཞིར་བཟུང་བདག་སྤྱང་བྱེད་དགོས་
 རྒྱུ་ཞིག་། རིག་གཞུང་དོན་གཉེར་པའི་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར་མ་ཐུབ་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོས་པ་ཇི་བཞིན་མ་
 གྲུབ་ཅིང་། དེ་བས་ཉེན་ཆབས་ཆེ་བ་ནི་འབྱུང་བཞི་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པས་ས་སྤྱོད་དུ་རྩ་བརྒྱུག་མི་གཏོང་
 བའི་ངེས་པ་མེད་གཤིས། འདི་ཀྱང་བདག་སྤྱང་གནད་འཁེལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་གཞན་ལ་འགལ་ཐབས་མེད་པའི་
 རང་ཅག་ཁོ་ནའི་འགན་འཁེལ་ཉིད་དུ་ངེས་སོ། །

དེར་བརྟེན་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དང་ལྟ་ལྟན་གཙུག་ལག་ཁང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་སེར་གཙུག་ནང་
 བསྟན་དཔེ་རྟིང་འཛོལ་བསྐྱུ་ཕྱོགས་སྤྱིག་ཁང་ཞེས་པའི་ཆོན་པ་ཞིག་ཆེད་དུ་བཙུགས་ནས་ད་བར་བགྲང་

དུ་གསུམ་ལྟག་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་སྐྱོད་མོང་དུ་མ་ཐེབས་སྒྲོར་ས་ལ་གསུམ་ལྟག་ཙམ་
 བཏང་ཉེ་དཔེ་དཀོན་རྒྱུར་སྒྲོབ་དང་། དེར་སྐབས་སྒྲོབ་གཉིས་བའི་ཉེར་མཁོའི་ཆེད་དུ་གངས་ཙན་ཁྱད་
 རྩེར་ཞེས་པའི་དཔེ་ཆོགས་གསར་དུ་བསྐྱེགས་ཏེ་ད་ཡན་པོད་འཕྲེང་ཉིས་བརྒྱར་ཉེ་བ་པར་སྐྱབ་ཟིན་པ་
 དང་། དགོན་ཐེ་དང་། སྤྱི་ཆོགས་གྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་བརྒྱ་ལ་ཉེ་བར་ཆ་ཆར་གཉིས་རེ་རིན་མེད་འབྲུལ་
 ལམ་ཞུས་པ་ལྟར། དེ་བྱིངས་མ་གནས་ཙམ་གྱི་ཐོག་ནས་སྐྱུ་མ་ཆོང་ཞུས་ཏེ། རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ་སྤྱི་ཞུ་དང་
 རིས་མེད་མེར་སྐྱ་ཐོས་བསམ་ཙན་ནམས་གྱི་ཐུགས་འདུན་སྒོར་ཐབས་ཞུས་སུ་ཡོད་པ་དང་།

འདས་པའི་ལོ་རྒྱའི་ནང་དོས་ཆོའི་ལས་གཞི་ལ་གོང་རིམ་འབྲེལ་ཡོད་ཆན་པ་ཁག་གི་དབུ་ཁྲིད་
 བས་གཟིགས་སྒྲོང་སྒྲུབ་མེད་པ་གནང་བ་དང་། མཁུན་དཔྱོད་མཁའ་ལྟར་ཡངས་གིང་། ལྟག་བསམ་
 དུང་ལྟར་དཀར་བའི་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མས་དོས་ཆོའི་ལས་ཀར་གདེང་འཛིག་ཆད་མེད་དང་། མ་གོར་ལམ་
 ཉོན། མ་དཔེ་མཁོ་འདོན་གནང་བ་སོགས་གྱིས་མཆོན། ང་ཆོར་བྱར་པ་བྱ་འདེགས་གྱིས་ལྟ་མེད་རྒྱུ་
 སྒྲོར་རོགས་རམ་གནང་བར་རྗེས་སུ་ཡིད་རངས་དང་། སྤྱིང་དབུས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་བ་དང་
 ཆབས་ཅིག །འབྱུང་འབྱུར་ཡང་མེར་གཙུག་ནས་དགེ་ལུགས་གསུང་འབུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིས་མེད་
 གསུང་རབ་དཔེ་རྒྱན་དཀོན་རིགས་དང་། ཞིབ་འཇུག་ཆན་པ་ཁག་དང་། སྒྲོབ་བྱ་ཁག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་
 བའི་རིག་གཞུང་དག་ཀྱང་རིམ་བས་པར་སྐྱབ་ཞུ་རྒྱུའི་འདུན་པ་སྤྱིང་བཅངས་སུ་ཡོད་པ་ལགས་ན། ལྟག་
 བསམ་ནམ་དཔྱོད་ཙན་གྱི་རིས་མེད་མེར་སྐྱ་ཀྱན་ནས་མ་དཔེ་མཁོ་འདོན་དང་། ང་ཆོའི་ལས་ཀར་རྩ་ཆེའི་
 ལམ་སྟོན་བཀའ་སྒྲོབ་མ་ཐུང་ལྟག་སྐྱུ་ཡོད་པ་མཁུན་ཞེས་ཞུའོ། །

མེར་གཙུག་ནང་བརྒྱན་དཔེ་རྟེན་འཛོལ་བ་སྐྱུ་ཕྱོགས་སྤྲིག་ཁང་ནས།

དཀར་ཆག

- ༡ རིགས་བ་དྲུག་ཅུ་བའི་ཟིན་གྱིས་རྗེའི་གསུང་བཞིན་
 རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་རྗེས་བཏོད་པ། རྗེའི་གསུང་། རྩོམ་པོ་..... 01
- ༢ རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་རྗེས་རྗེའི་དྲུང་དྲུག་གསན་བའི་
 རྟེན་རབ་ལེའུའི་ཟིན་གྱིས། རྗེའི་གསུང་། རྩོམ་པོ་..... 25
- ༣ དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཟིན་གྱིས་རྗེ་རང་གིས་གནང་བ། རྗེའི་གསུང་། རྩོམ་པོ་..... 119
- ༤ རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་རྗེས་རྗེ་ལ་གསན་བའི་
 དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་བརྗེད་བྱང་། རྗེའི་གསུང་། རྩོམ་པོ་..... 151
- ༥ དབུ་མ་ལྟ་བུའི་བྲིད་ཡིག་ རྗེའི་གསུང་། རྩོམ་པོ་..... 175
- ༦ རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གནང་བའི་དབུ་མའི་
 ལྟ་བྲུང་བསྟུས་པ། རྗེའི་གསུང་། རྩོམ་པོ་..... 221
- ༧ དབུ་མ་ཐལ་འགྲུང་བའི་ལུགས་ཀྱི་
 ཐབ་ལམ་དབུ་མའི་ལྟ་བྲུང་། རྗེའི་གསུང་། རྩོམ་པོ་..... 233

- ༩ གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐའ་དང་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐའ་སོགས་ལས་
བརྩམས་པའི་བྲི་ལན་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ། རེའི་གསུང་། རྟོ། 247
- ༩ དབུ་མའི་རྩ་བའི་དཀར་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་
བཛུད་བྱང་། རྩལ་ཚབ་མེ། རྟོ། 253
- ༡༠ དབུ་མ་ལ་འདུག་པའི་བསྐྱུས་དོན། རྩལ་ཚབ་མེ། རྟོ། 287
- ༡༡ བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་ལྟ་བའི་བྲིད་ཡིག་
རིན་སོ་ཆེའི་འབྲེང་བ། རྩལ་ཚབ་མེ། རྟོ། 403
- ༡༢ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཐྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྐྱུས་བཅོས་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ལྟ་བ་ཐལ་འགྱུར་
དུ་འབྲེལ་ཚུལ་གནད་དོན་གསལ་བའི་རྒྱ་ཟེར། རྩལ་ཚབ་མེ། རྟོ། ... 431
- ༡༣ ལྟ་བའི་ཞལ་ཤེས་ཡིག་རྒྱུད་། རྩལ་ཚབ་མེ། རྟོ། 461
- ༡༤ ལྟ་བྲིད་ཐུན་སེལ་སྟོན་མེ། རྩལ་ཚབ་མེ། རྟོ། 467
- དཔར་བྱང་སྟོན་ཆོག་ 521

༡༡། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་ཐིན་གྱིས་རྗེའི་གསུང་བཞིན་ རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་རྗེས་བཀོད་པ་བཞུགས་སོ།།

ཨ་ཁྱེ་ཙཱ་ཁ་བ་སྒོ་བ་ཟེང་གྲགས་པ། ༡༣༥༡ - ༡༩༡༩

༡༡། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་
 པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལ་གསུམ། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་སྟོན་འགྲེམ་ཆོད་
 བཟོད། བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་གཞུང་དངོས། བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་བསྟོ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གིས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞི་ལ། མགོན་པོ་སྤྱི་སྒྲུབ་
 ཚོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་སྟོན་པ་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛོད་པ་ལ་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོས་
 བ་དང་འགག་པ་སྟོང་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་རང་དབང་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་དེ་ལ་བསྟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚོས་
 ཅན། ཐུབ་དབང་ཞེས་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྤྱོ་འགག་བྱེད་པ་རྒྱ་འབྲས་མན་ཚུན་ལྟོས་པའི་རྒྱལ་འདིས་སྟོང་པའི་རྒྱལ་རང་
 དབང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཚོས་ཅན་དང་གསལ་བ་སྤྲུལ་ལ། རྟེན་
 འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོ་འགག་བྱེད་པ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་འདིས་སྟོང་རྒྱལ་
 རང་དབང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོ་འགག་
 བྱེད་པ་དེ་ཆད་ནས་འཆད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པའི་རིམ་པའི་རྒྱལ་འདིས་སྟོང་

ཚུལ་རང་དབང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་འོག་ནས་འཆད་པའི་རིགས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་ཚུལ་རང་དབང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པ། རོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ། མཐའ་བྲལ་དུ་བསྟན་པ། དེ་རྟོགས་ཡེ་ཤེས་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་
པའི་ལམ་དུ་བསྟན་པ། དེ་གོམས་པས་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ།
རྟོན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་གང་གིས་རྟོགས་པ་དང་། ཟབ་མོ་མཉན་པར་གདམས་པ་
དང་། ཡོད་མཐའ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་ནི། གང་ཟག་སོགས་རྐང་པ་བཞི་ལ། ཁོན་རེ། བྱ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་
བྱ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་རོན་དུ་མི་འཐད་པ་ལྟར། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་རྟོན་
འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་རོན་དུ་འགལ་ལོ་ཞེས། དེ་ཁོན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་བྱིས་པ་ལ་ལྟོས་
ཏེ་འགལ་བར་རྟོག་ན་ནི་འགལ་དུ་ཆུག། ཁོ་པོ་ཅག་ལ་མི་གཞོད་དེ། དེ་ཁོན་ཉིད་
གཟིགས་པའི་སྐྱོ་ལ་ལྟོས་ན་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཁོན་ཉིད་གཟིགས་པའི་ལྷ་རིའི་བྱ་
ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་གི་མཉམ་གཞག་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་གྱི་ངོར་རང་
བཞིན་མེད་པ་དང་རྟོན་འབྲེལ་མི་འགལ་བར་ཐལ། སྤྱོད་དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་བྱི་
མའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། མཐར་འཛིན་གྱི་སྐྱོས་དམིགས་པ་མེད་པའི་རྟོན་རྟོན་
འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་མཐའ་གང་ལ་ཡང་མི་
གནས་པར་དངོས་པོ་མཐའ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

པའི་མྱུང་འདས་ཐོབ་ཟིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་རྒྱ་མཚན་ཅིས་མི་འདོད་ནས་འདོད་
 རིགས་བར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་བདེན་པར་
 བཏགས་པ་བཞིན་དུ་དེ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྷ་བ་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བར་མི་བསྟན།
 མཐའ་བྲལ་རྟོགས་པ་གྲོལ་བར་བསྟན། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོད་
 སོགས་གཉིས་ལ་རིམ་པ་བཞིན། དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོལ་ཆས་ཅན། བྱོད་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་མི་རུས་ཏེ། སྲིད་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱ་འབྲས་ལ་སྦྱར་འདེབས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཆོས་ཅན། བསལ་བ་སྤྲུལ་ལ། བྱོད་
 ཉིས་པ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དངོས་སོགས་གཉིས་
 ལ། དངོས་པོ་དངོས་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
 ཅན། བྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་རྣམས་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་
 བར་འགྱུར་ཏེ། བྱོད་སྲིད་པའི་རྒྱུའི་དངོས་གཉིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
 དེ་སོགས་རྒྱུ་བ་བཞི་ལ། རིམ་པ་བཞིན། རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སྲིད་
 པ་རང་མཚན་སྤང་བྱ་དང་། མྱུང་འདས་རང་མཚན་པ་ཐོབ་བྱར་བསྟན་པ་ལ་
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྲིད་པ་དང་མྱུང་འདས་རང་མཚན་སྤང་བྱེད་དུ་ཞེན་པ་ལྡོག་
 པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྟན་ནས་ཞེན་པ་ལྡོག་རུས་ཏེ།
 འཁོར་བ་ཅན་ལ་འདོར་འདོད་སྦྱིས་པ་ན་འཁོར་བ་རང་མཚན་པ་ལ་འདོར་འདོད་
 བདེ་སྒྲགས་ཏུ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཁོན་ཉིད་གཟིགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་ལྡོས་ཏེ་

པལོར་པདས་སྤང་སྤང་དུ་བསྟན་པ་མིན་པར་ཐལ། ལྷོ་དེའི་ངོར་དེ་གཉིས་སྤང་
སྤང་ཐད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱིད་པ་དང་མྱང་པདས་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྤྱིད་སྟོགས་དྲུག་ལ། རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་
 ཟུང་འདས་ཐོབ་རུང་བར་ཐལ། སྤྱིད་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་
 གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོ་བྱར་གྱི་ཏི་མ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་དེ་ཟུང་
 འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཟུང་འདས་དེ་སྦྱང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྦྱུ་མ་
 དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཟུར་སྦྱེས་པ་དེ་ཕྱིས་སྐྱུའི་དངོས་པོ་འཆར་བ་
 ལ་ལྟོས་པ་མ་གཏོགས་རང་དབང་དུ་འཆར་སྐྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པའདྲ་ལ། འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་གཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ།
ལམ་ལ་འབྱུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་བའི་ལུགས་ལ་མྱང་འདས་
ཐོབ་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། རང་ལུགས་ལ་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ལ། མྱང་འདས་སྤྱིར་བསྟན། བྱེ་བྱག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མྱང་འདས་
མངོན་དུ་བྱས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་པ། ཟད་མི་ཤེས་མི་འཐད་པར་ཐལ་པའོ། །
དང་པོ་ནི། རྣམ་སོགས་གསུམ་ལ། སྤྱག་བསྐལ་རང་མཆོད་ཞིག་སྟེ་རྒྱན་ཆད་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་ཐལ་བ་དང་། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་མེད་
པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མྱང་འདས་མི་ཐོབ་པར་ཐལ། ལས་ཉོན་དང་སྤྱག་
བསྐལ་རང་མཆོད་གཉིད་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མྱང་འདས་

ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ལུང་པོ་ཞིག་པའི་དུས་དེར་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་མེད་གང་ཟག་ཡོད་
 དུས་ལུང་པོ་ཞིག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཞིག་སོགས་གཉིས་ལ་དབྱ་བཅོམ་ཐོབ་ཆོ་བདག་གི་སྐྱེ་བ་
 ཟད་དོ་སྐུས་པའི་ཟད་པ་ཤེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབྱ་བཅོམ་པའི་དུས་ན་ལུང་
 པོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞིག་ཅེས་ཞེས་པ་ལྟར་ན། སྐྱེ་བ་
 ཟད་དོ་ཞེས་པའི་མདོའི་དོན་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉལ་ས་སྐྱ་མཐོ།

གཉིས་པ་ལ་ལྷག་བཅས་དང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཟུང་འདས་དགག་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་གཉིས་ལ། ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཟུང་
 འདས་མེད་པར་ཐལ། ལུང་པོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་མ་འགག་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 བྱུང་བར་ཐལ། ཇི་སྲིད་ལུང་པོར་འཛིན་པ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་རར་འཛིན་སྐྱེ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་སོགས་གཉིས་ལ། ལུང་པོ་མ་ལུས་འགགས་པའི་
 ལྷག་མེད་ཀྱི་ཟུང་འདས་མེད་པར་ཐལ། ལྷག་བཅས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ལུང་པོ་
 རར་མཆོན་ཡོད་ལ། དེ་ཡོད་ན་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ།

རང་ལུགས་ལ་ཟུང་འདས་ཐོབ་པ་འཐད་པ་ལ། རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྷ་
 བགོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟུང་འདས་ཐོབ་པར་འཐད་པ་དང་། འགོག་
 པ་དེ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཟུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་
 དུས། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ངོ་བོས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་

བའོ། །དང་པོ་ནི། མ་སོགས་དུག་ལ། འདྲ་བྱེད་སོགས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་
 གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་འབགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡོ་ཤེས་གྱིས་གཟིགས་
 དགོས་པ་ལས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་མ་དམིགས་པར་ཐལ། མ་
 རིགས་པའི་རྒྱུན་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ། རང་
 བཞིན་མེད་པ་ལ་མུང་འདས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་འཐད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་
 མེད་ཏོགས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་ཟད་པའི་
 ལྷག་བཙས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེར། མཐོང་ཆོས་ཆོད་ལ་མུང་འདས་ཐོབ་པ་དང་
 ཆངས་དང་སྦྱོད་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདི་སྐྱུས་བདག་
 གིས་སྐྱེ་བ་ཟད་པ་དང་། འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་
 རི། གལ་ཏེ་སོགས་དུག་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མི་མཁས་པའི་དངོས་སྤྱོད་པའི་
 ལུགས་མ་མཐོང་བ་དེས། རྒྱུན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རོ་གཅིག་པའི་དོན་
 མངོན་དུ་མ་མཐོང་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་
 བའི་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་རྣམས་པར་བཏགས་
 པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་ཆོས་དོན་དམ་
 པའི་བདེན་པ་སྤྱར་མ་ཤེས་གསལ་རྟེན་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་མི་རྟག་པ་ལ་
 སོགས་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་དེར། རྣམ་པ་མི་འདྲ་
 བ་སོ་སོར་གཅོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། དངོས་པོ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་གིས་རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་མཐོང་ཞེས་པའོ།

གཉིས་པ་ལ་འགག་བ་ཇས་གྲུབ་དགག། ལྷ་མ་ལྷ་བའི་འགོག་བ་སྐྱབ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེན་མོངས་སོགས་དྲག་ལ། དངོས་པོ་སྐྱ་བའི་ལུགས་ལ་
 འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་རྩིས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཉེན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་
 གོང་ནས་འཁོར་བ་རང་མཚན་རྒྱན་ཆད་པའི་མྱང་འདས་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུང་རིགས་པ་ལས་མ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་དེ་ངེས་པར་རྒྱལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་ལྷ་
 ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལ། དཔེ་དོན་སློན་ནས་མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྟེན་
 སོགས་དྲག་ལ། འཁོར་བ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་རང་བཞིན་
 གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་
 ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། སྟོན་སྐྱེས་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་ན། སྐར་དེ་ལྷོག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་འཁོར་འདས་ཐམས་
 ཅད་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱུ་མ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ། སྟོན་དང་ཕྱི་མཐའི་
 རང་བཞིན་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དཔེ་བཤད། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་སོགས་
 བཞི་ལ། ལྷ་མ་མཁན་ཆོས་ཅན། ལྷ་མའི་རྟ་སྤྱང་ལ་རྟ་སྤྱང་ཆད་མར་ཞེན་ནས་
 དེའི་སྟོན་དང་ཕྱི་མཐའ་ལ་སྟོངས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་སྐགས་དང་ཇས་ལ་
 སོགས་འབྱུང་རྒྱས་བསྐྱད་པ་ཅམ་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མའི་ལྷ་

མོ་བ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མའི་རྟ་གླང་གི་སྟོན་དང་ཕྱི་མཐའ་ལ་སྡོངས་པར་
འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་རྟ་གླང་ཆད་མར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་སྟེང་སོགས་
བརྒྱད་ལ། དེ་དག་རྟ་གླངས་པའི་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་
རྟོག་པའི་མཐའ་འཛིན་གྱིས་ལྟ་བས་རྒྱད་བསྐྱད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བ་ཐམས་
ཅད་སྤྲིག་རྒྱ་སྤྱི་མ་དང་མཚུངས་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་བཞི་ལ། ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་རང་
བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་འཁོར་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་ཤེས་པར་ཐལ། འདུས་
བྱས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་འཇིག་གྱེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་
བསྟན་པ་དང་། དེ་གཞན་ལ་ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ། དེ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་
པར་བསྐྱབ་པ། ཞར་ལ་ལྟོས་པའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱོད་འཇིག་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་ །སྤྱོད་འཇིག་གསུངས་པའི་དགོས་པ། རོན་དེ་ཉིད་ངེས་
པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱས་པར་བཤད། རོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱོད་
དགག་ །འཇིག་པ་དགག་པའོ།

དང་པོ་ནི། དེ་སོགས་བཞི་ལ། འདུ་གྱེད་སོགས་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་
པོའི་རང་བཞིན་དུ་མ་སྤྱོས་པར་ཐལ། རྒྱ་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། རང་ཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་པོ་དང་གཞན་གྱི་ངོ་

བའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་སོགས་བཞི་ལ། འདུ་
བྱེད་སོགས་ཀྱི་ཞིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདུ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་
ཞིག་པ་དེ་འདུ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཟད་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདུ་བྱེད་སོགས་
ཀྱི་ཞིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་དེ་གཞན་གྱི་ངོ་བོའི་
རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་སོགས་གཉིས་ལ་སྒྲུ་འགག་
གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་
བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་སོགས་དུག་ལ། རྒྱ་འཛིག་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་མདོ་
ལས། རྒྱ་འཛིག་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་རྒྱ་འཛིག་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདུས་བྱས་སྒྲུ་བར་ཤེས་ན་དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་དེ་དང་རོན་གཅིག་པའི་མི་རྟག་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཤེས་ན་དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་འདོར་འདོད་དང་མྱུང་འདས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འཇུག་པ་ཤེས་
ཤིང་། དེ་ཤེས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

རོན་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ། རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཕན་
ཡོན། མ་རྟོགས་པའི་ཉེས་དམིགས། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་བཞི་ལྟར་
གཟིགས་པའི་ཚུལ། དེའི་ཤེས་བྱེད། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་བསྐྱེད་སོགས་བཞི་

ལ། དེ་ཉིད་གཟིགས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཚོས་ཅན། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བའི་
སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྐྱལ་བར་འགྱུར་རྟེ། རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་འབྱུང་སྐྱེ་འཇིག་གི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སོ་སོ་སོགས་བཞི་ལ། དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་
བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ཞེན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། རང་གི་སེམས་ཀྱིས་
བསྐྱུས་ནས་འཁོར་བར་འགྱུར་རྟེ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་
དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡོད་པ་དང་མེད་པར་ལྟ་བའི་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་
བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཉེས་པས་སེམས་རྒྱུད་བཅིངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
གཟིགས་ཚུལ། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཚུལ། དང་པོ་ནི།
དངོས་སོགས་བཞི་ལ། དངོས་པོ་མི་རྟག་ཅིང་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་ཅན་འདི་དག་ཚོས་
ཅན། མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཁས་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་
མཐའ་དག་གིས་དབེན་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་རྟེ། ཉམས་ཆུང་བའི་
དོན་གྱི་གསོག་ལྟ་བུ་དང་། ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་བར་མངོན་
སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གནས་སོགས་བརྒྱད་ལ། འདུ་བྱེད་སོགས་འདི་དག་ཚོས་
རར། རྟེན་གསལ་གྱི་ངབང་གིས། བདེན་པར་གནས་པ་མེད་དེ། གནས་ཤིང་

ཐག་རྒྱུན་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གནས་མེད་དམིགས་མེད་ཅུ་བ་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་བདག་མེད་དུ་སྟོན་ཏོ། །ཀྱང་པ་གསུམ་པ་ལ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྤང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མ་རིག་པའི་རྒྱའི་སྟོབས་ལས་བདེན་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་ཀྱང་པ་གཅིག་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་དེ། ཐོག་མཐའ་དབུས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཀྱང་པ་གཉིས་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་མ་རིག་པའི་སྟོབས་ལས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་སྤང་བར་ཐལ། རྒྱལ་བའི་བཞིན་དུ་སྤྱིང་པོ་ཅུང་ཟད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་ཟེའི་གྲོང་བྱེར་དང་འདྲ་བར་བདེན་པར་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ལ། མགོན་པོ་གྲུ་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། འདྲ་བྱེད་རང་བཞིན་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་སྟེ། མོངས་པའི་གྲོང་བྱེར་མི་ཟད་པའི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྤྱོད་པ་དང་འདྲ་བར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ་ལུང་གི་ཤེས་བྱེད་དང་། རིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཆད་མས་སོགས་བཞི་ལ། འདྲ་བྱེད་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འདུས་པ་མེད་པར་ཐལ། དབང་པོ་ལས་འདས་དོན་མཐོང་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཆད་མར་བྲགས་པའི་ཆངས་པ་སོགས་ལ་བདེན་པར་སྤང་བ་དེ་དག་འཕགས་པ་རྣམས་གྱིས་རྩན་པར་གཟིགས་ཞེས་པ་སངས་རྒྱུས་གྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཇིག་ཆོགས་བཞི་ལ། བསལ་བ་སྤྲུལ་ལ་དེ་ལྟར་

ཡིན་ན་མ་རིག་སྟོངས་པར་འགྱུར་བས་སྟེན་པའི་ཚུགས་གི་རྒྱན་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུ་
སུ་གཞོལ་བའི་ཆངས་པ་སོགས་དང་། ཡུལ་ལ་སྟེན་པ་དང་བྲལ་བའི་མཁས་པ་
རྣམས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ལྟ་བ་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ་མཚུངས་པའི་
གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེ་གཞན་ལ་ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་ལ། འཆད་པའི་རིམ་བཞིན་དེ་ལས་
ལོག་པར་མགད་པའི་ཉེས་དམིགས། དེའི་གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སོགས་
བཞི་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཛོལ་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་ལ། ཐོག་མ་ཁོ་
ནར་བདེན་པ་མ་བཞག་པར་ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ཏེ། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རྟོགས་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཀྱང་བ་བྱི་མ་གཉིས་ལ། ཏུས་བྱིས་དོན་འདུས་བྱས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་
རྟོགས་ཤིང་འཁོར་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་
པའི་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཆོ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་སོགས་བཞི་ལ། སྟོང་དུ་མ་གྱུར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་
སྟོང་ཉིད་བསྟན་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་བསྟན་ན་ཐོག་མར་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་
པའི་དོན་མི་ཤེས་པར་དུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཐོས་པ་ཅམ་གྱི་རྒྱུ་སུ་འདུག་ཅིང་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ལས་མི་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་འདེན་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ནི། ལ་སོགས་བཞི་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཛོལ་བའི་གང་ཟག་ལ་འཁོར་
བར་འདུག་ཕྱོགས་དང་ཕྱོག་ཕྱོགས་གོ་རིམ་མ་འཛོལ་བར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་

ཏེ། དང་པོར་དགེ་མི་དགེ་ལས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་དང་འགྲོ་བ་ལྟའི་འཁོར་
བར་འཁོར་ཚུལ་སྤྱད་ཀྱན་བསྟན་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་
མངོན་སུམ་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ལམ་བཤེན་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་མེད་
པ་ལ་སྟོ་བྱར་གྱི་བྱི་མ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་བཤེན་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

དེ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པར་བསྐྱབ་པ་ལ། ལུང་སོགས་གསུངས་པ་དང་
དོན་དུ་བསྟན། སྟེ་མེད་གསུངས་པ་ངས་དོན་དུ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལུང་
སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ། དེའི་ཤེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་སོགས་
བཞི་ལ། ལུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་དེ་ཁོ་ནར་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྟོན་པས་གསུངས་པ་ལ་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དང་བའི་ཕྱིར་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན་འཇིག་ལྷ་ཟད་པར་སྤངས་ཀྱང་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་ཞེས་དང་དོན་དུ་གསུངས་
པ་བཞིན།

གཉིས་པ་ལ། རིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དང་། ལུང་གི་ཤེས་བྱེད་དོ། །དང་
པོ་ནི། འབྲུང་སོགས་བཞི་ལ་འབྲུང་བ་ཆོས་ཅན་འབྲུང་བ་བཞི་དང་སེམས་
སེམས་བྱུང་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་སོགས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོས་ལོག་
པར་བཏགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་འདོད་བྱེད་གྱི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་
རྟོགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་བྱོད་ལ་བཤེན་འཇིན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱོད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་བཞག་ཅིང་རྣམ་ཤེས་གྱི་བྱོད་ལ་

གཉིས་པ་ལ། རྗེས་འགྲོ་དང་། རྟོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིག་སོགས་
བཞི་ལ། འཛིག་རྟེན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ཚོས་ཅན། རྟོག་པས་བཏགས་པར་
ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་དེག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་སོགས་སོ་ཞེས།
དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་དེག་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ནི། མ་སོགས་བཞི་ལ། ཚོས་ཅན་མ་དེག་པས་ཀྱན་རུ་བཏགས་པར་ཐལ།

དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་མ་རིག་པ་འགག་པའི་སྟོབས་གྱིས་འགག་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གང་སོགས་བཞི་ལ། འདུ་བྱེད་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱི་ཕུང་པོ་
ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་པར་ཐལ། སྤྱོད་གནས་འཛིག་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར།
དེ་གསུམ་རྐྱེད་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་སྟོན་ལ། ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ། རྟོན་
འཛིག་པར་འགྱུར་བ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ཏེ། རྟོན་གནས་བྱེད་གྱི་རྒྱུན་ཐད་པ་དེ་རྟོན་
འཛིག་པའི་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཞར་ལ་ལྷ་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་། མཐར་ལྷའི་གཞན་
དབང་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
ཁས་སྤངས་པས་གཞན་སྡེ་ལས་རང་གི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བ་མེད་
པར་ཐལ་བ། རང་སྡེས་ཁས་ལེན་པ་ཆེས་མི་རིགས་པ་དང་། དེའི་འཐད་པའོ། །
དང་པོ། གང་སོགས་བཞི་ལ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་
པའི་སྟོབས་གྱིས་གཞན་སྡེ་ལ་རང་དབང་གི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བ་
མེད་པར་ཐལ། བྱངས་ཅན་གྱི་བྱག་པ་སོགས་གཞན་སྡེ་རྣམས་དངོས་པོ་རྟག་
སོགས་སུ་ཞེན་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་
སོགས་བཞི་ལ། རང་སྡེ་དངོས་པོར་སྦྱ་བས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ལ་རྩོད་ཅིང་
དངོས་པོ་བདེན་པར་སྦྱ་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་སྡེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ལམ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཁས་སྤངས་ནས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་སྦྱ་

བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འདི་འམ་ཞེས་སོགས་བཞི་ལ། གཟུགས་འདི་འམ་
ཆོར་བ་འདི་བདེན་པར་སྒྲ་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་དག་བདེན་མི་བདེན་རྣམ་
པར་དབྱེད་པའི་ཆོ་རྣམ་པར་བདེན་པར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་མཐར་ལྟའི་
གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲ་བ་ལ་དེའི་དབང་དུ་མི་
འགྱུར་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཞན་སྡེ་འགྱུར་ཚུལ་དང་། རང་སྡེ་འགྱུར་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་སོགས་བཞི་ལ། གཞན་སྡེ་རྣམས་རྟག་ཆད་ལ་
སོགས་མཐར་ལྟའི་དབང་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་དང་ལུང་པོ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པ་མིན་པར་རྟག་པར་སྒྲ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་རྟག་མི་རྟག་
ལ་སོགས་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བུ་སྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །གང་ཟག་
ལུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་མིན་པར་ཐལ། སེམས་རང་མཆོད་གང་ཟག་དུ་
ཁས་ལེན་པ་དང་ལུང་པོ་རང་མཆོད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གང་
སོགས་བཞི་ལ། དངོས་པོར་སྒྲ་བའི་རང་སྡེ་རྣམས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྟའི་
གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་
སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཕྱིས་ཡོད་ན་རྟག་
པ་དང་མེད་ན་ཆད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གང་སོགས་བཞི་ལ།
རང་བཞིན་མེད་པར་ཐལ། བྱ་བྱེད་འཐད་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་
ཅན་མཐར་ལྟའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ལོག་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པའི་
 ཚུལ། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཚུལ། བརྟེ་བར་བྱས་པའི་
 བྱེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། འཁོར་བར་འཇུག་ཚུལ་དང་། ལྡོག་ཚུལ་
 ལོ། །དང་པོ་ནི། ལོག་སོགས་བཞི་ལ། བྱིས་པ་སོ་སོ་སྤྱོ་བོ་རྣམས་ཆོས་
 ཅན། དངོས་སོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཇུག་པར་འགྱུར་
 ཏི། དངོས་སོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དངོས་སོ་ལ་བདག་གི་བར་
 འཛིན་ཆགས་སྤྱུ་ལ། འདོད་པ་དང་། ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་ན། དེ་ལ་བརྟེན་
 རྒྱས་ཚུད་པ་འབྱུང་བའི་བྱིར། སྤྲ་མའི་འཕྲོས་ལ་སྦྱར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 དངོས་སོ་ལ་བདེན་འཛིན་ལྡོག་ལ། དེ་ལོག་ན་འདོད་པ་དང་ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་པ་
 དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆེ་སོགས་བཞི་
 ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་སྟོགས་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྤྱབ་པའི་སྒོ་ནས་ཚུད་པ་མི་མཛད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྤྱོ་འགག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིར། བྱི་མ་གཉིས་ལ། གཞན་
 སྟོགས་བཀག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། རང་སྟོགས་བསྤྱབ་པ་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ལྡོག་ཚུལ་དང་། འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་
 སོགས་བཞི་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོན་མོངས་པའི་སྤྱུལ་གྱི་གཞན་དབང་དུ་མི་

འགྱུར་ཏེ། མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པའི་གནས་བདེན་པ་རྒྱུ་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གང་
 ཡང་རུང་བ་དམིགས་པའི་བདེན་པ་རྟེན་ན། ཉོན་མོངས་པའི་སྐུལ་གྱི་གཞན་
 དབང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འགོ་འཁྲུག་སར་འབྱིད་པས་གཡོ་བ་ཅན་ཞེས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། གང་སོགས་བཞི་ལ། ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གང་ཡང་རུང་བའི་
 དམིགས་པར་བདེན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དེ་དག་ལ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་
 འགྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆགས་སྒྲུང་མངོན་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བར་ལ་ཚོར་བ་
 བཏང་སྒྲོམས་ལ་གནས་པའི་སྐྱབས་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་མ་རིག་པའི་གཞན་
 དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅེངས་པ་ལ་བརྟེན་བར་བྱ་བར་བསྟན།
 འཕགས་པ་རྣམས་དེ་ལས་ལོག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱིས་སོགས་བཞི་
 ལ། བྱིས་པ་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་ཆོས་ཅན། དངོས་སུ་ཡུལ་གྱི་གཟེབ་ལ་ཐོགས་ནས་
 འཁོར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་
 བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདུ་ལ་མ་བྱུང་བའི་བྱིས་པ་བྱུང་བཞིན་གྱི་
 གཟུགས་ལ་བྱུང་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་སོགས་བཞི་
 ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་བདེན་པར་
 འཛིན་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་འདམ་ལ་ཆགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུར་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་

ཕྱིར།

གང་འཁོར་བར་འཇུག་པ་དང་། ལྷོག་པ་པོའི་རྟེན་ངོས་བཟུང་བ་ནི།
 བྱིས་སོགས་བརྒྱད་ལ། བྱིས་པ་སོ་སོ་སྦྱོར་ན་མས་ཆོས་ཅན། འཁོར་བར་འཇུག་
 པའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་བྱིས་པ་རྣམས་འདོད་ཡོན་ལྡན་བསྐྱུས་པའི་
 གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་སྦྱེ་ལ། རང་བཞིན་མེད་པ་མ་རྟོགས་འདོད་པ་ལས་ཆགས་
 པ་དང་བྲལ་བའི་བར་ཁམས་གོང་གི་བྱིས་པ་རྣམས་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ལ་
 ཆགས་པ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་རྒྱང་བ་གཉིས་ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་
 པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ལས་ལྷོག་པའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་སྟངས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་གཅིག་ལ་འདོད་པའི་
 བྱིས་པ་རྣམས་འདོད་ཡོན་ལྡན་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་སྦྱེ་སྟེ། ལུལ་
 དེ་དག་སྐྱག་པར་བདེན་བར་སྦྱོར་འདོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་གཅིག་ལ། ཁམས་
 གོང་གི་བྱིས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་མི་སྦྱེ་སྟེ། དེ་ལ་མི་སྐྱག་
 པར་སྟོམ་པའི་སྟོན་ནས་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཐ་མ་གཉིས་ལ།
 འཕགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྦྱུ་མ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་
 ནས་མུ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟངས་ཉིད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། གཞི་མཐའ་བྲལ་དུ་རྟོགས་པས་གྲོལ་བར་བསྟན།
 དགག་བྱ་མ་དམིགས་པས་གྲོལ་བར་བསྟན། དགག་པ་དམིགས་པས་གྲོལ་བར་

བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལོག་སོགས་བཞི་ལ། རང་བཞིན་མེད་པ་རྟེན་འགྲུང་གི་སྒྲིད་ན་མཛོན་སྐྱུ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ལོག་ཤེས་ཀྱིས་གསུང་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་དུ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་རྟེ། དངོས་པོ་དངོས་མེད་རང་བཞིན་མེད་པ་མཛོན་སྐྱུ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་སོགས་བཞི་ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འབགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་དང་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ནས་ཁམས་གོང་མ་ལ་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་རྟེ། གནས་སམ་རྟེན་རང་བཞིན་མེད་པར་མཛོན་སྐྱུ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་བར་ཐལ། གནས་སམ་རྟེན་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན། ཁ་ཅིག་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ནས་ཁམས་གོང་གི་འདོད་ཡོན་དང་རྟེན་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་སོགས་བཞི་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་སྐྱུ་གྱིས་དཀྱུགས་པའི་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བཞུལ་བར་འགྱུར་རྟེ། རང་བཞིན་མེད་དོ་སྐྱུ་བའི་གཡོ་བའི་ཡིད་རྟོག་པ་དེ་གཡོ་བ་མེད་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་མཛོན་སྐྱུ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བ་ནི། དགེ་བ་སོགས་བཞི་ལ་ཐོབ་པར་ཤོག། གང་ན་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་དང་མར་ལ་མར་བཞག་གི་ཆུ་ལ་དུ་སྤར་མི་ལྡང་བའི་ཆུ་གྱིས་བཞུགས་པ་ཆོས་སྐྱེ་དང་། དེའི་དབང་གིས་འགྲོ་དོན་མཛད་པ་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཅི་འདྲ་བཞིག་ཡོད་ན། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་འོ། །དགེ་བ་

གང་ལ་བརྟེན་ནས་ན། འཇམ་མཁའ་འཕྲིན་ལྷན་ཁྲིམས་པའི་ལོ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་
གི་དོན་དུ་ན། སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་ལོ། །འདིར་འབད་པའི་དགོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་
རབས་ཀུན་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མེད་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཟབ་མེད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་
དང་། དོན་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་མི་འབྲེལ་བར་ཤོག། །འདི་ནི་རྗེ་ཐམས་ཅད་
མཁའ་པལ་གསུངས་པ་ཀུན་མཁའ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་
པའོ། །།མཛུ་ལོ།།

༡༡། ཁྱུལ་ཚབ་ཚས་རྗེས་རྗེའི་བྱང་དུ་གསན་པའི་
ཤེས་རབ་ལེན་པའི་ཐོན་གྱིས་བཞུགས་སོ།།

ཕ་རྩེའི་ཁ་བ་ལྷོ་བཟང་གྲགས་པ། ༡༣༥༧-༡༤༡༩

[illegible]

དེ་ལ་འདིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དང་
པོར་དལ་འབྱུང་དོན་ཆེ་བ་དང་། རྟེན་པར་དཀའ་བ་བསམས་ནས་དལ་འབྱུང་གི་
རྟེན་ལ་སྟིང་པོ་ལེན་འདོད་སྐྱེས་པ་ན་སྟིང་པོ་ལེན་པའི་མཆོག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་
འཇུག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱེས་པུ་རྒྱུང་འཁྲིང་གི་བསམ་པ་སྐྱུང་བ་སྟོན་
དུ་བཏང་ནས་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་གི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྟེན། དེའི་རྗེས་པུ་འཇུག་

སེམས་ལེན་པའི་ཚོགས་སྒྲོན་པ་བཟུང་སྟེ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་སྒོ་བ་
རྩལ་རྩལ་པར་སྒྲོན་པ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྒོ་བ་པ་ལའུ་
འདིས་སྒྲོན་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཇི་
ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་དང་། དེས་ན་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་པར་གདམས་པའོ།
དང་པོ་ནི། རང་གཞན་གྱི་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་དགའ་ཉེ་བར་ཞི་བར་འདོད་པས་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། སྤར་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྤྱིན་
པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་རྒྱ་ཚོགས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཐུབ་པ་སངས་
རྒྱས་བཙུང་ལྟ་བུ་འདས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་
གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ནའོ། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་མཐའ་དག་ཞི་བར་བྱེད་
པ་ལ་སྒྲོན་མེད་པའི་བྱང་རྩལ་ཐོབ་དགོས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དགོས་
ཀྱང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཞི་བ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཅི་དགོས་སྟུང་ན།
མགོན་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས། ཇི་སྟིང་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། ཏེ་སྟིང་དེ་ལ་ངར་
འཛིན་ཡོད། ཏེས་ཕུང་པོལ་བདེན་འཛིན་ཡོད་པ་དེ་སྟིང་དུང་དང་ང་ཡི་བ་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྷ་མི་ལྟོག་པར་གསུངས་པས།
ཉན་རང་དགྲ་བཙུང་པས་འཛིག་ལྷ་ཟད་པར་མ་སྤངས་པ་སྤངས་མི་འདོད་ཅིང་དེ་
ལ་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཟད་དགོས་པས་ཉན་རང་འཕགས་པས་ཀྱང་ཕུང་པོ་བདེན་

མེད་དུ་རྟོགས་པར་བཞེད་པ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་འདིས་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་
 ཞི་བ་ལའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་བཞེད་དེ། འོག་དུ་འང་འཆད་པར་
 འགྱུར་རོ། །འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་འདོད་ན། ལྟ་དང་
 བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདྲེན་པ་རྩིས་པ་ཆེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 སྟོབ་ཐབས་གྲགས་པ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྱི་རྣམས་མཛད་པའི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་
 པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞུང་འདིས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ། འདིའི་རྣམ་བཤད་བྱེད་པ་དུ་མས་
 འཆད་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་སྤྱི་ནི་ལོག་ཡིན་པར་གསལ་བར་རྟོགས་ཏེ་འཆད་པར་
 འགྱུར་རོ།

ཡན་ལག་འདི་དག་ཅེས་པ་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ནས་བཤད་པའི་ཞི་གནས་ཙམ་
 ལ་འཆད་པ་དང་། སྤྱི་ནི་སོགས་པར་སྤྱི་ནི་ལྟག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་འཆད་པའི་
 ལུགས་གཉིས་ལས། ལེའུ་སྤྱི་གཉིས་ཙམ་གྱི་འབྲེལ་ལ་སྦྱར་ན་སྤྱི་མའང་རུང་
 མོད་ཀྱང་འདིར་སྤྱི་མ་ལྟར་བཤད་ན་ལོགས་སོ། །སྤྱི་ནི་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་
 ལག་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་ཞེས་པ་ལ་དོགས་པ་འདི་ལྟར་དབྱེད་དེ། དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ལ་སྤྱི་ནི་སོགས་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་མིན་
 ཏེ། སྤྱི་རྟོག་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ཆོགས་བསགས་དགོས་ཀྱང་འདིར་བཤད་པ་འདྲ་
 བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་
 འཆོས་སྟོང་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབབས་ཆུལ་གཉིས་བཤད་པ་བཞིན་

ནོ། །སྤྲོད་ཉིད་ལ་ཡིད་འགྱུར་པའི་སྤྲོད་བ་སྤྲེ་བ་ལ་དེ་དག་སྡོན་དུ་འགྲོད་གོས་
 པའང་མིན་ཏེ། དེ་ལྷ་ན་མི་རྟོག་པ་རྟོགས་པ་ལྷ་བའི་ཉམས་སྤྲོད་ལའང་དེ་དག་
 སྡོན་དུ་འགྲོད་གོས་པར་མཚུངས་སོ། །སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྤྲོས་བྱུང་གི་ལྷ་ག་
 མཐོང་སྤྲེ་བ་ལ་དེ་དག་སྡོན་དུ་འགྲོད་གོས་པའང་མིན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའི་སྤྲོད་བ་དེ་དག་སྡོན་དུ་མ་སོང་ཡང་ཉན་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ཚུལ་སྤར་བཤད་བ་བཞིན་ནོ། །སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་སྤྲུལ་
 ཉེར་ལེན་བྱེད་ཅིང་སྤྲོས་སོགས་ཐབས་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱེན་བྱེད་
 པས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་པ་ལ། སྤྲོས་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲུག་པས་
 དེ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་སོ་ཞིན། དེ་ལྷ་ན་ཤེས་རབ་དེ་དག་གི་དོན་དུ་
 གསུངས་ཞེས་གོ་ལྟོག་ནའང་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་མེད་ན། སྤྲོས་གཉིས་གང་གི་འང་ས་ཐོན་ཟད་པར་བྱེད་མི་རུས་ལ། ཉན་སྤྲོབ་
 ཀྱིས་ཐོན་ཟད་པ་ཅུམ་ལ་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱན་པ་མི་དགོས་ཀྱང་། ཤེས་
 སྤྲོབ་ཀྱིས་ཐོན་ཟད་པ་ལ་དགོས་ཤིང་འདིར་ཡང་གཙོ་བོ་ཤེས་སྤྲོབ་ཟད་པའི་དོན་
 དུ་ཡིན་པས། ཡན་ལག་འདི་དག་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་
 འཛིན་ཉན་སྤྲོབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྤྲོབ་དཔོན་སྤྲུལ་གྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ཅིང་སྤྲོབ་དཔོན་
 འདིའང་དེ་ལྷ་རྟུ་མཛད་དོ། །ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས། སེམས་
 མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་ཀྱང་། མཉམ་གཞག་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་

དུ། ཤེས་བར་འགྱུར་ཞེས་སྟབ་བས་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་མཉམ་
གཞག་ཞི་གནས་དང་། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་བ་ལྟག་མཐོང་ཡིན་པས་ལེའུ་
བརྒྱད་བ་ནས་བཤད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་སྤྱོད་འདིར་བསྟན་པའི་ཤེས་སྤྱོད་
གྱི་རྒྱུའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཐར་བ་ཅམ་ཐོབ་པར་
འདོད་པས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་སྒྲུབ་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་
རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་ལ་
དགོས་རྒྱས་མེད་པའི་རྩོད་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
དང་། མཚན་ཉིད་དང་། དེ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་གང་ཟག་ངོས་བཟུང་བའོ། །
དང་པོ་ནི། བསྒྲུབ་བརྟུས་སུ། ཡབ་སྐུས་མཇལ་པའི་མདོ་བྱངས་པ་ལས། འདི་
ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་སྟགས་སུ་རྒྱུད་
དེ། ཤེས་བར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་བ་འདིར་ཟད་དེ།
དེའང་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་གཟིགས་རབ་ཏུ་མཁྱེན།
ལེགས་པར་མངོན་དུ་བྱས་པས་དེའི་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་ཏེ། ཤེས་བར་བྱ་བ་ཡང་ཞེས་པས་ཤེས་བྱ་དབྱེ་གཞི་དང་། འདིར་ཟད་
དོ་ཞེས་པས་བདེན་གཉིས་སུ་བྱངས་ངོས་བ་དང་། བདེན་བ་གཉིས་ཀ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་སྟགས་སུ་རྒྱུད་པའི་སྤྱིར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བསྟན་ནོ།

དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་བ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྟོགས་གིས་ཀྱང་མ་

རྟོགས་པ་སྤྱོད་འབྲུག་གི་དགོངས་པར་འཆད་པ་ནི། ལོག་པར་འཆད་པ་ལོ། ཀྲུན་
 རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་དབྱེ་བའི་ངོ་
 བོའོ། །བྱེ་བའི་དོན་ལའང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་འདུག་གྲང་། འདིར་ནི་གཉིས་ཀ་
 ལ་ངོ་བོ་ཡོད་ལ། དེ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་པ་མི་སྲིད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཅན་རྣམས་བདེན་སྟོང་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་
 བ་སོགས་མདོ་དགོངས་འབྲེལ་ལས་བཤད་པའི་གཞོད་པ་དེ་དག་འབྲུག་ལ། ཐ་
 མི་དད་ཡིན་ནའང་དེ་ནས་བཤད་པའི་གཞོད་པར་འགྱུར་བས་བྱས་མི་རྟག་ལྟར་ངོ་
 བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དོ། དེས་ན་ཤེས་པར་བྱ་བ་འདི་ནི་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ན་
 བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་དེར་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་དོ། །དབྱེ་བའི་ངོ་བོ་ནི་
 ཐ་སྟོད་པའི་ཆད་མས་རྙེད་པའི་དོན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་ནི་དོན་དམ་པའི་ཆད་
 མས་རྙེད་པའི་དོན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ་གཉིས་སོ།

གཉིས་པ་ནི། གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་བཞག་
 པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་རྒྱུད་པ་དང་པོ་དམ་བཅའ་
 དང་། ཕྱི་མ་རྟགས་སུ་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་ཏེ། དོན་གང་
 ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་དྲི་མ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་བྱ་ཞིག་ཁས་མི་ལེན་
 ན་དྲི་མ་ཟད་པ་མི་སྲིད་པས་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གང་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་
 པའི་སྐུར་འདེབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། ཁས་ལེན་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡུལ་
 དང་། དེ་རྟོགས་པའི་སྒོ་མི་འདོད་པ་འགལ། ཀྲུན་རྫོབ་ཡིན་ན། དོན་དམ་མི་

འཇལ་བས་བྱུང་བར་འདོད་ན། རོན་དམ་བདེན་པ་རང་ཉིད་གྱིས་རང་ཉིད་འཇལ་
བ་མི་སྲིད་པས་འཇལ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་མེད་ན་
བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཞན་ཡང་ཀུན་
ཚུབ་བདེན་པས་སྒྲོང་བ་ཡིན་ན། བདེན་སྒྲོང་ཉིད་རོན་དམ་བདེན་པར་ཁས་སྐྱེས་
པ་ལ་གཞོད་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ་དེ་མིན་ན་ཀུན་ཚུབ་བདེན་གྱིས་ཉེ་འགྱུར་ཏེ།
ཙོད་སྒྲོག་ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་སྒྲོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྱུབ་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཀྱང་པ་དང་པོས། རོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་།
གཉིས་པས་ཀུན་ཚུབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་སྒྲོན་པ་ཡིན་ལ། སྒྲོ་སྒྲུབ་གཉིས་སྐྱང་
ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡིན་གྱི་སྒྲོ་ཙམ་མིན་ལ་དེའང་འཇལ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་སྐྱར་ཏེ། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པ་
མཚན་གཞི། རོན་དམ་བདེན་པར་མཚོན། རང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་
མཛོན་སུམ་ཆད་མ་དེ་ལ་རང་ཉིད་གཉིས་སུ་སྐྱང་བའི་སྒྲོ་ནས་དེའི་སྒྲོད་ཡུལ་དུ་
འགྱུར་བ་མིན་པ་གང་ཞིག་རང་འཇལ་བའི་མཛོན་སུམ་ཆད་མ་དེས་ཤེས་པར་བྱ་
བ་ཡིན་པའོ། །འདི་ནི་འདུག་པ་ལས། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་
པའི། །ངོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་བཟགས་པ། །དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་གང་དུ་མིག་
དག་པས། །མཐོང་དེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་འདིར་ཤེས་གྱིས། །ཞེས་བཤད་པ་དང་
རོན་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་མཚན་གཞི། ཀུན་ཚུབ་བདེན་པ་ཡིན་

པར་མཚོན། རང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེ་ལ་ནི་རང་
ཉིད་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །འདི་དག་གི་མཐའ་དབྱེད་
རྒྱས་པར་ནི་རྒྱུ་ལྟེན་གྱིས་མཛད་པའི་འཇུག་པའི་རྣམ་པའདད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདི་ལྷ་བ་ཞིབ་ཏུ་བཤད་དགོས་པ་ནི། སངས་
རྒྱུ་ཀྱིས་ཇི་ལྷ་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་སྟེད་པ་མཐུན། ཇི་སྟེད་པ་
མཐུན་པ་དེས་ཇི་ལྷ་བ་མཐུན་ཡང་། ཇི་ལྷ་བ་ལ་ཁུ་ལ་ཁུ་བཞག་དང་། ཇི་སྟེད་པ་
ལ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པས་མཐུན་པ་རྣམས་ལའང་བྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་
པའོ།

གསུམ་པ་ལ། བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་དང་། སྒྲོ་མཐོང་མན་གྱི་བྱེད་པར་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ནི་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་
ཏེ་མུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ལ་དེའང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་
མཐོང་སྟེ་ཞི་ལྷ་ག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྷན་པའི་རྣལ་འབྱེད་པ་ཚོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དང་པལ་པ་དངོས་པོར་སྒྲུ་
བའོ། །གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྟོགས་པ་
དང་། བྱུང་མཐས་སྒྲོ་མ་བསྐྱར་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྟོགས་སུ་
བསྐྱར་བར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པལ་པ་རྒྱལ་སྤྱན་ཆ་མེད་དང་ཤེས་པ་སྤྲང་

ཅིག་ཆ་མེད་དང་དངོས་པོ་ཙམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡང་ཡིན་
ལ་འཛིག་རྟེན་བ་ཡང་ཡིན་པས་རྣལ་འབྱོར་འཛིག་རྟེན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་
པའི་གང་ཟག་དེས་དངོས་པོར་སྤྱོད་བ་བྱུང་མཐའ་འོག་མ་རྣམས་ལ་གཞོད་ཅིང་ཞི་
ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བའང་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་འོག་མ་འོག་མ་
རྣམས་ལ་གཞོད་དེ། དབུ་མ་བས་སེམས་ཙམ་བ་ཤེས་བ་བདེན་པར་འདོད་པ་
རིགས་པས་ཁེགས་ལ། དེས་མདོ་སྡེ་བ་རྩལ་ཕྱན་ཆ་མེད་ཁས་ལེན་བ་རིགས་
བས་ཁེགས་པའོ། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ནང་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་
གཅིག་ལ་མི་གཞོད་དམ་སྟུམ་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བའང་སྟོའི་
ཁྱད་པར་གྱིས་ས་གཉིས་བ་ལ་སོགས་པ་གོང་མ་གོང་མ་ལ་གནས་བ་རྣམས་ཀྱིས་
ས་དང་བོ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་འོག་མ་ལ་གནས་བ་རྣམས་ལ་གཞོད་པ་སྟེ་ཟེལ་
གྱིས་གཞོན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོང་འཕེལ་བའི་ཁྱད་
པར་གྱིས་ས་འོག་མར་སྟོམ་སྤང་གིས་བོན་ལ་གཞོད་མི་རྒྱས་པས་གོང་མར་གཞོད་
པ་སོགས་ཀྱང་དོན་གྱིས་འཕངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཞུང་འདི་དག་བཀོད་པའི་དགོས་པ་ནི། སྟོང་ལ་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་སྟོ་
དང་། དོན་དམ་རྟོགས་པའི་སྟོ་གཉིས་སུ་ངས་བར་བྱས་ནས། ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་
པའི་ཆོད་མས་ཀྱང་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ལ་མི་གཞོད་ན། རྩལ་ཕྱན་ཆ་མེད་དུ་
ཞེན་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དོན་དམ་རྟོགས་པའི་སྟོས་མཐར་འཛིན་
ཐམས་ཅད་ལ་གཞོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆོད་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དེ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 བལ་པའི་བྱ་བ་མཐའ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་པའི་རིགས་པས་གནོད་པ་མི་འཐད་དེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་མེད་ན་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱིན་
 སོགས་ལ་སློབ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
 མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགུ་མ་པ་དང་དངོས་པོར་སྦྱ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འང་ནི་
 བརྟན་བར་གྲགས་ཤིང་འདོད་པའི་མི་ལ་མ་དང་སྦྱ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་ཏེ་དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་མེད་ན་སྦྱིན་
 སོགས་ལ་སློབ་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ལ་
 སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྦྱིན་སོགས་བདེན་པར་མ་བྱ་བ་ཀྱང་མ་
 བརྟགས་མ་དཔྱད་པ་བརྟན་བར་སྦྱ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་ནས་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟེན་ན་ཡང་སྦྱིན་
 ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཡར་སྦྱིན་གྱི་མིང་མི་འཐོབ་ཅིང་། དེའི་དམིགས་བུ་དང་
 བཅས་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གྲོང་བྱེད་དུ་བསྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཙོ་སྟེག་ལ་
 སོགས་པའི་དོན་བྱེད་རྣམས་པའི་མེ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱ་བ་བའདི་བྱེད་
 ཀྱང་ཁས་ལེན་ན་ཁོ་བོ་ཅག་འདི་ལ་བདེན་པར་བྱ་བ་བཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་པས། དུ་
 བུ་ཅག་རྩོད་དོན་མེད་ལ། འདི་ཁས་མི་ལེན་ན། མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་
 སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་དུ་མར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་དག་ནི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་

གྱིས་མེད་ན་ཡེ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དགོས་སྐྱེས་པ་
 བདེན་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པའི་རྩོད་པའོ། །དབུ་མ་བ་དང་། དངོས་པོར་སྐྱ་
 བའི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་མེ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཆད་མས་མཐོང་
 ཞིང་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཡང་དངོས་པོར་སྐྱ་བས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་
 ཅིང་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ཀྱི་བདེན་སྟོང་སྐྱ་མ་ལྟ་བུར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་མིན་ལ། དབུ་
 མ་བས་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་འདིར་ཡང་རྣལ་འབྱོར་བ་དབུ་མ་བ་དང་འཇིག་རྟེན་
 དངོས་པོར་སྐྱ་བ་རྩོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་འཇིག་རྟེན་པ་སྐྱ་མ་དངོས་སྐྱ་བ་འབའ་
 ཞིག་ལ་སྐྱར་རོ།

གཉིས་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་སྐྱ་བ་སྐྱིར་དགག་པ་
 དང་། སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་ལམ་དབུ་མ་ལ་དགོས་རྒྱས་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། མདོན་
 སུམ་གྱིས་གནོད་པ་དགག་པ་དང་། ལུང་གིས་གནོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
 རྟོ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་མདོན་སུམ་གྱིས་
 མཐོང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞིན། མི་འགལ་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མདོན་སུམ་
 ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ནི་གྲགས་པས་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཅམ་ལ་ཆད་མར་
 སོང་བ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆད་མ་དེས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་
 ལ་ཆད་མར་སོང་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 མཐོང་བས་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་པ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཉིང་

འཛིན་བྱུང་པོ་ལས། མིག་དང་རྣ་བ་སྤྲུལ་ཡང་ཆད་མ་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱང་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པ་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་ཇི་ལྟར་གྲགས་ཤིང་། གྲགས་ནའང་ཇི་ལྟར་
བརྟན་པ་ཡིན་ཞེས། དེ་ནི་བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཙང་
བ་སོགས་སུ་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་སྟོན་པའི་ལུང་བྱང་དོན་
དུ་བསྟན་པ་དང་། དེས་དོན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། དེ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །
དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན། མདོ་ལས་མི་རྟག་
པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས། མི་འགལ་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་དོན་དུ་ནི་མགོན་པོས་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་
བསྟན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དངོས་པོ་དེ་དག་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་གྱུབ་
པ་མིན་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་རྒྱུད་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ་དང་། ཚོགས་གསོག་
པ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་། ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་།
དགོ་སྤྱིག་གི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་
སོར་དེས་པ་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་རྒྱུད་འདུས་བྱས་མི་
རྟག་པར་གྱུབ་པ་འགལ་ཏེ། འཇིག་རྟེན་སྤྱི་བོའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཕྱི་རྩོལ་དུ་བ་

སོགས་རྟག་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་ན་གཟུགས་སོགས་རྟག་པར་
 གྲགས་ཀྱང་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། མི་རྟག་སོགས་
 རྣམ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོན་མེད་རྟག་
 སོགས་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་མཐོང་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ།
 འཛིག་རྟེན་པ་གཙང་བ་དེ་རྟག་སོགས་སུ་ཞེན་པ་ལ་བལྟས་ནས་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་
 བཞེད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་འཛིག་རྟེན་གྲགས་ཚད་ཚད་མ་
 ཡིན་ན་བྱུང་མེད་མི་གཙང་བར་ངས་པར་རྟོག་པ་མི་སྤྲུག་པ་བསྒྲོམ་པའི་རྣམ་
 འབྱོར་པ་ལ་བྱུང་མེད་གཙང་བར་ཞེན་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པར་ཐལ་བར་
 འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་མེད་ན་རྒྱལ་བ་མཚོན་པ་སོགས་ལ་བསོད་
 རམས་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་བདེན་མེད་སྤྱུ་མ་
 དང་འདྲ་བའི་རྒྱལ་བ་ལ་མཚོན་པ་ལ་བསོད་རམས་འབྱུང་བ་ནི་ཅི་ལྟར་བྱོད་རྒྱལ་
 བ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་བསོད་རམས་འབྱུང་བར་འདོད་
 པ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་ནོ། །བདེན་རུང་མི་བདེན་རུང་དངོས་པོ་དང་མཐུན་པ་བསོད་
 རམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་བདེན་མེད་སྤྱུ་མ་དང་འདྲ་ན། སྤྱུ་མའི་
 སེམས་ཅན་ཞིག་ནས་སྤྱུ་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཤི་ནས་ཇི་ལྟར་སྤྱུ་ཞེ་ན།
 སྤྱུ་མ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་འདྲ་བར་ཁས་མ་སྤངས་ཀྱི་བདེན་པར་

བྱུང་མ་བྱུང་འདྲ་པར་ཁས་སྒྲུངས་ལ་དེ་ཙམ་ལ་སྒྲིན་དེ་འཕྲུག་ན་ཁྱོད་རང་གིས་
 གྲུང་མི་ལམ་སྐུ་མ་བརྟན་པར་ཁས་སྒྲུངས་པས་སྐུ་ལ་གཞི་དེ་རྟེན་སྒྲུང་ན་པོང་བྱུར་
 ཇི་ལྟར་མི་སྒྲུང་ཞེས་སྐུས་ན་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་བརྟན་པ་ལའང་ཇི་སྲིད་རྒྱུན་
 རྣམས་ཚོགས་པར་གྱུར་ན་དུས་དེ་སྲིད་སྐུ་མའང་འབྱུང་པར་འབྱུར་བ་བཞིན། མ་
 རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་ཚོགས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་གྲུང་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་
 བ་ཡིན་ནོ། །དེ་མི་མཚུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྒྱུན་རིང་བའི་
 ཕྱིར་ཞེན། རྒྱུན་རིང་བ་ཙམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་
 ལ་སྐུ་མ་རྒྱུན་ཐུང་བས་བརྟན་པའི་བྱུང་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་སྐུ་མ་
 དང་མི་ལམ་སོགས་ལའང་རྒྱུན་རིང་ཐུང་ཡོད་པས་བདེན་བརྟན་གྱི་བྱུང་པར་ཁས་
 སྒྲུངས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་ལམ་དུ་བསྐྱལ་བ་བྲན་པ་དང་ཞག་གཅིག་བྲན་པ་
 སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

བཞི་པ་ནི། རང་བཞིན་མེད་པ་སྐུ་མ་དང་འདྲ་ན། སེམས་ཅན་བསད་པ་
 སོགས་ལ་སྒྲིག་པ་འབྱུང་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། སྐུ་མའི་སྐྱེས་བུ་
 བསད་པ་སོགས་ལའང་མིར་འདུ་ཤེས་ཏེ་གསོད་འདོད་ཀྱིས་མཚོན་བསྐྱུན་པ་
 སོགས་བྱས་ན་སྦྱར་བའི་སྒྲིག་པ་ཡོད་ལ། སྒྲིག་གཅོད་དངོས་གཞིའི་སྒྲིག་པ་མེད་
 དེ། དེ་ལ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །མི་ལ་སོགས་པ་སྐུ་མའི་སེམས་དང་ལྟན་
 པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བཏགས་པས་བསོད་ནམས་དང་ནི་གཞོད་པ་བྱས་པས་
 སྒྲིག་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་པ་ལ་སེམས་ཡོད་མེད་

དུ་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱེ་མའི་ལྷ་སྐྱེ་དང་། སྐྱེ་གས་སོགས་རྣམས་ལ་སྐྱེ་
མ་སེམས་ལྟན་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་མའི་རྟ་གླང་ལ་སེམས་ནི་
འབྱུང་བ་མེད་དོ། །སྐྱེ་ཆོགས་པའི་རྟ་ལས་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་མ་དེའང་སྐྱེ་ཆོགས་
ཉིད་དུ་སྐྱེད་བ་ཡིན་ཏེ། ཡང་གི་སྐྱེས་སེམས་ཅན་དུ་མ་ཟད་པའོ། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་
ཆོགས་ལ་རྟ་སྐྱེ་ཆོགས་འབྱུང་དགོས་པ་ནི། རྟ་གཅིག་གིས་ནི་འབྲས་བུ་ཀུན་
བསྐྱེད་རྣམས་པ་གང་ནའང་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ལྟ་བུ་ནི། དབྱུ་མ་པས་དོན་དམ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་ཆ་བ་སོགས་མེད་ཅིང་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རང་བཞིན་གྱི་མུང་འདས་སུ་ཁས་གྲངས་ཡིང་། སྐྱེ་ཆ་སོགས་
ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་རྣམས་འཁོར་བར་ཁས་གྲངས་པ་ལ། མདོ་སྡེ་བ་
སོགས་ན་རེ། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པའམ་རང་བཞིན་གྱི་མུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་
ན་མུང་འདས་ཡིན་ཞིང་། འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དོན་དམ་པའི་མུང་
འདས་ཡིན་ཡང་། འཁོར་བ་ཀུན་ལྟོབ་ཏུ་སྐྱེ་འཆིའི་རྒྱུན་གྱིས་འཁོར་བ་དེ་ལྟ་ན་
འཁོར་བ་དང་མུང་འདས་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་
ཀྱང་ནི་འཁོར་བར་འཁོར་བར་འགྱུར་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་དོན་མེད་པར་
ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་མུང་འདས་དང་། སྟོ་བྱར་རྣམ་དག་
གི་མུང་འདས་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་མུང་ན་ལས་
འདས་པ་ནི། ལམ་ལ་གོམས་པ་ལ་བལྟས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ལ་གོམས་མ་

གོམས་ཀྱན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །སྒོ་བྱར་དྲི་བལ་གྱི་མུང་འདས་ནི་སྒྲེ་
 འཆིའི་རྒྱན་གྱི་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཆད་པ་ལས་ཐོབ་དགོས་པས་རང་བཞིན་མེད་
 པ་ཡིན་ཡང་། རྒྱན་རྣམས་རྒྱན་ནི་མ་ཆད་ན་འཁོར་བར་མ་ཟད་སྐྱུ་མའང་ལྷོག་
 པར་མི་འགྱུར་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་རྣམས་རྒྱན་ནི་ཆད་པ་ན་འཁོར་
 བའམ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འང་མི་འགྱུར་རོ། །སྒྲར་གྱི་ཚུད་པ་དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་མུང་
 འདས་དང་། མུང་འདས་གྱི་ཁྲད་པར་སྤེན་ས་ལན་འདེབས་དགོས་ཀྱི། གཞན་
 གྱིས་ལན་མི་ཐེབས་ཏེ་སངས་རྒྱས་མི་འཁོར་ལ་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ཕྱིར་གྲོལ་
 ཡང་འདོད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་སེམས་ཅན་པའི་འདོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་
 བཛྲོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་ན་སྐྱུ་མ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་འབྱུལ་བའང་ཡོད་པ་མིན་ན་སྐྱུ་མ་སྒོ་གང་
 གིས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བས་སྐྱུ་མའང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
 ན། འདིའང་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དགོས་སྐྱུ་མ་པའི་ཚུད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚུད་པ་མཚུངས་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། གང་གི་ཆོ་སེམས་ཅན་པ་ཁྲོད་ལ་གཟུང་བྱ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྒྲར་བ་ལྟར་
 དུ་བྱུབ་ན། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་དེ་དམིགས་བྱེད་མེད་པར་
 འགྱུར་ལ། སྒྲར་བ་ལྟར་མ་བྱུབ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་ཁྲོད་ལྟར་ན་
 གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་དགོས་ལ། གཟུང་བྱ་དོན་དུ་སྒྲར་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་མེད་

གྲིའི་སོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རལ་གྲིའི་སོ་དེ་ཉིད་བཅད་བར་མི་རྣམས་པ་སོགས་དཔེར་
བཞག་ནས་སེམས་ཀྱིས་སེམས་མི་མཐོང་ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔེར་ན། རལ་
གྲིའི་སོ་ནི་རང་ལ་རང་གིས་ཇི་ལྟར་ཡང་མི་གཙོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱིས་ཡིད་
མི་མཐོང་ངོ་།

གཉིས་པ་ལ། དཔེ་དགག་པ་དང་། རོན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ།
མར་མེའི་དཔེ་དགག་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན། མར་མེས་རང་གི་དངོས་པོ་
དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་གཉིས་ཡང་དག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་
པས་ཀྱང་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་རིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དཔེ་མ་གྲུབ་སྟེ།
མར་མེ་རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མར་མེ་རང་གིས་རང་
གསལ་བར་བྱ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གིས་རང་གསལ་མི་དགོས་ཤིང་མི་རྣམས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕུན་པས་ཀྱང་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པར་
འགྱུར་ན། དེ་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཕུན་པ་ལ་ཕུན་པས་བསྒྲིབས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲིབས་ན་བུམ་པ་གོས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པ་བཞིན་དུ་ཕུན་པ་འང་མི་
མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ནི་རྩ་ཤེ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱས་པར་ཤེས་
པར་བྱའོ།

ཤེས་གྱིད་པེ་དགག་པ་ནི། དཔེར་ན་ཤེས་བཞིན་དུ་ཤེས་དཀར་པོ་གཞིའི་
དབང་གིས་སྒྲོན་པོར་སྒྲེས་པ་ནི། གཞན་ལ་བལྟས་ནས་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་མ་ཡིན་ལ། བྱེད་པའི་སྒྲོན་པོ་ཉིད་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོན་པོར་སྒྲེས་པ་

ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་བལྟས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
འགའ་ཞིག་རིག་པ་ནི་ཤེས་པ་གཞན་ལ་ནི་བལྟས་པ་དང་ཤེས་པ་ནི་རང་གིས་རང་
རིག་པ་ཡིན་པས་རིག་བྱེད་གཞན་ལ་བལྟས་པ་མེད་པའང་མཐོང་ཞིན། བྱེད་ཀྱི་
སྡོན་པོ་སྡོན་པོར་རྒྱ་གཞན་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་དཔེ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ་སྡོན་པོ་
ཉིད་དུ་རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་པ་ལ་སྡོན་པོ་དེ་རང་གི་བདག་གིས་སྡོན་པོའི་
བདག་ཉིད་དུ་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། མར་མེ་རང་གིས་རང་གསལ་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་མར་མེ་
གསལ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཤེས་པས་ཤེས་ཞེས་དེ་ལྟར་རྫོང་པར་བྱེད་ན་ཤེས་པ་རང་
གིས་རང་གསལ་བ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ རྫོན་གསལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་
ཤེས་པ་རྗེས་གཞན་གང་གིས་ཤེས་ནས་དེ་སྐད་དུ་རྫོང་པར་བྱེད་དེ་མི་རིགས་
སོ། །རྗེས་གཞན་གྱིས་རིག་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བས། རང་གིས་ཀྱང་མི་རིག་
གཞན་གྱིས་ཀྱང་མི་རིག་ན་གང་གི་ཆོ་རིག་བྱེད་འགས་ཀྱང་ཤེས་པ་དེ་མཐོང་བ་
མིན་ན་ཤེས་པ་དེ་ནི་གསལ་བའམ་ནི་མི་གསལ་བའི་བྱེད་པར་དེ་ནི་བརྫོང་ཀྱང་
དོན་མེད་དེ། བྱེད་གཞི་ཤེས་པ་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མོ་གཤམ་བུ་མོ་མི་
སྤྲིད་ན་དེའི་བགྱིང་བག་བརྫོང་པ་དོན་མེད་པ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་ལ། རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་བསྐྱེད་པའི་དཔེ་དང་། རང་རིག་
མེད་ན་གཞན་རིག་མི་འཐད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་
པ་མིན་ན་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཤེས་དྲན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བས་དྲན་པའི་

རྟགས་གྱིས་སྤྱོད་བ་དཔོག་རྣམས་ན་དེའང་ངས་སྤར་སྤྲོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྲན་པའི་
 ཆོ་བྲན་བ་སྤྱོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་སྤྲོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་བྲན་པའི་རྟགས་
 ལས་ཡུལ་སྤྱོད་བ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། ཡུལ་སྤྱོད་དེ་ཉིད་སྤྱོད་འཛིན་ཡིན་ནོ། །ངས་
 མཐོང་ཞེས་ཡུལ་ཅན་བྲན་པའི་རྟགས་ལས་ཡུལ་ཅན་སྤྱོད་བ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ།
 ཡུལ་ཅན་སྤྱོད་བ་དེ་ནི་རང་རིག་ཡིན་ལ། སྤྱོད་འཛིན་སྤྱོད་བྱེད་གང་ཡིན་མཐའ་
 གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་རང་རིག་གྲུབ་པོ་ཞེས།

ཡུལ་ཅན་བྲན་པ་རང་རིག་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཛིན་གྱི་ཡུལ་གཞན་
 སྤྲོན་པོ་སྤྱོད་བ་ན་སྤར་སྤྲོན་པོ་འདི་མཐོང་ཞེས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་འབྲེལ་བ་ལས་ཏེ་
 འབྲེལ་པར་བྲན་པ་ལས་ཡུལ་ཅན་བྲན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི་ཡུལ་ཅན་སྤྱོད་བ་ལས་
 སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གྱི་བའི་དུག་རླུགས་པའི་དུས་མ་སྤྱོད་ཡང་ཕྱིས་བྲན་པ་བཞིན་
 ནོ། །དཔེར་ན་དགུན་གྱི་དུས་སུ་གྱི་བས་ལུས་ལ་རླུགས་པ་ན། གྱི་དུག་ལྷགས་
 ཡོད་ཀྱང་རླུགས་པ་སྤྱོད་གི་དུག་མ་སྤྱོད་ངོ་། །དེ་ལས་དུས་ཕྱིས་འབྲུག་གི་སྐྱ་
 ཐོས་པ་ན་རླུགས་པའི་ཆོ་དུག་ལྷགས་པར་འདུག་སྐྱས་དུ་བྲན་ཀྱང་། སྤར་གྱི་ཆོ་
 དུག་མ་སྤྱོད་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་གྱི་བས་རླུགས་པ་ནི་སྤྱོད་འཛིན་གྱིས་ཡུལ་སྤྱོད་བ་
 བཞིན་ནོ། །རླུགས་པ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་དུག་ལྷགས་པ་ནི་ཡུལ་གཟུང་བ་དང་
 དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་བ་དང་འབྲེལ། །དེའི་ཆོ་ཡུལ་ཅན་རང་
 གིས་རང་མ་སྤྱོད་བ་ནི། རླུགས་པའི་ཆོ་དུག་མ་སྤྱོད་བ་དང་འབྲེལ། །ཕྱིས་
 རླུགས་པ་བྲན་པ་ནི་ཡུལ་སྤྱོད་བ་བྲན་པ་དང་འབྲེལ། །ཡུལ་སྤྱོད་བ་བྲན་པ་ཉིད་

གྱིས་སྤར་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་མ་སྤོང་ཡང་བྱན་པ་ནི། ཟུགས་པ་བྱན་
 པ་ཉིད་གྱི་མཐུས་སྤར་ཞུགས་པའི་དུག་མ་སྤོང་བ་བྱན་པ་དང་འབྲེལ། །འདི་ནི་
 རང་རིག་མེད་པར་བྱན་པ་སྦྱོར་བའི་རིགས་པ་མཁས་པའི་དབང་པོས་མཛད་པ་ལུལ་
 དུ་བྱུང་བ་ཞིག་སྤར་སྟེ། སྤོང་འཇུག་གི་བཤད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་གྱིས་ངེ་བཞིན་དུ་
 མ་འཐོན་པ་འབྲེལ། །འདི་ནི་སྦྱར་བྱིས་གྱི་རྣམ་ཤེས་གྱི་བྱན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་
 སྤར་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེས་རང་གི་རང་མ་སྤོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ། ཁྲུབ་པ་མ་
 བྱུབ་གྱི་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་པས། སྤོང་འཇུག་གི་དགོངས་པ་ནི་ཐ་སྟད་དུ་རང་
 རིག་འགོག་པ་མིན་ཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་གཏན་མིན་ལོ་ཞེས་
 གསུང་ངོ་།།

རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་རིག་པ་གཞན་དགག་པ་ནི། ཞི་གནས་བྱུབ་ནས་རྣམ་
 གནས་སྤངས་པ་སོགས་གྱི་རྒྱུན་གཞན་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིས་གཞན་གྱི་སེམས་ལ་
 སོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་རང་ཉིད་གྱི་སེམས་རང་གི་ཡུལ་དུ་
 གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རིང་བའི་ཁབ་མཐོང་ན་ཉེ་བའི་རི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ་
 ཞེན། མིག་སྒྲན་བྱུབ་པའི་རྗེས་མིག་ལ་བྱུགས་པའི་མིག་སྒྲན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལས་ས་
 འོག་གི་བུམ་སོགས་གྱི་གཏེར་མཐོང་ཡང་མིག་སྒྲན་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་མིན་
 པ་བཞིན་དུ་རང་རིག་ཡོད་པ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། སེམས་ལས་སྦྱུ་མ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་
 བཛྲོད་དུ་མེད་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་རང་རིག་མེད་ན་བྱན་པ་མེད་

བས་ཡུལ་སྤྱིང་བ་དང་། མཐོང་ཐོས་སོགས་མེད་པར་འགྱུར་རོཞེན། ཇི་ལྟར་
 མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་དང་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་བ་དང་། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བ་
 ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་ཐོབ་འདིར་ནི་དགག་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། དེ་དགག་མི་
 དགོས་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་ཅིང་། དབྱ་བཙམ་བ་རྣམས་ལ་
 ཡང་ཐ་སྙད་དེ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགག་མི་རྣམས་ཏེ། འགོག་ན་ལུང་རིགས་
 ཀྱིས་འགོག་དགོས་ན་དེ་འགོག་ན་ལུང་རིགས་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 བཀག་ན་སྦྱོན་ཡོད་དེ། ཆད་ལྷ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་ནི་
 སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱར་གྱུར་བ་ཡུལ་དེ་དག་བདེན་པར་རྟོག་པ་བརྒྱུག་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ཉིད་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་ལོག་ན་འཁོར་བ་མི་
 ལྡོག་ཅིང་། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་བདེན་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བསྟན་པས་ཉན་
 རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་གསལ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །
 རག་པ་སོགས་དབང་ཤེས་ལ་སྤྱང་ཙམ་དགག་བྱ་མིན་ལ། དེ་ལ་རྟག་མི་རྟག་
 དང་། ཡོད་མེད་སོགས་གང་དུ་གཟུང་ཡང་དགག་བྱ་ཡིན་ནོཞེས་ཟེར་བ་ནི། རྒྱ་
 རག་གི་མཁན་པོ་སྤྱར་འོངས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་བ་ནི། སེམས་ཙམ་བ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པས་སེམས་
 ལས་སྤྱུ་མ་སྟེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་གཞན་མིན་ཁིང་སྤར། དེ་ཆོ་གང་ཞིག་
 གང་གིས་མཐོང་། ཞེས་པའི་སྦྱོན་འདུག་པས་དེ་གཉིས་གཞན་མིན་པར་ཡང་མི་
 བརྟག་གོཞེན། གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་བྱ་བ་ན། སྤྱང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་

དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་སྤྱི་རྩལ་དོན་དུ་སྤྲང་བས་སྤྱི་རྩལ་དོན་དུ་གྲུབ་དགོས་ལ། སྤྱི་
རྩལ་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་དེ་སེམས་ལས་ཇུས་གཞན་མིན་ཏེ་ཇུས་གཞན་དུ་
ཐལ་ལོ། །ཇུས་གཞན་མིན་ཞེས། བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་པ་
རྣམས་བརྟན་པར་ཁས་སྦྱངས་པ་དེ་ལས་གཞན་མིན་པའི་སྤྱིར། ཇི་ལྟར་སྦྱུ་མ་སྟེ་
དོན་དུ་སྤྲང་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མིན་ཡང་སེམས་གྱི་
བལྟ་བྱ་དང་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཤེས་པ་དུག་ལྟ་བུ་དུ་ཡིན་པའང་བདེན་
པར་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་སྤྱར། གལ་ཏེ་འབྲུལ་པ་ཡོད་མིན་
ན། ཞེས་པའི་སྟོན་ངོད་དབྱུ་མ་པ་ལ་མེད་ཅིང་བྱེད་སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་
ལ་བརྟེན་ན་མཛེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་སོགས་བརྟན་པ་དང་བཏགས་པར་ཡོད་པ་
རྣམས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་པའི་རྟེན་ཅན་ནམ་གཞི་ཅན་ཡིན་ཏེ། འབྲུལ་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་གཞི་བདེན་པར་ཡོད་པས་སོ། །དབེར་ན་སྤྱོད་དུ་མ་ལ་མིར་འབྲུལ་པ་ལ་
ཡང་སྤྱོད་དུ་མ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །འཁོར་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཞི་བདེན་པ་
ལ་བརྟེན་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་བརྟེན་ན་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་དངོས་པོ་མེད་
པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་པ་སྟེ་ཙོད་པ་འདི་བསྐྱབ་བཏུས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་
གྱིས་གཞན་དུ་བཤད་པ་འདིའི་དོན་མིན་ནོ། །འཁོར་བ་སོགས་དངོས་མེད་དེ་
བརྟན་པ་རྣམས་འབྲུལ་གཞི་བདེན་པའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པས་ན་འཆིང་གྲོལ་
སོགས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་པ་དང་ལྟན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་པར་

ཐལ། བརྟན་པའི་གཞི་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འདི་བསྐབ་
 བརྟུས་སུ་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་སེམས་ནི་གཟུང་
 འཛིན་གཉིས་སུ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་གྲོགས་མེད་པར་རང་རིག་རང་གསལ་
 གཅིག་ཕུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱུངས་ཆད་དུ་སྤང་བ་
 འདི་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་པས་ཕྱི་དོན་མེད་ལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་
 སྤང་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པའང་སྤར་བཀག་བས་ཤེས་པ་མིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་པ་
 དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བས། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་བསྐྱད་
 ཀྱང་ཤེས་པའི་རྣམ་ལས་སྤྱད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། གང་གི་ཆེ་སེམས་
 ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དེ་ལྟར་
 ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྤྱོད་
 པའི་སེམས་ཅན་དུ་བརྟགས་པ་སྟེ་གཏན་ལ་ཐབ་པའང་ཡོན་ཏན་ཉིད་གོས་པ་ཅི་
 ཞིག་ཡོད་དེ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྤྱོད་ཉིད་རྟགས་པའི་ལམ་དབྱུང་ལའང་དགོས་རྣམས་མེད་པར་
 ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ། ཅོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་སྤྱོད་ལྟ་བུར་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ཡང་དེས་
 ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མེད་ན་ནི་གཏན་ལ་འབབས་པ་ངལ་བ་

ཅམ་དུ་ཟད་ལ། དགོས་པ་ཡོད་པར་འདོད་ན་འདྲི་ལྟར་དེས་ཉོན་མོངས་སྒྲོག་
 པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། གང་གི་ཆོ་སྒྲུ་མའི་བྱད་མེད་ལ་དེ་བྱེད་པ་པོ་
 སྒྲུ་མ་མཁན་ཉིད་ཀྱང་སྤྱི་རོལ་གྱི་བྱད་མེད་ཀྱིས་སྤྱོད་པར་རྟོགས་ཀྱང་སྒྲུ་མའི་བྱད་
 མེད་འདི་མོངས་སྒྲུད་རུང་དུ་སོང་ན་སྒྲུ་མ་མཁན་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
 པ་མཐོང་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཉིད་ནི་དང་པོ་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྟོག་པ་ཅམ་ལས་མེད་
 པས་སོ་ཞེན།

གཉིས་པ་ལ། སྒྲུ་མ་མཁན་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་། སྤྱོད་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་པས་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་
 པ་འཐད་པར་བསྟན་པ། སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་འབྱུང་བར་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུ་མ་མཁན་སྒྲུ་མ་དེ་བྱེད་པ་པོ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་སྤྱོད་
 མའི་བྱད་མེད་ལ་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་ཏེ་བདེན་འཛིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་
 ཤིང་བདེན་པར་འཛིན་པ་དེས་ན་དེ་མཐོང་བའི་དུས་ན་དེ་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 བག་ཆགས་ཉམ་ཆུང་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུ་མ་དག་
 གིས་སྒྲུ་མའི་བྱད་མེད་བྱད་མེད་ཀྱིས་སྤྱོད་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཉི་ཆོ་བའི་སྤྱོད་ཉིད་
 ཅམ་ཡིན་པས་དེས་ཉོན་མོངས་མི་སྤྱོད་ལ། དེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཁུབ་པའི་སྤྱོད་ཉིད་
 རྟོགས་པས་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁེས་ལན་མཛད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྒྲུ་མའི་བྱད་
 མེད་བྱད་མེད་ཀྱིས་སྤྱོད་པར་རྟོགས་པ་ནི་དགག་བྱ་ཕུ་མོ་ལ་བསྐྱེས་པའི་ཉི་ཆོ་བའི་
 སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པ་མིན་ཏེ། དགག་བྱའི་ངོས་འཛིན་དང་དེ་ཆོས་གཅིག་གི་སྤྱོད་དུ་

མེད་པར་རྟོགས་ན་གཞན་ལ་འང་གོ་འོང་བ་སོགས་གཞན་ལས་བཤད་བ་ལས་
 བཤེས་པས་སོ། །དེས་ན་སྤྱིར་འབྲུལ་བ་ལ་རྟོག་མེད་འབྲུལ་བ་རབ་རིབ་ཀྱིས་སྒྲ་
 ཤེད་འཛུགས་པར་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ལ། ཡིད་ཀྱིས་སྒྲ་ཤེད་མེད་པར་གོ་བས་འབྲུལ་བ་
 དེ་མི་ལྟོག་གི་དེ་ལྟོག་བ་ལ་མིག་གི་རབ་རིབ་སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་སོ། །རྟོག་
 བ་འབྲུལ་བ་ལ་འང་འབྲུལ་དུ་སྒྲོ་བར་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཐག་ཁྲ་ལ་སྒྲུལ་འཛིན་
 སོགས་ནི་ཐག་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་འབྲུལ་བ་དེ་ལྟོག་གི་དེ་ལྟོག་བ་ལ་གོ་བ་དེ་
 རིང་དུ་སྒྲོམ་བ་སོགས་མི་དགོས་སོ། །འགོ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ནི་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་གཟེགས་པའི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྒྱུད་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་
 འདྲིས་ཤིང་དེས་རྒྱུད་ཆོས་པ་བཞིན་དུ་སོང་བས་དེའི་ས་བོན་ལྟ་ཞོག་མངོན་གྱུར་
 རགས་པ་འང་བདེན་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ག་ལ་ལྟོག་ །དེ་ཙམ་དུ་མ་
 ཟད་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀུན་བརྟགས་ས་བོན་དང་
 བཅས་པ་སྔོང་ཡང་ལྟན་སྒྲེས་མི་སྔོང་བས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུན་རིང་དུ་བསྒྲོམ་པའི་
 སྒྲོམ་ལས་སོགས་ལས་གྱི་རྣམ་གཞག་མང་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྔོང་ཉིད་
 རྟོགས་པ་ལ་འང་མཐར་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་འབྱུང་བར་ཁས་སྒྲུངས་ཤིང་དེས་ཆོག་
 གི་དེ་ལ་སྔོང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཐག་སྔོང་དགོས་ཞེས་ཁས་སྒྲུངས་ཤིང་ལེན་ཡང་
 ག་ལ་དགོས་ཞེས་པ་ལན་བསྒྲུས་པའོ། །སྒྲུ་མ་མཁན་སྒྲུ་མའི་བུད་མེད་དེ་བྱེད་
 པས་ནི་དམིགས་ཡུལ་ལེས་བྱ་སྟེ་སྒྲུ་མའི་བུད་མེད་ལ་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་ཏེ་
 བདེན་འཛིན་མ་སྒྲུངས་ཤིང་བདེན་པར་འཛིན་པ་དེས་ན་སྒྲུ་མའི་བུད་མེད་བུད་མེད་

གྱིས་སྤྲོད་པ་དེ་མཐོང་བ་ན་དེའི་སྤྲོད་ཉིད་བག་ཆགས་དེ་ཉམ་ཆུང་བ་སྟེ། བདེན་
འཛིན་ལ་གཤོད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་དེ། དེ་དང་འཛིན་སྤྲངས་འགལ་བ་མེད་པས་
སོ། །ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་ཞེས་པའི་བག་ཆགས་ནི། བདེན་འཛིན་ལ་བྱས་པ་
དང་དེའི་ས་བོན་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ལ་བྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་སྟུ་མའོ།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེད་བྱ་ཏུ་ལྷག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
སྤྲོད་ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་པ་སྟེ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོད་པར་རྟོགས་ན་
དངོས་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་སྤྲོད་པར་འགྱུར་ཞིང་ཅིང་མེད་ཅེས་
པ་སྟེ་བདེན་མེད་ཉིད་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་གོམས་པས་ནི་བདེན་མེད་
བདེན་འཛིན་དེའང་ཕྱི་ནས་སྤྲོད་པར་འགྱུར་རོ། །དགག་བྱ་རགས་པ་བགག་པ་
ཅམ་ཡིན་ན། བགག་པ་བདེན་གྱུ་བ་ཕྱིས་དགག་དགོས་ཀྱང་མིང་གི་ཐ་སྙད་གྱིས་
བཞག་པ་ཅམ་མིན་པའི་ཡོད་པ་བདེན་ཆད་དུ་བྱས་པའི་དགག་བྱ་སྟེ་མོ་བགག་
པའི་བགག་པ་བདེན་འཛིན་ནི་དུས་དེའི་ཆོ་ཉིད་ན་འགོག་སྟེ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཆད་
པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཆོ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་བདེན་པར་མེད་དོ་ཞེས་
བརྟག་བྱའི་དངོས་པོ་བདེན་པར་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་བདེན་པར་མི་
དམིགས་པས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་ཆོ་བདེན་པའི་དངོས་མེད་རྟོན་ཆོས་
ཅན་བདེན་གྱུ་བ་དང་བྲལ་པའི་ཕྱིར། བགག་པ་བདེན་གྱུ་བ་སྟོ་དེའི་མདུན་དུ་ཇི་
ལྟར་གནས་ཏེ་ཆོས་ཅན་དང་བྲལ་པའི་ཆོས་ཉིད་མེད་པས་བདེན་སྤྲོད་བདེན་པར་

གྲུབ་ན་ཆོས་ཅན་དེའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་དགོས་ལོ་དེ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་
 གྲུབ་པ་སྒྲུབ་ནས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གང་གི་ཆོ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་
 དག་བདེན་གྲུབ་གང་ཡང་སྒྲེའི་མདུན་ན་མི་གནས་པ་དེའི་ཆོ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་
 རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པའི་གཏད་སོ་མཐའ་དག་མེད་
 པར་རྟོགས་པར་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་རབ་དུ་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ་སྒྲོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་གཞིགས་ངོན་སྒྲོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་གི་སྒྲོས་པའང་ཞི་ལ་སྒྲོང་ཉིད་
 རོན་སྒྲིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ལ་ནི་གཉིས་སྒྲུབ་མ་ཁེགས་ཀྱང་ངེས་ངོ་ན་བདེན་
 པའི་སྒྲོས་པ་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ལ། རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་སྒྲོང་བ་འཐད་པ་
 དཔེ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ལ་ཙྰ་ད་པ་སྒྲུབ་བཅོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱུས་ལ་
 རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་ན་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་
 བའང་མེད་པས་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་དོན་མཛད་པ་མི་འཐད་
 དོ་ཞིན། སྒྲོན་མེད་དེ། རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་མི་ལ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དང་། ལྷ་ལ་
 དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་
 སྒྲོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་སངས་རྒྱུས་དང་འཐད་པ་སོགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་
 བསགས་པའི་མཐུ་དང་། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་འབད་མེད་སྐྱེན་གྲུབ་དུ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྒྲུམ་པའི་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་
 གྱི་དབང་གིས་རྒྱལ་བའི་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲུར་སྒྲུབ་ནས་ཆོས་སྒྲོན་པ་ཆེས་ཤིན་དུ་

འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིན་ལམ་བཏབ་པ་འདས་ནས་དུས་རིང་པོ་ལོན་པས་དེས་ད་
 ལྟར་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་ཅིང་སྒྲིན་ལམ་འདེབས་མཁན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཡིན་པས་དེའི་འབྲས་བུ་རྒྱལ་བའི་མཛད་པར་མི་འཐད་དོ་ཞེས། སྒྲིན་མེད་
 དེ། དཔེར་ན། བྲམ་ཟེས་དུག་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་མཆོད་སྦྲང་
 བསྐྱབས་ནས་བྲམ་ཟེ་འདས་པར་གྱུར་པ་དེ་འདས་ནས་ཡུན་རིང་ལོན་ཡང་མཆོད་
 སྦྲང་དེ་ད་ལྟར་དུག་ལ་སོགས་པ་ཞི་བར་བྱེད་ནུས་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱོང་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས།
 རྒྱལ་བའི་མཆོད་སྦྲང་བསྐྱབ་པ་འདྲ་བུ་པ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་གནས་
 པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་གནས་སྐབས་དང་
 མཐར་ཐུག་གི་དོན་ནམས་ཐམས་ཅད་མཛད་པ་མི་འགལ་ཞིང་འདི་ནི་རྒྱན་འཛོམས་
 མ་ཤེས་པའི་རྩྭ་བའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ལ་རྟོག་པའི་
 སེམས་མེད་པ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ན་ཇི་ལྟར་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྟན་པར་
 འགྱུར་ཏེ། མཆོད་པ་ལེན་པའི་རྟོག་པའང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས། སངས་རྒྱས་
 ལ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་མཆོད་པ་བྱས་པས་བསོད་ནམས་འབྱུང་བ་འཐད་པར་
 ཐལ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་སྐྱད་ངོས་སུ་བཞུགས་པའམ་མྱ་ངན་
 ལས་འདས་རྗེས་ཀྱི་སྐྱེ་གདུང་ལ་མཆོད་པ་གཉིས་བསོད་ནམས་མཚུངས་པ་ཉིད་
 དུ་བྱམས་པ་སང་གེ་སྒྲུའི་མདོ་ལས་འགྲད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་པའི་

མན་ཡོན་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་བཞུགས་ལ་མཛོད་པ་དང་། རྒྱ་དན་འདས་པའི་
སྤྱོད་གདུང་ལ། སེམས་ནི་མཉམ་པར་དང་བ་ཡིས། བསོད་ནམས་ལ་ནི་བྱད་
པར་མེད། ཅེས་གསུངས་སོ། སངས་རྒྱས་ལ་མཛོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེ་བུ་
གྲུབ་པའམ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འང་རུང་སྟེ་དེར་མཛོད་པ་བྱས་པས་འབྲས་བུ་འབྱུང་
བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། འདེན་ན་ཁྱོད་རང་བདེན་པའི་
སངས་རྒྱས་ལ་ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། འོན་ནི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱད་པ་རེ་ཞིག་བཏང་སྟོམས་བྱས་ནས་བདེན་ཡང་རུང་བརྟན་
ཡང་རུང་ངེད་ལ་དངོས་པོ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་བྱུང་། འདས་ཆོག་ཅེས་པའི་
དོན་ནོ།

གཉིས་པ་ཐར་པ་ཅམ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་
པར་བསྐྱབ་པ་ལ། ཙོད་པ་དང་། ལན་ནོ། འད་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ན་
རེ། བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་
གོམས་པས་གྲོལ་བ་དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་མི་རིགས་
སོ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལའང་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་མི་དགོས་པར་མ་ཟད། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་མིང་ཅམ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་
ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་བཀར་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ་དག་ཕྱོགས་སུ་འགོ་བོ་
ཡིན་ལ། ཞར་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཆོད་མར་བཞེད་ཀྱང་དབྱ་བཅོམ་པའི་

འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མི་དགོས་པར་བཞེད་པ་དེ་དག་
ཀྱང་བཀག་ནས། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་
ལས་དུ་སྐྱབ་བཞེད་ནས་གཞུང་འདི་དག་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་
བའི་ལས་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། མི་གནས་པའི་མྱང་ངན་ལས་འདས་པའི་ལས་དུ་སྐྱབ་
པ་དང་། དེས་ན་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱིས་སྤྱོད་ཉིད་སྒྲོམ་རིགས་པར་གདམས་
བའོ། །དང་པོ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་བཀར་ལུང་གིས་བསྐྱབས་པའི་སྒྲོ་
ནས་བསྐྱབ་པ་དང་། རིགས་པས་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་རང་དག་བཅོམ་
པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་འང་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པ་ངས་པར་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱ་
མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྡེའི་ལུང་ལས་སྤྱོད་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ལས་འདི་ནི་གོམས་པ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ག་ཐོབ་པར་
མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་འཕྱག་འབྲེལ་ཆེན་དུ། ཡུམ་གྱི་མདོ་
ལས། དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་པ་དང་། དུས་གསུམ་གའི་ཡང་
དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། རྒྱན་ཞུགས་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་བར་
རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་བྱངས་པ་ལྟར་ཡིན་
གྱི། སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་རྒྱང་པ་ལ་བྱེད་པ་གཞུང་གི་དོན་མིན་ནོ། །གཞན་
ཡང་མདོ་སྡེ་གསུམ་ནས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་སྤྱོད་
པའི་ལུང་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པ་རྣམས་མ་བྱངས་སོ། །

ན། རྒྱ་མཚན་ཀུན་ནས་མཚུངས་ཏེ། རྩོད་སྤྲེས་མ་ཐག་པ་དང་། ལུང་དོན་
 རིགས་པས་གཏན་ལ་མ་ཐེབས་པའི་དང་པོ་རྩོད་ལའང་དམན་པའི་སྡེ་སྡོད་འདི་
 ཚད་མར་མ་གྲུབ་ལ་དུས་ཤིས་ལུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱུན་དེ་ཐབས་ངག་
 གང་འདུལ་བ་ལ་སྤང་། མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག། མཛོན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་
 བར་འཇུག་པའི་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་སོགས་ལུང་དོན་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐེབས་
 པའི་ཐབས་གང་གིས་ནི་ལུང་ཚད་མ་དེར་ཡིད་ཆེས་བར་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་
 མི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལའང་མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རེ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་
 གང་ཟག་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་གཉིས་འདོད་པས་ཚད་མར་བདེན་ན་ནི་རིག་
 བྱེད་གྱི་གཞུང་སོགས་ཀྱང་བདེན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གང་ཟག་གཉིས་གྱི་ཚད་
 མར་འདོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་།

དེད་འདོད་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་བཀར་བྱེད་གྱིས་ཀྱང་འདོད་པས་
 རྩོད་པ་མེད་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་དེད་མི་འདོད་པས་རྩོད་པ་དང་བཅས་པའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན། ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་ལ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་པ་རྣམས་དང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་
 རྣམས་རྩོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་སྡེ་པ་བཙུག་པོ་
 ཐམས་ཅད་གྱིས་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་ཡོད་ཀྱང་ནང་ཆོས་གྱི་ལུང་གཞན་བར་སྤྲོད་
 ཡོད་པར་སྟོན་པ་སོགས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་ལས་བཀར་འདོད་ཀྱང་ལ་ལས་དེ་མི་
 འདོད་པས་སྡེ་པ་ནང་དུ་རང་དང་གཞན་རྩོད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ཀྱང་ཚད་མ་ཡིན་པར་དོར་བྱར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ། སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་ན་དག་བཅོམ་པ་
 དང་མྱུང་འདས་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པ་དང་། མི་རྟག་སོགས་བརྒྱ་དྲུག་གི་
 ལམ་ཙམ་གྱི་དག་བཅོམ་ཐོབ་ན་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་
 ཐོབ་པར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། དེས་ན་ཐར་པ་ཙམ་ཐོབ་པར་
 འདོད་པས་ཀྱང་སྤྲོད་ཉིད་སྟོམ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དག་བཅོམ་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལས་མངོན་སུམ་དུ་ཐོས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྤྲོད་ཉིད་
 སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་བསྟུ་བ་མཛད་པ་ཡིན་པས། དག་སྤྲོད་དུ་མ་བཤད་པའི་
 རང་ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རྩ་བ་དག་སྤྲོད་དག་
 བཅོམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡིན་པ་ལ་དག་སྤྲོད་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བར་
 གནས་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། དག་བཅོམ་པ་མི་ཐོབ་པར་
 ཐལ། སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྣམས་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་རྣམས་ལ་དག་བཅོམ་མི་སྲིད་
 པར་ཐལ་བ་འཕེན་པའང་འདིས་སྟོན་ནོ། །ཀྱང་གི་སྐྱས་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་
 བྲལ་ན་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་
 ཅན། མྱུང་ན་འདས་པའང་དཀའ་བར་གནས་ཏེ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱུང་
 འདས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱེད་ཀྱི་སེམས་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་
 དང་བཅས་པ་སྟེ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་རིགས་པས་སུན་མ་ཕྱུང་བར་དངོས་པོ་ལ་
 བདེན་པར་ཞེན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྐང་པ་སྤྲུམ་གཉིས་དམ་བཅར་བྱས་

ནས་བྱི་མ་གཉིས་རྟགས་སུ་བྱས་ཏེ། བདེན་འཛིན་ཇི་སྲིད་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྤྱང་
འདས་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། དག་བཙམ་པ་ཐོབ་པ་ལ། སྤྱང་ཉིད་རྟགས་མི་དགོས་ཀྱི་
མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟགས་པའི་ལམ་གོམས་བས་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་
སྤངས་པས་གོལ་བ་དག་བཙམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་མངོན་
གྱུར་ཙམ་རེ་ཞིག་སྤངས་པའི་གང་ཟག་དེའི་མངོན་གྱུར་སྤངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
དག་བཙམ་པ་དེར་འགྱུར་བར་ཐལ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་ཙམ་
སྒྲིམས་པས་ཉོན་མོངས་ཟད་ནས་དག་བཙམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་མཚུངས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདོད་མི་རུས་པ་ནི། ཉོན་
མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་མེད་ཀྱང་མངོན་གྱུར་ཙམ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་
ལ་ཡང་སྲིད་བྱི་མར་ཉིང་མཆམས་སྤྱོར་བའི་ལས་ཀྱི་རུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གོལ་ན་ཞེས་པ་ནི། བྱོགས་སུ་མའི་ལུགས་
བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི། བདེན་པ་མཐོང་བས་གོལ་འགྱུར་གྱི། ཞེས་
བཤད་པ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་བསྒྲིམས་པས། ཉོན་མོངས་
སྤངས་ཏེ་གོལ་བ་ཐོབ་ན་ཞེས་བཤད་སྟེ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་མི་རྟག་སོགས་
བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ལས་གོལ་བ་ཐོབ་མི་ཐོབ་ལ་ཚུད་པའི་ཕྱིར་
དང་། བདེན་པ་མཐོང་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚུད་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་
རོ།

དེས་ན་མི་རྟག་སོགས་བརྒྱ་དྲུག་གི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་རྟུས་
 བ་ཁས་སྤངས་ནས། དེས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་མིན་ནོ་ཞེས་
 འཆད་པ་ནི་འདིའི་དོན་གཏན་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལམ་དེས་ཉོན་མོངས་སྤེལ་གཉིས་
 དང་ཐུན་མོང་བའི་ཉོན་མོངས་སུ་བཞག་པ་རྣམས། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལམ་
 རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པས། རེ་ཞིག་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱ་བ་མེད་པའི་ཆོ། ཉོན་མོངས་ཟད་
 བའི་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འཛོལ་ན། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཅམ་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་
 དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་གྲོལ་བ་འཛོལ་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་འགོག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདོད་པར་མི་རྟུས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་
 མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། །ལས་ཀྱི་རྟུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། ཞེས་ཉོན་མོངས་མངོན་
 གྱུར་རེ་ཞིག་མེད་ཀྱང་། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་བྱི་མར་འཕེན་པའི་རྟུས་པ་
 མཐོང་བས་སོ། ཞེས་པས་སྟོན་ནོ། །གཞུང་དེ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་ཀྱི་
 འབྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་དང་བོད་རྣམས། ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་མོལ་གྱི་བྱ་དང་།
 འབགས་པ་སོར་ཐེང་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོན་སོ་སྟེའི་དུས་སུ་བསགས་པའི་
 ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱིན་པ་མཐོང་བས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་
 ནོ་ཞེས་པ་ལྟར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཆོ་འདིའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱིས་པའི་རྟུས་པ་མིན་གྱི་
 ལས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་བྱི་མར་འཕེན་པའི་རྟུས་པ་མི་ལྟོག་པས་གྲོལ་བ་མེད་
 དོ། ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི། མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་ལམ་བསྟོམས་པས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་

བ་ན་སྤངས་བ་རེ་ཞིག་བ་ཙམ་མིན་པའི་སྲིད་བ་ཉི་པར་ལེན་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་
 རྒྱུན་སྲིད་བ་ནི་ལམ་དེས་ཟད་པར་སྤངས་པས་ས་བོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྲིད་ཕྱི་
 མ་མི་ལེན་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ངེས་བ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུད་དབྱ་བ་ཙམ་པར་འདོད་
 པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྲིད་བ་འདི་མངོན་བ་ནས་བཤད་བ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་
 ཙན་མིན་ཡང་མངོན་བ་ནས་ཀྱན་མོངས་མ་རིག་བ་ལ་ཉོན་མོངས་ཙན་ཡིན་མིན་
 གཉིས་སུ་འདོད་བ་བཞིན་དུ་སྲིད་བ་ལའང་མངོན་བ་ནས་བཤད་བ་ལྟར་གྱི་ཉོན་
 མོངས་ཙན་ཡིན་བ་ཞིག་དང་མིན་བ་ཞིག་ཀྱང་ཅི་སྟེ་མེད་དེ་འདོད་དགོས་སོ། །
 གཞུང་དེས་ནི་སྟེ་བ་གཉིས་དང་ཐེག་ཆེན་བ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་བ་ལྟར་གྱི་ཉོན་
 མོངས་ཙན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་བ་ཡོད་པར་སྟོན་གྱི་རང་ལུགས་ཀྱི་སྲིད་བ་ལ་ཉོན་
 མོངས་ཙན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་འདོད་བ་གཏན་མིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

དེས་ན་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་
 གྱིས་དངས་པའི་སྲིད་བ་མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་སྤངས་ཀྱང་། གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟས་དངས་པའི་སྲིད་བ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་བ་ཡིན་
 པས། སྤར་བཤད་པའི་མངོན་གྱུར་སྤངས་བ་ལ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་འཛིག་ལྟ་
 དང་སྲིད་བ་མངོན་གྱུར་བའང་མི་ལྡོག་གོ། །གལ་ཏེ་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀའི་ཉོན་
 མོངས་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་ན། གཉིས་ཀའི་ས་བོན་མ་སྤངས་པར་ནི་འདྲ་ལ།
 མངོན་གྱུར་ཡོད་མེད་ལ་བྱུང་པར་མ་བྱུང་ན། སྲིད་བ་ལ་བྱུང་པར་བྱེ་བ་དོན་མེད་
 དོ། །སྤོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་ལ་ཆོར་བ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་

རིག་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པས་ཚོར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་མི་
འབྲལ་བར་སྟེན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྟེན་པ་ངེས་པར་སྦྱོབ་
ཡིན་ལ་ཚོར་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་ཞེན་པ་བྱོད་དག་བཅོམ་དུ་འདོད་
པ་དེ་དག་ལ་འང་ཡོད་པའི་སྒྲིམ་། དངོས་སོ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པ་དང་ནི་
བཅས་པའི་སེམས་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ནི་མངོན་གྱུར་དུ་གནས་པར་
འགྱུར་བ་དེ་སྟོན་དུ་དེས་དངས་པའི་སྟེན་པ་མངོན་གྱུར་ཡང་ལྟོག་པ་མི་སྟོན་
དོ།།

བཞི་པ་ནི། གང་ཟག་དང་ལུང་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་
པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་ནི་བྲལ་བའི་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་
འགགས་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྤྱར་ཡང་མངོན་གྱུར་དུ་སྦྱོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་འདུ་ཤེས་
མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་གནས་པ་བཞིན་མོ། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མ་
ཟད་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཙམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ལ་འང་དགག་བྱ་བྱ་མོ་
བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པར་བྱ་བར་ངེས་པར་འདོད་པར་བྱའོ། །ཅེགས་
དབང་ལྷག་སེང་གེ་ལ་སོགས་པས་ཉན་རང་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་
པ་སྟོན་འཇུག་གི་དགོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚོར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཞེས་པ་ལ།
རྒྱུས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་བྱུང་བ་མ་ངེས་ཞེས་སྟོན་འཛིན་པ་ནི་ཕྱོགས་སྒྲིའི་ནམ་མ་
ལངས་ཤིང་ཚོགས་པར་དབྱུང་དུ་མི་རུང་བའི་གཏམ་མོ། །གང་ཟག་དང་ལུང་པོ་
བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འདོད་པ་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ།

ཀྱས་བར་ཤེས་འདོད་ན་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་ལ་འཕྱག་པའི་རྣམ་པགད་
ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་བར་བྱའོ།།

གཞུང་འདིའི་མཐུག་ཏུ་ངག་གང་མདོ་སྡེ་ལ་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་
འདུག་པ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་སྟོན་འདོད་བར་འདུག་པ་ལ་བསྟན་
ཅད་གེ་སྟོང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གོང་དུ་འོང་རྒྱུར་འདུག་པ་ལ། འཕྱག་པའི་སྐབས་
ཀྱང་མ་ཤེས་ཤིང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་མིན་ནོ་ཞེས་འབྲེལ་ཆེན་མཁན་པོ་འཆད་
དོ། །གང་ལྟར་ཡང་དོན་ནི་ངག་གང་ལྟག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་སྟོན་པས།
མདོ་སྡེ་ལ་འཕྱག་ རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་སྟོན་པས་འདུལ་བ་ལ་སྤང་། ཤེས་
རབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་སྟོན་པས་མདོན་བ་དང་མི་འགལ་བ་དེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་དུ་
འདོད་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་པལ་ཆེར་དུ་འང་བསྒྲུབ་པ་གསུམ་སྟོན་པས་དེ་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད། རྟོན་ཀྱིས་བཀའི་མཆོན་ཉིད་བཞག་པ་
དེ་ཆང་བར་མ་རྟོགས་པའི་མདོ་གཅིག་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་
སྡེ་ཐམས་ཅད་སྟོན་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་ན། རྟོན་འདོད་པའི་བཀའི་མཆོན་ཉིད་ཆང་
པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་སྡེ་གཅིག་མཐོང་བས་རྟོན་མདོ་སྡེར་འདོད་བ་དང་མཆོན་
ཉིད་མཚུངས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བས་གསུངས་བར་ཅིའི་
ཕྱིར་མི་འདོད། ཡུམ་རྒྱུས་པ་སོགས་བཀའ་ཡིན་ན། འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་ལ་
སོགས་པས་དེའི་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་རིགས་པ་ལ་མ་རྟོགས་པས་བཀའ་མིན་ནོ་ཞེ་
ན། འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པས་གཉིང་དཔག་དཀའ་བར་འདོད་པའི་ཤིན་

ཏུ་ཟབ་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བཀར་གསུང་བྱ་མིན་
བར་སྤྱིག་གུང་དེ་གུང་བར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་འགྲུབ་པ་ངེས་པར་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། གང་ཟག་དང་ལུང་པོ་ལ་བདེན་པར་སྟོངས་པས་
འཁོར་བར་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་
རྣམས་ལྟར་ལུང་པོ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་
བར་འཁོར་བའི་རྟག་མཐར་ལྟར་བ་དང་ཉན་རང་རྣམས་ལྟར་འཁོར་བའི་སྤྲུག་
བསྐྱེད་གྱིས་འཛིགས་ནས་སྟོང་བར་སྦྱེ་བ་ཙམ་ཆད་པ་ལས་ལྟར་བའི་མྱང་འདས་
ཐོབ་བྱར་གུང་བའི་ཆད་མཐར་ལྟར་བའི་མཐའ་གཉིས་ཀ་ལས་གོ་ལ་བར་བྱང་
སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་སྟོང་རྗེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་གནས་པ་འགྲུབ་པར་
འགྱུར་བ་འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་
བྲལ་ན་སྟོང་རྗེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་གནས་སུ་ཟིན་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྤྲུག་
བསྐྱེད་རང་མཚན་པ་ཉམས་སུ་སྟོང་ནས་དེས་སུ་ན་ནས་ཆད་པའི་མཐར་ལྟར་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་སྤྱིར་བཏགས་པ་དེ་ལྟར་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་
སུན་འབྱིན་པ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོག་ནས་འཆད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་
ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བར་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ་བདེན་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བར་

གྲུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་དུག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་སྤྲོད་མ་སྤྲུང་བར་
 བར་པ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་
 པའི་སྤྲོད་པའི་གཉེན་པོའང་སྤྲོད་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་སྤྲུར་དུ་
 སྤྲིབ་པ་གཉིས་ཟད་པའི་ཐམས་ཅད་མ་བྱེད་པ་འདོད་པས་སྤྲོད་ཉིད་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་
 སྒྲོམ་པར་མི་བྱེད་དེ་དེ་དང་བུལ་ན་ཉོན་སྤྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ཡང་སྤྲོད་མི་རུས་སོ། །
 ཤེས་སྤྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མཐར་ཐུག་པ་དང་མངོན་གྲུར་
 ནི་དངོས་པོ་བདེན་པར་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་ཆ་སོགས་ཡིན་གྱི་བདེན་པར་སྤྲོད་ན་ཤེས་
 སྤྲིབ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་སོགས་བྱུར་མི་རུང་ངོ་།།

དོན་བསྟུན་ནི། སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲུག་པས་དེ་སྒྲོམ་པར་མི་བྱེད་དོ་
 ཞེན། བདེན་འཛིན་གྱི་དངོས་པོ་གང་ལ་ཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་སྤྲེད་པའི་གཙོ་བོ་
 བྱེད་པ་དེ་ལ་འཛིགས་ཤིང་སྤྲུག་པ་སྤྲེད་པར་འགྱུར་རིགས་ན་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞི་བར་བྱེད་པ་དེ་ལ་འཛིགས་པ་ཇི་ལྟར་སྤྲེད་སྤྲེ་
 འཛིགས་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་འཛིགས་པ་ཟད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
 བདག་འགའ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་ནི་དེར་ཞེན་པ་ལས་ཡུལ་ཅིའང་རུང་
 བ་ལས་འཛིགས་པ་སྤྲེད་རིགས་པར་འགྱུར་ན་བདག་ཉིད་འགའ་ཡང་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པས་འཛིགས་པར་འགྱུར་པ་པོ་དེ་སྤྲུག་
 ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་སེམས་པའི་སྒྲོམ་ཁ་ནང་དུ་ལོག་ལ་སོམས་ཤིག་དང་། བདག་
 མེད་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་འཛིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་སྤྲོད་ཉིད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་
 རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་
 ཡུལ་དགག་པ་དང་། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་དགག་པ་དང་། བཀག་པ་ལ་སྤྲོད་
 པ་སྤྲོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་དང་སེན་མོ་སོགས་བདག་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི་
 འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་དག་ང་ཡི་བར་
 འཛིན་པ་ཡོད་ཀྱི་ངར་འཛིན་པ་མེད་པས་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་མདོ་ལས།
 གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་སོགས་དང་དོན་གཅིག་པས། འཛིན་ལྷ་
 ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གཅིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་
 པའི་ང་ཅམ་དང་ང་ཡི་བའི་རང་ལྷོག་ཅམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འཛིན་ལྷས་ང་དང་ང་
 ཡི་བ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པས་ང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་ན། དེའི་མཆོན་གཞིར་ཕུང་པོའི་ཆོགས་པ་དང་རྒྱན་དང་དེའི་ཡ་གྲུལ་
 དང་ཆ་གས་དང་། དེ་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གང་རུང་ཞིག་ །ངའི་མཆོན་
 གཞིར་བསྐྱབ་དགོས་པ་ལ། དེ་རྣམས་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཕུང་པོའི་ཡ་གྲུལ་བདག་གི་མཆོན་གཞི་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི། སོ་དང་
 སྐྱ་སེན་བདག་མ་ཡིན་བདག་གི་མཆོན་གཞི་ནི་རུས་པ་དང་ཁྲག་མ་ཡིན་སྐབས་མ་
 ཡིན་བདག་ཀན་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ལ་བདག་ཏུ་བརྟགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱ་སེར་དང་ནི་རྣམས་ཀྱང་ངའི་མཆོན་གཞི་མིན་བདག་གི་མཆོན་གཞི་ནི་ཞག་དང་

རྩལ་མིན་ཏེ་རྒྱ་མཚན་སྤྲུལ་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་དག་ཀྱང་བདག་གི་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་
ལ་རྒྱ་མ་ལ་སོགས་པའི་ནང་ཁོལ་གཞན་ཡང་བདག་གི་མཚན་གཞི་མིན་ཏེ།
བདག་ནི་ཕྱི་ས་གཅིན་མ་ཡིན། ག་དང་བགས་པ་བདག་མིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་
བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། འོད་དང་རྒྱུང་ཡང་བདག་མ་ཡིན། ལུས་
ཀྱི་ནང་གི་བྱ་ག་སོགས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ་གོ་བར་ཟད་དོ།

དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་ན། རང་སྤྱེད་ངོས་པོར་སྤྲུལ་བ་རྣམས་གང་ཟག་གི་
མཚན་གཞིར་ཕུང་པོ་འཛིན་ལ། ཕྱི་རོལ་བ་རྣམས་གང་དག་ཇེ་བོ་དང་ཕུང་པོ་
ཁོལ་བོ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །
འདིར་བསྟན་པ་འདི་དག་ནི། དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས། ཁམས་བྱུག་གང་
ཟག་ཡིན་པ་བཀག་པ་དང་དོན་གཅིག་པས་བྱ་ག་མིན་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་མཁའི་
ཁམས་གང་ཟག་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་འང་ཕུང་པོའི་
ཆོགས་པ་དང་། རྒྱན་དང་ཡ་གྲུལ་དང་ཆ་གས་གང་ཡང་གང་ཟག་གི་མཚན་
གཞིར་བཟུང་དུ་མི་རུང་ལ། དེ་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གཞན་ཡང་གང་ཟག་
ཏུ་བཞག་ཏུ་མེད་དེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་
པས་སོ།

འོ་ན། གང་ཟག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས། འོད་
ལ་ལྷས་བྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་སོགས་མ་དབྱུད་པར་འཇུག་པ་འདིས་མི་ཆོག་གས།
གང་ཟག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི། གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

གྲུབ་པ་ཞིག་འདོད་ན་ནི། རྟག་ཆད་གྱི་མཐར་ལྷུང་བར་འགྱུར་བས་དེ་དུལ་ཙམ་
ཡང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ། གངས་ཅན་པས་བདག་ཤེས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་།
བྱེ་བྲག་པས་བདག་བཅ་པོར་འདོད་པ་དགག་པའོ། བྱི་རོལ་པའི་བདག་ཇས་
གྲུབ་ཁས་ལེན་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། དེ་རྣམས་བཅའ་རིག་
གང་རུང་ཞིག་ཏུ་འདོད་པས་འདི་གཉིས་བཀག་པས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འགོག་
རྒྱས་པར་དགོངས་ནས་གཉིས་པོ་དགག་པ་འདིར་གསུངས་སོ། །དང་པོ་ལ།
བཀག་པ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་ཤེས་བྱ་
ཉི་ཤུ་ཙམ་གངས་ངེས་པ་ལ། གཙོ་བོ་སོགས་ཉེར་བཞི་བཅ་པོ་དང་། ཉེར་ལྔ་
པ་ཤེས་པ་དང་རིག་པ་དང་སྤྱིང་བ་དང་སེམས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཏུ་
འདོད་ལ། གཙོ་བོས་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་བྱེད་ཤེས་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་མི་ཤེས་ལ།
ཤེས་རིག་གི་སྒྲིས་བྱས་ཡུལ་ལོངས་སྤྱོད་ཤེས་ཀྱང་བྱེད་མི་ཤེས་པའི་རྟག་དངོས་
སུ་འདོད་ལ། ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆོ། སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་དེ་ལ་བྱི་རོལ་སྒྲི་
སོགས་དེ་ཙམ་ལྷ་ཡང་སྤྲང་། ནང་ནས་སྒྲིས་བྱུང་སྤང་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་།
སྒྲིས་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་དང་སྤྱོད་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པར་བྱས་པ་ལས་འཁོར་བར་
འདོད་དོ། །འདིར་ཞིབ་ཏུ་མ་སྒྲིས་ཤིང་འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་གཞན་དུ་ཤེས་
པར་བྱ་སྟེ། གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་འདི་ལ་མིང་གཞན་བཏགས་ནས་རྣལ་འབྱེད་
སྒྲ་མེད་གྱི་རྒྱུད་གྱི་དགོངས་པར་འདོད་པ་དུ་མ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་ཤེས་

བ་རྟག་པར་འདོད་མི་འདོད་སྲུ་བཞི་འོང་ཡང་གངས་ཅན་གཉིས་ཀ་རྟག་པར་
 འདོད་པ་ཡིན་ནོ། གཤམ་ཏེ་སྤྲོད་དང་སྤྲོ་སོགས་དེ་ཅམ་ལྷ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཤེས་
 རིག་གི་སྤྲོས་བྱ་རྟག་དངོས་ཡིན་ན་སྤྲོས་བྱ་དེས་སྤྲོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དྲུས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ཆོན་སྤྲོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་འགྱུར་པར་ཐལ། དེ་གཟུང་དོན་དུ་
 བྱས་ནས་འཛིན་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཡུལ་
 ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཅི་ཞིག་རིག་ནས་ཡུལ་གང་གི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ཆོད་པར་
 བྱེད་དེ་བཟོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་བྱ་བ་སྟེ། སྤྲོ་མ་བྱ་བ་ཀྱང་དེར་
 འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་རྟག་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཤིང་ཡང་ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
 ཤེས་བྱ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཁས་སྤངས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་བྱ་སྤྲོ་
 སོགས་ཏེ་བར་གནས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད་ཅེས་ངས་ཏེ་དེ་མེད་ན་ཤེས་པར་
 འཛིན་བྱེད་མེད་པས་སྤྲོས་བྱས་སྤྲོ་མི་འཛིན་པའི་དྲུས་མེད་པར་ཁས་སྤངས་
 དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་པའི་སྤྲོ་ན་མེད་
 དེ། སྤྲོ་མེད་པ་དེའི་ཆོས་སྤྲོས་བྱ་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་
 རས་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། སྤྲོས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་
 དེའི་ཆོས་སྤྲོས་པའང་ཅི་སྟེ་མིན་ཏེ་སྤྲོས་པར་ཐལ། དེ་ཅམ་ལྷ་ལ་ཏེ་རིང་མེད་པར་
 ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་གཟུགས་ཤེས་པ་དེའི་ཆོས་སྤྲོ་ནི་
 བར་གནས་པ་མེད་པས་སྤྲོ་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡུལ་སྤྲོ་མེད་པ་དེས་ན་སྤྲོ་

དེའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་འང་མེད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། སྤྲེས་བྱ་ཉག་བྱུང་ཏེ་
 འདོད་པ་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་སྤྲེས་འཛིན་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་
 གཟུང་འཛིན་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ནས་པ་
 ལེགས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། སྤྲེས་བྱ་གཅིག་ལྟོས་ས་ཐ་དད་ལ་བལྟོས་ནས་ས་
 དང་བྱར་འཛིག་པ་བཞིན་དུ་ནམ་འགྱུར་དང་རང་བཞིན་ལ་བལྟོས་ནས་གཟུགས་
 འཛིན་པའི་ཆེ་སྤྲིའི་ནམ་པར་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱང་སྤྲིའི་རང་བཞིན་ཡོད་དེ།
 གཟུགས་སྤྲེས་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོའང་སྤྲིའི་ཡུལ་ཅན་
 དུ་འཛིག་གོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། སྤྲེས་བྱ་གཅིག་ནི་
 ལྟོས་ས་ཐ་དད་ལ་བལྟོས་ནས་ས་དང་བྱ་ཉིད་དུ་བཀགས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་ཉིད་
 དུ་བྱུང་བ་མིན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པར་བྱུང་བར་ཁས་
 གྲུངས་པའི་ཕྱིར།

འདི་ལྟར་སྤྲིང་སྤྲོ་བས་དང་རྒྱལ་དང་ནི་ཐུན་པ་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་གཙོ་བོ་
 དང་རང་བཞིན་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་གྲུངས་ལ། བུའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་བུ་མིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་
 ཉིད་པའང་མིན་ཏེ། བྱངས་ཅན་གྱིས། ཡོན་ཏན་ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཆོག་།
 མཐོང་བའི་ལམ་དུ་འགྲོ་མ་ཡིན། །མཐོང་བའི་ལམ་དུ་གང་གྱུར་ཏེ། སྤྲེས་ལྷ་
 བྱར་ཤིན་ཏུ་གསོག། ཅེས་རང་བཞིན་ནམ་ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་ཞིང་
 དངོས་སུ་མཐོང་བའི་པ་དང་བུ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱན་པར་ཁས་གྲུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར། ས་དེ་ཉིད་བྱ་དང་བྱ་དེ་ཉིད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ས་བྱ་གཉིས་ཀྱི་རང་
བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ས་དང་བྱའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྒྲུངས་པས་ལྟོས་ས་ལ་
བལྟོས་ནས་ཀྱང་གནས་སྐབས་སོ་སོར་བཞག་ས་མེད་པས་སོ།།

གཞན་ཡང་གཟུགས་འཛིན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་འཛིན་པ་དང་ལྟན་པའི་
རང་བཞིན་དུ་མེད་དེ། དེར་ཡོད་ན་ནི་ཆོད་མས་མཐོང་དགོས་པ་ལ་མཐོང་བ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། གོས་ལ་སོགས་པའི་ཆ་བྱད་སྤྲུལ་བཏང་ནས་བྱིས་ལེན་པའི་
གར་མཁན་ལྟ་བུར་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་ཏེ་རྣམ་འགྱུར་གཞན་གྱིས་སྤྱི་འཛིན་དེ་
ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་རིག་དེ་རྟག་དངོས་མིན་པར་ཐལ། ཚུལ་
ལུགས་གཞན་བཏང་ནས་གཞན་ལེན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱི་འཛིན་ལས་ཚུལ་
གཞན་གཟུང་འཛིན་དེ་ཉིད་སྤྱི་འཛིན་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པས་སྦྱོན་མེད་དོ་
ཞེ་ན། དེའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་དེ་ནི་སྦྱོན་མེད་ཅིག་སྟེ་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ཁོན་ར་
གནས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བྱིས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ཉིད་སྤྲུལ་གྱིས་ཚུལ་དེ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་
མི་རིགས་པར་ཐལ། བྱིས་ཀྱི་གཅིག་བྱ་དེ་ནི་སྦྱོན་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་གྱི་གཅིག་བྱ་དེ་ཉིད་བྱིས་གཞན་སྤྱིས་པའི་ཆོང་གཅིག་བྱ་དེ་
ཉིད་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་གཅིག་སྦྱོན་མེད་ཅིག་སྟེ། སན་ཚུན་འགལ་བ་གཅིག་ཏུ་ཁས་
སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དོ། གལ་ཏེ་ཚུལ་གཞན་དུ་སྤྲང་བ་དེ་སྤྲང་བ་ལྟར་
བདེན་པ་མིན་པས་སྦྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་པ་དེའི་རང་གི་རང་བཞིན་གཅིག་

བདག་དེ་ལ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་ནས་ཡུལ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
བདག་འགྱུར་མེད་དུ་ཁས་སྦྲངས་པའི་ཕྱིར། རོན་བསྐྱབ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་དེ་
ཤེས་པ་མེད་པ་དང་བྱ་བ་དང་བལ་བར་ཁས་སྦྲངས་པས་ནས་མཁའ་བདག་ཏུ་
བྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་འབྲུའི་བདག་ཁས་སྦྲངས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་
དེ། ལན་གཞོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ། ལས་འབྲས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། སྤྱིང་ཇེ་
སྒྲོམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་མོ། །
དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བཅིངས་གྲོལ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཡོད་པ་མིན་
པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་སྒྲེ་འགག་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དགེ་མི་
དགའི་ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་རིགས་པ་མིན་ཏེ། དགེ་མི་དགའི་
ལས་བྱས་ནས་ནི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པས་ན་ཕྱིས་ལས་དེ་བྱེད་པ་པོ་སུའི་
ལས་སུ་འགྱུར་ཏེ་འབྲས་བུ་སྤྱོད་དུས་ན་ལས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་པོ་
ཅག་ལྟར་ན་སྒྲེས་བུ་རྟག་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ལས་བྱེད་པའི་བྱ་བའི་དུས་དང་འབྲས་བུ་མེད་སྤྱོད་
པའི་དུས་ཀྱི་གཞི་གང་ཟག་ཇས་ཐ་དད་དང་འབྲས་བུ་སྤྱོད་པའི་དུས་དེར་བདག་
སྟེ་ལས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་ཡང་ཁུ་བུ་ཅག་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་བྱུབ་པས་ལས་འབྲས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་ཁྱོད་ཀྱིས་རྩོད་པ་དོན་མེད་མ་ཡིན་ནམ། ལྷ་བྱེད་
དུས་ན་འབྲས་བུ་སྤྱོད་པ་མེད། སྤྱོད་དུས་ན་ལས་བྱེད་པ་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་

ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐོན་དུ་འགྱུར་ནསྤྱོད་རང་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། རྒྱན་ལྷན་ཏེ་རྒྱ་གསོག་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཕྱོད་བ་དང་བཅས་ཞེས་མཐོང་བ་
འདི་ནི་སྤྱད་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་སྤྱོད་རང་གི་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སུང་བོའི་རྒྱན་གཅིག་ལ་ནི་
བརྟན་ནས་སུ་ལས་བྱེད་བ་བོ་དང་འབྲས་བུ་ཕྱོད་བ་བོ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་བ་སྟེ་
གངགས་སོ། རྒྱན་ཞེས་བ་ནི། ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྲད་ཅིག་སྟེ་བར་གསུམ་
ཉི་བར་སྤང་བྱར་ཡོད་པའི་ཆ་ཅན་ཉི་བར་ལེན་བ་བོ་སྟེ། མདོར་ན། གང་ཟག་
འདིས་ལས་ཀྱང་བྱས་འབྲས་བུའང་ཕྱོད་ཞེས་བ་འཐད་གྱི། རྒྱ་འབྲས་དུས་
གཅིག་པ་སུས་ཀྱང་བཞག་མི་རུས་སོ། འདས་བ་དང་མ་འོངས་པའི་སེམས་
བདག་མིན་ཏེ། དེ་ནི་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པས་བདག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཏེ་
སྐྱེས་པའི་སེམས་ད་ལྟར་བ་བདག་ཡིན་ན་སྤྲད་ཅིག་གཉིས་པར་དེ་ཞིག་ནའང་སྤྱོད་
འདོད་པའི་བདག་མེད་དེ། དཔེར་ན་རྒྱ་ཤིང་སྤྱོད་བོ་དག་ཆ་ཤས་སུ་བྱེ་ནས་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཡང་མེད་བ་དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་
རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་བ་ཡིས་བཙལ་ན་བདག་ཀྱང་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་
མིན་ཏེ། འོག་ནས་འཆད་པའི་བདག་མེད་སྐྱུབ་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་
རོ།

གཉིས་བ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཡང་
ཡོད་བ་མིན་ན་སུ་ལ་སྟིང་ཇེ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ་སྟིང་ཇེ་འདི་དམིགས་ལུལ་མེད་པའི་

ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན་སྤྱིར་རྗེའི་དམིགས་
 ཡུལ་མི་འཐད་པའི་སྒྲིན་མེད་པ་ཐལ། འབྲས་བུ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ཁས་
 གྲུངས་པའི་ཚྲོངས་པས་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་
 དེ་སྤྱིར་རྗེའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཚྲོངས་པས་བརྟགས་པ་གང་ཟག་
 དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་བྱས་ན་དེ་ལ་སེམས་ཅན་བདེན་པར་བརྟགས་པ་ཡིན་
 པས་དེས་བརྟགས་པ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་བཞག་པས་སེམས་ཅན་མི་ཁེགས་ཏེ། དེ་
 བཞག་པས་སེམས་ཅན་བརྟགས་ཡོད་མིང་རྒྱུད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་
 ཚྲོངས་པ་མ་རིག་པ་ཙམ་ལ་བྱས་ནས་དེས་བརྟགས་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་
 སྤྱིར་རྗེའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །སེམས་ཅན་མེད་ན་སྤྱིར་རྗེ་གོམས་
 པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་དེ་གང་ཟག་སུའི་ཐོབ་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྟིག་རྗེ་བསྟོམས་པ་
 ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱ་འབྲས་དེ་དག་བདེན་པར་མེད་པ་
 བདེན་ཏེ་འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་སུ་ཚྲོངས་པ་ལས་སྤྱིར་རྗེ་གོམས་པ་སོགས་མི་
 འགལ་བར་འདོད་དོ། སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་གསུལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་
 ཀྱིས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་
 ཡིན་པའི་ཚྲོངས་པ་བརྟོག་པར་མི་བྱ་སྟེ། རེ་ཞིག་ལ་བརྟོག་མི་རུས། མ་བརྟོག་
 ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་འདིས་ནི་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་
 ཚྲོངས་པ་ལ་སྒྱུར་ན་བདེན་པར་ཚྲོངས་པ་སྟེ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་
 པར་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱིར་རྗེ་བསྟོམས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་

དམིགས་པ་དང་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་སངས་རྒྱུ་གྱི་རྒྱར་འགྱུར་བར་
བསྟན་པ་ལའང་སྒྱར་དུ་རུང་མོད། དེ་ལས་གཞན་དུ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་མིན་པའི་
སེམས་ཅན་ཅེས་ལ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་བརྒྱུག་བྱ་མིན་
པའི་དོན་ནོ།

འོན་ཀྱང་། མྱོངས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་བཀག་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྒར་
འདིར་ནི་སྤྱག་བསྐུལ་རྒྱར་གྱུར་པའི། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལྟར།
འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་རྒྱུའི་ང་རྒྱལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་བདག་
ཏུ་མྱོངས་པས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐུལ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་དེ་བརྒྱུག་དགོས་
ཤིང་བརྒྱུག་རྣམས་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཁོན་རེ། དེ་འདྲ་བའི་མྱོངས་པ་བརྒྱུག་
པ་དེ་ལས་ཀྱང་བདེན་འཛིན་བརྒྱུག་པ་མེད་པ་སྟེ་བརྒྱུག་མི་རྣམས་ལ་ལན་ཅིག་
བརྒྱུག་ཀྱང་འཁོར་བའི་ཕུང་པོ་ལྟར་སྒྱར་ཡང་འབྱུང་བས་གཏན་ཟད་དུ་འགྱུར་བ་
མེད་དོ་ཞེ་ན། བདེན་འཛིན་བརྒྱུག་མི་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དངོས་པོའི་གནས་
ལུགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས། ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆུང་ཞིང་དམན་ལ་
བདག་མེད་བསྟོམ་པ་དེ་ལ་བཟོས་ནས་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོའི་དེ་
ཁོན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། ཅིག་ཤོས་རྩ་བ་ནས་དུངས་
འབྱིན་རྣམས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱུས་པར་བཤད་པ་ལ། དན་བཤེར་གཞག་
བཞིའི་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཤད་པ་དང་། བདེན་གཉིས་མི་འཐད་པའི་

ལྷན་ཀ་སྤང་བ་དང་། བདག་མེད་སྤྱབ་བྱེད་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགོད་པའོ། །དང་
པོ་ལ། ལུས་བྱན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བསྒྲོམ་པ་དང་། ཚར་བ་བྱན་པ་ཉེ་བར་
བཞག་པ་དང་། སེམས་བྱན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། ཚེས་བྱན་པ་ཉེ་བར་
བཞག་པ་བསྒྲོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཆ་ཅན་ལུས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་
དབབ་པ་དང་། ཆ་ཤས་ཡན་ལག་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་
དང་། དེས་ན་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལུས་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་པར་མི་རིགས་
པ་དང་། དེས་གང་ཟག་གྲང་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལུས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོ་སོ་བ་དང་། དེ་རྣམས་བསྒྲོམས་པའི་
ཚོགས་པ་དང་། དེ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཐད་དང་པག་རུང་ཞིག་ལུས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་
རྟེན་དགོས་པ་ལ། དེ་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་བསྒྲོམས་པའི་
ཚོགས་པ་ལུས་ཡིན་མོད་དེ་ལ་དོགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟུང་ན། ཚོགས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ལུས་སུ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལུས་སུ་མི་
རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མཐར་རྟུལ་བྲན་ཆ་མེད་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་ཁས་ལེན་
དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན། ལུས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་འདྲུག་པའི་གཞི་ལུས་དེ་
ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཇི་ལྟར་ཡོད་བཅའ་བའི་ཆོ་སྤྱོད་བུའི་རྒྱུ་བ་དང་བྱིན་པ་སྤྱོད་
བུའི་ལུས་མིན་ལ་བརྟེན་དང་རྟེན་པའང་ལུས་མ་ཡིན། ལྟོ་དང་རྒྱབ་གྲང་ལུས་མིན་
ཏེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་བུའི་ལུས་སུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར། བྱང་དང་

གྱི་ནི་ལུས་སུ་འགྱུར་བས་ཆ་ཕྱག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བརྟན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་
གྱི་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།

དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་རིགས་པས་བརྟགས་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་པ་
འདོད་པའི་སྤྱིས་བུ་བྱི་དང་ཕུ་སྟགས་པ་འདོད་པའི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྤྱིས་བུ་གང་
ནའང་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ལ་དེ་མེད་ན་ཇི་ལྟར་ལ་སོགས་ལ་ལུས་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །ལག་སོགས་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་གཞན་
པའི་ལུས་མེད་ན་ལུས་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་མེད་
དོ། །ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་ནི། དེས་ན་ལུས་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
ཀྱང་ལག་སོགས་ལ་བདེན་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིས་ནི་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པོ་
སྟམ་པའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཏེ་དབར་ན་མི་དང་འབྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་
བཞོད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཐོ་ཡོར་ལ་ནི་མའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་བཞིན་ནོ། །ཇི་སྟེན་ཐོ་ཡོར་
དང་སྤང་བ་མི་གསལ་བ་སོགས་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་ཆོགས་པ་དེ་སྟེན་དུ་ལུས་ནི་
སྤྱིས་པ་སྟེ་མི་ལྟར་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཇི་སྟེན་ལག་སོགས་ལ་རང་གི་རྒྱ་རྒྱ་
ཆོགས་པ་དེ་ཡོད་པ་དེ་སྟེན་དུ་ཡན་ལག་ཡོད་པ་དེར་ལུས་སུ་སྤང་བ་ལ་ལུས་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིས་བུའི་ལུས་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་དང་སོར་མའི་ཆོགས་ལ་

བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལག་བཤང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་
 ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་སྲིད་དོ། །སོར་མོ་དེའང་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་བརྟེན་
 ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །ཆོགས་ཀྱང་
 རང་གི་ཆ་དང་ཆར་སྤྱེ་བས་དབྱུང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ལ། ཆོགས་ཀྱི་
 ཆའང་རྩལ་སྤུང་དུ་སྤྱེ་བ་སྟེ། དབྱེ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །རྩལ་སྤུང་
 དེའང་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡིས་སྤྱེ་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་
 ཆར་དབྱེ་བའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆ་
 ཤས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྩལ་ཡང་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ཡོད་ན་རྩལ་སྤུང་ཆ་མེད་ཁས་ལེན་དགོས་པར་
 འགྱུར་ལ་དེ་ལ་ནི། རྒྱག་གིས་ཅིག་ཅར་སྦྱར་བ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་
 གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྩི་ལམ་ལྷ་བའི་གཟུགས་ལ་མ་དབྱུང་པའི་ཆོན་
 ཚུགས་སྐབ་པ་ལྟར་སྤྲང་ཞིང་དབྱུང་པའི་ཆོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་
 ནམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་ཆགས་ཏེ་ཆགས་པར་མི་རིགས་ཏེ། བདེན་འཛིན་
 གྱི་དམིགས་བཏང་ཐེར་བ་སུའང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

བཞི་པ་ནི། གང་གི་ཆོ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུའི་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 མེད་པ་དེའི་ཆོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་པ་གང་བྱུང་མེད་གང་སྟེ་གང་ཟག་

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ།

གཞུང་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱིས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་གང་ཟག་ཁེགས་པ་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་ནི་མིང་གིས་ཐ་སྐད་ཀྱིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་ལ། བདག་མེད་གཉིས་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྤངས་མེད་དེ། གཞི་གང་ཟག་དང་ཐུང་པོ་ལ་རྒྱས་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་སྤྲ་རགས་ཀྱང་མི་འབྱེད་ལ། དགག་བྱའི་ཆོས་བདག་ལ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་འབྱེད་པས་སོ། །གང་དག་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་འོ། །ས་མེད་ཀྱི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ལ་ཚུད་པ་ནི། གཉིང་མ་དཔོགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ཆོར་བ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བསྟོམ་པ་ལ། ཆོར་བ་རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། དམིགས་ལུལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། ཆོར་བའི་ལུལ་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ། ཆོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཆོར་བ་བདེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེས་ན་ཆོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པར་གདམས་པ་འོ།

དང་པོ་ནི། ལུས་བཞིན་དུ་ཆོར་བའང་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།

མྱོང་བྱ་སྤྲུག་བསྐལ་དང་མྱོང་བྱེད་ཚོར་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་ན་ཅི་སྟེ་ཡིད་གྱི་
ཤེས་པ་གཅིག་གི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་ཚོར་བ་སྤྲུག་བསྐལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་
གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་རིགས་པས་ཚོར་བ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ལ་རྒྱ་
མཚན་ཅིས་མི་གཞོད་དེ་གཞོད་པས་བདེ་བ་སྦྱུང་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་འགྱུར་
དགོས་ན། སྦྱོར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། བདེ་བའང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། ལུ་ཤི་བ་སོགས་གྱི་
མྱོང་ན་གྱིས་གདུངས་པ་སོགས་ལ་ཁ་ཟས་ཞིམ་པོ་སོགས་ཟོས་པས་དཔེ་ཡིད་ཅི་
སྟེད་གའ་བར་མི་བྱེད་དེ་བདེ་བར་བྱེད་པར་ཐལ། བཟའ་བརྒྱུད་ཞིམ་པོ་སོགས་
གྱིས་བདེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བསྦྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མྱོང་ན་གྱིས་
གདུངས་པའི་དུས་བདེ་བ་དེ་སྦྱོས་ཡོད་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐལ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་
ཟིལ་གྱིས་གཞན་པའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་བདེ་བ་དེ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་
ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་མིན་པ་དེ་ནི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བ་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་
སྤྲུག་བསྐལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཟིལ་གྱིས་མཞན་པ་ལའང་ལན་དུ་སྦྱར་རོ།

གལ་ཏེ་བདེ་བ་སྟོབས་ལྡན་སྦྱོས་པའི་ཆོ་ཚོར་བ་སྤྲུག་བསྐལ་སྟོ་མེ་ཉིད་དུ་
ཡོད་པ་མྱོང་བས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚོར་བ་སྤྲུག་བསྐལ་སྟོ་
མོ་ཡོད་ན། བདེ་བ་སྟོབས་ལྡན་འདིས་སྤྲུག་བསྐལ་ལ་གཞོད་པ་ཅི་ཞིག་བྱས་ནས་
བདེ་བ་སྟོབས་ལྡན་མྱོང་བར་འཇོག། བདེ་བ་སྟོབས་ལྡན་དེས་སྤྲུག་བསྐལ་འདིའི་

རགས་པ་བསལ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། སྤྱག་བསལ་སྤྲོ་མོ་དེ་ནི་བདེ་བ་
 ཆེན་པོ་དེ་ལས་གཞན་དགའ་བ་སྤྲོ་མོ་ཅམ་ཡིན་ནོ། ཞེ་ན། བདེ་བ་སྤྲོ་བ་ཉིད་
 དེའང་བདེ་བ་དེའི་མཚན་ཉིད་ལས་མ་འདས་པས་བདེ་བ་སྤྲོ་མོ་ཡིན་ན་བདེ་བ་
 ཡིན་དགོས་པས་སོ། །བདེ་ན་སྤྱང་ན་གདུང་སོགས་ལ། ཞེས་པའི་སྦྱོར་སྦྱང་
 བར་འདོད་ནས་གལ་ཏེ་བཟའ་བརྟུང་ཞེས་བ་སོགས་ལས་བདེ་བ་སྦྱེས་པའི་ཆེ་
 སྤྱག་བསལ་དང་འགལ་བ་བདེ་བའི་རྒྱུ་སྦྱེས་པས་ན། དེའི་ཆེ་སྤྱག་བསལ་སྦྱེས་
 པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། བདེ་སྤྱག་གི་ཆོར་བ་རྟོག་པས་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་བརྟགས་པ་
 ཅམ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་མིན་ནམ་སྟེ་གྲུབ་པར་ཐལ། བཟའ་བརྟུང་གཅིག་
 ཉིད་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བདེ་སྤྱག་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུར་བརྟགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཆོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཆོར་
 བ་བདེན་འཛིན་འདི་ཡི་ནི་གཉེན་པོར་ཆོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་
 བར་དཔྱད་པ་འདི་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ་རྣམ་པར་བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་པའི་ཞིང་ལས་
 བྱུང་བའི་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟག་མཐོང་དང་། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་
 ལྟག་མཐོང་བསྟོམ་པའི་བསམ་གཏན་གོམས་པར་བྱས་ན་རྣལ་འབྱེར་པའི་རྟོགས་
 པའི་ལུས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཟས་ཞེས་བྱ་
 སྟེ། ཐ་མལ་པའི་ཟས་ཀྱིས་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་
 འདིས་ཐ་མལ་པའི་ལུས་རྒྱང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། སྦྱང་ཉིད་
 རྟོགས་ནས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ། དབང་དོན་སྤང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། རྣམ་
 ཞེས་ལ་སྤང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། དེས་ན་དེ་གསུམ་སྤང་བ་ལས་
 སྤང་བའི་རེག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་སྤང་ལ་སྤང་བ་
 དགག་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་དབང་དོན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་སྤང་པ་སྤང་ན། རྣམ་དེ་
 གཉིས་ལ་བར་ཡོད་དམ་མེད་བར་བཅས་ཡིན་ནོཞེ་ན། རྣམ་དེ་དག་གང་དུ་སྤང་
 བར་འགྱུར་ཏེ་མ་འསྤང་བར་ཐལ། བར་དང་བཅས་པའི་སྤྱིར། བར་དེར་ཡང་
 སྤང་སྟན་གང་རུང་གི་རྣམ་ཡོད་ན། དེ་ལའང་བར་ཡོད་པས་སྟག་པ་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ། །བར་མེད་དོ་ཞེན་འང་རྣམ་ཆ་མེད་གཉིས་སྤང་བའི་ཆོ་སྤང་མ་སྤང་གི་
 རོས་གཉིས་མེད་པས་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་དགོས་
 ལ། དེ་ལྟ་ན་གོས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པས་རྣམ་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་
 ན་སྤང་བ་པོ་གང་ཞིག་སྤང་བ་གང་དང་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
 དེ་ན་གཉིས་མི་འདུག་པའི་སྤྱིར། དེ་དག་གི་རྩྭ་མཚན་ནི། རྣམ་སྤང་རྣམ་སྤང་
 གཞན་ལ་འདུག་པ་སྟེ་ཐེམ་པ་མེད་དེ། རྣམ་སྤང་དེ་དག་བར་སྐབས་སྤྱོད་པ་མེད་
 པའི་སྤྱིར་དང་པོར་ཆོད་མཉམ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བ་མེད་པའི་རྩྭ་མཚན་བཞེད་པའོ། །སྤྱབ་པ་ཡོད་དེ་རྣམ་སྤང་
 རྩྭ་མ་ཞུགས་ཤིང་མ་ཐིམ་པ་ལ་འབྲེས་པ་མེད་ཅིང་མ་འབྲེས་པའི་ཆ་མེད་ལ་སྤང་
 པ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཆ་མེད་པ་ལའང་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་འཐད་པར་འགྱུར་
 ཏེ་མི་སྤྱིད་པས་གལ་ཏེ་སྤང་བ་དང་ཆ་མེད་པར་ཡོད་པ་མཐོང་ན་བསྟན་པར་གྱིས་

ཏེ་བསྟན་པར་མི་རྣམས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་གཟུགས་ལུས་མེད་པ་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་
འབྲང་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། རགས་པ་ལ་
བྲང་བ་དགག་པ་ནི། རྩལ་དུ་མ་ཆོགས་པའི་རགས་པ་ལ་འང་བྲང་བ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྒྲར་ནི་ཇི་ལྟར་
ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་པར་དབྲང་བ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་
བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་ཡུལ་དབང་རྣམས་ཤེས་གསུམ་བྲང་བ་
རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་རེག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་
ཆོར་བ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྒྱ་གང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་བརྩན་པ་ལ་
འབྲས་བུ་བདེན་གྲུབ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་མེད་ན་དེའི་དོན་དུ་ངལ་བ་འཇམ་འབད་པ་འདི་ཅིའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ་དོན་མེད་
པས་སོ། །ཆོར་བ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྒྲར་བའི་དོན་དུ་ངལ་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ་ཡུལ་གང་ལས་གང་ཟག་གང་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ་
ཆོར་བ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་འདིར་
ནི། སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱིར་བཅོས་ཀྱི་བདེ་བ་ཅུང་ཞིག་ཡོད་ཀྱི། སྤྲུག་བསྐྲུལ་རང་
མཚན་པ་ཡོད་པ་ལྟར། བདེ་བ་རང་མཚན་པ་ནི་མེད་དོ། །དེའང་དབེར་ན། བྲང་
བས་ཉེན་ནས་ཉི་མ་ལ་འང་བསྐྲང་བའི་ཆེ་བྲང་བའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཅུང་ཟད་ལྷགས་

ཆུང་དུ་སོང་བའི་གནས་སྐབས་དེར་སེམ་པར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་བྱེད་དེ་ཆོར་བ་བདེ་
 བ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཆོའང་གྲང་བས་ཉེན་པའི་སྤྱག་བསྐུལ་ཡོད་དོ། སྤྱག་བསྐུལ་དེ་
 ཟད་མ་ཐག་པར་མ་ཆད་དུ་ཆོ་བའི་སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་མགོ་བརྒྱུམས་འོང་བའི་ཕྱིར་
 དེས་ན་བདེ་བར་འདོགས་པའི་གཞིར་སྤྱག་བསྐུལ་དགོས་ལ། སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་སྒྲོ་
 སྒྲེ་བའི་གཞིར་བདེ་བ་མི་དགོས་པས་སོ། །དབེན་ན་སྤྱོད་བོད་ངང་རིང་ཐུང་བཞིན་
 བོ།།

ཆོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་ན་སྤྱེད་པ་ལྷོག་པར་
 བསྐྱན་པ་ནི། གང་གི་ཆོ་ཆོར་བ་སོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཡང་མེད་ཅིང་
 ཉམས་སུ་སྤྱོད་བྱེད་ཆོར་བའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོང་དུ་
 ཆུད་པ་དེའི་ཆོ་ཆོར་བྱ་ཆོར་བྱེད་རང་བཞིན་མེད་པའི་གནས་སྐབས་འདི་མཐོང་
 ནས་སྤྱེད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྤྱེད་པ་དང་
 སྤྱག་བསྐུལ་འབྲུལ་འདོད་ཀྱི་སྤྱེད་པ་རྣམས་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་བས་གྱིས་འདྲེན་
 བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། མིག་ཤེས་གྱིས་མཐོང་བའམ་ནི་ལུས་ཤེས་གྱིས་རེག་
 བའང་རུང་སྟེ་ཆོར་བ་སྒྲེ་བའི་ཡུལ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་མི་ལམ་དང་སྒྲུ་
 མ་དང་འབྲུ་བའི་བདག་ཉིད་གྱིས་ཆོར་བའང་རང་བཞིན་མེད་དོ།།

བཞི་པ་ནི། ཆོར་བ་སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཆོར་བ་སེམས་
 དེ་ཡིས་རང་བཞིན་གྱིས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་ལ་འབྲེལ་

བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་ལས་སྤྲ་བ་དང་། ཕྱི་མར་སྦྱེས་པས་ཀྱང་ཚོར་བ་དྲན་
པར་འགྱུར་གྱི་ཚུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དུས་ན་འགག་བ་དང་མ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་
རོ།

དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཚོར་བ་རང་གིས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཚུང་བ་མིན་ཏེ།
རང་རིག་བཀག་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དག་
གིས་ཀྱང་ཚུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུང་བྱ་ཚུང་བྱེད་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚོར་
བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་མ་ཟད་ཚོར་བ་པོ་འགའ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བཀག་ཟིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚོར་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་མེད་པའི་ཕྱང་པོའི་ཚོགས་འདི་ལ་ཚོར་བ་བདེ་བས་ཕན་བ་
དང་སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་ཡིས་ཅི་སྟེ་གཞོན་པར་བྱ་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པའང་མེད་པས་ཚོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའང་མེད་པའི་ཚོར་བ་དྲན་བ་
ཉིར་གཞག་བསྒྲོམ་བ་ལ་འབད་པར་རིགས་སོ།

གསུམ་པ་སེམས་དྲན་བ་ཉིར་གཞག་བསྒྲོམ་བ་ལ། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་བ་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ལྟ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། དབང་པོ་
དུག་པོ་རྣམས་ལ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དུག་ལ་
རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་མིན་ལ་དེ་དག་གི་བར་ན་འང་སྟེ་དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་

ལའང་གནས་པ་མིན་ཏེ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཤིང་རྟའི་
 དབུད་པ་བདུན་དྲན་པར་བྱའོ། །ཐུ་སྟེགས་པས་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུར་
 བཏགས་པའི་ནང་ནའང་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་མིན་ལ། སྤྱི་ལག་པ་
 སོགས་ལའང་གནས་པ་མིན་ཞིང་སྤྱི་ནང་ལས་གཞན་དུའང་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་
 རྟེན་པ་མ་ཡིན་ལ། གང་ཞིག་ལུས་མིན་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་དུའང་བདེན་པ་མིན་
 ལ་སེམས་དེ་ལུས་དང་འབྲེས་པ་མིན་ཞིང་ལུས་ལས་ལོགས་སུའང་ཡན་དགར་
 བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་
 པ་མིན་པ་དེའི་སྤྱིར་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་ནིང་རང་བཞིན་སྤྱང་ན་ལས་
 འདས་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཡུལ་ལས་སྤར་དབང་ཤེས་ཡོད་ན་དེ་ནི་ཅི་ལ་
 དམིགས་ནས་སྐྱེ་སྟེ་དམིགས་རྒྱུན་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་སྤྱིར། ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་
 དུས་ལྟན་ཅིག་ན་དབང་ཤེས་དེ་ནི་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་སྟེ་དབང་ཤེས་མ་སྐྱེས་ན་
 དམིགས་རྒྱུན་མ་སྐྱེས་པས་བསྐྱེད་མི་རུས། དམིགས་རྒྱུན་སྐྱེས་ན་ཤེས་པའང་
 སྐྱེས་ཟིན་པས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་དགོས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་དབང་ཤེས་ཤེས་
 བྱའི་སྤྱིས་ཡོད་ན་དེའི་ཆོད་བང་པོའི་ཤེས་པ་རྒྱུན་གང་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་སྟེ་
 མི་འཐད་པའི་སྤྱིར། སྐད་ཅིག་སྤར་མ་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་ན། ས་བོན་ཆོག་པ་ལས་སྤྱི་
 གྲ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྤར་མ་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་ན། དུས་གཞན་གྱིས་བར་དུ་
 ཆོད་མ་ཆོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟར་ན། དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་མི་སྟོན་བར་འགྱུར།

ཕྱི་མ་ལྟར་ན། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཆོད་པ་ཡིན་ན།
དུས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་འགྱུར་ལ། ཆོད་མ་ཆོད་ཆ་གཉིས་ཡོད་ན། བདེན་
པར་གྲུབ་པ་ཉམས་པས་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་པོ།

བཞི་པ་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བསྟོམ་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཆོས་
ནམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། འཕགས་པ་སྟོ་བྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། འདུས་བྱས་
དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
པར་རྟོགས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་
སྤང་བ་དང་། ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། རོན་ཤེས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་
སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྩོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤར་ཡུལ་ཡུལ་
ཅན་སྤྱི་ལ་བཏགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་དེ་ལྟར་ན་
ཀུན་རྫོབ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་འང་སྟོན་དེ་མཚུངས་ཤིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་ན། ཆོས་གང་ཡང་བཞག་ས་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་མེད་པར་
འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་བདེན་གཉིས་ག་ལ་ཡོད་དེ་གཉིས་ཀ་མེད་ལ། གལ་ཏེ་
གཟུགས་སྒྲིལ་གས་སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་ངོར་
བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་རང་གི་ངོས་ནས་བདེན་པར་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་
དུ་ཡོད་པར་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དེ་འང་

ཐག་བའི་ངོས་ནས་སྐྱུལ་དུ་མེད་ཀྱང་སྐྱུལ་དུ་ཞེན་བའི་ངོར་སྐྱུལ་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་
 རོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་སློབ་གཞན་གྱིས་ཡོད་པར་སྒྲོམས་པ་ཅམ་གྱིས་བཞག་
 བ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འང་བྱ་ངན་ལས་གཤམ་འདྲེ་
 ཐར་བ་ཐོབ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་བྱིན་ཅི་ལོག་གིས་སྒྲོམ་པ་ཅམ་
 དུ་ཟད་པའི་བྱིར། འདོད་ན་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ལྷ་བ་གཏན་ལ་ཐབ་བ་དོན་
 མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེན།

ལན་ནི། དབུ་མ་བས་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཞེས་བ་འདི་
 བློ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་བའི་སློབ་གཞན་བདེན་འཛིན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་
 ཡོད་པར་སྒྲོམ་པ་ཅམ་དེ་ནི་དབུ་མ་བ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་
 མིན་ཏེ་རང་གི་ལུགས་ནི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྷ་བའི་ཡུལ་དུ་འདོད་པའི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བར་རྟོགས་པའི་བྱིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ལ་
 སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡོད་པ་དེ་མ་འཆོལ་བར་ཆད་མས་བྱུབ་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་ངེས་པ་ཡོད་པར་འཛོག་སྐབས་ན་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟར་
 མིན་པར་རང་ལུགས་ལ་བྱ་བྱེད་ཆད་མས་བྱུབ་པར་འཛོག་མི་ཤེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 བྱུབ་བའང་མེད་པ་ཉིད་དོ།

རང་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་འཛོག་ཚུལ་ནི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པ་དང་བརྟག་
 པར་བྱ་བ་ཡུལ་གཉིས་པོ་དག་རྩ་ཤེལས། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། གཉིས་པོ་ཐན་ཚུན་བརྟེན་པ་སྟེ་བལྟོས་ནས་འཛོག་པ་

ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། ཁྱིལ་ར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་
སྐད་པའི་ཆོད་མ་ལ་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་མིང་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་
སྟེ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཆོ་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་རྣམ་པར་
དབྱེད་པའི་རྣམ་དབྱེད་ཀྱིས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དབྱེད་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཆོ་
རྣམ་པར་དབྱེད་མཁན་གྱི་སྟོན་དབྱེད་བྱ་དེའི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པས་དེ་བདེན་
མེད་དུ་དབྱེད་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན་གཞན་ལ་འང་མཚུངས་པས་
ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཡིན་པ་ཉམས། དགོས་ན་དབྱེད་བྱེད་དེའང་ནི་རྣམ་དབྱེད་
གཞན་གྱིས་བདེན་མེད་དུ་དབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། དབྱེད་བྱེད་ཐུག་པ་མེད་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོད་མ་དེ་ལ་དེ་ཉིད་བདེན་
མེད་དུ་དབྱེད་བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་གཞན་མི་དགོས་པར་ཐལ། དབྱེད་བྱེད་ཆོས་ཐམས་
ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་བྱས་ནས་བདེན་མེད་དུ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་
ཆོད་མ་དེ་ལ་ནི་དེའི་འཛིན་སྣངས་མ་ཡལ་བ་དེ་སྤྲིད་དུ་སྤྲེད་ཡང་བདེན་མེད་དུ་
དབྱེད་དགོས་པའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་བདེན་གྲུབ་སྟོན་དེའི་ངོར་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་རྟོགས་ཟིན་བྱེད་
པ་མ་ཉམས་པའི་བར་ལ་འདི་བདེན་པར་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ་བམ་སྟམ་དུ་དབྱེད་
པས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཞི་ཆོས་ཅན་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་སེམས་

པའི་སྒོ་སྐྱེས་མ་ཐག་བདེན་པར་མེད་སྟེ་པའི་བྱ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། ཁོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཀྱང་སྒོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆོད་མ་གཞན་
 གྱིས་བདེན་མེད་དུ་དཔྱད་དགོས་ན་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྒྲིན་དུ་བྱོད་ལ་འགྱུར་ཞིང་།
 དཔྱད་བྱེད་གཞན་དགོས་ན་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་ལྷག་མ་ལུས་པར་འགྱུར་ན་
 བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་མཐའ་དག་ཆོད་མ་སྟེ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 བསྐྱོག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཆོས་ཅན་བདེན་པ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དགག་བྱ་དང་
 བཀག་པ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་སྐྱེ་དེའང་རང་བཞིན་གྱི་ཐུང་ན་
 འདས་པར་བཅོད་ལ་དོན་དེ་རྟོགས་ནས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་སྒོ་བྱུར་བྱི་བལ་
 གྱི་ཐུང་འདས་ཐོབ་པར་ཡང་བཅོད་དོ།

གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོར་སྤྱོད་བཀའ་གི་ལྟར་ན། དོན་ཤེས་འདི་གཉིས་
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་གནས་ཏེ། སྤྱོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་ཤེས་པ་དེ་དང་ཆོད་མ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དབང་ལས་བདེན་གྲུབ་གྱི་དོན་
 གྲུབ་འཛུགས་གོ་ཞེས། བདེན་གྲུབ་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཆོད་མ་ཅི་
 ཡོད་མེད་དེ་རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རིག་ན་ཐུག་མེད་
 དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་བདེན་པ་བ་མངོན་སུམ་དུ་
 གྲུབ་པ་འདི་ལས་ཤེས་པ་གྲུབ་བོ་ཞེས། ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་ལའང་རྒྱབ་རྟེན་ཅི་ཡོད་
 ཆོད་མས་འཛུགས། དེ་སྤྱི་དོན་ཤེས་གཉིས་པན་ཚུན་བལྟས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀའང་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་གསལ་བར་གྲུབ་པར་

འགྲུར་ཏེ། རིང་ཐུང་དང་ཕ་རོལ་དང་རྩེ་རོལ་བཞིན་ནོ།

གཤམ་ཏེ་བྱ་མེད་ན་ཕ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བར་འཛོག་བྱེད་མེད་པས་སོ། །ཕ་
མེད་ན་བྱ་དེ་ཉིད་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་རྩེ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱ་མེད་པར་ནི་ཕ་
མེད་པས་དེ་གཉིས་མན་རྩེན་བཟོས་པས་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་བཞིན་དོན་ཤེས་དེ་
གཉིས་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་པ་ཉིད་དོ། །གཤམ་ཏེ་ཐུ་གྲུ་ས་བོན་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ས་བོན་ཐུ་གྲུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལས་རྟོགས་པ་སྟེ་
དཔོག་རྩལ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་
ཤེས་བྱ་དོན་བདེན་གྲུབ་དེ་ཡོད་པ་ནི་ཅི་མི་རྟོགས་ཏེ་རྟོགས་དགོས་སོ་ཞེ་ན། མི་
འཐད་དེ། ཐུ་གྲུ་ལས་རྒྱས་གཞན་པའི་ཚད་མའི་ཤེས་པ་ཡིས་ཐུ་གྲུ་མཐོང་ནས་
ས་བོན་ཡོད་ཅིས་རྟོགས་པར་འགྲུར་ན་འང་གང་གི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་དེ་རྟོགས་པའི་
ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཚད་མ་གང་ལས་རྟོགས་ཏེ། རང་རིག་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། རིག་བྱེད་གཞན་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་ཁས་མ་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་བདག་མེད་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དགོད་པ་ལ། རྩོ་རྩོ་
གཟེགས་མའི་གཏན་ཆོགས་དང་། རྩོ་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་དང་། ཡོད་མེད་
སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཆོགས་སོ། །དང་པོ་ལ། རྩེ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་།
རྟག་པའི་རྩེ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། གཙོ་བོ་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་
པ་དང་། རྩེ་མེད་དགག་པའི་དོན་བསྟུ་བ་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་
བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩེ་མེད་པ་སོགས་ན་རེ། མ་བྱུང་མཐོང་སྒྲུབ་

ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བྱེད་པར་མ་མཐོང་ལ། བསྐྱེད་འདབ་མའི་རྩལ་པ་
 དང་འཇམ་ཤ་སོགས་དང་། ཚར་མའི་རྫོང་སོགས་བྱེད་པ་སོ་སྤྱོད་ཀྱང་མ་བྱས་
 བས་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་
 བའི་མཛོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐོག་ལ་སོགས་པ་བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐལ་ཆེ་བ་ལ་
 སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱེད་སྤྱོད་བྱེད་
 ཁ་དོག་དང་འདབ་མའི་གངས་སོགས་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ་ནི་རྒྱུའི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་
 བས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ་རྒྱུའི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་གང་གིས་བྱས་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་
 འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ཉིད་ལས་སོ། ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱ་མི་འདྲ་བས་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་
 བསྐྱེད་རྒྱས་ཤེས། དེ་ལྟར་མི་རྣམས་པའི་སྤྱོད་མེད་དེ། སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུའི་མཐུ་ཉིད་ལས་
 རྒྱ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོ་བས་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་བསྐྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་
 ཅ་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དུས་རེས་འགའ་
 སྤྱོད་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ། དབང་ཕྱུག་གི་དོན་དྲིས་ལ་དགག་པ་དང་། རྟག་པ་ཡིན་
 ཅ་རྟེན་ལྷན་ཀུན་གྱི་རྒྱར་མི་རུང་བ་དང་། རྟལ་ཐན་རྟག་པ་རྒྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་
 བཤད་ཟིན་བྱས་པ་དང་སྤྱོད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེགས་པ་ཅན་པ་དང་། བྱེད་པ་
 དང་། གངས་ཅན་གྱིས་སྤྱོད་པ་གཅིག་དབང་ཕྱུག་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དག་ན་
 རོ། དབང་ཕྱུག་རང་བྱུང་གི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དེས་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་
 ཐམས་ཅད་སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པ་ཡིན་པས་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས། དེ་

ཞིག་དབང་ཕྱག་གི་དོན་གང་ཞིག་ཡིན་སྟེ་སྟོན་ཤིག་ཅེས་དྲིས་པས་ས་ལ་སོགས་པའི་
 འབྲུང་བ་རྣམས་འཕེལ་འགྲིབ་ལས་འབྲས་སུ་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པས་འབྲུང་བ་
 ལ་ཟེར་རོ་ཞེས། དེ་ལྟ་མེད་འབྲུང་བ་འཕེལ་འགྲིབ་ལས་འབྲས་སུ་འཕེལ་འགྲིབ་
 ཏུ་འབྲུར་བ་ཁོ་བོ་ཅག་གྲང་འདོད་མོད་གྱི། དོན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་མིང་མི་འདྲ་
 བ་ཅས་ལའང་དབང་ཕྱག་བསྐྱབ་པའི་ཆོགས་ཆེན་པོས་ཅི་ཞིག་ངལ་ཏེ་ངལ་བ་
 བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཏྲག་མི་ཏྲག་སོགས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་
 འདི་དབང་ཕྱག་ཏུ་མི་རིགས་པ་ནི་འོན་ཀྱང་ཞེས་པའོ།

ས་སོགས་འབྲུང་བ་རྣམས་ཇུས་ཀྱི་མའི་རང་བཞིན་དང་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་
 པའི་མི་ཏྲག་པ་དང་འབྲས་སུ་བྱེད་པ་ལ་སློ་སྟོན་དུ་གཏོང་བའི་གཡོ་བ་མེད་པ་
 དང་། འབྲུང་བ་ལྟ་མིན་ཞིང་རྒྱུ་དང་སྟོན་ཤིག་གི་འགོ་མ་བྱ་ཉིད་དང་མི་གཙང་བ་
 ཡིན་པས། དེ་ནི་དབང་ཕྱག་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཏྲག་པ་དང་གཅིག་བྱ་དང་།
 འབྲས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལ་སློ་སྟོན་དུ་གཏོང་བ་དང་། ལྷན་ཁས་སྒྲུངས་ཤིང་མི་གཙང་
 བ་དང་འགོ་མ་བྱ་མིན་པར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་དབང་ཕྱག་གོ་ཞེ་
 རྟ། རྣམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། དབང་ཕྱག་མིན་ཏེ། འབྲས་སུ་འདི་དོན་དུ་གཡོ་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། བདག་ཏྲག་པའང་དབང་ཕྱག་མིན་ཏེ། དེ་བེམ་རིག་གཉིས་ཀ་སྒྲར་
 རས་བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱག་དེ་བསམ་བྱ་མིན་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་
 སྟོན་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེས། དེའང་བསམ་བྱ་མིན་པ་བྱེད་པ་པོར་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་
 བྱ་བྱོད་གྱིས་གྲང་དབང་ཕྱག་སུ་ཡིན་མི་ཤེས་པས་བསམ་བྱ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རྟོ།

གཉིས་པ་ནི། ཚོར་བ་བདེ་ལྷག་སོགས་ནི། སྤྲོན་གྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་
 ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་ན། རྟོན་འདོད་པའི་དབང་ལྷག་དེས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་
 འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ཡིན་དེས་པས་བདག་གོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 བདག་དེ་དང་ས་སོགས་དང་། དབང་ལྷག་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མའི་ངོ་བོ་འདྲ་
 རུང་མེད་དབང་ལྷག་གིས་བྱས་པ་མིན་པར་ཐལ། བདག་དང་འབྲུང་བཞིའི་རྩལ་
 སྤྲོན་དང་། དབང་ལྷག་སོགས་རྟག་པ་མིན་ནས་མེད་རྟག་པར་ཁས་སྤྲངས་པས་དེ་
 དག་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤོར་སྤྲང་དབང་པའི་ཤེས་
 པ་སོགས་ཤེས་བྱ་སྤོན་པོ་སོགས་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོག་མ་མེད་པའི་
 དུས་ནས་ཚོར་བ་བདེ་ལྷག་དགེ་མི་དགའི་ལས་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དབང་ལྷག་དེ་ཡིས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་བསྐྱེད་པ་སྦྱོས་ཤིག་སྟེ། དེས་བསྐྱེད་པའི་
 འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

རྟོན་དབང་ལྷག་རྟག་དངོས་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན་ན་ད་ལྟར་
 གྱི་ཚོར་བ་སོགས་འབྲས་བུའི་ཐོག་མ་ག་ལ་ཡོད་དེ། དེ་རིང་གི་ཚོར་བའང་ཐོག་
 མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་རྒྱ་རྩལ་པ་ཐོག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་
 ལྷག་དེས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་དུས་རྟག་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་འབྲས་
 བུ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་གང་ཞིག་རྟོན་གཞན་ལ་བསྦྱོས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དབང་ལྷག་དེས་བྱས་པ་མིན་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ན་དབང་

ཕུག་དེས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་འདི་རྒྱུ་གང་ལ་བལྟས་པར་འགྱུར་ཏེ་ལྷན་ཅིག་
 བྱེད་རྒྱུ་ཏེ་འདོད་པ་དེའང་དབང་ཕུག་གིས་བྱ་དགོས་ཤིང་དེས་བྲས་བུས་ཆོག་
 པའི་ཕྱིར། དབང་ཕུག་གིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་གལ་ཏེ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ལ་
 བལྟས་ན་ཉེར་ལེན་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཆོག་པ་ཉིད་རྒྱ་ཡིན་པར་འགྱུར་གྱི་
 དབང་ཕུག་རང་དབང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱ་རྒྱུ་ཆོག་པ་ན་དབང་ཕུག་
 ལ་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པའི་དབང་མེད་ཅིང་ཆོག་པ་པ་དེ་མེད་པར་ནི་དབང་ཕུག་
 གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་དབང་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་ཕུག་མི་འདོད་
 བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་དཔྱལ་བའི་ཕུག་བསྐྱེད་སྟེན་ལས་ཀྱིས་བྱེད་ན་དབང་ཕུག་
 དེ་གཞན་གྱི་དབང་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་རང་དབང་དུ་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱེད་
 པ་པོ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །དབང་ཕུག་དེ་འབྲས་བུ་བྱེད་འདོད་ནས་འབྲས་བུ་བྱེད་
 ནའང་འབྲས་བུ་འདོད་པ་ཅུ་ལ་རག་ལས་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་པས་འབྲས་
 བུ་བྱེད་ནའང་དེ་དབང་ཕུག་གལ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱེད་པ་གང་དག་དུལ་ཕྱན་རྟག་པ་འགོ་བ་སྒྲ་ཆོག་པ་གྱི་
 བྱེད་པ་པོར་སྒྲ་བ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་སྒྲར་དུལ་ཕྱན་ཆ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་པས་
 བསྐྱོག་ཟིན་པས་ཤི་ཟིན་པ་ལ་བསྐྱེད་མི་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། འདོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་སྒྲ་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་
 རྟོ། བྱངས་ཅན་པ་ན་རེ། རང་བཞིན་ལས་ཆེན་དེ་ལས་ང་རྒྱལ་ཏེ། །དེ་ལས་
 ཆོག་པ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དུག་འབྱུང་། །བརྒྱ་དུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །

སྤྱིས་བྱ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནམ་འགྱུར་མིན། ཞེས། འེས་བྱ་ཉེར་ལྷ་ཡོད་པའི་
ནང་ནས་གཙོ་བོ་རྟག་པ་ཡིན་པ་གཅིག་བྱ་ཡིན་པ་སོགས་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་དེ་
ནམ་འགྱུར་སྤྱོད་ཀྱིས་པའི་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ནི་གྲངས་ཅན་འདོད་དོ། བདེ་
སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་མིང་གི་ནམ་གྲངས་སྟིང་སྟོབས་དང་དུལ་དང་ལུན་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གནས་སྤྱབས་ནི་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་ར་
རབ་ཏུ་བཞུགས་དོ། དེ་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་དེ་ནི་འགྲོ་བ་སྤྱོད་ནམ་འགྱུར་ཡིན་པར་
བཞུགས་དོ།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དབྱུང་པ་ལ་སྟོན་མི་མཚུངས་པའོ། འད་
པོ་ལ། གཙོ་བོ་ཆ་མེད་ཀྱི་རྟག་པ་ནམ་འགྱུར་ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དགག་
པ་དང་། རྟག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྤྱར་མེད་གསར་སྦྱེ་མི་སྲིད་
པ་དགག་པའོ། འད་པོ་ནི། འེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་གཙོ་
བོ་ཆ་མེད་གཅིག་ལ་བདེ་སོགས་རང་བཞིན་གསུམ། ཡོད་ན་དེ་རིགས་པ་མིན་
པར་ཐལ། གཅིག་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་མི་སྲིད་ན་དུ་མཁང་
མི་སྲིད་པས་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་
བཞིན་གྱི་གཙོ་བོ་ཆ་མེད་དེ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། འདེ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཀྱང་
གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་དེའང་སོ་སོར་རེ་རེ་ལ་ནམ་པ་གསུམ་གསུམ་
དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྷར་དབྱུང་པ་ན་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་དེ་
མེད་ན་སྤྱོད་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་ཏུ་རྒྱུང་རིང་དུ་འགྱུར་ཏེ་དེ་ཅམ་ལྷ་གཙོ་

བའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་ཁས་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་མེད་པེམ་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། བདེ་སོགས་གྲུབ་བདེ་ལྡན་གཅིག་གི་
 རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་སྲིད་བའང་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །གོས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་
 འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་བདེ་སོགས་དེའི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་ན། དངོས་
 པོ་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་དབྱུང་བཞིན་པ་མིན་ནམ་སྟེ་བདེན་པ་བཀག་
 ཟུག་པའི་ཕྱིར། བྱོད་གྱི་ལྟར་ན་སྣམ་སོགས་གྱི་རྒྱུའང་བདེ་སོགས་ཆ་མཉམ་པའི་
 གཙོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་གཙོ་བོ་དེ་ལས་སྣམ་སོགས་འབྱུང་བའང་མེད་དེ་གཙོ་བོ་མི་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྣམ་སོགས་ལས་ནི་བདེ་སོགས་སྟེ་བ་ཡིན་ན་ཕྱིས་སྣམ་གྱི་
 སོགས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་བདེ་སོགས་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་འང་མེད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། གཙོ་
 པོ་རྣམས་དངོས་སུ་ཁས་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདེ་སྟགས་གྱི་རང་བཞིན་རྟག་བ་ཉིད་དུ་འང་ནམ་ཡང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཆོད་མས་དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། གཤམ་ཏེ་བདེ་བའི་གསལ་བ་རྟག་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་སྤྱག་
བསྐལ་སྤྱེས་པའི་དུས་ནའང་བདེ་བ་ཚུངས་བ་ཅི་སྤྱིར་འཛིན་མ་ཡིན་ཏེ་འཛིན་པར་
ཐལ་ལོ། །དེའི་ཆོ་བདེ་བ་དེ་ཉིད་སྤྱི་མོར་གྱུར་ན་དེ་རགས་པ་དང་དེ་དོར་ནས་སྤྱ་
བའང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བདེ་སྟགས་སྤྱ་
བ་དེ་དོར་ནས་རགས་པ་དང་། རགས་པ་དོར་ནས་སྤྱ་བར་འགྱུར་བས་ཏེ་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར། སྤར་གསལ་དེ་དག་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཅིས་མི་འདོད་དེ་འདོད་
རིགས་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རགས་པ་
བདེ་བ་ལས་གྲུབ་བདེ་ལྡན་གཞན་ནས་ལྡན་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན། རགས་
པ་ལོག་ཀྱང་བདེ་བ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བས་བདེ་བ་གསལ་བར་སྤྱོད་བར་རགས་པ་
ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །ལྡན་གཞན་མིན་ན་བདེ་བའང་གསལ་བར་མི་རྟག་པ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་རྟེ། རགས་པ་འགགས་ན་བདེ་བའང་འགགས་པས་སོ། །འདོད་
ན་བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟག་པ་ཉམས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་ན་རྒྱ་དུས་ན་ཡོད་དགོས་པས་རྒྱ་དུས་ན་མེད་པ་
འགའ་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་མིན་རྟེ། རྒྱའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་ན།
ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་དོན་གང་ཡིན། རང་བཞིན་སྤར་ཡོད་ཀྱང་གནས་སྐབས་སྤྱོད་ལུ་
དུ་སྤར་མི་གསལ་བ་མངོན་པར་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མངོན་པར་གསལ་བ་རྒྱ་
དུས་ན་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ནི་ཁས་སྤངས་པས་སྤར་མེད་གསར་སྐྱེའི་འབྲས་བུ་ཁྱོད་མི་
འདོད་ཀྱང་གནས་པ་ཉིད་དུ་དོན་ཁས་སྤངས་ནས་ཐ་སྙད་མི་འདོད་པ་ཅུམ་དུ་ཟད་
དོ། །ཡང་ན་གསལ་བ་སྤེ་རྣམ་འགྱུར་སྤར་མེད་གསར་སྐྱེ་ཁྱོད་མི་འདོད་ཀྱང་
གནས་པ་ཁས་སྤང་དགོས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་
ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནས་ན་ཟན་ཟ་བ་མི་གཙང་བ་ཟ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཟན་
ཀྱི་རང་བཞིན་དང་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་གནས་ལུགས་དང་དོན་དམ་པ་
དང་། ཆ་མེད་ཀྱི་རྟག་པར་ཁས་སྤངས་ལ། ཟན་གྱི་རང་བཞིན་དང་མི་གཙང་
བའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྤངས་པས་སོ།།

གཞན་ཡང་རས་གོས་ཀྱི་རིན་གྱིས་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་ཉོས་ལ་བགོ་བར་
བགྱིས་ཏེ། གྲོན་པས་ཆོག་པར་ཐལ། རས་གོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་རས་བལ་གྱི་
ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་
གཅིག་ཡིན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་མེད་ས་བས་རྒྱ་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མ་མཐོང་
བས་ན་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་མི་གྲོན་པ་ཡིན་ནོམ་ཅེས། འོན་ཀྱང་ས་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་
པ་དང་སྤོང་སྤྱིང་སྤྱེས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པར་འདོད་པས། རྒྱ་དུས་
ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་
ཤེས་པས་ཁྱོད་ཟན་ཟ་བ་མི་གཙང་པ་ཟ་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་
ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་འང་ནི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་ཡོད་པས་རྒྱུ་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་
པ་ཅི་སྟེ་མཐོང་མ་ཡིན་ཏེ་མཐོང་བར་ཐལ། རྒྱ་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་གངས་
ཅན་གྱིས་བཞག་པ་དེ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྐང་པ་སྒྲ་མ་ལ། དེ་ཉིད་ཤེས་པར་
འདོད་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པས་ཀྱང་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་མི་གྲོན་པར་རས་གོས་ནན་
གྱིས་གྲོན་པར་མཐོང་བས་རྒྱ་དུས་ན་འབྲས་བུ་མེད་པར་གསལ་ལོ། །གལ་ཏེ་
འཇིག་རྟེན་པས་མཐོང་བ་ཆད་མ་ཉིད་མིན་པས་ན་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོམ་ཅེས། འོན་
འཇིག་རྟེན་པས་གསལ་བ་རྣམས་འགྱུར་མཛོད་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་མཐོང་བའང་

བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པས་མཐོང་བ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རྒྱ།

གཉིས་པ་དབུ་མ་པ་ལ་སྒྲིན་མི་མཚུངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་ནའང་
ཚད་མ་དོན་དམ་པར་ཚད་མ་མིན་ན་བརྟན་པའི་ཚད་མ་དེས་གཞལ་བྱ་གཞལ་
བའང་གཞལ་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྟན་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྟེ་
འགྱུར་བར་ཐལ། འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མཚན་དེ་ཉིད་
དུན་ཁྱོད་འདོད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་
ཏེ། དེ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བརྟན་པ་ཡིན་པ་དའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྟོང་ཉིད་འཇལ་བའི་ཚད་མ་བརྟན་པ་དང་། དེས་བཞག་པའི་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་བརྟན་པ་ཡིན་པ་ཆོས་འཐད་དེ་རྟོག་པས་བདེན་པའི་དངོས་པོ་
བཀག་པའི་བཀག་པ་དེས་པ་དེ་དགག་བྱའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ལ་རྟོག་པས་མ་རེག་པར་ཏེ་བདེན་
གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་བདེན་སྟོང་དའི་དངོས་མེད་བདེན་མེད་དེ་རྟོག་པས་
འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དའི་ཕྱིར་དགག་བྱ་བརྟན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་
མི་སྲིད་པས་དགག་བྱ་དེ་བཀག་པ་དའི་དངོས་མེད་དེ་གསལ་བར་བརྟན་ནོ། །ཁྱ་
མའི་དཔེ་ནི་རྟོག་པ་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བུའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་མོ་གཤམ་བུ་ཤི་བའི་
རྣམ་པ་མི་འཆར་བ་བཞིན་ནོ།

དགག་བྱ་བཀག་པའི་བདེན་སྟོང་བདེན་པར་གྲུབ་ན། དེགས་ཤེས་རྗེས་

དཔག་ལ་བདེན་སྟོང་སྟངས་བདེན་པར་བྱ་བ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡ་གྲུལ་བཀག་
 པའི་ཚོགས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་དེ་ལ་དགག་བྱ་བདེན་པ་སྟངས་བདེན་སྟངས་ཡང་
 བདེན་པར་བྱ་བ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། བདེན་བྱ་བ་ཡོད་དགོས་ན་དེ་མེད་པའི་
 སྲིད། དེ་བཀག་པའི་བདེན་སྟོང་ཡང་བརྟུན་པ་ཡིན་གྱི་བདེན་པར་མ་བྱ་བ་ལོ། །
 དེ་ནི་རྩ་ཤེས་ལས། གཤམ་ཏེ་མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་ཡིན་
 རོ། །བདེན་བྱ་བ་ཀྱི་དོན་སྲི་མ་ཤར་བར་བདེན་སྟོང་ལེགས་པར་མི་ངེས་
 པས། སྟོང་ཉིད་ངེས་པ་དགག་བྱའི་ཚད་འཛིན་ལ་མཁས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་
 མཚན་ངེས་ན། དཔེར་ན། མི་ལམ་དུ་བྱ་ཤི་བ་དམིགས་པ་ལ་བྱ་དེ་མེད་སྟུང་
 པའི་རྣམ་རྟོག་ནི་བྱ་དེ་ཡོད་སྟུང་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཤམ་ཡིན་ཀྱང་མི་ལམ་
 ཀྱི་སྟངས་གཉེན་གཉིས་པོ་དཔེར་བརྟུན་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཉེན་པོ་བརྟུན་པས་
 སྟངས་བྱ་བརྟུན་པ་འཛེམས་པ་དང་། ཚད་མ་བརྟུན་པས་གཞལ་བྱ་བརྟུན་པ་འཇལ་
 པ་མི་འགལ་ལ། བྱངས་ཅན་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་བྱ་བ་ཏུ་ཁས་སྤངས་
 པས་ཚད་མ་བརྟུན་པ་འཛེག་མི་ཤེས་པས་མི་མཚུངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རིགས་པས་རྣམ་
 པར་དབྱེད་པས་དབང་ཕྱུག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་
 སྲིད་པར་མ་ཟད་འབྲས་བྱ་འགའ་ཡང་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་
 རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ཁེགས་པའི་མཐུག་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྔ་པ་ནི། གཞུང་རྒྱུ་བ་བཞི་པོ་འདི་ལྟ་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་

མཐུག་སྐྱོད་ལ་སྦྱར་ཡང་རུང་ཞིང་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྦྱོ་བ་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་ལའང་སྦྱར་རོ། །སྦྱ་གུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཚུ་ལུང་བོད་
 གཤེར་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་བ་རྣམས་ལ་གནས་པའམ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་རྒྱེན་
 རྣམས་ལའང་རང་བཞིན་གྱིས་འཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་ལྷག་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་
 བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དེའི་དུས་ནའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱེན་རྣམ་པར་མ་འབྱུར་བར་སྦྱ་གུ་མི་སྦྱོ་བའི་
 ཕྱིར་རོ།

རྒྱེན་དེ་རྣམས་ལས་གཞན་ནས་འོངས་པའང་མ་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གུབ་པའི་ཚུལ་གྱི་གུབ་ཟིན་གནས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་འགགས་ནས་གཞན་དུ་འགོ་
 བའང་མ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྦྱོ་བ་
 དང་གཞན་ལས་སྦྱོ་བ་དང་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྦྱོ་བའང་མེད་དོ། །
 མདོར་ན། སྤང་པོ་དང་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོ་བ་མེད་དེ།
 བདག་ལས་ཀྱང་མི་སྦྱོ་གཞན་ལས་ཀྱང་མི་སྦྱོ་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མི་སྦྱོ། རྒྱ་མེད་
 ལས་མི་སྦྱོ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་རྒྱས་པར་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་རོ།

གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོག་ཤི། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མོངས་པ་
 མ་རིག་པས་བདེན་པར་གང་བྱས་ཤིང་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་འདི། སྦྱ་མ་དང་
 མི་ལམ་དང་གཟུགས་བརྒྱན་སོགས་ལས་ནི་བྱད་ཅི་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་
 གུབ་པས་སྤོང་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གུབ་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། སྦྱ་མ་མཁན་

གྲིས་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་མའི་རྟ་སྤྲུང་སོགས་གང་ཡིན་པ་དང་རྒྱ་རྒྱུ་རྣམས་གྲིས་ནི་གང་
 སྤྲུལ་པའི་དངོས་པོ། རང་བཞིན་གྲིས་བྱུ་བ་ན་སྤྲེས་པའི་ཆོ་གཞན་ནས་འོང་དགོས་
 ཡིད། འགགས་པའི་ཆོ་གཞན་དུ་འགྲོ་དགོས་ན། གང་ནས་འོངས་པར་འགྱུར་
 ཞིང་གང་དུ་འགྲོ་བའང་བརྟག་པར་གྲིས་ཏེ་འགྲོ་འོང་རང་བཞིན་མེད་པས་གང་
 ཟག་དང་སྤང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྲིས་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་ཞེས་པའོ། །འདུ་བྱེད་དང་སྤྲུ་བྱ་སོགས་
 པའི་འབྲས་བྱ་གང་ཞིག་མ་རིག་པ་དང་ས་པོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གང་དང་ནི་ཏེ་
 བ་ཡིས་སྤྲེ་བ་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ་རྒྱ་དེ་དག་མེད་ན་སྤྲེ་བ་མིན་པ་བཅོས་བྱ་ཡིན་
 པས་གཟུགས་བརྙན་དང་མཚུངས་པ་དེ་ལ་བདེན་པར་བྱུ་བ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་
 མེད་དོ། །སྤྲུལ་ཞེས་པ་བཞིས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱི་བྱུ་བ་སྤྲུ་བ་པ་དང་། དེ་
 རས་རྟེན་པ་བྱེད་དང་གསུམ་གྲིས་གཏན་ཆོགས་དང་། དེ་ནས་བྱེད་གྲིས་དཔེ་
 དང་། ཐ་མས་དམ་བཅའ་བསྟན་ནོ། །རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་འཇུག་པའི་རྣམ་
 བཤད་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ཡོད་མེད་སྤྲེ་འགོག་གི་གཏན་ཆོགས་ལ། གཏན་ཆོགས་
 བསྐྱབས་ནས་སྤྲེ་བ་རང་བཞིན་གྲིས་བྱུ་བ་པ་དགག་པ་དང་། དེས་འགག་པ་རང་
 བཞིན་གྲིས་བྱུ་བ་པ་ཁེགས་པ། དེས་ན་སྤྲེ་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བྱུ་བ་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྲིས་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ལ་རྒྱ་ཡིས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་
 ཡོད་དེ་རང་བཞིན་གྲིས་ཡོད་པ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་འབྲས་བྱ་

དེ་ནི་མེད་ནའང་རྒྱ་ཡིས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་བསྐྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རྒྱའི་དུས་ན་མེད་པ་སྐྱེ་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་དེ་འགོག་པ་མ་
 ཡིན་གྱི་གཏན་མེད་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་
 དང་གངས་ཅན་རྒྱ་དུས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། བར་ཆེར་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རིགས་པའི་ལས་ལས་འདས་པའོ། །དེས་ན། རང་
 བཞིན་གྱིས་སྐྱོང་པའི་རྒྱ་འབྲས་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་དང་གཟུགས་བརྒྱན་ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དངོས་མེད་རྒྱའི་བྱེད་པའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བར་སྐྱབ་པ་ནི། ཡོད་པ་གྲུབ་
 ཟིན་པས་བསྐྱེད་མི་དགོས་ཀྱང་། མེད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྱུང་ཞེ་ན། བྱེ་བ་བརྒྱ་
 སྟག་རྒྱ་ཡིས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པ་དངོས་པོར་བསྐྱར་དུ་མེད་དེ་དངོས་མེད་
 དངོས་པོར་སུ་གང་གིས་ཀྱང་བྱ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། འགྱུར་ན་དངོས་མེད་ཀྱི་
 གནས་སྐབས་མ་བཏང་བའམ། བཏང་ནས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དངོས་མེད་ཀྱི་
 གནས་སྐབས་དེ་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་དོན་བྱེད་རུས་པ་དང་མི་རུས་པའི་གནས་
 སྐབས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ལས་
 དངོས་པོར་འགྱུར་རྒྱ་གཉིས་ལས་གཞན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཞན་ཡང་དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་མ་བཏང་ན་དངོས་པོར་མེད་པའི་
 ཆོ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་སྲིད་པ་མིན་ན། དངོས་པོ་ཡོད་པར་ནམ་ཞིག་འགྱུར་ཏེ་

མེད་པའི་དུས་ན་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དངོས་མེད་གྱི་
གནས་སྐབས་བཏང་ནས་འགྱུར་ན། དངོས་པོ་སྐྱེས་པར་མ་གྱུར་པར། དངོས་
མེད་དང་ནི་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། དངོས་མེད་དང་ནི་མ་བྲལ་བ། དངོས་པོར་
ཡོད་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་དེ། གནས་སྐབས་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་
མེད་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་འང་དངོས་པོ་མེད་པར་
འགྱུར་བ་མིན་ཏེ་སྤྱད་དངོས་པོ་དང་སྤྱད་དངོས་མེད་ཡིན་ན་གཅིག་ཉིད་རང་
བཞིན་གཉིས་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རིགས་པ་འདི་དག་གིས་
ཡེ་མེད་དང་དངོས་པོར་མེད་པ་མཐའ་དག་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །ཐུ་གུ་ཆོས་
ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཡོད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའང་མི་
སྐྱེ། མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའང་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མོ་
གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་དུས་ན་མེད་པ་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ནའང་། རྒྱུ་དུས་ན་
མེད་ཀྱང་སྐྱེས་པའི་ཆོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ཡིན་པས་དགག་
བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྤྱར་བའོ།

གཉིས་པ་ནི། སྤར་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་ན་འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་
དངོས་པོ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འགོ་བ་འདི་དག་ཐམས་
ཅད་ནི་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་ཉིད་དང་གཞོན་
མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྤངས་ལས་འདས་པ་ཉིད་དོ།

གསུམ་པ་ནི། སྤྱད་པའི་འགོ་བ་མི་ལམ་ལྷ་བུ་སྟེ་རང་བཞིན་རྩུང་ཟད་
ཀྱང་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་མ་འདྲེས་པ་སོ་སོར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
དཔྱེད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་ཆུ་ཤིང་དང་འདྲ་སྟེ་ཆུ་གས་ཐུབ་པ་ལྟར་
སྤང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པའི་སྟོང་པོ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པར་འགོ་མི་འགོའི་ས་ཆོགས་ནི། མིང་གི་ཐ་སྟད་
བཏགས་པ་ཅམ་གྱིས་མ་ཆོམ་པར་ཐ་སྟད་འབྲུག་པའི་གཞི་ཇི་ལྟར་ཡོད་འཆོལ་
འདོད་ནས་དཔྱེད་པ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱེད་པར་འགོ་ལ། དེ་ལྟར་མིན་པར་ཐ་
སྟད་བཏགས་ཅམ་གྱིས་ཆོམ་ནས་ལྷས་བྱིན་འོངས་མ་འོངས་སོགས་དཔྱེད་པ་
ནི། ཐ་སྟད་ཀྱི་དབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་པའི་འཆིང་
བ་ལས་གོལ་བའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་དང་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་ཆུད་པའི་ཐུ་
ངན་ལས་མ་འདས་པའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ནི་བྱེད་པར་མེད་དེ། སྤྱད་པ་དང་ཞི་བ་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མ་ཆུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྲུལ་པོ་
ལས། སྤྱད་པའི་འགོ་བ་མི་ལམ་ལྷ་བུ་སྟེ། འདི་ལ་མི་སྟེ་སྟུ་ཡང་འཆི་བ་མེད།།
ཅེས་སོགས་དང་། འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་རང་
བཞིན་དག་ལ་གཞུགས་ཀྱིས་ནས། འབྲས་བུ་ཀུན་མེད་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའང་
མེད། ཁྱེད་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གསུམ་པ་དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་འབད་རིགས་པར་གདམས་པ་
ལ། གདམས་པ་དངོས་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པའི་སྟོན་ནས་

སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་བསྟན་པ་དང་། སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པའི་འཛིན་
 སྟངས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་དང་། དེ་
 རྟོགས་པ་ལ་འབད་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིང་གོང་དུ་ཇེ་སྤྱད་བཤད་པའི་
 ཚུལ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ངོས་
 རས་གཞལ་ན་རྟེན་པ་གང་གིས་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་ཐོབ་པ་ཅི་ཡོད་རྟེན་པ་གང་
 ཞིག་ཤོར་བས་ཁོང་ཁོ་སྤྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཤོར་བ་ཅི་ཡོད་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
 ལ། གང་གིས་རིས་གྲོ་བྱས་པའམ་ཡོངས་སུ་བརྩིས་པའི་ཕན་བ་བྱས་པ་དང་
 གནོད་པ་བྱས་པའང་ཅི་ཞིག་ཡོད་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དང་སྤྱང་བའི་དོན་དུ་འབད་བ་
 བྱེད་པ་བདེ་བའམ་སྤྱག་བསྟུལ་གྱི་རྒྱ་བདེན་པ་བ་གང་ལས་ཡིན་འདོད་བྱ་མ་ཡིན་
 པ་དང་འདོད་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མི་དགར་ཅི་ཡོད་དགར་ཅི་ཡོད་གནས་
 ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དེ་ཉིད་དུ་ནི་བཙལ་བྱས་ན། སྤྱིང་པ་སྤྱེ་
 བའི་གཞི་གང་ལ་སྤྱད་པ་པོ་གང་ཞིག་སྤྱད་ཅིང་དམིགས་པ་གང་ལ་སྤྱད་དེ།
 སྤྱིང་པའི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་ལས་དང་ལས་གསོག་པ་ལ་སོགས་པ་པོ་རྣམས་ལ་དབྱུང་ན་
 གསོན་པོའི་འཇིག་རྟེན་སེམས་ཅན་འདི་གང་ཞིག་སྤྱིང་པ་འདིར་ནི་འཆི་འགྱུར་ཏེ་
 འཆི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཆོ་སྤྱི་མར་འབྱུང་འགྱུར་གང་ཡིན་སྤྱེ་
 བ་སྤྱི་མར་བྱུང་བྱུར་གང་ཕན་འདོགས་པའི་གཞེན་དེ་གང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བཤེས་
 ཀྱང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་

གནས་ལུགས་གྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་རོ་
སྟོམས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་དང་འབྲུ་བར་ནི་
གཞུང་རྩིས་པ་པོ་བདག་འབྲུ་བས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་བགྱིས་ཏེ། སྤྱིད་པའི་རྩ་
བ་གཅོད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁུན་པར་བགྱོད་པའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །བདག་འབྲུ་བ་ནི་རྩིས་པ་པོའི་ཁོངས་སྤྱུང་བ་དང་གཙོ་བོ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མ་རྟོགས་པའི་སོ་སོ་སྟེ་བོ་རྣམས་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ། ཆོ་འདིའི་ཉེས་དམིགས་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་མའི་ཉེས་
དམིགས་དང་། བདེ་འབྱོར་སྟེས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་སྤྱུ་བའི་ཡོང་མེད་བསམ་
པ་དང་། དལ་འབྱོར་ཡིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བ་བསམ་པ་དང་། དེས་ན་རང་གཞན་
འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་མྱ་ངན་བྱ་བར་འོས་པའོ། །དང་པོ་
ནི། ཆོ་འདིར་ཡང་བདག་ཉིད་བདེ་བར་འདོད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་དབང་ལས་མ་
འདས་ཏེ། རང་གཞན་རྣམས་ནི་བདེ་བར་འདོད་པས་དབང་ལ་འཐབ་པ་དང་གཉེན་
ལ་སྟོ་བའི་རྒྱ་དག་གིས་རབ་ཏུ་འབྱུག་པ་དང་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་འདོད་པ་མ་
གྲུབ་ན་མྱ་ངན་དང་འདོད་པའི་དོན་དུ་འབད་རྩིས་བྱེད་པ་དང་གཞན་ལ་རྩོད་པ་
དང་བདག་གཞན་པན་རྩོད་ལུས་གཅོད་པ་དང་འཕྲིགས་པ་དང་གཞན་ཡང་ངག་
ཡིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་པ་མཐའ་ཡས་པ་བསགས་པ་དག་གིས་ནི་ཆོགས་ཆེན་
པོ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་དཀའ་བ་ཆེན་པོས་འཆོ་དགོས་པར་སྤྱང་བས་མཁས་པ་

དག་གིས་ཆོ་འདིའི་ལུན་ཆོག་ལ་སྟེད་པར་མི་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི། དག་པའི་བཤེས་གཉིན་དང་ལན་རེ་ཙམ་སྟེད་པའི་སྟོབས་
 གྱིས་བདེ་འགོར་སྟོག་འགྲུ་བ་བཞིན་དུ་དུས་རྒྱུད་ཟད་རེ་ཡང་དང་ཡང་འོངས་ཏེ་
 བདེ་བ་མང་པོ་འོངས་སྟེད་སྟེད་ནས་ཡང་གིནས་ངན་སོང་གི་སྟུག་བསྟུལ་རྩལ་བ་
 ཆོ་བ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནི་ཡུན་རིང་པོ་བསྟུལ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་བར་དུ་དཔྱུལ་
 བ་ཆེན་པོ་མི་བཟད་བ་རྣམས་སུ་ལྟང་ཞིང་། སྟུག་བསྟུལ་མཐའ་ཡས་པ་ཉམས་སུ་
 ཟྱོང་དགོས་པས་ངན་འགྲོའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་བར་བྱའོ། །སྟིད་བ་སྟིའི་ཉེས་
 དམིགས་སེམས་པ་ནི། འདོད་བ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟིད་བ་ན་
 མི། སྟུག་བསྟུལ་གྱིས་གཞོད་པའི་གཡང་ས་ཤིན་དུ་མང་སྟེ་དེ་དག་ལས་མི་འདའ་
 བའི་རྒྱ་ནི་སྟིད་བ་དེར་ནི་སྟུག་བསྟུལ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་
 རྒྱུད་བ་མིན་པར་སྟེད་པའི་ཞགས་བས་བཅིངས་བ་འདི་འདྲ་དང་ལུན་པའི་སྟུགས་
 དེར་ཡང་ལན་རྒྱུན་འགལ་བས་ན་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་ན་ཐར་པའི་རྒྱ་
 དང་འགལ་བ་དངོས་པོ་བདེན་པར་སྟོང་བཅགས་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་འབའ་
 ཞིག་དུ་ཟད་དོ། །སྟིད་བ་འཁོར་བ་ན་དེ་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་བ་འདི་འདྲ་མེད་བས་
 སྟིད་བ་དེར་ཡང་དཔེ་མེད་པའི་མི་ཟད་པའི་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་རྒྱ་མཆོ་མཐའ་ལས་
 འདས་བ་ཉམས་སུ་ཟྱོང་བར་འགྱུར་བས་སྟོང་བ་ཉིད་རྟོགས་བ་ལ་འབད་བར་
 དེགས་སོ།

གསུམ་པ་ནི། སྟིད་བ་དེར་ནི་བདེ་འགོར་སྟོམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དག་བ་སྟུག་

པའི་སྟོབས་རྒྱུད་ཞིང་དེར་ནི་དགའ་བ་སྐྱབ་པའི་ཉེན་དལ་འགྱུར་གྱི་ཆོའང་ཐུང་བ་
 ཉིད་དང་དེར་ཅུང་ཟད་གནས་པའི་སྐབས་སུའང་ཡུན་རིང་དུ་གསོན་དུ་རེ་བའི་
 ཐབས་ཁྲུས་དང་སྐྱུ་མཉེ་སོགས་དང་ནད་མེད་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲན་བསྟེན་པ་སོགས་བྱེད་པ་
 དང་བཀའ་སྒྲིལ་དང་ལམ་གྱི་ངལ་བ་དང་གཉིད་དང་ཕྱི་ནང་གི་གནོད་པ་སྐྱོ་ཆོགས་
 པའི་ཉེ་བར་འཆོ་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ་སྤྲིག་གོགས་ཀྱི་བྱིས་པ་དང་འགྲོགས་པ་
 སོགས་དོན་མེད་ཀྱིས་ཆོས་བྱེད་པའི་ལོང་མེད་པར་ཆོ་འདི་དོན་མེད་སྦྱར་པོར་ཉེ་
 མགྲོགས་པ་འདའ་ཞིང་འཛིགས་པར་འགྱུར་ལ། སྤྲིད་པ་ལས་འདའ་བའི་རྒྱུ་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྣམ་པར་དབྱུང་བའང་ཤིན་ཏུ་ཆེད་པར་དཀའ་བས་འཁོར་བ་
 ལྡོག་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ།

བཞི་པ་ནི། བདེ་འགོར་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟོམས་
 རས་འཁོར་བ་ལྡོག་པས་ཆོག་གོ་ཞེས། འཁོར་བ་དེར་ཡང་དངོས་པོ་ལ་བདེན་
 པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། འདུ་འཛི་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཤམ་ཆོ་འཁོར་བ་
 ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པ་ནི་ལྡོག་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་དེ་ལྡོག་པའི་ཐབས་ནི་ག་
 ལ་ཡོད་དེ་དེ་ལྡོག་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་ཅུང་ཞིང་། འགལ་རྒྱུན་ཉེར་འཆོ་ཤིན་ཏུ་
 མང་བའི་ཕྱིར་ཉ། དམ་པའི་ཆོས་རྒྱུད་ཟད་སྐྱབ་པའི་དུས་དེར་ཡང་ངན་སོང་ཆེན་
 པོར་ནི་ལྷང་བའི་ཕྱིར་དུ་ལྷའི་བུའི་བདུད་ལ་སོགས་པ་ནི་བརྩོན་པར་བྱེད་པས་
 སྤྲིད་པ་ལས་གོལ་བའི་འགལ་རྒྱུན་མང་ཞིང་བསྐྱོག་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །བདེ་
 འགོར་སྐྱེས་པའི་ཆོ། བདེན་པ་དང་དཀོན་མཆོག་སོགས་ལ་དད་པ་བསྟོམ་པ་ལ་

སོགས་པ་བྱས་ནས་སྤྱི་དུས་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པས་རྙེད་མི་དགའོ་ཞེ་ན། བདེ་
འགྲོར་སྤྱོད་པའི་དུས་དེར་ཡང་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་རྟག་ཆད་
ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བའི་ལོག་པའི་ལམ་ལེན་ཏུ་མང་ཞིང་ལོག་པའི་མཁའ་གཉེན་གྱིས་
དེ་དག་ཏུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཐེ་ཆོམ་
ལས་ཀྱང་བརྒྱལ་དགའ་སྟེ་ཐེ་ཆོམ་གཅོད་པའི་སྤྱི་ནང་གི་རྒྱུན་རྒྱུན་དགའ་བའི་སྤྱིར་
རོ། །ཆོ་འདིར་མ་རྙེད་ཀྱང་ཆོ་སྤྱི་མར་དག་པའི་མཁའ་གཉེན་བཙལ་ནས་
བསྐྱུ་བས་པས་ཆོག་གོ་ཞེ་ན། ཆོ་འདིར་དག་པའི་མཁའ་རྙེད་དུས་ལོགས་པར་མ་
འབད་ན་སྤྱར་ཡང་སྤྱི་མ་ཐན་ཆད་དུ་དལ་བ་རྙེད་དགའ་ཞིང་སངས་རྒྱས་འཇིག་
རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་རྙེད་ལོན་ཏུ་དགའ་བའི་སྤྱིར། དག་པའི་མཁའ་དང་འཕྲད་པའང་ལོན་
ཏུ་དགའོ། །དག་པའི་མཁའ་གཉེན་དང་མཇལ་ཞིང་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་བཟང་པོ་
ཐོབ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་བག་ཡོད་པས་ལོགས་པར་མ་འབད་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ཚུ་བོ་སྤྱང་
དགའ་སྟེ་ཐར་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ནར་མར་འབབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེ་མ་ཞེས་པ་ནི་
ཞུས་ཞིང་སྤྱོད་པའི་དོན་ཏེ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པར་འབྱུར་བས་
ལོན་ཏུ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཏེ། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་གཅིག་ལས་ཐར་ཡང་ཡང་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་
གཞན་དུ་ལྷུང་བའི་སྤྱིར། དེས་ན་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་འཁོར་བའི་རྟེན་
དམིགས་སེམས་པ་ལ་འབད་བར་བྱའོ།

ལྷ་པ་ནི། དེ་ལྷར་ལོན་ཏུ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཡང་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལ་བདེ་བར་
བཟུང་ནས་རང་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཏུ་བྱིང་བ་མི་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་སྤྱོད་པ་

བསྐྱེད་ཀྱི་ཆུ་བོར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ལ་རྗེས་སུ་བཅེ་བས་ན་གྱི་ཏུང་
 འདི་དག་སྐྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་སེམས་ཅན་
 སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་འདས་དུ་བྱིང་བ་ལ་བྱ་ངན་བྱ་བར་འོས་བས། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
 བསྒྲོམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དབེར་ན་ལོག་པའི་སྒྲོན་བས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
 རོལ་པ་འགའ་ཞིག་ཡང་ཡང་བྱས་བྱས་ཏེ་ཡང་ཡང་མེར་འཇུག་པ་དེ་ལྷ་ན་ལུས་
 དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གདུང་བས་འིན་ཏུ་སྐྱག་བསྐྱེད་པར་གནས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཐར་པ་ཐོབ་
 པའི་ཐབས་སུ་བཟུང་ནས་བདག་ཉིད་བདེ་བར་རྫོམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྷར་སེམས་
 ཅན་གྱི་བདེ་འཁྲི་བ་མེད་པ་དག་བཅོམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱོང་བས་གནས་པ་རྣམས་
 ལ་མཐར་གྱིས་བཅོས་སུ་མེད་ཅིང་སྤང་དུ་མེད་པ་འཆི་བདག་གིས་དང་པོ་ཉིད་དུ་
 བསད་བྱས་ནས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་ལྷུང་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་མི་བཟད་པ་འོང་བར་
 འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། སྤར་གོང་དུ་རྗེ་སྤང་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྷར་སྐྱག་བསྐྱེད་
 མི་བཟད་པ་རྒྱུད་ལ་འོང་བ་དེ་དག་ལ་སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བའི་མནར་ལུགས་
 ལོགས་པར་བསམས་ནས་དེ་ལྷར་སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་མེས་གདུངས་པའི་སེམས་ཅན་
 ལ་དམིགས་ནས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྦྱིན་ལས་ལོགས་པར་
 བྱུང་བའི་སྦྱན་དང་ཁ་ཟས་སོགས་རང་གི་བདེ་བའི་འཆོག་ཆས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་
 ངན་འགྲོའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ཞི་བར་བྱེད་པར་བདག་ནམ་ཞིག་འགྱུར་སྐྱམ་དུ་སེམས་
 ཅན་ངན་འགྲོའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ལས་མ་ཐར་ན་ཐར་བར་གྱུར་ཅིག་ཐར་བ་དེ་བདག་

གིས་བྱའོ་སྒྲིམ་དུ་སྦྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་
གྲོལ་བའི་རྒྱུར་སྒྲོན་པ་ནི་བདག་ནམ་ཞིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱང་
པར་རྟོགས་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་དུ་གྱུས་པར་
དེའི་ཐབས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་
བསགས་ཏེ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་དམིགས་པས་འཁོར་བར་ལུང་བར་འགྱུར་བའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་སྦྱང་བ་ཉིད་ནི་སྦྱོན་
པར་འགྱུར་སྒྲིམ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་མ་བུལ་ན་
བུལ་བར་གྱུར་ཅིག་བུལ་བ་དེ་བདག་གིས་བྱའོ་སྒྲིམ་པའི་སྦྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒྲོམ་
པར་བྱའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བྱམས་པ་དང་སྦྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་
མཆོད་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་དང་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་ཡག་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ལ་
དགོད་འདོད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་ཆོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་
ལ་འཕྲག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེའུའི་རྣམ་པའདད་འདི་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དཀའ་
འབྲེལ་ལ་གཞི་བྱས། དངོས་སུ་མི་གསལ་བ་རྣམས་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་ལ་
ལེགས་པར་དབྱེད་ཅིང་ཆོག་དོན་ཁ་ཡར་ཤེས་འབྱུང་སློབ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད་པའི་
འབྲེལ་ཆེན་སོགས་ལས་ཁ་བཀང་ནས་འཕད་པ་ཡིན་ནོ།

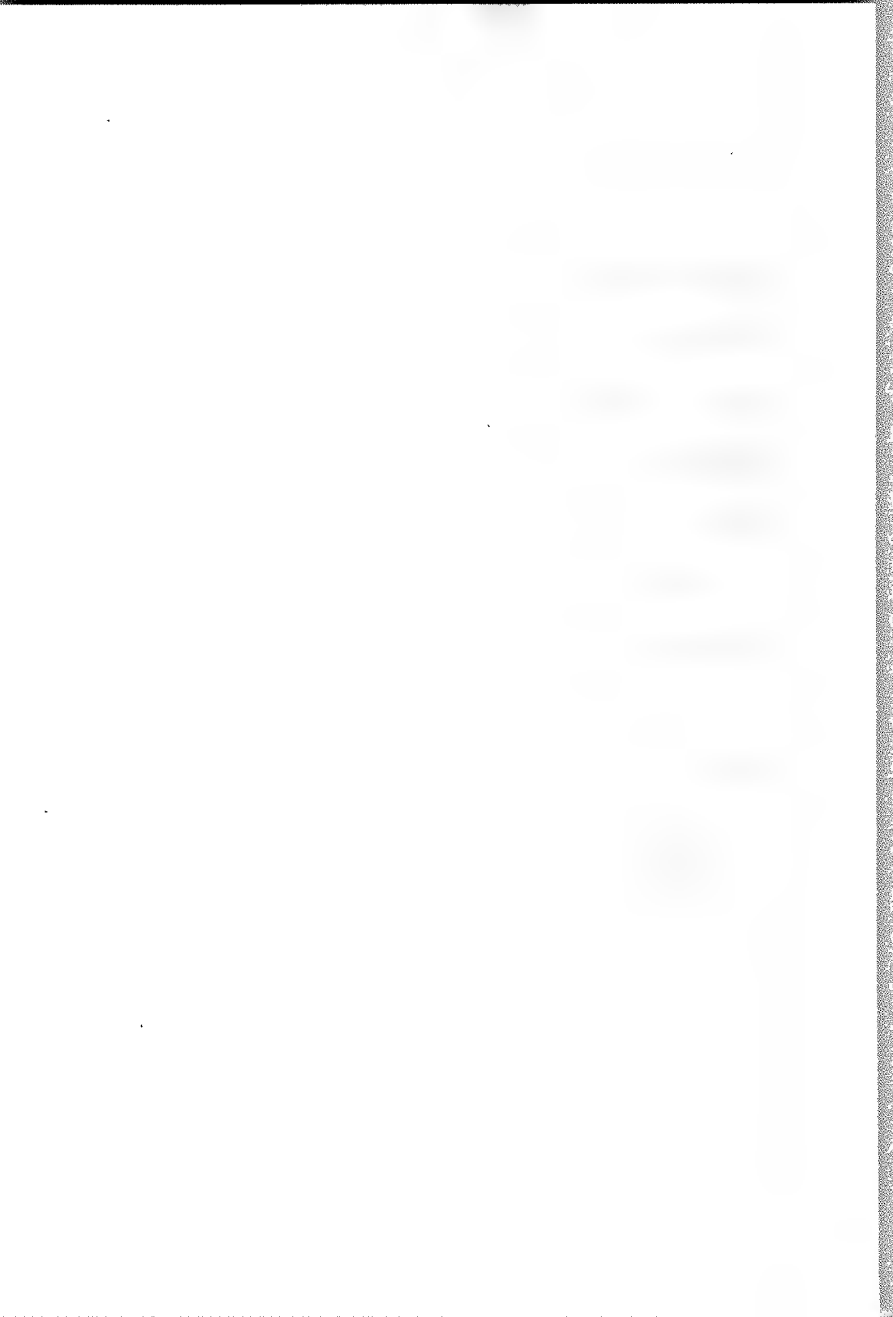
ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྤྱིན་ཚུལ་རྟོགས་དཀའི་གནས། །རྒྱལ་དང་དེ་སྤྱི་
རྣམས་ཀྱི་བགོད་གཅིག་ལས། །ངེས་དོན་ལུང་དང་བྱི་མེད་རིགས་པ་དང་། །དམ་

པའི་མན་ངག་རྣམས་ལས་ཅུང་ཟད་བཤད། །རྒྱལ་སྤྲུལ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ཆོག་
 འིན་ཏུ་བསྐྱིང་། །བདག་གི་སྒོ་གྲོས་ཉམ་ཆུང་སྤངས་པ་དམན། །ལོག་པར་བཤད་
 སོགས་ཤོངས་པ་གང་ཡོད་དེ། །སྤྲུལ་ལྷ་ཡི་ཆོགས་ལ་འབད་བས་འཆགས། །
 གསུང་རབ་ཀུན་ལས་ལྷ་བའི་མིག་གཅིག་སུ། །རྟེན་འབྱུང་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་
 དབུ་མ་ནི། །གང་གིས་ཐུགས་རྗེའི་སྒོ་ནས་སྟོན་མཛད་པ། །སྤྲུལ་དེ་ལ་གུས་བས་
 ཐུག་འཆའ་ལོ། །དེ་ལྷའི་དགོ་བ་ཐེགས་མ་ཅི་ཡོད་དེས། །སྤྱིད་པའི་ཞགས་བས་
 བཅིངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །དངོས་པོར་ཞེན་པའི་འཆིང་བ་རབ་བཅད་
 ནས། །ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གྲོང་ཁྲིམ་བཤོད་པར་ཤོག། །བདག་གྲུང་དེང་ནས་ཆོ་
 རབས་ཐམས་ཅད་སྤྱ། །ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་གཞུང་བཟང་སྟོག་པ་དང་། །རྒྱན་ཏུ་
 སེམས་དང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ཡིས། །རང་གཞན་སྤྱིད་པའི་མཆོ་ལས་བསྐྱལ་བྱུང་
 ཅིག །

དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་ལེའུའི་རྣམ་པཤད་འདི་
 ནི། །བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆའི་ཁྲར་ཆེས་ཆེར་འཛིན་པས་མི་ངལ་ཞིང་མདོ་སྤྲུལ་
 གྱིས་བསྐྱུས་པའི་གཞུང་གི་གནད་ཏུ་མ་ཐུགས་སུ་ཆུང་ཅིང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་
 གཅེས་སྤྲུལ་སྤྱུ་མཛད་པ་བཤེས་གཉིན་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་པ་དང་གྲགས་
 སང་པ་གཉིས་གྱིས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དུང་དུ་སྤྱོད་འཇུག་གི་རྣམ་པཤད་ཡོངས་སུ་རྗེ་གས་
 པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཟེར་བའི་ཞུ་ཡིག་མེ་ཏོག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་མདོ་ཁམས་སྟོད་
 ནས་བསྐྱལ་བྱུང་བས་རྟེན་བྱས་ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་སྟོབ་མ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་

སེང་བཟང་པས་ཤེས་རབ་ལེའུ་འི་ཐོན་བྱིས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་བུ་དང་དང་ལྟ་བུ་
 བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་འདྲེན་པ་དམ་པ་མདོ་
 སྤྲུགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གནད་མ་ལུས་པ་སྤྲུགས་
 སུ་ཆུད་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་
 ལེགས་པར་བྱུང་བའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་བརྟོ་སྟོ་བོས་
 གྲངས་ཤིང་། བྱད་པར་དུ་ལེའུ་འདིའི་དོན་ཡང་རྗེ་དེ་ཉིད་ལས་བཀའ་དྲིན་མཐོས་
 རྣམས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་དད་པ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགེ་ལྷན་རྣམས་
 བར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་སྦྲར་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་སྟོན་བཙུན་སྟོན་འཛིན་པ་ནམ་
 མཁའ་དཔལ་བཟང་ངོ་། །འདིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་
 སྤྲུགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། ॥

འདིའི་དབུ་ཞབས་སུ་ཆུད་ཟད་རེ་དང་བར་སྐབས་འགར་ཁ་སྐོང་ཐུན་ཆོགས་རེ་མིན་པ་རྒྱལ་
 སྤྲུགས་འཕྲུག་འོགས་ཀྱི་ཤེས་ལེ་ལྟ་བུ་བཞུགས་འདུག་གོ། །མཁྲུ་ལོ།

༡༡། །དབུ་མ་རྒྱུན་གྱི་ཟིན་བྲིས་རྩེ་རང་གིས་

གནང་བ་བཞུགས་སོ།།

ཨ་ཧྲིཿཙཱཱ་ཁ་པ་སྒོ་བ་ཟང་གྲགས་པ། ༡༣༥༩-༡༣༧༤

༡༡། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་རྩེས་བཟུང་བས། །རང་གཞན་
གྲུབ་མཐའི་པ་རོལ་སོན། །ཟབ་མའི་དོན་ལ་མངའ་བརྟེན་པ། །དཔལ་ལྷན་ཞི་བ་
འཆོལ་འདུད། །མགོན་དེས་གངས་ཅན་བྱོད་འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན། །ཐོག་
མར་ལེགས་བར་བཅུགས་ཆོ་སྒྲུབ་ལུགས། །སྟོགས་འདིར་དར་བའི་རྟེན་
འབྲེལ་ལེགས་བསྒྲིག་པས། །ད་དུང་དུ་ཡང་ཟབ་མོ་དབུ་མ་ལ། །མོས་པའི་
སྟོགས་འཛིན་རྒྱུན་མི་ཆད་བར་བྱུང་། །དེ་ཕྱིར་མཁས་པའི་དབང་པོ་དེ་ཡི་
གཞུང་། །བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྣམས་སྟེལ་བཞི། །བཀའ་དྲིན་གཙོ་བའི་
མཆོད་པ་སྤྲུམ་མེད་ཡིན། །རྣམ་དཔྱོད་རྣམ་མཁའི་བྱོན་ལྟར་མཐའ་ཡས་ཤིང་། །
དམིགས་མེད་བརྟེན་བའི་སྟོབས་ནི་ལྷགས་དྲག་པས། །ཡོངས་སུ་དྲངས་པའི་
གཞུང་མཆོག་དབུ་མའི་རྒྱན། །འདི་ཡི་རིགས་པའི་དགའ་སྟོན་སྟོང་བ་ན། །སྟེ་བོ་
མང་པོར་རིགས་པའི་ལམ་དུ་ནི། །ངལ་བ་མང་བྱས་སྒྲུབ་དང་སྟན་འབྱིན་ལ། །
ལེགས་བར་བྱང་བའི་རྒྱལ་བ་མཁས་མང་གི། །གཙུག་ན་གཙུག་རྒྱན་མོར་བུ་
བཞིན་མཐོ་བས། །སྒྲུབ་ངན་པའི་ཆོགས་རྣམས་མཐར་མཛད་པ། །འཕགས་པའི་
ཡུལ་ནང་ཆེས་དཀོན་འདི་འདྲ་ནི། །འོད་ཀྱི་རྩེ་རྒྱལ་བ་ཅན་པོས་སྟན་འདྲོངས་

བ། །ཞེས་བདག་ཅག་པོད་འབངས་སྐུ་ལ་བཟང་ཞེས། །ཡིད་ནི་མད་བྱུང་བདེ་
ལ་རོལ་བ་ཡིས། །ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་པའི་གཞན་གྱི་དབང་གྱུར་པས། །མཁས་
པའི་མཆོག་གྱུར་དེས་མཛད་རྒྱན་གྱི་ནི། །རྟོགས་དཀའི་གནས་ལ་བཞེད་བྱང་མདོ་
ཙམ་གྱི།

དབུ་མའི་རྒྱན་ལ་ལྷ། མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་བྱུག །བསྐྱན་བཙུན་
དངོས། སུ་ཡིས་མཛད་བ། གང་གིས་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། མ་རྩུ་མ་ཀ་ནི།
དབུ་མ་དང་། ལྷ་ལོ་ཀར་ནི་རྒྱན་དང་། སྤི་ཏི་ནི་འགྲེལ་བའོ། །འདི་འགྲེལ་བར་
བཤད་པ་ལྟར་ན། ཆོགས་བཅད་རྣམས་དབུ་མ་རྒྱན་དང་། ལྷག་པ་རྣམས་དེའི་
འགྲེལ་བར་བྱ་དགོས་ནའང་། ལྷག་པའི་བརྩམ་བར་དམ་བཅའ་ཉིད། །རྒྱན་རྩེ་
པའི་དམ་བཅར་སྤང་ལ། །བྱུང་བར་དུ། མཐུག་ཏུ་དེ་ལྷའི་ཚུལ་དུ་དབུ་མ་ཡི། །
རྒྱན་འདི་བདག་གིས་བྱས་པ་ནི། །རིག་དང་མདོ་སྡེ་སྡེ་ཆོགས་ཀྱིས། །རིན་ཆེན་
བཀོད་པས་མཛེས་པར་བྱས། །ཞེས་མདོ་སྡེ་སྡེ་ཆོགས་པ་དང་སྐྱར་ནས། དབུ་མ་
རྒྱན་བརྩམས་པར་གསུངས་པས་རྩ་བ་སྡོན་དུ་བྱས་ནས་འགྲེལ་པས་བྲིས་བཀྲལ་
བའི་བསྐྱན་བཙུན་གཉིས་སུ་མི་བྱའི། བསྐྱན་བཙུན་ལ་ཆོགས་བཅད་དང་། ལྷག་
པ་དང་། སྤེལ་མའི་ལུགས་གསུམ་གསུངས་པའི་ཐ་མ་ཡིན་པར་བཟུང་ལ། དབུ་
མ་རྒྱན་གྱི་གཞུང་ངོས་ཟེན་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ན་འདིའི་མཛད་བྱང་གི་སྐབས་སུ།
དབུ་མའི་རྒྱན་ཞེས་འབྱུང་གི་འགྲེལ་པའི་ཆོག་མི་འབྱུང་བ་ལེགས་ཏེ། འདིའི་
དཀའ་འགྲེལ་ལ་ཡང་དབུ་མའི་རྒྱན་གྱི་དཀའ་འགྲེལ། །ཞེས་ཐོག་མཐའ་གཉིས་

སུ་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི་སྤྲེལ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འབྲུག་པའི་བྱ་བ། བཤད་པ་ཉིད་ཉི་
བར་འགོད་པ། བཤད་པ་མཐར་ཐིམ་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོད་
པར་བརྗོད་པ་དང་། བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །དང་པོ་ནི་དཀའ་འགྲེལ་
ལས། དགོས་དོན་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་བཞིན་དུ། བསྟོད་ཡུལ་སངས་རྒྱས་ཁོ་
ན་དང་། ཉན་རང་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་བཞི་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་
གཉིས་བཤད་དེ་གོ་སྤྲེལ། །འདིར་དོན་འབག་པས། འགྲེལ་པས་དགག་པ།
ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དགག་པ། བསྟན་པ་ལེས་སྤྱི་བ་སྤངས་པ་དང་། ས་ལ་བཞུགས་
པ་སྤྱིད་པར་བཞུགས་པ་དང་། ཇི་སྟེད་པ་མ་ལུས་པར་མཁྱེན་པ། ཉོན་མོངས་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྩ་བ་ནས་འབྱིན་པའི་རྒྱུར་བཤད་པ་བཞི་ལ་དག་པ་
ལེས་སྤྱི་བ་ཀྱིས་དག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཡང་བརྟན་པར་
བྱ་དགོས་པས། དང་པོ་གཉིས་མི་འཐད་ལ། ས་ལ་བཞུགས་པའི་དོན་སྤངས་པ་
མངའ་བའི་ས་ལ་བཞུགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། སྤངས་པའི་རྗེས་ལ་ཡེ་ལེས་
འབྱུང་བས་དེའི་རྒྱར་མི་འཐད་པས། བྱི་མ་གཉིས་མི་འཐད་པའི་སྟོན་བཞི་ཡོད་
དོཞེས་ཟེར་བའི་དང་པོ་གཉིས་ནི། བསྟན་བྱ་དང་མཚུངས་ལ། བར་པ་ནི་དཀའ་
འགྲེལ་མེད་པས་དེ་མ་མཐོང་བའི་སྟོན་དང་། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་
པ་རྩ་བ་ནས་བཏོན་པའི་རྗེས་སུ་ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པ་འབྱུང་ན་ལེས་སྤྱི་བ་ཟད་ནས་
སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱབས་སྤྱིད་པའི་སྟོན་ཡོད་པས་ལེགས་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །

འགྲེལ་བ་ལས་རྒྱར་བཤད་པ་ནི་རྩ་བ་ནས་འབྲིན་པ་སྟེ། ལྷ་མོ་རྒྱ་ཡིན་ལ་དེ་
 ཡང་རྒྱ་མཚན་ལ་རྒྱར་བསམས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རབ་ཏུ་འབད་པ་ནི་རྒྱན་རྩམ་
 པའི་འོ། །གང་གི་དོན་དུ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །
 ཐབས་གང་གིས་ན་ལུང་རིགས་གཉིས་སོ། །དེ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ནི། གཞུང་
 ལྷ་གསུངས་སྟོན་ལ། གང་གིས་རྟོགས་ན། བདག་དང་ཞེས་པ་ནས་མ་རག་བར་
 ཆས་པ་སྟེ་བྱང་སེམས་སོ། །ཅི་ལ་མ་རག་པ་ནི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་ཆང་
 བ་ལ་སྟོབ་པའི་དོན་ནོ། །འགྲེལ་བས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་བསྐྱལ་བ་མང་པོར་
 ཤེས་སྤྱིབ་མ་ལུས་པ་སྟོང་བ་སྤྱབ་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རྟེན་མི་བརྟན་པ་བཤོད་
 པ་ནི། སྟོད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་པོ་མི་སྟེ་བ་ལ་བྱའི། ལྷ་ག་མེད་དུ་
 རིགས་རྒྱད་ཆད་པ་ལ་མི་བྱའོ། །གང་ན་དངོས་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་ཆོགས་མ་ལུས་
 པའོ། །དེས་ཇི་ལྟར་ན་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྟོགས་སོ། །དེ་ཉིད་ནི་
 ཡང་དག་པར་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་མ་བརྟགས་ན་ཉམས་དགའ་བ་སྟེ་ཡོད་
 པས་སོ། །གཅིག་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་སྟོད་པའི་རིགས་པས་མི་རྟེན་པས་
 མ་བརྟགས་པ་ཁོན་མི་དོར་རྟེན་པའོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་སྤྱིབ་གཉིས་མ་ལུས་པར་
 སྟོང་བ་ནི་རྟོགས་ནས་གོམས་པར་བྱས་ནས་སོ། །འདིར་སྤྱིབ་པ་གཉིས་ཀ་ཟད་
 པར་བྱེད་པ་ནི། དེ་ཁོན་ཉིད་མ་བསྟོམས་པར་མི་བྱུང་བ་དང་། དེ་བསྟོམ་པ་ལ་
 དངོས་པོ་རྣམས་ཡང་དག་པར་རང་བཞིན་ནི་མེད་པ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་པར་
 བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་རྟེན་པ་ནི་ལུང་རིགས་གཉིས་ཤེགས་པར་སྤྱར་བའི་

གཞུང་འདི་དང་། འདི་ལྟ་བུས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལེགས་པར་སྙན་བྱུང་ནས་
 བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི་དེ་ལྟར་མ་དབྱེད་པར་ཡིད་ནང་དུ་བསྐྱུས་པ་ཙམ་ལས་ཡེ་མི་
 འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ངས་པ་བརྟན་པོ་རྟེན་ན་འདིའི་དགོས་འབྱེད་ལེགས་པར་
 ཞེས་པའི་གྲངས་སུ་འགོ་ཞིང་གཞུང་དེ་ལྟ་བུ་དང་དེ་སྟོན་པའི་དགོས་པའི་བཞེས་
 གཉིན་ལ་གུས་པ་སྐྱོན་མེད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་པར་གྱིས་ཤིག་འབྱེད་པར་
 རབ་རྟུ་འབད་དོ་ཞེས་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་
 མོད་ཀྱང་། དེར་མ་གསལ་བའི་ཁྱེད་ཀྱང་པའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བའི་རྩོམ་
 དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་དབུ་མའི་རྒྱན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་འཆད་དོ། །རྒྱན་
 གྱི་དོན་ནི་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིས་དབུ་མའི་རྣམ་གཞག་ལ་མ་རྟོགས་
 པ་དང་། ལོག་རྟོག་གི་དྲི་མ་བསལ་བ་ན། གསེར་གྱི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་དྲི་མས་
 གོས་པ་གྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟར་འགྱུར་བའི་དོན་དོ།

སྐབས་འདིར་སྤྱིར་སྤྱི་བ་གཉིས་དང་། བྱུང་བར་དུ་ཞེས་སྤྱི་བ་དང་། དེའི་
 རང་ནས་ཀྱང་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་མཐར་ཐུག་པ་ལྟན་སྐྱེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་རང་གི་ཉམས་ལས་དཔགས་ཏེ་ངོས་འཛིན་པ་དང་།
 དེ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་རྟུ་དངོས་སམ་བརྒྱུད་ནས་གཞུང་གི་ཆ་ཀྱན་འགོ་རྩལ་
 ཞེས་པར་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཇི་ཙམ་ཉན་པ་དང་བཤད་པ་
 དང་ལྟ་བ་དང་རྟོག་པ་བྱས་ཀྱང་། རང་གི་བདེན་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཟན་པར་
 ཁ་ཕྱིར་ལྟའི་གཤགས་བཀྱེ་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས་ཐོས་བསམ་གནད་དུ་མི་འགོ་

བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། དབྱ་མ་བའི་བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་བཞག་པ།
 ལུགས་དེ་སངས་རྒྱལ་ཁོ་ནའི་བྱད་ཆོས་སུ་བསྟན་པ། དེ་ལས་ལོག་པར་
 བཞགས་པ་ལ་སྒྲིང་བརྟེན་བསྐྱེད་པ། དེ་ཁོ་ན་ནི་དྲྀགས་པས་སྟོན་པ་ལ་སྐྱབ་པ་
 ལྟར་ལེན་པའི་མཆོད་པ་བྱ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དབྱག་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ། ཀྱན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་
 སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་དེ་གཉིས་ལ་གྲུན་ཀ་ངན་པའི་རྩྀད་པ་རྣམས་སྤང་བ།
 ལུགས་འདི་སྟོན་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པར་བཤད་པ། དེ་ཁོ་ན་ནི་དེ་ལ་
 འབྲུག་པའི་རིམ་པ། ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ལ་བསྐྱགས་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་།
 ཐོག་མར་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། ཕྱི་ནས་ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི།
 དེ་ལ་ནས་བརྩོད་པར་བྱས་སོའི་བར་རོ། །འདིར་དགོས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། དང་
 པས་འབྲང་བ་རྣམས་རིགས་པས་མ་གྲུབ་བར་དུ་ལུང་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་ན། ཆོས་
 ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དང་བྱད་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་སྟོན་དུ་རིགས་པས་བསྐྱབས་རྗེས་
 ལུ་ལུང་གིས་བསྐྱབ་ན། ཚུལ་བུང་གི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྗེས་
 ལུ་ཚུལ་བུང་གིས་བསྐྱབ་པ་ཡང་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། དངོས་
 སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ལུང་ལ་ཡིད་ཆེས་མི་རུས་ན། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
 རྟགས་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་

རྟགས་སུ་ཁས་ལེན་ལོན་ཏུ་ཐབ་པའི་བདག་མེད་གྱི་དོན་ལོན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་མིན་པར་
འགྱུར་སྒྲུལ་བའོ།

དོགས་གཅོད་དང་པོ་ལ། སྤར་བས་པ་དག་འགྲེལ་བས་དད་འབྲང་སྟེ།
ལུང་རིགས་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་ཀྱང་། ཡིད་ཆེས་
ཆེས་པར་དཀའ་མི་དཀའ་ལ་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་མི་འབྲང་གཉིས་སུ་བྱས་
པའི་སྤར་མ་མིན་པར་འདོད་ཅེས་པ་དང་། ཡང་ན་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་ཡང་། ཡིད་
ཆེས་པ་བརྟན་པ་དེ་རིགས་པ་ལས་ཡིན་པས། ཞེས་འཆད་པའི་དང་པོ་ནི་འགྲེལ་
བ་ན་མེད་ལ། གཉིས་པ་ནི་འགྲེལ་བས་བཤད་པ་བཞིན་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲིན་མོ། །
དེས་ན་དཀའ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིན་ནི། སེམས་ལོག་པ་རྣམས་ལྟ་
སྒྲིན་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་བཤད་པས་དད་པས་རྗེས་སུ་
འབྲང་བ་ནི། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་རྒྱས་བྱངས་པས་དད་འབྲང་མིན་གྱི། སངས་
རྒྱུ་ལ་དད་ནས་དེའི་ལུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །དེས་ན་རང་སྡེ་སྟོན་པའི་ལུང་
ཆོད་མར་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱང་། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་
ལ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་མེད་པར་ཡིད་མི་ཆེས་ན་སངས་རྒྱུ་ལ་སེམས་
ལོག་པའི་གཞན་སྡེ་ལྟ་སྒྲིན་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་མོ།

དོགས་གཅོད་གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་བདེན་མེད་ཏུ་རིགས་པས་བྱབ་
པའི་རྗེས་སུ་དོན་དེ་སྤར་ཡང་བསྐྱབ་པ་ལ། ལུང་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་མི་སྒྲིན་སྟེ། རིགས་
པའི་དབང་ཕྱག་གིས། དེ་བྱབ་དེ་ནི་ལེགས་པར་བྱབ། །དེ་ཆོ་བསྟན་བཅོས་

བལྟེས་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འདིས་ན་རིགས་པས་ལེགས་པར་
བསྐྱབས་ཀྱང་ལུང་ཙམ་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་པ་འགའ་ཞིག་རྟོག་གི་
སྐམ་པོ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་སོ་སྐམ་པ་ལ། ཟབ་མོའི་ལུང་ནས་
ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། ཞེས་འགྲེལ་པས་འཆད་ལ། སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་
ཞུགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལ་དོན་གཅིག་
བསྐྱབ་པ་ལ། ལུང་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་གཉིས་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་
བཞིན་དུ་གོ་བར་བྱེད།

དོགས་གཙོད་གསུམ་པ་ནི། སྤྱན་རས་གསུངས་པའི་ཤིན་ཏློག་གི་སྒྲང་
དོར་ལ་འཇུག་པ་ནི་གང་ཟག་དབང་རྣོན་ནི་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་རྟགས་
ལས་ཤིན་ཏློག་སྤྱན་པའི་ལུང་རང་གི་བསྐྱར་བྱ་ལ་མི་བསྐྱབ་བར་དཔོག་པའི་ཡིད་
ཆེས་པའི་རྟགས་ལས་འཇུག་ལ། དེའི་ཚུལ་གསུམ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་
བྱུབ་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་ཤིན་ཏློག་ཡིན་པས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་སུ་མི་འགའ་རྟེ།
རྟགས་ཀྱི་རིགས་འབྱེད་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་ཀྱི། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
མིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དཔེར་ན་འགའ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་རྣམས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཡང་།
དགག་རྟགས་སུ་བཞག་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། རང་སྡེ་དབང་རྒྱལ་དད་པའི་ཇེས་
འབྲང་རྣམས་ཤིན་ཏློག་གི་སྒྲང་དོར་ལ་འཇུག་པ་ན། ལུང་ཙམ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱས་
ནས་འཇུག་པ་ནི། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དོན་གཉེར་ནི། བཅོམ་ལས་ཀྱང་འཇུག་
ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འཇུག་ལ། དེ་མི་རུང་བ་ཡང་མིན་རྟེ།

འཕྲུག་ལྟོག་ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་མས་ཐེ་ཚོམ་ཚོད་པ་དགོས་ན། ཞིང་ལས་དང་
 ཚོང་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྤྲུལ་འབྲས་བའི་འཕྲུག་
 བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་སློན་མེད་དོ། །
 དཀའ་འབྲེལ་ལས་ལུང་མ་གྲགས་པའི་ཆེས་དཔག་དང་མ་བྲལ་ན། དངོས་པོ་
 སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཆེས་དཔག་དང་བྲལ་ཡང་ལུང་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་རམ་
 ལྷམ་བའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་གསུངས་
 ཏེ། དེ་ཡང་ལུང་དང་འབྲས་བས། དེ་དང་བཅས་ཀྱང་ངེས་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་
 བཤད་པའི་ལུང་གི་ཆེས་དཔག་ནི། དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤད་པའི་འཕྲུག་ཚུལ་དེ་ཡིན་
 གྱི་སྤྲུལ་མིན་ནོ།

དོགས་གཅོད་བཞི་བ་ནི། ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ལྟོག་ཡིན་ལ། སྐྱབ་
 བྱེད་ཀྱང་ལུང་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་
 རིགས་པའི་སྟོལ་བཟང་པོ་རྒྱབ་ཆེས་སུ་མཁས་པར་སྟོམ་པའི་རིགས་པ་མི་ཤེས་པ་
 འགའ་ཞིག་གིས་བཏགས་པའི་ཐུན་སྐྱུལ་ཡིན་གྱི། ལུང་ལས་མི་མཐུན་པ་
 གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ངེས་འབྱེད་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་དོན་ཁོ་བོ་ཅག་
 ཁས་ལེན་པ་ནི། རང་གི་ཁས་སྒྲངས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་པ་ཅི་
 ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་བཟུང་དུ་མི་རུང་བར་མཐོང་བའི་མཁས་པའི་དབང་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་གལ་ཡིན། དེས་ན་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་ཉམས་
 རྣམས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཉམས་སུ་སློབ་དཔོན་འདིས་བཞེད་པ་བཞིན། དབུ་མ་པ་

མཁས་མཁས་རྣམས་དང་འདྲ་སྟེ། འདི་ནི་སྟོན་པའི་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་ལ་ཚིག་
 ཅུམ་མིན་པའི་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་ནས་ཆོ་རབས་གཞན་དུ་འང་ལེགས་པར་
 འབྲང་བའི་བག་ཆགས་བཟང་པོ་འཛོག་པའི་ཐབས་སྤྲོད་མེད་པ་ཡིན་པས། དེའི་
 བར་ཆད་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྦྱར་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་ལུང་རིགས་གཉིས་
 གཉིས་དང་ལྡན་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་ཟབ་མའི་གནས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ནི་སྦྱ་
 སྦྱུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་མིག་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱབ་ཅིང་།
 དོན་དེ་ཟབ་མའི་ལུང་གིས་ཀྱང་བསྟན་པའི་གཉིས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་གཞུང་
 འདིར་འཆད་པ་འདི་འདྲ་བ་རྣམས་ནི། མཁས་པའི་སྦྱེ་བོའི་འབྲེན་པ་ཀུན་གྱི་
 བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ། །རྣམ་དཔྱོད་དང་བཙོན་པའི་མཐུ་མི་དམན་ཞིང་།
 སྟོང་ནས་ངེས་པའི་དོན་རྩལ་གཙོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་
 དམ་པར་བྱངས་ཤིག །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་སྦྱར་བ་བཀོད་དེ་མདོར་
 བསྟན་པ་དང་། སྦྱར་བ་དེའི་ཚུལ་བསྐྱབས་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 བློ་གང་དག་ཡང་དག་པར་ན་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་སྟེ། དེ་
 གཉིས་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་དེ། དཔེར་ན་གཟུགས་
 བརྟན་བཞིན་བདག་དང་གཞན་གྱི་སྟེ་པས་སྦྱས་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཀྱང་ཡང་
 དག་པར་ན་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པས། ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱབ་བྱེད་
 མ་དམིགས་པའོ། །རང་བཞིན་ཡོད་པར་གྱུར་པ་སོགས་ཀྱིས་གཅིག་དང་དུ་མ་ལ་

མུང་གསུམ་སེལ་བ་འདི། གཅིག་དང་དུ་མ་མ་གཏོགས་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 རྟོག་བྱས་སྐབས་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་མོད་ཀྱང་། །འདིར་བཤད་པ་ནི་རྟགས་འདི་
 རྒྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ལ་གཅིག་དང་
 དུ་མའི་རང་བཞིན་གང་རུང་གིས་བྱས་པ་དང་། རྒྱབ་བྱེད་དེ་གཉིས་བཀག་པ་
 རྟགས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་དཀའ་འབྱེལ་གྱི་དགོངས་པ་ལོ། །དེ་ཡང་
 རྒྱ་དང་རྒྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ལ། རོན་དང་ཐ་སྙད་སྐབས་བྱེད་གཉིས་གསུངས་
 པས། འདི་ནི་རྒྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ཐ་སྙད་སྐབས་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་མ་
 དམིགས་པ་མིན་པས། རོན་གྲུབ་ཟིན་པ་ཡང་རོན་ཟློག་གི་རོན་དུ་མི་བཟུང་ངོ། །
 རང་གི་སྡེ་བ་དང་ཞེས་སོགས་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གསལ་དུ་
 བཤད་བཤོ། །དཀའ་འབྱེལ་ལས་ནི་འདི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཆོས་སྤྱད་པ་ཡིན་པར་
 བཤད་དོ། །ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་པས་ཞེས་པའི་བྱེད་པ་པོའི་ཆོག་གིས་བསྐྱས་ནས་
 འཕངས་པ་བསྟན་པ་ལ་བྱེད་པ་བརྟག་གོ། །

འདིར་དབྱུད་པར་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ་སྦྱོར་བ་འདི་ཐལ་རང་གཉིས་གང་
 ཡིན་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་དང་། བརྟགས་ཆོས་གཉིས་དགག་པ་གཉིས། གང་
 ཡིན་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་པ་དང་སུན་འབྲིན་པའི་ངག་
 སྦྱོར་ཚུལ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྦྱར་སྦྱོར་བ་བཀོད་པ་འདྲ་བ་གཅིག་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་གར་
 མཁས་པའི་ལུགས་སོ། །དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས་སུ་དབྱུད་དེ་སྦྱོར་བ་འདི་སུན་
 འབྲིན་པའི་ངག་ཐལ་བར་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནས། རོན་ཏེ་སྐབས་པའི་ངག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་

སྤྱོད་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། རང་གཞན་གྱི་སྤྱེ་བ་དངོས་སྤྱོད་བ་
 རྣམས་ཀྱིས། ཆོས་ཅན་དུ་སྤྱོད་བ་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་དུ་ཁས་མི་
 ཡན་ལ། ཐལ་འགྱུར་ལ་ནི་པ་རོལ་པོས་ཁས་སྐྱངས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་
 གཞན་མི་འདོད་པ་འཕེན་བ་གཅིག་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཞུང་འདིར་
 སྤྱོད་བ་འདིས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཐ་སྟོན་བསྟུན་པར་བཤད་ལ་ཐལ་འགྱུར་དུ་
 བྱེད་བ་དངོས་སུ་མི་གསལ། ཡང་དབུ་མ་སྤྱང་བར་ཐལ་འགྱུར་དང་། རང་རྒྱུད་
 གང་དུ་བྱེད་ཀྱང་བྱས་པས་ཆོག་པར་བཤད་པས་ཐལ་བར་བསྟུན་པ་ལ་སྤྱོད་མེད་
 རྒྱུ་བཤད་ན། དབུ་མ་སྤྱང་བ་ལས་པ་རོལ་པོས་རྟགས་དངོས་སུ་ཁས་མ་
 སྐྱངས་ཀྱང་། རྟགས་ཀྱིས་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རྟགས་དེའི་
 རྩལ་བྱ་དངོས་སུ་ཁས་སྐྱངས་པ་བཀོད་དེ། རྩལ་བྱ་དངོས་སུ་ཁས་སྐྱངས་ན་འབྲེལ་
 བྱེད་ལྟགས་ཀྱིས་ཁས་སྐྱངས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་རྒྱང་འཕེན་གྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་བ་སྤྱི་
 དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁས་སྐྱངས་པ་གྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་དེས་ཆོ་འདིའི་
 རིག་པ་ཁས་སྐྱངས་ལ་དེ་ལ་ནི་སྤྱོད་བ་སྤྱི་མའི་རིག་པ་སྤོན་དུ་འགོ་བས་འབྲེལ་བའི་
 སྤྱིར་དང་། འབྱུང་བ་བཞི་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱངས་ལ། དེ་ཡོད་པ་ལ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པས་གཟིགས་པས་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་རིག་པ་གཞན་ཡང་
 མང་ངོ་། །གལ་ཏེ་རྟོལ་བ་དེ་དག་གི་ཁས་སྐྱངས་ཞེས་མི་སྤྱིའི་ལྟགས་ཀྱིས་ཁས་
 སྐྱངས་པ་ཅམ་མོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་མི་འཐད་དེ། ཆོས་གཅིག་བཟོད་པ་ན་དེ་ལ་འབྲེལ་
 བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བ་ལྟགས་ལ་བཟོད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་

ལྷགས་ལ་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱ་བ་བྱ་བྱ་བར་བ་ཇི་འདྲ་བ་
 ཞིག་ །དངོས་སུ་ཁས་སྒྲུངས་པས་བདེན་པའི་གཅིག་མིན་པ་ལྷགས་གྱིས་ཁས་
 སྒྲུངས་པའི་བྱ་བ་སྟོན་ཅིག་ཅེ་ན། འདིར་བྱ་བ་བྱ་དང་བྱ་བ་བྱེད་སྒྱིར་འཆད་ན་
 སྟོན་སྔ་མ་ལྟར་འོང་བས་བྱ་བར་བ་ལ་འདོད་དགོས་སོ།།

དེ་ཡང་དབང་ཕྱུག་རྟོག་པ་ལ་མཚོན་ན། དེ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་
 ལེན་ཚུལ་ནི། སྔོན་འདྲི་དུས་ན་གང་ཡོད་པའི་དབང་ཕྱུག་དེ་ཉིད་མ་ལུས་བ་ཕྱི་དྲི་
 དུས་ན་འདྲ་ཡོད་པར་འདོད་པས། སྔོན་འདྲི་དུས་ན་ཡོད་པའི་དབང་ཕྱུག་གི་ཆ་
 འགའ་ཞིག་ །ཕྱི་དྲི་དུས་ན་ཡོད་ཀྱང་ཆ་གཞན་འགའ་མེད་པར་ཡང་འདོད་པ་
 མིན་གྱི། སྔོན་འདྲི་དུས་ན་ཡོད་པའི་ཆ་ཉིལ་པོ་ཕྱི་དུས་ན་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་དུས་ན་ཡོད་
 པའི་དབང་ཕྱུག་གི་ཆ་ཡིན་པའི་ཆ་སྔོན་འདྲི་དུས་ན་མེད་པས། མེད་པར་འདོད་དོ། །
 དེས་ན་དབང་ཕྱུག་ཡིན་པའི་ཆ་ངོ་བོ་ཕན་ཚུན་དུ་ཐད་དང་པ་མི་འདོད་པ་ནི། དབང་
 ཕྱུག་གཅིག་ཏུ་འདོད་ལུགས་སོ། །འདི་ནི་རང་ལུགས་གྱིས་བུམ་པ་ནི་གཅིག་གི་
 མཚན་གཞིར་འཇོག་ལ། སྔོན་དང་ཕྱི་དྲི་དུས་གཉིས་སུ་འདྲ་ཡོད་པར་འདོད་
 ཀྱང་། སྔོན་འདྲི་དུས་ཀྱི་བུམ་པ་དང་ཕྱི་དྲི་དུས་ཀྱི་བུམ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་མི་
 འདོད་ལ། དེ་གཉིས་དུ་མའི་མཚན་གཞིར་ཡང་འཇོག་པ་དང་མི་འདྲའོ། །དབང་
 ཕྱུག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བར་དངོས་སུ་ཁས་སྒྲུངས་ཞེས་པ་དེའོ། །
 གང་ཁས་སྒྲུངས་པས་དབང་ཕྱུག་དེ་དེ་འདྲ་བའི་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ལྷགས་གྱིས་
 ཁས་སྒྲུངས་པའི་བྱ་བ་བྱ། དབང་ཕྱུག་དེས་སྔོན་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཕྱི་དྲི་

སྤྱི་ལོ་བཅུ་ལྔ་པ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དུ་མ་ཁས་
 གྲངས་ན། དེའི་ལྷགས་ཀྱིས་དབང་ཕྱུག་གཅིག་མིན་པར་ཁས་གྲངས་ཞེས་པ་
 གཅིག་ནི། དུས་སྤྱི་བྱེད་མ་ན་ཡོད་པའི་དབང་ཕྱུག་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཐ་དད་མིན་
 པར་ངོ་བོ་གཅིག་ན་ཡོད་པའི་གཅིག་ཡིན་གྱི། སྤྱོད་པོ་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་
 དང་། དེས་སྤྱོད་པོ་སྤྱི་བྱེད་མ་རིམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་ལྷ་བུ་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་
 མིན་ནོ། ཆོས་དེ་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་དང་། གཅིག་ཡིན་པ་འགལ་ན་གཅིག་
 མི་སྲིད་ལ་དེ་མེད་ན་དུ་མ་ཡང་མེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་མེད་ན་དེ་གཉིས་ལས་
 གཞན་པའི་ཕྱང་གསུམ་མེད་པས་གང་ཡང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བས། དེ་གཉིས་
 ནི་མི་འགལ་བས་དབང་ཕྱུག་ལ་རིམ་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་གཅིག་མ་
 ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེས་བསྟན་པ་ཡང་ཡིན་ལ། གཅིག་མིན་པའི་བྱེད་པུ་ཁས་
 གྲངས་ཞེས་པ་ཡང་མིན་ནོ། དེས་ན་བདེན་པའི་གཅིག་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་
 ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་མིན་པའི་ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་ལ་བྱེད་ན། འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་
 ལ་ཉེ་བར་སྦྱར་བར་ཁས་གྲངས་པ་ནི། བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་དུ་དངོས་སུ་ཁས་
 གྲངས་པ་ཡིན་གྱི་ལྷགས་ཀྱིས་མིན་ནོ། རྟོགས་འདིས་ནི་བདེན་པའི་གཅིག་མིན་
 པའི་བྱེད་པུ་བཞི་གཞན་ལ་ཁས་གྲངས་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།

གལ་ཏེ་སྦྱར་བ་འདི་རང་རྒྱུད་དུ་བྱེད་ན། གཞན་གྱིས་སྤྱི་པའི་བདག་
 དང་། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་དང་། རང་སྤྱི་སྤྱི་པའི་སྤྱི་ལོ་བཅུ་ལྔ་པ་དང་།
 ཤེས་པ་ཆ་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པས། རྟོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་

བས། མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། འདི་དཀའ་འབྲེལ་ལས་གཞན་སྤྲེས་བཏགས་པའི་མ་
 གྲགས་པ་ལ་ནི། ཐལ་བར་སྐྱབ་པ་ཁོན་ཡིན་ལ་གྲགས་པའི་རང་གི་དོ་བོ་རྣམས་
 ལ་ནི། གཉིས་ཀ་ལྟར་ན་ཡང་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་འཆད་ཅིང་། ཆ་པ་ལ་སོགས་པ་
 བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་རང་
 རྒྱུ་མི་རུང་བར་འཆད་དོ། །དབུ་མ་སྤང་བ་ལས་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་
 ཅན་དུ་བརྩམས་པ་ལ་ཡང་། རྟགས་ཆོས་རྣམས་བཅད་ཅེས་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་
 ཡང་རུང་བར་ལན་མང་དུ་བཤད་དེ། རྟགས་དང་ཆོས་གཞི་གྲུབ་ཁོན་ལ་འཕྱག་
 པ་ཡིན་ན་ནི། ཆོས་དེ་འདྲ་བ་ལ་ཐལ་འབྱུར་མིན་པ་རང་རྒྱུད་མི་རུང་ལ། རྟགས་
 ཆོས་མེད་དགག་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ལའང་མི་འགལ་བ་ཡང་ཡིན་ན་ནི། ཆོས་ཅན་དེ་
 འདྲ་ལའང་རང་རྒྱུད་རུང་བ་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ཀ་
 མ་ལ་ཤྱེ་ལའི་ལུགས་སོ། །དེས་ན་དཀའ་འབྲེལ་ལས་སྤར་ལྟར་བཤད་པ་འདི་
 དབུ་མ་སྤང་བ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །དཀའ་འབྲེལ་འདི་ཀ་མ་ལ་ཤྱེ་ལའི་ཡིན་པར་
 ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ཡང་བཞེད་བས། འདི་ནི་སློབ་དཔོན་གྲགས་མཛོགས་པའི་
 སྐབས་སུ་གཅིག་ཏུ་མཇོང་དམ་བཅུག་གོ། །འོ་ན་ཆོས་ཅན་དེ་འདྲ་བ་ལ་རུང་
 ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཐོགས་ཀྱི་གྲང་པོས།
 མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་རང་བཞེན་
 ལ་འོ། །ཞེས་རྟེན་ཏེ་ཆོས་ལ་མ་བསལ་བ་འཆད་པ་ལ། ཆོས་ཅན་ལ་འོ་ཞེས་པ་
 ཅེས་མ་སློས་པར་རང་གི་ཆོས་ཅན་ཞེས་པའི་ཆོག་སློས་པའི་དགོངས་པ་དཔལ་

ལྷ་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཆོ། ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་དང་། བསྐྱབ་
 བྱའི་ཆོས་གཉིས་ཆོགས་པའི་ཆོགས་དོན་བསལ་ཡང་ཆོས་དེས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
 རང་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན་པས་སྒྲིན་མིན་ནོ། །དེས་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་རང་གི་རྟེན་གྱི་
 ཆོས་ཅན་དང་དེ་གཉིས་ཆོགས་པ་བསལ་ན། སྒྲིན་ཡིན་པ་བསྐྱན་པའི་དོན་དུ་རྟེན་
 ཞེས་གསུངས་པ་བཤད་དོ། །ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པ་ལ་སྒྲིན་ཇི་ལྟ་བུ་
 ཡིན་པ་ནི། དཔེར་ན་མཁས་སོགས་གཞན་དག་གིས། ཞེས་སོགས་རྣམ་འབྲེལ་
 ལས་རྒྱས་པར་བཤད་དེ། བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་ལ་འབྱུང་ངོ། །ཆོས་ཅན་འབའ་
 ཞིག་པ་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ཅན་དུ་སྐྱས་ཀྱང་སྐབས་དེའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་
 མིན་པས། ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བར་སོར་བའི་དོན་ནོ། །རང་རྒྱད་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 རྩོད་གཞིར་གང་བྱུང་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་འབྱུབ་དགོས་ན། ཆོས་ཅན་འབའ་
 ཞིག་པ་དང་། རང་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཅན་གཉིས་འབྱེད་པའི་དོན་མེད་པས་བདག་དང་
 གཙོ་བོ་སོགས་རྩོད་གཞིར་བཟུང་བའི་ཆོ། །རང་རྒྱད་ཀྱི་རྟགས་མི་རུང་ཞེས་པ་
 ནི། རིགས་པའི་དབང་ལྷུག་གཉིས་ཀྱི་རང་གི་ལུགས་དང་། ལུ་ལྷུགས་ཀྱི་བྱུང་
 བར་དབྱེ་བ་མ་བྱེད་པའོ། །ཚུལ་འདིས་མདོ་དང་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་བྱངས་
 རས་རྒྱས་པར་དབྱེ་མ་སྤང་བ་ལས་གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་དབྱེ་མ་སྤང་བ་ལས་
 བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་འགོག་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་ཅན་གྱིས་མི་ཆོག་གི་རང་རྒྱད་
 ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་ལྷོག་ནས་དགག་དགོས་
 པ་གཉིས་ཀྱིས་རང་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་རྩོད་གཞིར་བཟུང་དགོས་པ་དང་། དེའི་ཆོ

དེ་དག་དངོས་མེད་དུ་སྒྱུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་བཀག་ཀྱང་། སྒྲོན་མ་ཡིན་
 པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱབས་སོ། ། བྲོགས་སྒྲུང་གིས་གསུངས་པའི་དོན་རྣམ་
 འབྲེལ་ལས། དབག་བྱ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡི། ། དོན་གྱི་ཐ་སྙད་གནས་པ་
 འདི། ། ཤེས་པ་ལ་བྱུང་ཐད་ལ། ། བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཡིན། ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་གཞི་དངོས་པོ་དགོས་པ་བྱས་པས་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་དང་། དུ་བ་མེ་
 ཡོད་དུ་སྒྱུབ་པ་ལ་ཡང་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུ་དང་ལ་གཉིས། དེ་གཉིས་མ་ཡིན་ལས་ལོག་
 པར་སྒྲུང་བའི་དོན་ཉིད་དགག་སྒྱུབ་ཀྱི་དངོས་རྟེན་ཡིན་གྱི་སྒྲུ་དང་ལ་ཉིད་དངོས་ཀྱི་
 རྟེན་མིན་ཏེ། དགག་སྒྱུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་དངོས་སུ་མི་སྒྲུང་བའི་བྱིར་དང་།
 ཆོས་གཅིག་ཅིག་བསྐྱབས་ན་དེའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱུབ་པར་འགྱུར་
 བའི་བྱིར་རོ། ། རོན་ཀྱང་ད་ལྟར་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་གཞི་ནི་སྒྲུ་དང་ལ་ཡིན་པས་གཞི་
 དངོས་པོར་གྱུར་པ་དགོས། གཞི་ཆེན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མི་དགོས་པ་གཙོ་བོ་དང་
 དབང་ཕྱུག་ལ་ལོགས་པ་ཙོད་གཞིར་བཟུང་བ་ལ་ཡང་རྟོག་པ་ལ་གཙོ་བོ་དང་
 དབང་ཕྱུག་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་ནི་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་
 རས་དངོས་པོར་མེད་ཅེས་བསྐྱུབ་པས་གཞི་དེ་ལ་བྱིར་གྲོལ་ལ་ཤེས་འདོད་དང་།
 སྤྲོད་ལ་དབག་འདོད་མེད་པའི་སྒྲོན་མེད་ལ། སྒྲུང་གཞི་དངོས་པོར་མེད་པ་
 དོན་བྱེད་པ་གཉིས་སྟོང་དང་། སྒྲུང་གཞི་བདེན་པར་ཡོད་པ་བདེན་པའི་གཅིག་དུ་
 བལ་གྱི་བཀག་པ་ན། རྟགས་དེ་གཉིས་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་མ་ཡིན་པ་ལས།
 ལོག་པར་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་ལ་འགྲུབ་ལ། དེ་ཉིད་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་གང་གི་ཆོས་སུ་

འཛོག་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་གང་གི་ཆོས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱོགས་སུ་
བཏགས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་ཅན། འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཆོས་
མི་འགྲུབ་པའི་སྒྲིན་མེད་དོ། །བྱས་པས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ན། རྟག་པ་ལ་
སྒྲུ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བའི་སྤང་ལྷོག་དངོས་པོར་མེད་པས། བྱས་པ་
རྟགས་དེ་ལ་འགྲུབ་པ་མིན་གྱི། སྤང་གཞི་སྒྲུ་ལ་གྲུབ་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་རྟགས་
དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱེད་པའི་གནད་གྱིས་སོ། །དོན་བྱེད་པས་སྤང་བ་དང་དུ་
བྲལ་རྟགས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོ་མེ། །སྤང་གཞི་དང་སྤང་ལྷོག་གཉིས་ཀ་རྟགས་དེ་ཡིན་
པར་གྲུབ་ཅིང་། སྤང་གཞི་རྟགས་དེ་ཡིན་པར་གྲུབ་ན། དེ་བཀག་ཀྱང་སྤང་ལྷོག་
སྐྱབ་ཆོས་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་གྱི་ཆོས་གཉིས་བརྟན་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་འགྲུབ་པོ། །
འདི་ནི་སྤང་བོ་བསྐྱས་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་དབྱ་མ་སྤང་བ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྤྱིར་བ་འདིའི་རྟགས་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གཉིས་མེད་
དགག་ཡིན་ནམ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་དང་པོ་ལྟར་ན་དགག་བྱུངས་ནས་འདི་མེད་
པ་ཞེས་དགག་བྱ་བཅད་ཅུམ་མིན་པ། རང་གི་ངོ་བོ་མེད་ལ་དེ་མེད་ན་ངོ་བོ་གཅིག་
པ་མེད་པས་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་མེད་ཅིང་། འབྲེལ་བ་གཞན་ཡང་མེད་
པས་གོ་བྱ་དང་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་ངོ་། །མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ན་ནི། གཅིག་དང་དུ་
བྲལ་གྱི་དངོས་པོ་ཁས་སྤངས་པར་འགྱུར་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་དེ་མི་འདོད་པ་མིན་ནོ་ཞེ་
ན། འདི་ལ་སྤང་བ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་བདག་གཅིག་པའི་
འབྲེལ་བ་དེ་གཉིས་ལ་ཡོད་པ་དང་། བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ནི། དངོས་པོ་

ཁོ་ན་ལ་མིན་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་ནི་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ།
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ཀྱང་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པས་འགལ་བ་མེད་པ་
 ཁོ་ན་ལོཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོད་པ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཁེགས་ན་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་
 ཞིང་གཅིག་ཡིན་པ་ཁེགས་པས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཐ་དད་པའི་བདག་གཅིག་འབྲེལ་
 བ་ཡོད་པས་བྲུབ་པ་དང་། མེད་དགག་ཏུ་བཞག་པའི་རྟགས་ཚོས་གཉིས་ཀ་
 བདག་མེད་པའི་ངོ་བོར་འདྲ་བས་སོ། །སྟུང་དུ་དགོངས་ཏེ། བདེན་པ་མེད་པ་ནི་
 བདག་མེད་པའོ། །ཁོ་ན་ཏེ་བདེན་པར་མེད་ཅེས་མ་བྱས་པར་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་
 བརྗོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱི་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོར་མི་འགྲུབ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་དང་སྒྲ་དོན་
 ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་
 དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་བྱུབ་པ་བྲེད་ལ་ཡང་མེད་དེ། དེ་གཉིས་གང་དུ་འང་མི་
 ཞེན་པར་དངོས་པོ་ཙམ་དུ་ཞེན་པ་རྟགས་པ་ལའང་མེད་པའི་བྱིར་དང་། གཅིག་
 དང་དུ་མས་རང་བཞིན་སྤང་བ་ལས། རྟགས་ཚོས་གཉིས་ཀ་རྣམ་བཅད་ཙམ་ཡིན་
 པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མེད་དགག་ཁོ་ནའོ། །འདི་ལ་སྤར་གྱི་ཤོད་
 ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་སྤང་བས་བདེན་མེད་ཀྱི་སྤང་བ་དང་།
 གཅིག་དུ་བྲལ་གྱིས་བདེན་མེད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་བསྟན་ན། མ་ཡིན་དགག་སྟུབ་པ་ཡིན་
 ལ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་དོན་དམ་གྱི་དངོས་པོའི་ཐ་སྟངས་དུ་བྱར་བས་སྟོང་པ་
 སྟུབ་པ་ན་མེད་དགག་སྟུབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཏེ་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་ཚོས་བསྟན་པ་དང་། བྲུབ་པ་བསྟན་པ་

པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟགས་གཉིས་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཚད་མ་གང་
གིས་བྱུབ་པ་དང་། རྟགས་ལུང་དང་སྐར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་པའི་
གཅིག་བྲལ་སྐྱབ་པ་དང་། བདེན་པའི་དྲུག་ལ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཤེས་
བྲལ་གཅིག་དགག་པ་དང་ཤེས་པ་ལ་གཅིག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། རྟག་
པ་དང་། གང་ཟག་དང་། ཁྱབ་པ་དང་། རགས་པ་དང་། སྤ་བ་ལ་གཅིག་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟག་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཅིག་དགག་
པ་དང་རྟག་པས་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་གཅིག་དགག་པ་དང་། རྟག་པ་དབྱེད་
པའི་གཞིར་མི་འཛིན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་ནི་གཏན་ཆོག་ལས་འདི་ཞེས་པ་ནི། སྐར་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་
གཉིས་འབྲུབ་ཚུལ་བསྟན་པའི་མཚམས་སྟོར། རང་གཞན་གྱི་སྤེལ་ས་སྐྱས་པའི་
དངོས་པོ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སྤྲེལ་ལ། དེ་ལ་རྟག་པ་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་
པ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་རིམ་པ་ཅན་དུ་ཉེ་བར་སྟོར་བས་གཅིག་དུའི་རང་བཞིན་མིན་ནོ།།
ཁ་ཅིག་སྟོར་བ་འདིའི་དམ་བཅའ་ལ་ཆོད་མས་བསལ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པས་ཐལ་
འགྱུར་དང་། རྟགས་མི་འབྲུབ་པས་སུན་འབྱེན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་མིན་ལ། གཞན་
གྱི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་མི་འབྲུབ་ལ། སྤྱོད་ན་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་རྟགས་མི་
འབྲུབ་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱང་མིན་པས་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་པའི་ལན་དུ་རང་རྒྱུད་དུ་
བྱེད་ལ། ཆོས་ཅན་ནི་སྤྱོད་ན་ཡིན་ཞིང་རྟགས་ནི་རིམ་གྱིས་སྟེ་བར་སྐར་བ་ཡིན་
ལ། དེ་རང་རིག་གིས་བྱུབ་པས་རྟགས་མ་བྱུབ་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །རིམ་གྱིས་

གྲུ་བར་སྤང་བ་བདེན་ན་དུ་མར་བདེན་པས། གཅིག་མིན་ལ་རྩལ་ན་དངོས་མེད་
 ཡིན་པས་གཅིག་མིན་པས་བྲབ་པ་འབྲུག་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཅིག་དང་དུ་མས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྲབ་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས།
 དངོས་མིན་དང་གཅིག་ཡིན་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆ་མེད་ཀྱི་རྟག་
 པའི་གཅིག་དང་འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལ་འགལ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་
 གྱི། འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ན་དུ་མ་ཡིན་དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་གཏན་མིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། །གཅིག་ཡིན་པ་གཉིས་འགལ་ན་
 འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་དུ་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ།
 དེའི་གཅིག་ཡིན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དུ་མ་ནི་གཅིག་བསགས་པ་ཡིན་
 པར་གཞུང་ལས་མང་དུ་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་དུ་རང་ཡང་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེས་
 ན་དེ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟག་པ་སྤྱི་ལོ་ཐད་དུ་འདོད་པ་
 འོག་ནས་འགོག་པས། འདི་ནི་སྤྱི་ལོ་དུས་ཀྱི་རྟག་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་
 འགོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་འདྲ་བ་དེས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ན་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་
 དགོས་པས་རིམ་ཅན་དང་འགལ་བ་སྟོན་པ་ནི། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཞེས་
 པ་ནས་གལ་འགྱུར་གྱི་བར་གྱིས་སྟོན་ཏེ། རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་ལུས་པ་
 ཐོགས་མེད་དུ་ཡོང་བས། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པ་དང་།
 གཞན་དུ་ན་རྒྱའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྔ་མི་བྱེད་པས། འབྲས་བུ་མིན་པར་བསྟན་ཏེ།

ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བར་སྐྱབ་འགོག་པ་ན། རྟག་པ་རྒྱུན་ལ་མི་བསྐྱོན་པ་
 དང་། རྒྱུན་མི་ཚང་བ་ཉིད་མི་འཐད་པ་ནི། བྱེད་བྱ་ཏུ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་ལ་
 ཞེས་པ་ས་བསྐྱན་ནོ། །རིགས་པ་དེས་གཞན་གྱི་ཚུང་སྤོང་ཡང་མི་འཐད་པ་ནི།
 འདིས་ནི་ཞེས་པ་ལོ། །དེས་ན་ཁས་སྤངས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་གཞན་མི་འདོད་
 པའི་ཐལ་བ་བྱུང་བ་ཚད་མས་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་སུན་འབྱིན་པའི་ཐལ་བ་ལོ། །
 འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་ན་སྤར་བསྐྱེད་པ་དེ་བྱིད་ཀྱང་དང་། བྱིས་བསྐྱེད་པ་
 དེ་སྤར་དུས་སུ་མི་བསྐྱེད་པར་སྐྱབ་དགོས་པ་ས། སྤར་དུས་ཀྱི་རྟག་པ་དང་། བྱིས་དུས་
 ཀྱི་རྟག་པ་གཉིས་རང་བཞིན་བྱུང་མེད་དུ་མི་འདོད་ན། །དེ་ཉིད་ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་
 ཡིན་པ་ཉམས་ལ། འདོད་ན་བྱིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་སྤར་ཡང་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡང་
 ན་བྱིས་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་པའི་སྒྲིན་ཡོད་དོ། །རང་ལ་མི་མཚུངས་པ་ནི་སྤར་
 བྱིའི་དུས་ན་ཡོད་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་མི་འདོད་པས་སོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་རིམ་
 ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་གཅིག་ཡིན་པ་ཅམ་འགོག་པ་མིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། རང་གི་སྤར་པ་ནི་བྱེད་བྱ་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལོ། །དེས་ནི་འདུས་མ་
 བྱས་གསུམ་རྟག་དངོས་སུ་འདོད་དོ། །བསྐྱོན་པ་སྤོབས་ལས་བྱུང་པའི་ཤེས་པ་
 ནི། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སོ། །དེའི་དམིགས་པ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་
 འགོག་བདེན་ཡིན་གྱི་གཞན་གཉིས་མིན་ནོ། །འགོག་པ་མེད་པ་ནི། རང་འཛིན་
 བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་རང་རྣམས་པ་མེད་པ་ལོ། །དེ་དག་གི་ལྷན་ན་འདུས་མ་བྱས་
 སྤྱིའི་དུས་ན་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་བྱུང་མེད་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་སྤར་གྱི་

གནོད་པ་མེད་དོ། །འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་ལ་ཉེ་བར་སྒྱུར་བ་མི་འདོད་པས་སོ། །
 སྒྲུལ་པས་སོ། །རིགས་པ་སྒྲུལ་དང་འབྲུ་བར་སྒྲོན་པ་ནི། །གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་ཞེས་
 སོགས་སོ། །འདིས་ནི་གཅིག་ཏུ་འདོད་ལུགས་སྒྲུལ་དང་འབྲུ་བས་འབྲས་བུ་ལ་
 སྒྱུར་བ་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཤེས་པ་རིམ་ཅན་གྱི་ཤེས་བྱར་ཁས་ལེན་པས། སྒྲུར་གྱི་
 རིགས་པ་འདོན་པ་སྒྲོས་པས་ཚོག་པར་བཞེད་དོ། །འདི་སྒྲུལ་གཉིས་ཀས་གཅིག་
 ཏུ་ཁས་སྤངས་ལུགས་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་དེས་སྒྲོན་ཁུར་ལུགས་ཤེས་དགོས་པ་
 གནད་ཡིན་གྱི་གཅིག་ཅུ་འགོག་པ་ལ་སྒྱུར་བ་རྣམས། །གཏན་མིན་ནོ། །ཡུལ་
 དང་ཞེས་པས་ནི། ཤེས་པ་རིམ་གྱི་ཤེས་བྱ་དང་། དུས་སྒྲིལ་ན་ཡོད་པ་རང་བཞིན་
 གཅིག་ཡིན་པ་མི་འགལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་གཉིས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཅུ་ཁས་
 ལེན་གྱི་ཕན་ཚུན་དུ་བྱུང་བར་བསྐྱེད་པ་ནི་མིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཞེས་པ་ཉེས་པ་སྤོང་
 མི་རྣམས་པར་སྒྲོན་ནོ། །

འདིར་དབྱུང་བ་བྱ་སྒྲེ། ཤེས་པ་སྒྲུལ་འདི་དུས་ན་ཡོད་པའི་འདུས་མ་བྱས་
 དེ་ཤེས་པ་བྱི་མའི་དུས་ན་འང་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་རྣམས་ཤེས་
 སོགས་ཀྱིས་འགོག་གོ། །སྒྲུ་དུས་ན་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་པ་བྱི་མས་མ་ཤེས་ན་ཤེས་པ་
 སྒྲུལ་འདི་ཤེས་བྱར་སོང་ལ། ཤེས་པ་བྱི་མའི་ཤེས་བྱར་མ་སོང་བའི་སྐབས་གཅིག་
 སྤིད་པ་དགོས་ལ། དེ་སྤིད་ན་སྒྲུ་དུས་ན་ཡོད་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཏེ། དུས་དེར་
 ཤེས་པ་བྱི་མས་མི་ཤེས་པས་དེ་བྱིས་ཀྱང་ཤེས་པ་མི་འཐད་དེ། སྒྲུར་མ་ཤེས་པའི་
 རང་བཞིན་དེ་སྒྲུ་དུས་སུ་ཟད་དུས་ན་ཡང་མི་འདོར་བར་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བྱིར་

རོ། །དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་ན་དུས་གཉིས་པ་ན་མེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་དེ་ཆ་མེད་
 པའི་གཅིག་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །ཡང་སྔ་དུས་ན་ཤེས་པ་སྔ་མའི་ཤེས་བྱར་སོང་
 པའི་རང་བཞིན་དེ་དུས་ནས་ཡང་མི་འདོར་ན། སྤྱི་དུས་སུ་འང་། ཤེས་པར་སྔ་
 མས་ཤེས་པར་ཁས་སྦངས་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཤེས་པ་ཡོད་དུས་དེར་མེད་པ་
 དང་། དུས་དེར་ཤེས་པ་དེས་དེ་ཤེས་པ་གཉིས་འགལ་ཏེ། རིགས་པ་དེ་གཉིས་ནི་
 ཤེས་པ་སྤྱི་མའི་ཤེས་བྱ་སྔ་མར་འབྲང་བ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་རིགས་
 པ་འདིས་རང་སྤྱིའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྔ་སྤྱི་གཅིག་ཡིན་པ་མི་ཁེགས་ན་
 གཞན་སྤེས་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་ལ་སྦྱར་བར་ཁས་སྦངས་
 པས། རྟག་དངོས་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་པ་འགོག་མི་རུས་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
 མཚུངས་ཏེ། རིགས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་རྣམས་
 ལེགས་པར་ཤེས་ན་དབུ་ཚད་ཀྱི་རིགས་པ་རགས་པ་ལ་འང་མི་ཤེས་པར་ལུང་གི་
 ཆོག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་འགའ་ཞིག་གིས་སྔ་སྤྱིའི་དུས་ན་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་
 གྲུང་མེད་ཀྱི་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟག་པ་ཁས་སྦངས་ནས། རིམ་
 རིམ་ཅན་དུ་སྦྱར་བ་དང་ཤེས་པ་རིམ་ཅན་གྱི་ཤེས་བྱར་ཁས་ལེན་པ་སོགས་ཀྱི་
 ལོག་རྟོག་ཐམས་ཅད་ལྷག་མ་མེད་པར་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་སྔར་གྱི་
 བཤད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་སྔར་ལྟར་རིགས་པའི་གནད་མ་རྟོགས་པར་གཟུང་ཡུལ་
 གཅིག་ཡིན་ན་དེ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་གནད་པ་བསྟན་
 པར་གོ་ནས་དགག་བཞག་དུ་མ་ཞིག་བྱེད་པར་སྦྱང་མོད་ཀྱང་ཅ་པ་མ་ཟིན་པའི་

མཐའ་དཔྱད་དུ་སྒྲུབ་རྒྱུ་། རྟག་པ་གཉིས་པ་འདོད་ན་འདུས་མ་བྱས་མིན་པ་
 དང་། དེའི་ལན་འགོག་པ་ནི་ཅི་སྟེ་ཞེས་པ་ནས་གསལ་བར་ཤེས་སོ། ཞེས་པའི་
 བར་དུ་སྒྲུབ་ཤོ། འདུས་མ་བྱས་གཞན་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་རིམ་ཅན་དུ་
 ཤེས་བར་འདོད་པས་དེ་འགོག་པའི་ཡང་སྒྲུབ་བཞིན་དུ་བྱའོ། རྟེན་ལྡན་དུས་སྒྲུབ་
 དུ་མ་ན་ཡོད་པའི་འདུས་མ་བྱས་སྒྲུབ་ན་གང་ཡོད་ཕྱི་མ་དང་། ཕྱི་མ་ན་གང་ཡོད་
 སྒྲུབ་ན་ཡོད་པའི་རྟག་པ་འདོད་པ་ལེགས་པར་སྙན་སྒྲུབ་བ་འདིས་ནི། སྒྲུབ་ཕྱི་
 དུས་ན་ཡོད་པ་ཆ་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་རྟག་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་
 ལྟོན་ནོ། རྟེན་ལྡན་བསྟན་པ་ན་རྟག་པའི་འདོད་ལུགས་སུ་སྟེགས་པ་དང་རང་གི་
 ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་སྟེད་པ་རྣམས་རྟག་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་ཅམ་མི་སྲིད་པར་
 སྒྲུབ་ཤིང་། གཞལ་བྱས་སྒྲུབ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་སྙན་མོང་གི་མ་ངས་པར་གསུངས་པ་
 ཡང་འགལ་བར་འདོད་པ་དག་གིས་ནི། ཐོག་མ་སྙན་མོང་ལས་འདུས་མ་བྱས་
 གསུམ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཆེད་དུ་བཤད་ཅིང་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་པ་དང་།
 འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་གསུངས་པའི་འགོག་བདེན་དང་། སྙན་མོང་མིན་པའི་
 གསུང་རབ་རྣམས་ལས་ཆོས་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
 འདུས་མ་བྱས་སུ་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་
 བ་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། རྟེན་ནི་མི་འཐད་པར་རང་གི་འདུས་མ་བྱས་ཁས་ལེན་
 ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། རྟེན་ཡང་རྟག་པར་འདོད་ཕྱིན་ཆད་དུས་སྒྲུབ་ན་ཡོད་ཆད་
 གང་ཡིན་དུས་ཕྱི་མ་ན་འདོད་པར་འདོད་པ་ནི། ལུགས་ཀྱི་འདོད་པའི་རྟག་

བའི་དོན་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བོ་སྤྱན་པོའི་རྟག་པར་འཛིན་ཚུལ་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ་རྟག་པའི་
 དོན་འདི་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་རང་སྡེ་ལ་བྱེད་བྱུག་ཏུ་སྤྱོད་པ་མ་གཏོགས་པ། མདོ་སྡེ་པ་
 དང་སེམས་ཅན་པ་དང་། དབྱུ་མ་པ་སུ་ཡང་མི་འདོད་དོ། །དེས་ན་རྣམས་འབྲེལ་
 ལས། གང་གི་རང་བཞིན་འཛིག་མེད་པ། །དེ་ལ་མཁས་རྣམས་རྟག་ཅེས་བཤེད།
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཛིག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ནི་རྟག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་སྤར་ལྟར་
 མི་འདོད་དོ། །དེ་འབྲེལ་བའི་འདུས་མ་བྱས་ནི། རྩ་བུ་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་ནི། སྤར་
 རྩ་བུ་མ་ཞིག་པའི་དུས་ན་མེད་ལ་བྱིས་ཡོད་ཀྱང་རྟག་པར་འཛིག་དགོས་པ་ལྟར།
 དུས་ཐམས་ཅད་པ་རྟག་པ་ལ་མི་དགོས་ཏེ། མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་སོ་
 སོར་བརྟགས་འགོག་སྤང་བྱ་དེ་མ་ཟད་བར་དུ་མེད་ཀྱང་ཟད་པའི་དུས་སུ་ཡོད་
 པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་སྤང་དགུ་ཟད་པ་ལ་ཡང་སྤྱར་ལ། སྤང་ཅིག་མ་
 སྤྱོད་པ་བྱེད་དུས་སུ་ཞིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཞིག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྤྱར་རོ། །
 དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཞེད་པའི་རྗེས་སུ་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་
 འབྲང་མོད་ཀྱང་། འདི་སྟོབ་དཔོན་འདི་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་
 བྱའོ། །ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྟོབ་ཀྱི་བྲལ་གྱི་སྤངས་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་དང་
 འབྲས་ལྟེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོས་ཅན་སྤར་མའི་སྤང་ཉིད་ཆོས་
 དེ་ལོག་པ་ན་ལྷོག་པས། ཆོས་དེ་མེད་པའི་དུས་ན་མེད་པས་དུས་རེས་འགའ་བ་
 ཡིན་ཀྱང་མི་རྟག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དགག་བྱ་རྣམས་པར་བཅད་ཅན་གྱི་མེད་
 དགག་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། བྱད་གཞི་ལོག་པ་ན་བྱད་ཆོས་ལྷོག་པའི་བྱིར་རོ། །

དུས་སྐྱེ་བྱེད་པ་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ནི་གཅིག་མཚན་གཞིར་རུང་ཡང་དེའི་ཆ་
 དུ་མ་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་རྟག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པར་འདོད་
 ན། དངོས་པོ་སྐྱེ་མ་གྱི་མའི་དུས་ན་ཞིག་པར་འདོད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཐོག་མ་
 མེད་པ་ནས་ཡོད་པས་དངོས་པོ་ལ་མ་ཞིག་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པ་དང་མེ་ཏོག་ལྟ་
 བྱ་དགུན་མེད་པའི་མེད་དགག་རྣམས་སུ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པས། དབྱར་
 ཡང་མེ་ཏོག་མེད་པ་དང་། མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་ལས་བསྒྲོམས་པས་ཟད་
 པའི་འགོག་པ་རྣམས་ཀྱང་། འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་དགོས་པས། ལུས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བ་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་དུ་མ་ཞིག་འོང་། དེས་
 ན་བུམ་པ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་དེ་མེད་པའི་ཆོ། དེ་མེད་པའི་མེད་དགག་དངོས་མེད་
 ཡོད་པར་འཛོག་པ་དང་སྐྱ་གུ་ས་བོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ། ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 ཡོད་ཚུལ་མི་མཚུངས་ཏེ། སྐྱ་མས་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ནི། རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་
 རས་མིན་གྱི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་འདི་འདྲ་བ་གཅིག་མེད་པས་ཞེས་དགག་བྱ་བཅད་ལྟོག་
 རས་འཛོག་པ་མིན་པ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་རས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་
 ནི་གཞན་བཅད་པའི་སྒོ་རས་འཛོག་མི་དགོས་ལ། རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་རས་བཞག་
 པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བུམ་པ་དེ་ཡོད་པའི་དུས་ན་དེ་མེད་པའི་མེད་
 དགག་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞིག་པ་མིན་གྱི་དགག་བྱེད་ཡོད་པའི་སྒོ་
 རས་ཡིན་པས། དེ་འདྲ་བའི་དུས་རེས་འགའ་བ་ཡོད་ཀྱང་གསར་དུ་ཡོད་པའི་ཆོ་
 སྐྱེས་པ་དང་གསར་དུ་མེད་པའི་ཆོ་འཛོག་པར་སོང་བ་མིན་པས་མི་རྟག་པར་ཐལ་

བའི་སྒྲིན་མེད་དོ།

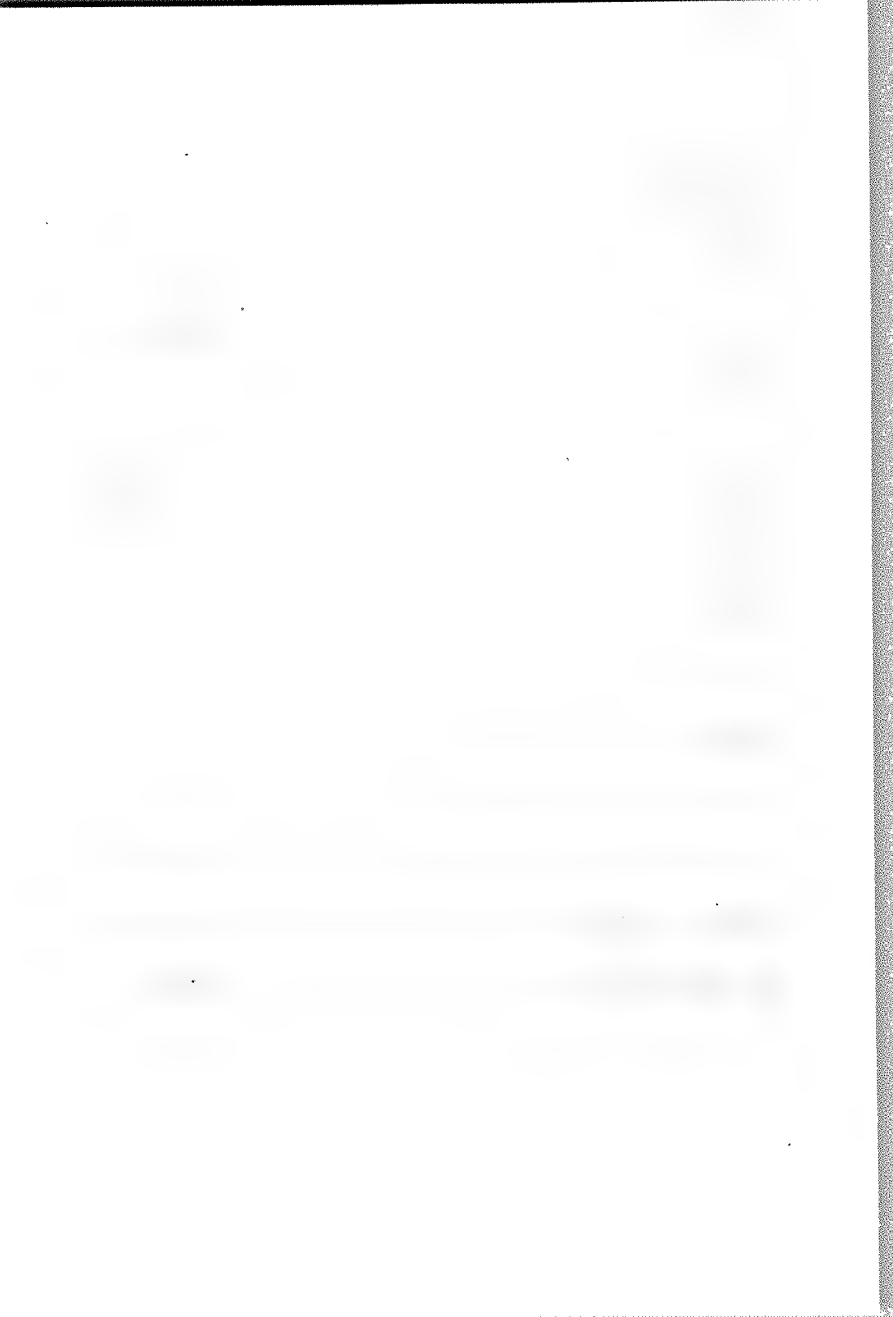
གསུམ་པ་ནི། འདི་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་སོ། །འདིར་རྟོག་ལྷན་གྱི་དོན་
བྱེད་རྒྱུས་བརྟགས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས། དོན་བྱེད་རྒྱུས་སྟོང་ལ་མི་དབྱེད་ཅེས་
གསུངས་པའི་དོན་ལ། དཀའ་འགྲེལ་མཁན་པོ་ན་རེ་སྒྲིམ་རྟོག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་
དོན་བྱེད་རྒྱུས་ཀྱི། ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་གཞན་སྡེ་རྟག་པའི་ཡོད་པ་མ་
ངས་པར་སྒྲིབ་སུན་འབྲིན་པ་ཡིན་ཟེར་ལ། འདིས་སྒྲིམ་ལས་སུན་འབྲིན་གཞན་
ཡང་བསྟན་ཞེས་པ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་ལྟར་ཡིན་རྟག་པས་དོན་བྱེད་པ་
སྒྲིབ་རྒྱུས་པར་བཀག་པའི་རིགས་པ་ལས་རིགས་པ་གཞན་མི་སྒྲིབ་པས་སུན་
འབྲིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་ནས་རྟག་པ་དབྱེད་པའི་གཞིར་མི་
རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གཏན་གྱི་དོན་བྱེད་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོད་པས་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པ་
ན། རྟག་པའི་མ་ངས་པ་བརྟུན་པ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་གཏན་མིན་ནོ་
ཞེས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་རྟག་པ་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱུས་པར་
སྟོང་པར་བ་རོལ་སོས་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་དབྱེད་བཟོད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པར་
སྒྲུབ་མི་དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡང་གཏན་མིན་ཏེ། རང་སྡེ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་
སྒྲུབ་དགོས་སམ་སྒྲིམ་པའི་ལོག་རྟོག་མེད་པས་གཞི་དེ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་མི་དགོས་
ཞེས་སུ་ལ་སྒྲུབ། གཞན་སྡེ་ལ་ཡིན་ན་ནི། རྟག་པ་རྒྱུས་པས་སྟོང་པར་ཁས་མི་
ལེན་ཞིང་། སྒྲིབ་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་རིགས་པས་བསྒྲུབས་ཟེན་ནས་ཁས་ལེན་པའི་
དབང་དུ་བྱེད་ན། དེ་ལ་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུས་པས་སྟོང་པར་གྲུབ་ན་ཡེ་མེད་

དུ་ཡང་གྲུབ་ཟིན་པས། གཞི་དེ་ལ་དབྱུང་བཅོད་གི་དོན་བྱེད་རུས་སྟོང་དུ་སྒྱུ་བ་
དགོས་སམ་སྟམ་པའི་ལོག་ཏྲིག་སུ་ལ་ཡོད་སྟོན་ཅིག །

འོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན་འདི་ལ་ཆོས་གྲགས་གི་ལུང་བྲངས་པའི་ཆོག་ས་
བཅད་བྱེད་ཕྱི་མའི་དཔེ་བསྟན་པ་དེས་ན་གོ་སྟོབས་དེ་ལག་ད་ན་སྟེན་པ་པོ་ནི་བྱུང་
མེད་འདོད་པ་བསྟེན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཏེ། དཔྱོད་གཞི་དེ་ལས་རང་གི་འདོད་
དོན་དེ་འགྲུབ་དུ་རེ་ནས་དཔྱོད་པའོ། །དཔྱོད་པའི་གཞི་ནི་མ་ཅིང་འགའ་ཞིག་གོ།
དཔྱོད་ཚུལ་ནི་གཟུགས་མཛེས་མི་མཛེས་ཏྲིག་པའོ། །དེ་ལྟར་དཔྱོད་མི་རིགས་
པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཞི་དེ་གཟུགས་མཛེས་ཀྱང་གང་གི་དོན་དུ་དབྱུང་པའི་རང་གི་
དོན་དེ་ལས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་གྱི་བལྟའོ། །དཔེ་དོན་སྟོར་ཚུལ་ལ་
བྱུང་མེད་དང་འབྲུ་པའི་ཚོལ་བ་ཏྲིག་ལྟན་གྱི་དཔྱོད་པ་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་དཔྱོད་པའི་
གཞི་དེ་ལས། རང་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་དུ་རེ་བ་ཡིན་གྱི། ཚོལ་བ་ཏྲིག་
ལྟན་གྱིས་དཔྱོད་པའི་གཞིར་འཛིན་ན། དོན་བྱེད་རུས་པ་ཅིག་དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་
མིན་ནོ། །དཔྱོད་པའི་གཞི་ནི་སྐབས་སུ་གང་བབ་པས་སོ། །དཔྱོད་པའི་ཚུལ་རང་
བཞིན་གཅིག་དུ་ཡོད་མེད་སོགས་སོ། །དེ་འབྲུ་བ་དེ་ལ་རྟག་པ་བྱུང་གཞིར་འཛིན་
ན་ནི། འདོད་པ་བསྟེན་རུས་གི་སྒྱེད་པ་བྱུང་གཞིར་བཟུང་ནས་དཔྱོད་པ་དང་འབྲུ་
བས། བྱུང་ཆོས་ལ་དཔྱོད་པ་འཐད་དོ། །གང་གི་དོན་དུ་དབྱུང་པའི་འབྲས་བུ་དེ་
གཞི་དེས་སྒྱུབ་རུས་མི་རུས་གི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། ཕྱི་
རོལ་པས་ཀྱང་བདེ་སྤྱད་པ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་འབྱུང་བ་ལ། དེའི་རྒྱ་

གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱག་ལ་མོགས་པ་འགྲུབ་དགོས་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་དབྱེད་
གཞིར་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྤྱི་རེལ་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེད་པ་ནི་བྱེད་
མེད་ཀྱིས་མ་ཉིད་གི་གཟུགས་མཛེས་མི་མཛེས་དབྱེད་པ་དང་། འདྲའོ་ཞེས་རྟག་
པ་ནི། དོན་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནས་བརྟགས་ཅི་མཉག་གི་བར་དེ། འདི་ནི་སྤར་མ་ལག་དང་
པའི་དེ་དག་སུན་འབྲིན་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པ་གཞན་ནོ།།

འོ་ན་སྤར་དབྱེད་གཞིར་རྟག་པ་གཟུང་བ་ལ་ཐོག་མ་ནས་སྒྲིན་འདི་བཟོད་
པ་ཅི་ཡིན་སྟེ་ནོ། །སྤར་ནི་དེ་དག་གིས་བཟུང་བ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་ལ་རྩྭ་མས་ཏེ་སྦྲས་
པ་ཅུ་མ་ནོ། །སྤར་རང་གི་བདག་དང་གཞན་སྦྲས་ཞེས་པར་རྟག་པ་ཚུད་གཞིར་
བཟུང་བ་དང་། རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་རང་བཞིན་ཁྱད་མེད་ཀྱི་
འདོད་པ་འགལ་བར་སྟོན་པ། རྟག་པ་ཚུད་གཞིར་བཟུང་ནས་མང་དུ་དབྱེད་མེད་
ཀྱང་། གཞི་དེ་ལས་འབྲས་བུ་དོན་དུ་གཉེར་ནས་མི་དབྱེད་ཀྱི། འགོག་པའི་
གཞིར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །དེས་ན་རྩྭ་མས་ཏེ་སྦྲས་པའི་དོན་དག་ལ་
འབྲེལ་ལས་ངའོ་སྟེ་སྤར་དབྱེད་ཞེས་པ་དང་། བོད་རྣམས་རྟག་པ་རྩལ་པས་སྟོང་
པར་ཁས་སྦྱངས་པ་ལ་བདེན་པ་དགག་མི་དགོས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་འགོག་ན་རྟགས་
སྦྱབ་རྩལ་སྟེ་བསམ་པར་འཆད་པ་ནི་དོན་དུ་མ་མཐོང་དོ། །དེ་བས་ན་ཞེས་པ་
ནས་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནི། འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་གྱི་
རྟགས་ལྡན་གྱིས་དབྱེད་པའི་གཞིར་འཛིན་ལུགས་དང་། དགག་སྦྱབ་ཀྱི་དབྱེད་
ལུགས་བསྟན་ཏེ། བདག་གཉིས་དོན་དམ་པར་བཀག་པའི་གཞིར་གཟུང་བས་མ་

༡༡། གྲུལ་ཚབ་ཚས་རྗེས་རྗེ་ལ་གསུམ་པའི་དབུ་མ་རྒྱན་ གྱི་བརྗེད་བྱང་བཞུགས་སོ།

ཤེས་པ་བསྐྱོ་བ་བློ་བཞུགས་པ། ༡༣༥༧-༡༣༩༩

༡༡། གྲུལ་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབུངས་ལ་བྱག་འཚལ་ལོ། །
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་མཛད་པའི་དབུ་མའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་
ལེའུར་བྱས་པ་ལ་གསུམ། མཚན་གྱི་དོན་དང་། བསྟན་བཅོས་གྱི་རང་བཞིན་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
གོ་སྐྱེའོ། །གཉིས་པ་ལ། དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
ཡོད་པར་བསྟན། དེ་ལ་ཁྲམ་ཀ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་ལ། ཉུགས་དགོད། རྒྱལ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་
སོགས་བཞི་ལ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཚས་ཅན། རང་སྤྲེད་དང་གཞན་
སྤེས་སྤྱས་པ་ལྟར་བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་
ཕྱིར། མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན། གཉིས་པ་ལ། རྫོགས་ཚས་དང་།
བྱབ་པ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་དང་། དུ་བྲལ་སྐྱབ་པའོ།
དང་པོ་ལ་བྱབ་པའི་གཅིག་དགག། མ་བྱབ་པའི་གཅིག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ།
ཉུག་དངོས་གཅིག་བདེན་དགག། ཁང་ཟག་གཅིག་བདེན་དགག་པའོ།

དང་པོ་ལ། གཞན་སྤྲེས་བཏགས་པའི་རྟག་དངོས་དགག་ །རང་སྤྲེས་
 བཏགས་པའི་རྟག་དངོས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་མོགས་བཞི་ལ།
 ཐལ་འགྲུར་དུ་བྱེད་ན། གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཕུའི་བདག་ཉིད་དུ་བདེན་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་སྤྲི་རིམ་ཅན་དུ་མ་ལ་ཕན་པ་སྤྲི་རིམ་ཅན་དུ་མ་ཉི་
 བར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་དུ་བྱེད་ན། འབྲས་བུ་ཅམ་ཆོས་ཅན། ཅིག་ཅར་
 འབྲུང་བར་ཐལ། དངོས་རྒྱ་རྩལ་པ་ཐོགས་མེད་གཅིག་ལས་སྤྲེས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས། རྒྱ་ཅམ་ཆོས་ཅན།
 གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མིན་ཏེ། འབྲས་བུ་སྤྲི་རིམ་ཅན་དུ་མ་ལ་ཕན་པ་ཉི་བར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར།
 དེས་ན། རྒྱ་ཅམ་གཅིག་བདེན་པ་ཁེགས་པས། གཙོ་བོ་འང་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་
 ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྲལ་སྦྱབ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ། གཙོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བདེན་ཡང་
 འབྲས་བུ་སྤྲི་ལ་ཕན་པ་ཉི་བར་སྦྱར་བ་མི་འགལ་ལོ་ཞིན། གཙོ་བོ་ལ་འབྲས་བུ་
 སྤྲི་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྩལ་པ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན། འབྲས་བུ་ཅིག་ཅར་
 དུ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག །རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྩལ་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་ན་རྟག་པ་གཅིག་བདེན་ལས་ཉམས་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་
 སྤྲི་རིམ་ཅན་བསྐྱེད་པའི་རྩལ་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་པའི་མོགས་རྒྱུ་པ་ཉི་ལུ་ལ། །སྤྲོས་བྱུང་འཕགས་
 པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་
 བདེན་པར་འདོད་པ་བྱེད་གསུམ་བའི་ལུགས་ལ་འང་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་ནི་

ཆོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མིན་པར་ཐལ། གློམ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་སྤྱི་རིམ་
 ཅན་དུ་མ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེའི་བྱུང་སྐྱབས་ལ། གློམ་བྱུང་
 གི་ཡེ་ཤེས་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ཀ་སྐད་ཅིག་མར་
 ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་ཤེས་སོགས་ལ། གློམ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་སྤྱི་རིམ་
 ཅན་དུ་མ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་ཡང་གཅིག་ཏུ་བདེན་ནོཞེས། འོན་ཀློམ་
 བྱུང་གི་ཤེས་པ་སྤྱི་མའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་གློམ་བྱུང་གི་ཤེས་
 པ་སྤྱི་མའི་དུས་ན་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན། གློམ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་དེ་
 ཕྱི་མའི་དུས་ན་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོགས་སྤྱེད་ཀྱི་ཕྱིར། གློམ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་སྤྱི་
 མའང་སྤྱི་མའི་དུས་ན་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱི་མའི་ཡུལ་དེ་སྤྱི་མའི་དུས་ན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །མ་བྱུང་ན། ཡུལ་ཤེས་དུས་མཉམ་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན།
 སྤྱི་མ་སོགས་བཞི་ལ། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མར་ཐལ།
 སྤྱི་མ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ཕྱི་མའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་འབྱུང་ཕྱི་མའི་རང་བཞིན་དེ་སྤྱི་
 མ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མི་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གློམ་བྱུང་
 གི་ཤེས་པ་བཞིན། ཡང་འདུས་མ་བྱས་ཕྱི་མ་རྣམས་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་སུ་མི་
 འབྱུར་བར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་གློམ་བྱུང་གི་སེམས་སེམས་བྱུང་བཞིན། ཉགས་མ་བྱུང་ན།
 སྐད་ཅིག་སོགས་བཞི་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་དབང་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ། ལྷ་
 གཞན་ལ་བཞུགས་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉག་ཏུ་འབྱུང་བར་ཐལ།

རྒྱ་ལོག་སྒྲོབས་ཁྱིམ་མི་སྒྲོག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲག་དུ་མེད་པར་
 ཐལ། རྒྱའི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱའི་མཚམས་སུ་བོད་
 ཁྱིམ་པའི་དུས་ལ་སྒྲོག་པར་ནས་དཔར་བསྒྲོག་གནང་བའི་བསྒྲོག་བསྒྲུར་དེ་བ་གཟུགས་དང་བསྒྲུར་ན།
 དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཆོག་དོན་བྱེད་ཀྱིས་པ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱའི་དོན་བརྟགས་བས་ཅི་ཞིག་གྱ། མ་རྒྱུ་
 གཟུགས་བཟང་མི་བཟང་ཞེས། རྒྱའི་དོན་ལྷན་རྒྱུ་ཁྱིམ་བརྟག་ཅི་མན། ཞེས་པ་རྩ་འབྲེལ་གཉིས་ཀ
 ཆད་དམ་སྒྲུ་པས་གཟིགས་པ་པོ་རྒྱུ་ཁྱིམ་བརྟག་པར་འཆལ། གང་ཟག་གཅིག་བདེན་
 དགག་པ་ནི། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་སོགས་བཞི་ལ། གནས་མ་བྱ་བའི་སྒྲེ་བ་ན་རེ།
 ཏྲག་མི་ཏྲག་གང་དུ་འང་བཞེད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་བྱ་བདེན་ནོ་ཞེ་ན།
 གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་དུ་ཐལ། ཏྲག་པར་བཞེད་དུ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། བདེན་པའི་དུ་བྲལ་དུ་ཐལ། མི་ཏྲག་པར་བཞེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱུ་པར་ཐལ། རང་བཞིན་དུ་མ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་པས་
 སོ། རང་བཞིན་དུ་མའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དུ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བསྒྲུ་ན།
 བདེན་པའི་གཅིག་དུ་བྲལ་དུ་ཐལ། ཏྲག་མི་ཏྲག་གང་དུ་འང་བཞེད་དུ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱུ་པའི་ནམ་མཁའ་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ནི། ཐ་དད་སོགས་གཉིས་ལ་
 ནམ་མཁའ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་ཁྱིམ་ཆོས་ཅན། གཅིག་དུ་མི་བདེན་པར་
 ཐལ། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཐ་དད་ན་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ཅན་ཤིང་ལ་སོགས་
 པ་རྒྱུ་ཁྱིམ་དང་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།

མ་རྒྱུ་པའི་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་གཅིག་བདེན་དགག་ །
 ཞེས་པ་གཅིག་བདེན་དགག་པའོ། རྒྱུ་པོ་ལ། རགས་པ་དང་། རྒྱུ་ཕྱན་

གཅིག་བདེན་དགག་པ་དང་། དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
 བསྐྱེད་པས་སོགས་གཉིས་ལ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། གཅིག་རྟུ་མི་བདེན་པར་ཐལ།
 སྐྱིབས་མ་སྐྱིབས་སོགས་རྫས་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདྲུ་ལ་སོགས་པ། གཡོ་མི་
 གཡོ་སོགས་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདྲ། ཆོན་གྱིས་བསྐྱར་མ་བསྐྱར་སོགས་
 ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདྲ་སོགས་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར། རྟུལ་ཕྱན་
 གཅིག་བདེན་དགག་པ་ནི། འབྱར་སོགས་བརྒྱ་གཉིས་ལ། སྤྱོགས་བརྒྱའི་དབུས་
 ན་གནས་པའི་རྟུལ་ཕྱན་ཆོས་ཅན། ཤར་རྟུལ་དང་སྤྱོགས་གཞན་དགའི་རྟུལ་གོས་
 ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་གྱི་ཤར་ལ་བལྟ་བའི་ངོས་དེ་དང་བྱོད་སྤྱོགས་གཞན་
 དགའི་རྟུལ་ལ་བལྟ་བའི་ངོས་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སའི་དགྱིལ་
 འཁོར་ལ་སོགས་པའི་རགས་བ་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར།
 བལྟ་བའི་ངོས་སོ་སོར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆ་མེད་གྱི་གཅིག་མིན་པར་ཐལ།
 སྤྱོགས་བརྒྱའི་རྟུལ་ལ་བལྟ་བའི་བྱོད་གྱི་ངོས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གསུམ་བཤེས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། བྱུ་བ་སྐྱབ་
 པ། དེ་བྱིར། ཞེས་པ་རྐང་བ་བཞིས་སྟོན་ཏོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་སྤྲེས་
 སྤྲེས་པའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། གཞན་སྤྲེས་སྤྲེས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་
 རྫས་ལ་སོགས་པ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་ཞིང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 རྟུལ་ཕྱན་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་བྱིར། བྱུ་བ་ཡོད་དེ། རང་སྤྲེས་
 གཟུགས་ཅན་བརྒྱ་རྟུལ་སྤྲ་རབ་བསགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར།

གཞན་གྱི་སྡེ་པས་ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷན་གྱིས་བརྩམས་ཤིང་། གཟུགས་རྩི་
ལ་སོགས་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་། འདེགས་འཛོག་ལ་སོགས་པའི་ལས་དང་།
ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་དང་། ཉི་ཆོ་བ་དང་། སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པ་
དེ་ལ་འདྲུ་བའི་བྱུང་བར་རྣམས་རགས་པ་ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ལ་འདྲུ་འབྲེལ་གྱུ་བ་
པར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བྱིར།

ཤེས་པ་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ལ། རང་སྡེ་དོན་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་
དགག་ བྱི་རོལ་པའི་ལྷགས་དགག་ རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ལ། རྣམ་མེད་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་དགག་ མཛོད་སྡེ་པའི་ལྷགས་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་དོན་རིག་དང་རང་རིག་མི་མཚུངས་པར་བསྐྱུ་བ། དོན་སྤྱོད་
གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་མི་མཚུངས་པར་སྐྱུ་བ་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་རིག་འཐད་པར་
སྐྱུ་བ་པ་དང་། དོན་རིག་མི་འཐད་པར་སྐྱུ་བ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད།
བྱུང་བ་བསྐྱུ་བ། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་ཤེས་སོགས་བཞི་ལ། རྣམ་
ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་རིག་འཐད་པར་ཐལ། བྱུང་བཅའ་པའི་རང་བཞིན་ལས་ལོག་
པར་སྐྱེས་པའི་བྱིར། བྱུང་བར་ཐལ། དེམ་པོ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་
པའི་འཛིན་རྣམ་དེ་ཤེས་པ་དེའི་རང་རིག་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་བ་སྐྱུ་བ་པ་ནི།
གཅིག་སོགས་བཞི་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། བྱུང་གི་རང་རིག་དེ་རིག་བྱེད་རིག་བྱེད་རིག་
པ་གསུམ་པོ་རྒྱུ་ཐད་པའི་ཚུལ་དུ་མེད་པར་ཐལ། བྱུང་རྒྱུ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་
གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་བར་ཐལ། རྒྱུ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་གཅིག་ལ་བྱེད་

ཇུས་ཐ་དད་པ་གསུམ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འོན་པསྟེ་བ། དེ་ཕྱིར་སོགས་གཉིས་
ལ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་འཐད་པར་ཐལ། བྱོད་འཛིན་རྣམ་གྱི་རང་བཞིན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་རིག་མི་འཐད་པ་ནི། འོན་སོགས་དྲུག་ལ། འོན་དངོས་སུ་
ཕྱོད་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འོན་ཤེས་ཇུས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
འོན་གྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ལ་མེད་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་འོན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར།
རང་རིག་འཐད་པ་བཞིན་འོན་རིག་མི་འཐད་པར་ཐལ། འོན་ཤེས་འབྲེལ་མེད་
ཇུས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོན་སྟེ་གཉིས་ལུགས་མི་མཚུངས་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་འོན་
བརྟགས་ནས་ཕྱོད་བ་འཐད། བྱེ་བྲག་སྟེ་པའི་ལུགས་ལ་བརྟགས་ནས་ཕྱོད་བར་
ཡང་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་སོགས་བཞི་ལ། མདོ་སྡེ་པའི་
ལུགས་ལ་འོན་ཤེས་ཇུས་ཐ་དད་ཀྱང་འོན་བརྟགས་ནས་ཕྱོད་བ་འཐད་པར་ཐལ།
འོན་གྱི་རྣམ་པ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་འོན་སོགས་བཞི་ལ། བྱེ་བྲག་
སྟེ་པའི་ལུགས་ལ་ཕྱི་རོལ་འོན་བརྟགས་ནས་ཕྱོད་བའི་རྣམ་པས་ཉེ་ཆུལ་འདི་འང་
མི་འཐད་པར་ཐལ། འོན་གྱིས་རྣམ་པ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར།

མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དགག་པ་ལ། སྟོལ་གསལ་གཉིས་མེད་པ། སྟོང་ཕྱེད་
ཆལ་བ། རྣམ་ཤེས་གངས་མཉམ་པའི་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་
སོགས་བཞི་ལ། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་སྟོ་སེར་དཀར་དམར་སོགས་རྣམ་པ་དྲུ་མ་
ཤར་བའི་ཆོ་རྣམ་པ་དེ་རྣམས་ཇུས་ཐ་དད་མིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཤེས་པ་ཆ་

མེད་གཅིག་དང་ཐ་དད་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རོན་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་སྒོ་
 རས་དོན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། རྣམ་པ་དེ་རྣམས་
 རྣམས་ཐ་དད་མིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་སོགས་བཞི་ལ། བྱ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་
 ཅན། གཅིག་ཏུ་མི་བདེན་པར་ཐལ། རྣམ་པ་དུ་མ་དང་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མ་བྱུང་ན། ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་དེ་རྣམས་དང་རྣམས་གཅིག་ཏུ་མི་བདེན་པར་ཐལ།
 བྱོད་རྣམས་གཅིག་ཡིན། རྣམ་པ་དེ་རྣམས་རྣམས་དུ་མར་བདེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྒོར་བྱེད་ཆལ་བའི་ལུགས་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བཟོད་པ་
 དང་། དེ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། དཀར་སོགས་བཞི་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་
 ལ་སྒྲིན་དེ་དག་མེད་དེ། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་སྒྲོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་སྒྲུང་
 བའི་ཆེ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཤེས་པ་ལ་རིམ་གྱི་སྒྲུང་ཡང་
 འཇུག་པ་མགྲོགས་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲུང་རོ་སྒྲུང་དུ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་མགལ་མེ་རིམ་གྱི་འབྲུང་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་འབྲུལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ།།

གཉིས་པ་ལ་དོན་དགག་ །དཔེ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ། ཡི་གེ་ལ་
 དམིགས་པའི་སྒོས་མ་ངས། ཡིད་རྟོག་འབའ་ཞིག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པས་མ་
 ངས། སྒོ་ཀུན་གྱི་མ་ངས་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ལུགས་སོགས་བཞི་ལ། སར་ར་ས་
 ཞེས་བཟོད་པའི་ཆོ། འབྲས་བུ་རོ་དང་མཆོ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཐོས་པར་འབྲུལ་
 བ་སྒྲེ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཐོས་པ་ཆེས་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མངོན་སུམ་

གྲིས་བསལ། གཉིས་བ་ནི། ཡིད་སོགས་གཉིས་ལ། ཡིད་རྟོག་འགའ་ཞིག་
 ཡུལ་ལ་འདུག་པའི་ཚེ། ཡུལ་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པའི་འབྲུལ་བ་སྐྱེ་བར་ཐལ།
 ཡུལ་འཛིན་བ་ཆེས་སྤྱར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་བ་ནི། རིང་སོགས་དུག་ལ། གློ་ཀྱན་
 ཆོས་ཅན། ཡུལ་རིམ་གྲིས་འཛིན་བ་མི་ངེས་པར་ཅིག་ཅར་འཛིན་བ་འབྲུལ་བར་
 ཐལ། །ཡུལ་འཛིན་བ་ཆེས་སྤྱར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྲད་ཅིག་མ་ཡིན་བས་
 རིང་དུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྲོད་རང་འདོད་པའི་རྣམ་བ་རྣམས་བཞིན།

གཉིས་བ་ལ། ཐལ་བ་དགོད། ཁྲུབ་བ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 མགལ་སོགས་བཞི་ལ། མགལ་མེ་ལ་འཁོར་ལོར་འབྲུལ་བའི་སྒོ་འདི་ཆོས་
 ཅན། མཐོང་བ་རྟོག་མེད་ཤེས་བ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་མཆོམས་སྤྱར་བའི་སྒོ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཡུལ་གསལ་བར་སྤྲང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་ནི། འདི་སོགས་བརྒྱད་
 ལ། མ་ཁྲུབ་བོ་ཞིན། དེ་ལ་ཁྲུབ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། སྤྱི་མཆོམས་སྤྱར་བའི་སྒོ་
 ཡིན་ན་དྲན་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་མེད་ཤེས་བ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་
 མཆོམས་སྤྱར་བ་མིན་པར་ཐལ། ཡུལ་འདས་བ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་
 མཆོམས་སྤྱར་བའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གསལ་བར་སྤྲང་བ་མིན་པར་ཐལ། ཡུལ་
 འདས་བ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། མགལ་མེ་ལ་འཁོར་ལོར་འབྲུལ་བའི་སྒོ་འདི་ཆོས་
 ཅན། སྤྱི་མཆོམས་སྤྱར་བའི་སྒོ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཡུལ་གསལ་བར་
 སྤྲང་མི་རིགས་བ་ལས་ཡུལ་གསལ་བར་སྤྲང་བའི་ཕྱིར།

རྣམ་ཤེས་བྱངས་མཉམ་བ་དགག་པ་ལ། འདོད་བ་བཞེད་བ་དང་། དེ་

དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སོགས་བཞི་ལ། ཁོ་ན་རེ། རས་གཞི་ལ་སོགས་
 བའི་དེ་མོ་རྒྱུང་བ་མཐོང་བ་བཞིན། སྤྱོད་པའི་གྲི་རྩམ་པ་དུ་མ་སྤང་བའི་ཆོ། རྩམ་
 ཤེས་ཀྱང་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བས་ཁོ་བོ་ལ་སྤྱོད་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེན། གཉིས་
 པ་ལ། སྤྱོད་མས་ཅད་དུ་མའི་རྩམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱབ། ཆ་མེད་གཅིག་མི་སྤྱིད་པར་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སོགས་བཞི་ལ། དཀར་པོའི་རྩམ་པ་གཅིག་ལུ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དུ་མའི་རྩམ་པ་ཅན་དུ་ཐལ། དཀར་པོ་དེ་ལ་སྤྱོད་
 བར་སོགས་ཐ་དད་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩམ་པ་གཅིག་ཁོ་ན་འཛིན་
 བའི་ཤེས་པ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩལ་སོགས་བརྒྱད་ལ། ཆ་
 མེད་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། དེར་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མིག་གི་རྩམ་ཤེས་སོགས་རྩམ་ཤེས་ལྡན་
 རྩལ་ལྟ་རབ་བསགས་པ་ལ་དམིགས་ཤིང་། དེའི་རྒྱུ་ལྷན་འབྱུང་བའི་ཡིད་ཤེས་ནི་
 དེ་དང་འབྲེལ་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཡིད་རྩམས་སེམས་སེམས་བྱུང་ཆོགས་པ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར།

ཕྱི་རོལ་བའི་ལུགས་དགག་པ་ལ། ཕྱིར་དགག་ ཁོ་སོར་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་སོགས་གཉིས་ལ། ཕྱི་རོལ་བའི་ལུགས་ལའང་ཡུལ་
 གཅིག་ཁོ་ན་འཛིན་པའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པར་ཐལ། སྤྱོད་མས་ཅད་དུ་མའི་རྩམ་པ་ཅན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྤྱོད་པ་ལྟ་དགག་པ་ལྟ་བུའི་དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་
 སོགས་གཉིས་ལ། བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པའི་ལུགས་ལ་ཡུལ་གཅིག་ཁོ་ན་

འཛིན་པའི་སྒྲོ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་
 དང་ལས་དང་། འདུ་བས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། རྣམ་སོགས་བཞི་ལ། རྒྱལ་བ་པའམ་ཟད་བྱེད་པའི་ལུགས་ལ་དེ་མི་སྲིད་
 པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་བུའི་གཟི་ལྟར་དུ་མར་བདེན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། ས་སོགས་བཞི་ལ། རྒྱང་འཕེན་གྱི་ལུགས་ལ་འང་བསལ་བ་སྤྲ་མ་
 གཟུགས་སོགས། ཡུལ་དང་མིག་སོགས་དབང་པོ་ཀུན་འབྱུང་བཞི་འདུས་པའི་
 རང་བཞིན་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཞི་པ་ནི། སྤྲིང་སོགས་བརྒྱད་ལ།
 བྱངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་འང་དེ་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་སྤྲ་སོགས་དེ་ཅམ་ལྟ་
 པོ་རྒྱལ་ལུ་སྤྲིང་སྤྲིང་སྤྲིང་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་སྒྲོ་ལ་སྤྲང་བར་
 འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁུབ་ཅེན། དེ་ཅམ་ལྟ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་
 གྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཅམ་ལྟ་པོ་བདེ་སྤྱག་
 བཏང་སྤྲོ་མས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བདེན། བྱོད་ལ་ཡུལ་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྣམ་པ་
 སྤྲང་བའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་ནི། ཕྱི་སོགས་བཞི་ལ། དིག་བྱེད་གསང་བའི་མཐར་སྤྲ་
 བའི་ལུགས་ལ་འང་དེར་ཐལ། ཡུལ་སྤྲ་ཆོགས་སྤྲང་བའི་ཤེས་པ་རགས་པ་ཡོན་
 པའི་ཕྱིར།

མདོ་སྤྱེ་པའི་ལུགས་དགག་པ་ནི། རྣམ་སོགས་བཞི་ལ། འདུས་མ་བྱས་
 འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་སྤྲ་ཆོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཐལ། ཡི་གའི་སྤྱི་སྤྱི་
 སྤྱི་སྤྱི་དུ་མ་སྤྲང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་སོགས་བརྒྱད་ལ། རྣམ་པ་སྤྲ་ཆོགས་མི་སྤྲང་

བའི་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ནའང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བདེན་པར་
གྲུབ་པ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཕྱའི་རང་
བཞིན་དུ་མི་བདེན་པར་ཐལ། རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་སྣང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྣམ་པ་
དུ་མ་བཞིན།

རྣམ་རིག་པ་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བཟློད། བདེན་ཐུན་བརྟགས། དེ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སོགས་བཞི་ལ། ཇི་སྟེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱད་
དེ་འོངས་པའི་དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་སྤྱིན་པས་སྐྱུལ་པས་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་
སྣང་བའང་དོན་མེད་བཞིན་དུ་དོན་དུ་སྣང་བ་སྐྱུ་མའི་རང་བཞིན་དང་འབྲེལ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་སོགས་བཞི་ལ། ལྷ་བ་དེ་མདོ་སྡེ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་
མངོན་ཞེན་ངན་པ་མང་པོའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་དེ་དགོ་བས་ཏེ་བཟང་པོ་ཡིན་
ཡང་། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་ནམ། བརྟན་པ་མ་བརྟགས་གཅིག་ཕྱ་ཉམས་
དགའ་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་བདེན་པ་དང་། རྣམ་ཐུན་པའི་ལུགས་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སློང་བྱེད་ཆལ་ལ། རྣམ་ཤེས་བྱངས་མཉམ་པ། སྣ་
ཆོགས་གཉིས་མེད་པའི་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད།
འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་བསྟན་པ། དོན་ཁས་བླངས་པ་ལ་འང་སྟོན་མཚུངས་པ་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་སོགས་བཞི་ལ། རྣམ་ཤེས་དུ་མར་ཐལ། རྣམ་པ་
དུ་མ་དང་གཅིག་ཕྱ་བདེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པ་རྣམས་གཅིག་ཕྱ་ཐལ། རྣམ་

ཤེས་དང་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། དེ་གཉིས་ཚུལ་སོ་
 སོར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་གཅིག་དང་རྣམ་པ་རྣམས་དུ་མར་བདེན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་
 བར་འདོད་ན། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་སོགས་བཞི་ལ་རྣམ་པ་གཅིག་གཡོ་བར་མཐོང་
 བའི་ཆོ་ཐམས་ཅད་གཡོ་བ་དང་། གཅིག་སེར་བའི་ཆོ་ཐམས་ཅད་སེར་པོར་
 ཐལ། རྣམ་པ་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཕྱི་སོགས་བཞི་
 ལ། དོན་ཁས་སྤངས་པའི་ལུགས་ལ་འང་རྣམ་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་མི་བདེན་པར་
 ཐལ། སྟོན་དེ་དག་བསྟོན་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་སོགས་བཞི་
 ལ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྟེ་བར་ཐལ། རྒྱལ་ཆ་
 མེད་དུ་མ་ཅིག་ཅར་ཆོགས་པ་ལ་བཞོད་པའི་སྟོན་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ནི། གལ་སོགས་བརྒྱད་ལ། རྣམ་པ་སྟོ་ཆོགས་པ་དེ་ཤེས་པ་གཅིག་གི་རང་
 བཞིན་དུ་བདེན་ནོལ་ན། གཅེར་བྱ་བ་རིག་བྱེད་གསང་བའི་མཐར་སྟེ་བའི་ལུགས་
 ལྟར་ཡུལ་སྟོ་ཆོགས་སྟངས་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་བདེན་འདོད་ན་རྣམ་པ་སྟོ་ཆོགས་
 སྟངས་ན་གཅིག་ཏུ་མི་བདེན་པས་ཁྱབ། རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་ཆོགས་པའི་ཕུང་པོ་བཞིན།
 ཤེས་པ་འང་རྣམ་པ་སྟོ་ཆོགས་པ་སྟངས་པ་ཡིན་ནོ། རྣམ་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདོད་
 ན། སྟེ་སེར་སོགས་རྣམ་པ་སྟོ་ཆོགས་པའི་རྣམ་པ་སྟངས་པ་དང་། སྤྱི་བས་མ་
 སྤྱི་བས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཐད་དེ་བ་དུ་མ་སྟངས་པ་འདི་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 རྣམ་པ་སྟོ་ཆོགས་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བདེན་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་རྟུན་པ་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བཟླ་བ་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ། ཅི་

སྟགས་བཞི་ལ། ཁོན་རེ། རྣམ་པ་ཇུས་གཅིག་དང་ཐད་དང་ལ་བཞོད་པའི་སྒྲིན་
 དེ་ཁོ་བོ་ལ་མེད། རྣམ་པ་འདི་རྣམ་པ་དངོས་པོར་མེད་བཞིན་དུ་སྤྲང་བ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་ཟེར་རོ། གཉིས་པ་ལ། རྣམ་པ་སྤྱང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ། སྤྱིར་ཤེས་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྟགས་བརྒྱད་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། གལ་སྟགས་བཞི་
 ལ། རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། གསལ་བར་ཆོར་ཞིང་སྤྱང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱུ་བར་ཐལ། རྣམ་པའི་དངོས་པོ་ལས་ཐད་དཔས་
 ཉེ་རྣམ་པས་དབེན་པའི་ཤེས་པ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདི་
 སྟགས་བཞི་ལ། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཤེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱོད་ལ་
 རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་བདེ་བ་དང་། དཀར་པོ་ལ་
 སྒྲོན་པོ་མེད་པས་མི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་སུ་སྤྱང་བ་མི་འཐད་པ་ནི། རྣམ་
 སྟགས་བཞི་ལ། རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་སུ་སྤྱང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་
 པའི་ཇུས་མིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་པའི་མེ་ཉོག་བཞིན། བརྟགས་སྤྱང་མི་འཐད་པ་
 ནི། མེད་སྟགས་བཞི་ལ། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བརྟགས་ནས་སྤྱང་བ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ལ་བྱེད་རྣམ་ལྟན་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། ཉར་རྒྱ་བཞིན། ཁྱུ་བར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་ན་རང་སྤྲང་མཁའ་གྱི་
 ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཤར་རྒྱལ་ཉེ་བར་སྤྲང་། རྒྱལ་
 རྒྱལ་རིང་བར་གནས་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཤར་རྒྱལ་ཉེ་བར་སྤྲང་པའི་ཆ་དེ་
 རྒྱལ་རྒྱལ་རིང་བར་སྤྲང་པའི་ཆ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤར་རྒྱལ་ཉེ་བར་སྤྲང་བ་གང་

ཞིག་ ཁྱོད་ཆ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བར་རྩལ་རིང་བར་སྤང་བར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ལོ།

རྣམ་ཤེས་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་བ་ནི། གང་སོགས་བཞི་ལ། ཤེས་པ་སྤྱོད་
བའི་ཆོ་རྣམ་པ་སྤྲུལ་གས་སྤྱོད་བར་མི་འཐད་བར་ཐལ། རྣམ་པ་དང་ཤེས་པ་
འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་གཅིག་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར། དེས་འགའ་འབྱུང་བར་མི་འཐད་བར་ཐལ་བ་ནི། རྒྱ་སོགས་བཞི་
ལ། རྣམ་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན། རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། དེས་
འགའ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་བར་ཐལ། རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་ན།
གཞན་དབང་དུ་ཐལ། འབྲུལ་བའི་རྒྱ་ལས་སྤྱེས་པའི་ཕྱིར།

འཛིན་རྣམ་འབའ་ཞིག་པར་ཐལ་བ་ནི། དེ་སོགས་བཞི་ལ། གཟུང་རྣམ་
གྱིས་དབེན་པའོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། གཟུང་རྣམ་མེད་པར་འཛིན་རྣམ་
འབའ་ཞིག་པར་ཐལ། གཟུང་རྣམ་གྱིས་དབེན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། གཟུང་རྣམ་གྱིས་དབེན་པའི་ཤེས་སྤྱོད་ལྟ་བུའི་འཛིན་རྣམ་མེད་པར་
ཐལ། དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་དབང་དུ་ཐལ་བ་ནི། འདི་སོགས་བཞི་ལ། ཁོ་ན་ལེ། དོན་ལ་མེད་
ཀྱང་འབྲུལ་བའི་དབང་གིས་རྣམ་པ་སྤང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་
དབང་དུ་ཐལ། འབྲུལ་བ་ལ་རག་ལས་པ་སྟེ་འབྲུལ་བའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་
ཕྱིར། བདེན་པའི་དུ་བྲལ་སྤྱབ་པ་ནི། དངོས་སོགས་བཞི་ལ། དངོས་སོ་ཆོས་

ཅན། བདེན་པའི་དུ་མར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བདེན་པའི་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གྲུབ་པ་སྐྱབ་པ་ནི། གཅིག་སོགས་བཞི་ལ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མར་མ་
 གྲུབ་ན་བདེན་པར་མེད་དགོས་པར་ཐལ། གཅིག་དང་དུ་མ་ལས་མ་གཏོགས་
 པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་པམ་ཚུན་
 སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ། དངོས་པོ་དང་། ཀུན་རྫོབ་
 གྲིང་བོ་ངོས་བཟུང་། འབྲུལ་རྒྱ་བདེན་པ་བཀག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སོགས་
 བཞི་ལ། དངོས་པོ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། རྩན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་བཀག་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་བདག་གིས་དགག་མི་རིགས་པར་ཐལ། བདེན་པར་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ན་ཆོད་མས་དགག་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་བཞག་
 པ་མ་ཡིན་པར་བདག་རྒྱ་སྤྲ་མ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མ་སོགས་
 བཞི་ལ། མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་མི་བཟོད་པ་དང་། སྤྱི་འཛིག་
 བྱེད་པ་དང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་
 སྙད་པའི་ཆོད་མས་ཆེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བརྟགས་སོགས་
 བརྒྱད་ལ། བུམ་པ་སོགས་ལ་རྒྱ་བདེན་པ་མེད་ན་མི་རུང་། ཞེས་བཏེན་ལེགས་
 པ་སྤྲས་པ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱ་བདེན་པ་མེད་ཀྱང་རིགས་འབྲུ་སྤྲ་མ་ལས་འབྲས་བུ་
 ཕྱི་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་བདེན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བདེན་པ་བཀག་ཟིན་པའི་

ཕྱིར།

དེ་ལ་སྐྱེ་ཀ་སྤང་བ་ལ། མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། ལུང་
འགལ་སྤང་བ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན། དེ་ལ་ཙོད་བ་སྤང་བ། ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་དེ་དང་གཞན་ལས་བྱུང་འཕགས་
ཚུལ། ལུགས་འདི་རྟོགས་ན་སྟོང་རྗེ་དང་དང་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་
ནི། དངོས་སོགས་བཞི་ལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་ན། མངོན་སུམ་
དང་འགལ་ལོ་ཞིན། བདེན་པ་བཀག་པས་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་
པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་བ་ཐོད་ཀྱི་དངོས་པོ་བཀག་
གི་ཐ་སྟོང་པའི་ཆད་མས་རྙེད་དོན་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར། རི་སྐྱད་བཤད་པའི་མངོན་
སུམ་དང་འགལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་སོགས་མཐའ་བཞི་པོ་བདེན་པར་ཁས་མ་སྤངས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་སོགས་བཞི་ལ། ལུང་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་
སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པར་གསུངས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡང་དག་པར་གྲུབ་
པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དམ་སོགས་བརྒྱ་གཉིས་ལ། ལྷ་གྲུ་
བདེན་མེད་ཆོས་ཅན། རྣམ་གངས་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཐལ། རིགས་
ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་རྙེད་དོན་གང་ཞིག་ བྱེད་གོམས་པ་ལས་མཉམ་གཞག་མི་
རྟོག་ཡེ་ཤེས་གསར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་སྐྱོས་པ་ཀུན་ལས་གོལ་
པར་ཐལ། དགག་བྱ་བདེན་སྐྱེ་མེད་པ་བཞིན་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་དོན་དམ་

བར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། སྐྱེ་མེད་དོན་དམ་བར་མ་གྲུབ་བར་ཐལ།
 དགག་བྱ་བདེན་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བར་ཐལ། བདེན་སྐྱེ་མེད་ན་མཉམ་
 གཞག་གི་གཟིགས་ངོར་དེ་བཀག་པའི་ཆོག་གི་སྐྱ་མི་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དགག་གཞི་མེད་པ་ལ་དགག་སྦྱ་སྦྱར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་བཏགས་ལ་དགག་
 སྦྱ་སྦྱར་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བར་འགྱུར་གྱི་བདེན་བར་མ་གྲུབ་བར་
 ཐལ། དགག་བྱ་རྟོག་བཏགས་བཀག་པའི་བཀག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཚོད་སྤོང་ལ། ལྷན་པོས་སྤོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་བར་ཐལ་བ།
 སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་མེད་བར་ཐལ་བ། སྐབ་ངག་མེད་བར་ཐལ་བ།
 ལས་འབྲས་སོགས་མེད་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །
 དང་པོ་ནི། འོན་སོགས་བཞི་ལ། མི་མཁས་པ་གནག་ཇི་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤོང་
 ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་བར་ཐལ། དངོས་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གང་
 ཞིག་ །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་གྱི་ངོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་
 ནི། མ་ཡིན་སོགས་བཞི་ལ། །དངོས་པོ་བདེན་མེད་ཡིན་ཀྱང་གནག་ཇི་ལ་སོགས་
 པས་སྤོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐོག་མ་མེད་པ་
 ནས་དངོས་པོ་བདེན་བར་སྦྱོ་བཏགས་པའི་འབྲུལ་པས་རྒྱད་བསྐྱད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འོན། སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་མེད་བར་འགྱུར་པོ་
 ཞེ་ན། དེ་སོགས་བཞི་ལ། ལྷན་པོས་མི་རྟོགས་ཀྱང་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་

ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། ཚོགས་སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 གྱིས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས། ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་མཛོད་སུམ་གྱིས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཞུང་སོགས་བཞི་ལ། དངོས་པོ་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་
 ཉགས་སྤྱོད་སྒྲུབ་ངག་སོགས་མེད་པའི་སྤྱོད་མེད་པར་ཐལ། ཟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 བྱུབ་མཐའ་ལ་བྲགས་པའི་ཆོས་ཅན་སོགས་སྤངས་ནས་མཁས་པ་ནས་བྱིས་པའི་
 བར་ལ་བྲགས་པའི་དངོས་པོར་སྤྱང་ཅམ་འདི་ཆོས་ཅན་སོགས་སུ་འཛོག་པའི་
 ཕྱིར། དེ་མིན་ན་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་བྱུབ་པས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ལ་
 ལན་གདབ་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། ཟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུབ་མཐའ་བརྟགས་པ་ཁོན་
 ལ་བརྟགས་སྤྱོད་དོན་གསུམ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་
 བཞག་ཏུ་མི་རུང་པའི་སྤྱོད་མེད་པར་ཐལ། མཁས་པ་ནས་བྱིས་པའི་བར་གྱི་རྟོག་
 མེད་ཤེས་པ་ལ་སྤྱང་བའི་དངོས་པོ་སྤྱང་ཅམ་འདི་མི་འགོག་པའི་ཕྱིར།

ལས་འབྲས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་ལ། སྤྱི་བ་སྤྱི་བྱི་མི་འཐད་པར་ཐལ་
 བཤ། ཀྱན་ཉོན་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ། ཚོགས་རྫོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའོ།
 དང་པོ་ལ། ཉགས་དགོད། དེ་སྐྱབ་པ། ཉག་ཆད་ཀྱི་སྤྱོད་མེད་པ། སྤྱིད་པ་ལས་
 ཐར་བ་སྤྱིད་པར་བསྐྱན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སོགས་བཞི་ལ། སྤྱིས་མ་ཐག་གི་
 དངོས་པོ་མེད་པའི་རྟོག་པ་འདི་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་སྤྱུ་མ་སྤྱོད་དུ་སོང་སྟེ།
 རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་གོམས་པ་བཞིན། གཉིས་པ་ནི་འདི་སོགས་

གོ་ལྟོག་ ལོག་ལཱ་ལི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་ལོག་བཞིན། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་
བས་ཀུན་ནས་མ་བསྐྱངས་པའི་སྦྱིན་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟོབས་རྒྱུང་
སྟེ། བྱོད་རྒྱ་སྦྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་
ལས་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་བཞིན། དེར་ཐལ། དངོས་པོར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་
ཆད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། སྦྱིག་རྒྱ་རྒྱུར་འཛིན་པ་བཞིན། སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་
ནས་བསྐྱངས་པའི་སྦྱིན་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་རྣམ་དག་འབྱུང་སྟེ། རྒྱས་པའི་རྒྱ་
རྣམ་དག་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ས་བོན་བྱང་པའི་ཐུ་གུ་འབྱུང་བ་བཞིན།

ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བཞི། རྒྱ་སོགས་བརྒྱད་ལ། རྒྱ་འབྲས་
ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་འདི་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་རྣམས་ལས་གཞན་མིན་པར་
ཐལ། མངོན་སུ་མ་ཆད་མས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱུང་
པར་ཐལ། ཉུགས་དེ་ཡིན་ན་ཤེས་པའི་རྣམས་སུ་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་
ཅན། ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཅམ་གྱིས་བདག་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་དོན་གྱིས་
དབེན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་སེམས་ཅམ་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། དོན་དམ་པར་གཅིག་
དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།

ཐེག་ཆེན་གྱི་ངོ་བོ་དེ་དང་གཞན་ལས་འཕགས་ཚུལ་ནི། ཚུལ་སོགས་
བཅུ་གཉིས་ལས། ཆོགས་སྟོར་བའི་སེམས་དབའ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་
ཅན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་སེམས་ཅམ་གྱི་ཚུལ་
དང་། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ལ་ཞོན། སྤར་

བཤད་པའི་རིགས་པའི་སྐབ་སྐྱོགས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུས་
དཔག་མེད་འཁོར་བའི་སྤྱིད་དུ་འཆི་བ་མེད་པའི་གོ་འཕང་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་ཡང་
དག་པའི་བདུད་རྩི་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། བྱུང་འཇུག་
དང་དབང་ཕྱག་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་སྤྱི་བོ་ཉན་
རང་དབང་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉན་ས་སུ་མི་སྤྱོད་བར་ཐལ། ཕྱགས་མེད་དག་
པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉག་གཅིག་གིས་རང་དབང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་
སྤྱོད་པའི་པའི་ཕྱིར།

ལྷགས་འདི་རྟོགས་ན་སྤྱིར་མེད་དང་དང་བ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་མཆན་ནི། དེ་སོགས་
བརྒྱད་ལ། ཆོགས་སྤྱོད་པའི་སེམས་དབང་དག་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ལ་བ་རྣམས་ལ་
སྤྱིར་མེད་སྤྱི་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཐར་ལམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་
མཐའ་ལ་འཆེལ་ཞིང་གཞིལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་མེད་དང་ལྷན་པའི་
ཆོགས་སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། སྐབ་བ་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོ་སྤྱི་
བར་འགྱུར་ཏེ། སྐབ་པའི་ལྷགས་ལས་ལྷགས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཐར་ལམ་ལས་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་སྤྱིར་པོ་མེད་པར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར།

བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་སྤྱོད་དཔོན་
ཞི་བ་འཆོས་མཛད་ལ། དེའི་ཡོན་ཏན་ནི་བདག་དང་སོགས་སོ། །དག་གི་དབང་
ཕྱག་ནི་མེད་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་སོ། །ཟེའབྱ་སྤྱི་བོས་ལེན་པ་ནི་དེ་ལ་དངོས་
སུ་ཆོས་ཉན་པའོ།

མཁས་པའི་དབང་པོ་དཔལ་ལྷན་ནི་བ་འཛོམས། །ལེགས་པར་བཤད་པ་
དབུ་མའི་རྒྱུ་འདི་ལ། །སྤྲ་མའི་གསུང་བཞིན་བཟུང་བྱང་འདི་བྱས་པས། །འགྲོ་
ཀུན་ཐེག་མཆོག་ལུགས་ལ་མཁས་པར་ཤོག། །བདག་ཀྱང་དཔལ་བའི་རྟེན་བཟང་
ཐོབ་གྱུར་ནས། །ལེགས་གཉེན་མཆོག་རྣམས་གྲུས་པས་བསྟེན་བྱེད་ཅིང་། །ལྟ་
ངན་ལོག་པའི་གཡང་ས་རབ་སྤངས་ནས། །མཁས་པའི་དབང་པོ་ནི་འཛོམས་
བར་ཤོག། ॥

ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྲ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་
གསུང་རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་བཟུང་བྱང་བྱས་པ་དག་བར་གྱུར་ཅིག། །འདིས་
ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་སྟོ་ཐམས་ཅད་དུ་
དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། ॥མཆོལ་།

༡༣། །དབུ་མ་ལྟ་བུའི་བྲིད་ཡིག་བཞུགས་སོ།།

ཨ་ཤི་ཙཱ་ཁ་པ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པ། ༡༣༥༧-༡༣༧༤

༡༣། །ན་མོ་གུ་རུ་ཡུ་རུ་མཉུ་བྱི་ཡེ། རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་
ནས། །གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་སྟོན་བྱ་སྟེ། །སྐྱབས་སོང་ཚོགས་བསགས་སྐྱབ་བ་
སྐྱངས། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྟོག་སྟོམ། །སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
རང་བཞིན་དང་། །ཟབ་མོ་གདམས་བ་བདག་གིས་ནི། །སྐལ་ལྷན་བྱང་རྒྱུ་སྐྱབ་
བ་པོས། །སྤང་སྤྱང་འཁོར་འདས་ཚེས་རྣམས་ཀུན། རྟེན་འབྲེལ་གང་ཡང་རང་
བཞིན་མེད། རྟིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་བར་བཞག །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྤང་
པོའི་ཚོགས། །གང་ཡང་བདག་རྟུ་མ་གྲུབ་ལ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་བདག་མེད་
པས། །བདག་མེད་དོན་འདི་ཤེས་པར་བྱ། །ལུང་པོ་ལྟ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །
འབྱུང་བ་འབྱུང་འགྱུར་དག་མི་དག། །སྤང་སྤྱང་འཁོར་འདས་ཚེས་རྣམས་ཀུན། །
རྟེན་འབྲེལ་གང་ཡང་རང་བཞིན་མེད། །སྐྱེ་འགག་གནས་བ་དང་བྲལ་ཞིང་། །
ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་བརྗོད་ལས་འདས། །སྟོས་བྲལ་དབྱེར་མེད་ཟབ་ཞི་འདི། །
གང་གིས་ཤེས་པས་བྱ་ངན་འདས། །སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུའི་བྲིད་ཀྱི་རྗེ་རྗེའི་
ཚིག་དགོལ། །

༡༣། །ལྷ་མ་དང་རྗེ་བརྟན་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆམ་ལོ། །
འདིར་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུའི་བྲིད་སྟོན་པར་བྱེད་བ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ།

སྒྲིལ་འགོ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྩེ་ལ་འོ་སྤྱད་པའོ། །དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིལ་
 ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་སྒྲིལ་བུ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་པའོ། །དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པར་བྱ་
 སྟེ། དང་པོ་སྒྲིལ་འགོ་གསུངས་པ་ནི། སྤྱབས་སོང་ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་པ་
 སྤྱངས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་བྱིན་རྒྱལ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་སྤྱི་མཐོང་རྣམས་འབྱོར་སྒྲོམ་པ་
 དང་། ཚོགས་བསགས་པར་བྱེད་པ་མཐུལ་གྱི་ཁྲིད་དང་། སྒྲིབ་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་
 ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་སྒྲོམ་བརྒྱས་བྱ། །པལ་ཆེ་བ་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གཉིས་ལས་ཅམ་པོ་དང་། བྱད་པར་ཅན་ནོ། །
 དང་པོ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་བརྒྱུག་སྒྲོམ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་
 འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉིས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་
 བཅའི་གཤམ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་དང་
 ལུགས་བརྒྱུག་བསྒྲོམ་པ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བདག་
 ལྷ་ངར་འཛིན་སྤངས་ནས། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་དུ། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་བསྒྲོམ་པ་དང་། ལུགས་བརྒྱུག་སྒྲོམ་པ་
 གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ལུགས་འབྱུང་བསྒྲོམ་པ་ནི། མ་རིག་པ་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་
 པ་སྟེ། བྱང་པོ་ལྷ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལ་གང་ཟག་དང་། སེམས་
 ཅན་དུ་བཟུང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་བདག་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་ནམ་རང་གིས་
 རང་ཉིད་ལ་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་དང་། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བ་

དང་། མི་བདེ་བ་ལ་བདེ་བར་བརྩུང་བ་སྟེ། བྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
 བྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། འདི་ནི་བདག་གི་གཉེན་དང་བཤེས་དང་། གྲོགས་དང་ཉེ་
 འབྲེལ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། བདག་ལ་ཕན་བདགས་པ་དང་། བདག་གི་སྤྱོད་པ་ལ་
 རོ་ཞེས་བསམས་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལས་དཔག་མེད་
 གསོག་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་འདི་ནི་བདག་གི་དབང་ཡིན་ནོ། །གཞོད་བྱེད་མི་མ་ཐུན་
 བའི་སྤྱོད་པ་ལ་རོ་ཞེས་བསམས་ནས། ཞེ་སྤང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལས་
 དཔག་མེད་གསོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་དང་རང་གི་སྤྱོད་པ་སུ་མ་ངོན་
 བར་རྩོམ་སྟེ་བརྩུང་བ་རྣམས་ལ་ནི། བདེ་སྦྱིད་དང་། སྙན་བྲགས་དང་། ལོངས་
 སྦྱོད་དང་། རྟེན་བཀྱར་དང་། ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་པར་བྱེད་
 འདོད་པའི་འདོད་ཆགས། ཡང་རང་གི་དབང་དང་། མི་མ་ཐུན་བའི་སྤྱོད་པ་མ་ངོན་
 བར་བརྩུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མི་སྟོན་པ་དང་། བྲགས་པ་ངན་པ་དང་། དབུལ་
 ཞིང་འཁོངས་པ་དང་། ཆེ་ཐུང་བ་དང་། ཉན་མང་བ་དང་། བཀྱ་མི་ཤིས་པ་དང་།
 ཉེས་པའི་ཚོགས་འབའ་ཞིག་འོང་བར་དོགས་པའི་ཞེ་སྤང་དང་། དེ་ལྟར་ཆགས་
 སྤང་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱུར་ནས། འབྱུག་པ་དང་། འཐབ་རྩོད་དང་། བརྒྱུ་
 སེམས་དང་། གཞོད་སེམས་དང་། ལོག་ལྷ་དང་། སྤྱོད་གཙོད་པ་དང་། མ་
 བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་དང་། དག་འབྲུལ་བ་
 དང་། ཆོག་རྩུབ་པ་དང་། སྤྲོ་མ་དང་བརྟུན་དང་། གཞན་ཡང་ཐུག་དོག་དང་
 འབྲུན་སེམས་དང་། བརྒྱུས་ཚོས་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཁྱེ་

བའི་རྒྱན་བཞིན་དུ་བྱུང་ནས། སྤྲུག་པའི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསགས་
 ནས། ངན་སོང་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བཅོད་གྲགས་མེད་པར་སྤྱོད་
 བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་འབྱུང་བ་འདི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཁོ་ན་ལ་
 བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའོ། །འདུ་བྱེད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་
 བའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དང་གཟུགས་ཏེ། མིང་ནི་བཞི་སྟེ། ཚོར་བ། འདུ་
 ཤེས། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་བའོ། །གཟུགས་ནི་ལ་མའི་བྲ་བྲག་འདྲེས་
 ནས་རྩར་རྩར་པོ་ལ་སོགས་པ་རིམ་བཞིན་འབྱུང་བ་རྣམས་སོ། །མིང་དང་
 གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་ཆེད་རྣམས་འབྱུང་བ་སྟེ། དབང་པོ་དང་། རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་དང་། ཡུལ་གསུམ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེག་པ་འབྱུང་བའོ། །དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྤྲུག་བཏང་སྟོངས་པ་གསུམ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་
 ཚོར་བ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ཡིན་ན་མི་འབྲལ་བར་ཉམས་སུ་
 སྤྱོད་འདོད་ཀྱི་སྟེད་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡིན་ན་དོར་བར་འདོད་པའི་སྟེད་པ་
 དང་། ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ན་བཏང་སྟོངས་སུ་བཞག་པར་འདོད་པ་སྟེ་སྟེད་པ་
 འབྱུང་ངོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་དངོས་སུ་སྤྱོད་ཞིང་དང་དུ་སྒྲངས་པའི་ལེན་པ་
 འབྱུང་ངོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངན་སོང་དང་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་བར་
 བྱེད་པའི་སྟེད་པ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངན་སོང་དང་སྤྱོད་པའི་ཚོགས་
 རྣམས་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གླིང་འབྱུང་སྟེ། བླ་བཞི་ལུས་ཡོངས་སུ་
 སྒྲིན་པའོ། །ཤི་བཞི་ལུས་ཡོངས་སུ་དོར་བའོ། །ཡང་སྤྱོད་བསྐྱེད་པའི་མ་རིག་པ་

དང་། འདུ་བྱེད་ནམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོ་འདིའི་མིང་དང་གཟུགས་ནས་
 སྲིད་པའི་བར་འབྱུང་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་བ་དང་། ཁྱིའི་འབྱུང་
 བའོ། །ཡང་ཆོ་འདིའི་མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་ནམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མའི་མིང་གཟུགས་ནས་སྲིད་པའི་བར་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་དེའི་ཡང་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་བ་དང་། ཁྱིའི་འབྱུང་། །དེ་བཞིན་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས། དེ་ལྟར་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཐོ་ཚུན་གྱི་
 རྒྱན་ལྟར་རང་དབང་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་
 མཐའ་མེད་བཟོད་སྒྲགས་མེད་པ་སྤྱོད་བར་བྱེད་དེ། །དེ་ཐམས་ཅད་བདག་ཏུ་
 འཛིན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་བརྒྱུག་སྒྲོམ་པ་ནི་དེ་ལྟར་ངན་སོང་འཁོར་
 བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས། །
 ངན་སོང་དང་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤངས་
 པས་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྲིད་བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི་སྐྱག་
 བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆུ་པོའི་རྒྱན་བཞིན་དུ་འབྱུང་སྟེ། སྐྱག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་
 རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དཔེར་ན་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེ་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་ཆུ་ཕན་ནམས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །
 འོ་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་གང་གིས་སྤངས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་མ་ཡིན་པའི་དགོ་བའི་བྱ་བ་ནམས་

གྲིས་སྤངས་པར་མི་རྒྱས་སམ་ཞེན། དེ་རྣམས་གྲིས་ཀྱང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡན་
 ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཞེས་པ་སྤྱད་ཀྱིས་ལ་སོགས་པེ་པེར་
 ཟུང་པེ་ཅོམ་གནས་སྤྱབས་འགའ་ཞིག་དག་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་
 ཐོས་བསམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། བདག་ནི་མཁས་
 པོ་སྣམ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་ང་རྒྱལ་ཏེ། སྤྱད་ཀྱིས་པེ་ཅོམ་སེམས་དང་། བརྟམ་
 ཆོས་དང་། གཞན་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་དུ་གསོད་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་པ་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གི་
 དཔེན་པའི་གནས་སུ་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱུའི་ངོ་པོ་བསྐྱབ་ཅིང་གནས་ཏེ་ཡོན་ཏན་ཅུང་
 ཟད་དམ་ཆེན་པོ་ཡང་རུང་སྟེ། རང་གི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དང་། དེས་ཀྱང་ཏུང་
 རྒྱལ་ནས། །གཞན་དཔེན་པའི་གནས་སུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་མཁས་པ་
 དང་། །བརྟེན་པ་ལ་སོགས་སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྤོད་པ་དང་། སྤྱད་ཀྱིས་ལ་
 སོགས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིན་པ་བཏང་བ་དང་།
 རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྐྱང་བ་དང་། །བཟོད་པ་སྤོམ་པ་དང་། །བརྟོན་འབྱུང་རྩལ་པ་
 དང་། །བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། གཞན་ཡང་དགེ་བའི་བྱ་བ་
 གང་བྱེད་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་འབའ་ཞིག་གི་གཉེན་པོ་བྱེད་
 ཅིང་། གནས་སྤྱབས་ཀྱི་བདེ་འབྲས་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བར་བྱེད་ཀྱང་། །གཏན་
 གྱི་བདེ་བ་ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །སྤྱིབ་པ་
 ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་།

ལུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མ་གཏོགས་པའི་
 དགོ་བའི་བྱ་བ་གཞན་གྱིས་བདག་འཛིན་སྤོང་བར་མི་རུས་ལ། ཇི་སྲིད་བདག་
 འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། ངར་འཛིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི་ངན་སོང་འཁོར་བའི་
 སྤྱག་བསྐལ་ལས་གྲོལ་བའི་གནས་སྐབས་མེད་དེ། འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱབ་གྱི་ཞལ་
 སྤྲན་མ་གྱང་། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོ་འཛིན་ཡོད་པ། དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད།
 ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། སྤོབ་དཔོན་རྩ་བ་གྲགས་པའི་ཞལ་སྤྲན་མ་གྱང་། དང་པོར་ཞེས་བདག་
 ལ་མངོན་ཞེན་ཅིང་། བདག་གིས་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་སྐྱེད་པ། །ཟླ་ཆུན་
 འཕུན་ལྷན་རང་དབང་མེད་པ་ཡིས། །འགོ་ལ་སྦྱིང་རྗེས་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད། །
 ཅས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས། ལུས་དང་།
 སྤྱོད་དང་། རྩིད་པ་དང་། བཀུར་སྡིད་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་། མཐའ་ན་
 བཟའ་བ་དང་། བརྟུང་བ་ཅེས་ལ་མི་ཆགས་པར་ལུས་དང་མགོ་ལ་མེམོར་བ་
 བརྒྱུག་པ་བཞིན་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་དང་། དཀའ་སྤྱད་དཔག་མེད་མཛེད་
 དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཚན་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མ་བསྟེན་ཏེ། གདམས་པ་ཟབ་མོ་ཉམས་
 སུ་ལེན་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལྟ་དང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། བདག་ཏུ་
 འཛིན་པ་འགོག་པར་བྱའོ། །དེ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་གྱི་ཆོགས་རྣམས་འགག་
 བོ། །དེ་འགགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་རྣམས་འགག་བོ། །དེ་འགགས་
 པས་མིང་དང་གཟུགས་རྣམས་འགག་བོ། །དེ་འགགས་པས་སྤྱི་མཆེད་འགག་

གོ། རྟེ་འགགས་པས་རིག་པ་དང་། རྟེ་འགགས་པས་ཚོར་བ་དང་། རྟེ་
འགགས་པས་སྤྲེད་པ་དང་། རྟེ་འགགས་པས་ལེན་པ་དང་། རྟེ་འགགས་པས་
སྤྲིད་པ་དང་། རྟེ་འགགས་པས་སྦྱིབ་པ་དང་། རྟེ་འགགས་པས་གྲོལ་འགགས་པ་
སྟེ། རྟེ་ལྷ་རྣམས་ལྟུག་བསྟུལ་སྦྱང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་
ལས་འབྱུང་ལ། བན་བདེའི་འབྱུང་གནས་ཐམས་ཅད་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ལས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། རྟེ་རྣམས་ཀྱི་ནི། རྟེ་འབྲེལ་
ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྟོག་བསྟོམས། ཞེས་གསུངས་པ་བསྟན་པའོ།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་བྱད་པར་ལ་གཉིས་ལས། ཐོག་མར་བསྐབ་བྱ་
བསྟན་པ་དང་། ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པའོ། རྟེ་པོ་ནི་གནས་ཁང་གི་
འོག་རང་ལ་ཡང་སྤྲུགས་པ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། སྟེ་རང་དུ་ཡང་མྱོད་པ་ཤས་ཆེ་བ་
སྤངས་ཤིང་། སྤྲུག་བཞེད་པ་ཉོ་གང་རན་པ་བར་ཁང་ལྷ་བྱ་ལ་བྱའོ། བཟའ་
བཏུང་ཡང་མང་ཉུང་ལ་སོགས་རན་པར་བྱའོ། གྲོགས་ངན་སོགས་དགོས་ཏེ་གྱི་
འགལ་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་སྤང་། ཟས་གོས་སོགས་མཐུན་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་བྲལ་བས་སྤུ་
ཚུད་པར་བྱས་ལ། སྤྲུབ་པ་ལ་གནས་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་འཐེན་འཐགས་
དང་། གཞན་བྱ་བ་གར་ཡང་སྤྲུབ་མི་དགོས་པར་དགོས་ཏེ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པར་
ཚུགས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྟན་པའོ། རྟེ་
པོ་ནི། སྤྲུག་སྤང་སྤྲུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ཟབ་མོའི་གདམས་པ་བདག་གིས་

ནི། རྒྱལ་ལྷན་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་པོས། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག །
 ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་སྟེ། འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་དང་།
 རྗེས་ལ་ཉམས་སྒྲུང་ངོ་སྟུང་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་རང་བཞིན་དང་།
 གསུང་གི་རང་བཞིན་དང་། ཐུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 བསྟོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་ཉམས་སྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་
 ཆོས་གསུམ་སྟེ། རང་གི་ལུས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་རུ་སྟོམ་པ་དང་། གནས་གསུམ་
 གང་རུང་དུ་སྒྲུ་མ་སྟོམ་པ་དང་། བྱམས་སྟོང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟོམས་
 ཏེ། ཉམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ལ་ངེས་པར་བདག་གིས་བྱའོ། །དེའི་ཆེད་དུ་བདག་གིས་ལམ་
 ཟུང་མའི་གདམས་པ་འདི་ལྷ་བྱ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱའོ། །བསམ་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་བསྟོམ་པར་བྱའོ།

སྤྱི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ། རིགས་ལྡེའི་རང་བཞིན་དང་། རིགས་
 གསུམ་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། རིགས་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟོམ་
 པའོ། །དང་པོ་རང་ཉིད་འཇམ་དཔལ་སྐྱུ་མདོག་དཀར་པོ། དེའི་སྤྱི་བོར་སྒྲ་མའི་
 བདག་ཉིད་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དཀར་པོ། དེའི་ཐུགས་ཀར་རྒྱ་བའི་གདན་ལ་ཨོ་
 དཀར་པོ། རང་གི་སྤྱིན་མཚམས་ཀྱི་ཐད་ཀར་ནམ་མཁར་རྒྱ་བའི་གདན་ལ་མི་
 བསྟོད་པ་སྟོན་པོ་མཐོག་དང་བའམ། ཆོན་གང་ཙམ་བསྟོམས་ཏེ། གསུམ་གའང་
 ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་མཉམ་གཞག་གི་ཐུག་རྒྱ་མཛད་པའི་མཐེབ་སྤྱིན་གྱི་བར་

དུ་མེ་ཏོག་ཤུབ་ལ་འཛིན་ཅིང་སྒྲིམ་གྱི་ཐང་ཀར་ཁ་སྤེ་བའི་སྤྲེང་དུ་རྫོང་དང་བིལ་བུ་
 ཡོད་པ། ཞབས་རྫོང་འཛིན་སྒྲིམ་བྱུང་གིས་བཞུགས་པ། དར་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་
 རྣམས་གྲིས་སྒྲིམ་པ། ཞི་བ། འཛུམ་པ། སྒྲིམ་དངས་གཟི་བུ་འཛིན་དང་ལྷན་པ།
 སྒྲིམ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྷ་བུ་ཞིག་སྒྲིམ་པ་
 དང་། རང་གི་སྒྲིམ་ཅེའི་ཐང་གྱིས་གཞི་ལ་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་སྒྲིམ་རྫོག་ཅམ་དེ་བས་
 རྒྱང་ཟད་ཆེ་ཡང་རྒྱང་ལ་བྱིས་པའམ་སྒྲིམ་པར་བྱས་ཏེ། ཀར་པ་གཉིས་རྫོང་འཛིན་
 སྒྲིམ་གྱང་དང་ལག་པ་གཉིས་མཉམ་གཞག་བྱས། སྒྲིམ་ཆོགས་བྱང་པོར་
 བསྐྱང་། ཐིག་སྒྲིམ་ཅེར་གཏད། མགྲིན་པ་རྒྱང་ཟད་བཀྲུག་ལུའི་ཅེ་མོ་རྒྱན་ལ་སྒྱུར།
 དབྱུང་པ་བྱང་པོར་བསྐྱངས་ནས་ལུས་ལ་སྒྱུར། སེམས་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་
 བ་དུས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་ལེགས་ཉེས་གང་གི་ཡང་རྫོག་པ་མེད་པར་མདུན་གྱི་ཡི་
 དམ་གྱི་སྒྲིན་མཆོམས་སམ་ཐུགས་ཀ་གང་རྒྱང་དང་། སྒྲིམ་འཛིན་ཐུགས་ཀའི་ཨོ་
 དང་། སྒྲིམ་ཅེའི་ཐང་གྱི་ཐིག་ལེ་ལ། དམིགས་པ་རེ་མོས་སུ་སྒྲོ་ལེན་བྱས་ལ་མཉམ་
 པར་བཞག་གོ། རྡོ་ཡང་རྒྱང་པ་ན་བ་ཐིག་ཆ་བ་མཆི་མ་འབབ་པ་སོགས་གང་
 བྱུང་ཡང་ལུས་གནད་མི་བཤིག། རེག་པ་ལ་སོགས་མི་བྱ་བར་དེ་ཀར་བཞག་
 བས་མན་ཡོང་། དམིགས་རྟེན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་ཡུན་རིང་བར་གཏད་
 རས་གནས་གྱང་རྫོགས་པ་ཆོད་པ་དཀའ་བས། དམིགས་རྟེན་གཅིག་ལ་ཡུན་རིང་
 ཡང་མཆི་བརྒྱ་རྩ་བབྱང་བའི་ཆོད་ལས་ལྷག་པར་གནས་པར་མི་བྱ། ཡུན་རྩ་ཅང་
 བྱང་བ་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། མཆི་བདུན་ཅམ་བརྒྱ་ཅམ་བབྱང་བའི་ཆོད་ཅམ་མཉམ་པར་

བཞག་གོ། །དེ་ནས་གཞན་རྣམས་སྤར་དང་ཁྱད་མེད་པ་ལ། མདུན་གྱི་ཡི་དམ་
 སྤྲོན་པོ་དེའི་ཚབ་རྒྱ་ཡི་དམ་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་། ལྗང་ཁྱད་དང་། དཀར་པོ་
 རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་ལ་དམིགས་པ་རེ་རེ་སྟེ། དམིགས་སྒྲོར་ལྔ་བྱའོ། །དེ་ཡང་
 དམིགས་རྟེན་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་འགགས་
 རས་སེམས་རྟོག་མེད་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་འདོད་པ་ཡིན་པས། དམིགས་
 རྟེན་ལ་རྟོག་པ་མཐོང་བ་དང་། གཞན་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་གང་སྒྲུལ་གྱང་འཕྲོ་
 བྱེད་དེ་བཅད་ནས། སེམས་རྟོག་མེད་གྱི་ངང་ལ་མ་ཡེངས་པར་གནས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་རིགས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་པ་ནི། གཞན་རྣམས་
 གོང་དང་འབྲེལ་པ་ལ། ཡང་ཡི་དམ་དཀར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། སྤྲོན་པོ་དང་
 གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དམིགས་པ་སྒྲོར་རེ་བྱས་ནས་མདུན་དུ་བསྒྲོམ་པའོ། །
 འདི་རྣམས་ལ་དམིགས་སྒྲོར་རེ་རེ་ལ་ཡུན་རི་ལྷར་བྱང་ཡང་ཞག་ལྔ་ལས་བྱང་
 བ་མི་བྱའོ།

གསུམ་པ་རིགས་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ནི། རྟོ་རྟོ་
 སེམས་དཔའ་འཕྲོ་རྟོ་རྟོ་འཆང་གང་རུང་ཞིག་མདུན་དུ་སྒྲོམ་པ་སྟེ་གཞན་རྣམས་
 གོང་དང་འབྲེལ། །དེ་ལྷར་སྒྲུའི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་པ་ལ་དམིགས་པ་དགའོ། །
 དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་དུས་སུ། ཏཱ་ཅང་འཕྲོ་བ་གས་ཆེ་
 རས་སེམས་མི་གནས་ན། རང་གི་སྤྱི་བོའི་བླ་མ་དེ་སྤྱིང་གར་སྒྲོམ། མདུན་གྱི་ཡི་
 དམ་དེའི་སྤྱིང་གའི་ཐད་ཅམ་ལ་བསྒྲོམས་ནས་སྤར་བཞིན་སེམས་འཛིན་ནོ། །

བསྐྱོམ་ལུགས་ཏེ་ཅང་ཡང་ལུས་སེམས་བརྩུར་བྲགས་ན་སྤྱིར་རྒྱུང་ལ་སོགས་
གོགས་འབྱུང་ཞིང་། སེམས་གནས་སུ་མི་འདོད་པས། ལུས་ཀྱི་ལུས་གནད་མ་
འབྱུགས་ཅམ་བྱས་ལ་སྐྱོད་ལ་བཞག །སེམས་ཀྱི་དམིགས་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས།
རྟོག་པའི་འཕྲོ་འདུ་གང་བྱུང་གི་འཕྲོ་ཐད་དེ་བཅད་ནས། སྐྱོད་ངེས་པའི་ངང་ནས་
རྟོག་མེད་ཀྱི་ངང་ལ་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་གཡོ་བ་མེད་པར་མ་ཡེངས་པར་མཉམ་
པར་བཞག་གོ །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་བྱ་སྐྱོད་ཐམས་ཅད་ངེས་གཅིག་ལ་
སྤངས་ཏེ། གང་ལ་ཡང་རྟོག་དབྱེད་རེ་དོགས་མི་བྱ། གལ་ཏེ་ལུས་ངག་གི་དགོ
སྐྱོར་གལ་ཆེན་ཡོད་ན། ཉི་མའི་གུང་དང་བཟའ་བརྒྱུང་ཆར་མ་ཁད་ལ་བྱ་ཞིང་།
དེ་ལྟར་མེད་ན་དེའི་དུས་སུ་སྤྱོད་སེམས་སུ་འགོ་བ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟོག་བ་དང་།
བྱམས་སྤྱིར་རྒྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཆ་རེ་ཅམ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་མ་ཡིན་པ་
རྣམས་ལ་སྐྱོམ་ཁོན་བྱས་ལ་མཚན་མོ་ཡང་སྟོད་ཐོ་རངས་གཉིས་ལ་རིག་པ་
གསལ་བས་སྐྱོམ་ཞིང་། རྣམ་གུང་ལ་རྣམ་པར་གཞན་གྱིས་ཉལ་ཏེ་གཉིད་བཅག་
པར་མི་བྱའོ།

གཉིས་པ་གསུང་གི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱོམ་པ་
ནི། རང་ཡི་དམ་དམར་པོ་སྤྲོ་མ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དམར་པོ་
མགྲིན་པར་བསྐྱོམ། ས་གཞིའི་ཐིག་ལེ་དེ་དམར་པོར་གྱུར། མདུན་གྱི་ཡིད་མ་གྱི་
ཆབ་ཏུ་ཡིག་འབྲུ་བསམ་བ་དང་། སྤྲོ་མའི་ཐུགས་ཀར་ཨོྲཱི་ཆབ་ཏུ་ཨྲཱི་དམར་
པོ་ཞིག་བསམ་བ་དང་། གཞན་ཐམས་ཅད་གོང་དང་འདྲ། དེ་ལ་ཡང་མདུན་གྱི་

ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་གདན་ལ་ཨོྲཱུཾ་ཏུྃ་གསུམ་ལ་དམིགས་སྒྲོར་གསུམ་
 དང་། ཨ་ཨྱཱུ་ ཨི་ཨྱཱུ་ ཨུ་ཨྱཱུ་ རི་ཨྱཱུ་ ལི་ཨྱཱུ་ ཨེ་ཨྱཱུ་ ཨོ་ཨྱཱུ་ ཨཾ་ཨྱཱུཾ་
 ཞེས་བའི་སྡེ་ཚན་བརྒྱད་ལ་དམིགས་སྒྲོར་བརྒྱད་དང་། ཀཾ་ཁ་ག་ལྷ་དང་། ཅ་ཆ་ཇ་
 ཉ་ཉཱ་ ཏ་ཐ་ད་ཉྩ་མ་ ཊ་ཋ་ཌ་ཌྷ་ཎ་ བ་མ་བ་ལྷ་མ་ ཡ་ར་ལ་ཤ་ གཾ་ཁ་ས་ཉྩ་ལྷ་
 ཡ་ར་ལ་ཤ་ཌ་ཎ་ ཞེས་བའི་སྡེ་ཚན་བརྒྱད་ལ་དམིགས་སྒྲོར་བརྒྱད་དེ། དམིགས་
 སྒྲོར་བཅུ་དགའོ། བེན་ཏུ་བསྟན་ན་ཡིག་འབྲུག་གསུམ་དམིགས་སྒྲོར་གཅིག །ཨྱུ་ལི་
 དང་ཀྲུ་ལི་གཉིས་དམིགས་སྒྲོར་རེ་རེ་སྡེ་དམིགས་སྒྲོར་གསུམ་མོ། །དེ་ལྷན་
 དམིགས་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མདུན་གྱི་ཡིག་རྣམས་རིམ་བཤུགས་བཞིན་དུ་མི་གཅིག་
 བ་བསྐྱེམས་ནས་སྒོ་ལེན་བྱས་ནས་སྒྲུ་མའི་ཐུགས་ཀའི་ཨ་དང་ཡིག་རྣམས་སྟར་
 བཞིན་གནས་བ་ལ་སྒོ་ལེན་བྱས་ནས། བསྐྱེམས་བས་བདེ་ཉམས་དང་། ལྷོང་
 ཉམས་དང་། གསལ་ཉམས་དང་། མཐོང་སྒྲུང་དང་། ཐོས་སྒྲུང་དང་། ཉམས་
 གྱི་རྣམ་བཤུང་བྱུང་ཡང་། དགག་སྟུབ་དང་། མི་དགའ་བའི་སྒོ་དང་། དགའ་སྒོ་
 གང་ཡང་མི་བྱེད་བར་ཉིང་རེ་འཛིན་རང་སོར་བསྒྲུང་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ།
 རྩུབ་ཉམས་ལ། དངོས་སམ་མི་ལམ་མམ་ཉམས་སྒྲུང་ལ་གཅན་གཟན་མ་རུངས་
 བ་རྣམས་དང་། མི་མ་ཡིན་གདུག་བ་ཅན་ཡོངས་ནས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་བྱ་བ་
 གང་ཡང་བྱེད་བའི་རྣམ་བཤཆར་ཡང་། ཉམས་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་སངས་
 རྒྱུས་བྱང་རྩུབ་སེམས་དབང་དབག་མེད་བྱོན་ནས་ཆོས་སྟོན་བ་དང་། ལུང་སྟོན་
 ལ་སོགས་གང་བྱུང་ཡང་ཉམས་ཡིན། ལྷའི་བྱ་དང་བྱ་མོ་ལ་སོགས་བསམ་མཆོད་

བ་འབྲུལ་བ་སོགས་གང་བྱུང་ཡང་ཉམས་ཡིན་པས་དགག་སྒྲིབ་མེད་པར་ཉིང་དེ་
 འཛིན་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཉམས་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་དང་མཚན་མ་འདུག་
 ན། རྣམ་པ་གསུམ་རིགས་དབྱེད་ཀྱི་བསྟན་ནས་ཐག་བཅད་དེ་ཡི་དམ་ཡིན་ན་
 དངོས་གྲུབ་ལྟ། ཉམས་ཡིན་ན་རང་སོར་བསྐྱུང་། མི་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པ་ཡིན་
 ན། བརྟགས་ནས་བསྒྲིབ་པའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བའི་རིགས་རྣམས་བསྟན་
 ཏེ། བར་ཆད་བྱེད་པའི་རིགས་རྣམས་བསྐྱུང་བའི་ཐབས་བྱའོ། །མཐོང་སྒྲུང་ལ་
 མཐོང་སྒྲུང་དཔག་མེད་བྱུང་ན། མཐོང་སྒྲུང་དང་སོགས་བྱུང་བ་དེ་ལ་དམིགས་
 རྟེན་བྱས་ནས། གཞན་གང་དུའང་སློ་མི་འདུག་པར་དེ་ཀལ་མཉམ་པར་བཞག །
 དེ་ནས་མཐོང་སྒྲུང་དེ་ཡལ་ནས་སོང་ན་དེ་ནས་གང་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཡང་མཉམ་པར་
 བཞག །དེ་ནས་ཡལ་སོང་ན་ཡང་གསར་དུ་བྱུང་བ་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱས་ཏེ། དེ་
 བཞིན་དུ་ཇི་སྟེང་མཐོང་སྒྲུང་ཡོད་པ་དེ་སྟེང་དུ། སྤར་བཞིན་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །
 ལུས་གནད་ལྷ་སྤངས་གང་ལ་ཡང་བཤད་དེ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། །སེམས་ཏ་ཅང་
 སྒྲིམ་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ལུས་སེམས་ཐམས་ཅད་སྒྲོད་པའི་ངང་ནས་ལུས་ཀྱི་
 ལུས་གནད་དང་། ལྷ་སྤངས་མ་འདུགས་པ་དང་། སེམས་ཡེངས་མེད་ཀྱི་དབྱེ་
 འཛིན་མ་ཤོར་བ་འདི་གནད་དུ་ཆེད། །ལུས་པོ་རྣམས་ན་ན་ཉི་མའི་གུང་དང་ཟས་
 མ་ཟོས་པའི་ལྷོ་སྟོང་ལ་སྐབས་སུ་གང་ལ་གང་པན་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་རྣམས་
 བྱའོ། །གཞན་གང་བ་དང་ཆད་པ་སོགས་ཀྱི་ནད་ཀྱང་ལྡང་སྟེད་པས་དེའི་རིགས་
 ལ་ནི་སྒྲན་དབྱེད་བྱའོ།

གསུམ་པ་ཐུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ལ་
 རང་ཡི་དམ་སྟོན་པོ་དེའི་ཐུགས་ཀར་སྒྲུ་མ་མི་བསྐྱོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་སྟོན་པོ།
 དེའི་ཐུགས་ཀར་སྒྲུ་བའི་གདན་ལ་རྩྱུ་སྟོན་པོ་སྒྲུ་ཅེའི་ཐང་གིས་གཞི་ལ་ཐིག་ལེ་སྟོན་
 པོ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཞུགས་ཚུལ་རྒྱན་ཐུག་མཆོན་ལ་སོགས་སྟར་བཞིན་
 རོ། སྒྲིན་མཆོམས་ཀྱི་ཡི་དམ་གྱི་ཆབ་ཏུ་སྒྲུ་བའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་སྟོན་པོ་ཅེ་
 མོ་དགུ་པ། གསལ་ལ་དྲངས་པ་སྟངས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞིག་བསྒྲོམ། སྒྲུ་མའི་
 ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་དང་། ས་གཞིའི་ཐིག་ལེ་དང་། རྩྱུ་དང་གསུམ་སྟར་བཞིན་
 དམིགས་པ་བརྟེན་ནས་མཉམ་པར་བཞག་གོ །ལངས་པ་འགྲོ་བ་སྒྲུ་བཟོད་ལ་
 སོགས་སྐྱོད་ལམ་གང་ཡང་ཐབས་མཁས་ཀྱི་དལ་བུས་བྱ་སྟེ། ཡངས་མེད་ཀྱི་དྲན་
 འཛིན་དང་མ་བྲལ་བཞི། སིན་ཏུ་གཤམ་ཆེའོ། ཉལ་བའི་དུས་སུ་སྒྲུ་མའི་ཐུགས་
 ཀར་དམིགས་པ་གཏད་ནས་མི་ཡངས་བར་ཉལ་ལོ། །འདིའི་དམིགས་སྒྲོར་སོང་
 ནས་མདུན་གྱི་རྩྱུ་ཆབ་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བསྒྲུ་དང་། རལ་གྱི་དང་། འཁོར་
 ལོ་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱ་སྟེ། སྟར་བཞིན་རོ། །དཔེ་དམིགས་པ་རིགས་ལྗེའི་ཐུག་
 མཆོན་ལ་བརྟེན་པའི་དམིགས་པ་ལྟ་བུས་ལ། དཔེ་ད་དུང་ཞིག་ནས་ཀྱི་གནས་ཆ་
 བརྟན་ངེས་པ་མ་བྱུང་ན། ཡུམ་ལྗེའི་ཐུག་མཆོན་དང་། སྒྲོ་བ་བཞིའི་ཐུག་མཆོན་
 དང་། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཐུག་མཆོན་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་པོ་རྣམས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་
 དུ་དམིགས་རྟེན་བྱས་ནས་སྒྲོམ་ལོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐུགས་པ་གསལ་ཆེན་
 སྒྲུ་མ་ཡང་སྒྲུ་བོར་སྒྲོམ། མདུན་གྱི་ཐུག་མཆོན་དང་ཐིག་ལེ་ཡང་། སྟར་བས་

མཐོང་བར་བསམས་ཏེ། སྤར་བཞིན་བསྐྱོམ། ཏཱ་ཅང་རིག་པ་དང་ས་ནས་རྒྱུ་
 སྟོང་དུ་རྒྱས་ཏེ་ཆངས་བྲུག་སྤངས་པ་དང་། ཟ་བ་དང་མགོ་བོན་བ་བྱུང་ན་མགོ་བོ་
 སྤར་གས་གྱིས་བསྐྱམས། འགྲུ་ཅེ་ལ་སོགས་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོང་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་
 མགོ་བོའི་སྟོང་དུ་འགོབས། ཆངས་བྲུག་དེ་གསེར་གྱི་དོ་མེ་རྒྱ་བྲམ་ཞིག་གིས་
 བཅད་པར་བསམས། ཀླང་པ་གཉིས་ཕྱིར་བརྒྱུངས་ཏེ། ལག་པ་ཀླང་པའི་རྒྱུད་ལ་
 ཕྱིར་བརྒྱུངས་ཏེ། ཀླང་མཐིལ་གཉིས་ལ་ཡི་གེ་ཨ་དཀར་པོ་རེ་རེ་བསམས་ལ་
 དམིགས་པ་གཏད། དེས་མ་ཕན་ན་དབང་ཆེན་གསེར་གྱིས་གཞིའི་སྟོང་དུ་བསྐྱེ་
 དཀར་པོ་འདབ་མ་སྟོང་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གི་སྟོང་དུ་རང་གི་སེམས་ཉིད་རྩྱུ་སྟོན་པ་
 གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ལཔང་ལམ་ནས་འཕྲོན་ནས་དལ་བྲུས་གནས་པར་གྱུར་པར་
 བསམ་མོ། །དེ་ནས་རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་རྩྱུ་དེ་ལྷ་བྱ་རིམ་བཞིན་ལཔང་ལམ་ནས་
 སྤར་གྱི་རྩྱུ་དེ་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་མོ། །དེ་བཞིན་མ་ཕན་བར་དུ་བྱུང་། །ཡང་ན་
 རང་ཡི་དམ་དུ་བསམས་ལ་ལངས་ཏེ་ལག་པ་དོ་མེ་བྲུ་ཚུར་བྲུས་ལ། སྟིང་གར་
 བསྐྱོལ་ནས་ཀླང་པའི་རྟིང་པ་གཉིས་མཉམ་པོར་འཕོངས་ལ་ཐོག་པར་བྲུས་ལ་
 རྒྱུད་ཐུང་ནས་འཕག་པར་བྱུང་། །གལ་ཏེ་དེ་ལྷར་བྱེད་པ་མི་ཡོང་ན། མགོ་ལག་
 གིས་གཡོགས་ནས་ཀླང་པའི་རྟིང་པ་མཉམ་དུ་འམ་སོ་སེར་འཇམ་པོས་ཤེད་བྱུང་
 ནས། བརྒྱུད་པར་བྱུང་། །གཞན་ཡང་ནད་བྱུང་ནས་དབང་ལྷུག་ཆོས་གང་ལ་གང་
 དགོས་སྤྲུལ་དང་བསྐྱུན་ནས་ཤེས་པར་བྱུང་།

གཉིས་པ་ཉམས་སྤང་དོ་སྤྲད་པ་ནི། ལུས་འདར་བ་དང་། བདེ་བ་ལུས་

ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་གང་བྱུང་ཡང་ལུས་ཉམས་ཡིན་ཞིང་། དག་གིས་སྤྱི་ཏའི་
སྐད་འདོན་བ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སོགས་རང་དབང་མེད་པར་འདོན་བ་ནི་
ངག་ཉམས་ཡིན་ཞིང་། ཡིད་ལ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་གསུམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་
བ་སྟེ། དེ་ནི་ཇི་ལྟར་བཟང་ཡང་། ཇི་སྲིད་ལྷག་མཐོང་མ་སྐྱེས་པར་དུ་ཉམས་སུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ས་རྒྱུད་དང་། རྩ་རྒྱུད་དང་། མེ་རྒྱུད་དང་། རྒྱུད་གི་རྒྱུད་དང་།
ནམ་མཁའི་རྒྱུད་རྣམས་ཟིན་པའི་རྟགས་སུ་ལུས་པོ་ལྟེ་བ་དང་། བྱང་བ་དང་། རྩོ་
བ་དང་། ཡང་བ་དང་། ལུས་མེད་པར་ཉམས་གྱིས་སྤོང་པར་འགོ་བ་དང་།
མཐོང་སྒྲུང་ལ་དུ་བ་དང་། སྟོན་བུ་མེ་བྱེད་། སྤྱི་གྲུ། ལྷགས་ཀྱུ། ཐིག་ལེ་ནམ་
མཁའ་གཡུང་དག་ལ། འཇའ་ཚོན་། ཉི་མ། སྐར་མ་དང་། ས་གཞི་གསེར་ལ་
སོགས་པར་མཐོང་བ་དང་། མེ་ཆུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས།
རིགས་དུག་གི་གནས་རྣམས་དང་། སྤོང་གསུམ་གྱི་བར་གྱི་མཐོང་སྒྲུང་གང་བྱུང་
ཡང་རྒྱུད་སེམས་ཟིན་པའི་རྟགས་ཡིན་པས། ཉམས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣ་བའི་
ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྐྱ་ལྷ་བུ་དང་། སྤྱི་ཏའི་སྐད་སྟན་ངག་གི་ཚིགས་སུ་བཅད་
པ། ཡིད་མ་གྱི་སྤྱིང་པོ་ལེགས་ཉེས་སྟན་པ། མི་སྟན་བ་གང་བྱུང་ཡང་ཐོས་སྒྲུང་
གི་ཉམས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གྱི་ཉམས་སྒྲུང་ལ་སྤང་དོར་དགག་སྐྱབ་
མེད་པར་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་ལྷག་མཐོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་ཉམས་སུ་ལེན་བ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་བསྐྱོན་བ་དང་། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་སྐྱོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་ངག་

ཡིད་གསུམ་ལུང་པོའི་ཚོགས། ཁང་ཡང་བདག་ཏུ་མ་གྱུབ་ལ། ཉེ་ལས་གཞན་
 ཏུ་བདག་མེད་པས། བདག་མེད་དོན་འདི་ཤེས་པར་བྱ། ཁྱིམ་གསུངས་པ་
 སྟེ། འདི་ལ་ཡང་གཉིས་སྟེ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བདག་མེད་ཏུ་བསྒྲོམ་པ་
 དང་། ལུང་པོ་ལྷ་བདག་མེད་ཏུ་བསྒྲོམ་པ་ལོ། ཉང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུས་
 དང་། ངག་དང་། ཡིད་བདག་མེད་ཏུ་བསྒྲོམ་པ་ལོ། ཉང་པོ་ནི་ལུས་གནད་དང་
 ལྷ་སྣངས་རྣམས་སྤར་བཞིན་བཀྱག་ལ། འདྲ་བས་དེ་བཞིན་དུ་གནས་ནས། རང་
 གི་ལུས་འདི་ལུང་རིགས་ཀྱིས་མ་གྱུབ་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་སྒྲོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
 མགོ་དང་རྒྱང་ལག་ལས་གཟུགས་སོགས་དུག་བྲང་དང་ནང་ཁོལ་རྣམས་དང་།
 ག་དང་། ཁྱག་དང་། རུས་པ་དང་། རྩ་མེར་དང་། ཚིལ་དང་། རྒྱང་དང་།
 དབང་པོའི་སྒྲོ་རྣམས་དང་། རྒྱང་དང་། ཅད་དང་། རྩོད་དང་། མི་གཙང་བ་
 རྣམས་དང་། དེ་རྣམས་ནི་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ནི་གང་ཡང་ལུས་སུ་མ་གྱུབ་པས་དེ་
 ལས་གཞན་དུ་ནམ་ཡང་ལུས་མ་གྱུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་དབྱེད་པས་ལུས་
 གང་དུ་ཡང་མ་རྟེན་པ་དང་། དེ་ཀའི་ངང་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའི་འཕྲོ་ཅད་
 དེ་བཅད་ནས་མཉམ་པར་བཞག་གོ། ཡང་སེམས་འཕྲོ་ན་སྤར་བཞིན་དུ་ལུས་གང་
 ན་མ་གྱུབ་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་ཡང་ལུས་མ་རྟེན་པ་དང་། དེ་ཀའི་ངང་ལ་
 མཉམ་པར་བཞག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་ཡང་བསྒྲོམས་པས་ལུས་མ་
 གྱུབ་པར་ཐག་ཚད་པ་དང་། ཡང་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སོ་སོར་བྱེད་ནས། མ་
 གྱུབ་པར་བསྒྲོམས་ཏེ། དེ་ཡང་མགོ་པོ་ནི་མིག་དང་། རྩ་བ་དང་། སྤྱང་དང་། ལྷེ་

དང་། ཁ་དང་། སྔ་དང་། མཚུ་དང་། སྒྲ་དང་། རྒྱ་དང་། རྒྱ་པ་དང་། ཤ་དང་། བྲག་
དང་། རུས་པ་དང་། རྒྱ་སེར་དང་། མཆིལ་མ་དང་། སྒྲ་བས་དང་། ཁ་རྒྱ་
དང་། ཡ་ཐོད་དང་། མ་ཐོད་དང་། བ་སྒྲུའི་ཚོགས་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་མགོ་མ་
ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་དབྱང་ནས་མགོ་གང་དུ་མ་རྒྱེད་པ་དང་། དེ་ཀྱི་
ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་སྟེ། སྒྲར་བཞིན་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་སྒྲོགས་བརྒྱ་གང་ཡང་སྒྲར་མ་གྲུབ་པ་
ཡིན་ཞིང་། དེའི་སྒྲོགས་དུལ་བླན་གྱི་ཆ་ནས་རེ་རེ་བཞིན་དུ་སྒྲེན་ས་དེ་དག་གང་དུ་
ཡང་མ་གྲུབ་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ངག་གི་ངོ་བོ་
ཡང་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདས་པའི་དག་ནི་འགགས། མཐོངས་པའི་དག་ནི་མ་
སྐྱེས་དུ་ལྟའི་དག་ནི་འདི་ཡིན་དུ་བྱུང་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དག་གང་དུ་
ཡང་མ་རྟོན་པ་དང་། དེ་ཀྱང་ངང་ལ་མཉམས་པར་བཞག་གོ །

གསུམ་པ་ནི། ཡིད་ནི་ངང་གི་སྤྱི་པོའི་གཙུག་ནས་རྒྱུ་བའི་མཐིལ་གྱི་
བར་དུ་གནས་པ་མེད་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་མེད་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་
མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་ཡིད་གང་དུ་འང་མ་རྟེན་པ་དང་། དེ་ཀའི་ངང་ལ་མཉམ་
པར་བཞག་གོ། །གསུམ་པ་ནི་དེ་ལྟར་ལུས་དང་ངག་ཡིད་གསུམ་གང་དུ་ཡང་མ་
གྲུབ་པས་དེ་གསུམ་ནི། བདག་མེད་མ་ཡིན་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དང་། དེ་
གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་བདག་མ་གྲུབ་པས་བདག་མ་རྟེན་པ་དེ་ཀའི་ངང་ལ་མཉམ་

པར་བཞག་གོ།

གཉིས་པ་ཕྱང་པོ་ལྷ་བའི་གསུང་མཛད་དུ་སྒྲོམ་པ་ནི། དང་པོ་གཟུགས་ཕྱང་ནི་
 དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དང་། རེག་བྱ་དང་། སྤྱི་རོ་གང་ཡང་རེ་རེ་བཞིན་དབྱུང་ན་
 གཟུགས་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་མཚམས་དང་། རྩལ་སྤྲན་གྱི་ཆ་ནས་རེ་རེ་
 བཞིན་དབྱུང་ན་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོར་མ་གྱུབ་སྟེ། དེ་ཀའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
 གོ། །གཉིས་པ་ཚོར་བའི་ཕྱང་པོ་ནི། བདེ་སྤྱད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཉམས་སུ་
 ཟློང་བར་བྱེད་པའི་ཚོར་བ་དེ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་གང་དུ་གནས་
 དབྱུང་པས། ཚོར་བའི་ངོ་བོར་མ་གྱུབ་པས་དེ་ཀའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
 གོ། །གསུམ་པ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོར་མ་གྱུབ་པ་སྒྲོམ་པ་ནི། ལུས་སོ་སོར་འདུ་
 ཤེས་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་ཡང་ཚོར་བ་ལྷན་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་
 འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་མ་གྱུབ་པར་སྒྲོམ་པ་ནི། ཆགས་སྤང་དགག་སྒྲུབ་སྤྲུལ་ཆོགས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཡང་ཚོར་བ་ལྷན་ཤེས་པར་བྱས་ལ་མཉམ་པར་
 བཞག་གོ། །ལྷ་པ་རྣམས་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་མ་གྱུབ་པར་སྒྲོམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་
 སོགས་པའི་ལུས་རྣམས་སོ་སོར་བཟུང་བར་བྱེད་པའི་རྣམས་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་
 རྣམས། ལུས་ཀྱི་མགོ་མཇུག་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་གང་དུ་འང་མི་གནས། ལུས་ཀྱི་
 ཕྱི་ཕྱོགས་མཚམས་སྤྱིང་འོག་གང་དུ་ཡང་མི་གནས་པར། དེ་རྣམས་ལས་
 གཞན་དུ་ཡང་མི་གནས་པས། མ་རྟེན་པ་དེའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་
 ལྷན་ན་ཕྱང་པོ་ལྷ་པོ་ཡང་རེ་རེ་བཞིན་དབྱུང་ན་གང་ལའང་མ་གྱུབ་པས་ཕྱང་པོ་ལྷ་

བདག་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལྷ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྷ་ལས་གཞན་དུ་ནི་
བདག་མ་གྲུབ་ཅིང་། ཕུང་པོ་ལྷ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད། བདག་གང་
དུ་ཡང་མ་དམིགས་པ་དེ་ཀའི་རང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས། བདག་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་རྟེན་འབྲེལ་དུ་
ཐག་ཆོད་པའི་ངེས་ཤེས་རྣམ་དག་མ་སྦྱིས་བར་དུ་ཡང་དམིགས་པ་རྣམས་བསྐྱར་
ནས་བསྦྱོམ་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྦྱོམ་པ་ནི། ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་
དང་། འབྱུང་བ་འབྱུང་འབྱུར་དགེ་མི་དགེ། སྤྱང་སྤྱོང་འཁོར་འདས་ཆོས་
རྣམས་ཀྱིས། རྟེན་འབྲེལ་གང་ཡང་གྲུབ་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་པས་འདི་ལ་
གཉིས། མ་དག་པ་འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདག་མེད་པར་བསྦྱོམ་པ་དང་།
དག་པ་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདག་མེད་པར་བསྦྱོམ་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྦྱོམ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་རང་
བཞིན་མེད་པར་བསྦྱོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི་འབྱུང་བ་ལྷ། འབྱུང་འབྱུར་ལྷ། ཕུང་
པོ། ཁམས། སྦྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྦྱོམ་པ་
ལ། དང་པོ་འབྱུང་བ་ལྷའི་ས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྦྱོམ་པ་ནི། ས་ལས་གྲུབ་པའི་
དངོས་པོ་གང་རུང་ཞིག་ལ་དམིགས་ཏེ། དེའི་དབྱིབས་དང་། ཁ་དོག་དང་།
རིག་བྱ་སོགས་རེ་རེ་ནས་དབྱུད་པས་སར་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་། ལྷོགས་ཆ་དང་རྒྱལ་
ཕན་གྱི་ཆ་ནས་དབྱུད་པས་ཀྱང་ས་རུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ས་རང་བཞིན་མེད་པའི་

རང་ནས་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །མེན་
 གཙུབ་ཤིང་དང་གཙུབ་སྟན་དང་། སྤྱིས་བུའི་ལག་པའི་རྩོལ་བ་རྣམས་ལ་བརྟེན་
 ནས་འབྱུང་བའི་རེ་རེ་བཞིན་དབྱུང་ན། དེ་གང་ལས་ཀྱང་མ་བྱུང་སྟེ། དབྱིབས་ཁ་
 དོག་རེག་བྱ་སོགས་རེ་རེ་བཞིན་དབྱུང་ནས་མེ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བཞིན་མཉམ་པར་
 བཞག་གོ། །རླུང་ལ་དམིགས་ཏེ་སྤྱོགས་མཆམས་སྟེང་འོག་གང་ནས་ཀྱང་མ་
 བྱུང་། དབྱིབས་བཞིན་རེ་རེ་བཞིན་དབྱུང་ནས་མ་གྲུབ་སྟེ་སྤར་བཞིན། ནམ་
 མཁའ་ནི་དང་པོ་སྤྱོགས་མཆམས་སོགས་གང་ནས་ཀྱང་མ་བྱུང་། སྤར་དེ་དག་
 གང་དུ་ཡང་མི་འགོ། །ད་ལྟ་ངོ་བོ་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པས་འབྱུང་བ་ལྟ་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བ་དེ་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །འབྱུང་འབྱུང་ལྟ་རང་བཞིན་
 མེད་པར་བསྟོམ་བའི། གཟུགས་བུམ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས། དེའི་
 དབྱིབས། ཁ་དོག་ །རེག་བྱ། ཁ་མགྱིན་པ། ལྟོ་བ། ཞབས། སྤྱིན་དེ་རྣམས་
 རེ་རེ་བཞིན་བུམ་པར་མ་གྲུབ་པས་སྤར་བཞིན་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 སྒྲ། སྒྲ། སྒྲ། རེག་བྱ་རེ་རེ་བཞིན་དམིགས་ལ་སྤྱོགས་མཆམས་སྟེང་འོག་སྤྱིན་
 བར་གསུམ་མགོ་མཐུག་དབྱིབས་ཁ་དོག་གི་རྣམ་པར་རེ་རེ་བཞིན་དབྱུང་ནས་སྒྲ།
 སྒྲ། རེག་བྱ་རྣམས་དེ་དག་གང་ལས་ཀྱང་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་
 མ་གྲུབ་པས་དེའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟ་འབྱུང་
 འབྱུང་ལྟས་མཆོན་པའི་ཕུང་པོ། ཁམས་སྤྱི་མཆེད་སོགས་གྱིས་འདུས་བུས་གྱི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོས་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། ནམ་མཁས་མཆོན་

ཉེ་འདུས་མ་གུས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་།
 སྒྱིར་ཡང་ཚོས་གཉིས་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
 མེད་པ་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ། ཟབ་བ། ཞི་བ། གང་གི་ངོ་ཐོར་ཡང་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་ཤེས།

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒྲོམ་པ་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་
 དང་། གཟུགས་དང་། སྤྲའི་ཉེར་ལེན་སོགས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་དབྱུང་ནས་སྤྲའི་ཉེར་ལེན་ཡང་མིག་གི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་མིན། མིག་གི་དབང་པོ་དང་། ཡུལ་གཟུགས་གཉིས་པོ་དང་།
 ཁ་དོག་དང་། དབྱིབས་དང་། རེག་བྱ་དང་། སྤྱི་ནང་བར། སྤྱོགས་མཚམས་
 སྟེང་འོག་། དབུས་ཀྱི་སྤྱོགས་གང་ཡང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མིན། དེ་དག་
 གང་རུང་རེ་ལ་གནས་པ་མེད་ཅིང་། དེ་དག་གང་དུ་ཡང་སོང་བ་དང་འོང་བ་མེད་
 པར། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ། མ་རྟེན་པ་དེ་ཀའི་ངང་
 ལ་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། སྤྲའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ། སྤྲའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་རྣམས་རང་རང་གི་དབང་པོ། ཉེར་ལེན་ཡུལ། སྤྱི། སྤྱི། རོ། རེག་བྱ།
 ཚོས་རྣམས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་མོད། རེ་རེ་
 རྣམ་དབྱུང་ནས་རང་བཞིན་མེད་པས་གོང་ལྟར་ཤེས་པར་མཉམ་པར་བཞག་
 གོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་འཁོར་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་

ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དབྱུང་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ།
སྐྱུ་མ་དང་། མི་ལམ་དང་། སྤྲིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་མུང་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱོམ་པ་ལ་
གསུམ། སྐྱུ་དང་། གསུང་དང་། ཐུགས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱོམ་པའོ། །དང་
པོ་ནི། གཟུགས་སྐྱུ་སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱོམ་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྐྱུ་གཅིག་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དབྱུང་དང་ཐུག་ལ་སོགས་པ་སྐྱུ་
ཡན་ལག་རྣམས་དང་། སྐྱན་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་དང་། གཞུག་
གཏོར་ལ་སོགས་པའི་མཚན་སོ་གཉིས་དང་། སེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྷ་བུ་ལ་
སོགས་པའི་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་། བ་སྐྱུའི་ཆོག་གས་ཀྱི་བར་བསམས་
ནས། རེ་རེ་བཞིན་དབྱུང་པས་གང་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱར་མ་གྲུབ། དེ་
བཞིན་དུ་དེ་དག་སྤྱོད་པ་མཚམས་སྟེང་འོག་སྐྱར་པོ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་འབྱུང་
བ། འབྱུང་འབྱུར། དངོས་པོ། དངོས་མེད། འདུ་བྱས། འདུས་མ་བྱས། སྒྲུང་
བ་སྟོང་བ། འཁོར་བ་དང་མུང་འདས་གང་ལས་ཀྱང་མ་བྱུང་། དེ་ལྷ་དེ་རྣམས་
གང་གི་ཡང་ངོ་བོར་གནས་པ་མེད། །དེ་དག་གང་དུ་ཡང་མི་འགོ་བས་སྐྱོས་བྲལ་
རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །

གཉིས་པ་གསུང་ལ། དམིགས་རྟེན་དུ་འབྱུག་གསུམ། ཞུ་ལི་ཀུ་ལི་རྣམས་
བསམ་བཞིན་དུང་ག་དུ་བརྗོད་ནས། གསུང་དབྱུངས་ཡན་ལག་དུག་ཅུ་དང་
བཅས་པ་ནི། སྐྱུ་གཟུགས་སྟོང་བྲག་ཆ་ལྷ་བུ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ། སྐྱུ་དེ་མགིར་

པ། ལྷོ་མོ་ འུ་རུས་པ། ཁྲག །ལུས་ཀྱི་སྤྱི་ནང་བར་གསུམ། རྩོགས་མཚམས་
སྤྱང་འོག་གང་ནས་བྱུང་། ད་ལྟར་གར་གནས། དེ་ནས་གར་འགོ་དབྱུང་པས།
དེ་དག་གང་དུ་མ་བྱུང་། མི་གནས་མི་འགོ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མཉམ་པར་
བཞག་གོ །

གསུམ་པ་ནི། རྗེ་ལ་སོགས་པ་སྤྱག་མཚན་གང་རུང་ཞིག་ལ་དམིགས་
རྟེན་བྱས་ནས། དེ་དག་གི་སྤྱི་ནང་བར་གསུམ་ཆ་ཆེན་ཆ་ཆུང་རྩོགས་མཚམས་
སྤྱང་འོག་ །དབྱིབས། །འདོག་སོགས་རེ་རེ་ནས་དབྱུང་པས་གང་ཡང་རྗེ་
སོགས་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པ་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བ། རྣམ་མཁའ་ལྷ་བྱུང་གྱུར་པ་ཡིན་པས། མཉམ་པར་བཞག་གོ །དེ་ལྟར་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ། མ་
དབྱུང་པའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ། རིག་པས་དབྱུང་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ངོ་བོར་ནི་གང་
གི་རང་བཞིན་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་སྟོས་བྲལ་སྒྲ་བསམས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་
པ། དཔེ་གང་གིས་ཡང་མཚོན་པར་མི་རྣམས་པ། རྩོགས་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བ་བཞིན་དུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་དབྱེར་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་གཅིག་པས་སྒྲ་དོར་དང་དགག་
སྒྲུབ་དང་། གཞུང་འཛིན་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་
པ་ལ་ནམ་ཤེས་པ་ན། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཟབ་ལ་ཞི་བ་ཐོབ་པར་ཤེས་པར་བྱ་
སྟེ། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་

མེད་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོན་དུ་གང་ཐག་ཆོལ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོན་
 དུ་གཟུགས་སོགས་གང་རུང་ཞིག་ལ་བཀར་ནས་བཙལ་བ་དང་། ཟུང་འདས་
 རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ཆོལ་བ་དང་།
 དམིགས་པ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བྱི་བ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་དང་། བྱུང་པར་ཅན་དུ་ཡང་
 ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པའི་སྐྱབས་སུ་དམིགས་པ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ལུང་རིགས་
 དང་བཅས་པས་ཆོས་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཆོལ་
 བ་གལ་ཆེ་སྟེ། རང་ནས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཐག་ཆོད་པའི་ངེས་ཤེས་མ་སྐྱེས་པར་དུ་
 ལྷག་མཐོང་གི་ཉམས་ཐྱོང་སྐྱེ་བའི་སྐྱབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ནི་རང་
 ལུགས་ལུང་རིགས་དང་བཅས་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ནའང་། རོ་སྒྲོད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཆ་
 ཅུ་འཆད་ཅིང་གཞན་ཡང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་། བསྐྱན་བཙོས་རྣམ་
 དག་གི་ལུང་རིགས་དང་སྐྱར་ནས་རྒྱས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་རོ་སྒྲོད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྐྱན་བ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་གང་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་གསུངས་པས་རྟེན་
 འབྲེལ་ནི་རྒྱས་བྱས་པ་དང་། བན་ཚུན་ལྟོས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལོ། །དང་པོ་བྱུང་པ་
 ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡིན་ལ། དང་པོ་འཛིན་པ་དང་སྐྱེས་བུའི་ལག་པའི་རྩོལ་བ་སོགས་རྒྱ་
 རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་པ་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། རེ་རེ་བཞིན་དུ་
 དབྱུང་ན་འཛིན་པ་རྒྱང་པ་ལས་ཀྱང་མ་བྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་རྣམས་ལས་ཀྱང་
 རེ་རེ་དབྱུང་ན་གང་ལས་ཀྱང་མ་བྱུང་བས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་རྒྱུན་དེ་

རྣམས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཕན་ཚུན་ལྟོས་
 པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་བྱུང་བ་ནི་ཁ་དང་མགྱིན་པ། ལྟོ་བ། མཆུ། ཞབས་བྱི་ནང་
 ཐམས་ཅད་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་
 ལ། དེ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་དབྱུང་ན་གང་ཡང་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་
 ཁ་རྒྱང་པས་བྱུང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན། རྒྱལ་ཕྱན་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བྱེད་
 པས་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ཆ་གང་ཡང་མ་ཡིན། རྒྱལ་དེའི་ཕྱོགས་མཚམས་སྤྱང་འོག་
 ཐམས་ཅད་ནས་དབྱུང་ན་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་ན་གང་ལ་ཡང་ལྟོས་མི་དགོས་པར་རྟག་པར་ཐེར་བྱག་པ། ཐམས་ཅད་དུ་
 རུང་ཟད་ཀྱང་འབྱུང་བ་མེད་པ། གང་གིས་ཀྱང་ཕན་བ་དང་གནོད་བ་བྱུར་མེད་
 པ། འདུས་མ་བྱས་པ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་
 ལྷ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་མི་སྲིད་པས། ཆོས་ཉིད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལས་
 གཞན་དུ་གྲུབ་བ་མེད་དེ། འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱང་། རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་འབྱུང་མ་གཏོགས་པའི། ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་བྱིར་སྤྱོད་
 པ་མ་གཏོགས་པར། ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་བརྟེན་ནས་
 གང་གས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་ཤིང་དང་
 རྒྱུད་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །ལག་པའི་རྩོལ་བ་བྱས་པ་གསུམ་ཚོགས་པ། །སྟོ་

འདོགས་བྱེད་པའི་ཕི་མང་གླིང་བུ་སོགས། །དེ་དག་ལ་བརྟེན་སྒྲུ་ཡང་འབྱུང་བར་
 འགྱུར། །དེ་ནི་གང་ནས་འབྱུང་ཞིང་གར་འགོ་ཞེས། །དེ་དག་མཁས་པ་ལ་ལས་
 བརྟག་བྱས་ན། །སྒྲུ་ཡིས་འོང་བ་སོང་བ་རྟེན་མི་འགྱུར། །དེ་ལྟར་རྒྱ་དག་དང་ནི་
 རྟེན་རྣམས་ལ། །འདུས་བྱས་གྱུར་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་སྟེ། །འདུས་བྱས་སྟོང་
 བ་གཡོ་བ་མེད་པར་ནི། །དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་ཤེས། །ནང་ཡང་
 སྟོང་ལ་ཕྱི་རོལ་དག་ཀྱང་སྟོང་། །སེམས་ཅན་བདག་གིས་སྟོང་ཞིང་གནས་མེད་
 བར། །ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་དང་། །གལ་ཏེ་ཆོས་
 རྣམས་རང་བཞིན་འགའ་ཡོད་ན། །རྒྱལ་བ་ཉན་ཐོས་བཅས་པ་དེས་མཁྱེན་
 འགྱུར། །ཐེར་བྱག་ཆོས་རྣམས་སྤྱང་ན་འདས་མི་འགྱུར། །མཁས་རྣམས་ནམ་
 ཡང་སྒྲོས་པ་མི་འདོད་ཅེས་སོགས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་ལའད་ལ། །བདེན་པ་གཉིས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། །ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་།
 །དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི། །དོན་དམ་པའི་
 །བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོག་མར་
 །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆགས་འཛིག་དང་། །ཕུང་པོ་དང་། །ཁམས་དང་། །སྒྲིག་ལ་སོགས་
 །དང་། །དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ཕན་ཡོན་དང་། །ཉེས་དམིགས་ལ་སོགས་
 །གསུངས་ཏེ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་དང་ལྟན་པ་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟོན་པའི་
 །གསུང་རབ་སྒྲུ་ན་མེད་པ་རྣམས་བསྟན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་

བའི་ས་ལ་འགོད་པར་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟོན་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། བདེན་གཉིས་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་མི་
 མཁས་ན་སངས་རྒྱུས་གྱི་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་མི་ཤེས་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་དོན་མི་
 འགྲུབ། ཐབས་ལ་མི་མཁས་པས་སྤྲར་རྟག་ཆད་གང་རུང་གི་གྲུབ་མཐའ་ངན་
 པར་ལྟར་བའི་རྒྱར་གྱུར་འགོ་བ་ན། བདེན་གཉིས་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མ་སྟོངས་པ་
 གལ་ཆེད། །ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་
 གཞན་ལ་མ་གསན་པར། །བདེན་པ་འདི་གཉིས་གྱི་ནི་དབྱེ་བ་མཛད། །གང་དག་
 ཀུན་རྫོབ་གྱི་ནི་བདེན་པ་དང་། །གང་དག་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་འཕགས་པ་སྤྱུ་སྤྱོད་གྱིས་ཀྱང་། སངས་རྒྱུས་རྣམས་གྱིས་ཆོས་
 བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །གང་དག་བདེན་པ་འདི་གཉིས་གྱི། །རྣམ་
 དབྱེ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་སངས་རྒྱུས་བསྟན་པ་ཡི། །ཟབ་མོ་དེ་ཉིད་
 རྣམ་མི་ཤེས། །ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་
 འགྱུར། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །ཐྱུང་ན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །
 །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་ཨྱུར་དེ་བས་ཀྱང་། །ཇི་ལྟར་སྤྲོ་སྤྲོད་གཞན་
 གྱིས། །འདུལ་བར་མི་འགྱུར་དེ་བཞིན་དུ། །འཛིག་རྟེན་པ་ཡིས་མ་རྟོགས་
 པར། །འཛིག་རྟེན་གདུལ་བར་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
 དུ། འདིར་ཡང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མཐོང་གི་རང་བཞིན་

རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ནི་ཐབས་སྒྲུབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། ཞི་གནས་གྱི་
 ཉམས་ཡེན་གྱི་བར་རྣམས་གྱིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་རིམ་བཤུན་པ་ཡིན་ལ། ཞི་
 གནས་རང་ངོ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞི་གནས་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་
 དང་། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བསྟན་པའོ། །དང་བོ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་དག་གི་
 བ་ལ་རྩེ་གཅིག་པའོ། །གཉིས་པ་ངོ་བོའི་སྟོན་པ་དབྱེ་བ་དང་། བྲངས་གྱི་སྟོན་པ་
 དབྱེ་བའོ། །དང་བོ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བས་ཁམས་རྒྱས་ནས་ལུས་བདེ་བ་
 སོགས་གྱི་བདེ་བ་དང་། རིག་པ་ཡིན་ཏུ་བྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིའི་མཛོན་
 ཞེས་སོགས་ངེས་པའི་གསལ་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞག་པའི་ཆོ། །
 དམིགས་པ་གཞན་གྱི་བར་མ་ཆོད་པའི་མི་རྟོག་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་
 བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ཏེ། གནས་ཆ་རྒྱང་
 བ་ནི་ཇི་ལྟར་བཟང་ཡང་ཁམས་གོང་མའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་ཞི་གནས་
 གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་འདོད་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཡིན་མོ། །གསུམ་པ་
 དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི། བྱིང་རྒྱ་གསལ་དང་ཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 གྱི་སྟོན་རྣམས། གཞན་ཡང་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་འགའ་ཞིག་དང་ལྷག་
 མཐོང་གཉིས་ནོར་སོ་ཆེ་བས་བྱུང་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་
 པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཅུང་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ནི། གཏི་ལྷག་གིས་ཡང་
 དག་པའི་དོན་ལ་སྒྲིབ་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། དེའི་ངོ་བོར་བདེན་པར་སྤང་བ་རྣམས་

གུན་ཚྭ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཟླ་གཉིས་དང་དྲུང་མེར་སོགས་རྣམས་ནི་གུན་
 ཚྭ་ཏུ་ཡང་མི་བདེན་པས་གུན་ཚྭ་ཅམ་པའོ། །གུན་ཚྭ་བདེན་པ་དེ་ཡང་
 འཕགས་པ་སྤང་བ་དང་བཅས་པའི་སྤྱད་ཡུལ་མངའ་བ་རྣམས་ལ་ནི་གུན་ཚྭ་དུ་
 སྤང་ལ། གུན་ཚྭ་བདེན་པར་ནི་མི་སྤང་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 དུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཤིང་བདེན་པར་མཛོན་པར་རྫོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཡང་མཐོང་བ་ཡང་དག་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། མཐོང་བ་བརྟན་པ་སོ་སོ་སྤྱེ་བའི་དབང་པོ་ལ་གཞོད་
 པ་མེད་པའི་ཡང་དག་ཤེས་པའི་ངོར་སྤང་བ་རྣམས་ལ་གུན་ཚྭ་བདེན་པ་དང་།
 དབང་པོ་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་པའི་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་གུན་ཚྭ་ཅམ་
 ཡིན་ནོ། །དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ་བྲགས་པས་གྱུར་། གུན་ཚྭ་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་
 པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་གྱུར་པ་སྟེ། གང་གིས་དེ་གཉིས་རྣམ་
 དབྱེ་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་རྣམ་རྟོག་ངན་པའི་ལམ་ངན་ཞུགས། ཞེས་དང་། གཉི་
 ལུག་རང་བཞིན་སྤྱི་བ་ཕྱིར་གུན་ཚྭ་སྟེ། དེས་གང་བཅས་མ་བདེན་པར་སྤང་དེ་
 བྱི། གུན་ཚྭ་བདེན་ཞེས་ཐུབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། །བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་
 བྱི་གུན་ཚྭ་ཏུ་འོ། །དངོས་གུན་ཡང་དག་རྟན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྣེད་ངོ་
 བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །
 མཐོང་བ་རྟན་པ་གུན་ཚྭ་བདེན་པར་གསུངས། །མཐོང་བ་རྟན་པ་འང་རྣམ་པ་
 གཉིས་འདོད་དེ། །དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྤྱོན་ཅན་ནོ། །སྤྱོན་ལྷན་དབང་

ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། །དབང་པོ་ལེགས་གྱུར་ཤེས་ལྷོས་ལོག་པར་
འདོད། །གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དྲུག་རྣམས་ཀྱིས། །གཟུང་བ་གང་ཞིག་
འཛིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། །འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྷག་མ་ནི། །འཛིག་
རྟེན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག། །ཅེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་བདེན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། ཆོས་
ཉིད་དང་། ལྷོང་པ་ཉིད་དང་། མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་།
གདོད་ནས་ཞི་བ་དང་། མ་སྦྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ། མི་གནས་པར་རང་
བཞིན་གྱིས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བུ་
པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ནས་འཛིམ་པ་དང་སྦྱེས་བུའི་རྩོལ་བ་སོགས་རྒྱ་རྒྱེན་རྣམས་
ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དེས་བུ་པའི་དོན་བྱེད་རྩལ་གིང་། བུ་པ་བརྟེན་
འབྲེལ་གྲུབ་པས་ཆད་པའི་མཐའ་སྤངས་གིང་བུ་པ་མེད་པ་རང་ཡང་མ་ཡིན། །
ཡང་འཛིམ་པ་སོགས་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་དབྱུང་ན་གང་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་
མེད་པ་དང་། །ཁ་དང་མགིན་པ་སོགས་རྣམས་ལ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་དབྱུང་ན་གང་ཡང་
བུ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་མེད་ཅིང་བུ་པ་གང་གིས་ཡང་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པ་
ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་རྟག་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་ལྟར་རྟག་ཆད་གཉིས་

གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དེ་བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ལྟར་རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་
བའོ། །འདིར་ནི་མེད་པའི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་མི་སྒྲིལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྲིད་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཤེས་པའི་ཆོ་གནས་ལུགས་མཐོང་ཞིང་བདག་འཛིན་གྱི་རྩ་བ་
འཆད་དེ། །མདོ་ལས། གང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དེས་མཐོང་བ་དེ་ནི་
སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་། དགོ་འདུན་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བཤད་པ་ནི། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་སྟོན་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་པོ་ལྷ་
ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་སེམས་ལ། གང་ཟག་དང་། སྤྲེལ་བུ། བདག་ །ཤེད་
ཅན། ཤེད་བདག་ །སློག་ཆགས་དང་། འགོ་བ་ཞེས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་
བཏགས་པ་དེ་འདིར་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། བདག་དེ་སྤང་པོ་ལྷ་ཡིན་ནམ། །སྤང་པོ་
ལྷ་ལས་གཞན་དུ་ཡིན། །གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་ན། བདག་གང་ཟག་གཅིག་
པོ་ཡང་མང་པོ་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་སྤང་གི་དབྱིབས། །ཁ་དོག་ རེག་
བྱ། རྟུལ་སྤར་བ་གྱི་གངས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་སྤང་པོའི་བར་དུ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་སངས་
རྒྱས་པའི་ཆོ་བདག་ཆད་ཅིང་གཏན་ནས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤང་པོ་བདག་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་རྒྱན་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སངས་
 རྒྱས་པའི་ཆོ། བདག་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་འདོད་ན། འོ་ན་དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་
 བསགས་སྤངས་སོགས་ལམ་ལ་འབད་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། ཐར་པ་དེའང་
 རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་བདག་དེ་དེའི་ཆོ། རྒྱན་ཆད་ནས་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྲིས་བྱས་པའི་ལས་གཞན་གྲིས་སྤྱོད་བར་ཡང་འགྱུར་
 རོ། །དེ་དག་འདོད་ན་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཐམས་ཅད་
 འཛིག་པར་འགྱུར་ཞིང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བས་ཕུང་པོ་བདག་
 ཡིན་པར་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་བདག་འདོད་ན་ནི།
 དེའང་མི་འཐད་དེ། ཕུང་པོ་མཚན་ཉིད་རྣམས་མེད་པར་གཟུགས་སུ་རུང་བ་
 དང་། ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ། ཡུལ་རིག་བ། ཡུལ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་བ། ཡུལ་
 ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་གང་གིས་རིག་པར་འགྱུར་ཏེ། རིག་མཁན་དེ་ཉིད་རྣམས་
 ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་དང་ཕུང་པོ་རྣམས་འབྲེལ་བ་མེད་བཞིན་དུ་
 ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི། བྱེད་བ་པོ་མེད་པའི་བྱ་བ་
 དང་། ལས་དག་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན། རྒྱ་མེད་ལས་
 འབྲས་བུ་འབྱུང་དགོས་ཏེ། ཐུག་མེད་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་
 ལས་གཞན་དུ་འང་བདག་མེད་ཅིང་། གྲུ་སྒྲུབ་གྲིས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་
 ཡིན་ན། སྤྱི་དང་འཛིག་བ་ཅན་དུ་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །
 ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་ལྷ་

ལ་བརྟེན་ནས་ངར་འཛིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་མེད་དུ་བསྟན་
 པ་དང་། སྐྱེ་མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་མི་བཟོད་པའི་ལོག་ལྷ་བསལ་བ་དང་།
 ཐུགས་རྗེས་འགྲོ་བའི་ཀུན་རྟོག་གཞིམས་ནས་ཐར་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་
 པའི་དོན་གྱི་ཡིན་མིན་གྱི་དགག་སྒྲུབ་མཛད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་མེད་
 པར་བསྟན་པའོ། །དང་བོ་ནི། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཀྱང་། བྱངས་ཅན་པ་
 འདོད། མདོ་སྤེ་བ་དང་བྱེ་བྲག་པ་འདོད། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་
 མིན། གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། སྐྱེ་
 པ་ནས་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་ཏེ་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་
 གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡང་བདག་ལས་བདག་སྐྱེ་ན་
 ནི། །མདུན་གྱི་བུམ་པ་དེ་ལས་ནི་བུམ་པ་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་
 བདག་ལས་བདག་སྐྱེ་ན་ནི། །འབྲས་བུ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་གྱིས་ཕན་པ་དག་གཞོད་པའི་རྒྱུ་ལ་ཅི་ཞིག་ལྟོས་
 ཏེ། དེ་ལས་དེ་ཐུག་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བུམ་པ་དེ་འཛིན་པ་དང་
 རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བར་འདོད་ན་ནི། གང་བདག་ལས་སྐྱེ། གལ་ཏེ་
 འཛིན་པ་སོགས་དང་བུམ་པ་དེ་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་ནི་འཛིན་པས་བུམ་པའི་དོན་
 བྱེད་ནུས་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་རྩོམ་པ་སོགས་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཡང་ནི་བུམ་པ་
 དེ་ཡང་སྤར་གྱི་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དུས་བཞིན་དུ་བུམ་པའི་དོན་བྱེད་མི་ནུས་

བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་ནི། །མུན་ནག་ལས་མེ་འོད་འགྱུར་བ་
 སོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱང་གཞན་ཡིན་
 བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་པོ་གཞན་
 ཡིན་པས་གཞན་ཡིན་ལ། གཞན་སྐྱེ་སྐྱ་བ་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 གཞན་ཞེས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་ཡང་པན་ཚུན་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པ་རྣམས་ལ་ཟེར་
 བ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་པོ་ནི་དེ་ལྟར་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དེ་
 ཡོད་པའི་དུས་དེའི་འབྲས་བུ་དེ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ནི་རྒྱ་དེ་དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་
 བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་ན་ཡང་རྒྱ་དེ་
 རྒྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐྱོན་དུ་མི་
 འགྱུར་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྒྱ་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་
 དང་། འབྲས་བུ་མེད་ཀྱང་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་སྟུང་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་
 བོ་མེད་པའི་བྲ་བ་ལས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ན་ནི་ཐུག་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་
 འགྱུར་བས་མི་རིགས་སོ། །ཡང་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་པོ་གཞན་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་
 ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ནི། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དུས་
 མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་ན་ནི། གཞན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མོ་
 གཤམ་གྱི་བུ་དང་བུ་མོ་བཞིན་ནོ། །ཡང་རྒྱ་འགགས་ནས་འབྲས་བུ་དེ་འབྱུང་ན་
 ནི། འབྲས་བུ་དེ་རྒྱ་མེད་པ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱོད་རྒྱ་འགགས་ནས་མེད་
 པ་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་དེ་མ་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་དེ་འབྱུང་

ན་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་རྟག་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རྟེ། རྒྱ་དེས་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་ཆར་
 ནས་ཀྱང་མ་འགགས་པར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྒྱ་དེས་འབྲས་ལུ་
 ཡོད་པ་ཞིག་བསྐྱེད་དམ་མེད་པ་ཞིག་བསྐྱེད། ཡོད་པ་བསྐྱེད་ན་ནི་རྒྱ་དེས་འབྲས་
 ལུ་དེ་གསར་ལུ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་ལུ་དེ་
 ལྷར་ནས་གྲུབ་ཟིན་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་ལུ་མེད་པ་སྐྱེད་ན་ནི། རྒྱ་དེས་རི་
 བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་ཀྱང་སྐྱེད་རྣམས་པར་འགྱུར་རྟེ། རྒྱ་དེས་མེད་པ་མ་གྲུབ་པའི་
 འབྲས་ལུ་སྐྱེད་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། གང་ལ་བརྟེན་
 ནས་གང་འབྱུང་བ། །དེས་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་ཡིན། །དེ་ལས་གཞན་པ་མ་ཡིན་
 ཕྱིར། །ཆད་མིན་རྟག་མིན་མཆན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་ལས་སྐྱེ་
 བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གོང་གི་སྒྲིན་དེ་དག་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མེད་ལས་
 སྐྱེ་བ་ལིན་ཏུ་ཐཆད་པས་མི་འཐད་དེ། ལུན་མ་རྒྱུ་པོ་སོགས་ས་གཞི་ལ་སྐྱེ་བ་
 བཞིན་དུ་ནམས་མཁའ་སྤོང་པ་ལའང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རྟེ། རྒྱ་མེད་པར་མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱུ་བ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་བསྐྱུ་བ་བྱུར་སོང་སྟེ་མ་གྲུབ་
 པས། བསྐྱུ་བ་བྱའི་དོན་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་འདི་ནི་རང་
 ཉིད་འབའ་ཞིག་སྐྱུ་བར་བྱེད་ཅིང་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་ཏུ་འོང་། །འཁོར་
 པའི་རྒྱ་བྱེད་པས་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ལིན་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མི་བཟོད་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་
 ནི། སྐྱེ་མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་མི་བཟོད་པའི་རྩྭ་པ་དང་། དེའི་ལོག་རྟོག་

གསལ་བས་ལན་བཏབ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཚེས་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་པས་
 སྟོང་བ་ཡིན་ན། འཛིག་རྟེན་གྱི་འབྲུང་བ་དང་འཛིག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་
 གྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་མི་བདེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་འབད་བ་
 སོགས་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ།
 སྟོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚེས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་རང་བཞིན་མེད་
 པར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པའི་ལུགས་འདི་ནི། ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་ཚེས་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ་ཡོད་ན། འཛིག་རྟེན་འབྲུང་འཛིག་སོགས་
 ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་བར་གྱི་ཚེས་ནམས་བདེན་པས་རྒྱལ་འབྱོར་བ་རྒྱམས་གྱིས་
 ལམ་སྤྱོད་པའི་འབད་བ་རྒྱམས་ཀྱང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བས། ཚེས་ཐམས་ཅད་
 སྟོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ནས་ཡོད་པ་མིན་ཟེར་རོ།

གཉིས་པ་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་ལན་བཏབ་དངོས་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་
 ཚེས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་
 ན། གང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པས་
 ལས་དང་བྱེད་པ་སོགས་ཡང་མེད་པས། འཛིག་རྟེན་གྱི་འབྲུང་འཛིག་སོགས་
 ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་བར་གྱི་ཐམས་ཅད་བྱེད་རང་ལ་མི་བདེན་པར་འགྱུར། དེ་
 བཞིན་དུ་རིགས་དུག་གི་གནས་གང་དུ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཆི་
 འཕོ་དང་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་མེད་ཅིང་དེ་ཁོ་ནར་རྒྱན་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
 རྒྱམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་

མྱོང་བ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལས་ཐར་པའི་སྐབས་མེད་དེ། ལྷག་བསྐལ་དེ་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་བ་ལས་སྐྱབ་བ་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 སྤངས་རྟོགས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཐོབ་པ་མི་འཐད་དེ། །དེ་རྣམས་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འབྱུང་འཇིག་འཕོ་སོགས་དང་། སྤངས་རྟོགས་
 སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འདོད་ན་ནི། བྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 བ་དང་འགལ་ཏེ། དེ་རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་
 གང་སྟོང་བ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་ཉིད་ལ་
 དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པས་ཀྱང་
 གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་མི་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་
 བདེན་བ་བཞི་པོ་རྣམས། བྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འབྱུར། །གང་ལ་སྟོང་བ་
 ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འབྱུར། །གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པར་བརྟགས། །ཅེས་དང་། བྱོད་ཀྱིས་རང་གི་སྦྱོར་
 རྣམས་ནི། །ང་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱར་བྱེད་པ། །རྟེན་མངོན་པར་ཞོན་བཞིན་དུ། །རྟེན་
 ཉིད་བཟེད་པར་གྱུར་བ་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་བྱོད་ནི་ཐོག་མ་
 མེད་པ་ནས་བྱིན་ཅི་ལོག་འབའ་ཞིག་གི་དབང་གིས་དོན་མེད་པའི་ལྷན་ཀ་སྐྱ་བ་
 འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། གང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མེད་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་བ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གང་མེད་པ་དེ་ནི་
 བརྟེན་ནས་ཀྱང་མི་འབྱུང་སྟེ། རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་ནོ། །གང་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་

དེ་ནི་རང་བཞིན་གྲུབ་ནས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མ་མཁན་ལ་བརྟེན་ནས་
འབྱུང་བ་དང་བྱུང་མེད་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་ཐུགས་རྗེས་འགོ་བའི་ཀུན་རྟོག་གཞིམས་ནས་ཐར་བ་ལ་འགོད་
པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་གི་དོན་ཡིན་མིན་གྱི་དགག་སྒྲུབ་མཛད་ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་
ཁས་ལེན་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཁྱོད་དབུ་མ་
བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་སྒྲོས་བྲལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་
དེ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་ཉིད་དུ་ཐག་ཆོད་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་རྒྱ་རྒྱེན་
གང་དང་གང་ལས་སྒྲེས་ཀྱང་རུང་། རོ་བོ་གང་དུ་སྒྲེས་ཀྱང་རུང་སྟེ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དགག་སྒྲུབ་
ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་རང་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་
ཤེས་མེད་ན་ནི། རང་གིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་ངེས་ཤེས་སྒྲེས་པར་མི་རུས་
པས། དེ་ལྟ་བུའི་དགག་སྒྲུབ་དང་། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་
མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཐད་པ་དང་བྲལ་བས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་འདི་
མི་འཐད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་ནི། དབུ་མ་བ་ལ་མ་ངེས་པའམ། ཐེ་ཆོམ་མམ། ཐག་མ་
ཆོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ལྟོས་པའམ། དེའང་གསུམ་པའི་ངེས་ཤེས་སམ།
ཐག་ཆོད་དམ། ཁས་ལེན་གང་ཡང་ཡོད་པ་ག་ལ་འགྱུར། ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་

གིས་རང་བཞིན་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་དེ། སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་
 དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ཀྱང་གང་གི་རང་བཞིན་དུ་མ་དམིགས་ཏེ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་
 བྲལ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་བས། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་མ་
 ནི་ནམ་ཡང་མེད་བས། དེས་བཤམ། རྟག་ཆོད་ཁས་ལེན་ནམ་འདི་ཡིན་གྱི་
 འཛིན་པ་མེད་བས་ན། དེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱེན་འདི་ལས་སྤྱོད་པ་བྱེད་དང་། རོ་བོ་འདི་
 ལྷ་བྱ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་གི་རྩ་མ་དམིགས་པས་དེའི་རྒྱ་རྒྱེན་དང་། རོ་བོ་
 མ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །འབགས་པས་ཀྱང་། ར་ནི་སྤྱོད་མེད་ཁོ་ན་སྟེ། ར་ལ་
 ཁས་ལེན་གཅིག་ཀྱང་མེད། གཤམ་ཏེ་ར་ལ་ཁས་ལེན་ཡོད། ཉེས་ན་ར་ལ་སྤྱོད་
 འདི་ཡོད། གཤམ་ཏེ་མ་དོན་སུམ་ལ་སོགས་ཀྱིས། ཉོན་གྱི་འགའ་ཞིག་དམིགས་
 བས་ནི། བསྐྱབ་བཤམ་སྒྲོག་བར་བྱས་ན་དེ། མེད་ཕྱིར་ར་ལ་ཁྲུན་ཀ་མེད། །
 གསུངས་སོ། སྤྱོད་དཔོན་ཨྲུ་དེ་བས་ཀྱང་། ཡོད་མེད་ཡོད་མེད་ཅེས་བྱ་བ།
 ཕྱོགས་ནི་གང་ཡང་ཡོད་མིན་བ། ཉེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་བོ་ཡང་། ཁྲུན་ཀ་བཟོད་
 བར་རུས་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། དབུ་མ་བཞི་རང་ལུགས་ཀྱི་ཁས་
 ལེན་མེད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོད་མེད་ཡིན། རྟག་ཆད་སྤྱོད་ཆོགས་པ་ལ་
 སོགས་བར་རྟོགས་པ་དེ་བས་ལ་བའི་དགོས་པ་ཅན་དུ་ནི་ཡོད་མེད་དང་ཡིན་མིན་
 དང་། སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་པ་མིན་པ་དང་། བདག་དང་བདག་མེད་པ་དང་། སྤྱོད་
 པ་དང་བྲལ་མ་བྲལ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། རོན་དམ་པ་དང་། ཀུན་
 རྟོག་དང་། འཁོར་བ་དང་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་སོགས་སྤྱོད་ཆོགས་གསུངས་པ་ལ་

བརྟན་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྦྱོས་བྲལ་དུ་ཤེས་པ་དང་།
 ཀུན་རྟོག་ཞི་བའི་དབང་གིས་ལས་ཉོན་དག་སྟེ། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ལས་
 ཁོལ་ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་འགོད་པ་ནི་ཉིད་དགོས་དག་
 སྟེ། འཕགས་པས་སྟོང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ལ། །མི་སྟོང་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་།
 གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མི་བྱ་སྟེ། གདགས་པར་དོན་དུ་བཟོད་པ་བྱ། །ཞེས་
 དང་། བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བརྟགས་འགྱུར་ཞིང་། །བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བརྟན་
 པར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་ནི། །བདག་ནི་འགག་མེད་
 ཅེས་ཀྱང་བསྟན། །ཞེས་དང་། བཟོད་པར་བྱ་བ་ལོག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་
 ཡུལ་ལོག་པའོ། །མ་སྦྱོས་པ་དང་མ་འགགས་པ། །ཆོས་ཉིད་མྱང་ན་འདས་དང་
 མཚུངས། །ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །ཡང་དག་མིན་མིན་ཡང་དག་
 མིན། །དེ་ན་སངས་རྒྱས་ཇེས་བསྟན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་པས།
 དབུ་མ་བའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩོད་པ་གང་མཛད་ཀྱང་། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་
 དང་། གཞན་ཕྱོགས་དགག་བྱའི་ཆོས། གང་ཡང་མེད་པས་མ་དམིགས་ཀྱང་།
 སེམས་ཅན་གྱི་ཀུན་རྟོག་ཞི་བའི་དགོས་པ་ཅན་གྱི་རྩོད་པ་དང་དགག་སྒྲུབ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་གཞན་
 ཕྱོགས་དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་སྤང་བའི་རྩོད་པ་དང་། དགག་སྒྲུབ་ཅན་གྱིས་ནི་རང་
 གི་ཀུན་རྟོག་འཕེལ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཅན་དུ་ག་ལ་
 འགྱུར། །མདོ་ལས་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་དང་ལྷན་ཅིག་རྩོད་ཀྱི། ར་ནི་འཛིག་རྟེན་

བ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་ཚྭ་དོ། གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་བ་དེ་ནི། ང་ཡང་
 ཡོད་པར་འདོད་དོ། གང་འཇིག་རྟེན་མེད་པར་འདོད་བ་དེ་ནི། ང་ཡང་མེད་པར་
 འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་། ཆོས་འདི་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཚྭ་བ་མཇོད་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་མེ་ཡིས་
 བུད་ཤིང་བཞིན། འདིས་ནི་པས་ཀྱི་ཚོལ་བ་འཛེམས། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་བྲགས་པས་ཀྱང་། བསྟན་བཅོས་ལས་དབྱེད་ཚྭ་ལ་ཆགས་
 བའི་ཕྱིར། མ་ཡིན་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུང་། འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་རྣམ་
 བར་བཤད་པ་ན། གཞན་གཞུང་འཇིག་པར་འགྱུར་ན་ཉེས་བ་མེད། རང་ཕྱོགས་
 ལྷ་ལ་ཆགས་ཤིང་དེ་བཞིན་དུ། གཞན་ཕྱོགས་ལྷ་ལ་སྤང་བ་རྣམས་རྟོགས་
 ཏེ། དེ་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་རྣམས་བསལ་ཏེ། རྣམ་དབྱེད་པ་རྣམས་སྤྱར་
 དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་
 བཅའ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཕྱོགས་གཞན་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
 དང་། ཁོ་བོ་ཅག་ནི། མེད་པར་འདོད་པ་ཡང་མ་ལགས་ཏེ། གཞན་ཡོད་པར་
 འདོད་པའི་ཕྱོགས་བསལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡང་མ་
 ལགས་ཏེ། གཞན་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་བསལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་བྲགས་སྟེ་འདོད་པའི་དབུ་མ་བ་དང་། རབ་རྩ་མི་
 གནས་པའི་དབུ་མ་བ་དག་ནི་མིང་གི་རྣམ་བྱངས་ཏེ། དེ་ལྷ་བུའི་དབུ་མ་བ་ཐལ་
 འགྱུར་བར་བྲགས་པའི་ལུགས་ལ་ནི། གཞན་སྤང་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་སྟོད་ཇི་

ལྷ་ཁས་སྤངས་པ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པས་ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ་དམ་བཅའ་
ཁས་ལེན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

སྲིད་ཞིའི་མཉམ་ཉིད་ལྷ་བའི་བྲིད་འདི་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་དང་
དཔལ་ལྷན་སྐྱབ་བྲགས་པའི་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་དག་གི་ལུང་དང་རིགས་
པས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་བརྒྱན་ནས། རྒྱུ་མཉམ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་
དཔལ་བོའི་རྩོུམ་ཡི་གེར་བཀོད་པའོ། སྐྱོན་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་མདོ་
རྒྱད་གཉིས་སུ་འདུས། མདོའི་བཟོད་བྱ་ཐམས་ཅད་རིམ་བཤུགས་སུ་འདུས།
རྒྱད་ཀྱི་བཟོད་བྱ་ཐམས་ཅད་རིམ་བཤུགས་སུ་འདུས། སྐྱུ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་
ལུགས་ལ་བྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནས་བཤད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། རང་
གསང་སྤགས་ནས་བཤད་པའི་འོད་གསལ་གཉིས་གཅིག་ཀྱང་འདོད་པས། བདག་
ནི་སྐྱུ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ཁོན་ལ་དད་ཅིང་། མདོ་རྒྱད་ཀྱི་དགོངས་པ་སྤང་
ལུགས་ཡང་སྐྱུ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྩོུམ་སུ་འཇུག་གོ། བྲིད་འདིས་ཀྱང་དབུ་མ་
པའི་ལྷ་བ་རྣམས་དག་ཀྱང་སྐྱོན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དངོས་གཞི་གསང་འདུས་ཀྱི་འོད་
གསལ་གྱི་བྲིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞིག་ནས་ཀྱི་སྐྱབས་ལ་རིགས་ལྷ། ཡུམ་བཞི་ལ་
བརྟེན་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོམ་པའི་ཐབས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དོ།

༡། བཞུགས་ཀྱི་ལུ་མཉམ་སྐྱོལ། མཁུན་པས་སྲིད་པའི་འཆིང་བ་མཐར་མཛད་
ཅིང་། ཐུགས་རྩོུམ་ཞི་ལ་དགའ་བ་རིང་དུ་དོར། སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་
སྲིད་ཞིའི་མགོན། རྒྱལ་བཟོད་རྩོུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རབ་འབྱམས་

ཞིང་གི་རྩལ་རྩིད་ལས་འདས་པའི། བྱངས་མེད་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་
གཏོར། མཐའ་ཡས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ། མགོན་པོ་འཇམ་པའི་
དབྱངས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རྒྱབས་ཆེན་སྟོན་ལམ་རིང་ནས་བཏབ་པའི་
མཐུས། རྩི་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ། ཐེཛོམ་བྱ་བ་མཐའ་
དག་བསལ་གྱུར་པ། དཔའ་བོ་དྲོ་རྩི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་དག་ལེགས་ཀྱི། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་ཅ་
བ་རྩིན་ཅན་རྩེ། ཡིད་ལ་བྱན་པ་ཙམ་གྱིས་དུས་ཀུན་ཏུ། མོས་གུས་རྩོལ་མེད་སྒྲེ་
བར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། འདོད་རྒྱུད་ཆོག་ཤེས་ཞི་ཞིང་དུལ་བར་གནས། སྙིང་
ནས་ཐར་པ་དོན་གཏོར་གསོང་བོར་སྒྲ། བག་ཡོད་ལ་སྦྱར་གྲོགས་མཆོག་བསྟེན་
བྱེད་ཅིང་། དག་སྒྲུང་ཕྱོགས་མེད་སྒྲེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། འཆི་བར་ངེས་
ཤིང་ནས་འཆི་ཆ་མེད་པར། ཆོག་ཙམ་མིན་པར་བྱན་ནས་ལོང་མེད་དང་། རྩིད་
བཀུར་ཆོས་ལ་གཏོང་ནས་ཞེན་ལོག་སྟེ། དགོས་མེད་རྒྱུད་ལ་སྒྲེ་བར་བྱིན་གྱིས་
སྟོབས། ལུས་ཅན་མཐའ་དག་རྩིན་ཅན་མར་ཤེས་པས། ཉམ་ཐག་རྣམས་ཀྱི་
སྤྱག་བསལ་བྱན་གྱུར་ནས། རང་བདེ་འབའ་ཞིག་སྒྱུབ་ལས་ཡིད་ལོག་སྟེ། །
སྙིང་རྩི་རྩོལ་མེད་སྒྲེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། མཐར་འཛིན་ནད་ཀུན་སེལ་བའི་སྒྲན་
གཅིག་ལྟ། ཟབ་མོ་རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་དང་བྲེལ་བའི་དོན། འཕགས་མཆོག་གྲུ་
སྒྱུབ་ཡབ་སྐུས་དགོངས་པ་དག རི་བཞིན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །
དག་འདིས་མཆོན་ནས་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི། བདག་གཞན་

དག་བའི་རྩ་བ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་ཞིང་སྦྱེ་བ་རུ། །བྱང་ཆུབ་
 མཆོག་གི་ཇེས་སུ་མི་མཐུན་པའི། །ཤེས་ཀྱི་ཁོ་འདོད་པ་དང་གྲགས་པ་དང་། །
 ལམ་དང་ལོངས་སྟོན་རྟེན་དང་བཀུར་སྟོན་རྟེན་རྒྱུ། །སྤྲེལ་ཅིག་ཙམ་ཡང་ནམ་ཡང་
 མི་སྦྱིན་པར། །སྤྲེལ་བྱང་ཆུབ་ཁོ་ནའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག །མཛད་བྱུང་སྤྲེལ་བཅས་
 རྒྱལ་བའི་བྱིན་རྒྱལ་པས་དང་། །རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུ་བ་མཛད་པའི་བདེན་པ་དང་། །
 བདག་གི་ལྷག་བསམ་དག་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས། །རྣམ་དག་སྟོན་པའི་གནས་
 འདི་འབྲུག་པར་ཤོག །བྱིན་རྒྱལ་ཉེར་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྲེལ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས་པ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། མང་དུ་ཐོས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་
 པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་གངས་ཅན་གྱི་ཁོད་གངས་རིའི་དབང་པོ་འོ་
 དེ་གུང་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་ཞེས་དུ་སྤྲུང་བའོ། །།དགེ་འོ།

༡༡། རྩོམ་པོ་ཆེས་གནང་བའི་དབུ་མའི་ལྷ་བྱིད་ བསྐྱེས་པ་བཞུགས་སོ།

ཨ་ཁྱེ་ཚེང་ཁ་བ་སྒོ་བ་ཟང་གྲགས་པ། ༡༣༥༧-༡༣༧༩

༡༡། སྒྲུ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། རྟེན་ལ་འདིར་འཁོར་
བ་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པས། སྒོ་ལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་
རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའང་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྦྲེས་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ལྷན་སྦྲེས་གཙོ་བོར་དག་གི་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མཁས་སྒྲོལ་ས་
ཀུན་འཁོར་བར་འབྱིད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འོ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་ནའང་
བསྐྱེན་བཅོས་ཀུན་ཏུ། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་ལ་དག་གི་པར་བྱས་པར་མཛད་པ་
ནི། བདག་ཁས་ལེན་པའི་རང་གཞན་གྱི་སྒྲེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་
ཉིད་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བདག་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལག་གི་པར་བྱས་བརྒྱུད་ནས་
ཁྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐས་སྒོ་མ་བསྐྱར་བ་རྣམས་བདག་མེད་
སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སྒོ་ལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་བྱེད་མེད་ན། བྱེད་མེད་པའི་
རིགས་པས་དོན་སྤང་དུ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་ཁྱེས་ན་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདག་
ཁྱེས་ཀྱང་སྒོ་འོར་མི་ཁྱེས་ཏེ། བྱེད་མེད་པར་ངས་པའི་སྒོས་བྱེད་མེད་
པར་ངས་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་བདག་ཏུ་སྐྱབ་ན་རེ། བདག་ཡོད་དེ། སྒོ་སྒྲོན་དུ་མ་བཏང་བར་

དངོས་པོ་ལ་སོགས་མཐོང་བ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྒོ་སྒྲིབ་འདི་ཕྱིར་དང་། སྒོ་སྒྲིབ་དུ་
 བཏང་ན་ཡོད་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མའི་དོན་ནི་བདག་མེད་ན་སྒྲིབ་བུའི་བྱང་
 ག་ཟུགས་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་མཐོང་བ་ན། དབྱིབས་ཁོ་ནའི་སྒོ་སྒྲིབ་ར་འགྱུར་
 གྱི། སེམས་ཅན་གྱི་སྒོ་སྒྲིབ་ར་མི་རིགས་པ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྒོ་སྒྲིབ་ར་མཐོང་
 བའི་ཕྱིར། བྱང་པོ་ཅམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདག་གམ་སེམས་ཅན་ཡོད་དོ། །
 དེ་བཞིན་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་མཐོང་བ་ན་ཆོར་བ་ཁོ་ནའི་སྒོ་སྒྲིབ་ར་རིགས་ཀྱི་དེ་ལས་
 མ་གཏོགས་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ་ལ་སེམས་ཅན་མཐོན་པོའི་སྒོ་
 དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་ཆེར་སྤྱོད་པ་ལ་སེམས་ཅན་དམའ་བའི་སྒོ་སྒྲིབ་ར་མི་
 རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། ལྷས་བྱིན་སོགས་མིང་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ན་འདུ་ཤེས་
 ཁོ་ནའི་སྒོ་སྒྲིབ་ཡི་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྒོ་སྒྲིབ་ར་མི་རིགས་པར་
 ཐལ་བ་དང་། ཆགས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དད་སོགས་
 འདུ་བྱེད་པ་ན། འདུ་བྱེད་ཁོ་ནའི་སྒོ་སྒྲིབ་ཡི། དེ་མ་གཏོགས་པའི་མཁས་པ་དང་།
 བྱིས་པའི་སྒོ་སྒྲིབ་ར་ཐལ་བ་དང་། མིག་སོགས་ཀྱི་སྒོ་སྒྲིབ་ར་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ལ་
 འཕྱག་པ་ན། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་སྒྲུལ་པའི་སྒོ་སྒྲིབ་ཡི། བདག་གིས་མཐོང་སྒྲུལ་
 པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྒོ་སྒྲིབ་ར་ཐལ་བ་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་སྒོ་སྒྲིབ་འདི་ཕྱིར།
 རྣམ་ཤེས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་ལ། གཞན་ཡང་བྱང་པོ་ཅམ་
 ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདག་མེད་ན། བདག་གིས་ག་ཟུགས་མཐོང་བར་གྱུར་
 ཏོ། །མཐོང་བར་བྱའོ་སྒྲུལ་པ་ན། བདག་གི་སྒོ་སྒྲིབ་དུ་བཏང་མི་དགོས་པར་བྱང་

པོ་ཅམ་གྱི་སྒོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་རིགས་པ་ལས་སྒོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་
ན་བདག་གི་སྒོ་ངེས་པར་བཏང་དགོས་པའི་ཕྱིར། སུང་པོ་ཅམ་ལས་མ་གཏོགས་
པའི་བདག་ཡོད་དོ། །མདོར་ན་སེམས་ཅན་ལྟོས་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། དོན་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་སྒྲོན་དུ་མ་བཏང་བར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ན་འཇུག་
པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སྒོ་འཛིན་བཞིན་ཞེས་ཟེར་རོ།

དེ་དགག་པ་ནི། དོན་བཅུ་འདི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་གྲོལ་བ་
དོན་དུ་གཏིར་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་ལྷའི་ཞེན་ཡུལ་མ་ལུས་པ་ཞེགས་ཤིང་། གང་
ཟག་ཅམ་ངེས་པར་ཁས་སྒྲུང་དགོས་ན། རིགས་པས་ཀྱང་འབྲུབ་པའི་དགག་སྒྲུབ་
ཀྱི་རྒྱལ་ལ་མཁུས་པར་བྱ་ཡི། གཞན་དུ་ན་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་
བས་སོ། །གང་ཟག་ཅམ་དགག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ན། བྱུང་པར་གང་དང་བཅས་
པ་ཡིན་སྟེ་ན། མདོ་སྒྲེ་མང་པོར་གང་ཟག་བདེན་པ་བ་འགོག་ཅེས་པ་དང་།
གཞི་བསྐྱུ་བར་དོན་དམ་པ་དང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ་དང་།
མདོ་རྒྱན་དང་མཛོད་འགྲེལ་རྣམས་སུ་རྒྱས་ཡོད་འགོག་ཅེས་པ་ཀུན་དོན་གཅིག་
པས། དེ་ལ་རྒྱས་བརྟགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཆོས་གང་ཞིག་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་རང་
དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གཞི་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་པ་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་
པ་ནི་བརྟགས་པར་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་མ་བལྟོས་པར་རང་དབང་དུ་
འཆར་བ་ནི་རྒྱས་སུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ།

དང་པོ་སྒོ་སྒྲོན་དུ་མ་བཏང་བར་དངོས་པོ་ལ་སོགས་མཐོང་བ་ན་སེམས་

ཅན་གྱི་སྒོ་སྒྲེ་བར་མཐོང་བས་སེམས་ཅན་ཇས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི།
 སྒྲིའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་མཐོང་ནས་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྒོ་སྒྲེ་བ་ཡིན་
 ནས། དེ་ལས་གཞན་མཐོང་ནས་གཞན་དེ་ལ་སྒྲེ་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྒོ་དེ་
 ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ། སྒོ་དེས་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཅན་དུ་ཞེན་ཅིང་། སེམས་ཅན་ནི་དེ་
 ལས་གཞན་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ཁོ་
 ན་མཐོང་ནས་སྒོ་དེ་སྒྲེ་བ་ཉམས་སོ།།

ཡང་གང་ཞིག་མཐོང་བས་སེམས་ཅན་གྱི་སྒོ་སྒྲེ་བའི་གཞི་དེ་སེམས་ཅན་
 གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནས། དེ་ལས་གཞན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་འང་། སྒོ་དེ་ལོག་
 ཤེས་སུ་ཐལ། སྒོ་དེ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་བར་ཤར་བའི་ཕྱིར།
 ཕྱི་མ་ལྟར་ན་བུམ་བཤང་སྐྱུ་བའི་སྒོ་སྒྲེས་བའི་རྒྱར་ཁས་སྒྲང་དགོས་སོ། །ཡང་
 སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྒོ་སྒྲེ་བར་འདོད་དམ་མི་འདོད། མི་
 འདོད་ན་མཛོན་སུམ་གྱིས་གསལ་ཏེ། མོ་ལ་མིའི་སྒོ་སྒྲེ་བར་སྤྱོད་བས་སོ། །
 འདོད་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྒོ་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཇུག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྟར་གྱི་རྟགས་
 དེ་མ་ངེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་སྒྲེ་བར་
 འདོད་མི་འདོད་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྒོ་སྒྲེ་བར་
 འདོད་མི་འདོད་བརྟགས་ནས་དགག་པར་བྱ་སྟེ། ལྟ་མ་ཉིད་གྱིས་རྟགས་པར་
 བྱའོ། །ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་སྒོ་སྒྲེ་བའི་གཞི་དེ་མཛོན་གྱུར་ཡིན་ནམ་གྲོག་གྱུར་
 ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་དུ་ཐལ། དེ་ལས་

མ་གཏོགས་པའི་གཞི་གཞན་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་
ཁྱིས་པ་ཚུང་དུ་མ་བརྟགས་པར་འབྱུག་པ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྒོ་མི་སྒྲེ་བར་འགྱུར་
རྟོ།།

གཉིས་པ་སྒོ་སྒོན་དུ་བཏང་ནས་དཔྱོད་པ་དམིགས་པ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་
སྒོ་སྒྲེ་བས་བདག་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་འོག་ཏུ་འགོག་པར་འགྱུར་རྟོ།།

གསུམ་པ་ཕུང་པོ་ལ་འདོགས་པ་ནི། ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཅན་དུ་
བརྟགས་པ་ཡིན་ནམ། མཐུལ་གྱི་ཆོས་ལུ་བཞིན་ཕུང་པོ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནམ།
ཕུང་མ་གཤིབས་པ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་ཡིན་ནམ། ཕུང་པོ་གཏན་མེད་
ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་རང་རྒྱ་བར་གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །
གཉིས་པ་ལྟར་ན། གང་ཟག་དེ་རྟག་གས་མི་རྟག། རྟག་ན་བདེ་བས་ཕན་པ་དང་།
སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་གནོད་མི་རྒྱས་པས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གསོག་
པར་མི་འགྱུར། དེ་ལྟར་ན་ལུས་མི་ལེན་པས་གང་ཟག་ཁས་སྒྲངས་པ་དགོས་པ་
མེད་པར་འགྱུར་རྟོ། མི་རྟག་ནའང་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་སྒྲེ་འཛིག་བྱེད་
པ་དམིགས་དགོས་ན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་གང་
ཟག་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཐལ། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ནའང་དགོས་མེད་དུ་འགྱུར་རྟོ། །བཞི་པ་ལྟར་ན། འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་
འགྱུར་ཏེ། འཆིང་བྱེད་སུ་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཕུང་པོ་ཅོམ་ལས་མ་གཏོགས་

པའི་གང་ཟག་ཡོད་ན། དེ་ལྟ་བུ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་སོགས་དང་རང་བཞིན་གཅིག་
 ཡིན་ནམ། ཐད་དུ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ལྟ་བུ་པོ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟགས་པ་ཡིན་ནམ།
 ལྟ་བུ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ལྟ་བུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དགོས་པ་
 ཐམས་ཅད་འགྲུབ་ལ། དེ་ལས་དོན་གཞན་དགོས་པ་མེད་ཅིང་། སྤར་ཁས་
 སྤངས་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ལྟ་བུ་པའི་ལས་སམ་བྱེད་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་
 དགོས་ཏེ་དོན་གཞན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཁས་སྤངས་བས་སོ། །ལས་ཡིན་ན། བྱེད་པ་
 འཇུག་པའི་གཞིར་འགྱུར་དགོས་པས། ས་བོན་བཞིན་དུ་རིགས་འབྲུགས་དུ་
 བསྐྱེད་པའི་སློན་ས་སམ། རྩམ་ཁན་ནམ། རྩམ་ལྟུང་དང་ལྟུང་པའི་མི་བཞིན་དུ་
 བསྐྱུར་པའི་སློན་ས་སམ། ས་བཞིན་དུ་རྟེན་པའི་སློན་ས་སམ། རྣམ་མཁའ་བཞིན་
 དུ་གོ་འབྱེད་པའི་སློན་ས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ལྟ་བུ་པོ་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བས་
 རྟག་པར་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་མི་རྟག་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པར་
 འགྱུར་བས་རྟག་པ་དང་དོན་དམ་པར་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །རྩམ་ལྟུང་ཅན་གྱི་
 སྦྱུལ་ཆ་འགའ་རང་དབང་དུ་སྦྱུལ་བཞིན་དུ་དེ་འང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ན། ལྟ་བུ་
 པོ་འགའ་ཡང་སྟག་བསྟུལ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། ལས་རྒྱ་བ་
 དང་མི་རྒྱ་བའི་རྟེན་བྱེད་ཅིང་འཇིག་པར་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་འདིས་ཀྱང་བྱེད་
 པར་དམིགས་དགོས་ན་མ་དམིགས་སོ། །བཞི་པ་ལྟར་ན་རྣམ་མཁའ་ལ་བརྒྱུང་
 བསྐྱུམ་སོགས་བྱེད་ནུས་ཤིང་གོ་མི་འགོག་པ་བཞིན་དུ་ལྟ་བུ་པོ་ལ་འང་དམིགས་
 དགོས་ན་མ་དམིགས་སོ། །

གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁའ་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཅུ་ལ་འཛོག་པ་
 བཞིན་དུ་ལྷ་བ་པོ་འང་འཛོག་ན་རང་དབང་དུ་སློལ་འཆར་བ་ཉམས། །དེ་བྱེད་པ་
 ཡིན་ན། ཟོར་བ་བཞིན་དུ་ལས་ལ་འཇུག་པ་བྱེད་པ་པོ་ལ་ངེས་པར་རག་ལས་པ་
 ཡིན་ནམ། མེ་བཞིན་དུ་ངེས་འགའ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་ལས་ལ་རང་དབང་འཇུག་
 པ་ཡིན། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་དཔྱོད་བྱེད་དང་དབྱུང་བྱ་སོ་སོར་དམིགས་
 པ་བཞིན་དུ་ལྷ་བ་པོ་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བྱེད་པ་པོ་ཆད་
 འོགས་ནས་གང་ཟག་ཁས་སྦྱངས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཟག་དེ་
 ལྷ་བ་པོ་སོགས་དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་ན། ཆད་མ་ཐམས་ཅད་ལོག་
 རྣམ་མེད་པའི་གང་ཟག་ཁས་སྦྱངས་པར་དགོས་པ་མེད་དོ།

ལྷ་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། གང་
 ཟག་དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནམ།
 དེ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་གང་ཟག་
 མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཟས་གོས་སོགས་ཀྱིས་ཕན་པ་དང་། འབྱུང་བ་འབྲུགས་པ་
 སོགས་ཀྱིས་གནོད་ཅིང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྤང་པོ་ཁོ་ན་ལས་མཐོང་གི་
 གཞན་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བདག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 དང་། རྣམ་པར་བྱང་ཞེས་བྱ་བ་ཉམས་སོ།

སློ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་དཔྱོད་པ་དམིགས་པས་བདག་ཡོད་པར་འདོད་པ་
 འགོག་པ་ནི། དཔྱོད་པ་སློའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་ངམ། བདག་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་། དང་

བོ་ལྷ་ར་ན། རྩམ་སྤྱོད་པའི་བདག་གི་དབྱེད་པ་ཞེས་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་
 ལྷ་ར་ན། སྒོ་ཕྱོན་དུ་བཏང་བའི་དབྱེད་པར་འགལ་ལོ། །དབྱེད་པའི་རྒྱར་རྟག་
 གམ་མི་རྟག་ རྟག་ན་དབྱེད་ཅེས་པ་ཉམས་སོ། །མི་རྟག་ན་བདག་གི་དབྱེད་པར་
 མི་རིགས་ཏེ། བདག་རྟག་རྩམ་སྤྱོད་ཁས་སྒྲངས་པས་སོ། །དབྱེད་པ་པོ་སེམས་ཅན་
 དེ། ཙམ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནམ། མི་ཙམ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན། དང་པོ་ལྷ་ར་
 ན་འང་དབྱེད་ཅེས་བྱ་བར་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྟག་པར་ཁས་སྒྲངས་པས།
 ཡང་གསར་དུ་དབྱེད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྷ་ར་ན་མི་ཙམ་བ་ཙམ་
 ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བས་འགལ་ལོ། །སེམས་ཅན་གྱིས་དབྱེད་པ་དེ་ལ་རྒྱ་ཡོད་
 དམ་མེད། མེད་ན་རྟག་ཏུ་དབྱེད་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་དེ་ལ་འང་རྒྱ་གཞན་ཞིག་
 ཕྱོན་དུ་བཏང་དགོས་པས་བདག་གིས་རང་དབང་དུ་དབྱེད་པ་ཉམས་སོ། །དབྱེད་
 པ་དེ། རང་དབང་དུ་དབྱེད་པ་ཡིན་ནམ། གཞན་དབང་གིས་དབྱེད་པ་ཡིན།
 དང་པོ་ལྷ་ར་ན། སྤྱི་གན་འཆི་སོགས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱང་མི་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཏེ།
 གང་བྱེད་རང་དབང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྷ་ར་ན། བདག་གིས་དབྱེད་པར་
 མི་རུང་སྟེ། བདག་རང་དབང་ཅན་དུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་འཇུག་པ་དང་ཕྱོག་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། གང་ཟག་འཇུག་
 པའི་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་འཇུག་ཀྱང་འཇུག་ལ་ཕྱོག་ཀྱང་ཕྱོག་གམ།
 འཇུག་པའི་མཆན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པ་ཞིག་དེ་ལྷ་ར་འདོད། དང་པོ་ལྷ་ར་ན་སྤང་པོ་
 ལས་མ་གཏོགས་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤང་པོའི་ཆོས་ཙམ་ཁོན་ལ་

འཇུག་པའི་བྱ་བ་དམིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྒྱ་དང་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་ཁྱུ་
 བྱ་གསོགས་ལས་རང་གི་ལུས་ལྟ་བུ་དང་། སྒྱེ་བའི་རང་ཅན་གྱིས་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་
 ལྟ་བུ་དང་། འཇིག་པའི་རང་ཅན་གྱིས་འཇུག་པ་ཁྱུ་ལྟར་རིམ་པས་འཇོག་པ་ལྟ་བུ་
 དང་། གཞན་དང་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་མར་མེ་རིགས་འབྲུ་ལུ་གཞན་
 ཏུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་དང་། འགྱུར་བའི་འཇུག་པ་བྱ་བ་མི་འབྲུ་བ་གཞན་བྱས་ནས་
 ཡང་གཞན་ལ་འཇུག་པ་དང་། བཞོན་པ་ཞོན་ནས་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །གཉིས་པ་
 ལྟར་ན། བདག་འཇུག་པ་ཉིད་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྷན་པའི་
 སྒྱིར། འཇུག་པ་ཉམས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའང་འཇུག་པ་སྒོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་ངེས་
 པར་བལྟོས་པས་ལྟོག་པའང་ཞར་ལ་དབྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །

བདུན་པ་ཟ་བ་པོ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་། གྲོལ་བ་པོ་རྣམས་པར་བཞག་པ་
 རྒྱུ་ལྷུ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བདེ་བ་དང་། སྐྱག་བསྐྱེད་པའི་འགྱུར་བ་ཞིག་ཟ་བ་
 པོར་འདོད་དམ། མི་འགྱུར་བ་ཞིག་འདོད། སྐྱེ་མ་ལྟར་ན་ཟ་བ་པོར་མི་རིགས་
 ཏེ། ཟ་བྱ་ལོངས་སྤྱད་ནས་ཕན་གཞོད་བྱེད་པ་ཞིག་ཟ་བ་པོ་ཡིན་པའི་སྒྱིར། དང་
 པོ་ལྟར་ན། བདག་ཇས་ཡོད་དོན་མེད་དེ། འདུ་བྱེད་ཆོས་ཅམ་ཁོ་ན་ལ་འགྱུར་བ་
 མཐོང་བའི་སྒྱིར། འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་འོག་མ་གཉིས་ལ་འང་ཤེས་པར་བྱལོ། །
 སེམས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཞིག་བྱེད་པོར་འདོད་དམ། མི་འགྱུར་བ་ཞིག་འདོད། མི་
 འགྱུར་ན་བྱེད་པོ་ཉམས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་ཏུ་
 རིགས་པའི་སྒྱིར། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་འགྱུར་བ་ཞིག་གྲོལ་

བསོགས་འདོད་དམ། མི་འགྱུར་བཞིག་འདོད། མི་འགྱུར་ན་སྤར་བཅེངས་པར་
མ་གྱུར་བའི་ཕྱིར། སྤྱིས་གོལ་བར་གཤམ་རིགས།

བརྒྱད་པ། བྱེད་པར་ལྷོག་པ་ནི། བྱེད་པོ་བདག་ཁོན་ལ་འཛོག་གམ།
གཞན་ལའང་རུང་། དང་པོ་ལྷར་ན་མེ་སྒྲིག་གི་འོད་ཀྱིས་སྤར་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་
སོགས་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྷར་ན། ལྷ་བ་དང་ཉན་པ་སོགས་
ལ་བྱེད་པ་པོར་བཏགས་པ་དེས་ཆོག་གི། །ཐུས་ཡོད་ཁས་སྒྲངས་པ་མེད་དོ།

དགུ་པ་བཛོད་པར་དགོས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་བདག་ཁོན་ལ་
འཇུག་གམ། གཞན་ལའང་འཇུག། དང་པོ་ལྷར་ན། སྤྱིས་བུའི་ལུས་ལ་
དམིགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཕྱིན་ཡོན་ཏན་བཤེས་གཉན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་
མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་མ་ལྷར་ན་ལྷ་བ་པོ་སོགས་ལའང་འཇུག་པས་དེ་
ཙམ་གྱིས་ཆོག་གི་བདག་དོན་མེད་དོ།

བརྒྱད་པ་དེ་ལྷར་འདོགས་པ་ནི། བདག་ལྷ་བུ་དེ་དགོ་བ་ཡིན་ནམ་མི་དགོ་
བ་ཡིན། དགོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། མོངས་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་ཡང་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་
དང་། འབད་བའི་སྤྱོར་བ་མེད་པར་ཡང་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐར་པ་ལ་སྒྲག་པ་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་གསོ་བར་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
མི་དགོ་བ་ཡིན་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་བ་ཡིན་པས། དེའི་སྤྱོད་ནས་
བདག་ཡོད་པར་སྤྱོད་མི་རུས་སོ། །བདག་མེད་པར་ལྷ་བའང་མི་དགོ་བ་ཡིན་པ་
མི་རིགས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབད་

པ་ཆེན་པོས་སྐྱབ་དགོས་པ་དང་། ཐར་བ་ལ་སྐྱག་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། དཀར་
 པོའི་འབྲས་བུ་འཕྲལ་དུ་ཐོབ་པ་དང་། ཉེས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དག་
 བ་ཡིན་ནའང་བདག་ལྷ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས། དེའི་སྒོ་ནས་བདག་ཡོད་པར་སྐྱབ་མི་
 རུས་སོ། །གཞན་ཡང་བདག་དེ་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གནས་པས། དེའི་དབང་
 གིས་བདག་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནས། བདག་མེད་བཞིན་དུ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་
 གོམས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་སྒྲོ་བདགས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སངས་
 རྒྱུ་པ་རྣམས་ལ་བདག་མེད་ཀྱི་ངེས་པ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ་ཏེ། བདག་ལྷ་དངོས་
 པོའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་དེས་གོགས་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དེའི་སྒོ་
 ནས་བདག་ཡོད་པར་སྐྱབ་མི་རུས་པར་འགྱུར་རོ།

མདོར་ན་ཆོགས་རྒྱུན་གང་ལའང་བདགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་
 ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་དེ། སྤང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་
 དུའང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་མདོར་བསྐྱུས་པའོ། །བདག་ཡོད་པར་དོགས་པ་
 སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་འཇིག་ལྷ་ལྟར་སྐྱེས་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་ཆད་མར་བྱས་པ་ཡིན་ལ།
 ལྟར་སྐྱེས་ལའང་སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་ཁོ་ན་སྤང་སྟེ། སྤང་པོ་འདི་
 དོར་ནས་འདི་ལས་བཟང་བ་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་གྱི་བདག་དོར་བར་མི་འདོད་
 པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་བཀག་པ་ན་ཤུགས་ཀྱིས་གང་ཟག་
 བདགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོངས་གཙོ་དུ་གང་ཟག་ཙམ་ནི་སྤུས་ཀྱང་ཁས་སྤྲང་བར་བྱ་
 དགོས་ལ། བདགས་པ་ཙམ་ནི་རྣམས་ཡོད་བཀག་པའི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་ན་རེ་སློ་འབྱུང་བའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་དགག་བ་རྒྱས་པར་
 བྱས་ནས། སློ་འགོག་པར་འདོད་པ་ནི་སློས་པ་ཕྱི་ཆོད་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྐར་ཡང་
 སློས་པ་འཁེལ་ནས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར། ། །མཆོ་ལྟོ།།

༡༡། །དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཟབ་ལམ་དབུ་
མའི་ལྷ་ཁྱིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་པའི་བེུ་བུ་མོ།

༥༩ རྩེ་ཚོང་ཁ་ལ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པ། ༡༣༥༡-༡༣༧༩

༡༡། །རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་
དབུངས་དབྱེར་མེད་པའི་ཞབས་ཀྱི་བསྒོ་ལ་སྒྲེབ་དང་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐུག་
འཆལ་ཞིང་སྒྲུབས་སུ་མཆིའོ། །ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་སྒྲེབ་ཐམས་ཅད་དུ་རྩེས་
སུ་བཟུང་དུ་གསོལ་ལོ།

འདིར་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་ཁྱིད་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་
གསུམ། སྒོན་འགོ་ །དངོས་གཞི། རྩེས་མོ། །དང་པོ་ནི། རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་
པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་ནས་གསུངས་པའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་།
སྒྲེས་བྱ་ཆུང་འབྲིང་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོང་སྦྱོར་དང་། རྒྱལ་སྤྱིས་ཀྱི་སྦྱོང་
བ་སྦྱིསྒོ་བ་དང་བཅས་པ་ལྷ་ཁྱིད་ཀྱི་སྒོན་འགོ་ཡིན་ལ། བྱང་པར་དུ་གསུངས་པའི་ཀྱི་
གནད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་པའི་མཁས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲི་མ་མེད་པའི་
གཞུང་མཉན་ཏེ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བསྒྲེད་
པ་ལ་སོགས་ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱ་ཆོགས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་། བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་ལྷ་བའི་པན་ཡོན་ཞིབ་དུ་བསམས་ནས་ངེས་པ་བྲག་པོ་སྒྲེས་པའི་

སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་པའི་ཚུལ་འདོད་སྤྲོད་པ་གཅིག་དང་། དེ་ཡང་འཕགས་པ་སྤྲོད་པ་གི་དགོངས་པ་དཔལ་ལྷན་སྤྲོད་པས་བཀྲལ་བའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ན་ལྷ་བའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་རྟེན་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་སྤྲོད་ནས་ལུགས་དེའི་ལྷ་བ་སྤྲོད་ཚུལ་ལ་ཤེས་འདོད་སྤྲོད་པ་གཅིག་རྣམས་ལྷ་བའི་གི་སྤྲོད་པ་གི་འགོ་བོར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེ་དག་རྟེན་ལ་སྤྲོད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། རབ་རྟུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཤིང་། གོ་རིམ་ཡང་དགག་གཞི་གང་ཟག་གི་སྤྲོད་པ་དགག་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། དེ་རྣམ་པར་བཅད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། དགག་གཞི་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་པ་དགག་བྱ་ཚོས་གི་བདག་དང་། དེ་རྣམ་པར་བཅད་ཚེ་ཚོས་གི་བདག་མེད་པ་གཉིས་ལ་ཐུ་རགས་མི་འདོད་ཀྱང་། ངེས་དཀའ་སྤྲོད་ཡོད་པས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐོག་མར་བསྐྱོམས་ནས་དེ་ནས་ཚོས་གི་བདག་མེད་བསྐྱོམ་པར་གོ་རིམ་ངེས་སོ།།

དེས་ན་བདག་མེད་གཉིས་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཚོས་གི་བདག་མེད་བསྐྱོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ང་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱོམ་པ་དང་། ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྷ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྗེས་ཐོབ་སྤྲོད་ལྷ་བའི་རྣལ་འབྱོར་འོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། འཕྲོ་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་པ་འབྱུང་གཞི་འདི་རྣམ་པ་ལེགས་པར་ཤར་ནས་ང་སྤྲོད་པར་བྱེད་པའི་གནད་

ཤེས་པ་དང་། སྒྲུང་ཚུལ་དེར་གྲུབ་ན་གཅིག་ཐད་དུ་ལས་སྤྱད་གསུམ་མི་སྲིད་ལས་
 ང་དང་ངའི་སྤྱད་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་མེད་ཀྱི་གཅིག་དང་། རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་ཅས་ཀྱི་ཐད་དུ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་ངེས་པ་བྱུང་བ་ངེས་པ་
 དང་། ང་དང་ངའི་སྤྱད་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐད་དུ་
 མིན་པར་ངེས་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ངེས་པ་དང་། དགག་གཞི་ལ་དགག་བྱ་རྣམ་པར་
 བཅད་པ་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱ་ངེས་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་སོ།

དང་པོ་ནི། རང་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ལྷན་སྒྲེས་ལ་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ང་
 བྱུང་ཆོས་རྣམས་དང་བྲལ་པའི་ང་ཙམ་དེ་སྒྲུ་སྒྲི་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དོན་སྤྱད་ནས་
 གྲུབ་པ་ལྷ་བྱ་ཞིག་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བ་དང་། རང་
 གི་དོ་མོས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བ་དང་། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བ་
 དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྒྲུང་ཚུལ་དེ་ལྷན་གྲུབ་ན་གང་
 ཟག་གི་བདག་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། སྒྲོ་དེས་སྒྲུང་
 ཚུལ་དེ་ལྷན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྒྲེས་སུ་འགྱུར་རོ།

ཀྱིས་པ་ལ་མེ་ལོང་ནང་དུ་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྒྲུང་པའི་ཆོ་
 གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཆ་འདི་དང་འདི་བྱུང་བཞིན་དུ་སྒྲུང་ལ་འདི་དང་འདི་མི་སྒྲུང་
 པའི་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐམས་ཅད་བྱུང་བཞིན་དུ་སྒྲུང་། དེ་བཞིན་དུ་ངའི་ཆ་འདི་
 དང་འདི་དོན་སྤྱད་ནས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་ལ་འདི་དང་འདི་དོན་སྤྱད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་
 ཆ་མེད་པར་ཆ་ཐམས་ཅད་དོན་སྤྱད་ནས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་རོ། །གཟུགས་བརྙན་དང་

བྱད་བཞིན་གཉིས་བར་ལ་མ་བྱང་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ནས་སྤང་བས་དེའི་སྒྲོས་
 གཟུགས་བརྒྱན་ལ་བྱད་བཞིན་དུ་ཞེན། ངའོ་སྤྱིས་པའི་སྒྲོ་ལ་དོན་སྤང་ནས་གྲུབ་
 པར་སྤང་བ་དང་། དོན་སྤང་ནས་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ནས་དེའི་སྤང་
 བ་ལ་དོན་སྤང་ནས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའོ། །དེ་ཡང་ང་སྤྱིས་པའི་སྒྲོ་ལ་སྤང་ཚུལ་ཇི་
 ལྟར་འདུག་བརྟགས་པའི་ཆོ། ངར་འཛིན་ལྷན་སྤྱིས་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་ང་སྤང་བའི་སྤང་
 ལུགས་དེ་ཡོར་ཡོར་བའི་རྣམ་པར་སྤང་གིན་འདུག་ན་བརྟགས་མ་ཤེས་པ་ཡིན་
 ཞིང་། ངའོ་སྤྱིས་པའི་སྒྲོ་དེ་ཐོལ་ཏེ་སྤྱིས་པའི་ཆོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ན་སྤང་ཚུལ་ངེས་
 པར་བྱེད་དགོས་ཀྱི། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱུན་ལ་ཁོའི་སྤང་ཚུལ་བརྟགས་ཀྱང་གཞན་དང་
 འབྲེས་ནས་མི་ངེས་པས་དེ་ངེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། ལུས་གནད་བཅོས། སྤྱལ་
 ཆོགས་བྱང་པོར་བསྤང་། ཤེས་པ་གྲིམས་པོ་སྤང་པོ་བྱས་ནས། ངར་འཛིན་ལྷན་
 སྤྱིས་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་ངའོ་སྤྱིས་པ་དེ་སྤྱིས་པ་ན་ཁོ་ལ་སྤང་ཚུལ་ཇི་འདྲ་འདུག་པ་ངེས་པར་
 བྱ་དགོས་སྤྱིས་པའི་ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱ་ར་བ་དང་པོར་བཞག། དེ་ནས་ངའོ་སྤྱིས་
 པའི་སྒྲོ་སྤྱིས་མ་བྱང་ནའང་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་ངའོ་སྤྱིས་པའི་སྒྲོ་བཅོས་ནས་ཁོ་
 ཐོལ་ཏེ་སྤྱིས་མ་ཐག་ཏུ་དེའི་སྤང་ཚུལ་བརྟགས་པས་ལུལ་གཞན་དང་མ་འབྲེས་
 པར་ཁོར་ང་གི་སྤང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་སྤང་ཚུལ་
 བརྟགས་པའི་སྒྲོ་ནི་ཁོ་དང་དུས་མཉམ་ལ། སྤང་ཚུལ་ངེས་པའི་སྒྲོ་ནི་ཁོའི་སྤང་
 ཅིག་གཉིས་པར་འོང་བ་ཡིན་ནོ།

སྤྱིར་ངར་འཛིན་ལྷན་སྤྱིས་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་བྱང་པོའི་སྤང་བ་མི་འཆར་ཞིང་བྱད་

བར་ངའོ་སྙམ་པའི་སློང་དང་དུས་མཉམ་དུ་འང་མི་འཆར་རོ། །འོ་ན་ཕུང་པོའི་སྙེང་
བཞོལ་འཆར་བ་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་གི་འདུག་པ་སྙམ་ན། དེ་ཞོའི་སྤྲོ་ལོགས་སུ་
བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་ཞོལ་སྙེང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྙམ་པའི་སློང་དེ་མ་ཤོར་བའི་ངང་
ནས་དལ་བུས་ཟུར་ནས་བལྟས་བ་ན་ང་སྙམ་པའི་སློང་དེ་ལ་ཕུང་སོགས་གང་ཡང་
མིན་པའི་སྙེང་ཚུལ་ཟུར་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། ང་སྙམ་པའི་སློང་ལ་ང་དེ་མིང་ཅས་
དུ་མི་སྙེང་བར་ཚུགས་སུ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྙེང་བ་དེའི་སྙེང་ཚུལ་ལྟར་དུ་བྱུབ་པར་
བཟུང་བས་ལཞོར་བར་བཅིངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ངའོ་སྙམ་པའི་སློང་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་
ལ་ངའི་སྙེང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདུག་ལེགས་པར་རྟོགས་ན་དགག་བྱ་ངེས་པ་ཡིན་པས།
ང་ཡི་བ་དང་ཕུང་པོ་སོགས་གཞན་གྱི་སྙེང་དུ་ཡང་རྟགས་ཚོས་དེའི་རྣམ་པ་འཆར་
ཚུལ་དང་སྙེང་ཚུལ་ཞེན་ཚུལ་བརྟག་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི། སྙེང་ཚུལ་དེར་བྱུབ་ན་གཅིག་ཐ་དད་ལས་ཕུང་གསུམ་མི་
སྲིད་པས་ང་དང་ངའི་ཕུང་པོ་གཉིས་ངེས་པར་དོན་སྙེང་ནས་བྱུབ་པའི་གཅིག་
དང་། དོན་སྙེང་ནས་བྱུབ་པའི་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དོན་སྙེང་ནས་དེ་གཉིས་ལ་
ཕུང་གསུམ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་གང་ལ་ཡུལ་གང་སྙེང་ཡང་རྒྱ་མེད་གྱི་
གཅིག་དང་རྒྱ་བཅས་གྱི་ཐ་དད་དུ་སྙེང་བས་བྱུབ་སྟེ། སྙེང་ཚུལ་དེ་གཉིས་ལ་ཕུང་
གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདེན་
པར་མེད་པས་བྱུབ་པའི་བྱུབ་པ་ངེས་པའོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ང་དང་ངའི་ཕུང་པོ་གཉིས་དོན་སྙེང་

ནས་གྲུབ་པའི་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་ནི། ང་དང་བུང་བོ་གཉིས་སྒྲུང་ཚུལ་དེ་
 ལྟར་དོན་སྤངས་ནས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་ན། ཐད་ད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་
 དགོས། དེ་ལྟར་ད་ལྟར་གྱི་བུང་བོ་དང་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བས། ང་ད་ལྟར་གྱི་
 ལུས་སེམས་ཚོགས་ཅན་དང་གཅིག་ཡིན་ནས་སོ་སོ་བ་དང་གཅིག་ཡིན། ལུས་
 སེམས་ཚོགས་ཅན་དང་གཅིག་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་པ་དང་བཅས་ཏེ། ཆོ་
 སྤྲུལ་ནས་འདིར་འོངས་པ་དང་། འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགོ་བར་ཐལ། ང་ད་ལྟར་གྱི་
 ལུས་སེམས་ཚོགས་ཅན་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ང་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་སེམས་
 སོ་སོ་བ་དང་གཅིག་ཡིན་ན། ལུས་དང་གཅིག་ཡིན་ནས། སེམས་དང་གཅིག་
 ཡིན། ལུས་དང་གཅིག་ཡིན་ན། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཅན་དང་གཅིག་ཡིན་
 ནས། རེ་རེ་བ་རྣམས་དང་གཅིག་ཡིན། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཅན་དང་
 གཅིག་ཡིན་ན། ལུས་སེམས་བྲལ་ནས་ལུས་མལ་ན་གནས་ཆོང་ཡང་དེར་གནས་
 པ་དང་། ལུས་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱན་ཆད་པའི་ཆོང་ཡང་རྒྱན་ཆད་པ་སོགས་
 ལུ་ཐལ། ང་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཅན་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གི་
 ལུས་དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ང་འགོ་བ་རིགས་དྲུག་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་
 རྒྱན་ཆད་པར་ཐལ་ལོ།

ང་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་རྣམས་དང་གཅིག་ཡིན་ན། ང་རྒྱང་པའི་
 སེན་མོའི་བར་གྱི་ཆ་རེ་རེ་ནས་དང་། མགོ་བོའི་སྒྲི་རེ་དང་ཡང་གཅིག་ཡིན་
 པར་ཐལ། ང་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་རྣམས་དང་དེ་ལྟ་བུའི་གཅིག་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱིས་བྱ་གཅིག་གི་རྒྱ་པའི་སེན་མོའི་བར་གྱི་ཆ་རེ་རེ་ནས་མགོ་
 བོའི་སྤྱི་ཆེ་སྤྱི་ཆེ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱི་ཆེ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་དང་གང་ཟག་སྤྱིས་བྱ་
 གཅིག་པོ་དེ་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ད་ད་ལྟར་གྱི་སེམས་དང་གཅིག་ཡིན་ན་ནས་
 ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཀ་དང་གཅིག་ཡིན་ནས། ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་གཅིག་ཡིན།
 རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཀ་དང་གཅིག་ཡིན་ན་སྤྱིས་བྱ་གཅིག་གི་རྒྱ་པ་ཚོགས་དྲུག་
 ཅིག་ཅར་སྤྱིས་པའི་ཆོ་གང་ཟག་དེ་རྒྱ་པ་ཐད་དུ་བྱུང་ཐལ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་
 དྲུག་ཀ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ང་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་གཅིག་ཡིན་ན། འདྲ་
 ཤེས་མེད་པའི་སྤྱི་མས་འདྲུག་ལ་གནས་པ་དང་ད་བརྒྱལ་པའི་ཆོ་ད་རྒྱ་ཆད་པར་
 ཐལ། དེའི་ཆོ་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་རྒྱ་ཆད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གྱི་མགོ་
 དང་ལག་པ་ན་བ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་དང་ལྷན་པོ་གཉིས་
 སྤྱང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་བྱུང་པའི་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ངས་སོ།།

གཉིས་པ་དང་དའི་ལྷན་པོ་གཉིས་ངས་པར་དོན་སྤྱི་ནས་བྱུང་པའི་ཐ་
 དད་མ་ཡིན་པར་ངས་པ་ནི། ང་དང་ལྷན་པོ་གཉིས་ངས་པར་དོན་སྤྱི་ནས་བྱུང་
 པའི་ཐ་དད་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་སོ་སོ་བར་འགྱུར་བས། ལྷན་པོ་སྤྱང་བྱ་དང་ད་
 ལེན་པ་པོར་མི་འཐད་ལ། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་ངས་མཐོང་བ་དང་།
 ལག་པ་ན་བ་ལ་ད་ན་བ་སོགས་གྱི་ཐ་སྤྱི་མི་འཐད་པར་ཐལ། ང་དང་ལྷན་པོ་
 གཉིས་འབྲེལ་མེད་སོ་སོ་བར་འདྲུག་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་ངས་
 པར་ནི། ཕྱོགས་ཚོས་ངས་པའོ། །ཡང་དེ་རྟག་མི་རྟག་ །རྟག་ན། སྤྱི་ལི་རྒྱན་

ཆད་ལ། མི་རྟག་ན། རའི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་གཅིག་གམ་ཐ་དད། གཅིག་ན།
 ར་སྐྱེས་ཅམ་ན་སྐྱེ་མི་ཤེས་པ་བཞིན་དང་ནས་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་མི་ཤེས་པ་དང་། བྱིས་
 ར་བ་ཏུ་བྱུང་ན་སྐྱེས་ཅམ་ནས་ར་བ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། ར་སྐྱེ་བ་ན་སྐྱེས་ཅམ་ན་སྐྱེ་བ་
 སོགས་སུ་ཐལ། ཆ་ཤས་རྣམས་དང་སྐྱེ་ཆུལ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་ན། ར་སྐྱེ་བ་རྟེན་པ་དང་འདས་པ་བྲན་པ་མ་ཡིན་པ་འཐད་པར་
 ཐལ་བ་དང་། ལས་གསོག་པ་པོའི་དང་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱོད་པ་པོའི་དང་གཉིས་ཀྱང་
 འབྲེལ་མེད་སོ་སོ་བར་ཐལ། རའི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་སྐྱེ་ཆུལ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་
 པའི་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་སོ་སོ་བར་འགྱུར་བ་སྐྱར་ལྟར་
 རོ།

དེ་ཡང་སྐྱར་བཤད་པའི་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་
 འཛིན་ལུགས་ངོས་ཟེན་པར་བྱ་བ་དང་། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཡུང་པོ་
 དང་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་གྲུབ་དགོས་ཀྱི། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་
 དུ་གྲུབ་ཐབས་མེད་པར་ཐག་བཅད་པ་དང་། གང་ཟག་དང་ཡུང་པོ་གཉིས་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་པ་མཐོང་བ་དང་། གང་ཟག་
 དང་ཡུང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་ལགས་
 པར་མཐོང་བ་སྟེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟོལ་པའི་གནད་བཞི་ཆོང་ན་དེ་ནས་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་རྣམ་དག་སྐྱེ་ལོ།

བཞི་པ་དགག་གཞི་ལ་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་

ངེས་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྱལ་གྱི་རྟགས་ནི། གནད་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་
 ཚུལ་དང་སྤང་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག། །ཡེ་མི་འདུག་སྟེ་དུ་
 ངེས་པ་ནི། བསྐྱར་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ངེས་པ་དང་གོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་སྐོང་ཚུལ་ཡང་ངེས་
 པའི་གནད། འཛིན་པའི་གནད། སྤང་བའི་གནད་གསུམ་དང་ལྟན་པས་ང་འཛིན་
 ཚུལ་དང་སྤང་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱལ་བ་གཏན་ནས་མི་འདུག་སྟེ་དུ་ངེས་ཤེས་ལྟར་
 བ་ཞིག་སྤྲེས་པའི་རྒྱུ་ལ་ངེས་པ་དྲག་པོ་ཐངས་ཁ་ཡར་རེ་འབྲེན་ནོ། །ཡང་དེ་
 ལྟར་བྱའོ། །ཁྱི་མ་རྣམས་ལ་དབྱུང་བ་ཤུགས་རྒྱུང་བ་རེ་བྱེད། ངེས་ཤེས་དྲག་པོ་
 བརྒྱད་མར་བྱ། འདི་ལྟར་གཅིག་དང་ཐད་དུ་དབྱུང་བ་བྱེད་པ་ནས་དབྱུང་དོན་
 མ་ངེས་ཀྱི་བར་ལ་ཡང་རྟོག་པ་རིགས་མི་མཐུན་གྱིས་བར་མ་བཅད་པའི་དྲན་ཤེས་
 དང་། དབྱུང་དོན་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་བརྒྱད་པ་མ་གཏོགས་པ་རྟོག་པ་གཞན་
 གྱིས་བར་མ་ཆད་པའི་དྲན་ཤེས་བསྟན་པ་དང་། བྱིང་ཆོད་འགོག་ཚུལ་སོགས་ཞི་
 གནས་ཀྱི་སྐབས་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་ཡུལ་ཅན་དེ་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་
 དེའི་དབང་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡུལ་ཅན་དེའི་ཤེས་རབ་དེའི་ངང་དུ་སྤྲེས་པ་ལྟ་
 བུ་འབྱུང་ངོ་།

གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། མིང་ཅམ་དང་།
 བཏགས་པ་ཅམ་དང་། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི།
 ངའོ་སྟེ་མ་པའི་སྒྲོས་བརྒྱུད་བ་རང་གི་དོན་དེ་དེ་ལྟར་དུ་བྱལ་བ་བཀག་པའི་རྗེས་སུ་
 ང་ཞེས་པའི་མིང་ཅམ་དེ་ལས་མ་ལུས། དེ་མི་བོང་གི་རྩ་ཞེས་པའི་མིང་སྐྱམ་པོ་དེ་

དང་མཚུངས་སོ་སྟུང་ན། མིང་ཅུང་དེར་མཚུངས་ཀྱང་དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་ཀྱི
 བྱེད་པར་ཡོད་དོ། མིང་རྒྱུད་དེའི་རྒྱུ་མ་བཟླགས་མ་དབྱེད་པར་ཞུགས་པ་
 ན། ང་འབྲོ་ཞེས་ལམ་མེ་ལམ་མེ་འབྲོ། ང་སྟོན་ཅེས་བྲིལ་གྱིས་སྟོན། དེ་བཞིན་
 དུང་དགོ་བ་བསྐྱུ་བ། སྟོག་པ་བཤགས་པ་སོགས་འཐད་པ་ནི། མིང་རྒྱུད་ལ་བྱ་
 བྱེད་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། རྟོག་པ་སྟོན་དུ་བཤ་དང་ཐ་སྟོན་ཅུང་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་
 ཀུན་ལ་སྐྱར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། རོག་སོགས་འདུས་པ་མཐོང་བ་ན། བ་ཡང་སྟུང་པའི་སྟོ་
 སྟོ་ལ། བྲིའི་སྟོ་མི་སྟོ་བ་ནི། གདགས་གཞི་དེ་ལ་དེ་ལྟར་བཏགས་མ་བཏགས་ཀྱི
 བྱེད་པར་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། གདགས་གཞི་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་ཡ་གྲུལ་
 གད་རུང་མཐོང་བ་ན། ངའི་སྟུང་པའི་སྟོ་སྟོ་བ་ཡང་གདགས་གཞི་དེ་ལ་ང་དང་
 ངའི་འོ་ཞེས་བཏགས་པས་སོ། རྟོག་པ་ཚོས་ཀུན་ལ་ཤེས་པར་བྱ་དོ། །སུས་
 བཏགས་ན་རྟོག་པས་བཏགས། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ།
 ཀུན་རྟོག་མིང་རྒྱུད་ཅུང་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི། སྐྱུ་མ་ནི་རྣལ་འབྱོར་དེ་བསྟོམ་པའི་དཔེར་མཛད་དེ། དེ་
 ཡང་སྐྱུ་མ་མཁན་རང་ལ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུང་བ་ཡོད་ཀྱང་ཞེན་པ་མེད་པ་ལྟར་རོ། རྟོག་
 ལྟར་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ལས། སྟོང་སྟོབས་ཀྱིས་བསྟོམ་པ་ནི། མཉམ་
 གཞག་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱམ་ཤེས་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྐྱུང་
 ཅུང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ངེས་པའི་རྒྱན་སྐྱུ་མ་ལྟ་

བྱ་བསྐྱོམ་མོ། །ལྷ་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་གང་སྤྱང་བྱན་ལོང་གཏད་མེད་དུ་འཆར་
བ་སེམས་གནས་ཀྱི་མཐུ་ལའང་འབྱུང་བས་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་བསྐྱོམ་པར་མི་རུང་།

གཉིས་པ་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱོམ་པ་ནི། དྲན་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་སྟེ། ངའོ་
སྤྱུ་མ་བའི་སྒོ་ལ་ང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུ་བ་པར་སྤྱང་ཡང་ང་སྤྱང་ཅམ་ནས་རང་
བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ངེས་པ་དྲངས་ཏེ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྒོ་དེ་
ལ་ང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུ་བ་བ་དང་། ང་རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་
སྤྱང་བ་ཡང་མི་སྲིད་ལ། དེ་གཉིས་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་གང་ཟག་
གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཀྱང་མི་འབྱུང་བས། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་
ངེས་པ་བརྟེན་ནོ། །འདི་ནི་ད་ལྟར་གྱི་སྤྱེ་བོས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྐྱོམ་པའི་
ཐབས་དངོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལའང་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

གཉིས་པ་ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱོམ་པ་ལ་གཉིས། མཉམ་
གཞག་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། མིག་སྒྲ་སོགས་
ང་ཡི་བའི་གདགས་གཞི་ཡིན་ལ། ངའོ་སྤྱུ་མ་བ་དང་། བདག་གིའོ་སྤྱུ་མ་བའི་སྒོ་
ལ་དབང་བསྐྱར་བྱ་ལྟ་བུར་སྤྱང་ལ། སྒོ་དེས་བཟུང་ས་རང་དེའི་དོན་སྤང་ནས་
བྱུ་བ་ན་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཆོན་ནིད་ཀྱིས་བྱུ་བ་པ་ཡིན། དེ་ཞེན་དོན་དུ་བྱས་ནས་
ངའི་འོ་སྤྱུ་མ་དུ་འཛིན་པ་བདག་འཛིན་ལྟན་སྤྱེས་གང་ཟག་གི་བདག་དེར་འཛིན་གྱི་
ཁོངས་སུ་བསྐྱར་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དབང་བསྐྱར་བྱ་དེ་དོན་སྤང་ནས་བྱུ་བ་ན།
བསྐྱར་བ་པོ་གང་ཟག་ཀྱང་དོན་སྤང་ནས་བྱུ་བ་དགོས་པ་ལ། དེ་སྤར་བཤད་པའི་

རིགས་པས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པས་བདག་གི་བ་ལ་རང་བཞིན་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་ཚུགས་སུ་གཏོགས་
 བ་བསྟོམ་རྒྱུའི་ལྷ་བ་ཡིན་ལ། བསྟོམ་རྒྱུ་དང་བྲན་ཤེས་བསྟེན་རྒྱུ་ལྟར་ལྟར་
 རོ།།

གཉིས་པ་རྩེས་ཐོབ་དུ་བསྟོམ་པ་ནི། མིང་ཙམ་དང་བཏགས་པ་ཙམ་དང་
 རྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྟོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤར་གྱི་རིགས་པ་ཁ་སྟོས་ལ་བྱའོ། །སྤར་
 བཤད་པའི་རིགས་པ་དེས་དཔྱལ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་གང་ཟག་དང་།
 དེའི་བདག་གི་བ་ཐམས་ཅད་གདགས་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་ངོ་མོ་གཅིག་ཡིན་
 བ་དང་། ངོ་མོ་ཐ་དད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་དང་། བདག་གི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འགྲུབ་རྒྱལ་
 ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟོམ་པ་ལ་གཉིས། མཉམ་གཞག་དུ་
 བསྟོམ་པ་དང་། རྩེས་ཐོབ་དུ་བསྟོམ་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་
 དང་། མ་བསྐྱུས་པའི་བུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྤྱེམ་ཆེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆོས་
 ཡིན་ཞིང་། དེ་རྣམས་དོན་སྤངས་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤངས་ལ། སྤངས་པ་ལྟར་གྲུབ་
 བ་དང་ཞེན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་དང་བདག་འཛིན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པ་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡིན་ནོ། །དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། གཟུགས་ཅན་རྣམས་
 རང་གི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཚུགས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་དང་ཆ་ཅན་དང་། ཤེས་པ་རང་

གི་སྤྱི་ལ་སོགས་དུས་ཀྱི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་དོན་སྤྱི་དནས་བྱུང་པའི་གཅིག་
 དང་ཐད་དག་རུང་དུ་བྱུང་བཏགས་ནས་སྤར་བཞིན་འགོག་པ་དང་། ཚེས་དང་
 གང་ཟག་ཀྱང་རང་གི་གདགས་གཞིའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་
 ལ། བརྟེན་ནས་སྦྱོས་པ་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ན། གང་ལ་བརྟེན་པ་
 དེ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ། གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་བྱ་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་གཉིས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པའི་གཞན་དུ་
 མེད་དེ། དེར་ཡོད་ན་འབྲེལ་བ་ཁྲེགས་པས་དེ་ལ་ལྷོས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །འདི་དང་སྤར་མའི་རིགས་པས་རང་བཞིན་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ངེས་པ་དེ་
 སྤར་ལྟར་དན་ཤེས་བསྟེན་ནས་བསྟོམ་མོ། །དེ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཚེས་གང་ཡིན་
 ཡང་ཡུལ་སྤྱི་དནས་བྱུང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདུག་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ཡང་
 དག་གིས་བཙལ་བ་ན་མཐར་གང་དུ་ཡང་མ་བྱུང་པའི་ཡུལ་སྤྱི་དན་ན་ཉིད་རྒྱ་རུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ངེས་པ་ལྟར་གིས་སྦྱོས་པ་དེ་ཀའི་རྒྱན་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསྟོམ་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་སྐབས་
 སུ་བཤད་པ་བཞིན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་བསྟོམ་ཚུལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡོད་
 ཅམ་དུ་བྱུང་ཀྱང་བདེན་པ་ཁྲེགས་པ་དོན་དམ་པ་ལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་བྱས་པ་དང་།
 སྤྱོད་བཞིན་དུ་སྤར་བའི་སྤར་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་གཉིས་ལས་འདིར་ནི་བྱི་མ་བསྟོམ་བྱ་
 ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་ལ་དན་པ་སྤྱོད་ཚུལ་ལྟར། ད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་གིས་དབང་
 ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་བསྟོམ་པ་ནི། དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་དན་ཤེས་ཀྱིས་དེ་

༡༡། གཟུགས་ཀྱི་ཆུང་མཐའ་དང་དུས་ཀྱི་ཐུང་མཐའ་
སོགས་ལས་བརྒྱམས་པའི་དྲི་ལན་རྗེ་ཉིད་
ཀྱིས་མཛད་པ་བཞུགས་སོ།

ཨ་ཧྲེ་ཙོང་ཁ་བ་སློབ་ཐང་གུགས་པ། ༡༣༥༧-༡༣༧༩

༡༡། །སྤྲི་བརྩུ་བྱུང་། འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ཞེས། །
གང་གི་མཚན་གྱིས་རྣ་བའི་ལམ་མངོས་པ། །དབྱིག་གཉིན་ཉིན་བྱེད་གསུང་གི་
འོད་ཟེར་ཚོགས། །ད་དུང་གདུལ་བྱའི་སྒྲིང་ན་གསལ་གྱུར་ཅིག། །ཀུན་མཁྱེན་དེ་
ཡིས་དབག་ཚད་ལོ་དང་ནི། །དེ་དག་བཛོད་པའི་ཐ་སྙད་མཚན་པའི་སྤྲད། །
གཟུགས་མིང་དུས་མཐའ་རྩལ་ཡིག་སྤྲད་ཅིག་དང་། །བྱུག་ཚན་ཉི་ཤུའི་སྤྲད་ཅིག་
གསུངས་པ་དང་། །ཉིན་བྱེད་དབང་པོ་བྱུང་དུ་སྒྱུགས་པ་ཡི། །དབྱར་ལྷ་གཉིས་
པའི་ཐ་མའི་ཚོས་དགྲ་དང་། །དབྱར་འབྲིང་ཉི་ལ་རྒྱ་སྤྲད་གང་བྱུང་དང་། །གཞན་
ཡང་ཉིན་མཚན་ཐོག་མཐའ་གང་ཡིན་ཞེས། །གསུང་རབ་དགོངས་དོན་རགས་
དང་སྤྲ་བ་རྣམས། །རྣམ་དག་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་སྤྲ་བའི་སྒྲོས། །མ་འབྲེས་
འབྱེད་པར་རུས་པའི་སྒྲོབས་པ་ཅན། །གང་དེས་དྲིས་པའི་དོན་རྣམས་འདི་ལྟར་
བྲུམས། །

གཟུགས་ཀྱི་ཆུང་མཐའ་བཞག་པའི་སྤྲ་རྩལ་ནི། །ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཆ་

དང་བུལ་བ་སྟེ། །དེ་ཡང་རི་མིན་སྤྱོད་གས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་པ། །དེ་མིན་ཆུང་མཐར་
བཞག་ཏུ་མི་རུང་གྱིར། །

དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་རྒྱ་ཚོགས་དུ་མ་ཡིས། །འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ཡུན་
དང་སེགོལ་གཅིག་ །རྫོགས་པའི་དུས་ལ་རེ་ལྷར་བྱས་པ་ཡི། །ཆ་གཅིག་དང་ནི་
དུལ་གཅིག་གོ་འཕོས་དང་། །མཉམ་པའི་ཤེད་ཀྱིས་བལ་ཉག་གཅིག་གཅོད་
པའི། །ཡུན་ལ་བཤད་པའི་རྣམ་གངས་མང་ཡོད་ཀྱང་། །མདོར་ན་དེ་ལས་ཐུང་
བར་བྱར་མེད་པའི། །དུས་གཅིག་མཚོན་པར་བཞེད་ནས་དེ་དག་གསུངས། །

མིང་མཐའ་ཡི་གེར་བཞག་པའི་དབེ་བརྗོད་ལ། །རང་གི་འབྲེལ་པར་བ་
ལང་བཞིན་ནོག་གསུངས། །འདི་ནི་ཡི་གེ་དུ་མ་ཚོགས་པའི་གྱིར། །དོན་འདི་ད་དུང་
ཁོ་བོ་དཔྱོད་པའི་སྐབས། །དུག་ཚན་ཉི་ཤུའི་སྐད་ཅིག་ཚོགས་པ་ནི། །དེ་ཡི་སྐད་
ཅིག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་བདགས། །དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུའི་མིང་། །
འདི་ནི་དུས་མཐའ་རྟོགས་ན་ཐེ་ཚོམ་བྲལ། །

དབྱར་རྒྱ་གཉིས་པའི་ཐ་མའི་ཆོས་དགྲ་དང་། །དེ་བཞིན་དགུན་རྒྱ་བཞི་
པའི་ཆོས་དགྲ་ལ། །དབྱར་དགུན་ཉི་མ་ལྟོག་པར་གསུངས་པའི་དུས། །སྟོན་
དཔྱིད་ར་བའི་དཀར་ཆོས་དགྲ་ལ་ཡིན། །རྒྱ་བ་དེ་གཉིས་ཉི་མ་གང་ལོག་པའི། །
རྒྱ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་མང་པོ་འདོད། །འོན་ཀྱང་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་བྱུངས་དང་
ཁའི། །རྒྱ་བ་ཡིན་པར་རྒྱ་དཔེར་སྤང་ངོ་ཞེས། །བདག་གི་རྒྱ་མ་ནམ་མཁའ་བཟང་
པོ་བཞེད། །དེ་ལྷར་ན་ནི་དབྱར་འབྲིང་ཉི་ཤུས། །ཆུ་སྟོད་རྒྱ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་

པར་འགྱུར། ཚུལ་དེ་མདོ་ཅའི་རྒྱ་དཔེ་ལས་ཀྱང་གསུངས། གདགས་གཞག་
མཛོད་དང་ཉི་མའི་སྒྲིང་པོ་དང་། མེ་དོག་སྤེང་རྒྱུད་མདོ་ཅ་ལོ་ངོ་བ། འབྲེལ་
ཆེན་སོགས་ནས་གསུངས་པའི་དུས་ཆོགས་ཀྱི། རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་
སྒྲོ་བར་འདོད། ཉེ་སྤྱིར་འདིར་ནི་ས་བོན་ཅམ་ཞིག་བསྟན། འདི་དང་དེར་སང་
ཉི་མའི་ཕྱོག་དུས་གཉིས། ཆེས་ཆེར་མི་མཐུན་གྱུར་བ་མཐོང་ནས་ནི། རྣམས་
དེ་སུན་འབྱིན་བྱེད་རྣམས་རེ་ཞིག་བཞག །

ཉིན་གྱི་དང་པོ་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་དང་། བ་མ་ཉི་མ་རྒྱབ་པའི་མཐའ་ལ་
བཤད། ཉེ་ཡིས་མཆོན་གྱི་ཐོག་མཐའ་དཔག་པར་རུས། འདི་ལས་གཞན་
དུའང་གསུངས་མོད་དགོངས་པའི་དབང་། ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་པའི་
རིགས་པ་རྣམས། བདག་གིས་སྤྱུལ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུས་པ་མེད། །

སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱུབ་མཐའ་གཞིར་བྱས་ལ། དབང་པོའི་ཤེས་པས་སྤྱ་
རྒྱལ་མཐོང་ཞེས་སྒྲུས། རྣམ་ཤེས་ལྷ་ཡིས་བསགས་ལ་དམིགས་སོ་ཞེས། །
གསུངས་པ་འདི་ལ་འབྲུལ་ནས་མི་མཁས་པའི། སྐྱེ་བོ་དུ་མ་མགིན་གཅིག་བྱས་
ནས་ནི། དབང་པོའི་ཡུལ་ན་སྤྱུལ་མེད་དོ་ལོ། གཟུགས་ཟན་ལུགས་འདི་
འཐད་པར་མ་མཐོང་ནས། རྒྱལ་གྱི་རགས་པ་བཅུ་མ་ཚུལ་དུ་ཆོད་དང་། བྱི་
རོལ་དོན་གྲུབ་མཛོན་པའི་སྤྱེ་སྒྲོད་ནས། གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཞིན་བདག་
གིས་སྒྲུས། །

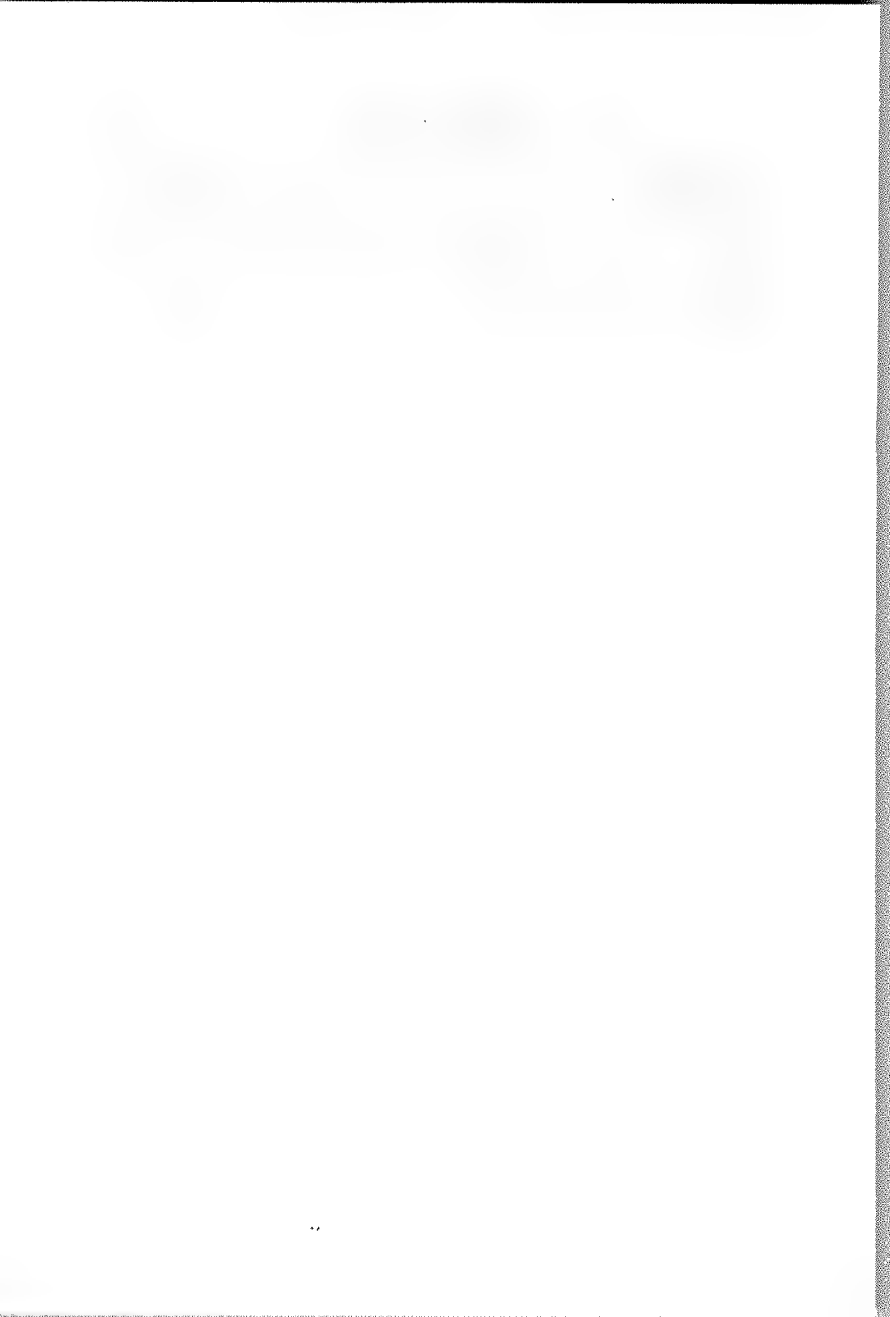
དོན་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་རགས་པ་རྩམ་པའི་ཆོ། རེག་ན་སྤྱུལ་ཉམས་པར་

གྱུར་མཐོང་ནས། །བསྐྱོར་བ་བར་བཅས་བར་མེད་མ་གཏོགས་པ། །རེག་བ་མེད་
 པར་འདབ་སྐྱོར་གནས་པར་འདོད། །དེ་ཆོ་ཡན་ལག་ཅན་གཞན་མི་སྤྱེ་ཞིང་། །
 གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་གྱུར་པའང་མ་ཡིན་ལ། །སྤྱུལ་རང་བཞིན་འདོར་བའང་
 མ་ཡིན་ཏེ། །འོན་ཀྱང་རྩལ་རྣམས་འདུས་པ་ཅམ་དུ་ཟད། །དེ་ལྷ་ན་ནི་སྤྱུལ་དུ་
 མ་དག །མངོན་སུམ་མཐོང་ཞིང་སྤྱུལ་གཏན་མ་མཐོང་། །ཞེས་སྤྱོད་ལ་རིགས་
 པའི་གཏམ་གྱིས་ཅི། །ད་དུང་ཡི་གའི་ཕྱི་མོ་བསྐྱབ་པར་རིགས། །དབང་པོའི་
 བེས་པས་སྤྱུལ་སིལ་བུ་དག །མཐོང་མོད་རྗེས་ཀྱི་ངེས་པས་རགས་པར་
 བཟུང་། །དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་བཟུང་ཡང་དབྱེད་པེས་གྱིས། །དེ་ལ་རྗེས་འགྲོའི་
 རྒྱན་རྣམས་ངེས་པ་བཞིན། །གལ་ཏེ་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་རུས་མེད་པས། །སྤྱུལ་
 དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་ན། །རྣམ་པ་མ་གཏད་ཅེས་པ་བརྟག་པར་བྱ། །

པེས་ལ་སྤྱང་བའི་རྣམ་པ་རྩལ་ཐུན་བཞིན། །སིལ་བུ་ཉིད་དུ་མི་སྤྱང་ཞེས་
 སྤྱོད་ན། །སོ་སོའི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཡང་། །རང་འདུའི་རྣམ་པ་གཏད་པ་
 མེད་འགྱུར་བས། །དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་སྤྱོད་པ་ངལ་སོས་ཤིག །

རིགས་པ་མཁྱེན་བཟུང་ལ་འདི་ལྷ་བའི། །འོག་རྟོག་ཐལ་ཆེར་མེད་པར་
 ཁོ་བོ་སེམས། །སྤྱོད་པའི་གནས་ལ་དབྱེད་པ་མ་རྫོགས་པའི། །སྤྱོད་པའི་གཞོན་དུ་
 འགའ་ཞིག་འདོད་པ་མཐོང་། །དེ་ཕྱིར་འདིར་ནི་རང་འདོད་ཟུར་ཅམ་བསྟན། །
 འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱང་ཡང་འདོད་པ་རྣམས། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རབ་རྒྱ་
 བྱེད་པ་ཞིག །བྱུང་པར་བགྱིས་ནས་གཟིགས་སུ་འབུལ་བ་ལགས། །ཚུལ་འདི་

མང་ཐོས་སློ་བཟང་བྲགས་བ་ཡིས། །ཆོས་འཁོར་ཆེན་པོ་དབལ་གྱི་ལྟ་ས་རུ། །
 མཁས་བ་ཆེན་པོ་གཞོན་ནུ་སློ་ལྟན་གྱི། །གསུང་གིས་དྲིས་བའི་ལན་དུ་སྦྱར་བ་
 ཡིན། །སྦྱ་མཚན་ལོ།

༡༡། །དབུ་མའི་རྩ་བའི་དཀར་གནད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ བརྟེན་བྱ་བ་ཞུགས་སོ།།

༡༡། ཆེན་པོ་མའི་རྩ་བའི་དཀར་གནད་ཆེན་པོ་ ༡༡༥༠-༡༢༣༩

༡༡། །ཇི་བཅུན་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །སློབ་དཔོན་
འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་མཛད་པའི་རྩ་བའི་སྤེལ་རབ་ལ་འབྲེལ་བ་གྲགས་ཆེ་བ་
བརྒྱད་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འབྲེལ་
བ་ནི་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤངས་དང་། སློབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱབ་གྲགས་པ་གཉིས་
ཀྱིས་མཛད་པ་འདི་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་འབྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་མི་མཐུན་
པའི་བྱེད་པར་ཕྱ་མོ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་གནད་དུ་ཆེ་བ་བརྒྱད་ཡིན་གསུང་སྟེ།
གཞིའི་སྐབས་སུ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཀུན་གཞི་དང་རང་མཚན་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་། ཕྱི་
དོན་ཁས་ལེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་སྐབས་སུ། དེ་ཁོ་ནི་དོགས་པའི་ཐབས་སུ་
རང་རྒྱུད་དང་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་སློབ་གཉིས་ཀྱི་འཛུགས་ལྟུང་དང་། ཉན་
རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་དོགས་པ་ཁས་ལེན་པའི་ལྟུང་དང་། འབྲས་
བུའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པའི་ལྟུང་ཏེ། ཁས་ལེན་པའི་
དམ་བཅའ་བཞི་དང་། མི་ལེན་པའི་ཕྱོགས་བཞིའོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་
པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགོ་མི་དགོའི་ལས་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པའི་བར་དུ་གནས་ན་

རྟག་པ་འགྱུར་བས་རྟག་པའི་མཐར་ལྷུང་བར་འགྱུར་ལ། ལས་བྱས་པའི་སྐད་
 ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་ན། ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་རུང་བས་ལས་ཀྱིས་རྣམ་སྤྲིན་
 སྐྱེད་པ་མི་སྤྲིད་པས་ལས་བྱས་པ་ཚུད་ཟོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རྟོ། །ལན་
 བོ། ཁ་ཅིག ལས་ཞིག་ཀྱང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་རིམ་ཅན་དུ་འརྟག་པའི་གཞི་ཀུན་
 གཞི་རྟོག་པར་བྱེད་ལ། གཞན་དག་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ཁས་ལེན་
 བར་བྱེད་ཅིང་། ཁ་ཅིག ལས་ཞིག་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་།
 ལ་ལ་བུ་ལོན་གྱིད་པར་རྒྱ་དང་འབྲ་བར་རྒྱད་མི་ཟ་བ་ཞེས་པའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་
 ཡོད་པས་རྩོད་པ་དེའི་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ།

རང་ལན་ནི། ཀུན་གཞི་སོགས་བཞི་པོ་ཁས་མ་སྒྲངས་ཀྱང་ལས་བྱས་པ་
 ཚུད་ཟོས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཁས་མ་སྒྲངས་ཀྱང་ལས་ཞིག་པས་འབྲས་
 བུ་སྐྱེད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་སྟེ། ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་རུང་བས་སོ་
 ཞེན། མ་གྲུབ་སྟེ། རང་མཚན་ཁས་སྒྲངས་ན་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་རུང་ཡང་།
 ཁོ་བོ་ཅག་རང་མཚན་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པས་ཞིག་པ་དང་མ་ཞིག་པའི་
 ལས་གཉིས་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ཡང་རང་མཚན་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་སྟེ་
 ཡང་མེད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་དངོས་པོ་ནི་ཆོས་གཞན་ལོག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་
 དབང་དུ་སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་འཆར་དུ་རུང་བ་ཞིག་ལ་འདོད་ལ། ལས་ཞིག་པ་ནི་དང་
 པོར་ཞིག་རྒྱུའི་ལས་སྒོ་ཡུལ་དུ་ཤར་ནས་དེ་ལོག་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་རང་དབང་

དུ་འཆར་བ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

རང་མཚན་ཁས་མི་ལེན་པ་རྣམས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྐྱབ་བ་ཡིན་ཏུ་
སྒྲུ་ལས་ཞིག་པ་དང་མ་ཞིག་པའི་ལས་གཉིས་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་མཚུངས་
པར་ཐལ། ཡུལ་རང་དོས་ནས་བྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྩིས་སུ་འགོ་ལྗོག་མ་ཞིག་
པའི་ལས་ལ་ཡང་མེད་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་རྩིས་སུ་འགོ་
ལྗོག་ཞིག་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་སྟེ། ཞིག་པ་ནི་དངོས་པོ་ལོག་པ་
ཙམ་ཡིན་པས་རྒྱུས་བྱ་བ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལས་
ཀྱང་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱུང་བའི་རྣམས་བྱ་བ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་བྱེད་མི་དགོས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཞིག་པ་བྱུང་བའི་རྣམས་ཞིག་རྒྱུས་བྱུང་པར་གཞན་ཞིག་བྱེད་པར་
ཁས་ལེན་པ་མིན་གྱི། ཞིག་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ལས་དེ་རང་གི་རྒྱུ་འབྲས་
ན་མེད་ཅིང་། དེའི་རྩིས་སུ་འབྲུང་བས་རྩིས་སུ་འགོ་ལྗོག་མ་ཐོང་བ་བཞིན་དུ།
ལས་ཞིག་པ་ཡང་ལས་ཀྱི་དུས་ན་མེད་ཀྱང་དེའི་རྩིས་སུ་འབྲུང་བས་ལས་ལ་སྒྲ་
ཕྱིའི་རྩིས་སུ་འགོ་ལྗོག་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

གཞན་ཡང་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་འདོད་ན། སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་གཤེགས་
པའི་ལུང་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཤི་བའི་རྒྱུན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞིག་པ་
འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ནང་དུ་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་
རོ། །དེས་ན་ལས་ལ་སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞིག་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་ལ། དེ་ལྟ་ན་མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཞིག་མ་ཞིག་དངོས་པོར་

མཚུངས་པས་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་མ་སྤངས་ཀྱང་ཞིག་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་
 སྤྱིར་ལས་བྱས་པ་ཚུད་ཟོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྤྱིར་དུ་དགོངས་ནས་སློབ་དཔོན་
 གྱིས། གང་སྤྱིར་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད། །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་སྤྱིར། །གང་
 སྤྱིར་ལས་ནི་མ་སྐྱེས་པ། །དེ་སྤྱིར་ཚུད་ཟོད་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

འོན་ཏེ་བྱས་པ་མེད་པ་སོགས་ཀྱང་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས། དེ་ནི་བྱས་
 པ་དམིགས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ལོག་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་ལ། དེ་གཉིས་སྤྱི་སྤྱིའི་རིམ་
 པ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་མི་མཚུངས་སོ། །ཞིག་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ན་ཀུན་གཞི་
 སོགས་ཁས་ལེན་པ་དོན་མེད་པར་རང་གཞན་ཀུན་མཐུན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཚན་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྤྱིར་
 རང་མཚན་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་ན་དངོས་སྤྱི་བར་འགྱུར་ལ། དོན་དམ་དུ་
 མ་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དབུ་མ་རང་ཚུད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་
 ཡང་མ་གྲུབ་པ་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་བཞེད་པའོ། །དེ་ལ་རང་མཚན་དོན་དམ་
 དུ་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་ན་འཇགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་
 པོའི་འཛིག་བྱེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། སྤྱོད་ཉིད་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པས་སྤྱོད་པར་
 འགྱུར་གྱི་རང་སྤྱོད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་པའོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོས་
 གྲུབ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་འཇགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་
 དམིགས་རུང་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་སྤྱོད་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོ་
 དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡོད་ན་འཇགས་པའི་མཉམ་

གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་
པོ་སྤར་ཡོད་ལ། སྤྱང་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་མཉམ་པར་རྟོགས་པས་བུམ་པ་ཐོ་
བས་པའི་ག་བ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དངོས་པོའི་འཇིག་གྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་
ཡང་སེམས་ཅམ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་བ་བདེན་པར་ཁས་སྤངས་
ནས་དེ་ལ་ཕྱི་དོན་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱང་བ་དང་ལྟན་པར་འདོད་བ་ལྟར། དངོས་
པོ་རྣམས་གཞན་སྤྱང་དུ་འགྱུར་གྱི་རང་སྤྱང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་དུ་
བྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཁེགས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུང་བ་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་མདོ་ལས། སྤྱང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྤྱང་པར་མི་བྱེད་དེ་ཆོས་
རྣམས་ཉིད་སྤྱང་བ་ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལོག་པར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་མིང་ཅམ་བཅུ་ཅམ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་བྱེད་
བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་ཁེགས་དགོས་ཤིང་གང་དུ་བྱ་བ་བྱེད་བ་དེར་
རང་བཞིན་ཁེགས་བ་དགོས་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་ཁེགས་བ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། སྤྱང་ཚུལ་ལྟར་དོན་བྱེད་རྣམས་མི་རྣམས་ལ་ཡང་ལོག་གི་རྣམ་དབྱེ་མི་རུང་བ་
འདོད་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྤྱང་བ་ལ་སྤྱང་བ་ལྟར་མ་བྱུང་བས་
ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་བ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་
ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་འཐད་དོ། །དེ་ལ་སྤྱོད་པོ་མཚན་
གཞི། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཚོན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་

རྟོགས་པར། སྤང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་མི་རུས་པ། གཟུགས་བརྟན་
མཚན་གཞི། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཚོན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཞིག་ །དེའོ་
ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྤང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་རུས་པ།
ཡུལ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ཡང་ལོག་གི་རྣམ་དབྱེ་འཐད་ལ། རང་གྲུད་པ་
རྣམས་ནི་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གི་རྣམ་དབྱེ་མི་བྱེད་དེ། རང་སྤང་མཁན་གྱི་རང་
རིག་མངོན་སུམ་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་བ་མི་སྲིད་པས་སྤང་ཚུལ་ལྟར་དོན་བྱེད་རུས་
མི་རུས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་
མེད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མི་སྲིད་པས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་
འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་ཀྱི་བསམ་པའི་ངོར་བདེན་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་
གྱི། ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པ་མི་སྲིད་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ།

དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་
གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་
དེའོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་ཏུ་ན་པ་
མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྣེད་ངོ་པོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་རུས་
པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པས་རྣེད་པ་དང་། གང་ཞིག་ལྷ་བའི་སྤྱིར་ཏུ་འཕགས་པའི་
ལམ་སྒྲོམ་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་ཚད་མས་
རྣེད་པའི་དོན་གཉིས་གནས་ཏེ། དེ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་གྲགས་པའི་

སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཚྲོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་
དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། གང་ཞིག་སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པ་གྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་
ངོར་ཀུན་ཚྲོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གིས་ལོག་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་
ཏེ། སྤྱོད་པོ་ཀུན་ཚྲོབ་ཀྱི་བདེན་པར་རྟོགས་པ་ལ་དེའི་སྤྱོད་དུ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་
འདོགས་ཆོད་པ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ ཀུན་ཚྲོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོན་འབྲེལ་སྒྲ་
ཆོགས་སུ་སྒྲུང་བ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་སྤྱོད་བྱུང་ལ་
གང་ཞིག་ ཡོངས་གཙོ་དུ་ཤེས་ཚེ་དེ་གི་གཞལ་བྱ་ལས་འདས་པ་ཞེས་ཟེར་
ཏོ། །དེ་ལྟ་ན་ལྟ་བུ་མ་གོ་བའི་གྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་ཚྲོབ་བདེན་པའི་དོན་
མཛོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་མཛོན་སུམ་
ཆོད་མའི་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་ཆོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་གང་ཟག་དེ་འབགས་པར་
ཐལ་ལོ། །རྣམ་བཙད་ཅེས་དུ་གྲུབ་པའི་དགག་པ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པར་འགྱུར་
ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཞིག་ ཡོངས་གཙོ་དུ་ཤེས་ཚེ་དེ་གི་
གཞལ་བྱ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོངས་གཙོ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་། རྟོགས་
སྤྱོད་པ་གྲུབ་པེ། རང་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་མིན་ན་བདེན་པར་འགྱུར་པར་འགྱུར་
རོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མས་དངོས་སུ་རྟོག་པ་ཀུན་ཚྲོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་དོན་
དང་། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྟོག་པ་དོན་དམ་བདེན་
པའི་དོན་ཏོ།

གསུམ་པ་ལ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་དང་། ཀུན་
 རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་
 དུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་མེད་པ་རིགས་ཤེས་གྱིས་
 དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ན་དེ་རིགས་ཤེས་གྱིས་རྟོགས་པའི་ལྷོག་པ་དེ་ཉིད་ཤུགས་ལ་
 རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་སློཁ་ལྷོགས། དེ་དངོས་སུ་མ་
 རྟོན་པའི་སློཁ་རྟོགས་རིགས་ཤེས་གྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ངེས་བྱེད་གྱི་
 ཆོད་མ་ཉིད་གྱིས་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། སློན་པོ་དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་འབྲུལ་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོ-
 བར་བྱུབ་པ་ལ་སློན་པོ་འཇལ་བའི་ཆོད་མ་འབྲུལ་ཤེས་སུ་བྱུབ་དགོས་ལ། དེ་
 ཡང་སློཁ་རྟོན་ལ་སྙད་བ་ལྟར་གྱི་རང་མཚན་མ་བྱུབ་པར་རིགས་ཤེས་གྱིས་རྟོགས་
 པ་ལ་ལྷོས་པས་སཐར་སྤྱག་དཔྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་དང་། སློན་པོ་འཇལ་བའི་ཐ་
 སྙད་པའམ་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་ལྷོས་ནས་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་སློན་པོ་སོགས་བྱིས་པའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་
 པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་གྱི་
 ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྷ་ན་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་གྱིས་
 བདེན་གཉིས་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་མི་རུས་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་
 ཉིད་གྱི་སློའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཞེས་པ་ཉན་རང་དབྱ་བཙམ་པ་དང་དབང་ཐོབ་པའི་

བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆེས་ཐོབ་ཀྱི་ངོར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་
 ཡང་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ལ་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་བདེན་པར་འཛོག་པའི་སློ་ཀུན་ཆོབ་པ་
 མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་གི་སློ་ཀུན་ཆོབ་པའི་ངོར་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་
 བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཉན་རང་འཕགས་པ་སློབ་པ་དང་ས་
 བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བདེན་པ་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་
 སློ་ཀུན་ཆོབ་ཡོད་དེ། ཉན་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དག་གི་
 ཆེས་ཀྱི་ཐོབ་ངོར་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ལ་ཀུན་ཆོབ་ཅམ་ཞེས་མི་བྱའོ། དེས་ན་གང་
 ཟག་དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་སློ་ཀུན་ཆོབ་པའི་ངོར་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་
 དང་། དེའི་སློ་ཀུན་ཆོབ་པའི་ངོར་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ཀུན་ཆོབ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་
 པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ནས་སོ་སོར་མ་བྱེད་པ་ཡིན།

བཞི་པ་ནི། མདོ་ལས། འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་མཐོང་བ་དམ་
 བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟེ། དཔེར་ན་སོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ཡོད་ན་
 དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་ལ་ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་པ་ལྟར། འཕགས་པའི་
 མཉམ་གཞག་གིས་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ཡིན་རྟེ། བདེན་པ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་
 རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། སྤང་བའི་སྒྲོས་པ་ཡང་མ་ལུས་པར་ལྟོག་པ་
 དགོས་པ་ཡིན་རྟེ། སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་མ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་ཆོབ་སྤང་ན་བདེན་
 པ་སྤང་དགོས་པས་འབྱུང་ཤེས་སུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ཆོབ་པ་རྣམས་རང་
 གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར་མེད་དེ། །དེའི་ངོར་ཡོད་ན་རང་

གི་དེ་ཁོ་ན་ནི་དུ་གྲུབ་དགོས་པ་ལས་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་ནི་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཐ་སྐད་དུ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་སེམས་ཙམ་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ནི་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་
 རོ་ཞེས་ཟེར་རྟེ། །དེའི་དཔེ་ལྟར་ཡིན་དྲིས་པས་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་བཞིན་
 རོ་ཞེན། མི་འཐད་དེ། མི་ལམ་ན་སྤྱི་དོན་བདེན་པ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་
 ཀྱང་བདེན་པ་བ་ཡོད་པ་མ་གྲུབ། སད་པའི་དུས་སུ་ཤེས་པ་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་
 མྱོང་བ་ཡོད་པར་དཔོག་ན་མི་ལམ་ན་ཡང་དོན་ཡོད་པར་འགྱུར་རྟེ། སད་དུས་སུ་
 དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་དོན་སྤྱང་གི་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་
 སྤྱིན་པ་ལས་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 བ། ལོང་བ་ལ་ཡང་གཉིད་སད་པའི་ཆོ་སྒྲོ་སོགས་གསལ་བར་སྤྱང་བའི་ཤེས་པ་
 ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྤྱོ་ཞེས་དྲིས་པས་རྒྱུན་གཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། ལོ་ན་ལོང་བ་ལ་
 སད་པའི་དུས་སུ་སྒྲོ་སོགས་གསལ་བར་སྤྱང་བའི་ཤེས་པ་མི་སྤྱོ་བ་བཞིན་དུ་མི་
 ལམ་གྱི་དུས་སུ་འང་མི་སྤྱོ་བར་འགྱུར་རྟེ། གཉིས་ཀ་མིག་མེད་པར་མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེས་ན་སད་པའི་དུས་སུ་ཡང་མིག་དང་གཟུགས་དང་དེར་
 སྤྱང་གི་ཤེས་པ་རྒྱན་པ་སྤྱོ་བ་བཞིན་དུ་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འང་གསུམ་པོ་
 དེ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ན་ནི་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ངོར་གསུམ་པོ་མེད་པ་བཞིན་
 དུ་སད་པའི་དུས་སུ་འང་མི་ལམ་གྱི་གསུམ་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །མི་ལམ་གྱི་དུས་
 སུ་མིག་གཟུགས་སོགས་ཡོད་ན་སད་པའི་དུས་སུ་འང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་

ན། དེ་ལྟ་ན་སང་པའི་དུས་ནའང་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་
 རོར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་མེད་ཀྱང་སང་དུས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པར་
 བྱུང་ན་མི་ལམ་གྱི་དུས་ནའང་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། དེས་
 ན་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མའི་རོན་དོན་སེམས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་མཚུངས་སོ། དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་སེམས་པའི་རོར་གཉིས་ཀ་མེད་པར་མཚུངས་པས་དོན་མེད་ལ་སེམས་
 ཡོད་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་སོ།

བཞི་པ་རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ། རང་རྒྱུད་དང་གཞན་གྲགས་སྤྱིའི་
 རྣམ་གཞག་དང་། རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་
 དཔོན་རྣམ་པ་གཉིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆད་མ་དང་གཞལ་བྱ་གང་ཡང་ཞལ་གྱིས་མི་
 བཞེས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མི་སྲིད་པ་ཡིན་གྱི། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་སློབ་དག་འབའ་
 ཞིག་ལ་རང་རྒྱུད་མི་སྲིད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །གཞན་གྱི་ཁས་སྤངས་ལ་ལྟོས་པ་
 མེད་པར་རང་དབང་དུ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་དོན་ལ་མི་འབྲུལ་པའི་ཆད་མ་ལ་ཆད་མ་
 རང་རྒྱུད་པ་དང་། དེས་ངེས་པའི་ཚུལ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་རྟགས་ལ་རང་རྒྱུད་
 ཀྱི་རྟགས་ཞེས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་བཞེད་པས། དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་པར་
 གཞན་གྲགས་འབའ་ཞིག་གི་སློབ་ནས་གཞན་གྱིས་དངོས་པོ་འདི་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་
 རྒྱུད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།

རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མའི་རྩ་བ་རང་
 མཚན་ལ་མི་འབྲུལ་པའི་མངོན་སུམ་ལ་ལྟོས་པར་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་བཞེད་ཀྱང་

དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་རང་མཚན་སློབ་དཔོན་འདིས་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་མཛད་
 པ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་པ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲ་མ་
 རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་ལྟར་ཡང་རུང་ལ། ཡང་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་ལེན་
 པའི་སློན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟགས་པར་མཛད་པ་དང་། དེ་ཁས་མ་སྤངས་པར་
 གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་སློན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་པ་སྤྱེད་པའི་དབུ་མ་པ་
 གཉིས་སུ་དབྱེ། །རྟགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་གཞན་གྱི་ཁས་སྤངས་ལ་མ་
 ལྟོས་པར་རང་དབང་དུ་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་དོན་ལ་མི་འབྲལ་བའི་ཆད་མས་བཞག་
 པའི་ཚུལ་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ལ་རང་རྒྱུད་དང་། དེ་ལྷ་མིན་པར་གཞན་གྱིས་ཁས་
 སྤངས་ལ་ལྟོས་ནས་ཆད་མས་ངེས་པའི་ཚུལ་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ལ་གཞན་གྲགས་
 ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཞེས་བྱེད།

ཁ་ཅིག་ཚུལ་གསུམ་གཞན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པའམ། ཁས་སྤངས་པའི་
 མཐར་ཐུག་པ་ཙམ་གྱིས་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་འགོག་པ་ཐལ་འགྱུར་པ་དང་ཚུལ་
 གསུམ་ཆད་མས་ངེས་པའི་སློན་ནས་བྱེད་པ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་འདོད་པ་དང་།
 གཞན་དག་བདེན་པ་འགོག་པ་ཙམ་གྱི། བདེན་མེད་མི་སྐྱབ་པ་ཐལ་འགྱུར་པ་
 དང་། བདེན་མེད་ཀྱང་སྐྱབ་པ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་པ་
 རྒྱས་པར་གཞན་དུ་གསུངས་ཟིན་པས་འདིར་བཛྲེད་བྱང་དུ་མ་གྱིས་སོ།

གཉིས་པ་ནི། དབུ་མ་པས་དངོས་སྒྲ་བའི་དོར་སྒྲ་གྱུར་བཞིན་མེད་པར་
 སྐྱབ་པའི་ཆོ་སྒྲ་གྱུ་དེ་རང་རྒྱུད་རྟགས་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ།

དེའི་ཆོ་གཞི་ལྟ་བུའི་ཡོད་ལྟ་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་རང་བཞིན་གཉིས་དོན་ལྟ་ག་
 སོ་སོར་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་མེད་བཅའ་བའི་ཆོན་སོ་སོར་འཆར་རྒྱུ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་
 འཆར་བར་དངོས་སྒྲ་བས་འདོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྟགས་ཡང་དག་གི་འང་ཆོས་
 ཅན་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ལྟ་བུ་རྟོག་འབྱུང་དུ་ཆད་མས་
 དེས་བས་སྒྲ་གས་ཆོས་གྲུབ། རྟོག་འབྱུང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅན་
 གྱི་ཆད་མ་བསྟན་པའི་སྟོན་སྒྲ་བུ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
 སྐྱེད་པར་ཉུས་པའི་ཕྱིར། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་སྤར་མ་མཐོང་བ་མཐོང་རུང་དུ་
 ཡོད་པའི་ཆོ་བྱུང་བ་ལ་ཐེ་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་ན་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་
 དུ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཐེ་ཆོས་གྱི་སྐབས་ཡོད་ན་རང་རྒྱུད་རྟགས་གྱི་བྱུང་བར་
 འགྱུར་དེ། རྟགས་རྟོག་འབྱུང་ཆད་མས་དེས་ཟེན་མ་བཞེད་པ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་
 མེད་ཐེ་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡོད་ན་
 གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཡོད་ལྟ་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་གཉིས་ལ་ལྟ་བུ་མ་གོ་བའི་གོང་
 རོལ་ཏུ་ཡང་དོན་སྒྲུ་སོ་སོར་འཆར་དུ་རུང་བས་བྱུང་ལ། རྟོག་འབྱུང་གི་ཡོད་ལྟ་
 དང་། རང་བཞིན་གཉིས་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བྱུང་བར་ཡང་
 མི་འགྱུར་རོ།

གཞན་ཡང་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་
 འདོད་ཆོས་ཅན་དུ་མི་རུང་ན་གྲུབ་ཟེན་པའི་ཆོན་མ་ཡང་མི་རུང་བས་མི་འཐད་
 དོ། །ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་འང་བྱུང་བ་ལ་གཞོད་

ཡོད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་དོན་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་ཚད་
མ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ལྷ་པ་རང་རིགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ། ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་
དགོད་པ་དང་། དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་རྣམས་གཅིག་གི་སྤངས་ན་ཁ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་རང་རིག་གི་བྱ་བའི་
ཆར་གྱུར་པའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་ནང་ཁོན་རྩལ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཆར་གྱུར་
པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན། སྟོན་པོ་མངོན་སུམ་
གྲིས་རྟོགས་ཀྱང་། མངོན་སུམ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པས་སྟོན་པོ་ཉིད་ཀྱང་
ཚད་མས་མི་འབྲུལ་པར་འགྱུར་བས་ཤེས་པ་རྣམས་གཅིག་ལ་བྱ་བྱེད་མི་འདྲ་བའི་
རང་རིག་ཡོད་ལ། དེ་ལྷར་ཡོད་པའང་བྲན་པའི་འཛིན་སྐྱབས་ལས་ཤེས་ཏེ། འདི་
ལྷར། སྤྱིར་བྲན་པ་མཐའ་དག་ཕྱོད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་
ངས་སྟོན་པོ་སྤར་མཐོང་ངོ་སྟོན་དུ་བྲན་པའི་ཆོ་སྟོན་པོ་བྲན་པ་དང་སྟོན་པོ་མཐོང་བ་
བྲན་པ་བྲན་པའི་འཛིན་སྐྱབས་ལ་ཡོད་ལ། དེས་དཔག་པར་བྱ་བའི་སྟོན་པོ་ཕྱོད་
བྱེད་དང་སྟོན་པོ་མཐོང་བ་ཕྱོད་བྱེད་གཉིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པས་རང་རིག་ཡོད་པར་
གྲུབ་ལ། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེའང་རང་རིག་ཉིད་གྲིས་འབྲུལ་པས་སྒྲུབ་བྱེད་
ཐུག་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རྟོ།

གཉིས་པ་ནི། རྟོགས་སུ་བཞེད་པའི་བྲན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་
པ་ནི་མཐའ་བཞིའི་སྤྱི་བ་བཀག་པས་བཀག་ཟིན་ལ། ཐ་སྙད་པ་ཅམ་ཡིན་ནའང་

རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་མི་རུང་སྟེ། སྒྲུབ་བྱ་ངེས་པའི་སྒྲོ་རོལ་དུ་དབེ་ལ་
 རང་རིག་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མྱོང་བ་ཙམ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཀྱང་རང་མྱོང་ཡོད་
 པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། མེ་ཙམ་ལས་མེ་ཤེལ་དཔོག་པ་ལྟར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་དཔྱད་པ་མྱོང་བ་ལས་སྒྲུབ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱམས་པ་དང་། ཉེ་སྤྲུལ་གྱི་དཔྱད་མྱོང་བཞིན། རྒྱུད་གཅིག་པ་དང་རྒྱུད་དང་འབྲས་
 བུ་སོགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དབྱེ་བར་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་ལ་འང་རྫས་
 གཞན་གྱིས་གཏོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྫས་གཅིག་ལ་བྱ་བྱེད་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་ན་
 དོན་དམ་པའི་བྱ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བས་རང་རིག་ཁས་ལེན་བས་རང་སྒྲུབ་མི་འདོད་
 བཞིན་དུ་འང་ཁས་ལེན་དགོས་སོ།

གསུམ་པ་ནི། དཔྱད་པའི་རྟགས་ལས་མྱོང་བ་ཙམ་དཔག་ནུས་ཀྱང་རང་
 དཔྱད་ལས་རང་མྱོང་དཔག་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་དབེ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། སྒྲོན་པོ་དཔྱད་པའི་རྟགས་ལས་སྒྲོན་པོ་རིག་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བར་གྲུབ་
 ལ། སྒྲོན་པོ་རིག་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རིག་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རང་
 རིག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་རྟོག་པ་དོན་མེད་དོ། །ངས་སྒྲར་མཐོང་ངོ་
 སྒྲུལ་དུ་དཔྱད་པ་ན་དཔྱད་མཁན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མྱོང་མཁན་རང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྲས་པའི་
 རང་མྱོང་མེད་ཀྱང་རང་དཔྱད་འཐད་པ་ཡིན་ནོ།

གཞན་ཡང་སྒྲོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྒྲོན་པོ་དངོས་སུ་མྱོང་བྱེད་དེས་
 སྒྲོན་པོ་དཔྱད་པའི་ལག་རྗེས་བཞག་པ་ཡིན་བས་ཡུལ་གྱི་དཔྱད་པ་སྒྲུབ་པ་འཐད་ལ།

སྤྱོད་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ན་སྤྱོད་འཛིན་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པས་སྤྱོད་འཛིན་བྱས་
 བའི་ལག་རྩེས་འཛིན་ལུས་པས་སྤྱོད་འཛིན་སྤྱོད་བྱེད་མེད་ཀྱང་བྱས་པ་སྤྱི་བའང་
 འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་རིག་ཁས་ལེན་པ་ན་མས་གྱིས་ནི་སྤྱོད་འཛིན་ཤུགས་ལ་
 རྟོགས་པར་བཞག་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་རང་རིག་དོན་མེད་དོ་སྟེ་མ་དུ་འདོད་དོ། །
 དོན་དེ་ལ་བསམ་ནས་འདུག་འགྲེལ་དུ། གང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བས་སྤྱོད་པ་དེ་བྱས་
 བའི་ཤེས་པས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པས་བྱས་པ་ཡུལ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ལ། ཉམས་
 སུ་སྤྱོད་བའི་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་དབྱུང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱས་པས་ཡོངས་སུ་མ་
 དབྱུང་པ་མ་ཡིན་པས། བདག་གིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 ཡུལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་ཞེས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡོངས་
 སུ་དབྱུང་པ་ཞེས་གསུངས་པར་སེམས་སོ། །

དུག་པ་ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་
 རི། གང་ཟག་ལ་དགག་བྱ་བླ་མོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་པ་ན་གཞི་ཕུང་
 བའི་ལའང་། སྤར་གྱི་བྲུབ་པ་དང་གཏན་ཆོགས་བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་ཕུང་པོ་རང་
 བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ལུས་པས་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་གྲུབ་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་
 བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བཞག་མི་
 ལུས་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱིས་དགག་བྱ་རྟོགས་པར་མི་ཁེགས་
 པ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་མི་རྟོགས་ན་ཕུང་

འདས་ཐོབ་པའང་བཞག་མི་ལུས་ཏེ། མདོ་ལས། དྲང་ཡང་སྐྱེ་བ་དྲང་ངོ། །
 ཆངས་པ་སྦྱོད་པ་བསྟེན་ནོ། །བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྤྱིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་
 སོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདིར་དབྱ་བཅོམ་པ་ལྷག་བཅས་ལ་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ་སྟེ་མ་པའི་ཤེས་
 པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། །ད་ལྟར་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་
 པར་ཐུགས་སུ་མ་ཆུད་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་
 བྱུང་གྲང་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་གཞན་མི་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ནང་མི་འཐད་དེ། ཆོག་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྒྱས་བཤད་
 དུ། གང་སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ནས། རྩབ་པ་ཞེས་པའི་བར་དུ་
 གསུངས་པས་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ་ཞེས་པའི་ཆོག་ནི་ད་ལྟར་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་རང་བཞིན་
 གྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་མཆོན་བྱེད་དུ་གསུངས་ཏེ། འདི་ཞེས་པའི་ཉི་ཆོག་སྟོས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། མ་འོངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོག་ཐ་མའི་རྒྱས་བཤད་དུ། སྤྱག་
 བསྐྱེད་གཞན་མཆོམས་མི་སྦྱོར་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

ལྷག་བཅས་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་མདོན་དུ་བྱས་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ཀྱི། བྱང་པོ་ལོག་པ་མདོན་དུ་བྱས་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེས། དེ་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་ཞེས་མི་གསུང་བར་ཉོན་མོངས་པ་འདི་
 མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་རིགས་ན། དེ་སྐད་དུ་ཡང་མ་
 གསུངས་སོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་ཉེར་ལེན་གྱི་བྱང་པོ་སྦྱིའི་རྣམ་གངས་སུ་རྣམ་
 པར་བཞག་གོ། །སྤྱི་སྤྱི་བྱེད་བཀལ་འདུག་པས་ཉོན་མོངས་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་སྤྱི་

ལྷུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱི་མཁའ་སྤྱི་ཁོན་ལ་ལྷུང་བ་ལ་སྐབས་འགར་གཞོད་བ་མཐོང་
ན་ཤེ་བྲག་ལ་འདུག་པ་རིགས་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྤྱི་ལ་གཞོད་བ་མེད་པས་བྱེ་བྲག་
ཁོན་ལ་སྤྱི་ལྷུང་ལྷུང་བ་མི་རིགས་སོ། །འདི་དག་རྒྱས་པར་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་
འགྲེལ་བ་ལས་ཤེས་སོ། །

དེས་ན་ཅུ་ཡེར་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱིས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལུང་དང་
 རིགས་པའི་སློན་སྐྱེས་རྒྱས་པར་བསྐྱབས་ཤིང་། ཅུ་ཡེར་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་
 རིགས་ཅན་གསུམ་ག་ཡོད་པས་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་སློབ་དཔོན་
 རྒྱ་བ་བྲགས་པ་བཞེད་ལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པས་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་
 བཞེད་པ་ཡིན་ནོ།།

བདུན་བ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་འཛོལ་ཚུལ་ལ། སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་
དང་དབྱུང་པའི་འདོད་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་དེག་པ་དེག་པ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་བ་མི་མཐུན་སྟེགས་ཡིན་པར་སྟོབ་དཔོན་ཀྱན་མཐུན་ཡང་།
སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་སྐྱུ་མཆེད་ནི། མ་དེག་པ་ནི་ཕུང་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་
མོངས་པ་ཙམ་གྱི་མ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཡིན་གྱི། ལོག་རྟོག་མ་ཡིན་ལ། འཛིག་ལྟ་ནི་
གང་ཟག་གི་བདག་དང་། དེའི་བདག་གི་བར་སྟོ་འདོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་
མོངས་ཅན་ལོག་རྟོག་གིས་བསྐྱུས་པར་བཞེད་ལ།

སྒྲོབ་དཔོན་སྤྱུགས་སྒྲུང་ཡབ་སྲས་ནི་འཛིན་ལྟའང་ཉན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་

རིག་པར་བཞེད་ཅིང་། མ་རིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དུ་བཤད་པའང་མི་འགལ་།
 བ་ལ་ཤ་དང་ལྡན་པའི་ནགས་ཞེས་པ་ལྟར་མ་རིག་པའི་སྤྲོགས་གཅིག་ཡིན་པས་མ་
 རིག་པ་དང་ལྡན་པར་བཤད་དོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པ་ས་བོན་
 དང་བཅས་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིབ་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་དུ་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་པར་བཞེད་ལ། གང་ཟག་
 སུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ནི་
 གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པ་གོམས་པར་བྱས་
 བ་ཅམ་གྱིས་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་རྣམས་པར་དོན་སེམས་དང་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་
 རྣམས་མཐུན་ནོ།།

གཉིས་པ་དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་ལ། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་ཉོན་སྤྲིབ་ངོས་
 འཛིན་ཚུལ་གྱུ་བ་མཐའ་ལོག་མ་གསུམ་དང་མཐུན་ལ། ཤེས་སྤྲིབ་ནི་བདེན་འཛིན་
 གྱི་སྒྲོ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལ་བཞེད་དོ། །དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཞེས་སམ།
 གཞན་གྲགས་པ་ཞེས་པའི་ལུགས་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་དེ་མི་འཐད་པར་
 བསྟན་པ་དང་། དེའི་སྒྲོན་སྒྲོང་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་དང་།
 དེ་ལ་ཚིང་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། ཉེས་པ་དེ་དག་
 འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ།།

དང་པོ་ནི། གང་ཟག་སུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་
 པའི་ཇུས་ཡོད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་གོམས་པར་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་སྲིད་པ་

ལས་གྲོལ་པའི་ལྷ་བ་དེའི་ཆ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་
དད་ཀྱིས་སྤོང་བ་རྫོགས་པས་ཀྱང་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཁེགས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་
བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་དུ་ཡོད་པས་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་
རྣམ་ཤེས་བདེན་མེད་དུ་རྫོགས་དགོས་སོ་ཞེ་ན། སྤང་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་དེ་
ཁེགས་ཀྱང་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་དུ་
ཡོད་པས་སྤྱིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ཀྱང་རྫོགས་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྲེ་སྤྲོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤང་
རགས་གཉིས་གསུངས་པར་བྱུང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་སྤྲེ་སྤྲོད་ལས་ཀྱང་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་སྤང་རགས་གཉིས་གསུངས་ལ། སྤང་མའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་
དགག་བྱ་སྤོང་དགག་པ་བསྟན་དགོས་ཀྱི་དབུ་མ་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
རགས་པ་བསྟན་དགོས་ཀྱི་སེམས་ཅན་པ་ཞར་བྱུང་གི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པ་ལྟར། ཕྱི་
མ་ལའང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤང་མོ་བསྟན་དགོས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་གདུལ་བྱའི་
གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི། ཅིག་ཤོས་ལལ་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ནོ། གཞན་ཡང་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་རགས་པ་རྫོགས་པ་དང་། གང་ཟག་མི་རྟག་པར་རྫོགས་པ་གཉིས་
སྤྱིད་པའི་རྩ་བ་གཙོད་བྱེད་ཡིན་མིན་མཚུངས་པས་སྤྱིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ངས་
པར་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྫོགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སློབ་གང་ཟག་གི་བདག་
 འཛིན་ཡིན་ན་ཉེས་པ་དེ་དག་མཚུངས་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཅག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་གང་
 ཟག་ཏུ་འདོད་པས། གང་ཟག་བདེན་འཛིན་གྱིས་རྣམ་ཤེས་བདེན་པར་བཟུང་བས་
 སུང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་
 ལེགས་ལྷན་འབྱེད་བཞེད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་ནི་སུང་པོ་ལེན་པ་པོ་
 ཡིན་ལ། སུང་པོ་ནི་དེའི་ཉེ་བར་སྤང་བུ་ཡིན་པས། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་སྤང་བུ་
 གཉིས་གཅིག་ཏུ་མི་རིགས་ལ། བྱེད་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེ་ནི་
 ཀུན་བརྟགས་ཡིན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་མ་ཡིན་པས་བྱུང་མཐས་སློམ་བསྐྱུར་བ་རྣམས་ལ་
 འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཅིག་ཕྱགས་ན་སྤང་ཆེན་མེད་
 པར་རྟོགས་པས་དུག་སྐྱུལ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཛིགས་པ་སློབ་མི་རྣམས་པ་ལྟར།
 དེ་འདྲའི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་སྲིད་པའི་སྐྱག་བསྐྱུལ་ལས་གྲོལ་བར་ཡང་མི་
 འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་
 ཡིན་ལ། གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ནི་ཤེས་བྱའི་
 སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བདེན་འཛིན་མཐའ་དག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་
 ཞིང་། འཛིག་ལྷ་ཡིན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་པ་ནི་ངར་འཛིན་པའི་
 འཛིག་ལྷ་ལོ། །གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ་འཛིག་ལྷ་མ་ཡིན་པ་ནི་གང་ཟག་
 གཞན་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་ངར་པའི་མཚན་ཉིད་

ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟའོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཐུང་པོ་ལ་བདེན་
འཛིན་ཏོ། །སྤོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ་དང་འཇུག་པ་སོགས་སུ་བདེན་འཛིན་ཉིད་སྲིད་
པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་དེག་པར་གསུངས་པ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་
ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་པའོ།

བཞི་པ་ནི། སྤྱར་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རགས་པ་དེ་འཛིག་ལྟ་ཡིན་
ན། དེའི་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་གོམས་པས་སྲིད་པ་ལས་མི་གྲོལ་བ་འགལ་
ལ། འཛིག་ལྟ་མ་ཡིན་ན། གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའང་
ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཛིག་ལྟ་ཡིན་ཡང་ཀུན་
བརྟགས་ཡིན་གྱི་ལྟ་སྐྱེས་མ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་དོ། །འོ་ན་དེ་འབྲེལ་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྤྱང་སྐྱེ་བ་སྲིད་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཆད་
མས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བདག་མེད་ལ་གསལ་སྤྱང་སྐྱེས་པས་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་
སུམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་
འབར་ཞིག་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྤྱང་སྐྱེ་བ་སྲིད་ཀྱང་། སྤྱོར་ལམ་གྱི་རྟོགས་
པའང་སྐྱེ་མི་སྲིད་པས་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་དོ།

འོ་ན་བདག་འཛིན་དེ་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པར་གང་གིས་ཤེས་སྟུང་ན། སྤོ་
ལྟ་སྐྱེས་ལ་ལག་བཅན་བཅའ་ལ་ངན་འོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྐྱོན་མེད་མཐོང་བས་ང་
དང་ཐུང་པོ་གཉིས་མཆོན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་སོས་བར་
འཛིན་པ་མེད་པར་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་

རྟོག་པའང་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་ནི་རྒྱ་འབྲས་
ཡིན་ལ། འཛིག་རྟོན་ན་རྒྱ་འབྲས་ཇུས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་ཤིང་གི་ས་པོན་ཅམ་བཏབ་ནས་ཕྱིས་ཀྱི་སྤྲོད་པོ་ལ་དམིགས་ཏེ་
ངས་འདི་བཙུགས་སོ་སྐྱམ་དུ་འཛིན་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲོན་མེད་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
འོན་གཞན་སྐྱེ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པས་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས། འཛིག་རྟོན་པ་
ནམས་རྒྱ་འབྲས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པར་མི་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། དོན་གཞན་དུ་མེད་
པར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་དགོས་སོ།

རང་ལུགས་ལ། འཛིག་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་གང་ཟག་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་
གྱི་སྤྲོད་པོ་ལ་དམིགས་པ་མི་སྲིད་པས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་ཡང་སྤྲོད་པའི་
ཡ་གྲུལ་དང་ཚོགས་པ་གང་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་སྤང་བུ་
གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་ནི་སྤྲོད་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་
ཅམ་ཡིན་པས་སྤང་བོ་ཉིད་གང་ཟག་དང་སྤྲོད་པོ་ལས་དོན་གཞན་ཡང་གང་ཟག་ཏུ་
མི་འཐད་དོ། །འདི་དག་ནི་ཤིང་རྟའི་དབྱུད་པ་ནམ་པ་བདུན་གྱི་སྐྱབས་ལས་ཤེས་
པར་བྱའོ།

འོན་གཟུགས་བདག་ཡིན་པ་སོགས་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་མཐའ་ཉི་
ཤུར་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས། དེ་དག་ནི་སྤྲོད་པོ་ལ་དམིགས་ཀྱང་ཀུན་
བརྟགས་ཡིན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆོ་
ཟད་པར་སྤྲོད་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

བརྒྱུད་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཇི་སྟེང་བ་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་
 གྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་སྤང་དང་བཅས་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བདེན་སྤང་ལོག་པས་ཡུལ་སྤང་ཅམ་ལྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་
 ན། བདེན་འཛིན་གྱི་སྟོ་ལོག་པས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོ་ཅམ་ལྟོག་དགོས་པས་
 སངས་རྒྱུས་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོ་མེད་བའོ། །ཡང་ན་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པར་
 འགྱུར་རོ། །

འོན་པར་བདེན་སྤང་དང་བཅས་བཞིན་དུ་ཇི་སྟེང་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་
 ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྟེན་འབྲུང་རང་བཞིན་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོ་
 བདེན་པའི་སྤང་བ་ལྟོག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་པའི་མི་མཐུན་
 རྟོགས་དངོས་སུ་སྤང་བས་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་དོན་དམ་པའི་འདུག་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆོ་བདེན་སྤང་
 ལྟོག་དགོས་པའང་བདེན་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མི་སྲིད་ཅིང་དེའི་འདུག་ལུགས་འབྱུང་
 མེད་དུ་མཐོང་བས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་འབྲུང་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་
 དབེན་པས་བྱ་བ་བྱེད་པར་གནས་ལ། དེའི་འདུག་ལུགས་འབྱུང་མེད་དུ་མཐོང་
 བའི་ཆོ་ནའང་། བདེན་པ་སྤང་ན་མེད་པ་གསལ་སྤང་དུ་འགྱུར་བས་བདེན་སྤང་
 གིས་སྤང་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ན་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མངོན་ཤེས་ཅན་གྱི་ཆད་ནད་ཅན་ལ་
 བལྟས་པའི་ཆོ་ཆད་ནད་ཅན་ལ་ཡུལ་ལོག་པར་སྤང་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཡང་

འབྲུལ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་སྒྲིབ་སྒྲིལ་གྱི་དབང་གིས་ལོག་པར་སྤང་བ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་སྤང་མཐའ་དག་ཇི་སྟེད་བ་མཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་མཛད་སྐུ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་འབྲུལ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་སྒྲིབ་སྒྲིལ་གྱི་
དབང་གིས་བདེན་པར་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།

ད་ནི་དེ་དག་གི་ཞར་ལ་བྱང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པར་བྱ་
སྟེ། དེ་ལ་འང་སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མདོ་གང་ལ་བཞེན་ནས་བྱང་ངེས་ཇི་ལྟར་
འབྱེད་པ་དང་། དབྱུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་བཞེན་ནས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་
གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་བརྩས་ཏི་བ་བརྩ་ཞུས་པའི་ལན་དུ་དགོངས་
འགྲེལ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་དོན་དམ་ཡང་
དག་འཕགས་ཀྱིས་བྱང་དོན་དང་ངེས་དོན་ཞུས་པའི་ཏི་ལན་གྱི་དོན། རྣམ་པར་
གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་འགྲེལ་ན། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དབའ་ཏི་བ་ཞུས་པ་དང་། སྟོན་པས་ལན་གསུངས་པ་དང་། ལན་གྱི་དོན་
ཞུས་པ་དང་། དེས་བྱང་དོན་དང་ངེས་དོན་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་བཀའ་དང་པོ་སོགས་སུ་གསུངས་
ལ། ཡང་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་ལ། མ་
སྐྱེས་ལ། མ་འགགས་ལ། བཟོད་མ་ནས་ཞི་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་ན་ལས་

འདས་པ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ན། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པའི་
དགོངས་གཞི་དང་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་ཞུས་པའོ། །རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་
གསུངས་པ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པའང་
བདེ་སྒྲགས་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་དེའི་དགོངས་གཞི་སོགས་གང་ཡིན་ནི་མ་ཞུས་
སོ།།

གཉིས་པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་དང་། ལྷག་མ་
བཞིའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དགོས་པའོ། །དང་
པོ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དགོངས་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་
པའི་སྒྲས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དཔེ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་རོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །གསུམ་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་བརྟགས་དང་། གཞན་དབང་དང་།
ཡོངས་བྱུང་བོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཀུན་བརྟགས་ལ་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་སྟོན་
པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མིང་དང་བདུན་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་མཚན་དུ་
མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་སྒྲས་སྟོན་པའི་རྒྱ་
མཚན་ནི། རྒྱུ་གཞན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་རོ་བོ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི། གཞན་དབང་ལ་བཤད་པ་

དང་ཡོངས་གྲུབ་ལ་བཤད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་རྟོགས་ན་སྤྱི་བ་ལས་གོལ་བར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་དེ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པ་ཞེས་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་གསུངས་པ་དེར་གཞན་དབང་མ་གྲུབ་པས་ན། གཞན་དབང་ལའང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་གྲུབ་ནི་དོན་དམ་ཡིན་ལ་དངོས་པོར་མེད་པས་ན་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ལོ། །དབེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་དངོས་པོར་མེད་པ་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་ཀྱང་ངོ། །གཞན་དབང་ནི་སྤྱི་མ་ལུ་བྱ་སྟེ། གཉིས་སྤང་གི་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་སྤྱི་རོལ་ཏུ་ཆད་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་སྤྱི་རོལ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས་སྤྱི་མ་ལུ་བྱ་ཡིན་གྱི། བདེན་སྤང་དང་བདེན་སྤྱོང་ཚོགས་པའི་སྤྱི་མ་ལུ་བྱ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་གྲུབ་ནི། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་བཀག་པའི་ནམ་མཁའི་དབེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཀུན་བརྟགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྤྱོས་ཞེས་སོགས་སྤྱར་རོ། །གཞན་དབང་ལ་བདག་སྤྱེད་ངོར་མ་སྤྱོས་པ་ཞེས་སོགས་སྤྱར་རོ། །འདིས་ནི། ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། ཀུན་བརྟགས་དང་། གཞན་དབང་ལ་དགོངས་གྱི། ཡོངས་གྲུབ་བདེན་དངོས་སུ་གྲུབ་པ་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ངན་རྟོག་ཀྱང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ག་དགོངས་གཞིར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། གྲིས་པ་རྣམས་གཞན་དབང་དང་བདག་གཉིས་ཀྱིས་དབེན་
པར་བྱུང་པའི་ཡོངས་བྱ་བ་ཀྱི་གཞི་ལ་རྟོག་པས་ཇི་ལྟར་བརྟགས་པ་ལྟར་གྱི་ཀུན་
བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པས་འཁོར་བར་འཁོར་བར་
འབྱུང་རོ། །འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དང་པོར་གཞན་དབང་སྐྱེ་བའི་བོ་
ཉིད་མེད་པ་བསྟན་ནས་སྲིད་པ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱེད། དེ་ནས་ཀུན་བརྟགས་
མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་བྱ་བ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
བསྟན་ནས་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་དོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ལམ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམས་གྲོལ་ཐེག་པ་གསུམ་གཟུང་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་
ནས་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁོ་ནར་
ངེས་པ་ནི་མིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་བརྟུལ་གསུམ་སོ་སོར་
ངེས་པས་ཞི་བ་བཟོད་པ་གཅིག་བྱ་བའི་ཉན་ཐོས་ནི་ནམ་ཡང་འཆང་བྱ་བ་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལན་གྱི་དོན་ཞུས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་
དག་འཕགས་ཀྱིས་སྟོན་པས་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པའི་དོན་འདི་ལྟར་
ཁོང་དུ་ཆུད་ཅེས་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
རྟོག་པས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་བརྟགས་པ་དེ་དག་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ལ།

དེ་ལྟར་འདྲེགས་པའི་གཞི་གཉིས་སྤང་གི་ཤེས་པ་གཞན་དབང་དང་། དེ་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་པར་དགོངས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ཞིང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱང་རྣམ་གངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དགོངས་གཞིར་གསུངས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་མདོ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་ནི། དང་པོར་དྲང་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་པའི་དུགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པའང་སྤྲི་བ་ཞིན་པ་མིན་ལ། བར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའང་སྤྲི་བ་ཞིན་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མདོ་དགོངས་འབྲེལ་འདིར་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བྱེ་ནས་བསྟན་པ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདི་ནི་ངས་པའི་དོན་ཏོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་རྟག་བརྟན་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་མདོ་ཁོན་ཐམས་ཅད་དོན་དུ་གསུངས་པ་འདིའི་མཚན་གཞིར་མཛད་

བ་དང་། གང་དག་ཡེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་རྣམས་འདིའི་མཚན་གཞིར་འཛིན་པ་ནི་དེ་
ལན་གྱི་དོན་རྒྱས་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕུན་སྦྱུལ་འབའ་ཞིག་གོ། །དེས་ན་མདོ་འདི་
དང་མཐུན་པར་ཡོད་མེད་འབྲེད་ཚུལ་རྣམས་ངེས་པའི་དོན་རྟོ།།

གཉིས་པ་དབུ་མ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲེད་པའི་ཚུལ་ནི་སྟོ་
གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བྱང་ངེས་ཀྱི་སྦྱ་བཤད་
བ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། དོན་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་
བ་དང་། དོན་དེར་ངེས་པ་བྱང་ངེས་ཀྱི་དོན་ཡིན་གྱི་གདུལ་བྱ་བྱང་བའི་སྤྱིར་རྟེ་
གསུངས་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། ངེས་དོན་ཡང་བྱང་དོན་རྟེ་འགྱུར་བས་སོ། །དཔེར་
ན་གཟུགས་སྟེའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཆོ་གཟུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེར་མ་ཟད་
ཀྱི་ད་དུང་གོང་དུ་བྱང་དུ་ཡོད་པའོ། །གཟུགས་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྟན་པ་ན་
གཟུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེར་ངེས་ཀྱི་གོང་ན་གཞན་མེད་པས་ངེས་པའི་དོན་
རྟོ། །གཞན་དུ་བྱང་དགོས་པའི་དོན་དང་། དེར་ངེས་པའི་དོན་ལ་བྱང་ངེས་སུ་
བྱས་པའི་ཆོ་བཟོད་བྱ་ཀྱང་རྟོག་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱང་བྱང་དོན་
དང་ངེས་དོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དོན་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་པ་དང་མི་དགོས་པ་ལ་
བྱང་ངེས་སུ་བྱས་པའི་ཆོ་རྟོག་བྱེད་ལ་བྱང་ངེས་སུ་དབྱེའོ།།

གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་དང་། མཚན་
གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ལ། གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ནི། ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་རྟེ་གསུངས་པ་ནི་བྱང་བའི་དོན་དང་།

འབྲས་བུ་ལ་འཕྲག་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ནི་ངེས་པའི་དོན་རྟོ། །ལམ་ནི་རང་
བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འཕྲག་པའི་ཐབས་ནི་མི་རྟག་པ་
བསྟན་པ་སོགས་སོ། །འབྲས་བུ་ནི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དངོས་
སུ་འཕྲག་པའི་ཐབས་ནི་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་སོ། །བཟྃ་ད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
ནི། ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་ནི་བྱང་བའི་དོན་དང་། །དོན་དམ་སྟོན་པ་ནི་ངེས་པའི་དོན་
རྟོ། །དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རང་ལྷོག་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་སྟོན་པ་ངེས་དོན་ཡིན་ཡང་གཞི་
ལྷོག་སེམས་ཅན་སོགས་སྟོན་པ་ལ་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་དང་གང་ཟག་སོགས་བསྟན་པ་དང་། སྟོང་
ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་དང་ཆད་མ་དང་
ལྷན་པ་གཉིས་ཚོགས་ངེས་པའི་དོན་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་བྱང་བའི་དོན་རྟོ། །
སྤར་བཤད་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་སྟོབ་དཔོན་རྩེ་བ་བྲགས་པས་བྱང་དོན་
འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྲེལ་ཞིང་། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ནི་གཞན་དབང་རང་
མཚན་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སྒྲིའི་བཞིན་པར་འཆད་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་
ལྷི་ལ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་སྟོན་སེམས་ཕྱིན་གྱི་
མདོར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ངེས་པའི་དོན་དུ་མདོ་འདིས་སྒྲུབ་ཅིང་དེའི་
གཞུང་འཕྲགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ།

སྤར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་

རྟོགས་ནས་རང་བཞིན་རྣམས་ཙམ་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཚན་
འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་བཤེགས་པ་དང་། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་
ལ་འཐད་པའི་གཉིས་ཚོགས་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་
ཞེས་པ་མིང་དོན་དུ་མི་འཐད་དེ། སྟོང་པ་མ་རྟོགས་པར་རྟེན་འབྱུང་མི་རྟོགས་པར་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་དོན་ཡང་མིན་ཏེ། དེའི་ཡུལ་ཅན་དུ་རྟེན་
འབྱུང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བཟླ་བ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཡང་མིན་ཏེ། རྟེན་འབྱུང་དེའི་
ཚེད་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལྷགས་ཀྱི་དོན་དུ་འང་མི་རུང་སྟེ། རྟེན་འབྱུང་
དངོས་སུ་རྟོགས་པས་སྟོང་པ་ལྷགས་ལ་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཅད་
ཡོངས་གཙུག་ཀྱི་དོན་ཡང་མིན་ཏེ། རྟེན་འབྱུང་ཡོངས་སུ་བཅད་ཀྱང་སྟོང་པ་རྣམ་
པར་གཙུག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཞེས་པའི་ཚིག་བཟླ་བ་དཔེར་བ་མིན་
ནམ་ཞེ་ན། ལྟ་བུ་མི་གོ་བའི་གོང་གི་གང་ཟག་ལ་སྟོས་ནས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་
དོན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་མི་སྒྲིལ། རང་བཞིན་རྣམས་ཙམ་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་སྒྲིལ་པ་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་རང་དངོས་ནས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བཞག་ཏུ་མེད་
པར་རྟོགས་ཤིང་གཞན་ལ་སྟོས་པའི་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་མཐོང་བ་ན། སྟོས་པ་ཞེས་
པའི་སྒྲིལ་དོན་དངོས་སུ་ངེས་པ་ན་རང་དངོས་ནས་མེད་པའི་སྟོང་པ་ལྷགས་ལ་ངེས་
ཤིང་། སྟོང་པ་དངོས་སུ་ངེས་པའི་སྟོང་པ་ཐག་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྟོང་པ་རྟེན་
འབྱུང་གི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་ལམ་གྱི་རིམ་

བར་གསུངས་ཟིན་པས་བཤེད་བྱང་དུ་མ་བྲིས་སོ།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གསུང་གི་གདམས་པ་རྣམས་མི་ཉམས་པའི་
 ཉོན་དུ། ཐེག་པ་མཆོག་གི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་པའི་དགེ་སློང་དར་མ་རིན་
 ཆེན་གྱིས་བཤེད་བྱང་དུ་བྲིས་པའོ། །འདིས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་
 ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། །དགེ་འོ།

༡༡། །དབུ་མ་ལ་འབྲུག་པའི་བསྐྱུས་དོན་ བཞུགས་སོ།།

འཁྲུལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། ༡༣༥༤-༡༣༥༥

༡༡། །ན་མོ་མཚུ་བྱི་ཡེ། གང་གིས་རྟེན་འབྲུང་མི་ལམ་སྦྱུ་མ་དང་། །
མིག་འབྲུལ་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུར་སྐྱགས་ཆུད་ནས། །གཅིག་ཏུ་བཅེ་བའི་
བསམ་བས་འདོམས་མཛད་པ། །ཇི་བཙུན་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་བྱག་འཆལ་ཏེ། །
རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་དགོངས་པའི་དོན། །དྲང་ངེས་མ་ལུས་འབྲེད་པའི་
གཞུང་ལུགས་མཆོག་ །ཐུ་སྦྱབ་ལུགས་བཟང་དེ་ཉིད་རྟོགས་སྤྱིར་དུ། །དེ་ལ་
འབྲུག་པའི་བསྐྱུས་བཅོས་བསྐྱུས་དོན་གྱ།།

དེ་ལ་འདིར་དབུ་མ་ལ་འབྲུག་པའི་བསྐྱུས་བཅོས་གྱི་བསྐྱུས་པའི་དོན་
གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་དང་པ་ལ་འབྲུག་པའི་བྱ་བ་དང་། ལམ་དང་པ་ཉིད་
ཉི་མར་དགོད་པ་དང་། ལམ་དང་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
སྟོང་ཇི་ཆེན་པོ་ལ་ཐོག་མར་བསྟོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་བསྟོད་
པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཉིད་ལ་གཙོ་བོར་བསྐྱགས་པ་
དང་། དེའི་རྒྱ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྟོང་ཇི་ལ་ལྟག་པར་བསྐྱགས་པ་ལོ། །དང་པོ་
ནི། ཉན་ཐོས་ཞེས་པ་རྒྱུད་པ་བཞི་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན།
སྐུ་བའི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་ཏེ། དེས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་གནས་

ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་དམན་
 ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ལས་འབྱུངས་ཏེ། རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ལེན་
 དང་། རྒྱུད་ཐད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་རྒྱུན་བྱས་ནས་སྐྱེས་པའི་
 ཕྱིར། མོས་སྤྱོད་ཀྱིས་ས་བསྐྱུས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་སྐུ་
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་དེ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། གང་ཟག་བཞིའི་ནང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་
 བསྐྱགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བསྐྱགས་པས་དོན་གྱིས་ཐུབ་པའི་དབང་
 པོ་ལ་ཡང་བསྟོད་པར་གོ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་བཞེད་ནས་
 དེ་ལ་བསྐྱགས་པའི་ཕྱིར། འདིས་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་
 པར་དགོངས་ཏེ། སྐབས་གཞན་དུ་གསལ་བར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་ལམ་ཀུན་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཆོག་གསལ་གྱིས་བསྟན་བཅོས་
 ཀྱི་འབྲེལ་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་ཤེས་སོ།

གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྟེན་པ་བཞི་ལྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཐོག་མར་བསྟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་དཔེ་གསུམ་
 བཞིན་དུ་རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟོག་ཕུན་ཆོགས་སྐྱེད་པ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ཉི་
 པར་མཁོ་བའི་གཙོ་བོའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ཐོག་མར་དེ་ལ་བསྟོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ལ་བསྟོད་པ་དང་།
 ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ལ་བསྟོད་པ་ལོ། །དང་པོ་
 རྟེན། དང་པོར་ཞེས་པ་རྒྱང་པ་བཞི་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཆོས་
 ཅན། བྱོད་ལ་བསྟོད་པར་རིགས་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་
 བར་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ལས་སྟོལ་
 བར་འདོད་པའི་རྣམ་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པའི་
 བྱད་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོད་དགོས་པ་མིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡང་འདི་ཡོད་ཅིང་། སེམས་ཅན་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་
 པའི་ཆོ་ཕུང་པོ་ཆོས་ཙམ་དང་རང་བཞིན་མེད་པས་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་
 སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། འགྲོ་བ་ཞེས་པ་རྒྱང་པ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱེད་བྱའི་ཆོས་སྒྲ་མ་ལ། ཆོས་ལ་
 དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲིང་རྗེ་གཞིར་བཟུང་ནས་རྒྱ་མཚན་
 རྟེན། རགས་པའི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཙམ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་
 བཏགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ལས་སྟོལ་བར་འདོད་པའི་
 རྣམ་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་ནོ། །ཡང་ན་གཞུང་གོང་འོག་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲིང་
 རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པར་འོས་ཏེ། སེམས་ཅན་མཐའ་དག་སྤྲུག་བསྐྱེད་པས་སྟོལ་
 པའི་བྱོད་ལས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྲུར་རོ། །

གཉིས་པ་བཤད་པ་ནི་ད་ཉི་པར་དགོད་པ་ལ་གཉིས། ལྷའི་ས་དང་།
 འབྲས་བུའི་སའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ས་བཅུའི་རང་བཞིན་དང་། དེ་དག་གི་
 གནས་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཅུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་དོན་
 དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐོག་མར་རབ་རྟུ་དགའ་བའི་ས་ལ་གསུམ། མིང་གི་བྱང་
 པར་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མིང་
 གི་དོན་གྱིས་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟོགས་པའི་མིང་གི་བྱང་
 པར་དང་། གང་ཟག་གི་མིང་གི་བྱང་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བའི་ཞེས་པ་
 ཀར་པ་བཞི་སྟེ། མྱིང་རྗེའི་དབང་གིས་འགོ་བ་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོན་ལམ་འབྲས་
 སྤག་བྱངས་མེད་པ་བཅུ་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་མཐོང་ལམ་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་
 ཤེས་ཆོས་ཅན། ལྷའི་གནས་སྐབས་སུ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་བཅུར་བྱེ་བའི་
 སེམས་དང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ས་རབ་དགའ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བྱང་
 པར་དུ་བྱས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་
 ཞེས་པ་ཀར་པ་གཉིས་ཏེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་སེམས་
 བསྐྱེད་རྒྱུ་ལ་ལྷན་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་བྱེ་
 སྤག་རྟུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཉན་རང་ལས་ཐབས་
 ཤེས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། རིགས་ཀྱི་བྱང་པར་

དང་། སྤངས་པའི་བྱད་པར་དང་། རྟོགས་པའི་བྱད་པར་དང་། རུས་པའི་བྱད་
 པར་དང་། དཔེའོ། །དང་པོ་གསུམ་ནི། འདི་ནི་ཞེས་པ་རྐང་པ་གསུམ་རིམ་པ་
 བཞིན་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཏེ། སོ་སྤྱོད་
 དང་ཉན་རང་གི་ས་ལས་འདས་ཤིང་ཀུན་ཏུ་འོད་གྱི་སའི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ལམ་
 སྤྱོད་པའི་སྒོལ་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་དང་
 ལྷན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་གྱི་
 རོ་སྤྱོད་པའི་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་དང་ལྷན་ཏེ། ས་དང་པོའི་སྦྱོན་དང་བྲལ་
 བའི་སེམས་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ལ་གསུམ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རུས་པ་
 དང་། ས་གོང་མ་གཞོན་པའི་རུས་པ་དང་། རན་འགོ་དང་བྱིས་པའི་ཁྱད་པ་
 འགོག་པའི་རུས་པའོ། །དེ་རྣམས་འཛིག་རྟེན་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཅིག་དང་།
 གཅིག་དང་། གཉིས་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། དུས་གཅིག་ལ་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་རུས་ཏེ། ས་དང་པོས་བསྐྱེད་པའི་རྩ་འབྲུལ་ལ་མངའ་
 བརྟེས་པའི་ཕྱིར། ས་འོག་མ་ནས་གོང་མ་གཞོན་ཅིང་འགོ་སྟེ། ས་འོག་མའི་ཡོན་
 ཏན་ལས་མི་ལྟོག་པའི་ཆོས་མངོན་དུ་གྱུར་ཅིང་གོང་མ་གཞོན་པ་ལ་སྦྱོབ་ཆེ་བའི་
 ཕྱིར། རན་འགོའི་ལམ་མཐའ་དག་འགགས་ཏེ། མི་དགོ་བ་མི་བྱེད་པའི་སྦྲོམ་པ་
 ཐོབ་ཅིང་རན་འགོར་སྤྱོད་པ་ལ་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སོ་སྤྱོད་ས་
 དང་བྱིས་པའི་ཁྱད་པ་ལས་འདས་ཏེ། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ལ་མངའ་
 བརྟེས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། འདི་ནི་ཞེས་པ་རྐང་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན།

འཕགས་པ་རྒྱན་ཞུགས་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་རང་
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འཕགས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པའི་སྦྱོན་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་
འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། བྱོད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ས་ཐོབ་པ་ལ་རང་དང་འཆོམས་
པའི་སྦྱོན་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་པའི་ཞེས་པ་རྒྱང་བ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་
རང་ལས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་དམ་བཅས་ཤིང་གོང་ནས་གོང་
དུ་འཕེལ་བཞིན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བདུན་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་
ཀྱིས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅུས་ཏེ། དེ་ཐོབ་པའི་ཆོ་སྤྲད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་དེ་བཞིན་
ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཕྱག་ལྔ་དབྱེད་ཅུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ས་དེར་སྦྱིན་པ་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། སྦྱིན་
པའི་ཕན་ཡོན་བརྗོད་པ་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་།
སྦྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་གཞན་གྱི་གོ་བྱེད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་
ཆོ་ཞེས་པ་རྒྱང་བ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྲིན་གྱི་རྒྱ་པར་ཕྱིན་བཅུའི་དང་
པོ་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་བྱོད་ལ་ལྷག་པར་ལྷན་ཏེ། སྦྱིན་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་
བྲལ་ཞིང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་ལ་གནས་བཞིན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། རང་གཞེས་པ་རྒྱང་བ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་པས་བྱོད་ལ་
རང་ལས་སྟོད་མན་པའི་གང་ཟག་གི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལ་སྤྱད་དུ་མི་རུང་བའི་

ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དཔོག་པའི་རྒྱ་བྱེད་དེ། ཁྱོད་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་
རྟོགས་པ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་རང་གི་ལུས་གྱི་ཤ་སྤྱིན་པར་གཏོང་བ་ལ་གྲུས་པར་
མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཐོག་མར་སྤྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་
དང་། སྤྱིང་ཇེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལ་སྤྱན་མོང་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྤྱིན་པ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་བསྐྱེད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་བོ་ཞེས།
རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། ལེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱུ་པས་ཡར་སྤྱིན་རྒྱུ་མས་ཀྱི་ཐོག་མར་སྤྱིན་
པའི་གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡར་སྤྱིན་གཞན་ལས་སྤྱིན་པ་ལ་འགོད་
པ་སྤྲ་ཞིང་། ཆོར་བ་སྤྱུག་བསྐྱེད་མཛོན་གྱུར་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་བདེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དེ་ཡང་སྤྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་
འབྱུང་བར་གཟིགས་ནས་ཐོག་མར་དེའི་གཏམ་མཛད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྱིང་ཇེ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་སྤྱིན་པའི་བསྐྱེད་པ་
དང་། སྤྱིང་ཇེ་ཅན་གྱི་སྤྱིན་པའི་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱན་མོང་གི་དོན་བསྐྱེད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེའི་སྤྱིན་པ་མཛོན་མཐོའི་རྒྱར་བསྐྱེད་པ་དང་། དེས་
ལེགས་ཀྱི་རྒྱར་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིང་ཇེ་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་
ཅན། སྤྱིང་ཇེ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་སྤྱིན་པ་མཛོན་མཐོའི་རྒྱར་འབྱུར་ཏེ། གང་
ཟག་དེས་རང་བདེ་འབབ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་སྤྱིན་པ་བཏང་བས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཕྱིར་
བཅོས་ཀྱི་བདེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

འདི་ཡང་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་དེའི་སྤྱན་པ་འང་ངེས་
ལེགས་ཀྱི་རྒྱུ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྤྱན་གནས་སུ་སྤྲེལ་པ་འགར་འཕགས་པའི་སྤྱོལ་
དང་འཕྲད་ནས་དེས་ཐར་ལས་བསྐྱེད་པའི་སྤྲོ་བས་ཀྱིས་སྤྱིད་པ་འགོག་ཅིང་ཐར་པ་
འཛོལ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འགོ་ལ་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་
ཅན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དུས་ཀྱན་ཏུ་སྤྱན་པ་ལ་དགའ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
ཏེ། །དེ་ལ་སྤྱན་པ་གཏོང་བའི་ཆེ་སྤོང་བ་པོ་ཡིད་ཆོམ་པར་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་
དགའ་བ་ལུལ་དུ་སྤྱན་པ་སྤྲེལ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གང་ཕྱིར་བརྟེན་བདག་
ཅེས་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱན་པའི་གཏམ་བདེ་ལེགས་ཀྱན་གྱི་ཅ་
བ་ཡིན་ཏེ། སྤོང་ཇེ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་སྤྱན་པས་མངོན་མཐོང་དང་ངེས་ལེགས་
ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སྤྱན་པ་ལ་ལྷག་པར་གསུམ་
པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེའི་སྤྱན་པ་པར་སྤྱན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་པ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་
ནི། ཇེ་ལྷ་རྒྱལ་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ས་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔལ་སྤྱན་པ་གཏོང་བ་ལ་ལྷག་པར་གསུམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་སྤྱན་དགོ་
བདོག་པ་ཐམས་ཅད་མཉམ་པས་ལུལ་དུ་སྤྱན་པའི་བདེ་བ་སྤྲེལ་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། སྤོང་བའི་གཏམ་ཐོས་པའི་སྤྲོ་བས་ལས་འོངས་པའི་རྒྱལ་སྤྲེལ་འཕགས་
པའི་བདེ་བ་དེ། ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་
ཞུགས་པའི་བདེ་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལུས་བཅད་

ཅེས་པ་རྐང་པ་བཞི་ཤེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་སྐུ་ལག་འཁོག་གི་སྤྱིན་པ་
 བཅོམ་འགྲུས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། ཆགས་པ་མེད་པའི་ས་མ་ཐོབ་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་གི་ཤ་བཅད་ནས་སྤྱིན་པ་གཏོང་བའི་ཆོ་ལུས་ཀྱི་
 རྒྱལ་བསྐུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་ལ་དཔགས་ནས་དེ་ལས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱིས་ལྷག་
 པར་འཕེལ་བའི་གཞན་གྱི་རྒྱལ་བསྐུ་ལ་རང་གི་བ་ལྟ་བུར་མཐོང་ནས་དེ་བཅད་པའི་
 ཆེད་དུ་བཅོམ་འགྲུས་ལྷག་པར་ཅོམ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རང་གི་རྒྱལ་བསྐུ་ལ་
 དཔགས་ནས་གཞན་གྱི་རྒྱལ་བསྐུ་མི་བཟོད་པ་རང་གི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའི་ཆུལ་དུ་
 རིག་ནས་དེ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།

གསུམ་པ་ནི། སྤྱིན་པ་ཞེས་པ་རྐང་པ་བཞི་ཤེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱིན་པའི་
 བར་ཕྱིན་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། སྤྱིན་པའི་ལས་བྱ་བྱེད་གསུམ་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྤྱོད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤྱིན་པའི་
 བར་ཕྱིན་དང་། ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་གྱིས་བསྐུས་པའི་ཆོས་འཛིག་རྟེན་པར་གྱུར་
 པའི་སྤྱིན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པས་བསྐུས་པའི་
 སྤྱིན་པའི་ལས་བྱ་བྱེད་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་། དེ་ཡང་ས་དང་
 པོས་བསྐུས་པའི་གཏོང་བའི་སེམས་པ་ཡིན་གྱི། ལས་བྱ་བྱེད་གསུམ་བདེན་པར་
 འཛིན་པ་ལ་མི་བྱ་ཤེ། དེ་ལྟ་ན་པར་ཕྱིན་གྱི་མིང་བཏགས་ནས་ཀྱང་བསྟན་པ་མི་
 རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་གཉིས་སྤྱང་ཅན་གྱི་སློལ་
 བཞག་པའོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་འཛིག་རྟེན་པ་སོ་སོ་སྤྱོ་བའི་སྤྱིན་པ་བསྟན་པར་

འདོད་ན་ཡང་བདེན་འཛིན་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་མི་རུང་ངོ་། །གསུམ་པ་
 སའི་མིང་དོན་གྱིས་མཐུག་བསྟུན་པའི། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་རྒྱུད་པ་བཞི་སྟེ། ས་དང་པོ་
 ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། རོར་བུ་རྒྱ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པའི་
 རྒྱ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཆ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བཞིན་དུ་ས་དང་པོའི་མི་
 མཐུན་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་ནས་རྣམ་པར་གནས་ཏེ། ས་དང་པོའི་ཡོན་
 ཏན་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་
 བཤད་ཟིན་རྟོ།།

༥ གཉིས་པ་ས་རྩི་མ་མེད་པ་ལ་གསུམ། མིང་གི་བྱུང་བར་གྱིས་མདོར་
 བསྟན། ཡོན་ཏན་གྱིས་རྒྱལ་པར་བཤད། མིང་དོན་གྱིས་མཐུག་བསྟུན་པའོ། །དང་
 པོའི། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཏེ། ས་གཉིས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། རྩི་མ་མེད་པའི་ས་ཞེས་བྱ་སྟེ། མི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་རྒྱུ་རྩི་མ་
 སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་
 ལམ་དུ་འཆལ་རྒྱུ་རྩི་མ་སྤངས་པར་ཐལ། རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ས་དེར་རྒྱལ་བྱིམས་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་།
 རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྟགས་པ་དང་། རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་
 པོ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པ་དང་། སྟོན་ཟད་བར་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤོང་བདུན་ཀུན་སྤོང་དང་བཅས་པ་ངང་གིས་འཕེལ་
 པ་དང་། ས་དང་པོ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་

དོ། །དེ་གསུམ། ལུས་ངག་ཅེས་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་དང་། གཉིས་དང་། གཉིས་
 གྱི་རིམ་པ་བཞིན་ཏེ། ས་གཉིས་པ་བ་ཆོས་ཅན། དགེ་བའི་ལས་ལས་བཅུ་དང་
 གིས་གསོག་པར་བྱེད་དེ། ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་རྒྱ་བ་བཅས་རང་གི་ཁན་མ་ཐོབ་ས་
 བོན་དང་བཅས་པ་དག་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ས་བརྟེས་པའི་ཕྱིར། ས་བཅུ་པར།
 གྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་སློག་གཅོད་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགེ་བའི་ལས་ལས་བཅུ་པོས་དང་པོ་ལ་གནས་
 པས་མི་གསོག་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ས་གཉིས་པའི་
 སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་འཕེལ་བར་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་
 གཉིས་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུ་དེ་ལས་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པར་ཐལ། ས་གཉིས་པ་བ་དེ་
 ས་དང་པོ་བ་ལས་དབང་པོ་བསྐྱེས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ཞི་ཞིང་འོད་ཆགས་
 པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་སྒྲོན་འོས་བཟུང་བ་དང་། དེས་
 དག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དེ་
 ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་དགེ་སློང་ཆོས་ཅན། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་
 བལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་བྱིམས་བདེན་པར་བཟུང་ནས་བདག་ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་
 དག་དང་ལྡན་ཞོ་སྟུང་དུ་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་
 གཉིས་ཏེ། ས་གཉིས་པ་བ་ཆོས་ཅན། སློག་གཅོད་སོགས་གཞི་གང་ལས་སློང་བ་

དང་། གང་ཞིག་སྤོང་བ་དང་། གང་གིས་སྤོང་བ་གསུམ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་
 དང་། དེ་གསུམ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཀུན་བཏགས་
 དང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བོན་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་
 དང་བུལ་བའི་ས་བརྟེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚུལ་བྱིས་ས་མ་བསྐྱང་བའི་ཉེས་དམིགས།
 བསྐྱང་བའི་མན་ཡོན། ས་གཉིས་པའི་ཚུལ་བྱིས་ལ་ལྷག་པར་བསྐྱགས་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་གསུམ། ཚུལ་བྱིས་འཆལ་ན་ངན་འགྲོར་ལྟར་བ་དང་། དེར་ལྟར་ན་
 སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་ལོངས་སྤྱོད་མི་རུས་པ་དང་། ངན་སོང་ལས་
 ཀྱང་ཐར་བར་དཀའ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིན་པས་ཞེས་པ་རྐང་བ་གཉིས་ཏེ།
 ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་བྱིས་འཆལ་ན་ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
 པའི་ལུས་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་རྟེན་པར་དཀའ་སྟེ། དེ་འཆལ་ན་ངན་འགྲོར་ལྟར་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྤྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྷན་ཡང་ཚུལ་བྱིས་འཆལ་ན་
 བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འཆལ་ན་ངན་འགྲོར་ལྟར་ནས་སྤྱིན་
 འབྲས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཅེས་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་བཅས་ཞེས་
 པ་རྐང་བ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་བྱིས་འཆལ་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱན་མི་
 འཆད་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་འཆལ་ན་ངན་འགྲོར་སྤྱེས་ནས་སྤྱི་སྤྱིན་པ་བཏང་
 པའི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་ལོངས་སྤྱོད་པས་ཟད། ཕྱི་མའི་དོན་དུ་སྤྱིན་པ་
 སྤེལ་བར་མི་བྱེད་པས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་རྩ་བའང་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྩ་

བ་དང་ལོ་ཏྲུག་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་བ་བཏང་བ་ལ་སྤྱི་ཏེ། སྤྱི་བའི་ངོས་སྒྲུབ་
 གྱི་འབྲས་བྱ་གང་འབྱུང་བ་དེ་ཙམ་ཡིན་ལ་དེ་ཚུལ་བྱིས་ཀྱིས་འཕེལ་བར་བྱས་
 བས་སྦྱང་དོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ཆེ་ཞེས་པ་རྒྱུ་བ་བཞི་སྟེ། ཚུལ་འཆལ་ངན་
 འགྲོར་ལྟར་བ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་དབང་མེད་པའི་ངན་འགྲོལ་ས་ཐར་བར་དཀའ་
 སྟེ། བདེ་འགྲོར་རང་དབང་དུ་གཞས་པའི་ཆེ་ཡང་ངན་འགྲོའི་གཡང་ཁ་ནས་སྤྲིག་
 ལྟར་བསྐྱེད་ཏེ་རང་ཉིད་འཛིན་པར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྱི་བའི་གཏམ་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་ཚུལ་བྱིས་ས་
 གྱི་གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཚུལ་བྱིས་ས་རྣམ་དག་བར་མ་ཆད་དུ་ལྷན་
 སྤྱི་སོགས་གྱི་འབྲས་བྱ་རྒྱ་མཚན་མི་སྤྱི་བ་དང་། ཚུལ་བྱིས་ས་མངོན་མཐོ་
 རེས་ལེགས་ཀྱན་གྱི་རྒྱར་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བྱིར་ཞེས་པ་རྒྱུ་བ་གཉིས་
 ཏེ། ལེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་བས་སྤྱི་བའི་གཏམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཚུལ་བྱིས་ས་གྱི་
 གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱི་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཚུལ་བྱིས་ས་
 གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོད་གོས་པས་ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མི་ཐ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་
 དེའི་རྗེས་སུ་ཚུལ་བྱིས་ས་གྱི་གཏམ་མཛད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་
 ཞེས་པ་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་སོགས་ཚུལ་བྱིས་ས་གྱི་ཞིང་དུ་
 འཕེལ་ན། འབྲས་བྱ་རྒྱ་མཚན་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ། ཚུལ་བྱིས་ས་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་
 རྟེན་གྱི་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། སོ་སོའི་ཞེས་པ་རྒྱུ་བ་བཞི་
 སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་བྱིས་ས་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞིར་བསྐྱེད་ཏེ། མངོན་མཐོ་

ངེས་ལེགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་
བཞི་སྟེ། ས་གཉིས་པ་བ་ཆོས་ཅན། དཔེ་གཉིས་བཞིན་དུ་ཚུལ་འཆལ་རྒྱུ་ལ་
གནས་པ་མི་སྲིད་དེ། ཚུལ་བྱིས་ས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གང་གི་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་
གཉིས་པའི་ཚུལ་བྱིས་ས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ས་གཉིས་པ་བའི་
མཉམ་བཞག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་བྱིས་ས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་
སུམ་དུ་རྩོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཇི་སྟེ་ཐོབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དམིགས་བཅས་ཀྱི་
སྤོང་བའི་སེམས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་སྐྱུ་ཞེས་པ་
རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། ས་གཉིས་པ་བའི་ཚུལ་བྱིས་ས་ཆོས་ཅན། ཚུལ་འཆལ་གྱིས་
བསྐྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བའི་ལས་ལས་བརྩ་
བྱི་མ་དང་བྲལ་བས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྟོན་ཀའི་རྒྱ་འོད་བྱི་མ་མེད་པས་སྐྱེ་བའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་
བཞིན་ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

༩ གསུམ་པ་ས་འོད་བྱེད་པ་ལ་གསུམ། མིང་གི་བྱུང་པར་གྱིས་མདོར་
བསྐྱུ་ ཡོན་ཏན་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད། མིང་དོན་གྱིས་མཚུགས་སུ་བཤོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། འོད་ཀྱི་དཔེ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱའི་ཞེས་པ་རྒྱུ་
པ་བྱེད་དང་གསུམ་སྟེ། ས་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ས་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། ཤེས་སྐྱེ་བ་ཀྱི་བུད་ཤིང་བསྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ། ཞི་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་

གྲིལ་དེ་འབྱུང་བའི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ནི། བདེ་གཤེགས་ཞེས་པ་རྒྱུད་དང་གཉིས་ཏེ། དེ་ཚོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྤང་བ་བྱུང་བར་ཅན་འབྱུང་སྟེ། ཉི་མ་ཤར་པའི་སྔ་རོལ་གྱི་ཟངས་མདོག་ལྟ་བུའི་
འོད་དང་མཚུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བྱང་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་བཤད་པ་
 དང་། ས་དེར་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་དང་། པར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་
 གྱི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ས་དེར་བཟོད་པ་ལྷག་
 པར་བསྟན་པ་དང་། བཟོད་པའི་བསྟགས་པ་དང་། བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིང་རྩའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཟོད་པ་ལྷག་པ་དང་། ཤེས་
 རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བཟོད་པ་ལྷག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་རྒྱང་པ་བཞི་
 སྟེ། ས་གསུམ་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། སྤྱིང་རྩའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཟོད་པ་ལྷག་
 པར་ལྷན་ཏེ། གཞན་གྱི་ཁོ་བས་བསྐྱད་སྟེ་རུས་པ་དང་བཅས་པའི་ཤ་སྲང་རེ་རེ་
 ཉན་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་སྟོད་ཅིང་བཅད་ཀྱང་དེ་ལ་སེམས་མི་འབྱུག་པར་མ་
 ཟད་གཞན་གྱིས་སེམས་བསྐྱད་བས་བྱན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། ཁོང་ཁོའི་ཉེས་
 དམིགས་ལ་བསམས་ནས་ལྷག་པར་ཡང་བཟོད་པ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 བདག་མེད་ཅེས་པ་རྒྱང་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་
 བཟོད་པ་ལྷག་པར་ལྷན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྟན་དང་འདྲ་བར་མངོན་
 སྟུང་དུ་གཟིགས་པའི་ས་གསུམ་པའི་གོ་འཕང་བརྟེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བཟོད་པས་ཞེས་པ་རྒྱུ་ལྟ། དེ་ཆོས་ཅན། བཟོད་
པས་སྦྱོན་དེ་དག་དང་འགལ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྲེན་པར་བྱེད་དེ། བཟོད་པས་
གཟུགས་མངོས་པ་དང་། དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པ་དང་། ལྷང་དོར་གྱི་
གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། ཆོ་གཞན་དུ་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་སོགས་སྟེར་བའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ནི། སོ་སའི་ཞེས་པ་རྒྱུ་ལྟ། དེ་ཆོས་ཅན། སྦྱོ་འཕགས་ཀྱི་ཁོ་
བ་དང་བཟོད་པའི་སྦྱོན་ཡོན་རིག་པར་བྱས་ནས་རྟག་ཏུ་བཟོད་པ་བསྟེན་པར་བྱ་
སྟེ། ཁོང་ཁྱོས་མི་འདོད་པ་མཐའ་དག་འབྲེན་ཅིང་། བཟོད་པས་ཡོན་ཏན་མཐའ་
དག་འབྲེན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྩོགས་སངས་ཞེས་པ་རྒྱུ་ལྟ། དེ་
ཆོས་ཅན། བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ས་གསུམ་པའི་རྩོམ་ཐོབ་
ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་པར་ཕྱིན་དང་། མཉམ་བཞག་གིས་བསྐྱུས་པའི་

འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕར་བྱིན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་
 གཉིས། ཡོན་ཏན་འདྲན་པའི་རྩས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་འཛམས་པའི་རྩས་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་དེར་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་གཅིག་སྟེ། ས་གསུམ་པ་བཙོས་ཅན།
 ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་གཞན་ཡང་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་དེ། བསམ་གཏན་གཟུགས་
 མེད་དང་ཆད་མེད་བཞི་དང་། མཛོན་ཤེས་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་གི་ཉོན་མོངས་འཛམས་པའི་རྩས་པ་དང་། གཞན་གྱི་
 ཉོན་མོངས་འཛམས་པའི་རྩས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་
 གཅིག་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པལ་ཆེར་ཟད་དེ་རྟེན་འབྲེལ་
 འཕོ་བ་མེད་པ་དང་། འཛིག་པ་མེད་པའི་དོན་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ས་
 གསུམ་པའི་གོ་འཕང་བརྟེས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེས་བྱུང་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་
 གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་འཛམས་ཏེ། ལྷའི་དབང་
 པོའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྒྲེ་བ་བཟུང་ནས་གཞན་གྱི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལོག་པའི་
 ཐབས་སྐབ་ཅིང་འདོད་པའི་འདམ་ནས་འདོན་པ་ལ་མཁས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཕར་བྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྟེན་གྱི་བྱུང་པར་
 དང་། ཆོགས་གཉིས་གང་གིས་བསྐྱུས་པ་དང་། སྐྱུ་གང་གི་རྒྱ་ཡིན་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། སྐྱིན་སོགས་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། ཕར་བྱིན་དང་པོ་གསུམ་ཆོས་
 ཅན། བྱོད་བྱང་རྒྱུ་པ་སེམས་དབང་བྱིས་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་
 བྱིས་པའི་རྟེན་ཅན་ལ་བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱོད་

སྐྱུ་བ་སྐྱུ་བ་ས་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཞེས་པ་
 རྒྱུ་བ་གཅིག་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཆོག་པ་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཏེ། ཐབས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པའི་སྐྱུ་བ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཞེས་པ་རྒྱུ་བ་གཅིག་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན།
 གཟུགས་སྐྱུ་བ་ཀྱི་ཡོན་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སར་ཕྱིན་
 གཞན་ནམས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་སོགས་ཀྱང་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་
 ནི། རྒྱལ་བའི་ཞེས་པ་རྒྱུ་བ་བཞི་སྟེ། ས་གསུམ་པ་བ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 ས་གསུམ་པའི་གོགས་ཀྱི་ཐུན་པ་ཐོག་མར་བསལ་ནས་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ས་གསུམ་
 པ་སྐྱུ་བའི་གོགས་ཀྱང་བསལ་ནས་ཏེ། ས་གསུམ་པ་འོད་གྱེད་པ་བརྟེན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གཞན་གྱི་སྐྱོན་འཛུལ་པ་ལ་ཆེས་རྩོམ་པར་འཕྲུག་ཀྱང་
 སྐྱོན་ལྡན་གྱི་སྐྱུ་བ་ལ་ཁོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཟོད་པའི་སར་ཕྱིན་ལ་གོམས་ཤིང་
 རྟོང་ཆེས་རྒྱུད་སྐྱུ་བའི་ཕྱིར། སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་བཞག་ཟིན་ཏོ། །

༥ བཞི་པ་ས་འོད་འཕྲོ་བ་ལ་གསུམ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། མིང་གི་
 ཁྱད་པར་དང་། མིང་གི་ཐ་སྙད་དེ་འཕྲུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཡོན་
 ཏན་ཞེས་པ་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་
 འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རྟེན་སུ་འགོ་སྟེ། དགོ་བའི་བྱ་བ་
 ལ་སྐྱོབ་དང་ལྡན་པ་ཁོན་ལ་ཡོན་ཏན་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། གོང་དུ་འཁེལ་བ་
 དང་ཡངས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། བརྩོན་འགྲུས་དེ་རང་འགྲུས་ཆོག་པ་གཉིས་ཀྱི་

རྒྱུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། སྤྲུལ་པའི་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་རྟགས་སུ་དགོད་དོ། །གཉིས་པ་
 མི། བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། ས་བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ས་
 འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་པར་སྤྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་
 པའི་སྒྲོན་ས་བརྩོན་འགྲུས་ལྷག་པར་འབར་བའི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་བཞི་བ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྤང་བྱ་ཟད་པའི་བྱུང་པར་
 རོ། །དང་པོ་ནི། དེར་ནི་ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། འོད་འཕྲོ་བ་
 ཞེས་པའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྟེ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་བསྒྲུལ་ས་པའི་
 སྤྲོ་བས་ཀྱིས་སྤར་ས་གསུམ་པར་བཤད་པའི་ཟངས་ཀྱི་སྤང་བ་ལས་ལྷག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་དང་བཅས་པའི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་བཞི་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། རབ་རྟུ་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྤངས་པའི་བྱུང་
 པར་སྤྱི་ན་མེད་པ་དང་ལྷན་ཏེ། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་དང་དེ་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བོན་པལ་ཆེར་བཙོམ་པའི་བྱིར། སེམས་བསྐྱེད་པ་
 བཞི་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

༥ ལྷ་པ་ས་སྤང་དཀའ་བ་ལ་གཉིས། མིང་གི་བྱུང་པར་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་
 བྱུང་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་ཅེས་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། ས་ལྷ་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཆོས་ཅན། སྤང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱུང་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དེ་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་ལྷའི་བྱ་བ་དུད་ཀྱན་གྱིས་པམ་པར་
 བྱེད་མི་རྣམས་པའི་བྱུང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལྷ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་

ནི། བསམ་གཏན་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། ས་ལྔ་བའི་བྱང་སེམས་ཆོས་
ཅན། སའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་མངའ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་
ལྷག་པར་རྫོགས་ཤིང་སྒོ་གྲོས་བཟང་པོ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞིའི་
གནས་ལུགས་ཤེས་པ་ཞིབ་མོས་རྫོགས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར། སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྔ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

༥ དུག་པ་ས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་གསུམ། ཡུལ་ཅན་སའི་མིང་དོན་གྱིས་
མངོར་བསྐྱར་བ་དང་། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། སའི་ཡོན་ཏན་
བརྗོད་པའི་སྒྲོན་མ་འཇུག་བསྐྱེད་པོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཤེས་
ཕྱིན་གྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པོ། དང་པོ་ནི། མངོན་དུ་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། ས་དུག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་
གྱི་པར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཟུགས་བརྒྱན་དང་འབྲུ་བའི་ཆོས་
ཉིད་ཁོང་དུ་ཁྱུང་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དམ་སེམས་
བསྐྱེད་དུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་ཐོབ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་
པར་ཕྱིན་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། ཤེས་
རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། པར་ཕྱིན་གཞན་ལས་མཆོག་དུ་གྱུར་ཏེ། མིག་ལྟན་
གྱི་སྒྲུལ་བུས་དམིགས་བྱ་བྱས་ཏེ། ཡོང་བའི་ཆོག་པ་གོང་ཁྱེད་དུ་བགོད་པ་
ལྟར། པར་ཕྱིན་གཞན་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱིས་དམིགས་བྱ་བྱས་ཏེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སར་
བགོད་དགོས་ཀྱི། ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་བྱ་དང་བྲལ་ན་བགོད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།

པར་ཕྱིན་གཞན་གྱི་དམིགས་བྱ་བྱེད་པར་ཐལ། ཡང་དག་པའི་ལམ་དང་ལམ་མ་
ཡིན་པའི་དེ་ཁོན་ཉིད་མཐོང་བས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་པར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་
གང་ལ་བཤད་པ་དང་། ཆོས་གང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་རྒྱུ་
པ་བཞི་སྟེ། སློབ་དཔོན་རྒྱ་བྲགས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་
ལུགས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རང་དབང་དུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་མི་རུས་
ཀྱང་། སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་འཆད་རུས་ཏེ། ས་དྲག་པ་ལ་གནས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཆོས་ཟབ་པའི་ཆོས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དེ་ཉིད་མཛོན་སྐྱུམ་
དུ་རྟོགས་པ་དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་གྱི་སྐུ་བ་ཀྱིས་ངེས་དོན་གྱི་ཡུང་དང་རིགས་པ་ཡང་
དག་གིས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་གཞུང་དང་མན་ངག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
ནས་བྱོད་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་རུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ།
སྟོད་བརྟགས་པ་དང་། སྟོད་རུང་གི་དུལ་བྱ་ལ་སྟོད་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་འབྱུང་
བ་དང་། དེ་ལ་ཉན་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སའི་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་
བདུན་ཏེ། སྟོད་པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གཏམ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ནང་དུ་དགའ་
བ་ལུལ་དུ་ཕྱིན་པ་འབྱུང་ཞིང་དེའི་དབང་གིས་མིག་ནས་མཆི་མ་འཛག་པ་དང་།
ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱུ་ལྟར་པའི་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱུང་བར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཆོག་ལས་ལམ་པ་
དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྩོན་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་བསྟན་པར་འོས་
ཏེ། དེ་བསྟན་པའི་སྟོད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བསྟན་པའི་སྟོད་

རུང་གི་ཆོས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་ཙུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་སྐྱེས་བུ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་པ་རྟེན་པ་དུག་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོང་
 ལ་སྟོང་ཉིད་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གོ་བའི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་འབྱུང་
 ཟླ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་ཉན་པའི་ཕྱིར་དུ་ལུས་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་
 ཚུལ་བྱིས་ལ་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་། དེའི་ཆོ་ལོངས་སྟོང་གིས་མི་འཐོངས་
 པའི་ཕྱིར་སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་སྟོང་རྗེས་ཟེན་པས་སངས་
 རྒྱས་འཐོབ་དགོས་པར་མཐོང་ནས་སྟོང་རྗེ་བསྟེན་པ་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་མཉེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བཟོད་པ་བསྟོམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དགོ་
 ཙུང་མི་ཆད་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྟོ་བས་རྒྱས་འདེབས་པ་
 དང་། རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་
 གུས་པ་བྱུང་པར་ཅན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཟབ་ཅིང་ཞེས་པ་རྟེན་པ་
 གསུམ་ཟླ། དེ་ཆོས་ཅན། སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་འཆར་པའི་ལམ་འདི་
 མཉན་པར་འོས་ཏེ། རྟེན་འབྱུང་རང་བཞིན་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པའི་ཟབ་མོ་དང་
 དེ་གོ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་སྤྱིན་སོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
 ལ་མཁས་པར་བྱས་ཏེ་གོ་མས་པས་ས་དང་པོ་ཐོབ་ཅུས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བདག་མེད་གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།
 སྟོང་ཉིད་བཅུ་དུག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཤད་
 པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐའ་

བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་དམ་བཅའ་བསྟན་པ་དང་། དེ་སྐྱེ་བ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་ཅེས་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་
 རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལས་སྐྱེ་ན་སྦྲར་ཡང་སྐྱེ་བ་
 དོན་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་གནོད་པར་འབྱུང་བའི་སྤྱིར།
 གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་རྒྱུ་འབྲས་འཆོལ་བར་ཐལ་བའི་
 སྤྱིར། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡ་གྲུལ་སོ་སོ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འབྲུབ་པའི་
 སྤྱིར། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དུས་རེ་འགའ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པའི་
 སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི། རིགས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་རང་
 བཞིན་གྱིས་དབེན་པར་བསྟན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱེ་བ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བསྟན་
 པ་དང་། རིགས་པས་རྣམས་པར་དབྱེད་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 བཞི་ལས། དང་པོ་བདག་སྐྱེད་གཤམ་པ་ལ་གཉིས། དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་
 པར་བསྟན་པ་དང་། བདག་སྐྱེ་ཁས་སྦྲངས་ན་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཆོལ་བར་ཐལ་
 བའི་ཉེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་སྐྱེ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་དགག་པ་
 དང་། བཀག་པའི་མཚུག་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་
 དགག་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་དོན་
 མེད་དུ་ཐལ་པ་དང་། ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་
 གཉིས་སྟེ། སྐྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སྦྲར་ཡང་ས་པོན་གྱི་སྦྲད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་
 སྐྱེ་བའི་འབྲས་སུ་འཛི་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། ས་པོན་གྱི་དུས་ནས་

ཁྱོད་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུ་བ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བདག་
 སྐྱེ་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པ་ཀུན་གྱིས་འབྲས་བུའི་སྐྱེ་དུས་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་འདོད་པ་ལ་
 འབྲེལ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་སུ་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་སྐྱེས་ཟིན་པ་སྤྱར་ཡང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་མི་རིགས་པའི་དམ་
 བཅའ་དང་། དེ་སྐྱེ་བ་པའི་རིགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྦྱོར་སྦྱོང་དགག་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། སྐྱེས་པར་ཞེས་པ་རྒྱུ་བ་གཅིག་སྟེ། ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆོས་
 ཅན། སྤྱར་ཡང་ཁྱོད་རང་གི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་པར་
 ཐམས། ཁྱོད་རང་གི་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་ན་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྫོགས་པར་
 སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཐལ་འགྲུར་གྱི་བྱུ་བ་པ་དེ་
 ཉིད་དམ་བཅར་བྱས་ནས་བྱུ་བ་པ་དེ་མ་གྱུ་བ་པར་རྟོགས་ན། གཤོད་པ་ཅན་གྱི་ཆོད་
 མ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་འཆད་པར་འགྲུར་བའི་ཐུག་མེད་ཀྱི་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཡིན་
 བོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་ཟིན་ཞེས་པ་རྒྱུ་བ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་བ་གསུམ་པ་ཡར་
 གྲངས་ནས། ཉས་ཀྱིས་ས་བོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཟུར་ཉམས་པ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་
 འཁོར་བ་མ་སྤོངས་བར་དུ་རིགས་འབྲས་པར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེ་བར་ཐམས། ཁྱོད་བདག་
 ལས་སྐྱེ་བ་གང་ནས་ཞིག་ །དེ་ལྟ་ན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཁྱོད་རང་
 རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་དངོས་རྒྱ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་སུ་ཆོང་བ་དང་། ཡང་སྐད་
 ཅིག་གསུམ་པའི་དུས་སུ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་དངོས་རྒྱ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་
 སུ་ཆོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ལས་ནས་ཀྱི་ཐུ་

གུ་མོགས་སྐྱེ་བའི་སྤྲོད་པར་ཐལ། བྱོད་སྤྲོད་རོ་མོགས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་དེ
 དག་སྐྱེ་བའི་སྤྲོད་པ་གང་ཞིག་ བྱོད་རྣམས་པ་འགྱུར་བ་ཅན་ཡང་མེད་པར་འཁོར་
 བ་མ་སྤོངས་པར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་བཞི། ལྷ་གུ་ས་བོན་གྱི་འཇིག་
 བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ་དང་། ལྷ་འབྲས་ཐམས་ཅད་འབྲེས་པར་ཐལ་བ་དང་། ས་
 བོན་གྱི་གནས་སྐབས་བཏང་ནས་ལྷ་གུར་འགྱུར་ན་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉམས་པ་
 དང་། རང་བཞིན་གཅིག་ན་གྲུབ་དུས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་
 ལྟར་ཞེས་པ་རྒྱུད་པ་གཅིག་སྟེ། ལྷ་གུ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་གྱི་འཇིག་བྱེད་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱེད་རྒྱ་ཞེས་
 པ་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་དང་དབྱིབས་དང་ཁདྲོག་དང་རོ་དང་
 རུས་པ་དང་སྤྱིན་པ་སོ་སོར་མེད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན།
 ས་བོན་དང་རང་བཞིན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་བཏང་
 རས་བྱོད་གྱི་རོ་མོར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་རྒྱུད་པ་
 བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་དུས་ན་ས་བོན་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་བྱོད་ཀྱང་མ་
 གྲུབ་པའམ། ཡང་ན་བྱོད་བཞིན་དུ་བྱོད་ཀྱི་དུས་ན་ས་བོན་ཡང་གྲུབ་པར་ཐལ།
 བྱོད་དང་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱོད་དང་དེ་
 གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྤང་དུ་མི་རུང་པར་ཐལ། དེ་ཁས་སྤངས་པ་ལ་
 ཇི་སྐད་པགད་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྒྱུད་

བ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བདག་སྐྱེ་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་
 གྲུབ་ནས་སྐྱུག་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་མཐས་སྟོན་བསྐྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གྲུབ་དགོས་
 བ་ལས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ས་སྐྱུག་གཅིག་ཏུ་ཁས་ཀྱང་མ་སྒྲུངས་ཚད་མས་ཀྱང་མ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ཏུ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ས་བོན་ཞིག་པའི་རྗེས་སུ་
 སྐྱུག་འབྱུང་བ་འཇིག་རྟེན་པའི་མདོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 རྟེན་དེ་ཕྱིར་ཞེས་བ་རྒྱུད་བ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཚོས་ཅན། བདག་སྐྱེ་ཐ་སྐྱོད་དང་དོན་
 དམ་གཉིས་ཆར་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གྲུབ་པ་ལ་རྗེས་སྐྱོད་བཤད་པའི་རིགས་
 བས་གཞོད་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་
 མ་སྐྱར་བར། བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སྤྱིར་སྟོས་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་རྟེན། བདག་ལས་ཞེས་བ་རྒྱུད་བ་བཞི་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན།
 ལས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་
 ཕྱིར། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་སྒྲུངས་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། བདག་སྐྱེ་ཁས་སྒྲུངས་
 བ་ལ་ཉེས་བ་མཐའ་ཡས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱ་འབྲས་རང་
 བཞིན་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་དགག་པ་དང་། རྣམ་
 རིག་པའི་འདོད་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་པ་གཉིས་
 ཆར་དུ་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། བཀག་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྟོང་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། གཞན་སྐྱེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། ཐ་སྐྱོད་དུ་གྲུབ་པ་

མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། ས་ལུའི་ས་བོན་
 ཆོས་ཅན། ཉམས་ཀྱིས་བོན་སོགས་བཞིན་དུ་ས་ལུའི་སྐྱ་གུ་དང་རིགས་གཅིག་དང་
 རྒྱུ་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་ཕན་འདོགས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་དངོས་
 དང་། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་གྱི་དབེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གུ་ཞེས་པ་
 རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། རྒྱ་གུ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་པ་ཆོས་ཅན་རྒྱུ་པ་བོན་རྣམས་པར་མ་འགྱུར་
 པའི་དུས་ན་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་པ་དེ་དང་དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། ས་བོན་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་པ་ཆོས་ཅན་རྒྱུ་པ་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་ཡིན་ན་འདོད་ཀྱི་དུས་ནས་རྒྱ་གུ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་འདོད་ཀྱི་དུས་ན་གཞན་པ་རྒྱ་གུ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུ་པ་ཆོས་ཅན་ཆོས་ཅན་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤང་མདའི་མཐོང་མན་གྱི་དབེ་དོན་མི་མཚུངས་པ་དང་།
 མིག་སོགས་ཀྱི་དབེ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཚུངས་པ་དགོད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་
 པ་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། སྤང་མདའི་མཐོང་མན་དུས་མཉམ་པ་བཞིན་དུ་ས་བོན་
 འགག་པ་དང་རྒྱ་གུ་སྐྱེ་བ་དུས་མཉམ་པས་ས་ལུའི་སྐྱ་གུ་དང་དུས་མཉམ་པ། དེས་ན་
 རང་བཞིན་གཞན་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལན་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་ལྟ་སྟེ།
 ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤང་མདའི་མཐོང་མན་ས་ལུའི་སྐྱ་གུ་དུས་མཉམ་པའི་དབེ་མི་
 རུང་པར་ཐལ། སྤང་མདའི་མཐོང་མན་ལ་དུས་གཅིག་པ་ཡོད་ཀྱང་ས་ལུའི་སྐྱ་གུ་དེར་
 མི་རུང་པའི་ཕྱིར། མི་རུང་པར་ཐལ། རྒྱ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་མཛོད་དུ་

བྱོགས་པའི་མ་འོངས་པ་ཡིན་ལ། ས་བོན་འགག་བཞིན་པ་དེ་འགགས་པ་ལ་
 མཛོན་དུ་བྱོགས་པའི་ད་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་ལྷ་ག་དུས་མི་མཉམ་ཡང་ལྷ་ག་
 སྤྱི་བའི་བྱ་བ་དང་། ས་བོན་འགག་པའི་བྱ་བ་དུས་མཉམ་མོ་ཞིན། ལྷ་ག་འི་སྤྱི་བ་
 ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་སྤྱི་སྤྱི་བ་པོ་ལྷ་ག་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐལ། བྱེད་དང་དེ་
 གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་ག་སྤྱི་
 བ་ལ་མཛོན་དུ་བྱོགས་པའི་ཆོ་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། བྱེད་པོ་ལྷ་ག་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་རྐང་པ་བཞི་སྟེ། མིག་ཤེས་དེ་རང་གི་ལྷ་ན་ཅིག་
 འབྱུང་རྒྱ་མིག་སོགས་དང་། མཚུངས་ལྷ་ན་གྱི་རྒྱ་ཀུན་འགྲོ་ལྷ་དང་དུས་མཉམ་
 པའི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་གཞན་སྤྱིར་རུང་ངོ་ཞིན། མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེ་དག་
 བྱེད་སྤྱིད་བྱེད་དུ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་དུས་ན་བྱེད་སྤྱིས་ཟིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 དག་གི་དུས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་ལ་མཐའ་བཞིར་
 བརྟགས་པ་དང་། བརྟགས་ནས་དགག་པ་གཉིས། བྱེད་པར་ཞེས་པ་རྐང་པ་
 གཉིས་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་པའི་འབྲས་བུ་བྱེད་ན་མཐའ་
 བཞིས་བསྐྱུས་པ་གང་བསྐྱེད། བཞི་ཀྱ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དོ། །ས་བོན་ཆོས་
 ཅན། བྱེད་ཀྱིས་ལྷ་ག་བྱེད་ཀྱི་དུས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་བྱེད་པ་དགོས་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་དུས་ན་མེད་པ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བྱེད་དོ་ཞིན། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷ་ག་མི་སྤིང་པར་ཐལ། ལྷ་ག་

ཁྱོད་ཀྱི་དུས་ན་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །རང་བཞིན་དུས་ན་མ་
ཡང་འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་གྲུ་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་
གྲུ་རི་བོང་རྩ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་གྲུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་འང་མི་སྐྱེད་དེ། ལྷ་
གྲུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའང་མི་སྐྱེད་དེ། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞན་སྐྱེ་ཐ་སྐྱད་དུ་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ། ཙྴེད་པ་དང་ལམ་
ནོ། །དང་པོ་ནི། གང་གིས་ཞེས་པ་རྒྱུ་བ་བཞི་སྟེ། གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཕྱིར་
དུ་དོན་དམ་དབྱེད་པའི་རིགས་པ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་བཀག་པ་ལ་
འཛིག་རྟེན་པའི་ཚད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་པ་ལ་ཡང་དོན་དམ་
དབྱེད་པའི་རིགས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་འཛིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་
ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། འཛིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་
པའི་ཡུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་དང་། གཞན་སྐྱེ་
དགག་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། རྣམ་གཞག་སྒྲིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་དང་།
གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་
ཀུན་ཞེས་པ་རྒྱུ་བ་བཞི་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་

ལ་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཡང་དག་པ་མཐོང་བས་རྙེད་པའི་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་དང་། བྱིན་ཅི་ལོག་མཐོང་བས་རྙེད་པའི་ས་མཁུག་སོགས་བྱ་བ་
 བྱེད་རྒྱས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་
 དེ། ཡང་དག་པ་མཐོང་བ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་རྙེད་པའི་དོན་དེ་དོན་
 དམ་བདེན་པ་དང་། མཐོང་བ་འབྲུལ་བ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་རྙེད་པའི་དོན་
 དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་
 ལོག་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ཡུལ་ལ་ཡང་ལོག་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡོད་མི་
 སྲིད་པའི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཐོང་བ་ཞེས་པ་
 ཀྱང་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རབ་
 རིབ་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་དང་བྲལ་བའི་དབང་ཤེས་སོགས་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒོ་ལ་
 ལྷོས་ཏེ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། གཞོད་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་
 པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞོད་པ་མེད་ཅེས་པ་རྟེན་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཡུལ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་
 གི་གཟུང་ཡུལ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒོ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། གཞོད་
 བཅས་ཀྱི་དབང་པོའི་བཟུང་ཡུལ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་
 ནི། མི་ཤེས་ཞེས་པ་རྟེན་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་
 བདག་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་སྤྱོད་པའི་སྤྱུལ་གཞི་རྟ་སྤྱང་རང་མཚན་པར་ཐ་
 སྙད་དུ་ཡང་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི།

མིག་ནི་ཞེས་པ་རྒྱུ་ལ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མཐོང་བས་རབ་
རིབ་མེད་པའི་ཤེས་པས་མཐོང་བ་ལ་མི་གཞོད་པ་ལྟར། གཞན་སྟེ་བཀག་པ་ལ་
འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོན་མི་གཞོད་པར་ཐལ། གཞན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་
པར་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་གཞིགས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། རྟོན་དམ་
པའི་བདེན་པ་དཔེའི་སྟོན་པས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཉི་ཐུག་ཅེས་པ་རྒྱུ་ལ་
བཞི་སྟེ། གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ལ་སྦྱོབ་པར་བྱེད་པའི་སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་བདེན་པར་སྒྲུང་ཞིང་དེས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་
གཟུགས་སྟེ་ལ་ལོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་པའི་
ཆོད་མས་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་དང་དབང་ཐོབ་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ནམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཡིན་གྱི་
བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་གཟིགས་ཀྱི་དེ་དག་གི་
རྒྱུ་ལ་བདེན་འཛིན་མེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། རབ་རིབ་ཅེས་པ་རྒྱུ་ལ་བཞི་
སྟེ། ཐུག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཆོས་ཅན། རྟོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་
དག་པས་སྟོང་གི་སྒྲུང་བ་དང་བལ་བའི་སྟོན་པས་ཤིང་གིས་དབེན་པ་མཐོང་བ་
བཞིན་དུ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲུང་བ་མཐའ་དག་ལོག་པའི་ཆུལ་གྱིས་འཕགས་པའི་
མཉམ་གཞག་གིས་གཞིགས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་གཞན་སྟེ་དགག་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པའི་རྒྱ་མཚན་

བསྟན་པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། གཞན་སྤྱི་འཛིག་རྟེན་པས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་
 བསྟན་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་རྟག་ཆད་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལོ། །
 དང་པོ་ལ་གསུམ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་བདེན་པའི་སྒྲོས་པ་འགོག་ནུས་ན་
 ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། ཆད་མ་གཞན་གྱིས་བདེན་པའི་སྒྲོས་པ་བཀག་པ་ལ་ཡང་མི་
 གཞོད་པར་བསྟན་པ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་གཞོད་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་
 བལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་བ་རྒྱུ་ལ་བ་བཞི་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཛིག་
 རྟེན་ཐ་མལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འཛིག་
 རྟེན་ཐ་མལ་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་གཞན་བདེན་པ་བཀག་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དང་།
 གཞན་བདེན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་ཆད་མར་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་
 ལམ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟུང་བ་སོགས་དགོས་པ་མེད་པར་
 ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཛིག་རྟེན་ཐ་མལ་པའི་དབང་ཤེས་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆད་མར་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་སྒྲོན་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཀུན་ཞེས་བ་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན།
 གཞན་སྤྱི་བཀག་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་མི་གཞོད་པར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་
 པའི་སྒྲོ་རང་ག་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གཞོད་སྒྲུབ་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ཞེས་བ་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་
 དོ་ཞེས་འགོག་པར་བྱེད་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆད་མས་གཞོད་དེ། བུམ་པ་ཡོད་པར་
 འཛིག་རྟེན་པའི་ཆད་མ་ལ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་

ཞེས་པ་རྒྱུ་ལ་བཞི་ལྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 གཞན་དུ་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་ཡང་གྲགས་པ་མེད་དེ། ལུང་ས་བོན་ཅམ་བཏབ་ནས་
 སྤྱིས་ཀྱི་ཁྲུ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ངས་བསྐྱེད་ཅེས་པ་དང་། ལིང་གི་ས་བོན་ཅམ་
 བཏབ་ནས་སྤྱིས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ལ་དམིགས་ཏེ་འདི་ངས་བཙུགས་སོ་ཞེས་སྤྱོན་པའི་
 སྤྱིར། གསུམ་པ་ལ་བཞི། དངོས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ངས་བར་
 ཁས་སྒྲུང་དགོས་པ་དང་། ཐ་སྙད་འཛིག་པའི་ཆོ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱད་ནས་
 བཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྤིང་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྒྱུ་ལ་བཞི་ལྟེ། ས་བོན་ཆོས་ཅན། ལྷ་གྲུ་
 སྐྱེས་པའི་ཆོ་ཁྱོད་རྒྱན་ཆད་པར་ཐལ་བའི་སྤྱོན་མེད་དེ། དེ་ཁྱོད་ལ་ལྟོས་ནས་
 འབྱུང་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དེ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུ་པའི་གཞན་མ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷ་གྲུ་སྐྱེས་པའི་ཆོ་ཁྱོད་རྟག་པར་གནས་པའི་སྤྱོན་མེད་
 དེ། ཁྱོད་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ལ་བྱུང་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དེ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་མ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། དོན་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་དེ། ས་ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་གཅིག་པ་བཀག་ཇེས་སུ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུ་བ་ན་རང་བཞིན་གཞན་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་འབྲེལ་མེད་སོ་
 སོར་འབྱུང་བས་ལྷ་གྲུ་བྱུང་ཡང་ས་བོན་གྱི་རྒྱན་དུ་མི་རུང་བས་རྒྱན་ཆད་པར་
 འབྱུང་ལ། དེས་ན་རང་བཞིན་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཆད་པའི་སྤྱོན་མེད་པར་སྤྱོན་
 མོ། །ཡང་རང་བཞིན་གཞན་བཀག་ཇེས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུ་བ་ན་རང་
 བཞིན་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་ན་ས་བོན་རྟག་པར་འབྱུང་བས། རང་བཞིན་

གཅིག་མ་ཡིན་པས་རྟག་པར་ཐལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་རྟང་བ་བཞི་སྟེ། འཕགས་པའི་མཉམ་
བཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱོད་དངོས་པོ་འགོག་བྱེད་དུ་ཐལ། དངོས་པོ་དེ་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་དུ་བྱུང་བ་གང་ཞིག། བྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་བྱུང་བར་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ་མ་མ་བྱུང་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་
ཉམས་སོ། དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ངེས་པར་ཁས་སྤྲང་དགོས་ཀྱི་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་
དངོས་པོའི་འཛིན་རྒྱུར་ཁས་སྤྲངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གང་ཕྱིར་
ཞེས་པ་རྟང་བ་བཞི་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་འཛོག་པའི་ཆོ་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་དབྱེད་ནས་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་
བཞག་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་འདི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དབྱེད་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་
བདག་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་ཚུ་རོལ་དུ་གནས་པ་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། བཞི་
པ་ནི། དེ་ཉིད་ཅེས་པ་རྟང་བ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཐ་
སྟོང་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་དུ་བྱུང་བ་འགོག་
པའི་རིགས་པ་དེས། ཐ་སྟོང་དུ་བྱུང་བ་ཡང་འགོག་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཅམ་དགག་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྟོང་བ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་མེད་

ན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་སྤོང་བ་དང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་
 སོགས་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
 འཐད་པར་བསྟན་བ་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རྟེན་ཀུན་གཞི་སོགས་
 གསུངས་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་།
 བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་
 པོ་ཞེས་པ་རྒྱུ་ལ་དབྱེ་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བའི་རྒྱ་ལས་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྤོང་བའི་འབྲས་བུ་སྟེ་བ་ངེས་པར་ཁས་སྲུང་དགོས་པར་ཐལ།
 གཟུགས་བརྒྱན་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་དེར་སྤྲང་གི་འབྲེལ་བ་སྟེ་བར་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ན་གསལ་ཤིང་ཆད་མས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་ཞེས་པ་རྒྱུ་ལ་དབྱེ་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་པ་
 གཉིས་ཆར་དུ་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྤོང་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཆར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་
 དབེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པའི་
 ལས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་འབྱིན་རྒྱས་པར་བསྟན་བ་དང་། དེའི་དཔེ་དང་། རྣམ་སྟིན་
 ལྟར་ཐོན་པའི་ལས་ཀྱིས་སྤྲང་ཡང་འབྱིན་པར་ཐལ་བ་སྤོང་བ་དང་། དག་མི་
 དགའི་ལས་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྒྱུ་ལ་དབྱེ་
 སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་ཀྱང་འགགས་ནས་
 ཡུན་རིང་པོ་ལོན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་འབྱིན་རྒྱས་པར་
 ཐལ། ལས་འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །དེ་མ་གྲུབ་ན།

ལས་ཞིག་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱིན་ནུས་ཤིང་། ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་གང་ཟག་
 ཅུམ་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་བསྒྲོ་བའི་གཞིར་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མི་ལམ་ཞེས་
 པ་རྒྱུད་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་རྣམ་སྤྲིན་སྦྱུང་
 པར་ཐལ། མི་ལམ་དུ་ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་དམིགས་པ་རང་བཞིན་མེད་
 ཀྱང་སང་པའི་ཆོ་སྒྲུབ་པོ་ལ་ཆགས་པ་སྦྱོ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་རྒྱུད་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ལས་ཞིག་པས་འབྲས་བུ་
 འབྱིན་ན་རྣམ་སྤྲིན་སྦྱང་ཟེན་པ་སྒྲུར་ཡང་འབྱིན་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་
 བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྒྲ་ཤད་མཐོང་ལ། བོང་བུའི་རྩ་
 མི་མཐོང་པའི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་ངེས་པའི་དཔེ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། དེ་
 ཕྱིར་ཞེས་པ་རྒྱུད་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་དགོ་མི་དགའི་
 ལས་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡང་མི་ཉམས་པར་ཐལ། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རྣམ་
 སྤྲིན་སྦྱང་ཟེན་པའི་ལས་ཀྱིས་སྒྲུར་ཡང་མི་འབྱིན་ཞིང་། བྱུང་མ་ཟེན་པའི་ལས་
 ཀྱིས་འབྱིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དགོ་མི་དགའི་ལས་རང་
 བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཐར་པ་ཐོབ་
 པར་འགྱུར་ཏེ། ལས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྦྱོམ་བུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སོ་སོའི་སྦྱོ་བོ་རྣམས་ལུང་ལ་
 བརྟེན་པ་མེད་པར་ལས་འབྲས་ཤིན་ཏུ་སྒ་བ་ལ་དབྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་དགག་པ་
 མཛད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་དེས་དེ་ལྟར་དབྱེད་ན་ལས་འབྲས་ལ་

སྐྱུར་བ་བཏབ་ནས་ཀུན་རྫོབ་ལས་ཉམས་དགོངས་ནས་དགག་བ་མཛད་པའི་
 སྤྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གང་གི་ངོར་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་
 དང་། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མདོ་ཁ་ཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡང་སྤྱི་
 བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞི་ཞེས་པ་རྒྱུ་བ་བཞི་
 སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་གང་ཟག་རང་མཚན་པ་དང་
 བདག་གིས་དབེན་པའི་སྤང་པོ་རང་མཚན་པ་སོགས་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་ཡང་དེ་
 ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་ཡང་རེ་ཞིག་ཟབ་མོ་
 རྟོགས་མི་རྒྱས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རིམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བྱངས་པའི་སྤྱིར་དུ་
 དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཛིག་ཆོགས་ཞེས་པ་རྒྱུ་བ་བཞི་
 སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར་མདོ་
 ལས་གསུངས་པ་ཡང་བྱང་དོན་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པས་འཛིག་ལྟ་སྤངས་ཀྱང་གང་ཟག་
 འགའ་ཞིག་གི་ངོར་དེ་དང་བཅས་པ་ལྟར་བསྟན་ནས། ང་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་འདི་
 ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་མཚུངས་པའི་སྤྱིར།

༥ གཉིས་པ་རྣམ་རིག་པའི་འདོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་
 པ་མཛད་པ་དང་། དེ་འགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་བ་ཞེས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་
 གསུམ་སྟེ། ས་དུག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་དེས་སྤྱིད་པ་
 གསུམ་པོ་འདི་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ།
 གཟུང་བ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་གཉིས་

ལྷོང་གི་དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱས་ནས་སྤིད་པ་གསུམ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་གྱིས་
 ལྷོང་པའི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་རང་རིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་རོ། ལྷི་རོལ་མེད་ཀྱང་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ནི། ལྷོང་གིས་
 བསྐྱེལ་བས་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཐུགས་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་
 རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ཀུན་གྱིས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་དོན་དུ་
 མཛོན་པར་ཞེན་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་དེ་འོངས་པས་བཞག་
 པའི་བག་ཆགས་གྱི་རྣམ་པ་སྤྲིན་པ་ལས་དོན་སྤང་གི་རྣམ་ཤེས་དོན་གྱིས་དབེན་པ་
 ཙམ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ལྷུལ་དུ་འབྱུལ་བ་ཐག་པ་ལ་ལྷོས་པ་ལྷར་འབྱུལ་བ་
 ཐམས་ཅད་འབྱུལ་གཞི་བདེན་པ་བ་དང་། བཏགས་ཡོད་ཐམས་ཅད་གངགས་
 གཞི་བདེན་པ་བ་ལ་ལྷོས་ལ་དེ་ཡང་གཞན་དབང་ཉིད་ཡིན་ནོ། མདོར་ན་དོན་
 སྤང་གི་ཤེས་པ་སོགས་ལྷི་རོལ་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པར་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་རང་གི་
 བག་ཆགས་ཁོན་ལས་འབྱུང་བ་དང་། ཀུན་གཞི་བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་། ལྷ་
 རྟོག་གི་སྤྱོས་པ་ཀུན་གྱིས་དངོས་པོ་དང་བྱད་པར་དུ་བརྟགས་དོན་དེ་ཀུན་གཞི་
 སོགས་གཞན་དབང་གི་དེ་ཁོན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
 གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་བཞི། ལྷི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་བདེན་པ་བ་དགག་པ་
 དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤོང་གི་གཞན་དབང་བདེན་པ་བ་འཇལ་བྱེད་གྱི་ཆད་
 མ་དགག་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀུན་གྱི་གཞི་བདེན་པ་བ་དགག་པ་དང་། སེམས་
 ཙམ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ལྷི་དོན་མེད་པའི་

ཤེས་པ་བདེན་པ་བའི་དཔེ་དགག་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ལས་དབང་དོན་ངོ་ཤོ་ཐ་དང་
 དུ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། མི་སྐྱུག་པ་སྦྱོར་པའི་ཤེས་པ་སྤྱི་རེལ་མེད་
 པའི་ཤེས་པ་བདེན་པ་བར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། དོན་ཤེས་བདེན་མེད་དུ་
 མཚུངས་པའི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡིད་ཤེས་འབྲུལ་པའི་དཔེ་
 དགག་པ་དང་། དབང་ཤེས་འབྲུལ་པའི་དཔེ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། སྤྱི་རེལ་མེད་པའི་དཔེ་དྲི་བ་དང་། དྲིས་པའི་ལན་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་
 རྟེན་གྱི་སྤྱི་རེལ་ཞེས་པ་རྒྱུད་པ་གཅིག་སྟེ། སྤྱི་རེལ་མེད་པའི་སེམས་བདེན་པ་བའི་
 དཔེ་དྲིས་པས། དེའི་ལན་དུ་མི་ལམ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
 དགག་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བསམ་
 བྱ་ཞེས་པ་རྒྱུད་དང་གསུམ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མི་ལམ་སྤྱི་རེལ་མེད་
 པའི་ཤེས་པ་བདེན་པའི་དཔེར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ལ་འཆད་འགྱུར་གྱི་རིགས་
 བས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རེད་དབུ་མ་པའི་ངོར་དེ་སྤྱི་རེལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་
 བདེན་པ་བའི་མཐུན་དཔེར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དོན་དང་
 ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དང་། མི་མཚུངས་པའི་
 ལན་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་རྒྱུད་པ་བཞི་སྟེ། མི་ལམ་ན་ཤེས་
 པ་རང་མཚན་པ་ཡོད་དེ། སད་པའི་ཆོངས་མི་ལམ་དུ་འདི་ལྟ་བུ་མཐོང་ངོ་སྟུང་
 པའི་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྟུང་ན། མི་ལམ་ན་སྤྱི་རེལ་ཡང་ཡོད་པར་
 ཐལ། གཟུགས་མཐོང་ངོ་སྟུང་པའི་ཡུལ་དྲན་པ་འདྲ་ཡོད་པའི་ཆོ་འབྱུང་པའི་

ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཙྴ་པ་དང་། དེ་དག་གི་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་
 ཏེ་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། མི་ལམ་གྱི་ཆོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་དེ། མིག་
 ལེས་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་དུ་ཞེན་པའི་སྒྲོ་སྒྲོག་ཏུ་མེད་པས་ཡིད་དེ་ཡོད་ལ། དེ་
 བཞིན་དུ་སད་པའི་ཆོ་ཡང་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ལེས་པ་རང་མཆོན་པ་བྱུང་བོ་ཞེས།
 གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡུལ་དབང་རྣམས་ལེས་གསུམ་
 ཀྱི་བདེན་མེད་དུ་མཚུངས་པ་དང་། སད་དུས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ།
 དོན་དང་ལེས་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་པའི་སྐབས་མི་
 སྲིད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མིག་གི་དབང་དོན་ལ་སྦྱར་བ་དང་།
 དབང་དོན་ལྷག་མའང་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་
 ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། མི་ལམ་དུ་ཕྱི་རོལ་རང་མཆོན་མེད་པ་
 བཞིན་དུ་ལེས་པ་ཡང་རང་མཆོན་པ་མེད་པར་ཐལ། སད་པའི་ཆོ་མིག་དང་
 གཟུགས་དང་ཡིད་གསུམ་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་མི་ལམ་གྱི་ངོར་ཡང་གསུམ་པོ་
 དམིགས་ལ་དེའི་ཆོ་མིག་གཟུགས་བདེན་པ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ་རྣམས་ལེས་ཀྱང་
 བདེན་པ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣ་སོགས་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་གཅིག་
 སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། དབང་སོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ཡུལ་དབང་རྣམས་ལེས་གསུམ་ལ་
 བདེན་ཏུ་གྱི་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ། བདེན་མེད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། མི་ལམ་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། མི་ལམ་དུ་སད་

བའི་ཆོ་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་བདེན་རྒྱུ་ཁྱེད་པར་མེད་པར་ཐལ།
བདེན་མེད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འདི་ན་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་
སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དང་ཤེས་པ་དུས་ནམ་ཡང་བདེན་རྒྱུ་མཚུངས་པར་ཐལ།
མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་མ་སང་ཅིང་གཉིད་ཐ་མལ་པ་ལས་སང་པའི་ཆོ་ཡུལ་
དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་མི་ལམ་གྱི་ངོར་ཡང་གསུམ་པོ་ཡོད་པ་
སང་པའི་ཆོ་མི་ལམ་གྱི་གསུམ་མེད་པ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་སང་
པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོར་ཐ་མལ་པའི་སང་དུས་ཀྱི་གསུམ་པོ་མེད་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དབང་ཤེས་འབྱུལ་པའི་དབེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རབ་རིབ་
ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་མཚན་པའི་དབེར་མི་རུང་པའི་རྒྱ་
མཚན་དང་། དེ་དབེར་བཞོད་པ་ལ་གཞོད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་
ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་
ཤེས་པ་བདེན་པ་པའི་དབེར་མི་རུང་པར་ཐལ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ངོར་སྐྱེ་ཤང་དང་
དེར་སྐྱེང་གི་སྒོ་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་སྐྱེང་བར་དམིགས་ལ། རབ་རིབ་མེད་པའི་
ངོར་གཉིས་ཀའི་སྐྱེང་པ་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
དངོས་དང་སྒྲིན་སྒྲིང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་
སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། མཁར་གཞོང་སོགས་སུ་རབ་རིབ་མེད་པས་བལྟས་པའི་ཆོ་
སྐྱེར་སྐྱེང་གི་སྒོ་ཡོད་པར་ཐལ། དེར་སྐྱེ་ཤང་མེད་ཀྱང་སྐྱེར་སྐྱེང་གི་སྒོ་རང་གི་

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱི་རོལ་མེད་པའི་རྣམ་ཤེས་བདེན་པ་བ་
 མེད་པར་ཐལ། ཡོད་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ལ་གཉིས། འདོད་པ་བཟོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་
 ཞེས་པ་རྒྱུ་བ་གསུམ་སྟེ། སྐྱེ་ཤད་རང་མཚན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་དེར་
 སྐྱེད་གི་སྒོ་སྒྱེ་མི་སྒྱེ་ཡིན་ན་སྒྱེན་དེར་འགྱུར་ཡང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཅི་
 ཞེན། ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱར་སྐྱར་གི་སྒོ་སྒྱེ་བའི་རྣམ་པ་སྒྲིན་མ་སྒྲིན་གྱིས་
 འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཛོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་
 རོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་དེ་ཞེས་པ་རྒྱུ་བ་གཉིས་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་
 རང་མཚན་པའི་དབང་གིས་སྐྱར་སྐྱར་གི་སྒོ་སྒྱེ་བམི་འབྲུབ་པར་ཐལ། རྣམ་པ་
 རང་མཚན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་ཤེས་ད་ལྟར་བ་དང་
 འབྲེལ་བ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། འདས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་
 རྣམ་པ་རང་མཚན་པ་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་ལ་ཞེས་པ་རྒྱུ་བ་གཉིས་
 སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཤེས་ད་ལྟར་བའི་རང་དུས་ན་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་རང་
 མཚན་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་དེ་རྒྱུ་མེད་པའམ་རྒྱས་སྐྱེད་པ་དགོས་
 མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་
 དང་། རྣམ་ཤེས་འབྱུང་འགྱུར་ལ་བསམ་ནས་རྣམ་པ་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པ་
 དང་། རྣམ་པ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གྲུབ་པ་ཡན་ཚུན་བརྟེན་ན། གཞན་དབང་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་སྐྱེས་ཞེས་པ་རྒྱུ་བ་གསུམ་

སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པ་རང་མཚན་པ་
 མེད་པར་ཐལ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་
 ཆོས་དང་རྣམ་པ་ཀྱང་གཞི་ཡིན་ལ། རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་ད་དུང་མ་སྐྱེས་པའི་
 སྤྱིར། རྩལ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྩལ་པར་གྱི་ཆོས་མེད་པར་ཀྱང་ཀྱི་གཞི་མེད་
 པའི་སྤྱིར། དེ་མ་གྲུབ་སྟུང་ན། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་འང་རྣམ་པ་དེ་ཡོད་པར་
 ཐལ། རྣམ་ཤེས་མེད་པར་དེའི་ཀྱང་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་རང་མཚན་པ་ཡོད་པའི་
 སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཤེས་
 འབྱུང་འབྱུར་གྱི་རྣམ་པ་བདེན་པ་བ་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་པ་བདེན་པ་བ་མེད་པའི་
 སྤྱིར། གསུམ་པ་ནི། བན་ཚུན་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་
 དབང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་དང་རྣམ་པ་བན་ཚུན་ལྟོས་
 རས་གྲུབ་དགོས་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ། འབྲེལ་མེད་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་
 ལས་གཞན་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་དང་། འདོད་ན་གཞོད་པ་བསྟན་པ་དང་། དེའི་
 ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན།
 འབྲེལ་མེད་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་སྣ་མ་
 འགག་བཞིན་པས་བཞག་པའི་རྣམ་པ་སྤྱིན་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་མ་གཞན་འབྱུང་བ་
 གང་ཞིག །རྣམ་ཤེས་སྣ་སྤྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། དེ་སྤྱིར་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་སྟེ། སྣ་མ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷན་
 གྱུར་མ་གྱུར་ཀྱན་ལས་འབྲས་བུར་གྱུར་མ་གྱུར་ཀྱན་སྟེ། བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་

བྱིར། གསུམ་བ་ལ་གཉིས། འདོད་བ་བཟོད་བ་དང། དེ་དགག་བའོ། །དང་པོ་
 རི། གལ་ཏེ་ཞེས་བ་རྒྱུད་དང་གསུམ་སྟེ། རྒྱུན་ཅན་རྣམ་ཤེས་སྟེ་སྟེ་ཐ་དང་
 གྲུང་རྒྱུན་གཅིག་པས་སྟེ་མའི་རྣམ་བ་ལས་སྟེ་མ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
 གཉིས་བ་ལ་གཉིས། སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་བ་དང། དཔེ་བསྟན་
 བའོ། །དང་པོ་རི། འདི་ནི་ཞེས་བ་རྒྱུད་དང་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན།
 རྣམ་ཤེས་སྟེ་སྟེ་ལ་རྒྱུན་རང་མཚན་བ་གཅིག་ཟེས་སུ་འགྲོ་བ་བསྐྱབ་བྱ་དང་
 མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། གཉིས་བ་ནི་བྱམས་བ་ཞེས་བ་རྒྱུད་བ་
 བཞི་སྟེ། བྱམས་བ་དང་ཉེར་སྐྱས་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འབྲེལ་མེད་གྱི་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་སྟེ་སྟེ་ཡང་རྒྱུད་
 གཅིག་ཏུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཐ་དང་པའི་བྱིར། གཉིས་
 བ་རྣམ་ཤེས་ལས་དབང་དོན་ངོ་བོ་ཐ་དང་དུ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་བ་ལ་
 གཉིས། འདོད་བ་བཟོད་བ་དང། དེ་དགག་བའོ། །དང་པོ་རི། མིག་སྒྲོ་ཞེས་བ་
 ལོ་ལོ་ཀ་གསུམ་སྟེ། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་འཛོག་ཚུལ་ནི། ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་
 རྣམ་ཤེས་སྟེ་དང་པའི་རྣམ་བ་སྒྲིན་བ་ལས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྟེ་ལ། མིག་ཤེས་གྱི་
 དངོས་གྱི་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་བ་དེ་ལ་མིག་གི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་ཡི། རྣམ་ཤེས་
 ལས་ངོ་བོ་ཐ་དང་བ་མེད་བ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་གཞན་ལྷ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 དམིགས་རྒྱུན་འཛོག་ཚུལ་ནི། ཀེང་བྱ་ཀ་ལ་སོགས་བ་བྱིར་རོལ་གྱི་ཚོན་གྱིས་ཁ་
 བསྐྱར་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དམར་པའི་རྣམ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་མིག་སོགས་

དབང་པོ་ལས་མ་གྲུང་བའི་རྣམ་རིག་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་ལ་གྱི་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་
 པར་དོན་དུ་ཞེན་པའི་ས་བོན་སྤྲིན་པ་ལས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ལ། དེ་
 མ་རྟོགས་པར་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་ན་སྤྱོད་ལ་གྱི་
 གྲུང་པོ་ཆེ་སོགས་མེད་པར་དེར་སྤྱང་གི་རྣམ་པ་སྤྲིན་པ་ལས་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
 སེམས་འགྱུར་བ་ལྟར་སད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡིན་བས། སྤྱོད་ལ་མེད་ཀྱང་
 སེམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མི་ལམ་དུ་
 སིག་མེད་པར་སྤྱོད་སོགས་གསལ་སྤྱང་གི་ཤེས་པ་སྤྱོད་ལོང་བ་ལ་ཡང་སད་པའི་ཆོ་
 དེ་ལྟར་སྤྱོད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་སྤྱོད་སྤོང་དགག་པ་དང་། དངོས་སྤྱོད་པའི་ཆོད་
 པ་དེ་དག་སྤྱུ་བ་བྱེད་བསྤྱུ་བ་བྱ་དང་མཚུངས་པས་ཀྱང་དགག་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་
 རྟོ། ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་རྟུང་བ་བཞི་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལོང་བ་ལའང་སད་པའི་
 ཆོ་རྣམ་པ་སྤྲིན་པ་ལས་སྤྱོད་སོགས་གསལ་སྤྱང་གི་ཤེས་པ་སྤྱོད་པར་ཐལ། མི་ལམ་
 གྱི་ཆོ་སིག་མེད་པར་སྤྱོད་སོགས་གསལ་སྤྱང་གི་ཤེས་པ་རང་མཚན་པ་སྤྱོད་པའི་
 སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། དེ་མི་མཚུངས་ཏེ། མི་
 ལམ་གྱི་ཆོ་སྤྱོད་སོགས་སྤྱང་བའི་དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྤྲིན་པའི་དབང་
 གིས་དེ་ལྟར་སྤྱང་བ་ཡིན་ལ། སད་པའི་ཆོ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། ལོང་བ་ལ་སད་པའི་ཆོ་སྤྱོད་སོགས་གསལ་བར་སྤྱང་བའི་རྣམ་པ་སྤྲིན་པ་མེད་
 པ་དེ་ལྟར་མི་ལམ་གྱི་ཆོ་ཡང་སྤྱོད་སོགས་གསལ་བར་སྤྱང་བའི་རྣམ་པ་སྤྲིན་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། བྱེད་ལྟར་ནའང་སྐབས་དེ་གཉིས་ཀར་སིག་དབང་མེད་པར་

མཚུངས་པའི་བྱིར། མི་ལམ་དུ་ཡང་གཉིད་ཤེས་བསྐྱེ་བའི་རྒྱས་བསྐྱིན་པའི་རྒྱ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། མིག་མེད་པ་དེ་ཡོང་བ་ལ་སང་པའི་ཆོ་སྒྲོ་སྐོགས་གསལ་སྤང་གི
 རྒྱས་བསྐྱིན་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་མི་ལམ་དུ་ཡང་མིག་རྒྱན་པ་ངེས་
 པར་ཁས་སྤང་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་སྒྲོ་རྩོམ་གསལ་སྤང་གི་ཤེས་བ་ཡོད་
 པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། འདི་ཡི་ཞེས་པ་རྒྱང་བ་བཞི་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 རྣམ་རིག་པས་དངོས་པོ་རང་མཚན་སྦྱབ་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱན་དགག་རྒྱས་པར་
 ཐལ། དེས་སྦྱབ་བྱེད་དུ་བཞོད་པ་ཀྱན་བསྦྱབ་བྱེད་པ་མཚུངས་པར་མཐོང་བའི་
 བྱིར། དངོས་པོ་བདེན་པ་བ་བཀག་པ་ལ་ལུང་གིས་གཞོད་པ་ལ་སྐོགས་པའི་ངེས་
 པའང་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་འགར་ཡང་དངོས་པོ་བདེན་པ་བ་ཡོད་
 པ་ངེས་པའི་དོན་དུ་མ་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་མི་སྦྱག་བསྐྱོམ་པའི་ཤེས་བ་བྱི་རྩོམ་མེད་པའི་ཤེས་བ་བདེན་པ་
 པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཤེས་བ་རྒྱན་པར་བསྐྱན་པ་དང་། བདེན་པ་བ་
 ལ་གཞོད་པ་དགོད་པ་དང་། འབྲུལ་བ་གཞན་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྐྱན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་འབྱུར་ཞེས་པ་རྒྱང་བ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ས་གཞི་
 ཀའང་རུས་ཀྱིས་གང་པར་མཐོང་བ་དེ་ཡང་བྱི་རྩོམ་མེད་པའི་ཤེས་བ་བདེན་པ་བའི་
 དཔེར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེར་ཡང་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཀར་བཞིན་
 ཀྱིས་སྦྱབ་མེད་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡུལ་རྒྱན་
 པ་ཡིད་བྱེད་དུ་བསྐྱན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱོད་ཀྱིས་ཞེས་པ་རྒྱང་བ་བཞི་

སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། མི་སྤྱག་པ་སྟོམ་པའི་ཡུལ་དེར་མི་སྤྱག་པ་མི་སྟོམ་པའི་གང་
 ཟག་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཡིད་གཏད་ན་ས་གཞི་ཀེང་རུས་གྱིས་གང་བར་མཐོང་བར་
 ཐལ། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་དང་ཡུལ་ཀུན་ལ་སྤང་རུང་གི་སྟོ་སྤང་དབང་ཤེས་སོགས་
 ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡུལ་ཐུན་པ་ཡིད་
 བྱེད་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོ་སྤང་ཤེས་པ་དང་ཡུལ་ཅན་བདེན་པ་བར་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རབ་རིབ་ཅེས་པ་རྐང་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཟུ་
 གྲུང་ནག་ཁྲག་ཏུ་སྤང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྟོ་ཡང་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་བདེན་པ་
 པའི་དབེར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སོགས་དང་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། མདོར་ན་ཞེས་པ་རྐང་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་
 རོལ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་བདེན་པ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་བདེན་སྟོང་དུ་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་གཞན་དབང་བདེན་པ་བ་འཇལ་
 བྱེད་གྱི་ཚད་མ་དགག་པ་ལ་བཞི། ཚད་མ་མེད་པར་ཡོད་པར་དམ་བཅའ་བ་མི་
 རིགས་པ་དང་། རང་རིག་གིས་བྱུང་པ་དགག་པ་དང་། དེས་མ་བྱུང་ན་སྤྱོད་
 བྱེད་གཞན་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། སྤྱོད་བྱེད་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་དམ་
 འཆའ་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་རྐང་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་
 ཅན། གཉིས་སྟོང་གི་གཞན་དབང་བདེན་པ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མས་མ་
 བྱུང་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཚད་མས་མ་བྱུང་པར་ཡོད་ཅེས་དམ་

འཆའ་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་རིག་གི་དངོས་པོ་དགག་
 པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་ཅེས་པ་རྐང་པ་གཅིག་
 ལྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་བདེན་པ་རང་རིག་གིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་
 ཐལ། རང་རིག་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་རྩྭ་དཔེ་གི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་
 རྐང་པ་གཅིག་ལྟེ། ཡུལ་རྩྭ་དཔེ་དང་རང་རྩྭ་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་དེ། དེས་
 གཟུགས་མཐོང་འོ་ཞེས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དྲན་
 པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་གཉིས། དྲན་པ་ལ་བརྟགས་
 ནས་དགག་པ་དང་། ཁོ་པོ་ཅག་གི་ལྷགས་ལ་དྲན་པ་རྩྭ་དཔེ་དཔོག་པ་འཐད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲན་པ་རང་མཚན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་བསྐྱབ་བྱ་
 དང་མཚུངས་པ་དང་། ཁྱོད་ལྟར་ན་དྲན་པས་སྤར་གྱི་རྩྭ་དཔེ་དྲན་པ་མི་འཐད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་གྲུབ་ཅེས་པ་རྐང་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། དྲན་པ་རང་
 མཚན་པ་རང་རིག་གི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དྲན་པ་རང་མཚན་པ་ཉིད་
 མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དྲན་པ་ཅམ་ཡང་རང་རིག་གི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ།
 དེ་མེ་ལས་མེ་ཤེལ་དཔོག་པ་ལྟར་བྱུང་པ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་
 རིག་ཅེས་པ་རྐང་པ་བཞི་ལྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་གྲུབ་ཏུ་རྒྱག་ན་ཡང་ཕྱིས་ཀྱི་
 དྲན་པ་སྤར་གྱི་རྩྭ་དཔེ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དྲན་པ་དང་རྩྭ་དཔེ་
 གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་པ་སོགས་
 ཀྱང་ལན་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གཞན་ཡིན་པའི་ཁས་བླངས་ཀྱིས་རྒྱུད་

གཅིག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་འཛེམས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། གང་གི་རྒྱུ་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལྟར་ན་སྤར་
 གྱི་མྱོང་བ་ཕྱིས་གྱི་དྲན་པས་དྲན་པ་འཐད་པར་ཐལ། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་སྤར་གྱི་
 མྱོང་བ་དེ་ལས་ངས་མཐོང་ངོ་སྟེ་མ་པའི་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་དང་ངས་གཟུགས་མཐོང་
 ངོ་སྟེ་མ་པའི་ཡུལ་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་གྱིར་ཞེས་པ་
 རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་བདེན་པ་བསྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་མེད་
 པར་ཐལ། རང་རིག་དེ་དེ་སྐྱབ་པའི་བྱེད་དུ་མི་རུང་དེ་སྐྱབ་པའི་ཆད་མ་གཞན་
 ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་གྱིས་རང་ཉིད་མྱོང་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལས་
 དང་བྱ་བྱེད་གཅིག་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་
 བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་རིགས་པར་ཐལ།
 སྐྱབ་བྱེད་ཆད་མ་དང་བྲལ་བའི་གཞན་དབང་བདེན་པ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ཀུན་རྫོབ་ཀུན་གྱི་གཞི་བདེན་པ་བ་དགག་པ་ལ་བཞི། གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་
 ཁས་བྱུངས་ན་ཐ་སྙད་གྱི་རྣམ་གཞག་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཐ་སྙད་ལ་ཉམས་ན་
 བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་མི་འཐོབ་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་
 དང་། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཁྲམ་ཀར་མི་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཆོ་ཞེས་པ་རྒྱུ་
 པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་བདེན་པ་བ་བཏགས་ཡོད་ཀུན་གྱི་རྒྱུར་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། གཞན་དབང་བདེན་པ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་
 སྙད་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཞེས་པ་རྐང་པ་བཞི་སྟེ། སེམས་ཅམ་པ་ཆོས་
 ཅན། བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་པར་ཐལ། གཞན་དབང་བདེན་གྱུ་ཁས་
 སྒངས་པས་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ལས་སྤྱོད་ལ་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ལྷ་བ་
 དེ་མ་དོར་རིང་ལ་ཐར་པ་ཐོབ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་
 པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐ་སྙད་ཅེས་པ་རྐང་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷ་བ་དེ་
 མ་དོར་པའི་རིང་ལ་ཐར་པ་མི་འཐོབ་པར་ཐལ། ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་དུ་གྱུར་
 པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པར་ཐར་ལམ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་
 འགལ་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར། ཡང་ན་ཐ་སྙད་
 ཀྱི་བདེན་པ་ལས་ཉམས་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་
 པའི་ཆད་མ་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར། བཞི་པ་ལ་གསུམ།
 གཞན་དབང་བདེན་པ་བ་ཁས་སྒངས་པ་ལྷར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཁས་མ་
 སྒངས་པ་དང་། ལུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་དབང་བཅོམ་པའི་མཉམ་གཞན་
 གི་གཟིགས་དོར་ཐ་སྙད་ཀུན་རྫོབ་མེད་པ་ལྷར་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མའི་དོར་ཡང་མེད་
 ར་ཁོ་བོ་ཅག་གྲང་ཀུན་རྫོབ་མི་འདོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་འགོག་མི་རུས་
 ཤིང་བཀག་ན་འགོག་བྱེད་ལ་གཞོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྷར་ཞེས་པ་རྐང་པ་
 བཞི་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་པ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གཞན་དབང་བདེན་གྱུ་བ་
 བཀག་པ་ལྷར་བྱེད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་བཀག་པས། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མི་གཞོད་པར་
 ཐལ། བྱེད་གཞན་དབང་བདེན་པར་འདོད་པ་ལྷར་བདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཁས་མ་

སྤངས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
 ཀྱང་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མའི་ངོ་ལ་བསྟོས་ནས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 རྟེན་ཅི་ལྟར་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ལུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ཞུགས་
 པའི་དབང་བཅོམ་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོར་ཀུན་རྫོབ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཐ་
 སྙད་པའི་ཆད་མའི་ངོར་ཡང་མེད་ན། ཁོ་པོ་ཅག་ཀྱང་ཡོད་པར་མི་འདོད་པར་
 ཐལ། རིགས་པས་བཀག་པ་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་
 ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་
 རེས་པར་ཁས་སྤང་དགོས་པར་ཐལ། དེ་བཀག་པས་མི་གཞོད་ན་དགག་པར་
 རིགས་ན་ཡང་དེ་འགོག་བྱེད་ཉིད་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སེམས་ཅན་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་པ་ལ་བཞི། ས་བརྩ་
 པའི་མདོའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་དང་། དོན་སེམས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་
 བསྟན་པ་དང་། མདོ་སྟེ་གཞན་གྱི་དགོངས་པ་བཤད་པ་དང་། ལུང་དེ་དག་གི་
 དོན་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་རེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའོ། །དང་
 པོ་ལ་གཉིས། ཅན་སྐྱེད་པ་པོ་གཞན་དགག་པའི་དོན་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དང་།
 གཟུགས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཟུགས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དགག་པའི་དོན་ཅན་
 དུ་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། དོན་དེ་ཉིད་ལང་གཤེགས་
 ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་པར་བསྟན་པ་དང་། ལང་གཤེགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་
 རྟེན་ཅི་ལྟར་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་ས་བརྩ་

པའི་མདོ་དཔེ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་དཔེ་གཞན་གྱིས་བདགས་པའི་
 བདག་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་སྤྱག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་སེམས་ཙམ་དུ་རྟོགས་པར་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྐང་པ་བཞི་ལྟེ། དེ་ཆོས་ཙན། ཁམས་
 གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་སེམས་སུ་ཐལ། ལྷ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་སོགས་
 པ་བྱེད་པ་པོར་བརྟགས་པའི་ལྷ་བ་ངན་པའི་སྤྱོ་མཐོན་པོ་བཙུག་ནས་སེམས་བྱེད་པ་
 པོར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ལང་གཤེགས་ལས། གང་ཟག་རྒྱན་དང་ལུང་པོ་དང་།
 ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཙམ་དུ་ནིངས་བཤད་དོ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་རྩི་རྩི་ངག་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཇི་བཞིན་ཞེས་པ་རྐང་པ་བཞི་ལྟེ། ལང་
 གཤེགས་ཀྱི་ལུང་དེ་ཆོས་ཙན། ཕྱི་རོལ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཁྱོད་སྟོན་པས་
 གསུངས་པ་མིན་ཏེ། ལྷ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་
 སོགས་པ་བྱེད་པ་པོ་མིན་པར་གཟིགས་ནས་སེམས་བྱེད་པ་པོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
 དུ་ཁྱོད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི། གཟུགས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དགག་
 པའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་དངོས་དང་། དོན་དེ་ལྟར་ངེས་པར་ཁས་སྒྲུངས་དགོས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་དང་། སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་དོན་དང་། གཟུགས་གཙོ་བོ་མིན་པའི་
 རྒྱ་མཚན་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་ཞེས་པ་རྐང་པ་བཞི་ལྟེ།
 ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན། ས་བཅུ་པའི་ལུང་དེ་ཕྱི་རོལ་བཀག་པའི་དོན་ཙན་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་རྒྱས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཆོག་སྟེ་མ་མི་མངོན་

པར་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་སེམས་གཙོ་
 བོར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་མདོ་དེ་ལས་སེམས་ཅམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་རྐང་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷོན་པས་མདོ་དེ་
 ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ལས་སྟེ་བའི་ལྷོས་ཆོས་སུ་
 གསུངས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སེམས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་མཁྱེན་ནས་ཕྱི་
 རོལ་བཀག་པ་མདོ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཉིད་ཅས་པ་
 རྐང་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་རྣང་ནས་སེམས་གཙོ་
 བོ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷོད་བརྟུང་གི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་སྐྱེད་མོང་དང་སྐྱེད་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་ལས་ལས་བྱུང་ཞིང་། ལས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་གི་དབང་
 གིས་གསོག་པར་བྱེད་ཀྱི་སེམས་མེད་པ་ལ་ལས་གསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་
 པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་རྐང་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། བཤད་མ་ཐག་པའི་ས་བརྩ་
 པ་དང་ལང་གཤེགས་ཀྱི་མདོ་དེ་དག་གིས་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བདག་ལ་
 སོགས་པ་བྱེད་པ་བོ་ཡིན་པ་བཀག་གི། ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 བདག་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་བོ་ཡིན་པ་བཀག་པ་དང་། གཟུགས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་
 བཀག་ནས་སེམས་གཙོ་བོའི་དོན་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བདེན་གཉིས་གང་དུ་ཡང་དོན་སེམས་ཡོད་མེད་
 དབྱེ་མི་རྣམས་པར་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་དང་། ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རྟོགས་པར་
 བྱ་བ་དང་། ལུང་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཀག་ནས་

གཞན་དབང་བདེན་པ་བ་མི་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་ཞེས་པ་
 ཀྱང་པ་དྲུག་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་སེམས་གཉིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་
 བྱུང་བར་འབྱེད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་ངོར་གཉིས་ཀ་
 ཡོད་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོར་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་ཅེས་པ་ཀྱང་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 མེད་ཅིང་སེམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ།
 ལེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་མདོར་དེ་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་
 ཅིང་། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས་དེ་གཉིས་ཀ་རང་སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་པ་
 གྲུབ་པ་མཚུངས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བདེན་གཉིས་ཞེས་པ་
 ཀྱང་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་བཞེད་པའི་བདེན་གཉིས་བཀག་ནས་
 གཞན་དབང་གི་ལེས་པ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། གཞན་དབང་བདེན་པ་བ་བཀག་
 ཟེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞན་དབང་བདེན་པ་བར་སྐྱབ་པའི་ངལ་བ་དོན་མེད་པར་
 ཐལ། དངོས་པོ་མཐའ་དག་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་ཤིང་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེས་པའི་
 ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྤྱི་རོལ་སྤྱང་བ་ཡོད་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་དང་
 དོན་དུ་བཤད་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ན་བ་ལ། ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་ལུང་འདིས་ལུང་སྤྱི་མཐུན་དང་དེ་དང་རིགས་མཚུངས་པ་གཞན་ཡང་དུང་དོན་དུ་
 སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྤྱི་ཞེས་པ་ཀྱང་པ་བཞི་སྟེ། སྤྱི་རོལ་སྤྱང་བ་ཡོད་

མེད་དེ། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅམ་དུ་ནིངས་མགད་དོ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་
 ལུང་ཆོས་ཅན། སྤྱི་རོལ་བཀག་པ་མདོ་དཔེ་དོན་ཡིན་ཀྱང་སྤྱིར་སྤྱི་རོལ་མེད་པར་
 འགྲུབ་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་དོན་ལ་ཞེན་ནས་ཉོན་མོངས་ལྷག་པར་སྤྱོད་པ་འགའ་ཞིག་
 གི་ཆགས་པ་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་སྟོན་པས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་ཇི་
 བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདི་ནི་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ།
 བེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཇི་སྐད་མགད་པའི་ལུང་དེ་བྱང་དོན་དུ་ཐལ། དེ་བྱང་དོན་དུ་
 སྟོན་པས་གསུངས་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་ལ་
 གཉིས། དངོས་དང་། བྱང་དོན་དུ་རིགས་པས་སྤྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་
 ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། ལུང་སྤྱི་མ་དེ་དག་བྱང་དོན་དུ་ཐལ།
 ལུང་དེ་དག་དང་ཀུན་བཏགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་གཞན་དབང་དང་
 ཡོངས་གྲུབ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པེས་སོགས་ཡོད་
 པར་སྟོན་པའི་དགོངས་པ་ངེས་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྤྱོད་གཞན་ཡང་ཇི་ལྟར་
 བྱང་པ་ཞེས་པའི་ལུང་འདིས་བྱང་དོན་དུ་གསལ་བར་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་
 རིན་པོ་མེས་བྱ་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྟོན་པས་དང་པོར་དོན་གྱིས་
 བསྐྱེད་པའི་པེས་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དགག་པ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། དོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་པེས་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ན། པེས་
 པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་
 སྤྱིར། རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་ཐལ། དོན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ན་པེས་པ་

རང་བཞིན་མེད་པར་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་
 ཀྱང་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ལུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བརྟེན་ནས།
 རྣམ་དཔྱད་ཅན་གྱིས་བྱང་པེས་ཀྱི་བྱུང་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་
 རས་རྣམ་དཔྱད་ཅན་གྱིས་དོན་གཞན་དུ་བྱངས་མི་དགོས་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་
 དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་པེས་པའི་དོན་དང་། དོན་དེ་ལས་གོང་དུ་གནས་ལུགས་
 གཞན་ཡོད་པར་བྱངས་ཏེ་བཤད་དགོས་པའི་མདོ་བྱང་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བདག་བཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྤར་
 བཤད་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་དང་། རིགས་པ་བཞན་གྱིས་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་ལས་ཞེས་པ་རྟེན་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། བདག་
 བཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་བདག་བཞན་རེ་རེ་བ་ལས་
 སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རེ་རེ་བ་ལས་ཀྱང་
 སྐྱེ་བ་དོན་དམ་དུ་བྱུང་བ་བཀག་པ་དང་ཐ་སྐད་དུ་བྱུང་བ་བཀག་པའི་རིགས་པས་
 གཞོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྟེན་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ཆོས་
 ཅན། བདག་བཞན་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡ་
 གྲུལ་རེ་རེ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་བ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྤར་དགག་པ་དང་།
 འཛིག་རྟེན་སྤྱི་ཕྱི་རྒྱ་འབྲས་མེད་པ་བྱེ་བྱག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་

གཉིས། རྒྱ་འབྲས་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། མཐོང་བ་དང་འགལ་བར་ཐལ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་རྒྱུ་དང་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ལྷ་རྒྱུ་
 མ་ལྷ་རྒྱུ་ལས་འབྲས་ལྷ་རྒྱུ་མ་ལྷ་རྒྱུ་ལས་འབྲས་ལྷ་རྒྱུ་ལས་འབྲས་ལྷ་རྒྱུ་
 མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཞིང་ལས་
 སོགས་ལ་འབད་བ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། མ་གྱུ་འཛོལ་བ་ལྷ་
 སོགས་མཐོང་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་འབྲུང་ཞེས་པ་རྒྱུ་
 པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་སྟོན་ཐོག་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཞིང་
 ལས་སོགས་ལ་འབད་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། འབྲས་ལྷ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མེད་དུ་
 འབྲུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་རྒྱུ་དང་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན།
 འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་ཤུལ་ལྟར་མཛོད་སུ་མཛོད་མས་བཟུང་
 དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། འགྲོ་བ་འདི་དག་ཀྱང་རྒྱུ་སྟོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུ་
 འཕེན་ཁྱོད་རང་གི་སྟོང་སོགས་སྟངས་ལྟར་འགྲོ་བ་འདི་ཀྱང་ཡང་རྒྱུ་ལས་ལྷ་
 བར་ཐལ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཆེ་སྐད་བཤད་པའི་སྟོན་དུ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ལ་གསུམ། རྒྱུ་འཕེན་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་ཚུལ་ལ་མྱོངས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 དང་། འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པའི་ཆོ་ལོག་ལྟ་ཅན་དུ་རྟགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་
 དང་། དེའི་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲུང་བ་ཞེས་པ་རྒྱུ་དང་གཉིས་
 ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་འཕེན་ཁྱོད་རྒྱུ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་
 རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་འབྲུང་བ་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལ་ཡང་

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྔོངས་གིང་མཐོང་བའི་རྒྱ་ཅམ་ཁོན་ལས་འབྱུང་བར་འདྲོད་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་རྒྱང་པ་བཞི་སྟེ། རྒྱང་འཕེན་ཆོས་ཅན།
 འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་འགོག་པའི་ཆོ་ལོག་ལྷ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་ལོག་ལྷའི་རྣམ་
 པའི་རྟེན་དུ་མཚུངས་པའི་ལུས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འབྱུང་བཞི་བདེན་
 པར་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཆོ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྱུང་བ་ཞེས་པ་རྒྱང་པ་བཞི་
 སྟེ། བཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤར་མ་བཀག་པའི་འབྱུང་བ་བདེན་པ་བར་གྲུབ་པ་རྩུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། གོང་དུ་འབྱུང་བ་བདེན་པ་བ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། མཐའ་བཞིའི་སྟེ་བ་བཀག་པའི་སྟོན་ས་དངོས་པོ་མཐའ་དག་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟེ་བ་རྒྱས་པར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་དཔེན་བར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
 དངོས་དང་། ཅོད་སྟོང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྒྱང་པ་གཉིས་སྟེ།
 དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་དང་བུལ་ཏེ། མཐའ་བཞིའི་སྟེ་
 བས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་
 མེད་ན་གྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་སྟོང་བ་
 དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་དུ་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་
 མེད་པར་ཐལ་བ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་གསུམ། དེ་ཁོ་ཉིད་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་རྟོགས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་རྣམས་ལོག་པར་སྤང་བའི་རྒྱ་
 མཚན་དང་། ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་དེ་དག་སྟོག་

བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གིས་ཞེས་པ་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་
 ཅན། དངོས་པོ་མཐའ་དག་གཏོང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དཔེན་པར་བྱས་པ་རྣམས་
 གྱིས་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆར་སྤྲོན་འཕྲུག་པོ་
 ལྷ་བྱུང་དངོས་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་གཏི་མུག་གི་སྒྲིབ་པའི་དབང་གིས་མི་
 རྟོགས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་རྒྱུ་ལ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན།
 བྱིས་པ་རྣམས་གྱིས་རབ་རིབ་གྱི་མཐུས་སྒྲ་ཤད་སྒྲར་བ་སོགས་ལྟར་ཡུལ་གྱི་
 གནས་ལུགས་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱིས་པ་རྣམས་གཏི་
 མུག་གི་དབང་གིས་རྒྱུད་བཅིངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་རྒྱུ་
 ལ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་སྟངས་ཤམ་པའི་འབྲུལ་པ་ལྟོག་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་གནས་
 ལུགས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྟོགས་དགོས་ཏེ། མི་མཁས་པ་རྣམས་གཏི་མུག་གི་
 དབང་གིས་དགེ་མི་དགེའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་
 ལ། མཁས་པ་རྣམས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་
 བར་འགྱུར་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཅོད་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་
 ཞེས་པ་རྒྱུ་ལ་བཞི་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་
 བཞིན་དུ་ཐ་སྟངས་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ན་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་དོ་ཞེས། ལན་ལ་གསུམ། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཀླན་ཀ་དེ་མི་རིགས་པ་དང་། མི་
 རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྟངས་
 དུ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་དང་མི་མཚུངས་པའི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།

ཐོག་མར་རབ་རིབ་ཅན་ལ་བཀལ་ཞིང་བརྟགས་པར་བྱ་རིགས་པ་དང་། ཡིད་ནང་
 དུ་བསྐྱུས་ནས་ཁྱོད་རང་གི་སྒོ་འབྲུལ་བའི་སྒྲེ་ཚུལ་ལ་བཀལ་བརྟག་བྱ་རིགས་པ་
 དང་། དེ་ལྟར་བརྟགས་ན་ཁྱོད་རང་གིས་བཞོད་པའི་བྲུབ་པ་དེ་ཁྱོད་རང་ཉིད་ལ་
 མ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་དག་ཅེས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་
 སྐད་བཤད་པའི་ཚུད་པ་དེ་ཐོག་མར་རབ་རིབ་ཅན་ལ་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་
 རབ་རིབ་ཀྱིས་མིག་ཉམས་པ་ལ་རབ་རིབ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་
 མཚུངས་པའི་སྐྱ་ཤད་མཐོང་ནས་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མ་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་
 ཞེས་བརྟན་པར་གྱིས་ལ། བྱིན་མ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཅན་ལ་རང་བཞིན་མེད་
 པར་མཚུངས་པའི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མ་མཐོང་བར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་
 ཞེས་བརྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་
 ཆོས་ཅན། དངོས་སྐྱ་བ་ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ལ་ཡང་བཀལ་ཞིང་བརྟགས་པར་བྱ་
 པར་ཐལ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུད་པ་དེ་དངོས་སྐྱ་བ་ཁྱོད་རང་གི་སྒོ་ལ་བྲིས་ལ་
 ཁྱོད་ཀྱིས་མི་སྲིད་པའི་དོན་མི་ལམ་སོགས་སུ་མཐོང་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མ་མཐོང་
 ཞེས་བརྟན་པར་མི་བྱ་ཞིང་། དེ་མི་རིགས་པར་བྱུབ་ན་ཕྱིས་ངེད་ལ་ཡང་བཀལ་
 ཞིང་བརྟགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཅེས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་
 སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་ཚུད་པ་དེའི་བྲུབ་པ་ཁྱོད་རང་ཉིད་ལ་མ་
 ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་སྒོས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་མེད་པར་མཚུངས་པའི་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་གི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

ལ་གཉིས། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དེའི་སྐྱེ་
མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མོ་གཤམ་ཞེས་པ་རྒྱུ་བ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁོ་པོ་
ཅག་དབུ་མ་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཁས་
སྒྲུངས་ནས་དོན་དམ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མོ་
གཤམ་གྱི་བུ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ་
གཟུགས་སོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཞེས་པ་
རྒྱུ་བ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་རང་བཞིན་
གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུས་གསུམ་དུ་རང་བཞིན་
གྱིས་སྒྲོང་བར་ངས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བུམ་སོགས་
ཞེས་པ་རྒྱུ་བ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་ན་ཐ་སྟངས་
དུ་ཡང་མེད་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་དང་མཚུངས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་
འདི་རྣམས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོར་མེད་ཅིང་ཐ་སྟངས་པའི་
ཆད་མའི་ངོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཀྱན་རྫོབ་པའི་སྐྱེ་བ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ། དངོས་
པོ་རྣམས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དང་བུམ་བས་ལྟོས་ཆོས་ཅན་གྱིས་སྐྱེ་བར་བསྐྱེད་པ་
དང་། རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་རིགས་པས་ལྟ་བུར་མཐའ་དག་
འགོག་ཅུས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མི་འཐད་
པར་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྒྱུ་བ་བཞི་སྟེ། དངོས་པོ་ཆོས་

ཅན། ལྷོས་ཆོས་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཐལ། མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་
 བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྐང་པ་བཞི་སྟེ། བཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 རྟེན་འབྱུང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་པ་འདིས་ལྷ་ངན་གྱི་བྱ་བ་
 མཐའ་དག་གཅོད་པར་ཐལ། སྐྱོང་བ་རྟེན་འབྱེལ་གྱི་དོན་དུ་ཆོད་མས་རྟོགས་ན་
 དངོས་པོ་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པས་བཟུང་བའི་དོན་དེ་དག་ཏུ་བརྟག་མི་རྣམས་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྟོག་རྣམས་ཞེས་པ་རྐང་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། མཐར་
 འཛིན་གྱི་རྟོག་པས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་རྟོག་པ་དེ་དག་འཐད་ཀྱང་བྱུང་ཡིང་མེད་ན་མེ་མེད་པ་བཞིན་དུ་
 དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་དབྱུད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་རིགས་པས་
 རྣམས་པར་དབྱུད་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ལ་བཞི། མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལྡོག་པ་
 དེའི་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྲུ་སྒྲུབ་གྱིས་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཀྱི་
 དབྱུད་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཚུད་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཆེད་དུ་མཛད་པ་མ་ཡིན་པ་
 དང་། ཞར་ལ་ལྷ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཁེགས་པ་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོའི་སྒྲིན་མིན་
 པ་དང་། ཚུད་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཆེད་དུ་དབྱུད་པ་བྱེད་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནོ།

དང་པོ་ནི། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཞེས་པ་རྐང་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། མཐར་
 འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ལྡོག་པ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་བཤད་
 པའི་རྣམས་པར་དབྱུད་པའི་འབྲས་བུར་འགྱུར་རྟེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་མཐར་འཛིན་
 གྱི་རྟོག་པས་བཅིངས་པ་འཁོར་བར་འཁོར་ལ། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

རྟོགས་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཞེས་པ་རྟེན་
 པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་
 དབྱུང་བ་མཛད་པ་རྣམས་ཙུང་བ་ལྟར་སྤངས་ནས་གཞན་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པའི་
 ཆེད་དུ་མཛད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་
 མཛད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན།
 སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་བབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྟ་བ་ངན་པའི་
 ལུགས་རྣམས་ཉམས་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྣམས་དངོས་
 པོའི་གནས་ལུགས་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉམས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རང་གི་ཞེས་པ་རྟེན་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཆགས་
 སྤང་བསལ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པར་རིགས་ཀྱི་ཙུང་བ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཆེད་དུ་
 བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཆགས་སྤང་བསལ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་ན་སྤྱར་དུ་
 གྲོལ་བར་འགྱུར་ལ། རང་སྟོབས་ལ་ཆགས་པ་དང་། གཞན་སྟོབས་ལ་སྤང་
 བས་ཀྱན་ནས་བསྤངས་ཏེ་དབྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ལྟག་པར་ཡང་འཕེལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གང་
 ཟག་གི་བདག་འགོག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་དགག་པ་དངོས་སོ། །དང་
 པོ་ནི། ཉོན་མོངས་ཞེས་པ་རྟེན་པ་བཞི་སྟེ། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་རྟོགས་ལྡན་
 སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། བདག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་
 དགོས་ཏེ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་སྐྱེ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་རྣམས་ཀྱི་ཙུང་

བ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་ཀྱང་འཛིག་ལྷའི་ཞེན་ཡུལ་དུ་
 མཐོང་ཞིང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་སྤྲོ་བའི་
 བྱེད། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་
 དང་། ལུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་བསྟན་པ་དང་། བྱད་
 པར་དུ་རྒྱ་འབྲས་པན་ཚུན་ལྷོས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་སྤྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། དགག་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་། མཐུག་བསྐྱོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
 གསུམ། ལུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་དང་དངོས་པོ་གཅིག་པའི་སྤྲུ་གཉིས་
 དགག་པ་དང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྤྲུ་གཉིས་དགག་པ་དང་། བརྟེན་དུ་མེད་
 པའི་བདག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་
 བདག་དགག་པ་དང་། རོ་པོ་གཅིག་པའི་བདག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། གཞན་སྒྲེའི་ལུགས་བརྟེན་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟླ་
 ཞེས་པ་རྒྱང་པ་བཞི་སྟེ། གངས་ཅན་བསམ་ཤེས་བྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔར་གངས་ངེས་བྱས་
 ནས་རྩ་བཞི་བཅས་པོ་དང་། རྩ་ལྔ་པ་རིག་པ་དང་། རིག་པ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་
 བདག་ཏུ་འདོད་དེ། དེ་ཡང་རྣམ་སྤྲིན་ཟ་བ་པོ་དང་། རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་།
 འབྲས་བུ་བྱེད་པ་པོ་མིན་པ་དང་། བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བདག་ཉིད་
 དུ་མེད་པ་དང་། འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བ་མེད་པའི་བྱད་ཚོས་ལྷས་བྱད་པར་དུ་བྱས་
 པར་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་སོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དབྱེ་བ་མི་
 འདྲ་བ་རྩུང་བཅད་ཅམ་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ལུགས་སོ་སོ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་

རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་གཅིག་མིན་པར་རང་རང་གི་ལུགས་སུ་སྐྱབ་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་
འདོད་ལུགས་སོ་སོ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ཏེ། གངས་ཅན་གྱིས་ཤེས་པས་བསྐྱེད་
པའི་བྱང་ཆོས་ལྔ་ལྟན་དུ་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་ལེས་པོས་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་
སོགས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གང་ཟག་གི་བདག་གི་ངོ་བོ་དགག་པ་དང་། བྱང་
པར་དགག་པ་དང་། རང་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་གཞིར་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་
ནི། མོ་གཤམ་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་པས་ཇི་ལྟར་
བརྟགས་པ་ལྟར་གྱི་བདག་གི་ངོ་བོར་མེད་དེ། མོ་གཤམ་བྱ་ལྟར་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་གཞིར་
མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟག་པ་གཅིག་ལུ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་
དུ་བྱུང་བ་ལྔ་ཞོག་ཀུན་རྩིབ་རྒྱལ་ཡོད་པར་འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟགས་སྒྲ་མ་
དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱི་ཕྱོད་རང་ལ་བྱགས་པའི་བྱུང་བྱེད་མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་། ལྟར་རུང་མ་དམིགས་པས་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་པའི་
བསྟན་བཅོས་དེ་དང་དེ་ལས་ལུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བདག་གི་བྱང་པར་
རྟག་གཅིག་སོགས་དེར་ཡང་བྱོད་མ་བྱུང་སྟེ། བྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན།

ཕུང་པོ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བའི་གཞན་དུ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་
 དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་བཞི། འཛིག་རྟེན་ཞེས་
 བ་རྒྱུ་བ་དུག་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ངར་
 འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ལ་སློབ་མ་ཕྱོགས་པའི་བདག་
 ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་དང་ལྷན་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསྐྱལ་བ་མང་པོར་དུད་
 འགོར་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་སྐྱེ་བ་སྒྲངས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་ལ་ཡང་ངར་འཛིན་ལྷན་
 སྐྱེས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་བདག་མེད་བར་ཐལ།
 དེ་ཡོད་པ་ལ་ཇི་སྟན་བཤད་པའི་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཕུང་པོ་དང་ངོ་པོ་གཅིག་པའི་བདག་དགག་བ་ལ་གཉིས།
 འདོད་པ་བཞེད་པ་དང་། དེ་དགག་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་
 བ་བཞི་སྟེ། རང་སྟེ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཇི་སྟན་བཤད་པའི་རིགས་པས་གནོད་པས་
 ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་
 དམིགས་པ་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག །ཕུང་པོ་ལྷ་ཆ་བདག་གི་མཚན་
 གཞི་དང་། ཁ་ཅིག སེམས་གཅིག་སུ་བདག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། གནོད་བྱེད་བཞེད་པ་དང་། ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་པ་
 རང་སྟེས་དངས་པའི་མདོའི་དགོངས་པར་མི་རུང་བ་དང་། བདག་ཕུང་པོ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་མདོ་གཞན་གྱིས་སྐྱབ་པ་དང་། འཛིག་ལྷ་སྐྱུང་དུ་མི་རུང་
 བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་

དང་། བྱེ་བྲག་རྩ་ཐར་པ་ཐོབ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གཅིག་
 དང་དུ་མ་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། གཉིན་པོས་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་འཆོལ་བར་
 ཐལ་བ་དང་། ལས་འབྲས་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། ལུང་མ་བསྐྱན་གྱི་ལྟ་བ་
 འཆོལ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་
 ཅན། གང་ཟག་གཅིག་དུས་གཅིག་རྩ་གང་ཟག་དུ་མར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤང་པོ་
 ལྟ་གང་ཟག་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཛིག་ལྟ་ས་བོན་
 ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཆད་ལྟ་ལ་བརྟེན་པའི་
 མཐར་ལྟ་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ནི་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་
 གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། བདག་རྣམས་ཡོད་དུ་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། འཛིག་ལྟ་ཀུན་རྩ་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་བྱ་མིན་པར་འདུན་པའི་
 འདོད་ཆགས་སྤངས་པའི་ཚུས་གྱིས་སྤང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྤང་བྱ་ཡིན་པ་
 གང་ཞིག་ །རྣམས་ལ་འབྲུག་པས་འཛིན་སྐྱེད་སྤངས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། ཟུང་ན་འདས་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཆད་ལྟ་ལ་
 བརྟེན་པའི་མཐར་ལྟ་སྟོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིག་ལྟ་ས་བཟུང་བའི་
 བདག་སྤང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ལ་ཕྱིས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆོ་མཛད་
 པ་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་ན་བདག་སྤང་གཅིག་ཡིན་པ་ཉམས་
 སོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་ཐོས་པར་ཐལ་བ་དང་། མ་བྱས་
 པ་དང་འཕྲད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྤོན་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟུང་ན་

འདས་ཞེས་བརྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷ་པོ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིན་
 རོལ་གྱི་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་ལུང་
 བོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་སྐྱ་ཕྱི་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐད་དང་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན། ལས་བྱས་བརྟེན་
 རྩམས་པར་ཐལ། རྣམ་སྤྲིན་མྱོང་བའི་གང་ཟག་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ལས། བྱེད་
 པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་གྱིས་ཞེས་བརྟེན་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་
 ཆོས་ཅན། གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཞན་གྱིས་བྱ་བར་
 རིགས་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་མྱོང་བ་པོ་དང་ལས་གསོག་པ་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་ཐད་དང་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་ཚོད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཅེས་བརྟེན་པ་གཅིག་སྟེ།
 སྐད་ཅིག་སྐྱ་ཕྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེས། དེའི་
 ལན་དུ་མཐུག་བསྐྱེད་པ་ནི། སྤར་རྣམས་ཞེས་བརྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། ལྷན་ཅན་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐད་དང་པ་ལ་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ལ་གོང་དུ་ཉེས་
 པ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་ལུང་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ།
 བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཞེས་བརྟེན་
 པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། བདག་ལུང་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ལྷ་
 ན་རང་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་པའི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྷན་མི་
 ལྷན་སོགས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏུ་མེད་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་བའི་
 རྣམ་གཞག་ཉམས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལོག་ལྷ་ཅན་དུ་
 ཐལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་མི་སྤྱོད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེས་པ་
 ཀྱང་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ལུང་པོའི་
 དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷར་ན་སེམས་སམ་ལུང་པོ་ལྷ་ཀ་བདག་ཏུ་
 མི་རིགས་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མཐོང་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཆོ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱི། ལུང་པོ་
 མེད་པར་རྟོགས་པར་ཁྱོད་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེས་པ་
 ཀྱང་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ལུང་པོའི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་
 བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་པ་མཐོང་
 བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བར་
 ཐལ། གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དམིགས་ནས་འཕྲུག་ཅིང་།
 གཟུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་
 དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་རྟོག་པ་ཀྱང་པ་གཉིས་ཏེ། གང་སུ་དག་
 གཅིག་བདག་གོ་སྟམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྩེས་སུ་ལྷ་བ་དེ་དག་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་
 ལུང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྩེས་སུ་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པས། ལུང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་གསུམ། བདག་ལུང་རང་

བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པ་འགོག་པ་མདོ་དཔེ་དགོངས་པར་བསྟན་པ་དང་། མདོ་
 གཞན་ལས་ལྷུང་པོ་བདག་ཡིན་པ་དངོས་སུ་བཀག་པས་སྐྱབ་པ་དང་། ལྷུང་པོ་
 བདག་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པའི་རིགས་པ་གཞན་ཡང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་
 ཞེས་པ་རྐང་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མདོ་དཔེ་ལྷུང་པོ་བདག་
 ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། བདག་ལྷུང་རང་བཞིན་གཞན་ཡིན་པ་
 བཀག་པ་མདོ་དཔེ་དགོངས་པ་ཡིན་ཅིང་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ལྷུང་པོ་བདག་
 ཡིན་པ་ལ་མདོ་གཞན་ལས་དངོས་སུ་དགག་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 གང་གིས་ཞེས་པ་རྐང་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷུང་པོ་བདག་ཡིན་པ་སྟར་གྱི་
 མདོ་དཔེ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་དཔེ་དགོངས་པ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་
 མདོ་གཞན་ལས་ལྷུང་པོ་བདག་ཡིན་པ་ལ་དངོས་སུ་དགག་པ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དབྱེད་པ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་ཚོགས་གྱི་སྤྱད་གཤག་
 པ་དང་། དབྱིབས་གྱི་སྤྱད་གཤག་པ་དང་། ལས་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའོ། །དང་
 པོ་ལ་གཉིས། ལྷུང་པོའི་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་།
 ལྷུང་པོ་། །དང་པོ་ནི། ལྷུང་པོ་ཞེས་པ་རྐང་པ་དབྱག་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷུང་པོའི་
 ཚོགས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་པ་ཐལ། ལྷུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་པ་
 གང་ཞིག །ལྷུང་པོའི་ཡ་གྲུལ་རེ་རེ་བ་བདག་ཡིན་པ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མ་འཆོལ་
 བ་ལ་སོགས་པའི་གཞོད་པ་བསྟན་ཟེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མི་རིགས་པར་

ཐལ། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་དང་དབང་པོ་སོགས་སུ་གསུངས་ལ།
 ཚོགས་པ་ཇས་སུ་མེད་ཅིང་ཁྱེད་ལྟར་ན་ཇས་སུ་མེད་པ་མགོན་སོགས་སུ་མི་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། སུང་པོའི་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
 ལྟ་ན་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟར་འགྱུར་དགོས་ལ་དེ་ལ་འོག་ནས་
 གཞོད་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས་ཞེས་པ་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་
 ཚོས་ཅན། སུང་པོའི་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། མདོ་ལས་གང་
 ཟག་སུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་སྟེ། ཇི་བཞིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། དབྱིབས་ཞེས་པ་རྒྱུད་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཚོས་ཅན། གཟུགས་ཅན་མ་
 གཏོགས་མིང་བཞིའི་སུང་པོ་བདག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། སུང་པོ་ཚོགས་པའི་
 དབྱིབས་ཁྱེད་པར་བ་བདག་ཡིན་པ་གང་ཞིག་མིང་གཞིའི་སུང་པོ་ལ་དབྱིབས་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྟོན་སྟོང་དགག་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། ལེན་པོ་ཞེས་པ་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཚོས་ཅན། ལེན་པོ་གང་ཟག་
 དང་། སྒྲུང་བྱ་སུང་པོ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ལས་
 དང་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཚོད་པ་ནི། བྱེད་པོ་ཞེས་
 པ་རྒྱུད་པ་གཅིག་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་མེད་ལ་ལས་ཡོད་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པས་
 ལས་དང་བྱེད་པོ་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ནི། མ་ཡིན་ཞེས་པ་རྒྱུད་པ་
 གཅིག་སྟེ། དེ་ཚོས་ཅན། བྱེད་པོ་མེད་ལ་ལས་ཡོད་པ་སྟོན་པའི་ཞེས་པར་མི་རུང་
 པར་ཐལ། མདོ་ཁའི་གཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱེད་པ་པོ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་

ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པ་མིན་ལ། བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ལས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། གང་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། བདག་དང་
 ལུང་པོ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་ལུང་པོའི་ཆོག་ས་པ་བདག་ཡིན་པ་དང་། ལུང་པོ་ངར་
 འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་གཞི་སོགས་སུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁམས་དུག་དང་
 ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་སོགས་ལ་གང་ཟག་ཏུ་
 བདག་ས་པ་ཅས་དུ་མདོ་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་འཛིག་
 ལྷ་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ལ་གཉིས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 བདག་མེད་སྤོང་བ་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དཔེ་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་ཅེས་པ་རྐང་བ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། བདག་
 མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཛིག་ལྷ་སྤོང་བ་འབྲེལ་མེད་དུ་
 ཐལ། ལུང་པོ་ལྷ་ཀའང་སེམས་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་གང་
 ཟག་གི་བདག་ཡིན་ཡང་། དེ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོན་ས་བདག་
 འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ལ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ངར་
 འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ལུལ་མ་ཡིན་ཡང་། དེ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་་
 པའི་སྟོན་ས་བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་
 བྱིམ་ཞེས་པ་རྐང་བ་བཞི་སྟེ། ཆོས་ཅན་དང་བསྐྱབས་བྱའི་ཆོས་སྤྲུལ་ལ། རྟགས་ནི་
 རང་གི་བྱིམ་གྱི་རྩྭ་ལུག་ན་དུག་སྐྱུལ་ཡོད་པར་དོགས་པའི་འཛིགས་པ་དེ། དེ་ན་
 ལྱང་པོ་ཆེ་མེད་པར་ངེས་པས་སེལ་བར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཐུ་གཉིས་དགག་པ་ལ་གསུམ། དངོས་
 དང་། ལྷན་པའི་ཐུ་དགག་པ་དང་། བཀག་ཟིན་པའི་དོན་བསྐྱེད་ཏེ་འཛིག་ལྟའི་
 བྱངས་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་པོ་ཞེས་པ་རྒྱང་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན།
 བདག་དང་སྤང་པོ་གཉིས་པན་རྒྱུན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གཞན་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་འཐད་ཀྱང་རང་བཞིན་
 གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདག་ནི་ཞེས་པ་རྒྱང་པ་བཞི་སྟེ། དེ་
 ཆོས་ཅན། བདག་སྤང་པོ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐད་དུ་གྱེ་ལྷན་
 རྒྱུ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་གཅིག་དང་གཞན་
 གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། བདག་མེད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འཛིག་ལྟ་སྤྱོད་པར་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་
 ནི། གཟུགས་བདག་ཅེས་པ་རྒྱང་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། འཛིག་ལྟ་ཉི་ཤུར་
 ཡོད་དེ། གང་ཐག་གི་བདག་ཡིན་པ་སོགས་དང་བྲལ་བའི་སྤང་པོ་ལྟ་པོ་རེ་རེ་ལ་
 སྤང་པོ་དེ་དང་དེ་བདག་ཡིན་པ་དང་། བདག་སྤང་པོ་དང་ལྷན་པ་དང་། སྤང་པོ་
 ལ་བདག་ཡོད་པ་དང་། བདག་ལ་སྤང་པོ་ཡོད་པ་སོགས་རྣམས་པ་བཞི་བཞིའི་སྒོ་
 གས་སོགས་པར་འཕུག་པའི་འཛིག་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྟ་རི་ཞེས་པ་
 རྒྱང་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། མདོ་ལས་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་རིའི་རྩོམ་མཐོ་
 བཟི་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་བཅོམ་ནས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་
 བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་གསར་

དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འཛིག་ལྷ་བཅོས་པའི་སློན་སྐུན་ཞུགས་ཐོབ་པས་དེ་
ལྷར་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་བཅོད་དུ་མེད་པའི་བདག་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་
བཅོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ཅེས་པ་རྒྱང་པ་བཞི་སྟེ།
མང་པོས་བཀུར་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་ཟག་ནི་སྤང་པོ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་
དང་རྟག་མི་རྟག་སོགས་གང་དུ་ཡང་བཅོད་དུ་མེད་ཅིང་རྣམས་སུ་ཡོད་དེ། བྱེད་པ་
པོ་དང་ཟ་བ་པོ་དང་བཅིངས་གྲོལ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་བྱིར། རང་གི་ངོ་བོའི་
སློན་སྐུན་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་ཡང་རྣམས་ཤེས་དུག་གི་སློན་སྐུན་ཤེས་བྱ་དང་། བདག་རྩ་
འཛིན་པའི་གཞི་ཡང་ཡིན་ཞོ་ཞེས་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྣམས་སུ་གྲུབ་
ན་བཅོད་དུ་མེད་པ་འགལ་བ་དང་། གང་དུ་འང་བཅོད་དུ་མེད་ན་བཏགས་ཡོད་དུ་
བསྐྱན་པ་དང་། དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་དང་བྲལ་བས་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་བྱིར་ཞེས་པ་རྒྱང་པ་བཞི་སྟེ། གང་ཟག་ཆོས་ཅན།
གཟུགས་སེམས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་ཡང་བཅོད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་ལྷར་སྤང་
པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གང་དུ་ཡང་བཅོད་དུ་མེད་པ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། གང་བྱིར་ཞེས་པ་རྒྱང་པ་བཞི་
སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་ཐལ། དུམ་པ་
དང་རང་གི་ཆ་གས་གཟུགས་སོགས་ལྷར་སྤང་པོ་དང་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་དང་།
གཞན་གང་དུ་ཡང་བཅོད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། བྱིར་

གྲིས་ཞེས་པ་རྐང་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཚོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་མ་གྲུབ་པར་
 ཐལ། དངོས་པོའི་ཚོས་སུ་གྲུར་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་
 བས། གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཐུག་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཕྱིར་
 རང་འཛིན་ཞེས་པ་རྐང་པ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རིགས་པས་རྣམ་པར་
 དབྱུང་ན་རང་འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་གཞི་ལུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པའི་
 གཅིག་ཐ་དད་དང་རྟེན་བརྟེན་པ་དང་ལྟན་པ་སོགས་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
 དེ་ལྟར་དབྱུང་པ་ན་རང་བཞིན་གྲིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གང་ཟག་ལུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་
 བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 རྟོ། འདི་ནི་ཞེས་པ་རྐང་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ཚོས་ཅན། གང་ཟག་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་གྲིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་གང་ཟག་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་པོ་
 ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་
 སྒྲུབ་པ་དང་། དོན་ལ་སྒྲུར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཤིང་རྩ་རང་གི་ཡན་ལག་
 རྣམས་ལས་མཐའ་བདུན་པོ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། ཚོགས་པ་
 དང་དབྱིབས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་གཞག་པ་དང་། ཤིང་རྩའི་ཐ་སྙད་ཉམས་པའི་ཉེས་
 པ་ཁྱོད་ལ་འཕྲུག་གི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མི་འཕྲུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤིང་རྩ་ཞེས་པ་
 རྐང་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཚོས་ཅན། གང་ཟག་ལུང་པོ་ལས་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་
 གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཤིང་རྩ་ཡང་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་

ཏེ་མཐའ་བདུན་པོ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཤིང་རྩ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚོགས་པའི་ཐུ་དགག་བ་དང་། དབྱིབས་གྱི་ཐུ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་བ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཚོས་ཅན། ཤིང་
རྩའི་ཡན་ལག་སོ་སོར་ཐལ་ནས་བྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྦྱངས་པའི་འདུས་བ་དེ་ཡང་
ཤིང་རྩ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་རྩའི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཅན་ཤིང་རྩ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། གང་
ཕྱིར་ཞེས་བ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཚོས་ཅན། ཚོགས་པར་མ་ཟད་དབྱིབས་ཀྱང་
ཤིང་རྩར་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་རྩ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་
གང་ཞིག །དེ་མ་གྲུབ་ན་ཡན་ལག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཤིང་རྩ་ཡིན་པ་དགག་བ་དང་། ཡན་
ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྩ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུར་
ཤིང་རྩ་མ་བསྐྱིགས་པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྩ་ཡིན་པ་
དགག་བ་དང་། དེ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཤིང་རྩ་ཡིན་པ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱོད་དབྱིབས་ཞེས་སྟེ། དེ་ཚོས་ཅན། ཤིང་རྩའི་ཡན་ལག་སོ་
སོར་བྱེ་བའི་དུས་ན་ཤིང་རྩ་མེད་པ་ལྟར་ཡན་ལག་བསྐྱིགས་པའི་དུས་ན་ཡང་ཤིང་
རྩ་མེད་པར་ཐལ། མ་བསྐྱིགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཁོན་ཤིང་རྩ་
ཡིན་གྱི་དེ་མ་ཡིན་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཤིང་རྩར་བཞག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ད་ལྟ་གཤམ་ཏེ་ཞེས་པ་རྒྱུ་ལ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཤིང་རྩ་མ་
བསྐྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ལས་རང་བཞིན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་
ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཀྱང་ཤིང་རྩ་མི་རུང་བར་ཐལ། བསྐྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་
ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ལ་མ་བསྐྱེད་པའི་དུས་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་གཞན་
ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚོགས་པ་རྒྱུ་མེད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
དབྱིབས་ཤིང་རྩ་རང་མཚན་པར་མི་རུང་བ་དང་། འདིར་རྩལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩལ་
པ་འདོགས་པར་ཁས་ལེན་ན་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་
དང་། དཔེ་དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་
ཞེས་པ་རྒྱུ་ལ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཤིང་རྩ་མི་ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་
རང་མཚན་པ་ཤིང་རྩ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཚོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དབྱིབས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ནི། བྱུང་གི་ཞེས་པ་རྒྱུ་ལ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པ་སོགས་རྩལ་པའི་
རང་བཞིན་ཅན་ལས་འདུ་བྱེད་སོགས་རྩལ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཁོན་སྟེ་བར་ཐལ།
ཚོགས་པ་རྩལ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དབྱིབས་རྩལ་པ་ཤིང་རྩ་རིགས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ནི། འདིས་ནི་ཞེས་པ་རྒྱུ་ལ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཤིང་རྩ་མི་དཔེས་
རྩལ་རྒྱུ་བརྒྱུད་ཚོགས་པ་ལ་བྱམ་པའི་སྒྲོ་སྟེ་བར་འདོད་པ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་
ཏེ། ཤིང་རྩ་མི་དཔེས་བྱམ་པའི་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་པ་བྱམ་པ་ཡིན་པའང་དོན་

གྲིས་བཀག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་རང་མཚན་
བཤིང་རྟ་དང་བུམ་པ་སོགས་སུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
རང་བཞིན་གྲིས་སྒྲེ་བ་མེད་པར་བསྐྱབ་ཐེན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཤིང་རྟའི་ཐ་སྙད་ཉམས་པའི་ཉམས་པ་བྱོད་ལ་འཕྲག་གི་ཁོ་བོ་
ཅག་ལ་མི་འཕྲག་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་བདུན་གྲིས་དབྱང་པའི་ཆོ་བདེན་པ་གཉིས་
ཆར་དུ་ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་གྲིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་
སྙད་འཐད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ངེས་པར་ཁས་སྤངས་དགོས་པ་དང་།
དབྱང་པ་བདུན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་རུས་པའོ། །དང་པོ་
ནི། དེ་ནི་ཞེས་པ་རྒྱུད་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བདུན་གྲིས་དབྱང་ན་
བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཤིང་རྟའི་ཐ་སྙད་ཉམས་
པའི་སྒྲིན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་
སྙད་པའི་ཆོད་མའི་ལམ་ནས་ངངས་ཏེ་འཛིག་རུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་
ཉིད་ཅེས་པ་རྒྱུད་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གྲིས་བསྐྱུས་པའི་
ཤིང་རྟ་དགག་མི་རུས་ཤིང་ངེས་པར་ཁས་སྤངས་དགོས་པར་ཐལ། ཤིང་རྟ་རང་
གི་ཡན་ལག་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་སོགས་སུ་ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མས་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཤིང་རྟ་མེད་ཀྱང་དེའི་ཡན་
ལག་ཆོགས་པ་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་བདུན་ཞེས་པ་རྒྱུད་པ་བཞི་
སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འདིར་བཤད་པ་བཞིན་ངེས་

པར་ཁས་སྒྲངས་དགོས་པར་ཐལ། ཤིང་རྩ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་རྣམ་
 པ་བདུན་གྱི་དབྱུང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བདེ་སྒྲགས་ཏུ་རྟོགས་
 རུས་ཤིང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་འཐད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། ཤིང་རྩ་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་
 རྩ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་དེའི་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའང་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤིང་རྩ་ཆོག་ན་དེའི་ཡན་ལག་ཆོག་པ་བཞིན་དུ་ཤིང་རྩ་རང་
 བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེས་ཤིང་རྩའི་ཡན་ལག་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་འཛེམས་རུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ལ། གང་ཟག་དང་ལུང་པོ་ལ་སྦྱར་རྟེ་བཤད་པ་
 དང་། དངོས་པོ་གཞན་ལ་སྦྱར་རྟེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ལུང་སོགས་ལ་
 བརྟེན་ནས་གང་ཟག་ལེན་པ་པོ་སོགས་སུ་འཐད་པ་དང་། སྒྲོས་པའི་མཐའ་གང་
 དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེར་མ་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་པར་སྒྲུང་བ་གཉི་ལྷག་གི་དབང་
 གིས་ཡིན་པ་དང་། བདག་དང་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་
 འབྱུང་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་
 བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཤིང་རྩ་ལྟར་ལུང་པོ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་རྟེ་
 བར་ལེན་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་། ལུང་པོ་རྟེ་བ་སྒྲངས་བྱ་དང་ལས་སོགས་སུ་
 འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཐ་སྦྱད་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དངོས་
 ཡོད་མིན་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། གང་ཟག་ཆོས་ཅན། རྟག་མི་རྟག་སོགས་

རྣམས་མི་འཐད་པའི་སྒྲིན་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་པ་བདུན་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཡོན་ཏན་
དང་ཡོན་ཏན་ཅན་སོགས་སུ་ཐ་སྐད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བྱད་པར་དུ་རྒྱ་འབྲས་པན་ཚུན་ལྟོས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་སྒྲུབ་
པ་ལ་གཉིས། པན་ཚུན་ལྟོས་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། སྤང་མ་སྤང་བརྟགས་ནས་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡིས་ཞེས་པ་རྒྱ་པ་
བཞི་ལྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གྲུབ་པ་པན་ཚུན་ལྟོས་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་
སྤྱེད་པའི་ངོས་ནས་རྒྱ་ར་བཞག་གི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་ལ། འབྲས་བུ་
ཡང་རྒྱ་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟ་མིན་ན་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྤྱིའི་རིམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། མཚུངས་པ་སྤྱོད་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་བརྟག་པ་དེ་འཕུག་
པ་དང་། རྒྱ་མ་ལུ་ཁས་ཐུངས་པ་ལ་སྒྲིན་དེ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་
ཁྱོད་ཀྱི་ཞེས་པ་རྒྱ་པ་དུག་ལྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་
སྤང་མ་སྤང་གང་རུང་གི་སྒྲིན་ནས་འབྲས་བུ་བསྤྱེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་པ་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བརྟག་པ་
གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན།
རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ནུས་པ་སྤྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་པ་གང་
ཞིག །དེ་ལ་ཆ་སོ་སོས་སྤང་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐད་མེད་པར་

འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་རྒྱ་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་
 སོ་སོར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུར་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། རང་རྒྱས་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་ཆོས་ཅན། རྒྱར་འཛེག་པའི་རྒྱ་
 མཚན་མེད་པར་ཐལ། རང་འབྲས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་རྟགས་
 ཆོས་ཁས་སྤངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་
 བྱ་ཆོས་ཅན། དབྱེ་མ་པ་ལ་ཇི་སྤྱད་པའདད་པའི་སྒྲིན་དུ་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། ལྷ་རྒྱུ་
 ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྱུ་མ་དང་འབྲུ་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཐ་སྟོད་པའི་ཆད་མས་བྱུབ་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚུངས་པའི་ཚད་པ་དགོད་པ་དང་། མི་
 མཚུངས་པའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ‘ཀྱང་འབྱེན་ཞེས་པ་ནས། ཆོལ་བའང་ཡིན་
 ཞེས་པའི་བར་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། དངོས་པོར་སྤྱོད་པ་ཁཅིག་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་དགག་
 པ་འདི་ནི་ཁྱོད་རང་གི་ཆོག་ལ་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྷ་གཞོན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷ་རྒྱུ་
 ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་འགོག་པའི་སུན་འབྱེན་དེ་སུན་དབྱུང་
 བྱ་དང་ཕྱད་ནས་སུན་འབྱེན་ན་རྣམས་པ་གཅིག་པས་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ལ། མ་
 ཕྱད་པར་ཡིན་ན་སུན་འབྱེན་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་གཉིས་པོ་
 སྤངས་ནས་རྟག་པ་གཞན་ཡང་མེད་པར་ཁྱོད་རང་གིས་ཁས་སྤངས་པས་ཁྱོད་རང་
 གི་ཕྱོགས་ཁོན་འཛེམས་པར་ཟད་དོ། །དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་སུན་དབྱུང་བྱ་རྒྱ་འབྲས་
 རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་སུན་འབྱེན་མི་རྣམས་པས་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་
 གྱིས་བྱུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་དངོས་པོ་ཀྱན་ལ་སྤྱར་བ་

འདེབས་པའི་ཕྱིར་སྐྱོབ་དམ་པས་མི་བཞེད་ཅིང་། རང་ཕྱོགས་བཞག་དུ་མེད་ཅིང་།
གཞན་སུན་འབྲིན་བ་འབའ་ཞིག་ལ་ཞུགས་པས་སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་གྲོལ་བའང་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། དབུ་མ་པ་ལ་རང་གི་ཆོག་དང་མཚུངས་པའི་ལྷག་
ཆོད་འཕྲུག་པ་མི་འཐད་པ་དང་། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་སོགས་འཐད་པ་དཔེས་སྐྱེད་
པ་དང་། མི་འཐད་པའི་དངོས་སྐྱེད་པའི་ཆོད་པ་ཁྲོད་རང་གི་སྐྱོ་སྐྱོན་དུ་བསྐྱེད་པ་
དང་། དངོས་སྐྱེད་པ་ལ་སྤར་བཞོད་པའི་གཞོད་བྱེད་བྱས་པར་བྱས་ནས་ཆོད་པ་
གཞན་གྱི་ལན་འདེབས་ཚུལ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སུན་འབྲིན་
པས་སུན་ཞེས་བ་རྒྱུད་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁོ་བོ་ཅག་དབུ་མ་པ་ལ་སྤྱད་མ་
སྤྱད་བརྟགས་པའི་སྐྱོན་མཚུངས་པར་འཕྲུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁོ་བོ་ཅག་སུན་
འབྲིན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁས་ལེན་གྱི། དངོས་པོ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་བརྟག་པ་དེ་འཕྲུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་
ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་སོགས་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱད་མ་སྤྱད་གྱི་རིགས་པས་མ་
དཔྱད་པར་ཆུ་ནང་དུ་ཤར་བའི་གཟུགས་བརྙན་རྩྭ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉི་
མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཟམ་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་བར་གོ་རྒྱས་པ་བཞིན་
དུ། རང་བཞིན་མེད་པའི་སུན་འབྲིན་གྱིས་སུན་དབྱུང་བྱ་སུན་འབྲིན་རྒྱས་པ་
སོགས་འཐད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དབུ་མ་པས་

དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་ཀྱས་པ་ལྟར་དངོས་སྤྱོད་བས་དངོས་
 པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྤྱོད་མི་ཀྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་རྟེན་པ་
 བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། དབྱུ་མ་པ་ལ་བྱད་མ་བྱད་ཀྱི་སུན་འབྲིན་མཚུངས་པར་
 འཇུག་སྐྱམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུ་བར་ཁས་ལེན་པ་བྱོད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲོན་འབའ་ཞིག་
 ཡིན་པར་ཐལ། གོ་བྱ་གོ་བྱེད་མོགས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུ་བ་པོ་དེ་ན་ཇི་སྟེན་
 བཤད་པའི་སྒྲོན་དུ་འཇུག་ཀྱང་། དབྱུ་མ་པས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུ་བ་པ་དུལ་ཅམ་
 ཡང་མེད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དངོས་རྣམས་ཞེས་པ་རྟེན་
 པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བརྟམས་པའི་སྟེང་དུ་
 རྟོག་གོངན་པའི་སྤང་བུས་བྲེས་པའི་དངོས་སྤྱོད་པ་དང་། དབྱུ་མ་པ་སྒྲོན་རྣམ་པ་
 ཀྱན་ཏུ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། དབྱུ་མ་པས་དངོས་པོ་མཐའ་དག་རང་བཞིན་མེད་
 པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་སྤྱོད་པ་ལྟར་དངོས་སྤྱོད་བས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུ་
 བར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤྱོད་མི་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། སུན་འབྲིན་ཞེས་པ་རྟེན་པ་
 བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། དབྱུ་མ་པ་ལ་ཇི་སྟེན་བཤད་པའི་སྒྲོན་མི་འཇུག་པར་ཐལ།
 དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུ་བ་པ་ལ་སུན་འབྲིན་ལྷག་མ་མཐའ་བཞིའི་སྤྱོད་པ་དང་
 བྲལ་བ་མོགས་གོང་དུ་བསྟན་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱས་ནས་གཞན་གྱིས་བརྟག་པ་
 བྱས་པའི་གཞོད་བྱེད་དུ་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་གོལ་པའི་སྒྲོན་
 ཡང་མེད་པར་ཐལ། དབྱུ་མ་པས་དངོས་པོ་མཐའ་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁས་
 ལེན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་དངོས་སྤྱོད་པའི་རྩྱུང་པ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་

ལ་དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཚུད་པ་གཞན་ལ་ལན་འདེབས་ཚུལ་དང་ཚུར་
སུན་འབྲིན་མི་འཕུག་པའི་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྐྱར་བ་
དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཤད་ཟིན་པའི་མཚམས་
སྐྱར་དང་། འཆད་པར་འགྱུར་པའི་མཚམས་སྐྱར་རོ། །དང་པོ་ནི་བདག་མེད་
ཅེས་བ་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་
དེ། བྱད་གཞིའི་དབང་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་གཉིས་སུ་སྟེ་ནས་བསྐྱར་བ་ལ་དགོས་པ་
ཡོད་དེ། འདུལ་བྱ་རྣམས་སྟོང་པ་ལས་གྲོལ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་བ་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་གཉིས་ལ་དུ་
མར་དབྱེར་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་འདོགས་གཙོད་པའི་རིམ་པ་ལ་སྟོས་
ནས་སྟོན་བས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་ཉི་ཤུ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བསྐྱེད་དང་། སོ་སའི་ངོས་འཛིན་དང་། དེ་
དག་མདོ་གང་ལས་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོས་དང་ཞེས་བ་རྒྱུད་པ་བཞི་
སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱས་པར་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་དེ་དག་བསྐྱར་བ་ཞིར་
ཡང་འདུ་སྟེ། སྟོང་གཞི་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས།
ཆོས་ཅན་ལ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས། ཆོས་ཉིད་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་
དང་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་རྣམས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་སྟོན་

པའི་མདོ་དང་དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཤེས་སྒྲིབ་
མཐའ་དག་སྟོང་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བསྐྱར་ཅིང་རྟོགས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་ཉིད་དང་པོ་བརྒྱ་དྲུག་བཤད་པ་དང་། ཕྱི་མ་
བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱ་དྲུག་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། གང་
ཕྱིར་ཞེས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་དང་རྒྱུ་པ་གཅིག་སྟེ། མིག་སོགས་དྲུག་པོ་ཆོས་
ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རང་བཞིན་གཅིག་དུས་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་དང་འབྲེལ་
ནས་ཐེར་བྱུག་ཏུ་གནས་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་མ་བྱུག། རང་བཞིན་དུ་མ་དུས་
དུ་མ་དང་འབྲེལ་པའི་རང་བཞིན་དུ་མར་ཡང་མ་བྱུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པའི་
གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེར་ཐལ། རང་བཞིན་
གྱིས་དབེན་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་མིག་སོགས་དྲུག་རང་
བཞིན་གྱིས་དབེན་པ་ཆོས་ཅན། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་ནང་གི་
ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རིགས་པ་ལྷག་མ་
རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། གང་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་
དྲུག་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་
ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུག་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུའང་མེད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་

སོགས་ཕྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བའི་སྤོང་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 བཞིན་དུ་ལྷག་མ་ཀུན་ལ་སྤྱར་རོ། །གསུམ་པ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་སྤོང་བ་ཉིད་ནི།
 གཉིས་ཆར་ཞེས་པ་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་སྤྱོད་ཆེད་ཆོས་ཅན།
 རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཞེས་སྤྱར་རོ། །བཞི་པ་སྤོང་བ་ཉིད་སྤོང་བ་ཉིད་ནི།
 ཆོས་རྣམས་ཞེས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 བདེན་པ་བཀག་པ་དེ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྤོང་
 པའི་ཕྱིར། སྤོང་བ་ཉིད་སྤོང་བ་ཉིད་སྐྱབས་འདིར་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 སྤོང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་
 རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས། སྤྱར་ལྷར་གཅིག་དུ་
 བྲལ་སོགས་ཀྱང་སྤྱར་རོ། །ལྔ་པ་ཆེན་པོ་སྤོང་བ་ཉིད་ནི། སེམས་ཅན་ཞེས་པ་ཤོ་
 ལོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅན་དང་སྤོང་གི་འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་པ་བྲུབ་པའི་ཕྱོགས་
 རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ་ཞེས་སོ། །ཕྱོགས་རྣམས་ཆེན་པོ་སྤོང་
 པ་ཉིད་ཀྱི་གཞིར་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཕྱོགས་ཆེན་པོས་
 བསྐྱེད་པའི་རྟག་ཇས་སུ་འཛིན་པ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་དོན་
 དམ་པ་སྤོང་བ་ཉིད་ནི། དེ་ནི་ཞེས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། ཐར་བ་ཐུང་ན་ལས་
 འདས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱིས་བུའི་ཐོབ་བྱ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
 པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པ་སྤོང་བ་ཉིད་འདིར་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཐར་བ་རྟག་ཇས་སུ་འཛིན་པ་བརྒྱུག་པའི་ཆེད་དུ་

བས་གསར་དུ་བྱས་སམ་སྐྱེས་པའི་དོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་རྣམས་སྤར་ལྟར་རོ། །བཅུ་གསུམ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་ཉིད་ནི།
 ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་པ་རྟུག་སྟེ། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྤྱོད་གཞི་ཆོས་ཅན་ནོ། །བཅུ་བཞི་པ་རང་གི་མཆན་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་
 སྤང་བོ་ལྡེའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ནི། གཟུགས་ནི་ཞེས་པ་རྟུག་པ་བརྒྱད་དེ།
 གཟུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད་གཟུགས་རུང་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བའི་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱོད་པ་དང་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་
 མོང་མིན་པའི་མཆན་མར་འཛིན་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཡུལ་ལ་འདུ་བྱེད་
 པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པ་
 རྣམས་སྤྱོད་གཞི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཕྱང་ཁམས་སྤྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་རང་གི་མཆན་
 ཉིད་ནི། ཕྱང་བོ་ཞེས་པ་རྟུག་པ་བཞི་སྟེ། ཕྱང་བོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གསུམ་གང་རུང་
 གི་རང་བཞིན་དང་། ཁམས་ཀྱི་འཛིན་པར་བྱེད་པར་ཆོས་མཐུན་པས་སྤྱུལ་གདུག་
 པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་དང་། སྤྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་སྤྱེ་བའི་སྒོ་
 ཉིད་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་སྤྱོད་གཞི་ལོ། །རྒྱ་རྒྱུན་འདུ་འཕྲོད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཅན་
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ནི། རྟེན་ཅིང་ཞེས་པ་རྟུག་པ་གཉིས་སོ། །པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད་ནི། གཏོང་བ་ཞེས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཏེ།
 གཏོང་བའི་སེམས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། སྤྱོད་བའི་སེམས་པ་དང་། མི་

མཐུན་སྤྱོད་ལ་ཁྱོ་བ་མེད་པ་དང་། དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་སྤྱོ་བ་དང་། དམིགས་པ་
 དང་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ་དང་། འགའ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མེད་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཅན་རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཐར་སྤྱོད་དུག་གི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་
 གཞིའོ། །བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ནི། བསམ་གཏན་ཞེས་པ་རྒྱུད་པ་བཞི་
 སྟེ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཁོང་ཁྱོ་སྤངས་
 བསམ་སེམས་མི་འབྲུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ།
 ཞེས་སྤྱར་རོ། །བྱང་སྤྱོད་པ་དང་རྣམ་ཐར་སྤྱོད་གསུམ་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་
 ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། བྱང་ཆུབ་ཅེས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། འཁོར་
 བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཐུན་གྱི་ཆོས་རྣམས་
 དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བྱི་མས་མ་སྤྲུགས་པའི་རྣམ་
 པར་ཐར་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། ལྷུའི་མཚན་མ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཉིད་པར་ཞི་
 བའི་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྤྱོན་པ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་བྲལ་
 བའི་སྤྱོན་པ་མེད་པ་དང་། སྤྱོམས་འཕྲུག་གི་སྤྱི་བ་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་
 པར་བརྒྱད་རྣམས་སྤྱོད་གཞི་ཆོས་ཅན་ནོ། །སྤྱོབས་བཅུ་དང་མི་འཛིགས་པ་བཞི་
 དང་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་ཆད་མེད་པ་བཞི་དང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 ཆོས་མ་འབྲས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྤྱོབས་
 རྣམས། ཞེས་པ་ནས། མི་འབྲས་པར་མཚན་ཉིད་ཅེས་པའི་བར་ཤོ་ལོ་ཀ་བཞི་
 སྟེ། ཡིན་ཏུ་རྣམ་པར་ངེས་ཤིང་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྤྱོབས་

དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུས་ཀྱང་གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་རྒྱས་པ་ཤིན་དུ་བརྟན་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་མི་འཛིགས་པ་དང་། ཆོས་དང་དོན་སོགས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་
 པར་འཕྲུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། འགོ་བ་
 མཐའ་དག་ལ་ཕན་བ་ཆེན་པོ་སྤྲུབ་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ལས་སྦྱོབ་པ་
 དང་། བདེ་བ་དང་ལྷན་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ན་དགའ་བ་དང་། རྗེས་ཆགས་
 དང་ཁོང་ཁོད་མ་འདྲེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆད་མེད་བཞི་དང་། ཉན་རང་
 སོགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་
 རྣམས་ནི་སྤྲོད་གཞིའོ། །རྣམ་མཁྲོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་ཀུན་ཞེས་པ་རྟེན་པ་
 བཞི་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྲོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་སྤྲོད་
 གཞིའོ། །བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ནི། གང་ཞིག་ཅེས་པ་རྟེན་པ་བཞི་སྟེ། འདུས་བྱས་
 འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཆོས་ཅན། རང་
 བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་ཡང་མ་
 བྱུང་པའི་ཕྱིར། བཅོ་ལྷ་པ་མི་དམིགས་པ་སྤྲོད་པ་ཉིད་ནི། ད་ལྟར་ཞེས་པ་ཤོ་ལོ་
 ཀ་གཉིས་ཏེ། ད་ལྟར་བ་སྐྱེད་ཅིག་ལས་ལྷག་པར་མི་གནས་པ་དང་། འདས་མ་
 འོངས་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པས་དུས་གསུམ་པོ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གི་དུས་སུ་གཅིག་
 མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་
 གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དུས་གསུམ་པོ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གི་དུས་སུ་
 གཅིག་མ་དམིགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། མི་དམིགས་པ་སྤྲོད་

བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་མི་དམིགས་པའི་དོན་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་
སྤྱང་བའི་སྤྱང་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་དྲུག་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱང་
བ་ཉིད་ནི། རྒྱུ་ལས་ཞེས་བ་རྟེན་བ་བཞི་སྟེ། རྒྱུ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བས་ཆོག་པས་
བ་བདེན་བ་བ་དང་བྲལ་བའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་
དབེན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པའི་གཅིག་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྤྱང་ཉིད་བྱི་མ་བཞི་བཤད་པ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་དངོས་པོ་སྤྱང་བ་
ཉིད་ནི། དངོས་པོའི་ཞེས་བ་རྟེན་བ་བཞི་སྟེ། བྱང་པོ་ལྷ་པོ་སྤྱང་གཞི་ཆོས་ཅན་
ཏེ། ནང་སྤྱང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀམས་ལྟར་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་སྤྱང་བ་
ཉིད་ནི། མདོར་བསྟུས་ཞེས་བ་རྟེན་བ་བཞི་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
སྤྱང་གཞི་ཆོས་ཅན་ནོ། །གསུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱང་བ་ཉིད་ནི། རང་བཞིན་ཞེས་
བ་རྟེན་བ་བཞི་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྤྱང་གཞི་
སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བར་སྟོས་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་
སོགས་ཀྱིས་གསར་དུ་བྱས་སམ་སྟུམ་བ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་བམ་
སྟུམ་པའི་དོགས་པ་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་
སྤྱང་བ་ཉིད་ནི། སངས་རྒྱལ་ཞེས་བ་རྟེན་བ་དྲུག་སྟེ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་བྱུང་
ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གནས་པའི་ཆོས་ཀྱན་བདེན་
པས་སྤྱང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྤྱང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། གཙོ་བོ་ལ་
སོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་དོན་གཞན་གྱིས་སྤྱང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བར་བཀོད་པ་ཡང་བྱེད་པ་པོ་དོན་གཞན་གྱིས་བྱས་སམ་སྐྱེས་
པའི་དོགས་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མདོ་གང་ལས་བསྐྱེད་པ་
ནི། བཤེས་རབ་ཅེས་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་སྟེ། རི་སྐྱོད་ལའང་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དེ་དག་
ཆོས་ཅན། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཤེས་བྱི་མདོ་སྟེ་ལས་གསུངས་ཏེ། བདག་
མེད་གཉིས་ལ་སྤྱོད་ཉིད་བཞིར་བསྐྱེད་དང་། བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་མདོ་
སྟེ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྐྱེད་པ་ལ་བཞི།
མཁུན་པའི་བྱེད་པར། བརྟེ་བའི་བྱེད་པར། ལུས་པའི་བྱེད་པར། འབྲས་བུའི་
བྱེད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། ས་དྲུག་པ་ལ་གནས་
པའི་བྱེད་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། ཐབས་ཀྱི་ཆས་བསྐྱེད་པའི་ཀྱན་རྒྱུ་
བདེན་པའི་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་སྒོ་མས་པར་འཇུག་ལུས་ཏེ། རང་གི་ལག་ན་
གནས་པའི་སྐྱུ་རུ་ར་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཛོན་
སུམ་དུ་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཏྲག་ཏུ་
ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། དུས་རིང་པོ་འགོག་པ་ལ་སྒོ་མས་པར་
འཇུག་པའི་ལུས་པ་ཐོབ་ཀྱང་སྐབས་དེར་འགོག་པ་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། དེ་ཐོབ་ཀྱང་འགོ་བ་མགོན་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་རྗེ་ལུས་དུ་བྱིན་
པའི་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་དེར་འགོག་པ་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་
གོང་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཀྱིས་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ་

ཉན་རང་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ནུས་ཏེ། ས་བྱག་པ་
 རྒྱུད་ལ་ལྷན་བཞིན་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་
 བེ། ཀྱན་རྩོལ་ཅེས་པ་རྒྱུད་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུའི་པ་རོལ་དུ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་གི་ལྷགས་སྒྲོབས་ཀྱིས་འགྲོ་
 བར་འགྱུར་ཏེ། ཀྱན་རྩོལ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐབས་ཀྱི་ཆའི་རིགས་མ་ཆང་བ་མེད་
 པ་དང་། དོན་དམ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་རིགས་མ་ཆང་བ་
 མེད་པའི་གཤོག་པ་གཉིས་རྒྱས་པར་གྱུར་པའི་སེམས་དབང་འཕགས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། སེམས་བསྐྱེད་པ་བྱག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

ཕྱི བདུན་པ་ས་རིང་དུ་སོང་བ་ནི། རིང་དུ་ཞེས་པ་རྒྱུད་པ་གསུམ་སྟེ། ས་
 བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དབང་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་
 འགོག་པའི་སྒྲོམས་འཕྲུག་ལ་འཕྲུག་ལྷང་བྱེད་ནུས་ཀྱང་། སྐབས་དེར་འགོག་པ་
 མངོན་དུ་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཐབས་མཁས་ཀྱི་པར་བྱིན་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་མ་དག་
 ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

ཕྱི བརྒྱུད་པ་ས་མི་གཡོ་བ་ལ་གཉིས། ས་བདུན་པ་བས་བརྒྱུད་པ་ཐོབ་ཕྱིར་
 དུ་བརྩོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ས་བརྒྱུད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་རོ། །དང་པོ་
 བེ། ཡང་ཡང་ཞེས་པ་རྒྱུད་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཐབས་ཅད་དུ་
 ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་བརྟེས་པའི་ས་མི་གཡོ་བ་ལ་འཕྲུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཐོབ་པའི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་དགོ་བ་ལས་ལྷག་པ་ཐོབ་པའི་

ཕྱིར་དུ་དེ་ལ་འཕྲུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི། རྟོགས་པའི་བྱུང་བར་དང་།
 སྤངས་པའི་བྱུང་བར་དང་། རུས་པའི་བྱུང་བར་དང་། གཟུགས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་
 པའི་ཐབས་ཀྱི་བྱུང་བར་རོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ཡི་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། ས་
 བརྒྱུད་པ་བཅོས་ཅན། སྤང་ས་དང་པོ་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་བརྩམས་པའི་སྟོན་
 ལམ་འབྲུམ་ཕྱག་གུངས་མེད་པ་བཏབ་པ་དེ་དག་ཆོས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པ་
 ཡིན་ཏེ། སྟོན་ལམ་གྱི་པར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་
 ཅན། ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 སྟོང་བར་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་འབའ་ཞིག་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ན་
 ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་ཞིང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེད་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་
 དུ་དེ་ལས་སྟོང་བར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆགས་པ་མེད་པའི་
 ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་ས་པོན་དང་བཅས་པ་ཟད་
 པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པ་མེད་པའི་སྟོན་ལམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
 དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བར་ཐལ། མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉོན་མོངས་དང་ལྟན་
 ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དུ་སོང་བའི་སྟོན་ལམ་ལྟན་
 ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་
 གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་
 མར་གྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་རྟོགས་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྤྱིམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ།
 དེ་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འཕྱོར་པ་མ་ལུས་པ་ད་དུང་མ་ཐོབ་པས་བཙོན་

དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། འཁོར་བ་འགགས་ཀྱང་ཞེས་པ་རྐང་པ་གཉིས་
 ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འཁོར་བ་སྤངས་ཀྱང་སྲིད་པར་
 ཆོག་སྡོགས་པར་བྱེད་པ་མི་འགལ་ཏེ། དབང་བཅུ་ཐོབ་ཅིང་ཡིད་ཀྱིར་བཞིན་
 གྱི་ལུས་ཀྱི་སྒྲོན་སྡོགས་ཆོག་སྡོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པ་
 བཤད་ཟིན་ཏོ།

༥ དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ནི། དགུ་པ་ཞེས་པ་རྐང་པ་གཉིས་ཏེ། ས་
 དགུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། ས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་
 ལས་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། སྤྲོ་བས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་། སོ་
 སོར་ཡང་དག་རིག་པ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
 སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

༦ བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་ལ་གཉིས། ཉོགས་པའི་བྱང་པར་དང་། འཕྲིན་ལས་
 ཀྱི་བྱང་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། བཅུ་པའི་ཞེས་པ་རྐང་པ་གཉིས་ཏེ། ས་བཅུ་པ་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། ས་དགུ་པ་མན་ཆད་ལས་ཆེས་
 ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་
 བསྐྱར་དམ་པ་ཐོབ་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཆོག་སྡོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། ཆར་སྤྱིན་ཞེས་པ་རྐང་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། འཕྲིན་ལས་
 ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་སྟེ། ཆར་སྤྱིན་ལས་ཆར་ལྷར་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་
 བའི་ལོ་ཐོག་འཁོལ་བའི་ཆེད་དུ་རྩིས་བཞི་བའི་སྒྲོན་སྡོགས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་

གྱི་ཆར་འབེབས་པའི་ཕྱིར། སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུ་བ་བཤད་ཟིན་གྲོ།

༥ གཉིས་པ་ས་དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ་
 ས་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་དང་། གསུམ་
 བ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དག་པ་ས་
 གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཆོ། ཞེས་བ་ནས། དེ་
 དག་སྟོང་ནི་ཡང་དག་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། ས་དང་པོ་ལ་གནས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་ཐོབ་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཏུས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་མཐོང་བ་ནས་ལུས་
 བརྒྱའི་ལུས་རེ་རེ་ལ་འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་ལྷན་པར་ཀུན་
 ཏུ་སྟོན་པའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་ཐོབ་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཏུས་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་ཞལ་མཐོང་བ་ནས་རང་གི་
 ལུས་སྟོང་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་སྟོང་དང་ལྷན་པར་
 ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ས་ལྔ་
 པོ། ཞེས་བ་ནས། མཐའ་དག་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་ཏེ།
 རིམ་བཤམ་ཞེན་དུ་ཡོན་ཏན་འབྱམས་སྤྲུག་དང་། བྱེ་བ་སྤྲུག་བརྒྱ་དང་། བྱེ་བ་སྤྲུག་
 སྟོང་དང་། བྱེ་བ་སྤྲུག་འབྱམས་དང་། བྱེ་བ་སྤྲུག་ཁྲིག་འབྱམས་སྤྲུག་སྟོང་འགྱུར་དུ་
 ཐོབ་པར་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་ས་བརྒྱད་པར་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། མི་གཡོའི་

སར་གནས་ཞེས་པ་རྐང་པ་བཞི་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་
 བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་གྱི་ཡོན་ཏན་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་
 ཐོབ་སྟེ། དེས་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབུམ་གྱི་རྩལ་ཕྱ་རབ་གྱི་
 བྱངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ས་དགུ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི།
 ལེགས་པའི་ཞེས་པ་རྐང་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ས་བརྒྱད་པ་བས་ཀྱང་ཆེས་
 ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། དེས་སྟོང་གསུམ་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ཁམས་བྱངས་མེད་
 འབུམ་སྤྲག་བརྒྱའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

ས་བརྒྱུ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས། བྱངས་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། མཐའི་ཁྱད་
 པར་རོ། །དང་པོ་ནི། རེ་ཞིག་ཅེས་པ་རྐང་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ས་བརྒྱུ་བའི་
 ཡོན་ཏན་རང་ལས་སྟོང་མན་རྣམས་གྱིས་བྱངས་ཡོངས་སུ་ཆད་བ་ངེས་མི་རུས་
 ཏེ། དེའི་ངག་གི་སྟོང་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱུ་བ་བ་དེས་ས་དགུ་བ་
 མན་ཆད་གྱི་ཡོན་ཏན་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་ཐོབ་སྟེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་ཞིང་བཛྲོད་དུ་
 མེད་པའི་ཡང་བཛྲོད་དུ་མེད་པ་རྣམས་ན་རྩལ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་གྱི་བྱངས་
 དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བ་སྤྱིའི་ཞེས་པ་རྐང་པ་བཞི་སྟེ། དེ་
 ཆོས་ཅན། ས་བརྒྱུ་བ་བ་དེས་དེ་མན་ཆད་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་
 ཐོབ་སྟེ། ཀུན་སྟོང་གི་རྣམ་རྟོག་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་བཞིན་དུ་བ་སྤྱིའི་ཁྱད་པར་དེ་
 རེར་སངས་རྒྱས་གྱི་སྤྱོད་བྱངས་མེད་པ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པས་བསྟོར་བ་དང་། འགྲོ་བ་ལྔའི་འཁོར་བ་རྣམས་

ཀྱང་མ་འདྲེས་པར་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྒྲོན་ཀླུ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་ས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་
 རྩལ་དང་། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ངོ་བོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་མངོན་པར་བྱང་
 ཆུབ་པའི་དུས་དང་བཞུགས་པའི་དུས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་། དངོས་
 དང་། ཚད་སྤྱོད་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གནས་གང་དུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་
 དང་། ཇི་ལྟར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་ཞེས་པ་
 ཀྱང་པ་བཞི་སྟེ། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཅན། གཞན་དང་
 མཚུངས་པ་མེད་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཁྱོད་ཀྱིས་འོག་མིན་གྱི་
 གནས་སུ་མངོན་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉམ་མཁའ་ངི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་ཉི་
 མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གཟུགས་མཐའ་དག་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། སངས་རྒྱུས་
 ཀྱི་སའི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པའི་གོགས་ངི་མ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ས་བཅུ་པ་
 བརྟེས་པའི་ཆོས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མངོན་དུ་བྱ་ཀླུ་པར་མཁྱེན་ནས་འོག་མིན་གྱི་
 གནས་དེར་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་རྟེན་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དུས་སྐྱད་ཅིག་ལ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་དེ། སྤྱོད་ཐ་དད་པའི་ནང་གི་ཉམ་མཁའ་
 ལ་དབྱེ་བ་མེད་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རོ་གཅིག་པའི་གནས་ལུགས་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དེ་འཁོར་བ་ཇི་སྟོན་པར་སྐར་ལྟར་བ་མེད་པའི་རྩལ་གྱིས་
 དུས་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚད་

བ་དང་། དེའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཆོ་ཞེས་པ་རྐང་བ་བཞི་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་དེ་མངོན་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྒོ་འཇུག་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་རྣམས་ལ་འཆར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྒོ་མ་ཞུགས་ན་དེ་ཤེས་པར་འགལ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཞེས་རྒྱུ་ལྟར་བཤད་ད། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་མཐུན་པ་པོ་མེད་པས་ངས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་དོ་ཞེས་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་ན་ལ་གཉིས། རང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་འཐད་པ་དང་། གཞན་ལ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཆོ་ཞེས་པ་རྐང་བ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པའི་སྒྲིན་མེད་པར་ཐལ། སྒོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོད་མས་སྒྲིན་པོའི་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་ཤར་ནས་སྒྲིན་པོ་རྟོགས་པ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེའི་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་ཤར་བའི་སྒྲིན་ནས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྣམ་རྟོག་མེད་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་ལྟར་བྱུང་བྱུང་བའི་དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡི་ཞེས་པ་རྐང་བ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་མི་འཐད་པའི་སྒྲིན་ཡང་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུགས་སྐྱེ་རྣམས་པ་གཉིས་ལ་བཞུགས་ནས་གདུལ་བྱ་དང་འཆོམ་པར་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་ཅིང་དེར་མ་ཟད་ཁྱོད་ཀྱི་མཐུས་ཅི

ཤིང་ནགས་ཚལ་སོགས་ལས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བུ་ནས་འཛིག་རྟེན་པས་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་རྟེན་གསུམ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་
ཏེ། དེ་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་འབད་ཚུལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་སྟོན་ཅིང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱབ་ནུས་ཏེ། རྩ་ཁམས་ཀྱིས་
འཁོར་ལོ་ད་ལྟར་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་བ་མངོན་གྱུར་མེད་བཞིན་དུ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་
འཁོར་ཞིང་སྟོད་ཐད་དཔའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ལྟར་ཚུལ་བ་མེད་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་
རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངང་ནས་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལས་དང་། གདུལ་བྱའི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་དབང་གིས་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་གི་དོན་མཛད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས། རང་དོན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱའི་ཞེས་པ་རྟག་པ་བཞི་
སྟེ། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་གཉིས་སྒྲིང་གི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་པ་བརྒྱུག་པའི་སྒོ་ནས་དེ་
བཞིན་ཉིད་ལ་འཁོར་བ་ཇི་སྟོན་པར་སྐྱར་མི་ལྟར་བའི་ཆུལ་གྱིས་མཉམ་པར་
བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་སྟོད་རྩོགས་པའི་སྐྱེས་བྱེད་མངོན་
སུམ་དུ་མཛད་པར་བཞག་ཏུ་རུང་སྟེ། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་གཉིས་སྒྲིང་གི་
འདུག་པ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ལ་བཞི། ཡོངས་སྐྱེ་དང་དེའི་རྒྱ་མཐུན་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཤད་པ་དང་།
བཞེད་པ་ལ་མངའ་བསྐྱར་བ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་སུན་སུམ་

ཚོགས་པ་བཤད་པ་དང་། སྐུ་པའི་སྐུ་བྱུང་བར་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། ལོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཐུན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞི་སྐྱེ་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། ལོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་
 སྐུ་ཚོས་ཅན། སྐྱོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ཞིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བ་
 ཡིན་ཡང་དབག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་
 མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཏེ། མཐར་ཐིན་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་སྤང་ཞིང་། འཁོར་བ་ཇི་སྟོན་པར་འཛིག་རྟེན་
 པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་མཐོངས་ལེགས་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རྟག་པར་བཞུགས་པའི་
 སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི། རང་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
 ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མཐའ་དག་སྐྱ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་དུ་སྟོན་རུས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོད་པ་ཀུན་སྟོན་རུས་པ་དང་། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་
 པའི་གནས་སྐབས་དང་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་སྟོད་པ་ཀུན་བ་སྐྱའི་ཁྱད་བྱུར་སྟོན་
 རུས་པ་དང་། ཉན་རང་ལ་སོགས་པའི་སྟོད་པ་ཀུན་སྟོན་རུས་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 ཐུབ་དབང་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚོས་
 ཅན། མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་མངའ་བ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་
 ནས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མཐའ་དག་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་སྐྱ་གཅིག་ལ་
 དུས་གཅིག་དུ་གསལ་བར་སྟོན་རུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྟིན་པའི་ཕར་ཐིན་ལ་
 སྟོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྟོན་རུས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་ཤོ་ལོ་ག

གཉིས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྟོན་སྒྲིན་པའི་པར་སྒྲིན་ལ་སྟོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་
 ཚུལ་མ་ལུས་པ་ཡང་སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་རུས་ཏེ། སྟོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཇི་འབྲར་
 ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཅི་འདྲ་བ་འཁོར་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་པ་སོགས་ལ་སྒྲིན་པ་ཅི་
 ཅམ་ལུལ་བ་སོགས་སྐྱ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་རུས་པའི་ཕྱིར། པར་སྒྲིན་
 ལྷག་མ་གཞན་གྱི་བྱང་ཚུལ་སྟོན་རུས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཞེས་པ་རྐང་བ་བྱེད་དང་
 གསུམ་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲིན་པའི་བྱང་མཐའ་སྟོན་རུས་པ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། སྟོན་གྱི་པར་སྒྲིན་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་སྟོད་པའི་བྱང་ཚུལ་མཐའ་དག་ཀྱང་སྐྱ་
 གཅིག་ལ་སྟོན་རུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཉིད་སྟོད་པ་ཀྱན། ཞེས་པ་ནས།
 གསལ་བར་སྟོན་ཞེས་པའི་པར་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོད་པ་སྟོན་པ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སྟོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་དང་པོ་ཐུགས་
 བསྐྱེད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་པར་གྱི་སྟོད་པ་ཀྱན་ཀྱང་བ་སྐྱའི་ཁྱད་བྱ་གཅིག་ལ་
 གསལ་བར་སྟོན་རུས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཞེས་པ་རྐང་བ་བཞི་སྟེ།
 དེ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གཞན་གྱི་ངོ་མཚར་པའི་སྟོད་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་རུས་
 ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་སྟོད་པ་ངོ་
 མཚར་བ་རྣམས་ཀྱང་བ་སྐྱའི་ཁྱད་བྱར་དུས་གཅིག་ལ་སྟོན་རུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བཞེད་པ་ལ་མངའ་སྐྱུར་བ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་གཉིས།
 དངོས་དང་། དུས་སྐད་ཅིག་ལ་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་མཐའ་ཡས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དག་པ་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། བཞེད་པ་ལ་མངའ་
བསྐྱུར་བ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་སྟེ། རྩལ་གཅིག་གི་ཡུལ་ལ་ནམ་མཁའི་
མཐུས་གཏུགས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་ཆང་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་ཀུན་ལ་རྩལ་གཅིག་གིས་བྱུང་བར་བསྟན་ཀྱང་རྩལ་རགས་བ་དང་།
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆུང་དུར་མི་འགྱུར་བའི་སྟོང་བ་ཀུན་བཞེད་པ་ཅམ་གྱིས་སྟོན་
ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་རྟོག་ཅེས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན།
སྐད་ཅིག་ལ་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་ཀྱང་མཐའ་ཡས་ཏེ། འཁོར་བའི་བར་དུ་
སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་རྩལ་གྱི་གངས་
ཀྱིས་ཀྱང་གཞལ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་གྱི་གཙོ་བོ་
སྟོབས་བརྒྱ་དང་། བལ་བས་ཡོན་ཏན་བཟློག་པ་ལས་འདས་བར་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་བར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
གནས་དང་། ཞེས་པ་ནས། འདི་དག་གོ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་
སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྟོབས་རྣམ་པ་བརྒྱ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་
གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་ནས་ཟག་པ་ཟད་པ་མཐུན་པའི་
བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་དང་པོ་གནས་དང་
གནས་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་ནི། རྒྱ་གང་ཞིག་ལས་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་
སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོབས་ཆོས་ཅན། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་

བ་མཁུན་པའི་སྟོབས་མངའ་སྟེ། ལས་མི་དགོ་བ་ལས་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་
 བ་འབྲིན་བ་གནས་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྲིན་བ་གནས་མ་ཡིན་བ་སོགས་ལ་
 མཁུན་བ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འདུག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐྱིན་བ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། གཉིས་བ་ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི། འདོད་དང་ཞེས་བ་
 ཀྱང་བ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་མཁུན་པའི་སྟོབས་མངའ་སྟེ།
 ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁུན་བ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འདུག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 མཐར་ཐྱིན་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་བ་མོས་བ་སྣ་ཆོགས་མཁུན་པའི་སྟོབས་
 ནི། འདོད་ཆགས་ཞེས་བ་ཀྱང་བ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། མོས་བ་སྣ་ཆོགས་
 མཁུན་པའི་སྟོབས་མངའ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཆགས་སོགས་དང་དད་སོགས་འཁོར་
 འདས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མོས་བ་སྣ་ཆོགས་བ་ལ་མཁུན་བ་ཆགས་
 ཐོགས་མེད་པར་འདུག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐྱིན་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། མཁུན་བ་ཞེས་
 བ་མན་ཆད་ཏུགས་བྱི་མ་ཀུན་ལ་ཡང་སྤྱར་རོ། །བཞི་བ་ཁམས་སྣ་ཆོགས་མཁུན་
 པའི་སྟོབས་ནི། སངས་རྒྱུ་ཞེས་བ་ཀྱང་བ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁམས་སྣ་
 ཆོགས་མཁུན་པའི་སྟོབས་མངའ་སྟེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་མཐར་དག་གི་
 རབ་དབྱེ་ལ་མཁུན་བ་ཞེས་སོགས་སྤྱར་རོ། །ལྷ་བ་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་
 མ་ཡིན་བ་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི། ཀུན་ཏུ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་བ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་
 ཅན། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་བ་མཁུན་པའི་སྟོབས་མངའ་སྟེ།
 དབང་པོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུ་ལ་མཁུན་བ་

སྤྱི་མ་ལུས་པར་ཟད་པ་སོགས་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་སོགས་མེད་པར་འཕྲུག་པའི་
ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་པལ་བས་ཡོན་ཏན་བཟོད་པ་ལས་འདས་པ་ལ་གསུམ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
བཟོད་མི་རུས་པའི་དཔེ་དང་། འོན་ཀྱང་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་
ཡོན་ཏན་རྩལ་ཟད་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ནམ་མཁའ་ཞེས་པ་རྐང་པ་བཞི་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིད་པ་ཇི་སྤྱིད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཟོད་མི་རུས་པ་དེ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟད་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ཏེ། །ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་
གཤོག་པའི་རྒྱང་གི་འུགས་ལ་ནམ་མཁའ་མཐའ་དག་ཟད་པའི་རུས་པ་མེད་པ་
ལྟར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་རུས་པ་ཟད་པའི་དབང་གིས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོགས་པར་བཟོད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་
ཞེས་པ་རྐང་པ་བཞི། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་བཞིན་དུ་སྟོབ་དཔོན་སྐྱབ་བ་བྲགས་པས་
ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བཟོད་མི་རུས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གྱི་སྤྱོགས་
ཅམ་ཞིག་འཆད་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་བཤད་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཟབ་མོ་ཞེས་པ་རྐང་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྩལ་གཉིས་

ལྷ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་དེ་དག་བསྟན་བཅོས་འདིར་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་
 ལྷུ་ལ་བའི་སྤྱུ་བྱུང་པར་དུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྟོན་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་
 དང་། མཐར་ཐུག་པའི་ཐོག་པ་གཅིག་ཏུ་སྤྱུ་བ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་ཐོག་པ་
 གསུམ་དུ་བཤད་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱར་ཡང་ཞེས་
 པ་རྐང་པ་བཞི་སྟེ། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཅན། ལྷུ་ལ་བའི་
 སྤྱུ་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་མངའ་བ་ཡིན་དེ། བན་ལན་དང་གྲགས་པ་སོགས་ལ་མི་
 བལྟ་བར་ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ནས་གདུལ་བྱ་བྱུང་ན་
 ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ལ་དགྲི་བར་མཛད་པའི་སྤྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 རྟེན། གང་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྐང་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་པའི་ཐོག་པ་
 གཅིག་ཁོན་ངེས་དེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་རོ་གཅིག་པས་དངོས་པོ་བྱས་
 པའི་དབྱེ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་
 མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་མེད་ཅིང་བྱི་མ་མཐའ་དག་ཐད་པར་བྱེད་པ་ཡང་སྟོང་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
 གང་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཤོ་ལོ་ག་གཉིས་དེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཐོག་མ་ཉིད་དུ་གདུལ་བྱ་
 མཐའ་དག་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པར་མི་མཛད་པའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་འཇུག་
 པའི་མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་ཞིང་འགལ་རྒྱུན་དང་བཅས་པའི་གདུལ་བྱ་མང་པོ་
 གཟིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྷན་ཡང་མཐར་ཐོག་པ་ཅན་གསུམ་ག་ཐོག་

བ་ཆེན་པོ་དང་གནས་སྐབས་རང་རང་གི་རིགས་དང་འཆམ་པའི་ཐེག་པ་ལ་འགོད་
 པར་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ལམ་གྱིས་
 དུབ་པའི་སྐྱེ་བོའི་ཆོག་ལ་བར་དུ་གོང་ཁྱེད་སྐྱུ་ལ་བ་བཞིན་དུ་ཉན་རང་དུ་རིགས་
 རེས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་ཚུ་རོལ་དུ་རང་རང་གི་རིགས་དང་
 འཆམ་པའི་མུང་འདས་ལ་འགོད་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཡོད་ཅིང་།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཁྱེད་རང་གི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་དམ་བཅས་བ་དེ་ཉིད་
 མཐར་ཐིན་པར་ཡང་མཛད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་
 འགད་པ་ལ་གཉིས། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་དང་། བཞུགས་པའི་དུས་
 སོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་བར་ཞེས་པ་ཀླང་བ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྤར་ཆོས་ཀྱི་
 སྐྱབ་རྒྱེས་པའི་ཐོག་མའི་དུས་མཐའ་ཡས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་མཐའ་ཡས་
 པའི་དུལ་སྤར་བ་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་བསྐྱལ་བ་དེ་སྟེད་ཀྱི་སྟོན་རོལ་ནས་
 ཆོས་སྐྱབ་རྒྱེས་པའི་ཕྱིར། གསང་བ་འདི་ཡོངས་སྐྱུ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། སྐྱུ་སྐྱུ་
 ཟུང་ན་ལས་འདས་ནས་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་དུ་འདོད་པའི་ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་ལ་སོགས་
 པ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་རེ་ཞིག་བསྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རེ་ཞིག་དེ་ལྟར་བསྟེན་
 བ་ཡོན་ཏན་མི་འདེན་ཞིང་སྟོན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འཁོར་བ་རྗེས་སྤྱིད་ཀྱི་བར་དུ་བཞུགས་པ་དང་། དེ་
 ལྟར་བཞུགས་པའི་རྒྱ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཞི་

བ་སྤྱུང་གས་གཅིག་པར་བཞུགས་པ་འགོག་པས་རྒྱན་ཆད་པ་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་
 རྟོ་ རྒྱལ་བ་ཞེས་པ་རྐང་བ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་མུ་
 ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པ་དང་། ཉམ་མཁའི་ཁམས་མེད་པར་
 བྱུང་བ་དེ་སྲིད་དུ་བཞུགས་པར་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེར་སྤྱན་གྱི་ཡུམ་
 གྱིས་སྤྱིང་ཇེའི་མ་མ་ལ་གཏད་པའི་དབང་གིས་དུས་དེ་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་བཞུགས་
 པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཏི་ཐུག་སྒྲོན་ཅེས་པ་རྐང་བ་བཞི་སྟེ། དེ་
 ཆོས་ཅན། ཞི་བ་སྤྱུང་གས་གཅིག་པར་བྱ་ངན་ལས་མ་འདའ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། བྱོད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་དེ་དུག་ཟོས་ནས་ཉན་པའི་བྱ་
 གཅིག་པ་ལ་མས་བརྩེ་བས་ཀྱང་བསྐྱུན་དུ་མེད་པའི་བརྩེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྐང་བ་བཞི་སྟེ། ཆོས་ཅན་དང་བསྐྱུབ་བྱའི་
 ཆོས་སྤྱི་མ་ལ་རྟགས་ནི་སྤྱུག་བསྤུལ་གསུམ་གྱིས་གདུངས་བར་འགྱུར་བའི་
 སེམས་ཅན་ཐུགས་ཇེའི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་དེ་ཉིད་གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པའོ།

གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཐིན་པའི་བྱ་བ་ལ་གཉིས། ཇི་ལྟར་བརྩམས་
 པའི་ཚུལ་དང་། གང་གིས་བསྐྱུར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ཟླ། གང་ལ་བརྟེན་
 ཉན་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། ལྷ་སྐྱུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བྱེད་གཞན་ལས་སུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་བར་ཅན་དུ་བསྐྱུན་པ་དང་། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་
 བཤད་པ་དང་། ལུགས་འདི་རྟོགས་ནས་ལུགས་གཞན་དོར་བར་བྱ་བ་དང་།

བརྩམས་པའི་དགོང་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུགས་འདི་ཞེས་པ་
 ཀྱང་པ་བཞི་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་བྲགས་པ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་བཅོས་འདི་
 རང་བཟོའི་ཉེས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་ལོགས་ཀྱི་སྟོན་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་
 ཡིན་ཏེ། དེས་པའི་དོན་གྱི་ལུང་དང་ཀླུ་སྐྱེད་ཀྱི་མན་ངག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་སྟོབ་
 དཔོན་དཔེ་བསྐྱེད་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ནས་བརྩམས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདི་ལས་ཞེས་པ་རྒྱ་བ་བཞི་སྟེ། བེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། ཐར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྩམས་ཀྱིས་ལུགས་འདི་ལ་འཕྲུག་པར་རིགས་ཏེ།
 དབུ་མའི་བསྐྱེད་བཅོས་གཞན་དུ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཟོད་པ་
 མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། འདིར་འབད་པའི་སྟོང་བ་རྟོག་འབྱུང་གི་དོན་དུ་ལུང་དང་
 རིགས་པའི་སྟོན་སྐྱེད་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་འདི་ཡང་ཀླུ་སྐྱེད་ཀྱི་དགོངས་
 འབྲེལ་རང་རྒྱུད་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་མན་ཆད་ལ་མེད་པས་འདི་ཉིད་ཁོན་མཆོག་ཏུ་
 གྱུར་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཀླུ་སྐྱེད་ཅེས་པ་རྒྱ་བ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན།
 འདི་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་དེ། ལུགས་གཞན་ལ་ཞེན་པ་
 རྩམས་ཀྱིས་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་པའི་ཀླུ་སྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་གྱིས་མཆོ་ལས་སྐྱེས་པའི་
 དབུ་མ་རྩ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་མེ་རྟོག་ཀུ་མུ་དཀྱུ་འབྱུས་པ་རྒྱ་བ་བྲགས་
 པའི་སྟོན་གྱི་བསེལ་ཟེར་གྱིས་བྱེད་ནས། དཔེ་ནང་གི་བདེན་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པའི་ཁྱུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པས་གདུལ་བྱའི་ཐར་བའི་རེ་བསྟོང་བའི་
 ཆེད་དུ་བརྩམས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཅེས་པ་རྟེན་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། བྱ་བ་མཐའ་སྤྱོད་
 བ་རྣམས་ཀྱི་རྟོག་གསལ་སྤྱོད་པའི་དོན་དེ་དག་མཐོང་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་སྟོན་
 པའི་ལུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལྟར་སྤྱོད་ཀྱི་བཞེད་གཞུང་ལས་གཞན་ལས་
 དགའ་བའི་སྒོ་འདོར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བཤད་ཟིན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཟབ་མོ་
 འདི་ནི་སྟོན་སྟོང་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བག་ཆགས་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་
 པ་ཡིན་གྱི། མང་དུ་མཁྱེན་པ་དང་ལྟན་ཡང་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 བྱ་བ་པ་ལ་ཞེན་པའི་བྱ་བ་མཐའ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རེ་ཞིག་མི་རྟོགས་པས་དེ་དག་
 ལ་ཞེན་པ་དོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། སྒོ་བ་དཔོན་ཞེས་པ་རྟེན་པ་བཞི་སྟེ།
 སྤྱོད་ཀྱི་ལུགས་བཟང་བདེན་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བསྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 དགོ་རྩ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྟོགས་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
 སར་བགོད་པའི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གང་གིས་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་
 རི། རྒྱ་གར་གྱི་ཞེས་སོགས་སོ།།

ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་རྒྱལ་ཅོམ་མེད་པ་དང་། འབྲེད་རྣམ་གཞག་
 ལེགས་པར་འཐད་པ་ཡི། བདེན་གཉིས་ཆོད་མའི་ལམ་ལས་ལེགས་འོངས་
 པའི། བྱིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའི་རྒྱ་བའི་གཞུང་བཟང་འདི། མར་པར་བགོད་པའི་
 ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། གངས་དང་གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་ངེས་པ་དང་། སོ་སོའི་དོན་དང་
 སྤྱི་ཕྱི་འབྲེལ་བ་སོགས། ཁངས་པའི་ཐབས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་ལེགས་པར་བཤད། །

རྟོག་ལྡན་དང་པོར་འཕྱག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ། །ཁུལ་ལུགས་འདི་ལ་མོས་བཞེས་
བཞག་ཅིང་། །མཁུན་ལྡན་མང་དུ་ཐོས་པའི་བཤེས་གཉིན་འགས། །བསྐྱེད་པོར་
གོ་སྒྲིལ་འགག་གིས་སྦྱར་རྟེ་བཤད། །དབུ་མའི་དགོངས་པ་ཤིན་ཏུ་གཏིང་དཔག་
དགའ། །བདག་གི་སྒྲོ་བོས་ཉམས་ཆུང་སྦྱངས་བ་དམན། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་དྲི་
མའི་དབང་གྱུར་ན། །དམ་བ་མཁུན་ལྡན་ཉམས་གྱིས་བཟོད་པར་མཛོད། །འདིར་
འབད་དགོ་བ་གང་ཞིག་བསགས་བ་དེས། །བདག་གྱུང་དེང་ནས་སྦྱེ་བ་ཐམས་
ཅད་དུ། །བདེན་བ་གཉིས་གྱི་ལམ་ལས་མི་ཉམས་ཤིང་། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱུང་དེ་
དང་མཚུངས་པར་ཤོག། ॥

དབུ་མ་ལ་འཕྱག་པའི་བསྐྱེད་པོའི་དོན་འདི་ནི་མཁུན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་
གཞན་དང་མཚུངས་བ་མེད་པས་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་ལ་བདེན་བ་གཉིས་གྱི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལམ་དུ་བགྲོད་པའི་དམིགས་བྱར་གྱུར་ཅིང་།
ཁྱད་པར་དུ་ཕྱིན་པ་ཉིན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉམས་སྦྱང་དུས་ཉིད་
ནས་མིག་འཕྲུལ་ལྟ་བུར་ཐུགས་སྦྱང་བའི་སྒྲོ་བ་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་སྦྱོར་མཆོག་
འདི་འདྲའ་བའི་ཞལ་སྒྲུ་ནས་དང་། སྦྱོང་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྦྱེ་བཞིའི་དགོངས་
པའི་དོན་མཐའ་དག་རྟོག་གི་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་
འགྱུར་བ་ལ་མ་རྟོགས་བ་དང་ལོག་པར་རྟོག་བ་དང་ཐེ་ཆོས་གྱི་དྲི་མ་སྦྱངས་ནས་
ཆོད་མའི་ལམ་ལས་ལོགས་བར་དྲངས་པའི་སྒྲོ་ནས་ལམ་གྱི་ཆ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་
པ་ལ་རང་ཉིད་སྦྱབ་བ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཤིང་། དེ་ཉིད་བཙུན་པའི་སྒྲོ་ནས་

ངག་ཚིག་གི་མ་མེད་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་འདོམས་པའི་སློན་སྤྲུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཐེ་ལྷ་བ་བཞིན་
 དུ་འཛིན་པར་སློན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སེམས་དབང་ཆེན་པོ། །སྤྲུལ་ཐེ་
 བཅུན་སློབ་ཟུང་གྲགས་པའི་དབལ་གྱི་ཞལ་སྤྲུལ་གྱི་བཀའ་བྲིན་ལས། བདེན་པ་
 གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་སློབ་གྲོས་ཀྱི་སྤྲུང་བ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པ་རིགས་པ་སྤྲུལ་
 བའི་དགོ་སློང་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས། བཤད་སྤྱོད་བསྟན་པའི་འབྱུང་གནས་
 རྫོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་འབྱོག་རིམ་ཆེ་དགོ་སྤྲུལ་རྣམ་པར་
 རྒྱལ་བའི་གྲིང་དུ་སྤྲུང་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་བཀའ་བཞི་པ་ཀུན་དགའ་ལེགས་པའི་
 དབལ་ལོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྫོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་
 པར་བྱེད་རྣམས་པར་གྱུར་ཅིག །

དེ་ལྷ་པ་ཤེལ་ཆབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་
 པའི་སྤྱོད་རྒྱུ་སྤྲུལ་མེད་དབུས་གཙང་དུ་པར་ལ་མ་འཁོད་པ་འདི་ཉིད་སློབ་གསལ་བ་རྣམས་ལ་འགྲིན་
 བར་ཆེ་བར་མཐོང་སྟེ། བྱེད་གོ་དཔོན་སློབ་སློབ་གྲོས་རྒྱུ་མཆོད་ཕྱག་དཔེ་ལ་གཞིར་མཛད་པའི་སྤྱོད་
 བཀའ་མིས་འབྲིལ་གྱི་པར་མ་དང་། མཁས་གྲུབ་མི་ཉག་པའི་ཕྱག་དཔེར་གཞིར་མཛད་པའི་སྤྱོད་འབྲུམ་
 བུམས་པ་གྲིང་གི་པར་མ་གཉིས་གོ་བསྟར་གྱིས་ཞུས་དག་པར་བགྱིས་པའི་མ་གྱི་ལས་ལྷགས་རྟ་ལོར་
 ཤེལ་ཆབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་འབྲུམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་པར་གསར་བསྟན་སྤྲུལ་པའི་ཉིད་
 ཀྱང་པར་དུ་བསྟན་པས་པའོ། །

༡༡། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་ལྟ་བུའི་བྲིད་ཡིག་ རིན་པོ་ཆེའི་འབྲུང་བ་བཞུགས་སོ།།

ཡ་རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་རིན་ཆེན། ༡༣༦༥-༡༣༣༩

༡༡། སྟོང་བ་རྟེན་འབྲུང་དོན་དུ་ཐུགས་ཚུད་ནས། ཐུགས་རྗེས་
 གཞན་ལ་འདོམས་མཛད་སྤྱོད་མ་ཡི། ཞབས་བད་བརྟུང་ནས་དེ་ཉིད་ཟབ་མཐོའི་
 དོན། མདོར་བསྟུས་ཅམ་ཞིག་ཚུལ་བཞིན་བཤད་བར་བྱ། །

དེ་ལ་འདིར་བདེན་བ་གཉིས་མགོན་པོ་སྐྱེས་ཀྱིས་རི་ལྷར་བཀྲལ་བ་དེ་
 ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ། གཞིའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་དབབ་བ་དང་། ལམ་
 བགྲོད་པའི་རིམ་བ་དང་། འབྲས་བུ་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་དང་། དབྱེ་བ་དང་། གཅིག་
 དང་ཐ་དད་བརྟགས་བ་དང་། གངས་ངེས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི།
 སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །དོན་དམ་
 བདེན་པ་གཏན་ལ་དབབ་བ་ལ། གཞི་གང་གི་སྟོང་དུ་བཀག་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་དུ་འཛིག་པའི་དགའ་བྱའི་ཆོས་བདག་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བཀག་པ་དོན་
 དམ་བདེན་པར་སྐྱབ་བ་དང་། དེ་ནས་སྐྱེས་ལྟ་བུར་འཆར་ཚུལ་གྱི་དཔེ་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛིག་རྟེན་རྣམས་བཏགས་
 ཏེ། ཞེས་གསུངས་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། འཛིག་རྟེན་མ་རིག་རྟེན་

ཅན་དུ། གང་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུངས། ཉེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་
འདི། རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅིས་མི་འཐད། ཅེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། རྟོག་
པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ། སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་མིན་ན། ཡང་དག་
དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས། སྟོང་དང་ལྷན་པ་སུ་ཞིག་འཛིན། ཅེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་
པར། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོན་པ་ཡོད་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་
དེ་དག་ནི་ཐག་པ་བསྟོགས་པའི་རྒྱུ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་
ངེས་སོ། ཞེས་གསུངས་པས། འཇིག་རྟེན་བཏགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཡོད་པར་
གསུངས་པའི་རྟོག་རྟོགས་ནི་བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་
དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དང་། རང་གི་ངོ་
བོས་དང་། རང་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཞེས་བསྟན་དོ། ཉེ་ཡང་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་
དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པ་སྟེ། རྟོག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་རྒྱུ་
དུ་བདེན་ཚད་བཟུང་བའོ།

དེ་ལ་ལྷས་སྤྱོད་ཞེས་པ་དང་། དེའི་མིག་དང་རྣ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་
མཐོང་ལ། ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཅམ་གྱིས་མཚོན་པར་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་
ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་དུ་བཅལ་བ་ན། ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་ཐ་སྙད་དེ་མ་ཡིན་
ཞིང་། འཇུག་གཞིའི་ངོས་ནས་སྟོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་རྟེན་
ན། བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡོད་
ན་གང་གས་པའི་གཞི་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་རྟེན་དགོས་

བ་ལ་མ་རྟེན་བས་རང་བཞིན་མེད་དོ། །དེས་ན་མིང་ཙམ་དང་བཟ་ཙམ་དང་
 བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཤད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་བསྟོགས་པའི་རྒྱན་པོ་ལ་སྦྱུལ་
 ལོ་སྦྱུལ་དུ་བཏགས་པའི་ཆེ་ཐག་པ་དེའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་བ་དང་། ཆོགས་པ་དང་།
 རྒྱན་དང་རྒྱན་ཅན་གང་ཡང་སྦྱུལ་གྱི་མཚན་གཞིར་མི་རུང་ཞིང་། སྐབས་དེར་དེ་
 ལས་གཞན་ཡང་སྦྱུལ་གྱི་མཚན་གཞིར་མི་རུང་ཡང་། སྦྱུལ་དུ་བཏགས་པ་ལྟར་
 སྤང་པའི་ཆོགས་པ་དང་། ཡ་གྲུལ་དང་། རྒྱན་དང་། རྒྱན་ཅན་གང་ཡང་གང་
 ཟག་གི་མཚན་གཞིར་མི་རུང་ལ། དེ་ལས་རང་བཞིན་གཞན་ཡང་མི་རུང་བས།
 སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་ཤིང་གང་ཟག་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱས་སུ་ཡང་
 གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དེ་གཉིས་བཏགས་ཚུལ་མཚུངས་པ་ཡིན་གྱི་དཔེ་ལས་
 སྐབས་དེར་སྦྱུལ་གྱི་མཚན་གཞི་གང་ཡང་མེད་པ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། ལྟས་སྦྱིན་
 སོགས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་རུང་བས་སོ།།

འོ་ན་ལྟས་སྦྱིན་གྱི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ཡང་ཐ་སྙད་བཏགས་
 པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཆོམ་པ་ཡིན་བས། དེ་ལྟར་བཙལ་བའི་ཆེ་ལྟས་སྦྱིན་ཡང་དཔྱོད་
 བྱེད་དེའི་ངོར་མི་རྟེན་པས་སོ། །དེ་ཡང་ལྟས་སྦྱིན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མ་རྟེན་
 པ་ཡིན་གྱི་ལྟས་སྦྱིན་མ་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མས་རྟེན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟས་སྦྱིན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདུག་པའི་གཞི་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་བཙལ་
 བའི་ཆེ་མི་རྟེན་ན་དེ་ཡེ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཅ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་འདི་
 དག་ཀྱང་སྟོང་ན། འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། ཅེས་རྩོད་པ་དེ་ཉིད་འོང་

བ་ཡིན་པས། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོར་ཡོད་པར་
སྤྱོད་དེ་ལྟར་ན། ཇི་ལྟར་ཉིད་དངོས་པོ་དེའི་ཡོད་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་
ཡིན་ལ། རང་གི་ངོ་བོས་མེད་ན་རི་བོར་གི་རྩ་དང་འབྲུ་བར་འགྱུར་བས། དེའི་
མཛོད་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འགྲིག་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས།
རང་གི་ངོ་བོས་མེད་ན་གཏན་མེད་དང་། ཡོད་ན་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འདོད་
པ་ལ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་རྣམས་མེད་དེ་ཀུན་རྫོབ་རང་
ལུགས་ལ་ཁས་སྐྱངས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཁས་སྐྱངས་ས་མེད། དེ་ཁས་སྐྱངས་
ན་ཅིག་ཤོས་ཁས་སྐྱངས་ས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱོད་ཀྱིས། ཆོས་རྣམས་སྦྱང་བ་འདི་ཤེས་ནས། །
ལས་དང་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་གང་། །ངོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་མཚར། །མཛད་
བྱང་བས་ཀྱང་འདི་མཛད་བྱང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་
ངོ་བོས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅོམ་ཡང་མེད་པ་དང་། བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་
འཐད་པ་གཉིས་ཆོགས་རང་ལུགས་ལ་འཐད་པ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་
བོས་གྲུབ་པ་མ་ཁེགས་ན། བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་བྱས་མེད་པར་མི་
འགྱུར་བས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྦྱོན་མེད་བཞག་ས་མི་འོང་ལ། རང་གི་ངོ་
བོས་གྲུབ་པ་ཁེགས་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་བྱ་བྱེད་བཞག་ས་མ་བྱུང་ན་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་ཆད་ལྟར་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་རྒྱ་འབྲས་
རང་ལུགས་ལ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཁོན་ལ་

བཞག་དགོས་པར་མཐོང་བའི་གཉིས་ཚོགས་ལ་མཁམས་པ་བྱུང་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་ལ་མཁམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱངས་སུ་འགོ་བཡིན་ནོ། །ལྟར་སྟོང་ཉིད་
 བདུན་ཅུ་པའི་ལུང་བྱངས་པ་ལྟར། འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལེན་གྱི་ལུང་པོ་ལྟ་ནི་གང་ཟག་
 དང་ལུང་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་ལ།
 དེས་ལུང་པོ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པར་བཏགས་ཤིང་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་ལས་
 བསགས་ནས་བསྐྱེད་ལ། དེས་བཏགས་པ་ལྟར་བྱུབ་པ་བཀག་པ་ན། ལུང་པོ་
 མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པ་ཙམ་རྟོག་བཏགས་སུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
 གྱིས་ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་ལྟར་བྱུབ་པ་བཀག་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ། དེ་ལ་
 དམིགས་ཏེ་སྒོ་མས་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་མཐའ་དག་
 ཟད་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ་པ་དེ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་དེ་
 ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་བཟུང་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་
 གཞི་ལུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པར་བཟུང་ངོ་། །གང་ཟག་དང་
 ལུང་པོ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་བཀག་ཙམ་དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཡོད་ན་བདེན་བྱུབ་ཏུ་ཇི་
 ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ལྟོག་སྟོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་
 ཡིན་པས། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ནི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་
 ཙམ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་འདུག་པའི་གཞི་ཇི་ལྟར་ཡོད་བཙལ་ན་མི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ཐ་སྟད་འཇུག་པའི་གཞི་ཇི་ལྟར་ཡོད་པཅལ་བའི་ཆོ་
དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ངོར་རྟེན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་རྒྱ་དང་མི་ལས་དང་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རང་གི་ངོ་
བོས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བས་སྒྲུང་སྟོང་གཉིས་ཆོགས་
ཀྱི་སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱ་ཞེས་བྱའོ། །དཔེར་ན་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་
བརྟན་པར་བའི་ཆོ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་ཆ་འདི་བྱད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་ལ་ཆ་གཞན་བྱད་
བཞིན་དུ་མི་སྒྲུང་བའི་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་
ཅད་དུ་བྱད་བཞིན་གྱི་ཆ་དེ་དང་དེར་སྒྲུང་ལ། སྟོད་ལུགས་ལ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་
ཆ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྟོན་པོ་ལྷ་བྱ་དེ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་རང་གི་ངོ་
བོས་གྲུབ་པར་མི་སྒྲུང་བའི་ཆ་ཅུང་ཟད་ཅམ་མེད་ཀྱང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་
ཆ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཅམ་མེད་པས་སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་
པར་བྱའོ། །མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་
པར་གན་པོ་བདུ་བྱད་གི་ཐ་སྟད་པའི་ཆོད་མས་ཀྱང་གྲུབ་ལ། དེ་ནི་རྒྱུན་པ་རགས་
པ་ཅམ་ཞིག་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱ་མོ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ནི།
བྱད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་རང་གི་ངོས་ནས་རྟོགས་སྐབ་ཏུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་
རྟོགས་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་བྱད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་ལ་བལྟས་པའི་ཆོ་
ཡང་རྟོགས་སྐབ་ཏུ་སྒྲུང་ལ། དེ་ཉིད་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཐ་སྟད་དུ་རྟོགས་སྐབ་ཏུ་གྲུབ་པོ་
སྟམ་ན། དེ་ནི་ཐ་སྟད་དུ་རང་མཚན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་འདིར་དེ་མི་

འདོད་དོ།

ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། གཟུགས་སྤྱོད་པའོ། །སྤྱོད་པ་ཉིད་གཟུགས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། གཟུགས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པས་སྤྱོད་པར་ཁོང་
དུ་ཆུད་པའི་ཆོ་དཔེ་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་རང་ནས་གཟུགས་ལ་སྤྱོད་ལུགས་ཇི་
ལྟར་ཡོད་བལྟས་པའི་ཆོ་གཟུགས་རང་གི་ངོས་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འཇུག་ཡལ་བ་
ལྟར་སོང་ནས། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་གཅིག་ལ་གཟུགས་
སུ་བཏགས་པར་ཟད་འདུག་སྟུང་བ་དང་། དེ་འདྲ་ཞིག་ཐ་སྟོན་པའི་སྟོ་ལ་སྟང་
བའོ་སྟུང་དུ་ཤེས་ཤིང་། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དེ་
འདྲ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་བཞག་དགོས་པར་ཆོད་མས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཞིག་
བྱུང་ན་དབུ་མ་ཐལ་འབྱུར་པའི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགོ་བར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་ཆོ་གཟུགས་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་སྟོ་
ཅིག་ཏད་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ད་དུང་སྤྱོད་པ་རྟོན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་ཁོད་དུ་ཆུད་པ་མ་
ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། འཇུག་པ་ལས། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྒྲིབ་དེ་ལ་སོགས་
པའི། ཁོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་བཏགས་པ། ཞེས་སོགས་དང་། སྤྱོད་
འཇུག་ལས། དོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། སྟོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་པས། དེའི་དོན་རྐྱང་པ་སྤྲུལ་བསྐྱབ་བྱུར་བྱས་
ནས། རྐྱང་པ་ཕྱི་མ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་

བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
 སྒོ་ཞེས་པ་ཡུལ་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྤང་བའི་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་སྒོ་ལ་བྱ་ལ། དོན་
 རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོང་བ་དོན་དམ་བདེན་པར་མཚོན་པ་ལ། ཤེས་བྱ་གང་ཟག་
 གི་རང་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དེ་ལ་རང་ཉིད་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་
 རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། རྟགས་ལ་རང་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་
 ཆད་མས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པར་གོ་རུས་སོ། །སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེས་ཇི་ལྟ་བ་གཉིས་སྤང་རྟུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇལ་
 ཡང་ཇི་སྟེད་པ་གཉིས་སྤང་གི་ཚུལ་དུ་འཇལ་བས། དོན་དམ་བདེན་པ་འཇལ་བའི་
 མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལ་གཉིས་སྤང་མེད་པས་བྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ།

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་
 མ་དེ་ལ་རང་ཉིད་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་གི་
 ཚུལ་དུ་རྟོགས་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རང་ལས་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་
 རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

དོན་དམ་བདེན་པ་འཇལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ལ། རྣམ་གངས་པའི་དོན་དམ་
 དང་། རྣམ་གངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དོན་དམ་
 བདེན་པ་ཡང་སྒོ་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རིག་ཤེས་རྗེས་
 དཔག་གི་གཞལ་བྱར་བྱུར་པའི་ཐུ་གུ་བདེན་མེད་ལྟ་བུ་རྣམ་གངས་པའི་དོན་དམ་

བདེན་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་སྤྲོ་བ་ནི་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་རིག་ཤེས་རྗེས་དཔག་དེས་
 བདེན་པའི་སྤྲོས་པ་ཆོད་ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་སྤྲང་བ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་
 གཉིས་སུ་སྤྲང་བའི་སྤྲོས་པ་མ་ཆོད་པས་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་
 ལ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོར་སྤྲོས་པ་དེ་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
 ལོག་པས་རྣམ་གྲངས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་དོན་དམ་
 བདེན་པ་སློང་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་གྲངས་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་པ་མ་ཡིན་
 པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ།

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ཡང་། ཐ་སྙད་པའི་སློང་ལ་ལྟོས་
 རྣམ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་པ་
 རང་གི་ལུགས་ལ། བུམ་སོགས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་
 པར་བྱུང་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བུམ་པ་དང་སྤྲུམ་བུ་
 ལ་སོགས་པ་སྤྱང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་དེ་སྤྲང་དང་དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཆོགས་པ་ཐ་སྙད་
 པའི་མངོན་སུམ་ཆོད་མས་རྟོགས་མི་རུས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་དག་ནི།
 འཇིག་རྟེན་པའི་སློ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་བདེན་པར་བྱུང་བ་ཞེས་བསྟན་ལ། མེ་ལོང་
 གི་ནང་གི་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་སོགས་སུ་མ་དེ་དག་ལས་ལོག་སྟེ་རྟོགས་
 རུས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་སློ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་རྩལ་
 པ་ཞེས་བསྟན་དོ།

བཞི་བ་ནི། འདུག་པ་ལས། དངོས་ཀྱི་ཡང་དག་རྒྱུ་པ་མཐོང་བ་
 ཡིས། །དངོས་སྟེང་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱིན་པ་གི་དངོས་པོ་
 རྣམས་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་འཛིན་པར་གསུངས་ཏེ། ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་རྟེན་
 པའི་ངོ་བོ་དང་། །དོན་དམ་པའི་ཆད་མས་རྟེན་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་ལ། རོ་བོ་ཐ་དད་
 ཡིན་ན། མདོ་སྟེང་གོངས་འབྲེལ་ལས་གཞོད་བྱེད་བཞི་བ་ཀོད་པ་སོགས་ཀྱིས་
 གཞོད་པས་ངོ་བོ་གཅིག་ །ལྷོག་པ་གཅིག་ཡིན་ན་དེར་བཤད་པའི་གཞོད་བྱེད་བཞི་
 འབབ་པས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་གྱི། བདེན་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་
 ཅམ་ལས་གྲོལ་བར་སྟོབ་ནི་དབྱེ་མ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་སྲུང་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་པར་ཤེས་
 པར་བྱའོ།

ལྷ་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ཅམ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། བསྟུ་བའི་དོན་ཅན་དང་། མི་
 སྟུ་བའི་དོན་ཅན་གཉིས་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་པ་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་
 དགོས་ལ། གཅིག་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ན་ཅིག་ཤོས་རྣམ་པར་བཅད་དགོས་པས་
 བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱངས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་
 ཟུར་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་པ་མི་སྟུ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་བདེན་པར་བྱུང་བའི་དོན་མ་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ཡང་རང་ཉིད་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལ་རང་གི་སྟོད་ལུགས་
 ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་ནས་ཡོངས་སུ་འབྲིང་ཅིང་འབྲུལ་པ་མི་སྟེད་ལ། སྒྲུལ་བུ་
 སོགས་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་བསྟུན་གཞིའི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་

གཉིས་པ་ནི། ཅུ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་སྒྲ་འབྲེལ་དུ། ཚོགས་གསལ་ལས། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱེ་བ་གྱིས། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་མཆོད་བཟོད་ཀྱི་སྐུ་བསྐྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐོག་མར་མངོན་དུ་མཛོད་ནས། མཐར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་བའི་ཚུལ་སྦྱིན་ཅི་མ་སོགས་པར་བྱུགས་སུ་རྒྱུད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་སྐུ་བསྐྱེད་ཆེ་ཆེན་པོ་ནམ་པ་གསུམ་དང་། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཀྱན་ཆོལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒྲོགསུམ་པོས་ལམ་གྱི་གཞི་བཟུང་ནས། འབྲས་བུའི་སྐུ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་གི་རིགས་མ་ལུས་པ་ཉམས་སུ་སྐྱངས། དེ་ནས་ས་བརྒྱའི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་བརྒྱ་ཆོགས་པར་བྱས་ནས་ལམ་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་

པའི་བསྐྱོ་བའི་སྐབས་དང་། ཙུ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མདོར་བསྟན་རྒྱས་ལའད་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལྟར། ཡུང་པོ་དང་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
 སྟོ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཏན་ཆོག་གས་གཅིག་པོ་དེའི་རྟགས་
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། བསྐྱུ་བ་བྱུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་
 ཆོད་མས་རྟོགས་པ་ན་གཞི་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་ཡིན་ལ། ལྷོགས་
 ཆོས་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་ན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འདོར་ལེན་ཚུལ་བཞིན་
 བྱེད་པའི་སྟོར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་གོམས་པ་ལས་ཐབས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་གས་སུ་
 འགྱུར་རོ། །ཐབས་ལས་བྱུང་བ་བསྐྱུ་བ་བྱུ་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་སྤར་གྱི་ཐབས་
 ཀྱིས་བརྒྱན་ནས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གས་སུ་འགྱུར་ལ། ལམ་
 ཆོག་གས་གཉིས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱུ་དམ་པ་དང་།
 གཟུགས་སྐྱུ་དམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཞི་བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་
 འཇུག་པ་དེ་འབྱུགས་ན། ལམ་ཆོག་གས་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱུ་གཉིས་
 འབྱུགས་པ་ཡིན་པས། རྟེན་འབྲེལ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། མཉམ་
 གཞག་ན་སྟོ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་སྐྱུ་གཏུལ་བྱའི་གཞན་སྤང་ཁོན་ལ་སྐྱེལ་བ་
 སོགས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

སྤར་གོང་དུ་ལའད་པའི་དགག་བྱ་སྤོ་མོ་བཀག་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དོན་དམ་
 བདེན་པ་དེ་མ་རྟོགས་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྲིད་པ་ལས་
 གྲོལ་མི་རུས་པ་མགོན་པོ་སྐྱུ་བ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་

བསྐྱེད་སྤངས་དང་། ཞི་བ་ལྟ་དང་རྒྱ་བ་བྲག་གས་པ་སོགས་བཞེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་
ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ། གང་ཟག་དང་
ལུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་མཐའ་ལོགས་པར་མ་ཆོད་པ་ཡིན་ཏེ།
བདེན་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་ཟེན་གོམས་པར་བྱས་བཞིན་དུ་
བདེན་འཛིན་ཀྱང་བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གང་གི་ཡང་ས་བོན་མི་སྟོང་བར་འདོད་
པ་ནི་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཤེས་
སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེས་ན་བདེན་འཛིན་ཉན་སྒྲིབ་
དང་། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པ་དང་། ས་བརྒྱུད་པ་ཐོབ་པ་ན་ཟད་པ་
སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དང་། དངོས་པོ་བདེན་པར་སྤང་
བའི་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་ཆ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་ལ། ཉན་མོངས་པའི་བག་
ཆགས་ཡིན་ན་ཉན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཡིན་མི་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུའི་དུས་ན་མཉམ་ཇེས་འགལ་མི་འགལ་དབྱུང་པ་
དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ལྟར་འབྲུབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་
པོ་ནི། སྟོབ་ལམ་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་གཅིག་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མི་རུས་པས་
མཉམ་གཞག་དང་ཇེས་ཐོབ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུར་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་
བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་བྱི་མ་ཟད་པར་མ་སྤངས་པ་ལས་ཡིན་
ནོ། །ས་བརྒྱུ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཆོ་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་

བཞག་བཞན་པའི་ངང་ནས་དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་
 ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཇི་ལྷ་བ་མཛོན་སུམ་
 དུ་མཁྱེན་པའི་སྒྲོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་
 བཞག་པ་ལྟར་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ལ། དེས་ཀྱང་ཇི་ལྷ་བ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 བས་ཇི་ལྷ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པ་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་
 བྱ་ཇི་སྟེད་པ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ཇེས་ལ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའི། །མཉམ་གཞག་ལས་
 རོ་བོ་ཐད་པའི་ཇེས་ཐོབ་ནི་མེད་དོ། །ས་བརྩ་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
 དུས་ན་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་སྤྲོ་མེད་ཀྱང་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མ་
 སྒྲེས་པས་ཟད་པར་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་དེའི་དུས་ན་གནས་ངན་ལེན་
 གྱི་དྲི་མ་སྤྲོ་མེད་ན་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་སྐྱེ་ནས་ཡོད་པར་འདོད་
 ཅིང་། མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་རང་གི་ངོས་སྤལ་གྱི་
 སྤང་བྱ་དེའི་ས་བོན་མེད་པར་འདོད་པ་ནི། སྤང་བྱ་དག་ག་འགྱུར་གྱིས་སྤོང་བ་
 དང་། སྤྱི་འགྱུར་གྱིས་སྤོང་བའི་གྲུབ་མཐའ་འགལ་བ་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན་པ་
 ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ས་བརྩ་རྒྱན་གྱི་ཐམའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཆོན་དཔེས་སྤྲུལ་
 པའི་སྐྱེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་འདུ་ཕྱི་མ་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པའི་ཆོ་ལོངས་སྤྱོད་
 ཇོགས་པའི་སྐྱར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་
 ཇོགས་པའི་སྐྱེ་གཉིས་དངོས་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཆར་གཅིག་ལ་རགས་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་

བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མཆོག་གི་སྐུ་ལ་
 བའི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ་ཀྱང་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་
 ལོངས་སྤྱོད་ཚྲོགས་པའི་སྐུས་བདག་རྒྱུན་མཛད་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་ཚྲོགས་པའི་སྐུ་དང་མཆོག་གི་སྐུ་ལ་བའི་སྐུར་
 ཤར་བ་ཡིན་གྱི། རྣལ་ལྷན་རབ་བསགས་པའི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱུས་
 རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐུས་པའི་སྐུ་གསུམ་མེད་པར་གཟུགས་སྐུ་གདུལ་བྱའི་སྤྱང་ངོ་ཁོ་
 ན་ལ་འཛོམས་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཚྲོགས་པ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལ་སོགས་
 བའི་གནོད་པ་ཡིན་དུ་མང་ཞིང་། གཞིའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཆོ་རྟེན་
 འབྲེལ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་སྲུང་བ་མེད་པར་གཞན་ངོ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེལ་བ་སོགས་
 ཀྱིས་ནོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞིའི་བདེན་པ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དང་།
 ལམ་ཆོགས་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་གཟུགས་གཉིས་ཟུང་
 དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་བྱངས་པ། དབུ་མ་པ་རང་གི་ལུགས་
 ལ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ།

འཕགས་མཆོག་གྱེ་བས་བགྱོད་པའི་ལམ་བཟང་པོ། །གསུང་རབ་ཀུན་
 ཀྱི་སྙིང་བོ་རྒྱ་མེད་པ། །སྐྱུ་བ་ཞབས་ཀྱི་བཞེད་པ་དྲི་མེད་པ། །སྟོབ་དཔོན་
 གསུམ་གྱིས་ངེ་ལྟར་བཀྲལ་བ་ལྟར། །ཇི་བཙུན་སྒྲ་མའི་གསུང་ཟེར་འབའ་ཞིག་
 ལས། །རིགས་པ་སྐྱ་བ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས། །ལུང་རིགས་མཆོག་དུ་གཞོལ་
 བའི་སྟོགས་ཅན། །རིན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་ཆེད་དུ་སྦྱར་བ་ཡིན། །འདིར་འབད་དགོ་

བ་རབ་དཀར་ཁྱི་མེད་དེས། །འགྲོ་ཀུན་རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མའི་དོན་རྟོགས་ནས། །
 མི་ཤེས་མུན་པའི་ཚོགས་རྣམས་རབ་བཙོམ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་མཚོག་གི་སྤྱང་བ་རྒྱས་
 བར་ཤོག། །འདིས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒོ་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་
 རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །

༩ སྤྱི་མ་དམ་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་པ་ལ་
 བཞི། ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས། རབ་དབྱེ། ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ། བསྒྲོམ་པས་
 བྱུང་བའི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཁོན་ཉིད་གྱི་དོན་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་
 ལམ་ནས་བྱངས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ་བཙོ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་སྟན་མོང་མ་ཡིན་
 པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་གྱི་བྱང་ངེས་འབྱེད་པ་ལ་ཆད་མར་གྱུར་
 པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཇེས་སུ་འབྱུངས་ནས་ངེས་དོན་གྱི་དོན་ལ་དབྱུང་དེ་
 སྒྲོམ་པའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྟེད་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྒྲོམ་པ་རྣམས་རབ་འབྱེད་པ་
 དང་། ཇི་ལྟ་བལ་དམིགས་པ་རབ་རྩ་རྣམས་རབ་འབྱེད་པའོ། །དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་
 ཡང་། དོན་རགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་དབྱེད་པ་དང་། ཐུ་བ་རྣམས་པར་སྤྲེ་སྟེ་ཡོངས་
 སུ་དབྱེད་པ་གཉིས་སོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བྱངས་ངེས་པ། གོ་རིམས་ངེས་པ། སྒྲོམ་ཚུལ་
 དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། རབ་རྩ་རྣམས་རབ་འབྱེད་པ་ལ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་

བདག་མེད་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། །དགག་གཞི་གང་ཟག་གི་སྡེ་དུ་དགག་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། དེ་རྣམ་པར་བཅད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། དགག་གཞི་ཕུང་པོའི་སྡེ་དུ་དགག་བྱ་ཆོས་ཀྱི་བདག་དང་། དེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་ལ་སྤྱར་གསལ་མི་འོང་ཡང་། རེས་དཀའ་སྤྲོ་ཡོད་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐོག་མར་བསྐྱོམས་ནས། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་པའི་རིམ་པ་རེས་ཏེ། རི་ལྟར་བྱེད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། ཤེས་པ་དེ་ནི་ཀུན་ལ་སྟོན་སྦྲར་བྱ། །ཞེས་སོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ང་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པ་དང་། ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རེས་ཐོབ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ངའོ་སྟམ་པའི་སྟོ་ལྟ་སྦྱེས་ལ་བྱེད་གཞི་ངའི་རྣམ་པ་ལེགས་པར་ཤར་ནས་ང་སྤང་བར་བྱེད་པའི་གནད་ཤེས་པ་དང་། སྤང་ཚུལ་དེར་གྲུབ་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལས་ཕུང་གསུམ་མི་སྲིད་པས་ང་དང་ངའི་ཕུང་པོ་གཉིས་སྤང་ཚུལ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཆེ་བཅས་ཀྱི་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་རེས་པའི་བྱུང་བ་རེས་པ་དང་། ང་དང་ངའི་ཕུང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་རེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་རེས་པ་དང་། དགག་གཞི་ལ་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རེས་

བར་བྱེད་བ་གཅིག་དང་དུ་བྱལ་གྱི་རྟགས་སོ།

དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ངའོ་སྐྱུམ་པའི་སྒོ་ལ་ང་དོན་སྤེང་ནས་བྱུབ་པ་ལྷ་བའི་གསུང་སྐུང་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་སྐུང་པོ་ལྷའི་རྣམ་པར་འཆར། ཡང་ན་སྒོ་དེ་ལ་གདགས་གཞི་སྐུང་པོ་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤར་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ང་དེ་ལྷར་དུ་སྐུང་ཡང་སྒོ་རང་ཉིད་ལ་ང་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐུང་ཚུལ་དེ་དང་། སྐུང་ཚུལ་ཞེན་དོན་དུ་བྱས་པའི་འཛིན་བ་མེད་ན། བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། ངའོ་སྐྱུམ་པའི་སྒོ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ནི་ངའི་བྱད་ཆོས་གང་ཡང་མི་སྐུང་ལ། གདགས་གཞི་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་གི་ཡང་རྣམ་པ་མི་འཆར་བར། བྱད་གཞི་ང་དེ་སྐྱ་སྐྱི་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ང་དོན་སྤེང་ནས་བྱུབ་པ་ལྷ་བའི་གསུང་སྐུང་དགོས། སྒོ་དེ་ལ་ང་དེ་ལྷར་སྐུང་བ་ལ་ང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པར་སྐུང་བ། རང་གི་ངོ་མོས་བྱུབ་པར་སྐུང་བ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་དང་། བདེན་པར་བྱུབ་པར་སྐུང་བ་ཞེས་ཟེར་རོ། སྐུང་ཚུལ་དེ་ལྷར་དུ་བྱུབ་ན། གཞི་བདག་དང་བདེན་པར་བྱུབ་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ། སྒོ་དེ་སྐུང་ཚུལ་དེ་ལྷར་དུ་བྱུབ་པར་འཛིན་བ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འགྱུར་རོ།

དེ་ལྷ་བའི་སྐུང་ཚུལ་ཡོད་པས་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འགྱུར་ན། མིག་ཤེས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འགྱུར་པར་ཐལ། གཟུགས་དེ་ལྷར་དུ་སྐུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་བའི་འཛིན་བ་ཡོད་པས་དེར་འགྱུར་ན། ངའོ་སྐྱུམ་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་ལྷར་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་པ་ལ་

བདེན་འཛིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཁས་བླངས་སོ། །དེས་ན་ངའོ་སྣམ་པའི་སློབ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་
ང་དང་དུས་མཉམ་པའི་བྱད་ཆོས་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་ང་ཅམ་དོན་སྤང་ནས་གྲུབ་
པར་སྤང་བ་སྤང་བ་དང་། སྤང་བ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་བ་དང་ཞེན་བ་ཡིན་
ནོ།།

བྱིས་པ་ལ་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྤང་བའི་ཆོན་
གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཆ་འདི་དང་འདི་བྱུང་བཞིན་དུ་སྤང་ལ། འདི་དང་འདི་མི་སྤང་
བའི་བྱད་པར་མེད་པར་ཐམས་ཅད་བྱུང་བཞིན་དུ་སྤང་། དེ་བཞིན་དུ། ངའི་ཆ་
འདི་དང་འདི་དོན་སྤང་ནས་གྲུབ་པར་སྤང་ལ་འདི་དང་འདི་དེར་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་
མེད་པར་ཆ་ཐམས་ཅད་དོན་སྤང་ནས་གྲུབ་པར་སྤང་ངོ་། །གཟུགས་བརྙན་དང་
བྱུང་བཞིན་གཉིས་བདུན་ལ་མ་བྱང་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ནས་སྤང་བས། དེའི་
སློབ་གཟུགས་བརྙན་ལ་བྱུང་བཞིན་དུ་ཞེན། ངའོ་སྣམ་པའི་སློབ་ལྷན་སྐྱེས་
གྲུབ་པར་སྤང་བ་དང་། ང་དོན་སྤང་ནས་གྲུབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ནས།
དེའི་སྤང་བ་ལ་དོན་སྤང་ནས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའོ། །དཔེ་དོན་དེ་གཉིས་འཇལ་བའི་
ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ལ། དེ་འབྲེས་པའི་སྤང་ཚུལ་གཉིས་མི་སྤང་ན་སློབ་དེ་གཉིས་
འབྲུལ་པར་མི་འགྱུར། དེ་གཉིས་ལ་དེ་གཉིས་སྤང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་ན་མ་འབྲུལ་
པར་དེ་གཉིས་འགྱུར་ངོ་། །སློབ་འོ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་གྱང་
རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བའི་བྱིར། འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཆོན་ཡང་དེའོ། །དེས་ན་ངའོ་སྣམ་པའི་སློབ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ངའི་སྤང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་

འདྲུག་ལེགས་པར་ཐིགས་ན་དགག་བྱ་ངེས་པ་ཡིན་པས། ང་ཡི་བ་དང་ཕུང་
སོགས་གཞན་གྱི་སྤྲེང་དུ་ཡང་། བཏགས་ཚོས་དེའི་རྣམ་པ་འཆར་ཚུལ་དང་ཞེན་
ཚུལ་ཐིགས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི། སྤྲང་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ང་དང་ངའི་ཕུང་པོ་གཉིས་ངེས་
པར་དོན་སྤྲེང་ནས་བྱུང་བའི་གཅིག་དང་། དོན་སྤྲེང་ནས་བྱུང་བའི་ཐ་དད་དུ་
འགྱུར་ཏེ། དོན་སྤྲེང་ནས་དེ་གཉིས་ལ་ཕུང་གསུམ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། སེམས་བ་
གང་ལ་ཡུལ་གང་སྤྲང་ཡང་། མེད་གྱི་གཅིག་དང་། བཅས་གྱི་ཐ་དད་དུ་སྤྲང་བས་
ཁྱབ་སྟེ། སྤྲང་ཚུལ་དེ་གཉིས་ལ་ཕུང་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཅིག་དང་
ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདེན་པར་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དེ་གཉིས་དོན་སྤྲེང་ནས་བྱུང་བའི་གཅིག་མ་ཡིན་
པར་ངེས་པ་དང་། དེ་གཉིས་དོན་སྤྲེང་ནས་བྱུང་བའི་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ངེས་
པའོ། འདྲེང་པོ་ནི། ང་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་སྤྲང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དོན་སྤྲེང་ནས་བྱུང་
བའི་གཅིག་ཡིན་ན། ཐ་དད་གཏན་མེད་གྱི་གཅིག་ཏུ་བྱུང་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ད་
ལྟར་གྱི་ཕུང་པོ་དང་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བས། ང་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་སེམས་ཚོགས་
ཅན་དང་གཅིག་ཡིན་ནས། སོ་སོ་བ་དང་གཅིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ལྟ་
བུའི་ཚོགས་ཅན་དང་བཅས་ཏེ་ཆོ་སྤྲ་ནས་འདིར་འོངས་པ་དང་འདི་ནས་སྤྱི་
མར་འགྲོ་བར་ཐལ། ང་ད་ལྟར་གྱི་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་
ན། ལུས་དང་གཅིག་ཡིན་ནས། སེམས་དང་གཅིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན།

ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཅན་དང་གཅིག་ཡིན་ནམ། རེ་རེ་བ་དང་གཅིག་ཡིན།
 དང་པོ་ལྟར་ན། ལུས་སེམས་བྲལ་ནས་ལུས་མལ་ན་གནས་པའི་ཆོང་ཡང་དེ་
 ལྟར་གནས་བ་དང་། ལུས་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཆོང་ཡང་རྒྱུན་ཆད་
 པ་སོགས་སུ་ཐལ། དེ་གཉིས་གཅིག་གང་ཞིག །ལུས་དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ང་འགྲོ་བ་རིགས་ཏུག་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ་ལོ། །
 གཉིས་བ་ལྟར་ན། ང་རྒྱུང་པའི་སེམས་མཐོང་བར་གྱི་ཆ་རེ་རེ་ནས་དང་། མགོ་བའི་
 སྐྱ་རེ་རེ་དང་ཡང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ང་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་རྣམས་དང་
 གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་མགོའི་སྐྱ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་
 དེའི་གངས་དང་མཉམ་པའི་ང་དང་གང་ཟག་སྐྱེས་བུ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ཡོད་པར་
 ཐལ་ལོ། །གཉིས་བ་ལྟར་ན། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ཏུག་ཀ་དང་གཅིག་ཡིན་ནམ།
 ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་གཅིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་
 རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ཏུག་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་པའི་ཆོག་གང་ཟག་གཅིག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ཏུག་
 ཏུ་ཐལ། དང་པོ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་ལྟར་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
 སྟོམས་འདུག་ལ་གནས་བ་དང་བརྒྱལ་པའི་ཆོང་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མགོ་དང་ལག་པ་ན་བ་སོགས་
 ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ང་དང་བྱུང་པོ་སྤྱང་རྩལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་གཅིག་
 མ་ཡིན་པར་ངས་སོ།།

གཉིས་བ་ནི། དེ་གཉིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་དད་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་སོ་སོ་བར་

འགྲུར་བས་ཐུང་པོ་བྲུང་བྱ་དང་ང་ཡིན་པ་པོར་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་ངས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། ལག་པ་ན་བ་ལ་ང་ན་བ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟད་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་སོ་སོ་བར་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པའོ། །ཡང་ང་དེ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ །དང་པོ་ལྟར་ན་སྒྲིེ་འཆི་རྒྱན་འཆད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ངའི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན། ང་སྒྲིེས་ཅམ་ནས་སྒྲིེ་མི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ང་རྣམས་ནས་ཀྱང་སྒྲིེ་མི་ཤེས་པ་དང་། ཕྱིས་རབ་རྟུ་བྱུང་ན་སྒྲིེས་ཅམ་ནས་རབ་རྟུ་བྱུང་བ་དང་། ང་སྒྲིེ་བ་ན་སྒྲིེས་ཅམ་ནས་སྒྲིེ་བ་སོགས་སུ་ཐལ། ཆ་ཤས་རྣམས་དང་སྒྲིེ་ཆུལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ང་སྒྲིེ་བ་བྲན་པ་དང་འདས་པ་བྲན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། ལས་གསོག་པ་པོའི་ང་དང་རྣམ་སྤྲིན་སྒྲོང་བ་པོའི་ང་གཉིས་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་སོ་སོར་བར་ཐལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་སོ་སོ་བར་འགྲུར་བས་སྒྲིེ་མ་ལྟར་རོ།

བཞི་པ་བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པ་ནི། གནད་གསུམ་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་ཆུལ་དང་སྒྲིེ་ཆུལ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག། །ཡེ་མི་འདུག་སྟུམ་དུ་ངེས་པ་ནི་བསྐྱང་རྒྱའི་ལྷ་བ་ངེས་པ་དང་གོ་བ་ཡིན་པས་དེ་སྒྲོང་ཆུལ་ལྷ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་ལྷ་བ་ངེས་ཟེན་མ་བཞེད་པའི་ལས་དང་པོ་བའི་སྒྲོང་ཆུལ་ལོ། །དེ་ལ་ཡང་གནད་གསུམ་ཆང་དགོས་ཏེ། ངེས་པའི་གནད། འཛིན་པའི་གནད།

སྤང་བའི་གནད་དོ། །གནད་དེ་གསུམ་དང་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། ང་འཛིན་ཚུལ་
 དང་སྤང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་གཏན་མི་འདུག་སྟུང་བའི་ངེས་ཤེས་ལྟར་བཞིག་
 སྤྱིས་བ་གནད་གསུམ་ཚང་བའི་རྒྱན་ལ་ངེས་བ་དྲག་པོ་ཐེངས་ཁ་ཡར་འབྲེན་
 རོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་གཅིག་གསུམ་ཐད་དུ་གྱིས་དབྱུང་བ་ཉིལ་བ་གཅིག་གིས་ངེས་
 ཤེས་ལྟར་བ་བྱངས། ངེས་བ་ན་ངེས་ཤེས་བརྒྱད་མར་འབྲེན་རོ། །ཡང་དེ་ལྟར་
 བྱེད་བ་ཡིན་རོ། །གནས་བ་མ་གྲུབ་བའི་དབང་དུ་བྱས་བ་ཡིན་པས་བྱིས་རྣམས་
 ལ་དབྱུང་བ་ཤུགས་རྒྱུ་ངེ་བ་རེ་བྱེད། ངེས་ཤེས་དྲག་པོ་བརྒྱད་མར་བྱུངོ། །འདི་
 ལྟར་གཅིག་དང་ཐད་དུ་གྱིད་བྱེད་བ་ནས་དབྱུང་དོན་མ་ངེས་ཀྱི་བར་ལ་ཡང་
 རྟོག་བ་རིགས་མི་མཐུན་གྱིས་བར་མ་ཆད་བ་བྲན་ཤེས་དང་། དབྱུང་དོན་ངེས་
 བའི་ངེས་ཤེས་བརྒྱད་བ་མ་གཏོགས་བ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆད་བའི་བྲན་ཤེས་
 དང་། རིག་བ་དེའི་ངོར་ཡུལ་རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་གང་གི་ཡང་མཆོན་
 མ་འཆར་བ་འགོག་བ་ལ་བྲན་ཤེས་བསྟན་ཚུལ་སོགས་ཞི་གནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
 ཤེས་པར་བྱུངོ། །ངེས་ཤེས་བརྒྱད་བའི་མཐའ་དང་སྤང་ཚུལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་སྟུང་
 སྤང་དབྱེད་བའི་བར་དུ་ཡང་རྟོགས་བ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆད་བར་བྱུངོ། །དེ་
 ལྟར་བསྟོམས་བ་ལས་ཡུལ་ཅན་དེ་ཡུལ་སྤོང་བ་ཉིད་དེའི་དབང་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་
 དང་། ཡུལ་དེ་ཤེས་བ་དེའི་ངང་དུ་སྤྱིས་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངོ། །ཆོས་རབ་རྟུ་རྣམ་
 འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྟོམ་བ་དང་། ལྷག་མཐོང་སྟོམ་བ་ལ་ཁྱད་པར་ཨེ་ཡོད་སྟུང་
 ར། གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱུངོ། །

གཉིས་པ་ནི། མིང་ཙམ་དང་། བཏགས་པ་ཙམ་དང་། སྤྱི་མ་ལྷ་བྱ་
 གསུམ་གྱིས་བཤད་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། ངའོ་སྤྱི་མ་བའི་སྤྱོད་བཟུང་བ་རང་གི་
 དོན་དེ་ལྷར་དུ་བྱུབ་ན་བཀག་པའི་རྒྱུ་ལྟར་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་དེ་ལས་མ་
 ལུས། དེ་རི་བོང་གི་དུ་ཞེས་པའི་མིང་སྤྱི་མ་བོ་དེ་དང་མཚུངས་སོ་སྤྱི་མ་ན། མིང་
 ཙམ་དེ་མཚུངས་ཀྱང་དོན་བྱེད་ལྷས་མི་ལྷས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡོད་དོ། །མིང་རྒྱང་དའི་
 རྒྱུ་ལྟར་མ་བཏགས་མ་དཔྱད་པར་ཞུགས་པ་ན་ང་འགོ་ཞེས་ལམ་མེ་ལམ་མེ་
 འགོ་ །ང་སྤྱོད་ཙམ་བྱིལ་གྱིས་སྤྱོད། དེ་བཞིན་དུ་དགོ་བ་བསྐྱབ། སྤྱི་མ་
 བཤགས་པ་སོགས་འཐད་པ་ནི། མིང་རྒྱང་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་བད་དང་ཐ་སྤྱད་ཙམ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་ཀུན་ལ་སྤྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རོག་སོགས་འདུས་པ་མཐོང་བ་ན་བསྐྱང་དོ་སྤྱི་མ་བའི་སྤྱོད་
 སྤྱོད་ལ་བྱིལ་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་བའི་གདགས་གཞི་དེ་ལ་དེར་བཏགས་མ་བཏགས་ཀྱི་བྱེད་
 པར་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གདགས་གཞི་ལུང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་ཡལ་གྲུལ་གང་
 རུང་མཐོང་བ་ན་ངའོ་སྤྱི་མ་བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཡང་གདགས་གཞི་དེ་ལ་ང་དང་ང་ཡིའོ་
 ཞེས་བཏགས་པས་སོ། །དེ་ལྷར་ཆོས་ཀུན་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱི་མ་བཏགས་ན་
 རོག་པས་བཏགས། དའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་བྱུབ། ཀུན་
 རྒྱལ་མིང་ཙམ་དུ་བྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་མ་རྣམས་འགྱུར་དེ་སྤྱོད་པས་དཔེར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་
 སྤྱི་མ་མཐན་རང་ལ་སྤྱི་མ་འདི་སྤྱང་བ་ཡོད་ཀྱང་ཞེན་བ་མེད་པ་ལྷར་རོ། །དེ་ལྷར་

བསྐྱོན་པ་ལ་གཉིས། གཉིན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱོན་པ་དང་། དན་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱོན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། མཉམ་གཞག་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དན་
ཤེས་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྤང་ཅམ་ནས་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་རྒྱན་རྒྱུ་མ་
ལྷ་བའི་སྐྱོན་མོ། །ལྷ་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་གང་སྤང་བུན་པོང་སེམས་གནས་ཀྱི་
མཐུ་ལས་འབྱུང་བས་རྒྱུ་མ་ལྷ་བའི་སྐྱོན་པའི་དོན་དུ་མི་རུང་ངོ་།

གཉིས་པ་ནི། དན་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་སྟེ་ངའོ་སྟེ་མ་བའི་སྐྱོ་ལ་ང་རང་བཞིན་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་ཡང་ང་སྤང་ཅམ་ནས་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ངེས་
པ་དངས་ཏེ་བསྐྱོན་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྐྱོ་དེ་ལ་སྤར་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
དང་། ང་རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྤང་ཡང་དེ་གཉིས་སོ་སོར་ངེས་
པའི་རྟོག་པ་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ལ་ཡང་མི་འབྱུང་བས་ཤེས་པ་
གཞན་གྱིས་བར་མཆོད་པར་ངེས་པ་འབྲེན་མོ། །འདི་ནི་དེ་ལྟར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་བསྐྱོན་པའི་རྗེས་ཐོབ་དངོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་
ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཉམ་གཞག་རྣམས་སྐྱོན་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་རྣམས་
པའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་སྒྲ་སོགས་ང་ཡི་བའི་གདགས་གཞི་ཡིན་ལ། ངའོ་སྟེ་མ་
པ་དང་། བདག་གི་འོ་སྟེ་མ་བའི་སྐྱོ་ལ་དབང་བསྐྱུར་བྱ་ལྷ་བུར་སྤང་ལ། སྐྱོ་དེས་
བཟུང་བ་ལྟར་དོན་སྤེང་ནས་གྲུབ་ན། ང་ཡི་བ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
ཡིན་མོ། །དེ་ཞེན་དོན་དུ་བྱས་ནས་ང་ཡི་འོ་སྟེ་མ་དུ་འཛིན་པ་བདག་གིར་འཛིན་པ་

ལྷན་སྐྱེས་གང་ཟག་གི་བདག་གམ་དེར་འཛིན་གྱི་ཁོངས་སུ་བསྟུར་རུང་བ་ཡིན་
ནོ། །དབང་བསྐྱུར་བྱ་དེ་དོན་སྤངས་བྱ་བ་ན། བསྐྱུར་བ་པོ་གང་ཟག་ཀྱང་དོན་
སྤངས་བྱ་བ་པ་ལ་དེ་སྟེར་བཤད་པའི་རིགས་པས་རུང་ཟད་ཀྱང་ས་བྱ་བ་པར་
རྟོགས་པས། བདག་གི་བ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་རྟོགས་པ་
ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་བསྟོམ་སྒྲུབ་ལྷ་བ་ཡིན་
ལ། སྟོམ་ཚུལ་དང་དྭན་ཤེས་བསྟན་ཚུལ་སྟེར་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མིང་ཅམ་དང་བདགས་པ་ཅམ་དང་སྐྱུ་མ་ལྷ་བུར་
སྟོམ་པ་ཡང་སྟེར་གྱི་རིགས་པ་ཁ་སྟོས་ལ་བྱའོ། །སྟེར་བཤད་པའི་རིགས་པ་དེས་
དཔུལ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་གང་ཟག་དང་། དེའི་བདག་གི་བ་ཐམས་
ཅད་གདགས་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་རོ་པོ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། རོ་པོ་ཐ་དད་
ཡིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་བ་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་།
བདག་གི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྐྱབ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས། མཉམ་གཞག་ཏུ་
སྟོམ་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྟོམ་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། -རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་དང་
མ་བསྐྱུས་པའི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་དོན་
སྤངས་བྱ་བ་པ་ལྷ་བུར་སྟེར་ལ། སྟེར་བ་ལྷར་བྱ་བ་པ་དང་ཞེན་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
དང་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དུ་མ་བྱ་བ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡིན་ནོ། །དེ་
གཏན་ལ་འབབས་པ་ནི། གཟུགས་ཅན་རྣམས་རང་གི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་

སྤྱགས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་དང་། ཆ་ཅན་དང་། ཤེས་པ་རང་གི་སྤྱི་ལ་སྤྱགས་པ་དུས་
 ཀྱི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་རྣམས་དོན་སྤྱིང་ནས་བྱུང་བའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་བྱུང་
 སྤར་བཞིན་བརྟགས་ནས་འགོག་པའོ། །ཆོས་དང་གང་ཟག་རང་གི་གདགས་
 གཞིའི་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པ་དང་།
 བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ཡིན་པོ། །གང་ལ་བརྟེན་པ་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་
 བའི་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ། གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་
 ལ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་གཞན་དུ་མེད་དེ། དེར་ཡོད་ན་འབྲེལ་བ་
 ཞེགས་པས་དེ་ལ་སྦྱོས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དང་སྤྱི་མའི་རིགས་པས་
 རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ངེས་པ་དེ་སྤར་ལྟར་བྱས་ཤིང་བརྟེན་ནས་སྦྱོས་
 མོ།།

གཉིས་པའི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་སྤྱི་
 མ་ལྟ་བུའི་སྦྱོམ་ཚུལ་བྱའོ། །ཡོད་ཅུང་དུ་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་དོན་དམ་
 བདེན་པ་ལ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་བྱས་པ་དང་། སྤྱིང་བཞིན་དུ་སྤྱིང་བའི་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་
 གཉིས་ལས། འདིར་ཕྱི་མ་བསྦྱོམ་བྱ་ཡིན་པོ། རྟོག་པ་ལ་བྱས་པ་སྤྱིང་ཚུལ་ལྟར།
 ད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་གི་དབང་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་བསྦྱོམ་པའི། དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་
 འཕྱག་པ་ན་བྱས་ཤིང་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཟུང་སྟེ། དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་དེ་ལྟར་སྤྱིང་བ་
 དང་། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་དུས་གཅིག་ཏུ་
 བྱངས་ལ། སྤྱིང་བཞིན་དུ་སྤྱིང་བ་དང་། སྤྱིང་བཞིན་དུ་སྤྱིང་བའི་སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་

འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་། །བརྟེན་
 ནས་བྱུབ་པ་དང་། །བརྟེན་ནས་སྤྱེས་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་ཤེས་བརྟན་པོ་འབྱེན་ནོ། །
 ཟབ་མོ་ལྷ་བྱིད་གྱི་ཡི་གེ་རིན་པོ་ཆེའི་འབྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དར་མ་རིན་ཆེན་
 གྱིས་སྐྱར་བའོ། ། ། .

༡༡། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅས་
 མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ལྟ་བ་ཐལ་
 འགྱུར་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་གནད་དོན་གསལ་བའི་
 གླེ་ཟེར་བཞུགས་སོ།།

མཁས་གྲུབ་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་། ༡༣༥ - ༡༣༦

༡༡། རྒྱལ་ཡུམ་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་ཁ་འབྲེད་པ། མི་ཐམ་ཆོས་རྒྱེ་
 ལ་འདུད་དེ་ཉིད་ནི། འུར་སྒྲིག་གར་གྱི་རྣམ་རོལ་ཙོང་ཁ་པ། སྤྲུམ་བཅས་
 ཞབས་རྒྱལ་གཙང་མས་ཡན་ལག་མཆོག་ ཤེས་རབ་མཛོད་ཅིག་རྒྱ་བོད་མཐར་
 དག་གི་ མ་རྟོགས་མ་སྤྲུམ་རྒྱུ་ཡི་རང་ཡང་། རབ་དཀར་རྒྱན་གྱིས་བལྟ་
 བའི་མཐར་ཐུག་ནི། གླེ་མའི་གསུང་བཞེན་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱ། །

དེ་ཡང་བྱམས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཉི་ཤུ་ཞེས་གྲགས་པ་ལས། རྒྱན་
 གཉིས་དང་། འབྲེད་གཉིས་དང་། རྒྱད་སྒྲ་མ་སྟེ་ལྔའི་ནང་ནས། མངོན་རྟོགས་
 རྒྱན་དང་། རྒྱད་སྒྲ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ། ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་སོ་ཞེས། །
 རྒྱུན་མཐུན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་མཁས་པའི་ཆོག་གི་དབྱུས་སུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 སེལ་འཛིན་རོ་སྒྲིག་པར་མཛད་ལ་གསུང་ཡི་གེར་བཏོད་པ་ཡང་མཛད་དེ། དེའི་
 གསུང་རྒྱན་ཞིབ་པར། རྒྱལ་ཆབ་ཆོས་རྒྱེ་དང་། མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྒྱེ་དང་། ཁོ་

བའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་དགོངས་པ་
 གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་དང་། མགྱིན་གཅིག་གིས་མཐུན་པར་གསུངས་
 སོ། །དེ་ཡང་རེ་ཞིག་གིས་ཕྱི་རོལ་པ། གང་ཟག་གི་བདག་ཞེ་བས་མཐའ་གཅིག་
 ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དག་ལ་ནི། སྟོན་པས་བདག་དེ་ལས་བཅུམས་ཏེ། ཏྲག་མི་ཏྲག་
 སོགས་གང་ཏུ་ཡང་གསུང་བར་མི་མཛད་པས། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་བ་བཅུ་བཞི་
 སོགས་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཡང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་ལ་ཆོས་
 གྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་སྟོད་དུ་མི་རུང་བས། ཤས་ཆེར་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་
 པའི་ཇུས་ཡོད་བཀག་པའི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་སྟོན་ཅིང་། ཆོས་གྱི་བདག་མེད་
 ནི། གཟུགས་ནི་དབྱུ་བ་བཅོས་པ་འདྲ། ཞེས་སོགས་མདོར་བསྟུས་ཅམ་ལས་མ་
 གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་། སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་བདག་མེད་སྤྱོད་
 སྟོན་པའི་སྟོད་དུ་མི་རུང་བས། བཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐད་དུ་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་
 དང་། རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 ཐུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཅམ་གཙོ་བོར་གསུངས་པས། དེའི་སྟོན་པ་དེ་དག་
 གི་ལྷ་བ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །དབྱུ་མ་པ་ལ་ཡང་། རང་རྒྱུད་པ་བདེན་པར་ཐུབ་
 པ་ཅམ་བཀག་པ་སྟོན་པའི་སྟོད་དུ་རུང་ལ། དེ་དང་མཐུན་པའི་ལྷ་བ་དང་དེའི་སྟོང་
 དུ་ཐལ་འགྱུར་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཐུབ་པ་བཀག་པའི་ལྷ་བ་དེ་གཉིས་
 ལས། སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་སྟོད་རུང་གི་གདུལ་བྱ་མང་ལ། ཕྱི་མའི་སྟོད་རུང་གི་གང་
 ཟག་རྣམས་ནི་ཉུང་སྟེ། ལྷ་བ་ཟབ་མི་ཟབ་གྱིད་བང་དང་། གདུལ་བྱ་སྐལ་ལྷན་

མང་ཉུང་གི་རྒྱད་པར་རོ། །དེ་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འདིར་ནི། རང་རྒྱུད་
པའི་ལྷ་བར་གྲགས་པ་དེའི་སྟོང་རུང་མང་བས་དེ་དག་གིས་ཆེད་དུ་དེ་དག་གི་ལྷ་
བ་དང་། སྦྱིབ་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་
སྦྱིར་བཏང་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀའ་པའི་བདག་
མེད། ཆེས་ཕྱ་བ་ནི་དེའི་སྟོང་རུང་གི་གདུལ་བྱ་ཉུང་བ་དང་མཐུན་པར་མདོར་
བསྡུས་ནས། དམིགས་བསལ་དུ་གསུངས་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། དཔེར་ན་
སྡེ་བདུན་གྱི་ལྷ་བ་འཆད་པ་ན། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྟོ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་
བ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་སྦྱིར་བཏང་དུ་རྒྱས་
པར་གསུངས་བ་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷ་བ་དམིགས་བསལ་དུ་བྲས་ནས།
ཉུང་དུ་བཀད་ཅིང་མཐར་ཐུག་གི་ལྷ་བ་སེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ་བ་ལྷ་བུའོ།

བཀའ་བར་བ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་མདོའི་གཙོ་བོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་
གསུམ་གྱི་དོན་ལ། སྦྱས་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་བ་དང་། དངོས་བསྟན་
སྟོང་ཉིད་གཉིས་ལས། སྡེ་མ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་རྒྱན་འདིར་བཀྲལ་བའི་ལྷ་བའི་མཐར་
ཐུག་རང་རྒྱུད་བ་ཕྱིན་གྱི་ལྷ་བར་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྷ་ན་རྩ་བ་ཤེས་རབ་གྱི་ལྷ་བའི་
མཐར་ཐུག་རང་རྒྱུད་དུ་གནས་པར་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་མདོ་དེ་དག་གི་
ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་མེད་ཀྱི། རྗེ་བཙུན་གྱི་རྒྱན་འདིར་དེ་ལྷ་ར་
མ་བཀྲལ་ལོ་སྦྱམ་ན་བདེན་མེད་ཀྱི། རྗེ་ལྷ་ར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་འདི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
འཆད་པར་འགྱུར་བས། དེའི་ཆོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་མ་ལྟོངས་པར་གྱིས་ལ་གུས་

བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་རིང་དུ་སྤང་བར་སྒྲོས་ཀྱང་ལྷག་པར་འགྱུར།
 ཞེས་པའི་ཁྲིཀར། འོ་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་
 དང་། །འཛིན་པ་མི་སྤོང་ཕྱིར་དང་ནི། རྟོན་གྱི་བསེ་རུ་ལྷ་བུའི་ལམ། །ཡང་དག་
 བསྟུས་བར་ཤེས་བར་བྱ། ཞེས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱིས་བཟུང་བ་ལ་བདེན་ཞེན་
 གྱི་རྟོག་པ་སྤོང་རྒྱས་ཀྱང་། འཛིན་པའི་བདེན་ཞེན་སྤོང་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་
 དང་། །ཡང་། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱིས། ཉམས་ཕྱིར་སློབ་མ་བསེ་
 རུ་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་གྱིས་དག་པ་སྟེ། ཞེས་བཟུང་བ་ལ་བདེན་ཞེན་ཤེས་
 སློབ་ཏུ་གསུངས་པ། ཇི་ལྟར་དང་ཞེན། དེ་ལ་བཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་ཞེན་པ་སྤོང་བའི་
 དོན་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆད་མས་བྱུང་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་བདེན་བྱུང་རིགས་པས་ཁེགས་
 པ་དབུ་མ་པ་ལྟར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་བསྒྲུམས་ནས་བདེན་ཞེན་སྤོང་བ་དང་།
 །ཡང་ན་སེམས་ཅམ་པ་ལྟར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིགས་པས་བཞག་པའི་དོན་སྒྲུམ་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རོལ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྤོང་བ་གང་རུང་གཅིག་ལས་མི་འདའོ།

དེ་ལ་ཡང་། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱི་དོན་སྤྱིར་ཡོད་པར་འཛོག་
 ཐུབ་པ་ལ། བདེན་པར་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པ་
 གཅིག་ཡིན་ན་ནི། དེ་ནས་འཛིན་པ་ལ་བདེན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབྱེད་པ་ཞུགས་པ་
 ན། རིགས་པ་སྤྲ་མའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པར་རྒྱས་ཏེ།
 འཕགས་པ་ལྟས། གང་གི་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡི་དངོས་
 ཀུན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་

འདོད་པ་ནི། སློབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། དེ་
 ལྟར་ན་སྤྱི་རོལ་མེད་པར་ཚད་མས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་རོལ་མེད་པར་བྱུང་ན།
 དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་བཟུང་བ་ལས་ཇུས་ཐ་དད་མེད་པར་ནི། སྤྱད་བང་པོ་བརྟུལ་
 ཡང་བྱུང་བས། འཛིན་པ་ལ་བདེན་ཞེན་མི་སྤོང་བ་ནི། སྤྱིར་ཤེས་པ་བདེན་བྱུང་བ་
 ཁས་ལེན་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི། གཟུངས་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་ཀྱི་བྱེད་ཁེགས་ཤིང་། བྱེད་
 བདེན་པར་འཛིན་པ་གཏན་མིན་བས། འཛིན་པ་བདེན་པར་སྤྱོད་པའི་རང་རྒྱལ་
 དང་། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་དམ་དུ་བྱུང་བར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་
 རིག་པ་གཉིས། བྱུང་མཐའ་མཚུངས་པ་མཚར། ཞེས་པ་ནི། གསལ་བྱེད་པའི་
 བཞད་གད་དོ།

འདིར་རང་རྒྱལ་གྱི་ལས་ཐེག་པ་འབྲིང་དུ་བསྟན་པ་ལ། བཟུང་བ་དང་
 འཛིན་པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤོང་མི་སྤོང་གི་བྱེད་པར་གསུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཉན་
 ཐོས་ལས་ལྷག་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལས་དམན་པའི་སྤྱིར་འབྲིང་པོ་ལོ། །འདི་ནི་
 ཐེག་པ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་གསུམ། དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྒྱལ་བ་
 ཡིན་པས། བདག་མེད་ལས་ལྟོས་ཏེ་དབང་པོའི་རིམ་པ་བཞག་པ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་
 ལ་ལྷ་བ་རབ་དབྱུ་མའི་ལྷ་བ་དང་། ཐེག་འབྲིང་ལ་ལྷ་བ་འབྲིང་སེམས་ཅམ་གྱི་ལྷ་
 བ་དང་། ཐེག་རྒྱུང་ལ་ལྷ་བ་ཐ་མ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་པའི་ལྷ་བ་
 བཞག་པ་ཡིན་ཡང་། དེར་མ་ངེས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་གསུམ་ཀལ་ཡོད་
 པ་ལྟར་ན་འང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྱར་དུ་གཏིང་དཔོག་མི་དཔོག་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས།

དབང་པོའི་རིམ་པ་གསུམ་མི་འགལ་ལོ། །འཛིན་བ་ཤེས་པ་བདེན་ཞེན་སྤྱོད་མི་
 རུས་པ་དམན་ཁྱད་ལྷ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ནས་བཤད་པའི་
 བདག་མེད་གྱི་ལྷ་བ་ནི་མདོ་རྒྱན་དང་། འབྲེད་རྣམ་གཉིས་ལྷར་སེམས་ཙམ་ལ་
 བཤད་དུ་མི་རུང་ངོ་། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལའང་། དབུ་སེམས་སུ་འབྲེལ་ཚུལ་
 རྒྱ་གར་བ་རྣམས་ལའང་ཡོད་པས། དེ་དག་གི་རྒྱ་མཆན་མང་དུ་བཤད་དགོས་
 །ཀྱང་། ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་རེ་ཤིག་ལ་མ་བྲིས་སོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ནི་
 གོང་དུ་བཤད་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུད་བ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་འབྲེལ་བ་ནས་
 བཤད་པའི་ཚུད་བ་སྤྱང་བ་དང་། མ་བཤད་པའི་ཚུད་བ་སྤྱངས་བ་གཉིས་ལས།
 འདི་བྱི་མཐོ།

དེ་ལྷར་ཚུད་བ་སྤྱང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། འདི་དག་གི་ཐོན་དུ་
 རྒྱུར། གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་
 བ་། བདགས་ཆོས་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་བྱིན་
 པས། གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 མཆན་ཉིད་རྟོགས་པ་མ་རྟོགས་པར་བསྟོན་ནོ། །ཞེས་བ་དང་། དེ་ཁོན་ཉིད་གྱི་ལྷ་
 བ་དང་བྲལ་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བ་དང་། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལྷ་བ་དེ་
 དགོས་པར་བསྟན་ལ། ཉན་རང་དག་བཙུག་པ་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བ་ནི།
 མཁས་པ་སུ་ཡང་མི་འདོད། ཅེས་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ལུགས་འདི་ལ་བདེན་
 འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་དུ་འཛོག་པའི་ལུགས་ཀྱི། ཤེས་སྒྲིབ་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུར་

བྱས་ནས། ས་གཉིས་པ་སོགས་བསྐྱོམ་ལམ་དགུས་སྤྱོད་བའི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་
ལེན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཡིན་ན། དེ་ལྷ་ན་
མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་མངོན་
རྟོགས་རྒྱན་དངས་པའི་སྤྱིབ་པའི་འཛོག་ཚུལ་འདི་དག་དང་འགལ་ལོ། ཞེས་
པའི་རྩོད་པ་སྤངས་པའོ། །ཤེས་ལྷན་དག་འདི་ཙམ་རེ་གོ་ན་ཡང་། འཇུག་པའི་
རྣམ་འགྲུབ་ཀྱིས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཐལ་འགྱུར་བར་བཀལ་བའི་ཚུལ་གོ་བར་རྟུས་
པས། མྱོངས་པའི་མལ་ན་བག་མེད་པའི་གཉིད་མ་ལོག་པར་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་
ཅིག།

ད་ནི་རྗེ་སྤྱི་མཐུན་བསྐྱོད་བས་གོང་དུ་དངས་པ་དེ་དག་འགྲུབ་པར་བྱ་
སྟེ། རྟོགས་པ་སྤངས་པའི་དོན་ནི་འགྲུབ་ཅིན་པ་དེས་གོ་བར་རྟུས་ལ། ལན་ལ་
གཉིས། བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོག་དོན་མདོ་ཙམ་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་
ནི། རང་རྒྱལ་འཕགས་པས་བཟུང་བ་བདེན་འཛིན་སྤྱོད་རྟུས་ལ། འཛིན་པ་བདེན་
ཞེན་སྤྱོད་མི་རྟུས་ལ། རྒྱན་གྱིས་རང་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་ཆད་མས་གྲུབ་མ་
གྲུབ་གང་ཡིན་ཀྱང་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་དོན་གྲུབ་ན་དེ་བདེན་མེད་དུ་
རྟོགས་ན་སྟོ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་ཆོཤེས་པ་ཡང་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་ན་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་མི་སྤྱོད་བའི་དོན་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཁས་
ལེན་པ་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ནི་རེ་ཞིག་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་
མའི་ལུགས་རྩ་བར་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་འཕགས་སེང་གི་བཀལ་བ་

ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། ལུགས་དེ་ཙམ་གྱི་འདུལ་བར་བྱ་བའི་གང་ཟག་
གི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སྤར་ཡང་བཟོད་ཟིན་རྟོ།།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ལན་དངོས་བཤད་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་འབྲིང་དུ་
བཤད་པ། རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་དང་ཁྱད་
བར་ཡོད་པ་བསྟན་པ། རྒྱལ་གྱི་རང་ལུགས་དབྱུ་མར་བཤད་དགོས་པ་ལོ། །དང་
པོ་ནི། དེ་ལ་བཟུང་བ་སྤྱི་རེ་ལ་ཞེན་བ་སྤོང་བའི་དོན་ནི། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཐལ་
འགྲུར་བ་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྤྱི་དོན་ཆད་གྲུབ་བཞེད་ཀྱང་། སྤྱི་
དོན་བདེན་གྲུབ་རིགས་པས་མི་ཁེགས་ཏེ། སྤྱི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་
ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ལྷ་བ་ཙམ་གྱིས་བདེན་ཞེན་སྤོང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།
བརྟག་པ་དང་པོའི་གསུང་ལྷག་མ་རྣམས་གོ་སྤྱོད། །གཉིས་པ་ལྷར་འདོད་པ་
ནི། སློབ་དཔོན་སང་གོ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་པའི་ལུགས་ཡིན་པས།
ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་སློབ་དཔོན་སང་གོ་བཟང་པོས་སྤྱི་དོན་མེད་པར་ཆད་མས་
གྲུབ་བར་འདོད་པས། ཞེས་གསུངས་པས། རྗེ་སྤྱི་མའི་རྗེས་འབྲུང་དུ་རྒྱུ་མས་པ་
རྒྱན་པོ་ཁ་ཅིག །རྒྱལ་གྱི་ལུགས་ཐལ་འགྲུར་དུ་འབྲེལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཉ་ཅང་
ཐལ་ནས། འཕགས་སང་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐལ་འགྲུར་དུ་བཀྲལ་བས། དེ་
གཉིས་ཀྱང་ཐལ་འགྲུར་བར་བཞེད་དོ། །ཞེས་སློབ་དབྱིས་ཕྱིན་བར་བཀག་སྟེ།
ཀ་ཡེ་ཅོད་བན་དང་འདོམ་དགྱིས་མ་ནོར་བར་གྱིས་ཤིག །འཛིན་པ་བདེན་ཞེན་མི་
སྤོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་བྱེད་ལ། ཤེས་པ་བདེན་

གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་པོ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་འདོད་པའི་སོ་སྤྱེ་ཡིན་
ལ། དེ་དང་སེམས་ཅན་པ་མ་ཐུན་ནོ་ཞེས་བཞེད་པའོ།

འོ་ན་རྒྱན་རྩ་བ་དང་། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་དེ་ཁས་ལེན་
དགོས་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་སྤངས་པས། སྤྱུབ་བྱེད་ཐུན་མོང་དུ་
འདོད་པར་མ་ངེས་ལ། འདིའི་རྒྱ་མཚན་འཕགས་པས་གསལ་བར་མ་མཛད་
ཅིང་། རྒྱན་སྤང་དུ་བསམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་ཡོད་
ན། དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤྱེ་
ཞིང་དེ་མེད་པར་མ་ཡིན་པ། ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་
ཡིན་ན། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པར་བྱེད་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཤེས་པ་འགག་བཞིན་པས་འཕངས་པའི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
བག་ཆགས་སད་པ་ལས་སྤྱེས་པའི་ཕྱིར། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ནི།
གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལས་སྤྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་
པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ལྷག་མ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་དངོས་མི་སྤྱང་ཕྱིར་དང་། ཉེ་བར་བསྐྱད་པའི་བསྐྱ་
བའི་ཕྱིར། ཞེས་བསམས་པའོ། རྒྱལ་འདི་ནི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་
སྤངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་བཤད་
དོ། ཞེས་སོ། །ལུང་སྤྱུ་མའི་དོན། རྒྱུ་གསེར་གྱི་རེ་རེ་ཅན་འཆད་པ་ལེགས་
པར་མ་མཐོང་བས་མ་བཞོད་ལ། དོན་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་གཟུང་བ་བདེན་མེད་རྟོགས་

མོད་འདིར་ཕར་རྟེན་གྲུབ་ཅམ་སྤང་བ་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ནི་སྐབས་
འདི་དག་ན་ཅི་ཡང་མི་སྦྲེལ་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་མཛད་པའོ། །ཆོས་བཤེས་ཀྱི་ལུགས་
དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། འདིར་བཟུང་བ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་བཤད་མ་
ཐག་པ་ལྟར་བཟུང་འཛིན་ཐུས་ཐད་དུ་སྟོང་བ་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་ཕུང་
བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་མི་བྱེད་ལ། གཟུགས་ཕུང་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་
ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ན་ཤེས་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་རུས་པ་ནི།
འཕགས་མེད་གཉིས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་འང་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གང་གི་དངོས་གཅིག་
དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། ཞེས་སོགས་གཉིས་ཀས་འདྲན་ཅིང་། དོན་ཡང་དེ་ཉིད་
དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཕུང་དང་ཕུང་པོ་གྲི་མ་བཞི་ལ་རྒྱན་བརྟན་མི་
བརྟན་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པར་དཀའ་སྟེ། སྤྱིད་ཅེ་བའི་སེམས་རྒྱན་
གཅིག་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུའི་ཡུན་འོང་བ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
འཛིན་པ་བདེན་སྟེ་རི་རང་རྒྱལ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་གྲུབ་མཐའ་མཚུངས་པ་

མཆར་ཞེས་སྤྲུལ་པའི་ནི། རིག་རལ་སོགས་བོད་སྤྲུལ་རྣམས་ཡིན་ལ། གསལ་
བྱེད་པའི་བཞད་གང་ནི། རྣམ་ངེས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འཐད་ལྷན་དུ་རི་བོང་རྩ་མེད་པར་
སྤྲུལ་ལ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་བཞད་གང་དུ་བྱས་པ། རི་བོང་དང་རྩ་དག་ཡོད་པར་
མཐོང་བའི་རྒྱུ་འབྱེད། སངས་རྒྱུས་པ་རི་བོང་རྩ་མེད་པར་སྤྲུལ་ལ། བཞད་གང་
བྱེད་པ་དེ་ནི་མི་ཤེས་པར་སྟོན་པས། བདག་ཉིད་ཅན་ལ་བཞད་གང་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་དེ་ཡིན་པ་འདྲའོ། །མ་ལཤད་པ་ལྷག་མ་དག་གོ་སྤྲོདོ།

གཉིས་པ་ནི། འདིར་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཐེག་པ་འབྲིང་དུ་སྟོན་པ་ལ།
ཞེས་སོགས་ཏེ། དེར་མ་ངེས་སོ་ཞེས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཉིད་
ལ་ཡང་། རྣལ་འབྱོར་པ་གསུམ་གྱི་ལྷ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་བཞིན་ཏེ། གཞན་རྣམས་
ཀྱང་གོ་བར་ཟད་དོ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་གསུམ་ཀ་ལ། ཞེས་སོགས་ཏེ།
སྤྱར་བའི་གཉིད་དཔོགས་མི་དཔོགས་ནི་རྟོགས་པ་སྤྱར་བུམ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་
ཡང་གོ་བར་ཟད་དོ།

བཞི་པ་ནི། འཛིན་པ་ཤེས་པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤོང་མི་རྒྱས་པ་དམན་ཁྱད་དུ་
བསྟན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཤེས་པ་བདེན་ཞེན་སྤོང་རྒྱས་ཀྱི་ལམ།
རྒྱན་འདིར་མང་དུ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཤེས་དགོས་
སོ། །གཞན་འཕྲག་པའི་རྣམ་ལཤད་ལས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་རྒྱལ་ལ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཅིག་ཀྱང་ཡོད་པས། རང་རྒྱལ་ལ་ཤེས་པ་བདེན་ཞེན་སྤོང་

མི་རྒྱལ་བས་མ་བྱལ་བོ། ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་
བ་གཉིས་སུ་དབྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ། ཁའོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་ཡང་། ཐེག་དམན་
ལ་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པས་གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལ་
ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཛོག་མི་འཛོག་གཉིས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཅུ་བའི་དགོངས་པ་ལ་ཉན་རང་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་།

འཕགས་སང་གཉིས་ཉན་རང་ལ་བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་འཛོག་ཚུལ་མི་
འབྲས་ལྟ། རྒྱུ་ཅུ་བའི་ལུགས་ལ། རྟོགས་ཚུལ་ནི་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཡིན་ན་
བདེན་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱལ་ལ། རྟོགས་མ་རྟོགས་གཉིས་འབྱེད་པ་
ནི། ཉན་རང་སོ་སྒྲིབ་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། རྒྱུད་སྤྱོད་འབྲེལ་བར། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་ལྷ་བ་ལ་མིག་དང་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་བཞི་སྟེ། ཞེས་
སོགས་དང་འབྲས་ལྟ། དེའི་དོན་ནི། རྒྱལ་ཚབ་དམ་པའི་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ། འཕགས་སང་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ནི། རྣམ་བཤད་དུ་ཉི་སྣང་གི་ལུང་
དངས་པ་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་
སྒྲེབ་གསུངས་པའི་དོན། ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་
དོན་དུ་མཛད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་འབྲས་ལུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་
སྒྲིབ་ཐད་དུ་ཁས་ལེན་ལ། གཞི་ཤེས་འཕགས་པའི་རྟོག་པར་ཡང་འཛོག་
པས། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ལ་ངེས་བཟུང་དུ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱལ་བར་མི་
འདོད་དོ། ཐེག་དམན་ལ་ཚུལ་གཉིས་གསུངས། ཞེས་བ་ནི། འཛིན་པ་བདེན་

ཞེན་སྤོང་རྒྱས་མི་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། གཟུང་འཛིན་
 རྒྱས་ཐད་ད་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ནི། བདེན་འཛིན་ཐད་ད་དུ་འཛིན་པ་ཅམ་ལ་མི་
 བྱ་སྟེ། དེ་དང་ཐེག་དམན་ལ་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པ་གཉིས་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། དེས་ན་བདེན་འཛིན་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་གཉིས་ངེས་པར་སྟེ་ངེས་
 གཟུང་དུ་བྱ་དགོས་སོ། དེའི་དོན་ཡང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ནས་བདེན་འཛིན་
 ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ལུགས་ཀྱང་གསུངས། བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་
 རྟོགས་ཀྱང་གསུངས་པའོ། དེའི་སྒྲ་མ་ནི་མང་ཞིང་གྲགས་ཆེ་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དེ་མ་
 ཐག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དང་། དེས་ན་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་མཛད་དེ་དག་
 གི་ལུགས་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བར་མི་
 བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་གསུངས་
 པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་སྒྲོངས་པ་དེ་དག་
 ནི། ལྷ་དབེ་ལྷ་མ་ལ་འགགས་པའོ།

ཡང་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ཕྱིར་ལུགས་འདི་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་
 གཉིས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནི་འཇུག་པའི་ལུགས་དང་། མངོན་རྟོགས་
 རྒྱན་གྱི་ལུགས་གཉིས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་གཅིག་པར་སྟོན་པ་སྟེ་གོ་
 སྟའོ། །འདིར་ཡང་རྒྱན་གྱིས་འབྲེལ་མཛད་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དང་འགལ་བ་མ་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་མ་གསུངས་པར། ངེས་བཟུང་དུ་གསུངས་པས། དེའི་ཕྱིར་སྟོ་
 ཞིབ་པར་བྱ་སྟེ། རང་གི་ངེས་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་ལ་ཡང་སྐྱབས་བྱའི། རང་གི་

ཡང་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ་འཆད་པ་
ན། བྱང་སེམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་པའི་དོན་ནི། རིགས་ཅན་
གསུམ་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དེ་དག་གིས་ལམ་ལ་བསྐབ་དགོས་པར་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་སོགས་མདོ་བསྟན་བཅོས་བཞི་བྱངས་ནས་བསྐབ་པར་
མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱན་འདིར་ཡང་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀའི་ལམ་བསྟན་པར་
ཤེས་ལ། དེའི་ཆེ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་
དབང་བོ་རྣམ་པོས་བདེ་སྒྲག་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་ལུས་པར་
གཙོད་པའི་ལམ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ལྟ་བ་
ཁྱད་པར་ཅན་མ་བསྟན་ན། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་
ལམ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་ནས་གཞན་ལ་བསྟན་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བས། བྱང་
སེམས་དབང་རྣམ་གྱི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་མི་རྣམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི།

རིགས་པ་ཡང་དག་སྟེ། འབྲུག་པའི་རྣམ་པའདྲ་ལས་ཀྱང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་
 ཉན་རང་གི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྟོན་པ་ནི། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་
 བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པས། རྗེས་སུ་བཟུང་རྒྱུའི་ཐེག་དམན་ལ་ཡང་ཟབ་མེད་
 སྟོན་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་གཉིས་ཡོད་ཅིང་དེ་གཉིས་ལ་ཡང་། ཕྱི་མ་ཆེས་མང་བས་
 བལ་ཆེར་དེའི་ལམ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །ཐེག་ཆེན་ལ་ཐོག་མར་སེམས་ཅམ་ལ་
 མ་བྲིད་པར་དབུ་མའི་ལྷ་བ་མི་རྣམས་སྐྱེད་པ་སྤང་བ་བཞིན་དུ། རང་རྒྱལ་ལ་ཡང་ཡོད་
 པ་དེ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་དག་ནི་རྗེ་བཙུན་སྐྱེ་མའི་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དག་ལ། མདོ་
 ཅམ་བསྟན་ནས། དེ་ནི་ལུགས་གཞན་འཛིན་པ་དག་དང་ཐུན་མོང་དུ་གོ་བར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཉིད་ནས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷ་བསྟོམ་བསྟན་ཚུལ་
 བཅོམ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་གཉིས། སྐབས་དང་པོ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དང་།
 གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་བདུན་པའི་
 ཡོངས་སྟོངས་སུ། ས་གཞན་ལས་མི་གསུངས་པའི་སྤང་གཉེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་གསུངས་པ་ནི། ལུགས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ལ་སྤང་བྱ་ཉི་ཤུ་འཆད་པ་ན། བདག་དང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་དང་།
 ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་འཆད་པ་ན། རྣམ་ཐར་སྟོགས་མཐེས་པ་དང་།
 ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་གཞན་གྱི་བཤད་པ་འགོད་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་
 བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་རིག་པར་བྱའོ། །

དང་པོ་ནི། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤེང་དུ། རྣམ་ཐར་གྱི་སྒོ་དང་པོ་ཤེས་
 བ་ལ། མདོར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤོང་བ་ཉིད་ཉེ་བར་བཟུང་
 རས་ཐོགས་པ། ཞེས་བས་འདིའི་སྤང་བའི་བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དེ། གང་ཟག་
 གི་བདག་འབའ་ཞིག་ལ་མི་བྱ་བར། སྤྱིར་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྲུབ་ཅུམ་ལ་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་བདག་འཛིན་རང་རྒྱ་རྒྱབ་བའི་ཐུང་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་འབའ་
 ཞིག་ལ་བྱར་མི་རུང་བར་གསུངས་སོ། །འདིའི་གཉིས་པོས་སྤང་བའི་གཙོ་བོ་
 བདེན་འཛིན་སྤོང་བའི་ས་བདུན་པའི་གང་ཟག་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་དང་འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་དངོས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ནི།
 བདག་སྟེ། གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ནོ། །འདི་
 ནི་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་དང་། ཞེས་པའི་རྒྱས་བྱངས་པས། གང་ཟག་གི་བདག་
 འཛིན་དུ་གྲུབ་སྟེ། སྒོ་བདེན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་རྣམ་འགྲེལ་དུ། འཛིག་
 ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་འཆད་པ་ན། སེམས་ཅན་ལ་ལྷ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྷར་རོ། །དེ་ལྷར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་འདི་འཁོར་བའི་རྩ་
 བར་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་བཞི་ཀས་འདོད་ལ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉོན་
 མོངས་པའི་སྤྱིབ་པའོ། ཞེས་ཤེས་པར་རུས་སོ། །འདི་དང་། གཞན་ཡང་།
 རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་འཛེམས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ལྷ་དང་ཉོན་མོངས་སྤོང་། ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་།

གཉིས་པ་ནི། ཉི་ཤུ་གང་ལ་རྣམ་ཆད་པ། དེ་ཡིས་ས་ནི་བདུན་པ་

འཛོམ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཡེགས་པར་བསྟན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདིར་བཤད་པ་ས་
 བདུན་པ་རང་གི་དོ་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅམ་མོ། །ཞེས་ཀྱང་བྱ་བར་རྟུས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། བདག་འཛིན་སོགས་ནི་སྒྲིབ་བྱེ་བྲག་ལ་བཤད་པར་མི་རྟུས་པའི་བྱིར་དང་།
 འདིར་བཤད་པར་མ་འདུས་པའི་བདེན་འཛིན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ས་
 བརྒྱད་པའི་ཡོངས་སྤོངས་སུ། སྒྲིབ་མ་ལྟར་གནས་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ནི།
 བདེན་འཛིན་ས་སོན་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་དབང་གི་རྒྱུ་ཐོབ་ཏུ་
 ཡང་། བདེན་པར་སྤང་བ་ཅམ་ལས་མེད་པའི་དོན་ཏེ། བདེན་པར་སྤང་ཡང་
 བདེན་མེད་གྱི་ཅིས་ཟིན་པ་ནི། ལྷ་བ་རྣམ་དག་གོ་བའི་ལམ་མ་ཞུགས་པ་དང་།
 ཚོགས་སྦྲེང་དང་། བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ས་དང་པོ་ནས། རྒྱུ་ཐོབ་ཏུ་ཡང་
 དེ་འདྲ་བའི་སྒྲིབ་མ་ལྷ་བྱ་མ་གཏོགས་པ་ཤས་རྒྱུད་བས། དེའི་བྱིར་ས་བརྒྱད་པ་
 ཡན་གྱི་སྒྲིབ་མ་ལྟར་གནས་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐབས་གསུམ་པ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དང་།
 སྐབས་བཞི་པ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བས་སྲིད་ལ་མི་
 གནས་ཤིང་། ཞེས་ལུས་རྣམ་གཞག་ནས་བཤད་པའི་ཤེས་བས་སྲིད་ལ་མི་གནས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཁོར་བའི་སྒྲིན་མཐོང་བ་ལ་
 གསུངས་ཀྱང་དེ་ནི་གྲུབ་མཐའི་དབང་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི། ཚུར་རོལ་པ་རོལ་
 མཐའ་ལ་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་སྤྱད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་
 དུས་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱད་འཕགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་

ཤེར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པའདད་ཀྱི་སེམས་
 བསྐྱེད་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་འབྲས་ཡུམ་དུ་ཉེ་བ་དང་། མི་
 ཉལ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། ཐབས་ཤེས་བྱད་བར་ཅན་
 གཉིས་པོ་དེ་དང་བྲལ་བ་ནི། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བར་བསྟན་ནས། སྤར་བཤད་
 པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྲིད་པའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་
 ནི། ཕྱིན་ལ་སོགས་ལ་ངར་འཛིན་མེད། །གཞན་དག་དེ་ལ་སྦྱར་བྱེད་པ། །དེ་ནི་
 ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པ། །རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ལྟ། ཞེས་པ་
 ལྟེ། ཕྱིན་པ་པོ་དང་། ལ་སོགས་པས། ལེན་པ་པོ་དང་། ཕྱིན་པ་ལ་ངར་འཛིན་
 པ་དང་། ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རང་གིས་རྟོགས་ཤིང་།
 གཞན་དག་དེ་ལ་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཆགས་པའི་མཐའ་དང་། སྲིད་
 པའི་མཐའ་དང་། འཁོར་བའི་མཐའ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིན་པ་
 པོ་དང་། ལེན་པ་པོ་ལ་ངར་འཛིན་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་།
 ཕྱིན་པ་ལ་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟེ། དེ་དང་རྒྱལ་བ་
 སོགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡང་། ཆགས་པ་སྤྲོས་ལྟེ། བདེན་
 འཛིན་སྤྲོས་མོ་ཡིན་ནོ། །གང་ལས་ལྟོས་ནས་ཞེན། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱས་
 ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སོ།།

འདི་འདི་ལྟར་བཤད་དགོས་ཏེ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་སྤྱོད་ཐུག་ཉི་ཤུ་ལྟ་བུར་།
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་

སྤྱོད་པའི་ཆོ། འདི་སྐུ་འདྲ་བའདག་གིས་སྤྱིན་པ་ཞིག་སྤྱིན། འདི་ལ་སྤྱིན། སྤྱིན་པ་
 འདི་ལྷ་བྱ་སྤྱིན་ནོ། ཞེ་འོ། ཞེས་པ་ནས། བཤག་གིས་ནི་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པར་
 བྱའོ་སྐུ་འདྲ་རྩོམ་སེམས་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། སྤྱིན་པ་པོ་ལ་ངར་
 འཛིན་པ་ཆགས་པ་སྤྱོར་གསུངས་ཤིང་། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང་ཆོས་ཀྱི་
 བཤག་འཛིན་འགལ་བའི་ཕྱིར། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་གང་ཟག་གི་བཤག་འཛིན་
 དུ་བྱ་དགོས་པས། དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་དང་ཉོན་སྤྱི་བ་རྩ་ཡང་གོ་བར་རུས་སོ། །
 གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་བྱས་
 རས་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་སྤྱིང་མཐའ་འགོག་བྱེད་དུ་བྱ་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན། རྣམ་བྱང་གི་
 རྟོགས་ཐམས་ཅད་སྤྱིང་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། གང་ཟག་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་མི་འདོད་པ་དང་། བདེན་
 མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། སྤྱིང་མཐའ་འགོག་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ནི་
 འགལ་བ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་
 དབང་གིས་སོ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་མདོ་འདི་དག །ལྷ་སྟོན་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱང་
 གཉེན། སྤྱོད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱང་གཉེན། ཞེས་སྤྱང་ནས། འཕགས་སེང་གི་
 འགྲེལ་བ་གཉིས་དང་མཐུན་པར། རྒྱུ་སྐྱེས་རྒྱས་པ་དག་རྩ་ཆད་མོད། འདིར་
 ནི་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྱིས་སོ།།

དེས་ན་འཕུག་པའི་རྣམ་པའད་དུ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ལུགས་ལ།

བདེན་འཛིན་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཛོག་མི་འཛོག་གཉིས་ངེས་བར་བྱ་དགོས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་
 འདི་དང་། སྤར་བཤད་པ་ལ་བསྟེན་ནས། སྒྲོ་དང་ལྷན་པ་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་
 ཤེས། ཆགས་པ་སྤར་བས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་། ཐུན་སྒྲུང་གི། གཟུགས་
 སོགས་ཕུང་པོ་སྤྱོད་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྱུ་འབྲེལ་དུ། སྤྱོད་པའོ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་ཐུ་སྟེགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བདགས་པའི་བདག་དང་བྲལ་བའོ་སྟེ་མ་དུ་ཤེས་པ་
 ནི་ཞེས་འོག་ཏུ་འཆད་པ་དང་སྒྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་ལ། སྒྲིན་ལ་སོགས་ལ་
 ངར་འཛིན་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྤྱུ་འབྲེལ་དུ། ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་རགས་པ་ཆོས་
 ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པས་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ཏེ།
 ཆགས་པ་རབ་ཏུ་སྤར་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ནི། རབ་འབྱུར་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པའོ། ཁཛུགས་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་ན། ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་དམིགས་ནས་མངོན་དུ་སྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་འཤད་
 རོ། ཆགས་པ་སྤར་མའི་གཉེན་སོ་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། །
 དཔེན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཟབ་ཉིད། ཅེས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས། ཞེས་དགག་བྱ་སྤར་
 མའི་ཆོག་གིས་བསྟན་ལ། ལམ་དེ་ཟབ་བ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་དང་། བསམ་
 གྱིས་མི་བྱུང་བར་བསྟན་ཏོ། བླ་མའི་དྲིན་ལས་གཞུང་འདི་དག་འདི་ལྟར་འཆད་
 ཤེས་པ་ནི་རྒྱ་བོད་དུ་སྟོན་ཆད་བྱུང་རེ་ཀན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲོ་མ་ལམ་གྱི་ཚུད་ལན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་

དང་། སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱར་བས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 གངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞིས། ཐེག་ཆེན་
 སྒྲོམ་ལམ་ལ་རྩོད་པ་ཡིན་ལ། རྟོགས་སྤྲུལ་མའི་བསམ་པ་ནི། མདོ་ལས་སྒྲོམ་ལམ་
 གྱི་བསོད་ནམས་གངས་མེད་སོགས་གསུངས་པ་ན། བསོད་ནམས་དེ་དག་དང་
 ལྟན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རྒྱས་ཀྱང་གངས་དེ་སྟེད་དུ་འགྱུར་བས་སྒྲོམ་ལམ་དགའི་
 གངས་ངེས་ཉམས་སོ་སྟམ་མོ། །ལན་ལ། ཉི་སྒྲུང་དུ་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་རྩོད་
 པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ལན་དུ་མཛད་དོ། །སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་འབྲེལ་པ་གཉིས་སུ་
 དོགས་པ་ཁོང་ནས་སྤང་ནས། བཞི་ཀ་ལན་དུ་མཛད་དེ། གཉིས་ཀའི་བཞེད་པ་
 ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་གངས་དོན་དམ་དུ་མེད་ཀྱང་། མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་
 རྩོབ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་བརྩེ་བའི་རྒྱ་མཐུན་འབྲས་སུ་གསུང་རང་ལས་
 འབྱུང་བའི་གངས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དག་ཐུབ་པ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།

འདིའི་དོན་དམ་དང་། ཀུན་རྩོབ་གཉིས་བཤད་པ་དེ། སྒྲོས་པ་བྲལ་མ་
 བྲལ་དཔུ་མ་པ་ལ་བྲགས་པའམ། རྟོག་གོ་ལ་བྲགས་པའི་རྒྱས་རང་མཚན་
 དང་། རྟོག་པ་སྤྱི་མཚན་ལ་བྱེད་ཅེན། བྱང་ཡེས་ལུགས་གཉིས་ཀ་མཛད་ཅིང་།
 དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྟོག་ལོ་དང་། བྱུང་གི་བཞེད་པ་བྱི་མ་དང་། འབྲེལ་
 བཞེད་པ་སྤྲུལ་བྲགས་ཤིང་། དཔལ་ལྷན་ཆ་པ། རིག་རལ་ཡང་བྱི་མར་བཞེད་
 དོ། །ཆོག་གསལ་ལས། རྒྱས་གཅིག་ལ་རྟོག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་དབྱེ་བར་འདོད་ལ།
 རྟོག་གསལ་རྩེད་ དག་ཀྱང་། དེ་རྒྱན་སྤང་གི་དགོངས་པའོ། ཞེས་གསུངས། རྩོད་

ལན་ཇི་ལྷ་རྟེན་འབྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། བདེན་གང་ཡིན་སོགས་དཀའ་བར་སྒྲུབ་
བས་དབྱུང་དགོས་ནའང་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་གྲིས་སོ། །བྲངས་མེད་ལ་
སོགས། ཞེས་སོགས་གྱིས་དོན་དམ་དུ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ལས་སྒྲིན་
མེད་ཅེས་བ་ལ་སྒྲུར་ཡང་། དངོས་པོ་བཟོད་དུ་མེད་པ་ལ། ཞེས་སོགས་གྱིས།
དོན་དམ་དུ་མེད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཉམས་འཁེལ་མི་རུང་ངོ་། ཞེས་བའི་རྩོད་བ་
ནི། ཐུག་པའི་རྩོད་བ་ཡིན་པས། རྗེ་བཙུན་གྱིས་ལན་མཛད་པར་མི་རིགས་ཏེ།
ལན་བཏབ་བ་དེ་ཉིད་བསྒྲིག་ནས་སྒྲུར་རྩོད་པར་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་འདིའི་རྩོད་བ་པོ་སུ་ཡིན་པ་དང་། ཐུགས་སྒྲུབ་འདོད་པ་གང་ཡིན་
དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅམ་བ་ཕྱིན་ཆད་འདིའི་རྩོད་བ་པོ་མ་ཡིན་
ཏེ། བྲང་ཆུབ་ཇི་ལྷ་རྟེན་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་གྱིས་ལན་འདེབས་བ་ན། བྲང་
ཆེན་གྱིས་གདུལ་བྱའི་དོན་གྲུབ་བ་དོན་དམ་དུ་མེད་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་
བཞིན། ཞེས་བའི་དབེ་སེམས་ཅམ་བ་ལ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེས་བྲང་ཆེན་གྱིས་གདུལ་
བྱའི་དོན་སྒྲུབ་བ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྲང་ཆུབ་དེ་བཞིན་
ཉིད་གྱི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་བཞིན། སྒྲོམ་ལམ་ཡང་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་
ཏེ། སེམས་ཅམ་བས་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་བར་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན། བྲང་ཆུབ་ཇི་ལྷ་རྟེན་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་གྱི་མདོར། འོན་ཀྱང་འདི་
སྒྲུབ་དུ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྷ་སྟེ། སྒྲིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་མིང་
ཅམ་སོ། ཞེས་པ་ནས། བེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་སོ་སྒྲུབ་

ཞིང་། དེ་སྤྱིན་པའི་པར་སྤྱིན་ལ་སྦྱོང་བའི་ཆེ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་དེ་དག་དང་།
 སེམས་བསྐྱེད་བ་དེ་དག་དང་། དག་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་སྤྲུལ་མེད་ཚོགས་བྱང་དུ་བསྡེ་
 སྟེ། དེ་ཡང་སྤྲུལ་མེད་ཚོགས་བྱང་ཇི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྡེའོ། །ཞེས་
 འགྲུང་བས། བྱང་ཆེན་དོན་དམ་དུ་མེད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་བ་དང་། མིང་
 ཅམ་གྱིས་བཞག་བ་དང་། ཡོད་བ་གཉིས་འགལ་བར་འདོད་བ་ཞིག་སྟེ། དེ་ནི་
 རང་རྒྱུད་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་བ་ལས་འོས་མེད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཆོག་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དོ་
 བོ་ལ་རྩོད་བ་སྦྱོང་བ་དང་། དེས་བྱང་རྒྱལ་ལ་རྩོད་བ་སྤངས་པའོ། །དང་བོ་ལ་
 གཉིས་ལས། རྩོད་བ་ནི། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བ་བཟོད་
 དུ་མེད་པའི་མིང་ཅམ་ལ། སྤང་བྱ་ཉམས་བ་དང་། ཞེས་སོགས་སྦྱོར། གཉིས་བ་
 ལ་ནི། །བྱང་རྒྱལ་ཇི་ལྷ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་རྟེན་བ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུས་
 ན། སྒྲོམ་ལམ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན། སྤང་གཉིན་མི་འཐད་པའི་སྦྱོན་མེད་པར་
 ཐལ། བྱང་རྒྱལ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་གདུལ་བའི་དོན་བྱེད་བ་
 བཞིན་དུ། སྒྲོམ་ལམ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་སྤང་བྱ་སྦྱོང་བ་
 སོགས་འདོད་པའི་དོན་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། ཞེས་བྱ་སྟེ། དུས་འདི་རྩོད་ལྡན་
 ཡིན་ཡང་། ལེགས་པར་བཤད་བ་འདི་འདྲ་ནི་ཚོགས་ལྡན་གྱི་དུས་སུ་ཡང་རྟེན་
 པར་དགའོ། །

གཉིས་བ་ལ་གཉིས་ལས། རྩོད་བ་ནི། སེམས་ནི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བྱང་རྒྱལ་

པར། ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། བརྟགས་དོན་བཅའ་པའི་ཆོ་ག་བར་
འདོད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་དག་གི་ཅོད་པ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་བཞོ་
ནས་བྱང་རྒྱུ་མི་བསྐྱེད། སྡེ་ཕྱི་ཚོགས་པས་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་མི་བསྐྱེད་ན། སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་བྱང་ཆེན་བསྐྱེད་པ་བརྟགས་དོན་བཅའ་པའི་ཆོ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་
ལ། དེ་ལྟ་ན། དེས་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ། སྟེ་མ་པ་སྟེ། དཔེར་
ན། བྱང་པོ་རེ་རེ་བ་དང་། ཚོགས་པ་གང་ཟག་ཏུ་མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་གང་ཟག་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ཞོན་དང་། ཚོགས་པས་
བྱང་རྒྱུ་མི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་མི་བརྟགས་དོན་
བཅའ་པའི་ཆོ་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་སྐྱད་ཅིག་སྡེ་ཕྱི་ལྟོས་ནས་མིང་ཅམ་
གྱིས་བྱང་རྒྱུ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། མེ་ལྷེ་སྡེ་ཕྱི་རེ་རེ་ཞོན་དང་ཚོགས་པས་སྡོང་བུ་
མི་སྟེག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། མེ་ལྷེ་སྡོང་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་སྟེག་
ཀྱང་། མར་མེ་སྐྱད་ཅིག་སྡེ་ཕྱི་ལྟོས་ནས་སྡོང་བུ་སྟེག་པའི་དཔེའི་རྒྱལ་གྱིས་ནི་
ཟབ་མའི་ཆོས་ཉིད་བརྒྱུད་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱིར། སྐྱད་ཅིག་སྡེ་ཕྱི་ལྟོས་པ་
དང་། །བརྟེན་པ་རྣམས་ནི་མདོའི་ཆོག་སྟེ། །བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་དང་། མིང་
ཅམ་བདེ་ཅམ་དང་། སྟོས་བཞག་པ་སོགས་དོན་འདྲའོ། །སྟོབ་དཔོན་སངས་བཟང་
གི་བཞེད་པ་ནི། ཚོགས་པས་བྱང་རྒྱུ་མི་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་སྟེ། བསྐྱེད་བརྟགས་

པའི་བརྟགས་དོན་བཅའ་ནས་འཛོག་པའི་ལུགས་ལ། ཆ་ཅན་དེ་ཆ་གས་རེ་རེ་བ་
 དང་། ཚོགས་པ་གང་ཡིན་བཅའ་བའི་ཚོ། མ་ཆེད་ན་བརྟགས་དོན་བཅའ་བའི་
 དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་སྤང་དུ། དཔའི་སྐབས་སུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཚོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ། ཞེས་དང་། དོན་
 གྱི་སྐབས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བླ་ན་མེད་
 པར་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྟུ་མཛོན་པར་ཚོགས་པར་སངས་རྒྱལོ། །
 ཞེས་བྱ་བའི་ཐཚིག་གོ། ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱད་འབྲེལ་ལས། དེ་དག་
 འདུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཉིད་དང་། རིང་དུ་མི་
 གནས་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེ་ན། དེས་འདུས་པས་མི་
 བསྐྱེད་པ་ཕྱོགས་སྤར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་རྟེན་གྱིས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས་བྱང་ཆེན་བསྐྱེད། ཞེས་སྐྱབ་ནི། བཀའ་ལན་
 སྤྱིང་བའི་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་འདྲའོ།

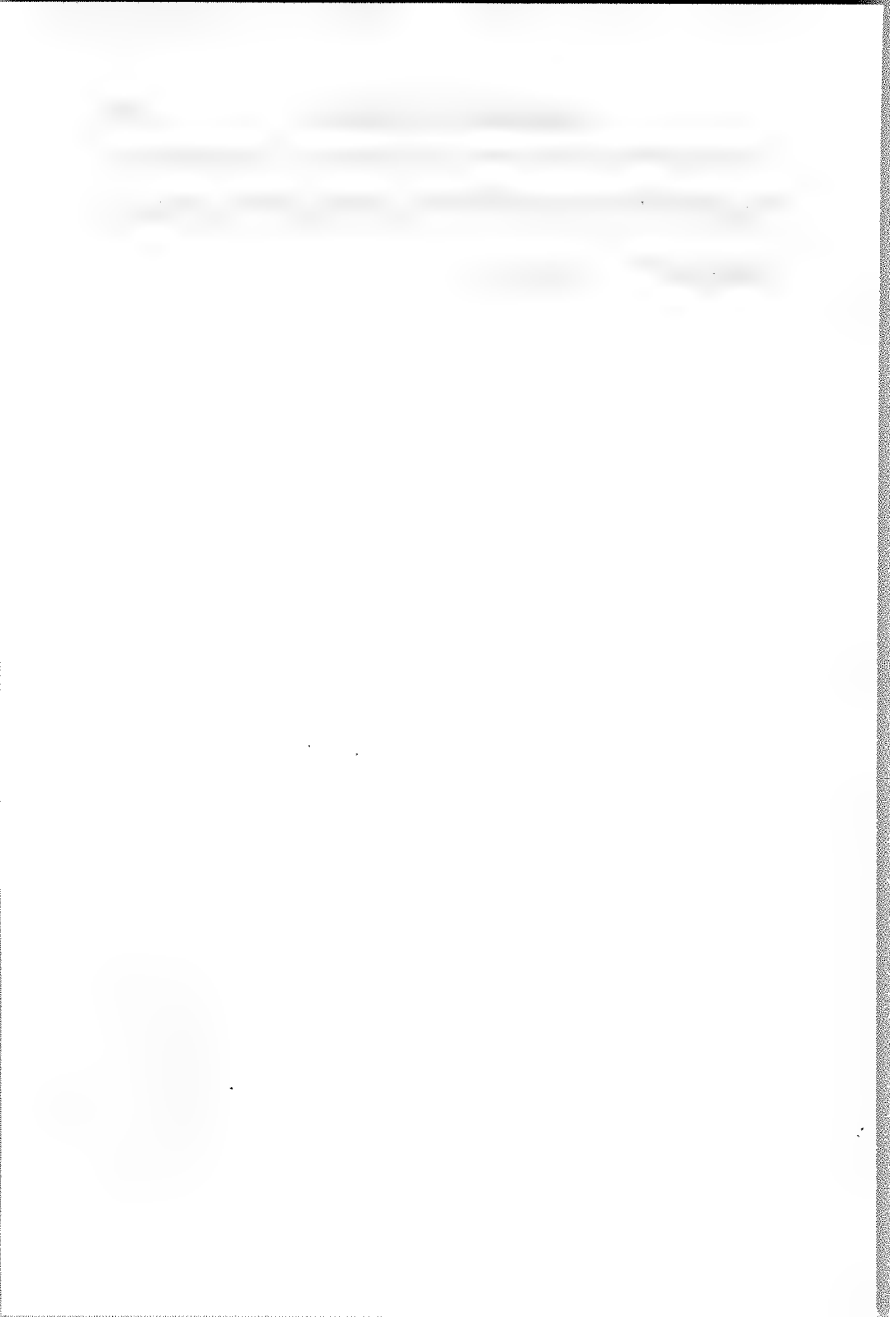
གཉིས་པ་སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པས་བསྟན་ཆུལ་ནི། ཆོས་རྣམས་
 མི་ལས་འདྲ་བའི་ཕྱིར། །སྤྱིད་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་པ། ཞེས་པ་སྟེ། འཕགས་
 སང་གིས་འདི་ནས་མི་སྦྱོབ་པའི་དགོ་འདུན་དུ་གསུངས་ལ། རྒྱུད་བླ་མའི་འབྲེལ་
 པར་མཐར་ཐུག་པའི་དགོ་འདུན་དུ་གསུངས་པས། འདི་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ལ་
 འཛོག་དགོས་སོ། །སྤྱིད་ཞི་ལ་བླང་དོར་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་མཛད་ལས་
 གསུངས་པ་ནི། ས་བདུན་པ་ཕྱིན་ལ་ཡང་ཡོད་པས། འདིར་ནི་སྤྱིད་ཞི་ལ་བླང་

དོར་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་ཤིང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བདེན་
པར་སྤང་བ་འབབ་ཞིག་དང་བཅས་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན།
འདུག་པ་ལས། ས་བརྒྱད་པ་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་རྩ་བཅས་ཉི་པར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་།
ཞེས་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་བཞག་གོ། །མཁས་པ་དག་ནི། རྒྱུ་རྩེ་ལ་ཐག་ས་
སེང་གི་ལུགས་ལྟར་འཆད་པ་ན། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ། བདེན་འཛིན་མངོན་
འགྱུར་སྤྱི་བའི་གོ་སྐབས་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་དག་པའི་ཡེ་ཤེས། ཞེས་པ་ཙམ་
ལས་གསུངས་ཐབས་མ་བྱུང་ངོ་། །ལུགས་འདི་ལྟར་སྦྲར་ཏེ། ལས་མེད་ལ་
སོགས་གྲུན་ཀྱི། ཞེས་སོགས་བཤད་ན་ཡིན་ཏུ་ལེགས་མོད་ཀྱི་རེ་ཞིག་བཞག་
གོ། །གཞན་ཡང་སྐབས་སོ་སོའི་གཞུང་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན། འཆད་ཚུལ་འདི་
འདྲ་འགའ་རེ་ཡོད་ཀྱང་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྱེས་སོ། །

འདིར་སྐུས་པ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་རྣམས་ཁོང་བཞད་མཛད་པའི་གཏམ། །
སངས་རྒྱུ་སྦྱར་ལྟར་ཡིན་ཏུ་རྙེད་དག་འཁོར་། ཁོས་ཀྱི་སྐུ་ལྟར་རྙེད་ན་དོན་ཆེ་
བའི། །ཟབ་མོའི་གཏམ་འདི་ཁོ་བོས་ཡི་གེར་བཀོད། ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་ས་པས་ཁོ་
བོའི་སྐོབ་མ་ལ། །ཡོངས་འཛིན་མཆོག་གིས་འདི་བསྟན་འདི་ལས་གཞན། །
ཐོགས་བརྩམ་རྒྱལ་བ་སྐུས་བཅས་སྟོན་བྱེད་ཀྱང་། །བདག་ཡིད་གཡོ་བ་མེད་དོ་
གོགས་པོ་དག །སྤྱི་མའི་རྗེས་འདུག་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་ཡི། །འཁོར་གྱི་དྲིགས་
ལྟར་མཁས་རྣམས་མང་པོ་ཞིག །ལེགས་པར་བཤད་འདིའི་ཆ་ཙམ་གོ་བ་ཡི། །
སྐུ་པ་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་གྱུར། །འཆད་པོ་མང་བསྟན་ངལ་བ་བརྒྱ་བསྟན་

ཡང་། རང་ལུགས་གང་གནས་གྲུབ་མཐའི་ཕྱོགས་མ་མཐོང་། རྩེ་དུའི་སྤྱིར་
 འགོད་ཚིག་འཁྲིའི་བཞུལ་ལན་གྱིས། ཁེངས་ལྡན་མཁས་པར་སྒྲོམ་བའང་མང་
 ཞིག་སྤང་། སྒྲོམ་མར་ཁས་ལེན་སྤྲོད་མེད་ས་འབྱུང་པོའི་བྲ། ཕྱོགས་ལྷུང་འདྲན་
 བྱེད་གྲིབ་མས་དམ་པའི་ལུགས། ཁབ་གཞི་དག་དང་ལྷ་གཅིག་ཉི་མ་ཡི། སྒྲིབ་
 འདོད་སྒྲུལ་བ་དན་བ་འདི་དག་མཚར། གྲེ་མ་ཁོ་བོ་སྤྲོད་གྱི་ལེགས་བྱས་
 དམན། ལམ་བཟང་འདོམས་པའི་མཁས་རྣམས་གཞན་དུ་གཤེགས། གཟུར་
 གནས་སྒྲོ་ལྡན་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་དང་བྲལ། སྤྲོད་པོའི་རྗེས་འབྲངས་སྤྲོད་པོའི་
 ཚོགས་དང་འབྲད། ཉེ་ལྷ་མོད་ཀྱི་ཐུབ་པའི་བསྟན་བ་དང་། བྲུབ་མཚོག་
 ལུགས་བཟང་ཉམས་བ་མ་བཟོད་ནས། ཁོར་མའི་བེད་རྩེ་ས་གཞི་གཙང་མ་
 ལ། ལྷ་དབང་ཡི་གེའི་གཟུགས་ཅན་སྤང་བར་གྱུར། རབ་འབྱམས་གཞུང་དང་
 བྱེད་པར་དུ། ལ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལུགས་ལ། རིང་དུ་སྤྲངས་ནས་འདི་
 བགྱིས་ལ། རྩོངས་ན་མཁས་རྣམས་བཟོད་པར་མཛོད། ཉེ་གོ་ཚོགས་ཀུན་
 གསལ་ལྟར་ཡངས་གང་། འགོ་ཀུན་ཀུན་མཁྱེན་ཐོབ་ཕྱིར་བསྟོ། ཐུབ་བསྟན་
 རྒྱས་པའི་སྒྲོམ་གར་གྱི། རོལ་བས་འཛིག་རྟེན་གང་གྱུར་ཅིག ཅེས་བྲུབ་འདི་ནི་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོད་པར་རྟོགས་པའི་
 རྒྱན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ལྷ་བ་ཐལ་འབྱུར་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ། དེགས་བ་དྲི་མ་
 མེད་པའི་ལམ་ནས་དངས་ནས་བཤད་བ་སྟེ། ཞང་ཞུང་བ་ཚོས་དབང་གུགས་པའི་
 དཔལ་གྱིས་སྒྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལོ་སྤྲོད་གྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་ནགས་ཤོད་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་འབར་

ཞེས་བྱ་བའི་དགོན་བར་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་སྒྲོམ་བཙོན་སྒྲོ་དང་ལྷན་བ་ཚུལ་
བྱིས་ས་དཔལ་ལོ། །མཛུ་ལོ།

༡༡། །ལྷ་བའི་ཞལ་ཤེས་ཡིག་རྒྱུད་བཞུགས་སོ།།

མཁམས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། ༡༣༡༥-༡༣༣༤

༡༡། །ནམ་གྲུ་མཆོ་གྲོ་ཡ། དེ་ལ་ཞི་ལྷག་གི་མཚན་ཉིད་དང་རྒྱ་
ཚོགས་བསྟན་བའི་རིམ་བ་རྣམས་མཐའ་དག་བ་བྱུང་རྒྱབ་ལམ་གྱི་རིམ་བ་ལས་
ཤེས་བར་བྱ་ལ། འདིར་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་མེད་མི་རུང་གི་ཞལ་ཤེས་དག་གི་
བར་བྱའོ།།

དེ་ཡང་ཞི་ལྷག་གི་སྐབས་སུ་བྱིང་ཚོད་གཅོད་བ་ཤིན་དུ་གཤམ་ཆེ་བས།
བྱིང་ཚོད་བཅན་ཐབས་སུ་གཅོད་རྒྱལ་ནི། བྱིང་ཚོད་ཤས་རྒྱུད་ཞིང་ལན་རེ་ཅམ་
ལས་མི་འབྱུང་ན། སྐབས་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྲན་ཤེས་བསྟེན་བས་སེལ་
ལ། བྱིང་ཚོད་ཤས་རྒྱུད་ཞིང་ཡང་ཡང་བྱུང་བ་ལ་ནི། འདི་ལྟར་བྱིང་རྒྱུད་ཡང་
ཡང་བྱུང་དུས་སུ་རང་གི་སེམས་དང་ནམ་མཐའ་གསལ་སྟོང་གཉིས་དབྱེར་མེད་
དུ་བསྐྱེས་ནས་བཟུང་བས་སེམས་གསལ་ལ་དྲངས་ཤིང་། དམིགས་བ་ལ་འདོད་
བ་བཞིན་དུ་གནས་བ་ཡིན། ཚོད་བ་ལ་ནི་རྒྱུད་སྦྱོར་བྱ་སྟེ། བྲང་དུ་རྒྱུད་བཟུང་
བས་སེམས་ཀྱང་གནས་ཤིང་རིག་བ་དྲངས་སྟེ་གསལ་ལེགས་བར་བྱེ་འོང་བ་ཡིན།
བྱིང་ཚོད་བཅན་ཐབས་སུ་གཅོད་བའི་ཞལ་ཤེས་སོ། །གང་ལ་འཛོག་བའི་
དམིགས་བ་དང་། ཇི་ལྟར་འཛོག་བའི་དམིགས་རྒྱལ་དང་། དམིགས་བ་
བསྐྱོམས་བས་མྱོང་བ་སྟེ་རྒྱལ་དང་། བྱིང་ཚོད་ཐར་གས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་བྱུད་བར་

རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ལྷག་མཐོང་ལ་ཐོག་མར་དགག་བྱའི་ཚད་འཆར་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་སློ་
ལྷན་སྐྱེས་ལ་ང་ཙམ་དེ་ཇི་ལྟར་འཆར་བ་ལྟ། དེ་ངས་ནས་ང་ཙམ་དེ་ངའོ་སྟམ་པའི་
སློལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་ལྟ། སྒྲུང་ཚུལ་ངས་ནས་ངའོ་སྟམ་པའི་སློ་དེས་ང་ཇི་ལྟར་བཟུང་
ངས་པར་བྱེད་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་སློན་དུ་སྒྲུང་བའི་འཆར་ཚུལ་གཉིས་ལ་ངེས་
བཞིན་གཉིན་པོ་བསྟན་དགོས་སོ།།

བལྟ་ཚུལ་ལ་ངའོ་སྟམ་པའི་སློ་མ་ཤོར་བ་བྱས་ནས་སློ་གཞན་ཞིག་གིས་
ཟུར་ནས་བལྟ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བལྟས་པ་ན་ཐོག་མར་ཐུང་པོ་འཆར་བ་
དང་མི་འཆར་བ་གཉིས། འཆར་བ་ལ་ཡང་ང་དེ་ཐུང་པོའི་དཀྱིལ་ན་གནས་པ་
ལྟར་འཆར་བ་དང་། ཐུང་པོ་ལས་གཞན་མི་འཆར་བ་དང་། མི་འཆར་བ་ལ་ཡང་
ཅང་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་དང་། ཁ་དོག་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་
འཆར་བ་ནི་འཆར་ཚུལ་རྣམ་དག་མ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་སློ་ལྷན་སྐྱེས་འདི་ལ་འང་དེ་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་ལྟོས་པ་མེད་འདྲ་
བའི་ངང་ལ་རང་ངོས་ནས་ལྟ་ངེ་འཆར་བ་ཞིག་འཆར་ལ། དེ་ནི་དུ་སྟོང་སྟོང་
སྟོང་བ་དང་། ཐོབ་ཐོབ་བ་དང་། རུས་བ་ལྟ་ངེ་བ་དང་། ལམ་མེ་བ་གང་དང་
སྒྲུང་ཡང་འཆར་བ་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་ངོ་། །སྒྲུང་བ་དེ་ཡང་ཡུན་རྒྱུང་བས་སྒྲ་བ་ཙམ་
ངེ་ལས་མི་འཆར་རོ། །དེ་སློ་དེ་དང་སློན་ནས་གྲུབ་གྲུབ་ཅིག་དྲན་པ་ལྟར་དུ་འཆར་
རོ།།

བ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་བཞིའོ།

དེ་ལ་བོགས་འདོན་བ་ནི། མཉམ་རྒྱུ་ལྷོང་ཚུལ་གཉིས་ལ་མཁས་
བས་བོགས་འདོན་བ་ཡིན་ནོ། གོགས་སེལ་ནི། ཆད་ལྷ་གནད་དང་བའི་ཚད་མ་
ངེས་ན་མི་འབྱུང་ཡང་། བདག་ཆད་ཀྱིས་དོགས་ཀྱི་འཇིགས་བ་ནི་རྒྱུ་ཐོབ་ཀྱི་
སྤང་བ་སྤོན་མེད་འདི་ཀས་སེལ་རུས་སོ། རྩོང་ཉིད་རྒྱུ་ཆད་བསྐྱེམས་ན་བདེན་
གྲུབ་ཀྱི་རྟག་མཐའ་བསྐྱེམས་པར་འབྱུང་བས་སྤོང་བ་སེལ་ནས་དབྱེར་མེད་དུ་
བསྐྱེམ་སོ།

ངའི་སྤོང་ཆར་ཚུལ་ནི། ང་ཡིའོ་སྤྱོད་པའི་སྤོང་ཀྱི་འདིའི་འཆར་ཚུལ། ང་
ཡིའོ་སྤྱོད་དུ་བསམ་བ་ན། སྤོང་དང་ཡིང་ཆད་དུ་ཆད་ཆད་བ་འདྲ་བཞིག་འཆར་
ལ། དེ་ཉིད་སྤང་བ་ལྷ་རྒྱུ་བ་ན་མིག་སྤྱོད་སོགས་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་
དུ་གྲུབ་དགོས། གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་ཐ་དད་གང་ན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བས།
མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་ཐོས། རྣ་བས་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བར་འབྱུང་རོ། ཤ་
དད་དུ་གྲུབ་ན་ང་ཡིའོ་སྤྱོད་པའི་སྤོང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་བ་ཡོད་བ་
དང་། ངའི་སྤོང་རྣམས་བདེ་བ་སྤྱུ་བ་བྱེད་མིན་པར་འབྱུང་བས། དེ་ལྷ་ར་ངེས་བ་
དངས་ནས་སྤོང་ཚུལ་སྤར་ལྷ་ར་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ།

དེ་ནས་ཤེས་པའི་འཆར་ཚུལ་བལྟ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡུལ་རང་དབང་དུ་སྤྱོད་
བ་འདྲ་བའི་ཚུགས་སུ་བ་ཏུ་འཆར་རོ། རྒྱུ་ལྷ་ར་འདྲེན་ཚུལ་དང་སྤོང་ཚུལ་
མཉམ་རྒྱུ་ཐོས་མཐའ་ཅད་སྤར་དང་འདྲའོ། རྒྱུ་ལྷ་ར་རང་རྒྱུ་ཀྱི་ཕུང་བའི་སྤོང་དུ་

གཏན་ལ་ཐབ་ནས་བསྒྲོམ་མོ། །དེ་ནས་གང་ཟག་རང་རྒྱུད་གྱིས་མ་བསྐྱས་པའི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་སྟེ་བསྒྲོམ། དེ་འཆར་ཚུལ་ནི་ཀ་བ་ལྟ་བུ་
 སྤར་ནས་བྱུབ་པ་གཏན་ཚུགས་སྐབ་པའི་རྣམ་པར་འཆར་རོ།།

ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་བཤད་བ་ནི། མིང་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེག
 པས་མེད་པར་བྱུབ་བ་ནི། སྒོ་མ་དེག་པའི་ཡུལ་རྣམས་རང་དབང་དུ་བཟུང་བ་
 ལྟར་མེད་པར་བྱུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

ཕྱི ར་མོ་གྲུ་ཐེ། དབུ་མའི་ལྷ་བ་བསྒྲོམ་ཚུལ་ལ་ལྟ་སྟེ། ཐེག་པ་གཞན་གྱི་
 ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྒྲོམ་ཚུལ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་
 བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་དང་། ཞི་གནས་དངོས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་དངོས་བསྒྲོམ་
 ཚུལ། ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་རྗེས་མཐུན་པ་འཆར་
 ཚུལ། ལས་དང་པོ་བས་ལྷ་བ་ལ་སྤྱོད་བ་འདོན་པའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ནི། ལུགས་འདིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་ཞར་ལ་
 དེས་པའི་ལྷ་བའི་འཛིན་སྤངས་མ་འཛོག་ཅིག །

གཉིས་པའི་ཆོ། དབྱུང་དོན་དེས་པའི་ཆོ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་པོ་གཅིག་
 ཏུ་འབྲེས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྤྲེང་ཆ་དེས་ཡུལ་དུ་མ་བྱེད་ཅིག །

གསུམ་པའི་ཆོ། དབྱུང་དོན་དེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཕྱིན་སྤངས་གཉིས་
 ཐོབ་དབྱུང་པས་གནས་པ་འབྲེན་ཞིང་གནས་པའི་ངང་ནས་སོ་སོར་དབྱེད་རུས་

བས་མཉམ་གཞག་ཏུ་གནས་པ་དང་། ཇི་ལྷ་བའི་དོན་སོ་སོར་འབྱེད་རྒྱས་བའི་
ཤེས་རབ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཡོད་པའི་ཆ་སོ་སོར་བྱེད་པར་མཛོད་ཅིག །

བཞི་པའི་ཚོ། དབྱུང་དོན་ངེས་པ་ན་གནས་ཆ་འདྲེན་པ་ནི་གནས་གྲུབ་
བའི་མཐུ་ཡིན་ཡང་དེ་ཉིད་གཙོ་བོར་མ་འཛིན་པར་ཡང་ཡང་དུ་དབྱུང་ནས་དབྱུང་
དོན་ལ་ངེས་ཤེས་དང་དབྱུང་མཐར་འཛོག་པ་གཉིས་མཉམ་པར་བསྐྱབ་པར་
མཛོད་ཅིག །

ལྷ་བའི་ཚོ། ཟློང་བ་འདོན་པའི་བློན་ཤེས་ཀྱི་ངེས་ངོར་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་
ངེས་པ་འགོག་པར་གྱིས་ཤིག །ལྷ་བའི་ཡིག་ཆུང་ངོ། །དགོ་ལེགས་འཕེལ། ॥

༡༡། ལྷ་བྲིད་ཐུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྲུ་བ་ བཞུགས་སོ།

མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། ༡༣༧ - ༡༣༩

༡༡། ར་མོ་གྲུ་རུ་བྱུ་བོ་རྩི་སུ་བྱུ་ན་མོ་ན་མེ་ རྒྱལ་བ་ཀུན་དངོས་
དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མ་ཡི། ཞབས་ཀྱི་བརྒྱུར་གྲུས་བས་བྲུག་བྲུས་ནས། སྦྲར་ཡང་
དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུ་ལ། སྦྱིང་ནས་བདུད་དོ་བཅེ་བའི་ལྷགས་ཀྲུས་
ཟུངས། འདི་ན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་འབྱེན་པའི་ལས། ཡང་དག་ལྷ་བ་གོ་མས་ལས་
གཞན་ཡོད་མིན། དེ་ལྟར་ན་ཡང་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདི་ན། ལལ་ཆེར་རྒྱ་འདོད་
སྒྲིག་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་སྒྲིག། སྒྲུ་མེད་སྒྲུ་མ་མཆོག་དེའི་གསུང་རབ་ཀྱི། འཇུག་
ངོགས་བསྐྱེད་ཀྱང་སྒྲུ་ལ་བ་དམན་བ་ལས། ཡང་དག་ལྷ་བའི་གསུང་སེལ་མ་རྒྱེད་
བར། ལོག་པའི་ལས་ངན་ཆོལ་བ་མང་མཐོང་སྟེ། ལམ་དང་ལམ་མིན་འབྱེད་
ལ་འཐོམས་གྲུར་བ། དེ་དག་རྣམས་ལ་བཅེ་བའི་བསམ་བ་ཡིས། རྗེ་བཙུན་སྒྲུ་
མའི་གསུང་ལས་ལེགས་འོངས་བ། ལམ་ངན་ཐུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་འདིར་བཤད་
བྱ། །

དེ་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྟེ་དགོངས་བ་ངེས་འབྲེལ་ལས།
ཐེག་བ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བུར་
གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་ཞི་གནས་ནི་ལྷག་མཐོང་ཐོག་མར་རྒྱད་ལ་སྟེ་བའི་ཐབས་

དང་། སྐྱེས་ནས་ལྷག་མཐོང་གི་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པའི་
 གྲོགས་སུ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ནི་ལྷག་
 མཐོང་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་མཐོང་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པ་དང་། ཇི་ལྷ་བ་དང་ཇི་སྟེང་པ་ལ་དམིགས་པ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་
 ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་མཚན་
 ཉིད་པ་སྤྱོད་ལས་མ་ཐོབ་བར་མི་འབྱུང་ཡང་ལྷག་མཐོང་རྗེས་མཐུན་པ་དང་།
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྟོམས་པའི་ལྷག་མཐོང་ལ་སྟོབ་པ་ནི་ཚོགས་
 ལས་ལ་ཡང་མ་ཞུགས་པའི་ལས་དང་པོ་བཙུན་ནས་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་བརྒྱ་བ་
 ལས། མཐོང་དང་མ་མཐོང་ཡོན་ཏན་ནི། ཀྱུན་གྱི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན། །དེ་ལྟར་
 གཉིས་ཀ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཀྱུན་གྱི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན་ཞིང་དེའི་ཡང་གཙོ་བོ་ནི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་
 བདག་འཇིག་གཙོད་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མདོན་སྤྲུལ་དུ་
 མཁྱེན་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་གཙོ་བོ་གཉིས་སྤྱང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ལྷག་མ་མེད་
 པར་གཙོད་པའི་གཉེན་པོ་ནི་བདག་མེད་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཡིན་ཞིང་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་དངོས་བྱུང་རྣམ་པ་གཉིས་བསྐྱབ་པ་ཡང་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཡོད་པ་
 དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་རྒྱུད་སྟེ་དང་བྱུང་ཆེན་གྱི་མན་ངག་དང་། སིང་རྟ་

ཆེན་པོ་དག་གི་གཞུང་ལས་ལན་ཅིག་མིན་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། འཁོར་བ་
ལས་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་འདོད་བ་དང་། སྒྲགས་དང་མཚན་
ཉིད་གང་གི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་འདོད་ཀྱང་ཤེས་རབ་དེ་བཅའ་ནས་གོམས་པར་
བྱེད་པ་ལ་ནི་སྒྲིམ་བུའི་ཚལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་བྱེ་རོལ་བ་དང་སངས་རྒྱས་བའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་ཅན་ཡང་བྱེད་པ་
འིན་ཏུ་ཉུང་བར་བྱུང་འདུག་ན། ལྷག་མཐོང་བྱུང་པར་ཅན་སྒྲིབ་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་
མང་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། འཕགས་བའི་ཡུལ་གྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་
དག་གིས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལམ་སྟོལ་རང་རང་གི་
ལུགས་མ་འདྲེས་པར་རྟོགས་བའང་སྲིད་མཐའ་ཅན་དུ་བྱུང་སྐྱང་ན། ཡང་དག་
པའི་ལྟ་བའི་སྒྲོང་ཚུལ་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་ཐོན་པ་དེ་བས་ཀྱང་དགོན་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། ཚུལ་འདིས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་
བ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། བསྒྲོམ་བྱུང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་
པ་དང་། ཟབ་དོན་ཟབ་མོ་ལ་སྒྲིབ་པ་སྒྲིང་བོར་བྱེད་པར་འདོད་བ་དུ་མ་ཞིག །
ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བར་གཞིགས་པའི་ཐུགས་ཇེ་ཆེན་པོ་དང་།
མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྒྲིང་བོ་ཉམས་པ་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པའི་གཞན་དབང་
དུ་གྱུར་བས་ཇེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་ཇེ་བཅུན་འཇམ་
དབལ་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་གི་བདུད་ཅི་རྒྱན་མི་འཆད་པར་དངོས་སུ་སྒྲུལ་ཞིང་།

འཕགས་པ་རྒྱ་སྐད་ཡབ་སྤུས་གྱིས་དངོས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཡང་དག་པའི་ལྷ་བའི་གནད་ལ་འབྲུལ་པ་མ་ལུས་པ་ཟད་པའི་རྟོགས་པ་བྱུགས་
 རྒྱུ་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་མཛད་པ་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་མཐའ་གཞན་དུ་དོགས་པ་མ་
 ལུས་པར་བཅད་དེ་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ལོ་མ་ནས་དངས་པ་དང་པོར་ཐོས་
 བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་
 པ་མཐའ་དག་པར་གསལ་བར་མཛད་པའི་གསུང་རབ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཅིང་གསུང་
 གི་བདུད་རྩི་འང་དུ་མ་ཞིག་ལ་ལན་མང་དུ་སྦྱལ་བའི། བཀའ་བྱིན་ལྷག་པར་མཛད་
 བས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིང་པོ་གཞི་ནས་གསོ་བར་མཛད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། སྤྱལ་
 བ་དམན་ཞིང་སྤྱོད་མཐུ་རྒྱུང་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་གནད་ལ་ངས་པ་མ་རྟེན་
 བར་ཆོག་ཙམ་ཞིག་ལྟར་ལེན་པ་དག་གིས་ད་དུང་སྤྱོགས་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་སྟེ་
 ལོག་པའི་གཡང་དུ་ལྷུང་བ་དང་། ཐེ་ཆོམ་གྱི་མལ་དུ་ཡིད་ཉལ་བ་ལྟར་བྱེད་པ་
 བལ་ཆེ་བར་མཐོང་ནས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་སྦྱོང་བའི་གནད་ལ་གོལ་ས་གཅིད་
 པའི་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་པ་ཙམ་ཞིག་བཟོད་པར་བྱའོ། །མཁས་པ་དགུས་པའི་
 ལམ་དུ་སློབས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ཡིད་ཆེས་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལ་བྱེད་པ་ཏུ་སྦྱ་བ་དང་མདོ་སྟེ་བ་དང་སེམས་ཙམ་བ་དང་། དབུ་མ་
 རང་རྒྱུད་པ་དག་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟོགས་
 བས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་བཞེད་པ་ལ་འདྲ་
 མོད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོམ་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། མདོ་སྟེ་བ་འཕགས་པའི་

ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་རང་རྒྱ་
 ཐུབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟོགས་པར་འདོད་པས་ད་ལྟ་བདག་མེད་
 བསྒྲུལ་པ་ནའང་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་
 སེམས་ཅམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒྲུལ་པ་
 ནའང་གང་ཟག་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་ཀྱི་སྤྱི་སྒོ་ལ་ལེགས་པར་ཤར་ཚུལ་དེ་
 ལྟར་གྲུབ་པ་ལེགས་པར་བཀག་པའི་ངེས་པ་བྱངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་གོམས་
 པར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ཆོ་གང་ཟག་གི་བདག་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་མ་
 གཏོགས་འདུས་བྱས་ངེས་པར་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ལུགས་
 དེ་དག་ལ་འང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་སྐབས་སུ་བདེན་བཞི་མི་རྟག་པ་
 སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པ་ཁས་ལེན་ཞིང་། དེ་ལ་སོ་སྐྱེའི་ལམ་དུ་དེ་སྒོམ་པ་སྒྲོན་
 དུ་འགྲོ་དགོས་པས་མདོ་སེམས་རང་རྒྱུད་པ་གསུམ་གྱི་ལུགས་ལ་ད་ལྟ་ནས་ཕྱ་
 བའི་མི་རྟག་པ་སོགས་ཆད་མས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་སྒོམ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེས་སྒོ་
 ཁ་སྤྲོགས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། ལུགས་དེ་དག་གི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཇི་ཅམ་སྐྱངས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཆོ་འདིའི་ཁ་སྤྲོད་ལྟས་ཀྱི་ཆོག་ཅམ་དུ་སོང་བར་གདོན་མི་ཟེའོ།

སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི་གཟུང་འཛིན་རྒྱས་ཐ་
 དད་དང་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་རིགས་པས་ལེགས་པར་ཁེགས་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དབང་ལ་དེ་
 འདྲའི་ཀླན་བརྟགས་བཀག་པས་ཆད་མས་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་གོམས་པར་

བྱེད་པ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་ངེས་ངོར་ཀུན་བརྟགས་དེ་ལྷ་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་
 མེད་དགག་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་གཞན་དབང་གི་སྤང་བ་ལོག་པ་དང་།
 མཉམ་གཞག་ཏུ་དེ་ལྷར་གོམས་པའི་ཨེས་ཐོབ་ཏུ་གཞན་དབང་སྤྱུ་མ་ལྷ་བྱར་ཡིད་
 ལ་བྱེད་ཚུལ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་ལྷག་མཐོང་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་དུ་ཞི་
 གནས་མཚན་ཉིད་པ་མ་སྤྱེས་ཀྱི་བར་དུ་ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་
 ཚུལ་དང་། ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་བྱུང་བ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་མ་ཐག་
 བའི་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་ཆོས་བདག་གི་ཀུན་
 བརྟགས་བཀག་པ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པར་འགྱུར་ཚུལ་དང་། དེ་
 ནས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་སོགས་ས་སྟེ་དང་། ཐེག་བསྐྱུས་རྩ་
 འབྲེལ་དང་མདོ་རྒྱན་དང་། དབུས་མཐའ་རྩ་འབྲེལ་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་དག་
 དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མན་ངག་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་དང་མཁས་པའི་
 གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལོགས་པར་ཤེས་ནས་བསྟོམ་པ་དགོས་ཤིང་དེ་འདྲ་
 བའི་སྦྱོང་ཚུལ་ཤེས་ནས། མཉམ་གཞག་ཏུ་རྣམ་རིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་
 རྟོང་བ་ཐོན་པ་དང་ཨེས་ཐོབ་ཏུ་གཞན་དབང་སྤྱུ་མ་ལྷ་བྱ་རྟོང་སྟོབས་ཀྱི་ངེས་པ་
 འདྲེན་ཐུབ་པ་ཙམ་ཞིག་བྱུང་ན་ནི་རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ལ།
 བོད་ཀྱི་དབུས་པའི་ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་པ་རྟོགས་ནས་ཟབ་དོན་སྟོམ་པར་འདོད་པ་ལས་
 ཆེ་བ་ལས་ཆེས་ཆེར་བྱུང་བར་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་དེ་ནི་
 འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོའི་དགོངས་པ་ཨེ་བཙུན་བྱུམས་པ་དང་ཐོགས་མེད་སྤྱི་མཆེད་

གྱིས་བཀྲལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་ལ།

བོད་ཀྱི་ཟབ་དོན་སྒྲོམ་པར་འདོད་པ་སྤྱི་མང་པོ་ཞིག་ནི་བྱ་བ་མཐའ་སྤྱོད་བཞི་པོ་ཤར་གི་འདུག་ལུགས་སུ་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་རང་རིག་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་འཆོ་དང་། འཕགས་མེད་དང་། ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་འདར་མེད་ཅིང་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་འགོག་པ་དང་། རང་རིག་ཁས་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་དུ་རྒྱུ་རིག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་ཁེགས་པའི་འོག་ཏུ་ཤེས་པ་འདར་བདེན་པར་བྱ་བ་པ་འགོག་ཅིང་རང་རྒྱུད་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་གྱིས་བྱ་བ་པར་བཞེད་ཀྱང་བདེན་པར་བྱ་བ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་བཞེད་པ་དང་། བདེན་ཆོད་ཇི་ཙམ་ཞིག་བཀག་པས་བདག་མེད་དུ་འཛིན་པའི་ཆ་དང་། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིག་ཤེས་ཇེས་དཔག་གི་སྒྲུང་དོན་ཡོད་ཀྱང་ངེས་དོན་སྒྲུང་བ་དེ་སོགས་དང་། སྒྲོབ་ལམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་དོད་དང་རིག་དོག་ན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དངོས་ལུགས་གང་གི་འདུལ་དུ་མེད་པ་དང་། འོན་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་རིག་ཤེས་གྱིས་ཤེས་པ་དང་། འཇལ་བ་དང་། ལུལ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་གཞན་གཞོད་མེད་དུ་འཛིན་ཅིང་དེ་ལྟ་ན་འདར་དོན་དམ་བདེན་པ་རིག་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་མི་འགྱུར་བར་བཞེད་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་

དོ།

དེའི་ཕྱིར། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྱི་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
གཏན་ཚིགས་ཁས་ལེན་པ་དང་། རང་རིག་དང་ཕྱི་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཁས་ལེན་པ་
གཞིར་གཞག་ནས་དེ་དག་ལས་ཁ་ཅིག་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མིན་པར་འདོད་
པ་དང་། རིག་ཤེས་ཡུལ་མེད་དུ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དོན་དམ་བདེན་པ་
བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི། འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་
གང་གི་འང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་གྱི་རང་དགར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་
ལ་རིག་ཤེས་ཡུལ་མེད་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་
བ་ལ་དབུ་མའི་དྲི་ཙམ་ཡང་མི་བྲོའོ།

བོད་སྤྱི་མང་པོ་ཞིག་ཞི་འཆོ་ཡའ་སྤྱུ་ལ་སོགས་པའི་བཞེད་པ་བྱས་
ནས་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་
ལ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་མ་བྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ནི། མེད་
དགག་མ་ཡིན་པར་སྤང་སྤོང་ཆོགས་པའི་མ་ཡིན་དགག་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་
འདོད་དེ། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ལ་རིག་ཤེས་སུ་
སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱན་རྫོབ་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུར་འཛིན་པ་ནི། སྤྱོད་
མ་རིག་བསྐྱབ་པ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞིར་ཀྱན་རྫོབ་
འཛིན་པ་ལས་ཐ་ཆད་པའི་དབུ་མ་བར་སྤྱོད་པ་པོ་སུ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར།
བདེན་སྤོང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་བདེན་སྤོང་གིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་སྤྱོད་

བས་ཇི་ལྟར་བཀལ་བའི་ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་པ་དམིགས་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒོ་
ནས་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་
ལོག་པའི་གོལ་ས་རྩུང་ཟད་པའད་པར་བྱ་ཞིང་། རྒྱས་པར་ནི་གཞན་ལས་ཤེས་
པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་མཐར་ཐུག་པའི་ལྷ་བ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ནས་ལྷ་ག་མཐོང་མཆོན་ཉིད་པ་
རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པར་ཞི་གནས་
མཆོན་ཉིད་རྟོགས་པ་སྒྲིན་དུ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཆོན་རྒྱས་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་
ལྷ་ག་མཐོང་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ལས་ཞིབ་པར་གསུངས་པ་ལ་ཉན་པ་དང་ལྷ་བ་དང་
སེམས་བསམ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

འོན་ཀྱང་ལྷ་བ་བསྐྱེད་སྤྱོད་པས་ཡིད་འགྱུར་བའི་ཁྱེད་བ་འདོན་པ་ལ་ནི་ཞི་
གནས་བསྒྲོམ་པ་སྒྲིན་དུ་འགོ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་དགོས་ན་མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་པ་དང་
ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་དང་ངེས་འབྱུང་དང་སྒྲིང་རྗེ་སོགས་ཐམས་
ཅད་ལའང་ཡིད་འགྱུར་བའི་ཁྱེད་བ་འདོན་པའི་སྒྲིན་དུ་ཞི་གནས་བསྒྲོམ་པ་ལ་རག་
ལས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། ཤེས་
པ་དེ་ལྟར་ཀུན་ལ་སྒྲོས་སྤྱད་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་དང་། ཐོག་མར་ད་ལྷ་
རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་སྐྱ་ཞིང་དེ་ནས་ཆོས་གཞན་ལའང་ཁ་འཕོས་པས་སྐྱེ་སྐྱ་བའི་དགོས་པ་
སོགས་རྒྱུ་མཆོན་དུ་མས་ཐོག་མར་གང་ཐག་གི་བདག་མེད་དང་། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་བསྒྲོམ་པའི་གོ་རིམ་ལྷ་ག་མཐོང་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ངེས་པ་

བསྐྱེད་ནས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་དགོས་ཀྱི་གོ་རིམ་གྱི་བརྒྱ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་གང་
བྱུང་བྱུང་ནས་སྒྲོང་བ་ལ་གསུང་རབ་དང་མཐུན་པའི་སྒྲོང་བ་ཞིན་ཏུ་དགའ།

དེ་ལ་ཐོག་མར་ཨེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱངས་ངེས་ནམ་འབྱེད་དང་། ཅ་འཕུག་
སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་གཉིས་དང་། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་སོགས་ཐམས་ཅད་དུ་
དགག་པའི་རྣམ་གཞག་ཡང་ཡང་མཛད་པ་ནི། ད་ལྟའི་སློབ་པ་པོ་དག་གིས་
བསྐྱུས་པའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་དགག་སྐྱབ་བགྱི་བ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཆེད་དུ་མ་
ཡིན་གྱི། དོན་དམ་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཅ་བའི་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་རྟགས་དེ་ལ་
བརྟེན་པའི་རིག་ཤེས་ཨེས་དཔག་གི་དངོས་སུ་རྟེན་པའི་གཞལ་བྱ་དང་ཨེས་དཔག་
དའི་རྒྱན་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྒྲོན་མེ་ལྟ་བུ་སྒྲོང་བའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྣངས་
ཀྱི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་དང་། ངེས་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཆོས་
ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་གཞལ་བྱར་སོང་
བའི་དོན་རྣམས་ནི་མེད་དགག་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་བཅད་ཙམ་མ་གཏོགས་ཆོས་གཞན་སློ་ཡུལ་དུ་འཕངས་
པའི་མ་ཡིན་དགག་ཀྱན་ཉོན་ཡིན་པས་རིག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་གྱི་དོན་དུ་འོངས་ས་
མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། མེད་དགག་སློ་འོར་དགག་བྱ་བཅད་ནས་ཆོས་
གཞན་མ་འཕངས་པ་ཙམ་ལ་འཛོག་མི་ཤེས་པར། སྒྲོང་ཉིད་མེད་དགག་ཡིན་ན་
ཆད་སྒྲོང་དུ་འགྱུར་བས་སྒྲོང་ཉིད་བསྒྲོམ་པའི་ཆོ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སྒྲིབ་
དགག་པའི་ཆེད་དང་། ལྟ་བུ་སྒྲོང་བའི་ཆོ་ཡང་མ་ཡིན་དགག་བསྒྲོམ་པའི་གོལ་

ས་གཙོད་པའི་དོན་དང་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་ཚུལ་ལ་མི་ལྷ་བར་ཆོག་ཙམ་ལ་འཆོལ་
ནས། དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཉིད་མིན་ཞེས་སྒྲ་
བ་སོགས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་འོ།

དེས་ན་ད་ལྟ་སྤང་ངོའི་གཉིས་སྤང་རགས་བ་མ་ལོག་ཀྱང་ངེས་ངོར་ཀུན་
རྒྱུ་གྱི་སྤང་ཆ་ལོག་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་སྒྲོང་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་
བསྐྱུངས་པས། ངེས་ངོའི་སྤང་ཉིད་ལ་གསལ་སྤང་ཆེར་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྤང་
ངོའི་གཉིས་སྤང་ཇེ་ཕྱར་སོང་སྟེ། མཐར་སྤང་ངོར་གཉིས་སྤང་བྲ་མོའང་ལོག་པ་
དང་། ངེས་ངོའི་སྤང་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་
བ་ཡིན་གྱི། ད་ལྟ་ངེས་ངོར་ཡང་མ་ཡིན་དགག་ཀུན་རྒྱུ་ལ་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་
བྱས་ནས་བསྐྱུངས་པས། དེ་གོམས་སྟོབས་ཀྱིས་གསལ་སྤང་ཇེ་ཆེར་སོང་བས་
གཉིས་སྤང་གི་སྒྲོས་བ་ཇེ་ཆུང་དུ་འགོ་ན་ནི། ཡུལ་ཀུན་རྒྱུ་ལ་གསལ་སྤང་ཇེ་
ཆེར་སོང་བས། ཀུན་རྒྱུ་གྱི་སྤང་བ་ཇེ་ཆུང་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ལས། རྒྱ་འབྲས་
ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་མཆན་ཆེ་བ་སྒྲུན་པོ་སྤྲུའི་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར། དེ་བས་ན་
མཁའ་བ་བྱེད་པའི་ཆོ། གོང་དུ་མཁའ་བའི་དགག་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱུ་ཇེ་རྣམ་
གཞག་རིམ་བ་ལས་འབྱུང་བ་དེ་དག་འབྲིག་འབྲིག་སྒྲ་ཤེས་ཀྱང་ལྷ་བ་སྒྲོང་བའི་
ལུགས་སུ་བྱས་པ་ན་དེ་དག་མི་བླ་ན་ཁ་མཁའ་དང་ཉམས་ལེན་སོ་སོར་སོང་བའི་
རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

ད་ལྟ་ནས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟོམ་པ་གང་ལ་ཡང་

མཉམ་གཞག་དུ་དགག་བྱ་ནས་པར་བཅད་ཅམ་གྱིས་མེད་དགག་ངེས་ཡུལ་དུ་
བྱས་པ་ནས་མཁའ་ལྷ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་ལངས་
པའི་རྗེས་ཐོབ་དུ་སྐྱེ་མ་ལྷ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་
ནས་བསྐྱོམ་པ་དགོས་ཤིང་། རྣམ་མཁའ་ལྷ་བུ་ཞེས་བཞི། རྣམ་མཁའ་ལ་མཐའ་
དབུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གང་ཡང་གཟུང་དུ་མེད་པ་ལྟར་སྐྱོས་གང་དུ་མི་འཛིན་པ་ཅི་ཡང་
ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་འཛོག་པ་ལ། གཞན་དག་འདོད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་གྱི་རྣམ་
མཁའ་ལ་ཐོགས་པའི་དེག་བྱ་བཅད་ཅམ་དུ་གནས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཅད་ཅམ་དུ་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་ངེས་ཡུལ་དུ་བྱས་
ནས་བསྐྱོམ་པའི་དོན་དུ་བདག་གི་སྐྱེ་མ་བཞེད་དོ།།

དེ་ལ་ཡང་རིགས་པ་ལ་སྒྲོ་བའོ་རིགས་པ་ལ་བདག་མེད་རིགས་པའི་ལམ་
ནས་ངེས་པ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱན་སྒྲིང་ཚུལ་དང་། ཟབ་མོ་སྒྲིང་བ་ཉིད་ལ་མོས་པ་ཅམ་
ཡོད་ཀྱང་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་ད་ལྟ་རིགས་ལམ་དུ་འཕྱག་མི་རུས་པའི་དབང་སོ་
རྒྱལ་སོ་ལ་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་འཛིན་པར་རང་བཞིན་མེད་པའི་དམ་བཅའི་དོན་
འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་དཔྱོད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་གོམས་སུ་འཕྱག་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱང་
ཉིད་ལ་བག་ཆགས་འཛིག་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་བསྐྱབ་པ་ལྟར་ལེན་པའི་འབྲིད་
ཚུལ་སོ་སོར་ཤེས་པ་དང་། སྤྱང་ཉིད་བསྟན་པའི་སྤྱང་དུ་རུང་མི་རུང་བརྟགས་
ནས་འབྲིད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་ཆགས་ནས་འབྲིད་པ་དགོས་
སོ། །དེ་ཡང་བདག་མེད་རིགས་པས་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་སྒྲིང་རྒྱ་མེད་ན་ཡིད་

དབྱེད་ཅམ་གྱིས་སྒྲོ་འདྲིགས་གཅོད་མི་རུས་སོ།།

བོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་གཏམ་ལས། རིགས་པས་ལྷ་
བ་བཅལ་མི་དགོས་ཀྱི། ཆོས་གང་ལ་ཡང་འདི་ཡིན་འདི་མིན་སོགས་གང་གི་
ཡང་ངོས་བཟུང་བྱ་ས་མེད་པ་དེ་གནས་ལུགས་ཀྱི་གཤིས་ཡིན་པས། དེ་ལ་
སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ཡིན་འདི་མིན་སོགས་གང་དུའང་མི་འཛིན་པར་འཛོག་པ་དེ་
གནས་ལུགས་དང་མཐུན་པར་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་ཡུལ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་
པ་ལ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པར་གང་དུའང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ངང་ལ་
འཛོག་པ་ནི་གནས་ལུགས་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

ཡུལ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་འདི་ཡིན་འདི་མིན་གང་དུའང་གཟུང་
བྱར་མ་གྲུབ་པ་ལ་འདོད་པར་འདུག་པས་ཆད་ལྷ་ཆེན་པོ་སྒྲན་མེད་པ་དེ་ནི་སྐར་
འདེབས་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་མིན་ལ་
ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་འཛོག་པ་ནི་རྒྱ་ནག་རྩ་གང་གི་སྒྲོམ་ལུགས་སོར་
བཞག་ཡིན་གྱི་གནས་ལུགས་བསྒྲོམ་པའི་དོན་མེད་ཅིང་བྱེད་རང་གནས་ལུགས་
སུ་འདོད་པའི་ཡུལ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་
བརྟེན་ནས་ངེས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲོང་བའི་ཐུན་དུ་འགོ་དགོས་ན་ལྟ་བུ་སྒྲོང་བའི་ཐུན་དུ་ལྟ་
བ་རིག་པས་ངེས་མི་དགོས་པ་འགལ་ལ། ཡུལ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་མ་ངེས་ཀྱང་
ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་གནས་ལུགས་བསྒྲོམས་པར་འགྱུར་ན་གཉིད་
འཐུག་པོ་ལོག་པ་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོའང་གནས་ལུགས་བསྒྲོམ་པར་

ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །རྩ་ཤར་སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་ལ་ཁོ་བོ་
ཅག་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་འང་སློབ་པས་བྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་སྐྱེས་པས་ནི་ལྟ་སྒྲོམ་བྱད་
པར་མེད་པ་གསལ་པར་ཁས་སྤངས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ལྟ་སྒྲོམ་ལ་འང་བྱད་པར་
འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྐྱེ་རྒྱུ་དགོས་པ་ལ་མི་འདུག་པའི་བྱིར་རོ།

ཡང་ཁ་ཅིག་ལྟ་བུ་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་སྒྲོན་སྟེང་ལྟ་བུ་
དགོས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ཆད་གང་ཟག་དེས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་
བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་བུ་སྤྱོད་བ་དང་གནས་ལུགས་བསྒྲོམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
འདོད་པའང་གང་ཟག་དེས་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ཆད་གཉིད་འཐུག་པོ་ལོག་པ་དང་ཞི་
གནས་རྒྱུད་པ་བསྒྲོམ་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་བསྒྲོམ་པར་ཏ་ཅང་ཐལ་
པ་སོགས་གཞོད་བ་དུ་མ་ཡོད་དོ།

ཡང་ཁ་ཅིག་མི་རྟོག་པ་བསྒྲོམ་པེས་ཀྱིས་སྒྲོན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དབྱུང་
པ་ཆར་རེ་བྱས་ནས། དེའི་རྒྱུ་སྤྱོད་མི་རྟོག་པར་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ཉིད་
བསྒྲོམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་འང་གཉིད་ལོག་ཁར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་པ་ཆར་གཅིག་བྱས་ནས་དེའི་རྒྱུ་སྤྱོད་འཐུག་པོ་ལོག་
པ་གནས་ལུགས་བསྒྲོམ་པར་ཐལ་པ་སོགས་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དུ་མ་ཡོད་མོད་ཀྱི་
རྒྱས་པར་རྗེའི་གསུང་རབ་ལྟག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

ཡང་གང་ཟག་རྗེ་ལྟར་གྲུབ་བཅའ་བས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པ་
སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཀྱི་བར་དུ་དབྱུང། ངེས་པ་སྒྲིམ་པ་དང་དེ་ཉིད་ལ་བྲན་པས་བཟུངས་

ནས་སེམས་གཡོ་མེད་དུ་འཛོག་ཅེས་ཟེར་བ་དང་། སེམས་གང་དུ་བྱུབ་བཅའ་
 བས་གང་དུ་འདུང་མ་བྱུབ་པར་ངེས་བརྟེན་བ་ན་དེ་ཉིད་ལ་བྲན་པས་བཟུངས་ནས་
 གཡོ་མེད་དུ་འཛོག་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་ལྷ་ག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་
 ལྟར་སྤྲ་མ་གསུམ་མི་འདོད་ཀྱི་སྤྲོད་ཉིད་བསྟོམ་པའི་ཆོ་སྤྲོད་ཉིད་ལ་ངེས་བ་བྲངས་
 ཏེ་དེ་ནས་དེའི་དོན་ལ་སེམས་བཟུངས་ནས་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་དབྱེད་པར་འཛོག་
 བ་ནི་སྤྲོད་ཉིད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟོམ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་དང་པོ་ལྟར་སྤྲོད་
 ཉིད་ལ་སློཁ་མ་བྱོགས་པ་ཡང་མེད་ལ། ལུགས་གཉིས་བ་ལྟར་མི་རྟོག་པར་སྤྲོད་
 བའི་ཆོ་སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་བྲན་པར་མི་བྱེད་པའང་མིན་ཞིང་། ལུགས་གསུམ་བ་
 ལྟར་ལྷ་བའི་དབྱུང་བ་སྤྲོད་དུ་བཏང་ཡང་དེ་ནས་ལྷ་ཐོག་ཏུ་མི་གནས་པའི་མི་རྟོག་
 བ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། འདི་ནི་ལྷ་བའི་དབྱུང་བ་བྱས་ཟེར་བའི་དོན་ལྷ་
 བ་བྲན་ཅམ་བྱས་ནས་ལྷ་ཐོག་ཏུ་འཛོག་སྟོམ་ཁོ་ན་བྱེད་པ་ལ་སྤྲོད་ཉིད་བསྟོམས་
 བར་འདོད་བ་ཡིན་པས་རིགས་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ད་ལྷ་སྤྲོད་ཉིད་ལ་འཛོག་
 སྟོམ་བྱེད་པའི་ཞི་གནས་ཅམ་ཡོད་ཀྱི་དབྱུང་སྟོམ་ལྷ་ག་མཐོང་གི་སྤྲོད་ཚུལ་མེད་
 པས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱོགས་སྤྲ་མ་དེ་ཡིན་པས་མཛེས་གསུང་གིས་
 དམིགས་ལུག་ནས་བཀག་པའི་དགག་ཡུལ་གྱི་འདོད་པ་དེ་མཛེས་བཞེད་པར་སྤྲོ་བར་
 མི་བྱའོ།

དེ་ཡང་སྤྲོད་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྷངས་ཀྱིས་སྟེས་བཅམ་ན་དེའི་ངང་
 ལ་དབྱུང་བ་མི་བྱེད་པར་གཡོ་མེད་དུ་བཞག་པས་རིག་པ་ངར་དང་ལྷན་པའི་དྲང་

སིང་ངེ་བ་ལ་རྟོག་པ་རིགས་མི་མཐུན་གཞན་གང་ཡང་མི་འགྲོ་བར་ཡུན་རིང་ཐུང་
 ཅི་རིགས་སུ་གནས་པ་བྱུང་བ་ནི་རིག་པ་ངར་དང་ལྡན་པའི་གསལ་ཆ་ཡོད་པ་དང་
 སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱན་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་
 ལྷགས་མ་ཡལ་བར་འབྱུང་བའི་ནོར་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། རིག་པ་ངར་ཐོན་པའི་
 གསལ་ཆ་ཡོད་པ་ནི་ཞི་གནས་རྒྱུ་པ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་འབྱུང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། བྱིང་
 བ་ཐུ་མོ་ཡང་ཆོད་པའི་སེམས་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་ལ་རིགས་པས་དགག་
 བྱ་བ་གཤམ་པའི་སྟོང་ཉིད་ངེས་ཏེ་དེ་འབྱུང་བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོན་ས་
 དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་འཛོག་སྟོན་ནི་ཞི་གནས་རྒྱུ་པ་ལ་འང་ཡོད་པས་ལྟ་
 བའི་སྟོང་ལྷགས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་འཛོན་སྟངས་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་ལ་རག་ལས་བར་ལྷག་
 མཐོང་ཆེ་རྒྱུ་བ་ཉིས་ལས་ཞིབ་པར་གསུངས་པ་ཤེས་དགོས་སོ།།

ད་ལྟ་ལྟ་བ་སྟོང་པའི་འཛོག་སྟོན་ནི་ངེས་ཤེས་སྟེས་པའི་ངང་ལ་སེམས་
 དམིགས་པ་གཞན་ལ་ཡོངས་ཀྱིས་དོགས་པ་དང་རིག་པའི་ངར་ཤོར་དུ་དོགས་པ་
 དང་དམིགས་ཡུལ་མ་བཟེད་ཙམ་གྱི་དྲན་ཤེས་བསྟན་ནས་གཡོ་མེད་དུ་འཛོག་པ་
 ཙམ་མིན་པའི་འཛོག་ལྷགས་བྱུང་བར་བ་རང་དང་། དེ་ཡང་འཛོག་ཡུན་མི་རིང་
 བར་ཡང་ཡང་དཔྱོད་པ་དང་། ཐོག་མར་དཔྱོད་པ་དང་འཛོག་པའི་བར་བར་དུ་
 དཔྱོད་པའི་དཔྱོད་ཚུལ་གྱི་བྱུང་བར་སོགས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་བསྟུང་
 དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་པར་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་སྟོང་བར་རྫོམས་ཀྱང་རྫོམས་པ་ཙམ་
 དུ་ཟད་དོ།།

དག་གང་དུའང་མ་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་ན་ནི་ང་
གཞི་མ་གྲུབ་པར་ལྟ་བའི་ལོག་ལྟ་ཡིན་པས་ལྟ་བ་སྒྲོང་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རང་
ཡིན་ལ། ང་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གང་རུང་གཅིག་གི་འདི་འདྲ་ན་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་དང་
ལུས་ཀྱི་སྟོང་སྟངས་བར་གསུམ་འདི་འདྲ་ཞིག་ན་འདུག་ཅེས་མ་རྟེན་ཀྱང་ང་ཡོད་
པར་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་ང་ཡོད་ན་ང་ཁོ་རང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་
བའི་གདགས་གཞིའི་གསེབ་ནས་ཕྱི་ནང་སོགས་གང་རུང་གཅིག་ན་ཡོད་མི་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་དང་སྟོང་སྟངས་བར་གསུམ་
གང་རུང་ན་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དེ་དག་ན་མི་འདུག་པས་ང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ་
སྟུང་དུ་བསྒྲོམ་བ་ཡིན་ན་ནི་གིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་གྲུབ་
ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་དཔྱོད་པ་ནི། ཡོད་པ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མར་ཁ་ཆོན་ཆོད་
པས་བདེན་པར་ཡོད་ན་ཡང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་
ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་གང་དུའང་མེད་ན་བདེན་པར་མེད་དགོས་ལ།
དེའི་ཕྱིར་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བདེན་མེད་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལྟར།
གྲུབ་ན་གྲུབ་ཚུལ་འདི་དང་འདི་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་དགོས་ཞེས་ཁ་ཆོན་ཆོད་
པ་ཞིག་གིས་བརྟག་པ་བྱས་ནས། གྲུབ་ཚུལ་དེ་དག་གང་དུའང་མ་རྟེན་ན་མེད་
པའི་ངེས་པ་སྟེ་བར་རིགས་ཀྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་གྲུབ་ཚུལ་དེ་དག་ཏུ་
ཡོད་མི་དགོས་པ་ལ། གྲུབ་ཚུལ་དེ་དག་ཏུ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་

ངེས་ཤེས་འདྲན་མི་རྒྱས་ལ། ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ང་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་ནང་དང་
 སྤྲོད་སྤྲད་བར་གསུམ་གང་རུང་ན་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། ང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་
 ང་རང་གི་ལུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་ལ།
 ལུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་དེ་དང་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་
 ཡོད་དགོས་ཤིང་ལུས་དང་གཅིག་ཡིན་ན་དེའི་ཡོད་པ་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་ན་ཡོད་ཅེས་
 དཔྱད་པ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ཡིན་
 ནའང་ལུས་དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་དགོས་ལ། ལུས་དང་འབྲེལ་མེད་
 དོན་གཞན་ཡིན་ན་དེའི་ཡོད་པ་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་ན་ཡོད་ཅེས་དཔྱད་པ་འབྲེལ་མེད་
 ཆེན་པོར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་དཔྱད་ཚུལ་དེ་འདྲས་ངེས་པ་བསྐྱེད་ཐུབ་ན་ནི། ང་རང་བཞིན་
 མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་ནང་མེད་ནང་ནའང་མེད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་
 པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བྱ་དགོས་པས་དེ་འདྲའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ལྡོག་བྱུང་
 སྟགས་བསྐྱབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བསམ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་བས་ན་གདུལ་བྱ་
 དབང་རྒྱལ་དབྱེད་པ་བྱེད་ཚུལ་གཏན་ནས་ཤེས་མི་རྒྱས་ཤིང་སྤྱི་མཐོང་ཆོག་ལ་ཡིད་
 ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོས་པའི་དབང་གིས་དམ་བཅའ་ཡིད་དཔྱད་ཀྱིས་
 སྤྲོད་ཚུལ་ཅམ་ཞིག་སྟོན་ན་མ་གཏོགས། ལྷ་བའི་ངེས་ཤེས་སྤྲོད་ན་ངེས་ཤེས་
 རིགས་པ་ལྟར་སྤང་ལས་སྤྱོད་པ་མི་འཐད་པས་དཔྱད་ཚུལ་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་ཞིག་
 དགོས་སོ། །འདི་འདྲ་བའི་དཔྱད་ཚུལ་ལྟར་སྤང་གང་བྱུང་བྱུང་ནི་ཇི་ཇི་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་སྦྱོང་བ་ལ། གནད་བཞི་ཚང་
 དགོས་པར་གསུངས་པའི་ལམ་བཟང་པོ་ཐོར་ནས་རང་དགར་བོད་ཀྱི་བསམ་
 གཏན་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་བརྒྱགས་ལ་འབྲངས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་གནད་བཞི་
 ཚང་དགོས་པར་གསུངས་པའི་གནད་གཉིས་པ་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དཔྱོད་ཚུལ་
 ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོས་པའི་ཚད་མའི་ངེས་པ་བྲངས་ཏེ་གདོད་ངེས་ཤེས་
 བསྐྱེད་པར་བྱའོ།

དེ་བཞིན་དུ་ངའི་ཁ་དོག་ཇི་ལྷ་བ་ཞིག་འདུག་དབྱིབས་ཇི་ལྷ་བ་ཞིག་འདུག་
 ཅེས་དཔྱོད་པ་སོགས་ཀྱང་དཔྱོད་ཚུལ་ལྟར་སྒྲུང་རང་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རང་གི་
 ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་སྡོ་སངས་དང་དཀར་ཤམ་དང་ལུས་དབྱིབས་རིང་བ་དང་ཚུ་ཞེང་
 གཤམ་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ངའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་གྱི།
 དེ་དག་ངའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་འཛིན་མི་ཐུབ་ན་ཤིང་རྟ་དང་བུམ་པ་སོགས་
 ཀྱི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་མཚན་གཞི་གཟུང་རྒྱ་མི་རྟེན་ཅིང་། ངའི་ལག་བ་ན་
 བས་ང་ན་བ་སོགས་སུ་འང་བཞག་མི་ཐུབ་པས་ཐ་སྟད་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བ་
 འདེབས་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ངའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་འདི་ལྷ་བ་ཞིག་
 འདུག་ངོས་གཟུང་རྒྱ་མི་འདུག་གོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པ་ནི་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟག་པ་དང་
 མཚུངས་པའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་བསྟོམ་པ་ལས་ཐ་
 ཆད་པ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར། ང་ནི་སྡོ་བསངས་སོང་ནི་སྒྲར་པོའོ་རིང་པོའོ་
 མཛེས་པའོ་སྟམ་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་སྡོ་ལྷན་སྦྱོས་ལ་འང་ཡོད་པར་མྱོང་བས་

བྱུང་བཞིན་དུ། རའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འདུག་སེམས་སུ་
བརྟག་པའི་ཆོ་འདི་ལྟར་འདུག་སྐྱེ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཡང་མ་
བྱུང་བའི་སྒོངས་པ་འཇམ། ཡང་ན་ཡིད་ལ་ཤར་ཡང་སྐྱེ་ན་བཞད་གད་དུ་འགྱུར་
གྱིས་དོགས་ནས་ངག་ཏུ་སྐྱེ་མ་རུས་པ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་གདོན་མི་ཟ་བའི་ཆད་མས་
མ་རྟེན་པ་མིན་ནོ།

དེ་དག་དཔྱད་ཚུལ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འང་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་
ནང་སོགས་གང་ན་འང་མི་འདུག་གོ་སྐྱེ་མ་པ་དང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་
པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འང་མ་བྱུང་བོ་སྐྱེ་མ་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་
པར་བསྐྱུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་བསྐྱོམས་པར་འགྱུར་གྱི་གང་ཟག་རང་
བཞིན་མེད་པ་བསྐྱོམས་པར་གཤམ་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་
དབྱུད་པའི་ཆོའང་ལུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་འང་མ་
བྱུང་བོ་སྐྱེ་མ་དུ་བསྐྱོམས་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མེད་
ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་སྐྱེ་མ་དུ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
གཏན་ལ་འབབས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་གྱི་བདག་འཛིན་
གཉིས་དང་འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བའི་བདག་མེད་བསྐྱོམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བུས་
པར་བསྐྱོམ་པ་སྐྱེ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་དང་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྐྱེ་མི་
རྟག་པ་བསྐྱོམ་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་དག་བསྐྱོམ་པ་ནི་ལྷ་བ་སྐྱོང་བ་མ་
ཡིན་ནོ།

ཡང་དབྱུང་བ་བྱས་པའི་ཇེས་སུ་ངེས་ཤེས་སྒྲིབ་པའི་ངང་ལ་འཛོག་པའི་
 ལྷ་བ་དངོས་གཞི་སྒྲིང་ལུགས་ལ། གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་གྱི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་སྒྲིབ་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་།
 ལུས་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་དགག་ཀྱན་ཆོབ་
 ངེས་ལུལ་དུ་བྱས་ནས་སྒྲིང་བ་ཡིན་པས་སྒྲིང་ལུགས་ལེགས་ན་ཇེས་ཐོབ་སྒྲུ་མ་ལྷ་
 བུའི་སྒྲིང་ལུགས་སུ་འགྲོར་རུང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། མཉམ་གཞག་གི་ལྷ་བ་སྒྲིང་
 ལུགས་ཀྱི་སྒྲིགས་ཙམ་ནའང་མེད་དེ། རིག་ཤེས་ཀྱི་ངེས་ལུལ་དུ་གང་སོང་བ་དང་
 དོན་དམ་བདེན་པར་གང་སོང་བ་དེ་མེད་དགག་ཡིན་དགོས་པའི་ཚུལ་གོང་དུ་
 བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ཀྱན་ཆོབ་ཀྱི་ངེས་ཤེས་བསྒྲུབ་པ་གནས་ལུགས་
 བསྒྲུབ་པར་འབྱུང་བ་ནི་ཐལ་རང་གང་གི་འང་ལུགས་ལས་གོལ་བའི་ནོར་བ་མི་
 འཆོམ་པ་སྟེ། འདི་འདྲ་བའང་ཇེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རིག་འོ་
 དང་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོར་ལུལ་དུ་སོང་བ་ནི་མེད་
 དགག་ཁོ་ན་ཡིན་པར་བྱས་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གོང་དུ་སྒྲིབ་པ་དེ་ལྷ་བྱུང་བ་
 བཤད་པ་བྱེད་པའི་ཆོ་ཆོག་ཏུ་ལན་དུ་མར་བཞེད་ཀྱང་། ཉམས་ལེན་བྱེད་པར་
 བསྒྲུབ་པའི་ཆོ་དེ་དག་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་བོད་ཀྱི་ལྷ་བ་སྒྲིང་བའི་གདམས་ངག་ཏུ་
 བྱས་པ་སྒྲུ་མ་ཁ་ཅིག་དང་བསམ་གཏན་པ་སྒྲུ་མ་ཁ་ཅིག་གི་ཟེར་སྒྲོས་ཀྱི་ཇེས་སུ་
 འབྲངས་པ་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

ཡང་ཁ་ཅིག་སེམས་འདི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གང་དུ་བྱུང་བཅུག་ལེགས་

བར་བརྟགས་པའི་ཆོ་དེ་དག་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་སེམས་
 མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རྣམ་ལ་རིང་བ་དེ་ཉིད་པོང་བུའི་མགོ་ལ་ཡོད་དམ།
 རྟའི་མགོ་ལ་ཡོད་བརྟགས་པ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་འདུག་པར་མཐོང་བ་དེ་རྣ་
 མཐོང་བ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་བྱད་པར་མེད་ལ། ཡང་བསམ་གཏན་པ་ཁ་ཅིག
 སེམས་དེ་གཉིས་གང་དུ་འདུག་བརྟགས་བས་དེ་གཉིས་གང་དུ་འང་མ་རྟེན་པ་ན་
 དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རུང་ཟད་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་དོ་སྟེ་དུ་བསྟོམ་པར་
 འདོད་པ་ནི། བྱི་དེ་ཉིད་སེང་གེར་ཡོད་དམ་ཟེར་ཡོད་བརྟགས་བས་དེ་གཉིས་
 གང་དུ་འང་མེད་པར་ངེས་པ་ན་དེའི་ཕྱིར་བྱི་ཞེས་བྱ་བ་རུང་ཟད་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་
 དོ་སྟེ་དུ་བསྟོམ་པ་དང་འབྲས་ལ། རྒྱ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྟོད་ལ་
 སྐར་འདེབས་ཀྱི་ཆད་ལྷ་བསྟོམ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་དབྱུང་བས་སེམས་ཁ་
 དོག་དང་དབྱིབས་གང་དུ་འང་མ་རྟེན་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟེན་པར་
 འདོད་པ་ཡང་བྱི་སེལ་དང་མ་གང་དུ་འང་མ་རྟེན་པ་དེ་བྱིའི་གནས་ལུགས་རྟེན་
 བར་འདོད་པ་དང་བྱད་པར་མེད་དོ།

ཡང་སེམས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཇི་ལྟ་བུ་དབྱིབས་ཇི་ལྟ་བུ་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གང་ན་
 རྒྱལ་ཇི་ལྟར་གནས་ཞེས་བལྟས་པ་ན། དེ་དག་གང་དུ་ཡང་མ་རྟེན་པའི་ཆོ་དེ་ཉིད་
 ཀྱི་ཕྱིར་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་སྟེ་དུ་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་དེའི་
 ངང་ལ་འཛོག་པར་འདོད་པ་ཡང་ལོག་པའི་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། མ་རྟེན་
 བའི་རྒྱལ་དེ་ནི་སེམས་གཟུགས་དང་ལུས་ཅན་དུ་མ་རྟེན་པར་འདུག་ལ་སེམས་

མེད་པོར་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་སེམས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པས་སྤྱོད་པའི་ངེས་ཤེས་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་བསྐྱོས་ཤིག། འདི་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཅི་
 ལོག་ཏུ་ངེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱོབ་བྱ་ལ་ཆད་མའི་ངེས་པ་སྤྱོད་པར་
 འདོད་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་བུ་ཡང་ཇི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱོབ་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཐོར་ནས་
 ཐོད་བསྐྱོབ་རིགས་པའི་ལམ་བཟང་བ་དག་གི་ཆོག་ཇེས་སུ་འབྲངས་པ་ལས་བྱུང་
 བ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཞན་ཡང་སེམས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པར་མ་རྟེན་པ་དེ་རང་
 བཞིན་སྤྱོད་པ། སེམས་གང་ནས་འོངས་པ་དང་། གང་ན་གཞས་པ་དང་། གང་
 ཏུ་འགོ་བའི་གཞི་བརྟགས་ན་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་གཞི་མེད་ཅ་བཤུལ་ཡིན་ཀྱང་
 སེམས་ཀྱི་རང་མདངས་མ་འགགས་པ་གསལ་ཅམ་རིག་ཅམ་ཤེས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ད་
 ལྟའི་ཤེས་པ་སོ་མའི་ངོ་བོ་ལ་ཆེར་གྱིས་བལྟ་བཞི་མཆོན་ཉིད་གསལ་བ། རྣམ་
 རྟོག་འསྐྱོབ་དང་བཤུལ་ཞིང་རྣམ་རྟོག་གིས་མ་བཅོས་མ་བསྐྱེད་པ་ནི་ངོ་བོ་མ་བཅོས་
 བ་སྟེ། དེ་ལྟར་སེམས་ཁྱེད་པར་གསུམ་ལྟན་ངེས་པར་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་འཛོག་
 བ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྐྱོབ་ཚུལ་ལོག་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་
 ཉེ། དེ་འདྲ་བའི་སེམས་ཁྱེད་པར་གསུམ་ལྟན་ཏུ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པར་
 བྱས་ཀྱང་ངེས་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་བསྐྱོབ་པའི་སྐྱོབ་ཡིན་གྱི་དོན་
 དམ་ངེས་པའི་ལྟ་བུ་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྤྱོད་ཚུལ་གསལ་ཡིན། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་

བཅོས་བཞེས་པ་འཕགས་པ་ཀླ་སྐབ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་མ་བཅོས་ཚུལ་
 མི། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་ཆེན་
 དག་དང་ཅུ་ཤེད་རྣམས་བཤད་ཆེན་མོར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་མ་
 བཅོས་པ་ལ་བྱེད་པ་ག་ལ་ཡིན། རྣམ་རྟོག་གིས་མ་བཅོས་པའི་དོན་ཡང་གང་ལ་
 བྱེད། སེམས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་གང་དུའང་མ་རྟེན་བའི་ངང་
 ལ་བཞག་པ་ན་རྣམ་རྟོག་དེ་ལས་གཞན་དུ་འཕྲོ་བའི་དབང་གིས་མ་བསྐྱེད་པར་
 ལྷན་ནེ་གནས་པ་ཅམ་ལ་རྣམ་རྟོག་གིས་མ་བཅོས་པར་བྱེད་ན་ནི་དེ་འདྲའི་བཅོས་
 མིན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཚུལ་མཁས་པའི་བཞད་གང་གྱི་གནས་ཡིན་ལ། རྣམ་
 རྟོག་གིས་མ་བཅོས་པའི་དོན་རྣམ་རྟོག་གིས་མ་བཅོས་པ་ལ་བྱེད་ན་ནི་རྣམ་རྟོག་
 གིས་མ་བཅོས་པའི་ཆོས་མི་སྲིད་པས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷ་བའི་གོལ་ས་མཐར་
 ཐུག་པའོ། །བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་བཟུངས་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་སེམས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་མ་བཅོས་པ་ལ་བྱེད་དོ་སྐྱེམ་ན། དེ་ནི་
 རིགས་མོད་གྱི། བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་བཟུངས་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་སྐྱེམ་པ་
 ཅམ་གྱིས་ངེས་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་
 ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་ཤེས་དེ་སྐྱེས་དགོས་ལ། སེམས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་
 སོགས་པ་གང་དུ་འདུག་འཆོལ་བ་ནི་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ལྷ་ཞོག་
 ཀུན་རྫོབ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་ཀྱང་མིན་པའི་དཔྱད་ཚུལ་བྱིན་ཅི་ལོག་
 རང་ཡིན་བས་དེ་ལྟར་བཅོལ་བས་དེ་དག་གང་དུའང་མ་རྟེན་བའི་དེས་བདེན་འཛིན་

གྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་བརྩུངས་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ངེས་ཤེས་འདྲན་པར་གཤམ་ལུས།

གཞན་ཡང་ཚུལ་འདི་ནི་ཆེ་འབྲོག་མི་ནས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་གིས་
 འཁྲིད་པའི་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་བཀྲི་བའི་སྐབས་སུ། ལྷ་བས་སྒྲོམ་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་
 ཀུན་གཞི་རྒྱ་རྒྱུད་ལ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒྲོམ་པ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ལྷ་བ་
 འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་གྱི་སྒྲོད་ཚུལ་ལ། སེམས་རང་གི་ངོ་བོར་གྲུབ་ཅམ་ནས་
 གསལ་བ་མི་འདྲོར་བ་གསལ་བ་སེམས་གྱི་མཆོན་ཉིད། གསལ་བ་དེའང་
 བརྟགས་ན་རིགས་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་གང་དུའང་མི་རྟོན་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྒྲོང་བས་གསལ་བར་བཅལ་བས་མ་རྟོན་པ་ལ་རང་བཞིན་སྒྲོང་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་
 ལྷ་བའི་གསལ་བའི་དུས་ཉིད་ན་སྒྲོང་ལ། སྒྲོང་བའི་དུས་ཉིད་ན་གསལ་བས་
 གསལ་སྒྲོང་གཉིས་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་པ་དེ་ལ་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་བཅོད་
 བྲལ་བཅོས་མིན་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐག་བཅད་ནས་དེའི་རང་ལ་
 མ་ཡེངས་པར་འཛོག་གོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་གྱི་བརྟུང་ཆད་སོར་བཞག་ནས། ཆེ་
 གྲུ་མའི་ཐལ་འགྲུར་བའི་ལྷ་བ་སྒྲོང་ཚུལ་དུ་མི་སྒྲུབ་པར་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་གྱི་
 བརྟུང་ཆད་པར་བསྟེ་རྒྱུར་བསྟེའི་སྒྲོ་བཅོ་སྒྲུ་ཆོགས་པས་གདམས་ངག་སོ་སོའི་རང་
 རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཆལ་ཆོལ་དུ་བཏང་ནས་གང་
 ལའང་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་མ་བྱེད་ཅིག །ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལྷ་བ་སྒྲོང་
 བའི་ལྷ་ག་མཐོང་ལ་སོགས་པའི་མན་ངག་ལ་ནི་དེ་འདྲའི་ཐ་སྟོན་གཏན་མེད་ཅིང་
 མི་གསུང་ངོ་།།

གཞན་ཡང་སེམས་གང་ནས་འོངས་པ་དང་། གང་དུ་གནས་པ་དང་།
 གང་དུ་འགོ་བ་བཅའ་ན་མི་རྟེན་པའང་། སེམས་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་མ་སྤར་མ་སྤྱེས་
 འིང་སྤྱི་བ་ལ་མངོན་དུ་སྤྲུགས་པ་རྣམས་གནས་འདི་འདྲ་ཞིག་ནས་ཚུལ་འདི་ལྟར་
 འབྱུང་བ་བྱི་ཚང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱིས་ནས་མ་འགགས་པ་རྣམས་གང་
 དུ་གནས་པས་གནས་ཚུལ་རྒྱལ་པོ་གཏན་ཐོག་དུ་གནས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་
 སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་མ་རྣམས་འགགས་ནས་འགོ་བ་ན་གང་དུ་འགོ་བའི་གནས་དང་འགོ་
 ཚུལ་གྱི་བ་ཁྱད་དུ་འབྱུག་པ་ལྟ་བུའི་འགོ་ཚུལ་ནི་སེམས་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཐ་
 སྟན་དུ་འང་སུ་ཞིག་གིས་རྟེན་པར་འགྱུར། དེ་ལྟ་བུ་མ་རྟེན་པ་ཅན་གྱིས་སེམས་
 བརྟགས་ན་སྤྱི་འགགས་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བར་ངེས་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཅན་
 ཞིག་གྲུབ་ཀྱང་། སེམས་རང་གྲུབ་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོན་པར་ཞིག་
 རས་འགོ་བ་དང་། རང་དུས་ན་གནས་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལས་སྤར་མེད་
 གསར་དུ་འབྱུང་བའི་སྤྱི་འགགས་གནས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོགས་
 པ་མི་ཚོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་དུ་མདོ་སེམས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་སྤྱོད་
 དག་གིས་ཀྱང་སེམས་བརྟགས་ན་སྤྱི་འགགས་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བར་ངེས་
 པར་ཐལ་ལོ།

གཞན་ཡང་འདི་དག་ནི་འགྲང་མ་ཐག་པའི་གདམས་ངག་དེ་ཉིད་ལས།
 སྤར་བ་སེམས། སེམས་སྤྱོད་མ། སྤྱོད་མ་སེམས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་
 གསུམ་དུ་མཛད་ནས། སྤྱོད་མ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་རྩ་བ་དང་ཡན་

ལག་གི་དཔེ་བཞིས་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་སུ། སྐད་ཅིག་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་ལ་མ་བརྟེན་
 པར་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མི་འབྱུང་བས་འགག་བ་མེད་པ། སྐྱ་མའི་དངོས་པོ་དེ་ཕྱི་མའི་
 དངོས་པོར་འཕྲོལ་བ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ། དེས་ན་དབྱུས་སུ་ཡང་གནས་པ་
 མེད་པས་སྐྱེ་འཇིག་འགྲོ་འོང་ཐོག་མ་ཐའ་དབྱུས་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོ་སྐྱོར་གྱི་མཐའ་
 ལས་གྲོལ་བའོ་ཞེས་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་དེའི་ངང་ལ་གཡོ་མེད་དུ་འཇིག་པ་
 དང་། རྗེས་བསྐྱེད་དང་སྐྱོན་ལམ་གྱིས་རྒྱས་འདེབས་དེ་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་
 ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་དང་། དཔེ་དོན་རྣམས་དོན་བཞིན་སྙོན་པའི་
 གསུང་རབ་བཟུ། གནས་གྲོགས་ཡོངས་སྐྱོད་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་སྐྱུ་མ་ལྟར་བྱན་
 པར་བྱེད། ཅེས་སོགས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་དག་དང་མཐུན་པ་ཅིམ་དུ་ཟད་ཀྱི། རྗེ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཐལ་འགྱུར་པའི་དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་
 དག་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་འོང་གནས་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་
 འབེབས་ཚུལ་གྱི་ལུགས་དང་མཐུན་པར་མི་སྦྲང་ལ། ལུགས་འདི་ལ་ནི་རྩ་ཤིང་
 རིགས་པ་སྤྱོད་རྣམས་ངེས་ནས་དེ་ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་སུ་བྱན་པ་ཞིག་དགོས་སོ།

ཡང་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལྷ་བ་རྒྱལ་མཚན་ནས་བརྒྱུད་པའི་དབྱུ་མའི་
 ལྷ་ཁྱིའི་ཀྱི་ཡི་གེ་སྐྱ་མ་འགའ་ཞིག་རྟུའང་འདས་པའི་རིག་པ་ནི་འཁོར་བ་ཐོག་མ་
 མེད་པ་ནས་ཁ་སང་ཡན་ཆད་ཀྱི་རིག་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མེད། ཡོད་
 ན་རྗེ་ལྟར་ཡོད། འཁོར་པ་འགའ་ཞིག་ན་མར་བྱེད་དེ་འགྲོ་ཞིང་ཡོད་དམ། སྤང་
 པོར་སྦྲངས་ནས་ཡོད་དམ། བད་བུ་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་གི་ནང་ན་སྤིངས་ཡོད་དམ།

བྱིས་མཆོས་ལ་བཅོལ་ཏེ་ཡོད་དམ། བྱུང་བའི་ཐོག་ ། དེས་ན་བདག་གང་དུ་འང་
མེད་དེ་འདས་པའི་རིག་པ་འགགས་ནས་མེད་པའོ། ། ཞེས་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
སང་ཉིན་ཕན་ཆད་ཀྱི་རིག་པ་མ་སྐྱེས་བ་དང་། དེ་རིང་གིས་རིག་པ་མི་གནས་
ཚུལ་ལ་ཡང་སྐྱར་ཏེ། བསྐྱོམ་བར་སྐྱ་བ་ཡང་རིག་པ་ཡོད་ན་ལུས་ཅན་དུ་ཡོད་
དགོས་པའི་དབྱེད་ལུགས་སུ་འདུག་པས་དེ་འདྲའི་དབྱེད་ཚུལ་ལ་སྒྲིང་བོ་ག་ལ་
ཡོད།

གཞན་ཡང་སེམས་ལ་དབྱེད་ཚུལ་དེ་འདྲ་དང་མ་བཅོས་སོ་མའི་ངང་ལ་
འཛོག་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀའང་། རྩོགས་ཆེན་ཨ་རེའི་མན་
ངག་ལས། སྤང་བ་སེམས་སུ་ཐག་བཅད། སེམས་ཉིད་སྤྲོད་པར་ཐག་བཅད།
སྤྲོད་པ་གཉིས་མེད་ཟུང་འཇུག་ཏུ་ཐག་བཅད། གཉིས་མེད་རང་གྲོལ་བའི་བཞེ་བ་ཆེན་
པོར་ཐག་བཅད། ཅེས་བའི་སེམས་ཉིད་སྤྲོད་པར་ཐག་གཅོད་ལུགས་ལ། སེམས་
ཉིད་དེ་དང་པོ་རང་གང་ནས་འབྱུང་བལྟ། བར་དུ་ལུས་ཀྱི་མགོ་མཇུག་བར་
གསུམ་གང་ན་གནས་བ་དང་། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་ཆེ་ཆུང་གི་ཆད་ལ་
སོགས་པ་ཇི་ལྟར་འདུག་བལྟ། དེ་ལྟར་བཅོལ་བས་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་འདུག་
སྟེ་ན་ཆོལ་མཁན་རང་དང་ཅི་འདྲ་མི་འདུག་སྟེ་བའི་སྒོ་དེ་རང་ཡང་དེ་ལྟར་
བལྟས་པས་མ་རྟེན་བ་ན། རང་སྤྲོད་ལ་བཟོ་བཅོས་བྱས་མེད་པར་ཤེས་ནས་མ་
བཅོས་སོ་མའི་ངང་ལ་གཡོ་མེད་དུ་འཛོག་པ་ཞིག་གནད་དུ་ཆེ་སྟེ། དེས་ན།
འདས་པའི་སེམས་ནི་ནམ་མཁའི་བྱ་རྩེས་འདྲ། ། ད་ལྟའི་སེམས་ནི་བར་སྤང་སྤྲོད་

བ་འདྲ། །མ་འོངས་སེམས་ནི་ཅིས་མེད་མུན་བ་འདྲ། །དུས་གསུམ་སྐྱེ་འགག་
 མེད་བར་ཤེས་བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་དང་བྱད་ཅིང་མེད་ཅིང་།
 གཞན་ཡང་ཐོད་གྱི་བསམ་གཏན་བ་སྒྲིམ་མང་པོས་སྦྱར་བའི་འཁྲིད་ལུགས་མི་
 འདྲ་བ་ཆལ་ཆོལ་དུ་མ་ཞིག་ལ་རྒྱུད་ལྟར་གྲགས་བའི་བརྒྱ་ཆད་ཡིན་གྱི། མདོ་
 རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ནས་དག་དང་། ལོ་བཅ་ཚོད་མེད་གྱིས་བསྦྱར་བའི་སྒྲགས་
 མཚན་ཉིད་གྱི་རྒྱ་གཞུང་ཁུངས་མ་གང་གི་ནང་ན་ཡང་རིག་བ་སོ་མ་སོགས་གྱི་ཐ་
 སྟངས་ཅམ་ཡང་མེད་ན་དོན་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས། དེའི་ཕྱིར་རྗེ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་བའི་གསུང་རབ་དང་མན་ངག་གི་སྟོལ་ལ་སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་
 སྟངས་བསྐྱེ་བ་ཅམ་གྱི་ཡང་ཐན་བརྒྱལ་བར་མི་བྱའོ།

གཞན་ཡང་ཤེས་བ་ཡུལ་གཞན་ལ་མི་འཕྱོ། །ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་
 སོགས་བས་འདི་ལྟར་འདུག་གི་ངོས་གཟུང་མེད་ཀྱང་། ས་ལེ་རྩིག་གེ་བའི་
 གསལ་ཆ་མ་འགགས་བ་ལ་བལྟས་བས་དེ་ཉིད་རྗེན་ཆེར་གྱིས་སྤྱོད་བའི་ཆོ་
 སེམས་མ་བཅོས་སོ་མའི་རང་ངོ་མཐོང་བ་དང་སེམས་གྱི་གནས་ལུགས་མཐོང་
 བར་བྱེད་བ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་ལྟོ་ལྟོར་ཞབས་ཞུས་བ་མཐོང་བ་བུམ་བའི་གནས་
 ལུགས་མཐོང་བར་འདོད་བ་དང་བྱད་མེད་དེ། གསལ་ཞིང་རིག་བ་སེམས་གྱི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རང་གིས་ཀྱང་གསལ་བ་སེམས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་
 སྦྱས་བ་དན་བར་བྱོས་ཤིག །

ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་རྟོག་བ་གང་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱེས་མ་ཐག་རིག་པར་བྱའོ་སྟུམ་

པའི་དྲན་པ་མ་ཡངས་པའི་བྱ་ར་བྱས་ནས་བསྐྱད་པ་ན། རྟོག་པ་གཅིག་ཐོལ་གྱིས་
 སྐྱེས་མ་ཐག་དེའི་ངོ་བོ་ལ་ཆེར་གྱིས་བལྟས་པས་རང་ཡལ་ལ་སོང་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་རྟོག་པ་གཉིས་བ་དང་གསུམ་བ་སོགས་བྱངས་ཏེ་ཅམ་སྐྱེས་པ་ཐམས་
 ཅད་ལ་དེ་མ་ཐག་རྟོག་པ་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ལ་ཆེས་ཆེར་བལྟས་པས་རང་ཡལ་ལ་
 སང་སང་སོང་བ་དེ་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་ཐོལ་སྐྱེས་ནད་གཅོད་དུ་གཏོང་བ་དང་རིག་པ་
 ལ་རྒྱང་འདེད་བྱེད་པ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། བལྟས་པས་རང་ཡལ་ལ་སོང་བ་དེ་
 སེམས་ཀྱི་སྣང་ཉིད་རྟོག་པ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དེ་འདྲ་དེ་སྐྱད་ཅིག་དང་
 བོ་ལ་རྟོག་པར་ཡོད་པ་ལ་བལྟས་པས་རང་ཡལ་ལ་སོང་ནས་རྟོག་པ་གང་ཤར་
 རང་དག་ཏུ་སོང་བ་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཆོས་སྐྱར་འཆར་བ་དང་། སེམས་ཆོས་སྐྱའི་
 རང་ངོ་རྒྱུ་ཆེར་དུ་མཐོང་བར་སྒྲ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་མི་འདོད་དག་མི་དག་
 བདེ་སྤྱག་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་གང་སྐྱེས་ཀྱང་དེའི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེད་ནས་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་
 རང་དུ་རང་དག་རང་ཡལ་དུ་བཏང་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐོལ་ཏེ་སྐྱེས་
 པར་དེའི་ངོ་བོ་ཆེར་ཏེ་བལྟས་པས་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་སྣང་སངས་ཀྱིས་སོང་
 བས་རང་བཞིན་སྣང་པའི་དོན་ཐལ་གྱིས་ཤར་ནས་དེ་ཉིད་ལ་ལྷན་གྱིས་འགོ་བ་
 གཅིག་དགོས་པར་འདོད་པ་སོགས་ཀྱང་སྤྲ་མ་དེ་དག་སོར་བཞག་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཞེད་པར་སྒྲ་ན་ནི། བོད་སྒྲོམ་གསུང་རབ་ཀྱི་བཏན་ལས་
 བཀལ་ཞིང་རིགས་པའི་ལམ་བཏང་ནས་ཐར་ལམ་གྱི་རྩ་བ་གཅོད་པ་དུ་མ་ཞིག་གི་
 སྐྱེན་གཏམ་སོར་བཞག་ནས་རྗེ་ཙོང་ཁ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཆོས་སྤྲ་ན་

མེད་པ་གང་ན་ཡོད་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཀྱི་སྒྲིག་ཅུག་ཅོད་པའི་སྒྱུ་ཐབས་ཏེ་
ཅང་མི་འཆམ་བཤོ།

དེས་ན་དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་ཅི་འདྲ་ཞིག་སྒྱུས་ཀྱང་མི་དགག། ཆོས་
སྐྱེད་ཡེ་ཤེས་ཟུར་ནས་མི་ཆོལ་གྱི། རྣམ་རྟོག་གང་སྒྱུས་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་བའམ།
གང་ཤར་ཆོས་སྐྱེད་རང་ཞལ་ལྟ་བུ་འདི་མཉམ་ཇེས་འཆི་ཁ་བར་དོ་སོགས་རྒྱུ་ཆེ་
ཆུང་ཐམས་ཅད་ལམ་དུ་འབྱེད་བའི་ན། འདི་ལས་ཟབ་བའམ་ད། སྒྲོང་བཅུད་
ཐམས་ཅད་རྣམ་རྟོག་ལས་མ་འདས། རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐྱེད་རོ་སྒྲིམས་
བས་ན་རོ་སྒྲིམས་ཡིན་ཟེར་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་མོད་གྱི། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་
རྟོག་པ་ཐོལ་ཏེ་སྒྱུས་པ་ལ་ཆེར་གྱིས་བལྟས་བས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་ཆེ་རང་
ཡལ་ལ་འགོ་བཞེས་འདུག་པ་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཐོལ་ཏེ་སྒྱུས་པའི་རྟོག་པ་
སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་ཆེ་མ་བསྐྱེད་པར་མཐོང་བ་ཡིན་པས། རྟོག་པ་རང་གྲུབ་
དུས་ལས་དུས་གཉིས་བར་མ་བསྐྱེད་པའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པས་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་
བར་འདོད་པའི་ནོར་བ་རྣམ་པར་མི་འཆམ་པ་སྟེ། ཇེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་
ནས། འདི་སྒྲོང་ཚུལ་ལེགས་ན་སེམས་ཀྱི་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་བསྒྲོམ་པར་འགོ་
བཅའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ་།

འདི་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་རྣམས་མ་ཕྱེད་ཅིང་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཀྱི་གོལ་
ས་རགས་པ་འདི་ཙམ་ཡང་མ་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ཁ་
ལག་འབབ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆོ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གཞུང་ཆེན་

མོ་དག་དང་རྒྱལ་འགལ་དུ་སོང་བ་ཤ་སྟག་འབྱུང་བར་གདོན་མི་ཟེེ། །འགད་མ་
 ཐག་བ་འདི་ནི་མི་རྟག་བ་གང་ལ་ཟེེར་རྒྱས་ཡོད་བ་ཞིག་ཡིན་ན་སྒོ་ཁ་ནང་དུ་སྟོགས་
 ནས་བལྟས་པས་རྟོག་བ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་རང་དུས་ན་དེའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་
 པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་འདུག་གས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་རང་དུས་ལས་དུས་
 གཉིས་བ་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་མི་འདུག་བརྟགས་བ་གང་ཡིན་བ་གསལ་བར་
 ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།།

དེའི་རྟོག་བ་གང་ཤར་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བལྟ་ལུགས་དེས་སྟོང་རྒྱུད་གིས་སེམས་
 རྒྱལས་རིལ་སོགས་ཕྱང་ཟད་སངས་ནས་བདེ་ཆམ་སོང་བ་ལྟ་བུ་སོགས་འབྱུང་
 ཡང་དེ་ཅམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་རྒྱལ་ཆད་མར་སོང་བར་དཔོགས་བ་ལས་
 བཞད་གང་ཆེ་བ་དང་སྒྲུན་རྟགས་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དོན་སྟོང་ལྡེའི་ཡ་
 གྲལ་གྱི་སྟོང་ཆལ་བར་གྱིས་བར་མཆོམས་རྣམས་ནས་རྒྱ་སེར་འཛག་པར་བསྟོམ་
 པ་དང་། སྟོང་ཞོག་ནས་དོན་ནས་རང་གི་མདུན་ན་དམར་ཅར་རེ་འདུག་པ་དེ་ལ་
 སེམས་འཛིན་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲལ་དུ་སྟོང་རྒྱུད་གིས་མ་བདེ་བ་འཇམ་ཉལ་
 འགོ་བ་འོང་སྟེ་དེ་འདྲ་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་རྒྱལ་ག་ལ་ཡིན།

ཡང་ཁ་ཅིག་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་སྟོང་བ་ལ་ཆེ་རེ་བལྟས་ནས་བརྟགས་
 པ་ན་ཐོགས་སྒྲིབས་སོགས་གང་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་སང་རེ་བ་དེ་ལ་སེམས་ཕྱང་
 ཞིག་ཟིན་འོང་བས་དེ་དང་རང་གི་སེམས་གཉིས་བསྟེས་ནས་བསྟོམས་པ་ན།
 རང་གི་སེམས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་དེ་དང་འདྲ་བའི་སྟོང་སང་སང་བ་འཆར་བ་ཞིག་

འོང་། དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་དང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་
 བར་འདོད་ཅིང་། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་སེམས་བྱུ་འབྱུས་བྱུང་མ་ཐག་སེམས་ནས་
 མཁའ་དང་བསྐྱེད་པས་སྤྲོད་སང་གིས་འགྲོ་བས། སེམས་འབྱུ་སྤྲོད་གཉིས་ཀྱི་
 བར་ན་འཁོར་འདས་ཀྱིས་སོ་མཚམས་ཡོད། ཅེས་ཟེར་བ་ནི་ནམ་མཁའ་སྤྲོད་བ་
 དང་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྤྲོད་ཉིད་གང་གི་འདྲ་རྒྱུ་གཞན་མ་ཆགས་པའི་སྤྲུག་གཏམ་
 ཆེན་པོ་སྟེ། ནམ་མཁའ་སྤྲོད་པ་ཞེས་པ་ནི་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རེག་བྱས་སྤྲོད་པ་ལ་
 བཞག་པའི་སྤྲོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་པས་སེམས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་
 འདྲ་བའི་སྤྲོད་སང་དེ་བར་ཤར་བ་ནི་སེམས་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རེག་བྱས་སྤྲོད་པར་
 ཤར་བ་ཡིན་གྱི། སེམས་བདེན་སྤྲོད་དུ་ཤར་བ་ག་ལ་ཡིན། སེམས་བཅའ་པོ་མིན་
 པ་དང་ཐོགས་བཅས་མིན་པར་བསྐྱོམས་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་རྒྱས་པའི་གོ་
 རྒྱུ་ནི་ཡ་མཚན་ནོ།

གཞན་ཡང་འདི་འདྲ་བའི་ལོག་རྟོག་བསལ་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་ཡི་
 གོ་ཉུང་དུ་ཙམ་ཞིག་གི་བར་འདོད་པ་དང་བཟོད་ཟེན་པ་དག་གིས་དུ་མ་ཞིག་མཚོན་
 བར་རྒྱས་བསམ་མ་གྱིས་ལ། དབྱུད་པའི་སྤྲོད་ཉིད་ལ་སྐྱོས་བྱས་ཀྱི་སྤྲོད་ཉིད་ཅེས་
 ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་རྣམས་ནི་རྒྱས་པར་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་
 བཀག་པར་མཛད་ཟེན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

ཇི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མན་ངག་ལྟར་བསྐྱོམ་པར་འདོད་ན་ནི། དང་
 བོར་ཐལ་འགྱུར་པའི་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་ཀྱིས་དགག་བྱ་ཇི་འདྲ་ཞིག་

འགོག་པའི་ཚད་ལེགས་པར་གོ་བ་ཆགས་པ་ཞིག་བྱས། དེའི་ཇེས་སུ་དབུ་མའི་
 གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་དབྱེད་པའི་རིགས་
 བའི་དགག་བྱ་འདི་ལྷ་བའི་ཞེས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དེ་འདྲ་བའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་
 བྱའི་སྒྲིང་ཚུལ་དང་ཞེན་ཚུལ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་ལྷན་སྐྱེས་རྟོག་མེད་དང་རྟོག་བཅས་
 ལ་ཨེ་འདུག་སྒོ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་ལེགས་པར་བལྟ་ཤེས་པ་བྱས་ཏེ་བལྟས་པ་
 ན། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་དོན་
 གྱི་འཆར་ཚུལ་རང་གི་སྒོ་ལ་ཇི་ལྟར་འདུག་པ་ངེས་ནས། རང་གི་སྒོ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་
 སྒྲིང་ཚུལ་དང་ཞེན་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་རང་གི་སྒོ་ངོར་འགོག་པ་ན། དངོས་སུ་
 ཆོས་ཅན་དང་ཐལ་དང་ཕྱིར་སོགས་སྐྱར་མ་སྐྱར་གང་ཡིན་ཀྱང་འདྲའི། །དབྱེད་
 ཚུལ་ཐལ་འགྱུར་པའི་དོན་དམ་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་ཏུ་འགྲོ་ངེས་
 ཤེས་པའི་དབྱེད་ཚུལ་ཞིག་གིས་དབྱེད་པའི་ཆོ། ད་ལྷ་གཞན་དང་བཟལ་བ་རྟགས་
 བྱེད་པ་ན་ཐ་ཤོལ་པོས་ལན་མ་ཐེབས་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཆོག་གིན་འདུག་པ་དེ་ལྷ་
 བུ་མ་ཡིན་པར། རང་གི་སྒོ་ལ་སྒྲིང་ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱུང་ན་འདི་དང་འདི་གང་རུང་
 དུ་བྱུང་དགོས་པར་འདུག་པའི་ངེས་པ་སྔོང་ཐོག་ནས་འདྲེན་སྐབས་ཞིག་དང་། དེ་
 དག་གང་དུ་འང་མ་བྱུང་འདུག་པའི་ངེས་པ་འང་སྔོང་ཐོག་ནས་འདྲེན་སྐབས་ཞིག་
 བྱུང་ན། ངེས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་སྒོ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཐལ་འགྱུར་པའི་
 རྟགས་ཀྱིས་དགག་བྱའི་སྒྲིང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདུག་པའི་སྒྲིང་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་
 རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ངེས་པ་ཡང་དག་པ་ལྷང་བ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་ལྷ་

བའི་ངེས་པ་སྐྱོང་ཞེས་བྱས་ཀྱང་སྐྱོང་རྒྱུ་འཇུག་པ་ལྟར་དུ་རྒྱུ་འཇུག་པ་ལྟར་དུ་
 བའི་སྐྱོག་པ་ལྟར་མི་འདུག་པས་ཟེར་བ་ཅིས་དུ་ཟད་ལ། ང་རང་བཞིན་མེད་པར་
 སྐྱོམས་ཤིག །སེམས་བདེན་པར་མེད་པར་སྐྱོམས་ཤིག །སྐྱོང་བ་ཉིད་དུ་
 བསྐྱོམས་ཤིག །ཅེས་སོགས་བརྒྱ་ཕྱག་ཅིག་སྒྲུབ་ཤིང་། གསལ་སྐྱོང་འཛིན་མེད།
 སྐྱང་སྐྱོང་བྱང་འཇུག །རྟེན་འབྲེལ་དང་སྐྱོང་བ་བྱང་འཇུག་སོགས་ཐ་སྙད་འགྲིག་
 འགྲིག་ཇི་ཅིམ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱང་སྐྱོང་པ་ཅིའང་མེད་དོ།

ལྷ་ཁྱིའི་བ་ལ་བྱམ་བ་ཞེས་ཟེར་བ་ཤེས་ཟེན་བའི་གང་ཟག་ལ་བྱམ་བ་མེད་
 དོ་ཞེས་བརྟེན་ན། ལྷ་ཁྱིའི་བ་བཀག་པའི་དོན་སྒྲིལ་གསལ་པར་འཆར་ཐུབ་གྱི། ལྷ་
 ཁྱིའི་བ་ལ་བྱམ་བ་ཞེས་ཟེར་བ་མ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱམ་བ་མེད་དོ་ཞེས་
 བརྟེན་ཀྱང་བྱམ་བ་མེད་ཅེས་བའི་སྒྲིལ་ཅིམ་ཞིག་སྐྱོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བར་ཟད་གྱི།
 དགག་བྱ་ཇི་འདྲ་ཞིག་མེད་པའི་དོན་སྒྲིལ་གང་ཡང་སྐྱོ་ཡུལ་དུ་འཆར་རྒྱ་མི་འོང་བ་
 ལྟར་རང་གི་སྐྱོ་ལ་སྐྱང་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་འདུག་པ་འདི་ཡུལ་དེ་བདེན་པར་སྐྱང་
 ཚུལ་ཡིན་པས་སྐྱང་ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱུང་བ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་
 ཡིན། །སྐྱང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་བྱུང་བར་ཞེན་བ་བདེན་ཞེན་ཡིན་ཞེས་ངེས་ན། དེ་
 ལྟར་བྱུང་བ་བཀག་པའི་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་སྒྲིལ་ལེགས་པར་འཆར་ཐུབ་གྱི།
 གཞན་དུ་ན་བདེན་པར་མེད་བདེན་པར་མེད་སྐྱམ་དུ་བསྐྱོམས་ཀྱང་བདེན་མེད་ཀྱི།
 སྒྲིལ་སྐྱམ་པོ་ལ་ཡིད་བཞུས་བྱས་པར་སོང་གི་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་ངེས་ཡུལ་དུ་
 འོང་ས་མེད་ཀྱང་། དགག་བྱ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བཀག་པའི་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་སྐྱོ་

ཡུལ་དུ་འཆར་ཐབས་མེད་ལ། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཡིན་མོད་ཅེས་
བཤེད་ཀྱང་། བདེན་གྲུབ་ཅེས་པའི་སྒྲི་སྒྲི་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་གྱི་
སྒྲི་འདི་ཡིན་ངེས་པ་མེད་པས་དེ་བཀག་པའི་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་སྒྲི་ཇི་ལྟར་འཆར་
སོམས་ཤིག །

དེས་ན་བདེན་མེད་ཀྱི་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ཅིང་། སྔོན་དུ་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲི་ཚུལ་དང་ཞེན་པའི་ཚུལ་སོགས་གང་ཡང་
སྒྲོ་ལ་འཆར་མི་དགོས་ལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་ཡང་
དག་གི་དཔྱད་ཚུལ་དུ་སོང་མ་སོང་གི་ཆད་ཟིན་ནས་དཔྱད་ཀྱང་མི་དགོས་པར།
དགག་བྱ་ཇི་འདྲ་ཞིག་འགོག་པ་མ་ངེས་པའི་སྒྲ་རོལ་ནས། ང་ལུས་ཀྱི་གང་ན་
འདུག་སེམས་ཀྱི་ཁ་དོག་སོགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་འདུག་ཅེས་པ་ལྷ་བའི་དཔྱད་ཚུལ་
གང་བྱུང་ཞིག་གིས་དཔྱད་པས་དེ་དག་ཏུ་མ་རྟེན་པ་ན་བདེན་པར་མེད་དོ་སྟེ་སྒྲི་
ངེས་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ཙམ་ཞིག་བསྒྲོམ་པ་ལྷ་བའི་སྒྲིང་ལུགས་རྣམས་
དག་ཏུ་འགྲོ་ན། བརྟགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་
མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་བྱངས་ནས། བཀག་པ་ངེས་པ་ལ་སྔོན་དུ་དགག་བྱའི་དོན་
སྒྲི་འཆར་དགོས་པ་དང་། ཐལ་རང་གི་དགག་བྱ་འགོག་པའི་བྱུང་པར་སྒྲ་རགས་
འབྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་ཇི་ཙམ་ཞིག་བྱ་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་ན་བ་ཙམ་སྒྲིང་
པོར་ཟད་ཀྱི། ཉམས་ལེན་གྱི་ཆོ་ཉི་བར་མཁོ་བ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་གསལ་པར་
སྒྲིས་སོ།།

སྤྱི་ཉིད་རིག་པ་ཡང་དག་གིས་ངེས་ཀྱང་། སྤྱི་ཉིད་དམིགས་ཡུལ་དུ་
བྱས་པའི་ཞི་གནས་རྒྱུ་པའི་སེམས་འཛིན་ཚུལ་དང་། སྤྱི་ཉིད་ངེས་པའི་ལྷ་བ་
སྤྱི་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་ཆེས་ཆེར་ཆེ་བ་ཤན་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སྤྱི་ཉིད་ཞི་
གནས་བསྐྱེམས་པའི་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ན་ཡང་སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒྲོ་ལ་
ལེགས་པར་ཤར་ནས་དམིགས་ཡུལ་དུ་བཞག་དགོས་ཤིང་། སྤྱི་ཉིད་རིགས་པ་
ཡང་དག་གིས་དབྱུང་ནས་ངེས་པར་བྱས་པའི་སྤྱི་ཉིད་དམིགས་ཡུལ་དུ་འཛོག་
པའི་ཞི་གནས་རྒྱུ་པའི་བསྐྱེམ་འོངས་པས། ལྷ་བ་སྤྱི་ཚུལ་ཡང་དག་ལ་ནི་
དངོས་གཞིའི་སྤྱི་ཚུལ་ཞི་གནས་རྒྱུ་པའི་སྤྱི་ཚུལ་དུ་མ་སོང་བ་ཞིག་དགོས་
སོ།།

དེ་ཡང་ཞི་གནས་ལ་ནི་དམིགས་རྟེན་ཚོལ་བའི་ཆེད་དུ་རིག་པས་དབྱུང་
ནས་སྤྱི་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་ཀྱང་། སྤྱི་ཉིད་ངེས་པ་ན་དམིགས་རྟེན་རྟེན་པ་ཡིན་
པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛོག་སྒྲོམ་ཁོན་བྱེད་ལ། ལྷ་བ་
སྤྱི་པའི་ཆོ་སྤྱོད་དབྱེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི། དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་འང་ཡང་ནས་
ཡང་དུ་དབྱེད་པའི་དབྱུང་སྒྲོམ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་སྤྱི་ཉིད་ལུགས་ཇི་
འདྲ་ཞིག་གི་ངང་ནས་དབྱེད་པ་དང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་དབྱེད་པ་དང་། སྤྱི་ཉིད་དབྱེད་
པ་དང་དངོས་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་དབྱེད་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་དང་། དབྱེད་པ་ཡང་
ཡང་བྱེད་པ་ལྷ་བྱི་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་འབྱུངས་ཆེ་ཆུང་ཇི་ཅུམ་བྱེད་པ་སོགས་ལེགས་
པར་ཤེས་དགོས་ཤིང་། འདི་ལ་སྒྲོམ་པ་པོའི་སྤྱི་ཉིད་རིགས་ལ་བལྟས་པའི་བྱད་པར་

ཡང་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ཡོད་ལ། བྱད་པར་དུ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྣང་ས་སྤྱོད་ཚུལ་
ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་དགོས་པའི་གནད་ཆེར་ཡོད་དོ།

དེས་ན་ལྷ་བའི་དབྱུང་སྒྲོམ་ལ་ནི་མཉམ་གཞག་གི་སྡོན་དུ་དབྱུང་བ་ཙམ་
གྱིས་མི་ཆོག་གི། མཉམ་གཞག་རང་དུས་ན་དཔྱོད་བ་ཡང་ཡང་དགོས་ལ། ངེས་
ཤེས་སྤྱོད་བ་ལ་ཡང་། ངེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྣང་ས་ལྷགས་བྲག་ལ་གྲིམས་བ་མ་
བརྟེན་ཅིང་མ་ཤོར་བའི་བྲན་བ་བསྟེན་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་ཞན་
དུ་འགོ་བ་དང་། དབྱུང་ནས་གསོས་འདེབས་དགོས་པའི་མཚམས་སོགས་
འབྲལ་དུ་རིགས་པའི་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་ཚུལ་དམིགས་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་
ཚུལ་ཤེས་དགོས་ཀྱི། ངེས་ཤེས་སྒྲིམ་པའི་ངང་ལ་མ་ཡེངས་པར་བྲན་པས་
བཟུངས་ནས་འཛོག་ཟེར་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གོ།

དེ་ཡང་མཉམ་གཞག་གི་ལྷ་བ་སྤྱོད་ལུགས་གོལ་སར་མ་ཤོར་བ་ཞིག་
ཤེས་བ་ལ་ནི། ཞི་གནས་བསྒྲོམ་པའི་དམིགས་རྟེན་གྱི་ལྷ་སྤྱི་ནམ་བ་འཆར་ཚུལ་
ལྟར་དུ་སྤྱོད་ཉིད་འཛིན་སྣང་ས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྲུངས་ཆད་དུ་མ་ཤོར་བ་ཞིག་དགོས་
ཏེ། དེ་ཤོར་ན་སྤྱོད་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་པའི་འཆར་ཚུལ་མི་འོང་བ་
མི་སྲིད་པས་སྤྱོད་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་པའི་སྤྱང་བ་འཛིན་སྣང་ས་ཀྱི་
ཡུལ་དུ་སོང་བའི་བསྒྲོམ་ཚུལ་ནི་སྤྱོད་ཉིད་བདེན་བྱུབ་བསྒྲོམ་ཚུལ་ཡིན་ལ། རིག་
ཤེས་ཀྱི་དོན་བདེན་སྤྱང་ཡོད་པ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་བསྐྱབས་བ་ལ་དབུ་མ་པའི་བྲི་
མི་བྱོལོ།

དེའི་ཕྱིར་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་བ་ན་ལུས་ཀྱི་གནས་ཆེ་སར་ཐིག་ལེ་སོགས་
 དམིགས་རྟེན་སྒྲོན་དུ་གསལ་བཏབ་ནས་དེ་ནས་རང་གི་སེམས་དམིགས་རྟེན་དེ་ལ་
 རྒྱགས་བ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་རིགས་བ་འདི་ལ་སྦྱར་ནས། སྟོང་ཉིད་
 དེས་བ་ན། སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་རང་གི་སེམས་རྒྱགས་བ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་
 བར་གོ་ན་ནི་ལྷ་བ་སྦྱོང་བའི་གོལ་ས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དེ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྦྱོན་
 ཡང་ཡོད་ལ། དེར་མ་ཟད་སྟོང་ཉིད་སྒྲོན་དུ་བཅའ་ནས་དེ་ནས་སེམས་དང་བསྟེ་
 བར་གོ་འདུག་པས་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བ་སྟེ། སྒྲོན་དུ་སེམས་ལྷ་བུ་དེ་
 ཆོལ་བའི་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་སེམས་པའི་རིགས་བས་ཇི་
 ལྟར་བྱབ་ཚུལ་བཅའ་བ་ན་རུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟེན་པའི་དེས་བ་ལྷང་སྟེས་པའི་འཛིན་
 སྟངས་ཀྱི་ཕྱགས་མ་ཉམས་བར་སྦྱོང་བའི་དེས་དོན་དང་པོ་ཆོལ་བའི་གཞིར་བྱས་
 པའི་དང་དང་སེམས་ལ་སོགས་པའི་སྦྱང་བ་གཏན་ནས་ལྷོག་དགོས་ཤིང་། གང་ལ་
 སེམས་གཞུག་རྒྱུའི་སྟོང་ཉིད་ཟུར་དུ་འཆར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་
 དེས་ངོ་དེ་ན་ང་མི་སྦྱང་བ་ཡིན་གྱིང་མེད་པར་སྦྱང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བརྗོད་པར་བྱ་
 བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གསུང་གི་མན་ངག་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཞིབ་པར་དག་བའི་མཁེས་
 གཉན་མཉེས་བར་བྱས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་ཡུལ་སྟེང་ན་གྲུབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་
 འདུག་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིག་པ་ཡང་དག་གིས་བཅའ་བ་ན་མཐར་གང་དུ་འང་
 མ་གྲུབ་པའམ། ཡུལ་སྟེང་ན་རྟེན་རྒྱ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་དེས་བ་ལྷང་གིས་

སྐུས་པ་དེ་ཀའི་རྒྱན་སྐྱོང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྷར་བཅའ་བས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྟེན་རྒྱ་
 མེད་པར་ངས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། ད་དུང་དེའི་སྟེང་དུ་བདེན་པར་བྱུང་བ་
 མེད་སྐུ་འུ་ལན་རེ་རེ་ཞིང་སྐྱར་ཡང་དགག་བྱའི་བྱང་པར་ངས་པར་སྐྱར་ནས་
 སྐྱོང་དགོས་སྐུ་པ་ནི། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་བཅའ་བས་མ་རྟེན་
 པ་དེ་བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་མ་གོ་བར་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིག་པས་བཅའ་
 བ་ན་མ་རྟེན་པའི་ཆོ་དེ་ལྷར་བཅའ་བས་མི་འདུག་གོ་སྐུ་འུ་འཛིན་པ་ཆད་ལྷར་
 སོང་གིས་དོགས་ན་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིག་པས་བཅའ་བ་ན་མེད་པ་དེ་གཏན་
 མེད་གྱི་དོན་དུ་འཛིན་པ་ཞེ་སྟགས་སུ་འཆངས་འདུག་པས་ལྷ་བའི་གོལ་ས་ཤིན་ཏུ་
 ཆེ་བ་ལ་གནས་པའོ།།

གཞན་ཡང་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱང་བཞིན་དུ་
 སྐྱང་བའི་ཆོ། གཟུགས་བརྟན་གྱི་ཆ་འདི་ནས་བྱང་བཞིན་དུ་སྐྱང་ལ་ཆ་འདི་ནས་
 བྱང་བཞིན་དུ་མི་སྐྱང་ཞེས་པའི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་བྱང་བཞིན་དུ་
 སྐྱང་བ་བཞིན་དུ། ར་དང་སེམས་དང་ཕྱིའི་བྱམ་པ་སོགས་གང་ཡིན་ཀྱང་། རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་སྒོ་ལ་སྐྱང་བ་ན། གང་ཟག་དང་ཆོས་དེ་དང་དེའི་ཆ་
 འདི་འདྲ་ཞིག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་སྐྱང་གི་ཆ་འདི་འདྲ་ཞིག་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་མི་སྐྱང་ཞེས་པའི་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཆ་
 ཐམས་ཅད་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་སྐྱང་བར་འདུག་པའི་རྣམ་
 བཤད་ཆེན་མོར་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་འདྲ་བའི་རང་གི་སྒོའི་སྐྱང་ཚུལ་ངས་པར་

བྱས་ནས་སྤང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་ལྷག་མ་མེད་པར་རང་གི་སློང་ར་ཁེགས་
 པའི་ངེས་པ་འདྲན་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་གྱི། རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
 རང་གི་སློང་ར་བཀག་པའི་ལུས་ན་ད་དུང་ང་མཁྱེད་ཐང་ངེ་བ་ཞིག་བྱ་བ་བྱེད་ཅུས་
 སུ་སློང་ར་ལུས་པ་ནི་མགོ་ལ་འགྱུར་པའི་རྣ་བ་བཅད་པའི་ལུས་ན་ད་དུང་མགོ་ལ་
 ལུས་པ་ལྟ་བུ་སྤྲེད་བྱ་མའི་ལྷ་བ་སློང་བའི་ཕྱོགས་ཙམ་ནའང་མི་གནས་སོ། །སྤང་
 ཚུལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཁེགས་པའང་། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་
 རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་དཔྱད་པའི་ཆོད་པྱད་ཚུལ་གཅིག་ལ་བྱང་ནས་ཡང་
 རིགས་པ་དེ་ལས་གཞན་ཞིག་གིས་དཔྱད་པ་སོགས་སྤངས་ནས། རང་ལྟ་བུ་གཅིག་
 སྤང་ཚུལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་འགོག་པའང་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མས་དཔྱད་པ་
 དང་། རང་ལྟ་བུ་ལ་དེ་ལྟར་གོ་མས་པའི་རྗེས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྐྱོམ་
 པའང་ད་དུང་ཡུལ་གཞན་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་རིམ་པ་འགའ་དགོས་པ་དང་། དེ་ནས་ཆོས་
 ཀྱི་གསལ་བ་སོ་སོ་ལ་དཔྱད་པའི་གཞིར་བྱས་ནས་དབྱུང་བསྐྱོམ་བྱེད་ཚུལ་རྣམས་
 ལེས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་སློབ་ཕྱོགས་ནས་དབྱུང་མའི་གཞུང་ལུགས་
 ལ་སྤངས་མ་སྤངས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ཁྱད་ཞུགས་ཚུལ་ལེན་ཏུ་ཆེ་བར་འགྱུར་བར་
 གོ་ནས་གཞུང་ཆེན་མོའི་ཐོས་བསམ་ལའང་གུས་པར་འགྱུར་གྱི། སྤར་གྱི་དབྱུང་
 སྐྱོམ་ལྟར་སྤང་དེ་ལྟར་ན་ཐོས་བསམ་དགོས་དོན་མེད་དོ།

ད་ལྟ་ཁ་བཤད་དང་བཀལ་བཅུག་བྱེད་པའི་ཆོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་ཐ་སྐད་དུ་འདྲེན་པར་འགོག་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་གྱང་རང་གི་སློང་

ཡུལ་དུ་ཐ་སྙད་བཞག་པ་མེད་པའི་འཛིགས་པ་མི་སྐྱེ་བར་རྟེན་འབྲེལ་གཞིན་མེད་
 དུ་འཛོག་ཚུལ་ལེགས་པོ་སྒྲུབེས་ཀྱང་། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རང་གི་སྒོ་ལ་ཆ་
 ཐམས་ཅད་ནས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་དོན་གྱི་སྒྲུང་ཚུལ་སྤྱོད་བས་
 བྱུང་ངེས་ཤིག་བྱས་ནས་སྒྲུང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་རང་གི་སྒོ་ངོར་ཆ་ཐམས་ཅད་
 ནས་ལེགས་པའི་ལྷག་མ་མ་ལུས་བཞིག་སྤྱོད་ཐོག་ཏུ་ཆེར་གྱིས་སྒོ་བའི་གོ་ཚུལ་
 ཞིག་བྱུང་བ་ན། ད་དེའི་ཤུལ་དུ་གང་ཡང་ལུས་པ་མེད་པའི་ཡེ་མེད་དུ་འགྲོ་བ་
 འདུག་སྟེ་སྐུ་བའི་སྐྱག་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་འབྱུང་སྟེ། སྤྱོད་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་དངངས་
 སྐྱག་སྐྱེ་ལུགས་ནལ་མ་འོང་བའི་མཆན་ས་སུ་སྤྱེ་བས་བའང་ཤིན་ཏུ་དགའ་ན།
 སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་སྤྱོད་ཐོག་ཏུ་སྤྱེ་བས་པའི་ངེས་ཤེས་རྟེན་པ་ནལ་མ་སྤིང་མཐའ་
 ཅམ་དུ་སོང་བ་ལྷ་སྒོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས། སྐྱག་བ་སྐྱེ་ལུགས་དེ་འདྲ་འོང་བའི་
 མཆན་ས་དེར་སྒོ་ཅིང་སྤྱོད་ཉིད་ལ་མོས་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཡོད་པ་ཅི་རིགས་ལ་ཆད་ལྷ་
 ཆེན་པོ་སྐྱེ་སའང་ཡོད་པས། སྐབས་དེར་སྤྱོད་ཚུལ་མཁས་པས་མཉམ་གཞག་གི་
 ངེས་ངོར་ལྷག་མ་རུང་ཟད་ཀྱང་མ་ལུས་ཀྱང་། དེ་ལས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཚུར་ལངས་
 ནས་བཀག་བ་དེའི་ཤུལ་ན་ལུས་བཅི་འདུག་པ་བལྟས་པ་ན། ང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 མིང་ཅམ་ཞིག་ལུས་པ་དང་མིང་དེ་ཡང་རྟོག་བས་གཞི་མེད་དུ་སྒྱུར་བའི་རྟོག་
 བཏགས་མིང་རྒྱང་ཅམ་དུ་ཟད་པར་ངེས་པ་ལྟར་འདྲེན་བྱབ་བ་དང་། མིང་རྒྱང་
 ཅམ་དེའི་དོན་ལ་དབྱུད་པ་ཅིའང་མ་བྱས་པར་མིང་རྒྱང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་
 ཞུགས་པས་ལས་གསོག་བ་དང་བདེ་སྐྱག་སྤྱོད་བ་དང་བཟའ་བཏུང་སོགས་ཀྱི་བྱ་

བ་བྱེད་ནུས་སུ་མྱོང་བས་གྲུབ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་དང་སྤྱོད་ཉིད་མི་འགལ་ཞིང་བྱུང་
 དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་སྟིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱེ་ལུགས་ཁའི་བཤད་པ་ཙམ་གྱི་
 རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བ་སྐྱད་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་ངེས་པ་སྐྱེ་
 ལུགས་དང་ཡིན་ཏུ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན།

དེ་ལྟར་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་བྲངས་པའི་ངེས་པ་ཡིད་འགྱུར་བ་ཐོན་པ་སྐྱེས་
 པ་ན། སྤར་ཆོག་གི་བཤད་པ་འགྲིག་འགྲིག་ཡུན་རིང་པོར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རོན་གཤོད་གོ་བ་འདྲ་བའི་ངེས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ཞིག་དང་། དེ་སྟོན་ཆད་བཤད་པ་དང་
 ལྷ་རྟོགས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚུར་མྱོང་བ་འདོན་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་རྗེ་ཆེར་
 འདྲན་ཐུབ་པ། བཤད་སྐྱབ་པན་ཚུན་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་བྱེད་ཚུལ་དང་།
 ལམ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་ལུགས་དང་། དེ་སྟོན་པའི་བྲམ་ལ་སྟིང་ཐག་པ་
 ནས་དད་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ཕྱོགས་ལྷུང་གི་ཁུར་འཁྱེར་ཚུལ་ཙམ་དང་ཞེན་བས་འཇུག་པ་
 ཙམ་དུ་མ་སོང་བ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ལྷ་བའི་མྱོང་བ་བྱུང་
 ཟད་ཅིག་སྐྱེས་པར་བསྟོམས་ནས་ཁ་ལ་ཅི་ལྟར་སྐྱ་ཡང་དོན་ལ་གཞུང་ཆེན་མོའི་
 ཕྱོགས་ལ་ཞེ་ཅིས་ཆུང་གཏིང་གིས་སོང་བ་ཞིག་བྱུང་ན། ལོག་པའི་ལམ་ཆེན་མོ་
 ལ་ཞུགས་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་ཏུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བྱུང་
 བ་དེ་ནི་དབུ་མ་ལྷ་བུའི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་བཤད་པ་ན་མྱོང་ཐོག་ཏུ་མ་ཁེལ་བ་
 རྣམས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་དང་། གཏིང་ཕྱིན་མ་ཕྱིན་དང་སྟོབ་མའི་སེམས་སྟེང་དུ་གོ་
 བ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་ཡིན་ཏུ་ཆེན་པོ་མངོན་གྱུར་དུ་གསལ་བར་རིག་ཡོང་བ་ཡིན་

ནོ། འདྲུམ་པའི་ལྷ་བའི་རྟོགས་དཀའ་ས་མཐར་ཐུག་པའང་སྤར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཁའི་ཟེར་ཚུལ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་སྟོ་སྟངས་ནས་ངས་པ་འདྲོངས་པ་
ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷ་བ་གོ་བ་སྤྱད་མཐའ་ཙམ་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ།

ཇེས་ཐོབ་སྤྱུ་མ་ལྷ་བའི་ལྷ་བ་སྟོང་བ་ལའང་ཉམས་བཟང་བའི་སྟོབས་
གྱིས་ཇེས་ཐོབ་ཏུ་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་བུན་ལོང་གིས་སོང་བ་དང་། མཉམ་གཞག་ཏུ་
སེམས་གནས་ངས་འགའ་བྱུང་བའི་སྟོབས་གྱིས་ཇེས་ཐོབ་ཏུ་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་
སྒྲག་མེད་དུ་སོང་ནས་ཐོགས་བརྒྱགས་གྱིས་འཐས་མེད་པའི་གསོག་དང་གསོབ་
ལྷ་བུར་འཆར་བ་དང་། མཉམ་གཞག་ཏུ་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་དོན་བསྟོམ་པར་
འདོད་ནས་ཅིའང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་གོམས་པའི་ཤུགས་གྱིས་ཇེས་ཐོབ་ཏུ་སྤྱང་བ་
ཐམས་ཅད་འདི་ཡིན་གྱི་ངས་བཟུང་མེད་པར་འཆར་བ་སོགས་གང་ལའང་དབུ་མ་
རང་རྒྱུད་པའི་སྤྱུ་མ་ལྷ་བའི་ལྷ་བ་སྟོང་བའི་ཡང་སྟོགས་ཙམ་ན་མི་གནས་ན་ཐལ་
འགྱུར་བའི་ལྷ་བ་ལྷ་ཅི་སྟོམ་ཏེ། སེམས་ཙམ་པའི་ཇེས་ཐོབ་གྱི་སྟོང་ཚུལ་གྱི་འང་ཆ་
ཙམ་ན་མེད་དོ།

ད་ལྷ་དམིགས་རྣམ་གོམས་པར་གཏན་མ་བྱས་པའི་ཐོས་བསམ་པས་
དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་ལ་སྤྱང་བ་སྤྲོ་ཆོགས་ཤར་བའི་ཆོ་འདི་རྣམས་རང་
བཞིན་གྱིས་བྱུ་བ་པ་མེད་སྟམ་དུ་དྲན་པར་བྱས་པ་ལའང་སྤྱང་སྟོང་ཆོགས་པའི་སྤྱུ་
མ་ལྷ་བའི་འཆར་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱང་ལྷ་བ་སྟོང་བའི་སྤྲུལ་སྤྱོད་
མཉམ་གཞག་ཏུ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པར་བསྐྱངས་ནས་རང་བཞིན་མེད་

པར་ངེས་པ་ལ་ཡིད་ལེགས་པར་འགྱུར་བའི་སྤོང་བ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་གྱིས་དེ་
 ལས་ལངས་པ་ན་མཉམ་གཞག་དེའི་ཤྱགས་གྱི་སྒྲུང་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་ཚུལ་
 ཞིག་དགོས་ཏེ། སྤྱ་བ་བྱེད་ནུས་སུ་བསྟོན་མ་རུས་པར་བྱུབ་ཀྱང་བརྟགས་ཡོད་
 མིང་རྒྱང་ཙམ་མ་གཏོགས་ཡུལ་རང་གི་སྟོད་ལྷགས་སུ་བྱུབ་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་
 འདུག་པར་མཉམ་གཞག་གི་ཤེས་པ་དེའི་རྩིས་ཡལ་བའི་དབང་གིས་ཡིད་ངོར་
 འཆར་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཉམ་རྗེས་གྱི་རྒྱན་གོམས་པ་ཆེར་སོང་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་
 ལྟ་བ་དྲན་ཙམ་གྱིས་གང་སྒྲུང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ཡང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་ཞེས་པ་ཡང་འདོགས་པ་པོ་ནི་རྟོག་པ་
 ཡིན་ལ། སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་ཚུལ་ཡང་། སྟོ་ལྷན་སྐྱེས་རང་དགའ་བ་
 འདི་ལ་ངའོ་སྟམ་པའི་སྟོ་སྐྱེ་བ་ནི། སྟོན་དུ་རང་གི་སྤང་པོ་ཚོགས་པའམ་སྤང་པོའི་
 ཆ་གང་རུང་གཅིག་སྟོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པར་
 འགྱུར་གྱི། རང་གི་སྤང་པོའི་ཚོགས་པའམ་སྤང་པོའི་ཆ་གང་ཡང་སྟོ་ལ་མ་ཤར་
 བར་ངའོ་སྟམ་པའི་སྟོ་སྐྱེ་མི་སྤིད་དེ། ལྟོ་ལྷིར་བ་དང་མཚུ་འཕྱང་བ་སོགས་སྟོ་
 ཡུལ་དུ་ལམ་གྱིས་ཤར་བ་ན་བརྟེན་ལ་བྱང་བའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ལ་བུམ་པའོ་སྟམ་
 པའི་སྟོ་ངང་གིས་སྐྱེ་ལ། ལྟོ་ལྷིར་བ་དང་མཚུ་འཕྱང་བ་སོགས་གང་ཡང་སྟོ་ལ་མ་
 ཤར་བར་བུམ་པའོ་སྟམ་པའི་སྟོ་ངང་གིས་སྐྱེ་ཐབས་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །རྟོག་པས་
 དེ་ལྟར་འཛིན་པའང་རང་གི་སྤང་པོ་སྟོ་ལ་ཤར་ཙམ་ན་ངའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པ་ཙམ་
 ས་གཏོགས། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་རྒྱ་མཚན་གང་ལའང་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་མི་དགོས་པ་

དང་། ང་དང་ལུང་པོ་དངོས་སྤྱིང་ནས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། ངོ་བོ་ཐ་དང་
 ཏུ་གྲུབ་པ་གང་གི་འང་འཛིན་ཚུལ་མི་འདུག་པ་ནི་ཁ་ནང་དུ་སྤྱོད་གས་ནས་བལྟས་
 པས་གསལ་བར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། རྟོག་པས་འདོགས་ལུགས་ལེགས་པར་
 མ་ཤེས་པར་རྟོག་བརྟགས་ཅམ་ཡིན་ནོ་སྟེ་དུ་བསྐྱོམས་པར་བྱས་ཀྱང་སྒྲ་སྒྲི་ཅམ་
 ཏུ་ཟད་མོད་ཀྱི་ཞིབ་པར་མ་བྱིས་སོ།།

མཉམ་ཇེས་ཀྱི་ལྷ་བའི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་ཞིབ་པར་ནི་དམིགས་རྣམས་སྤྱོད་ཚུལ་
 སྒྲ་མས་ཁྲིད་པའི་མན་ངག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ལ། འདིར་ནི་དོགས་པ་དང་
 གོལ་ས་གཅོད་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཇེ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་བཀའ་བརྒྱུད་འཛིན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི།
 ལྷ་བ་སྤྱོད་པའི་མན་ངག་ལ། འཕགས་པ་ཡབ་ལྷ་སྐྱུ་ཀྱི་གཞུང་གི་རིགས་པའི་
 སྤོལ་དང་ཐལ་འགྱུར་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོད་བཟུང་པའི་སྐབས་དོན་མ་
 བོར་བའི་ངང་ནས་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པའི་བདེ་ལས་མ་
 བཞུལ་བ་དང་། ཇེའི་གསུང་རབ་ལྷ་ག་མཐོང་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ་ལྷ་བ་
 སྤྱོད་པའི་རིམ་པ་དང་། སྤྱོད་ཚུལ་དང་གོལ་ས་བཀག་པ་སོགས་ལེགས་པར་
 དེས་ནས་དེའི་དོན་དང་ཐ་སྟད་སོར་བཞག་པ་ལ་དམིགས་རྣམས་སྤྱོད་པའི་དུས་ཀྱིས་
 ཟུར་འདོན་ཚུལ་སོགས་ཇེ་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་པའི་སྒོ་
 རྣམ་ལམ་སྤོལ་མ་ཤོར་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།

དེ་དག་ལས་བཞུལ་ནས། བོད་སྤྱོམ་གསུང་རབ་དང་རིགས་པའི་བདེ་

ལ་མ་བྱང་བ་འགའ་ཞིག་གིས་སྤྲོད་ཚུལ་དང་། མ་བཅོས་ལྷག་པ་
 དང་། ད་ལྟའི་ཤེས་པ་སོམ་དང་། རྟོག་པ་གང་ཤར་གྱི་རང་ཞལ་བལྟ་བ་དང་།
 རིག་པ་རྒྱང་འདེད་ལ་སོགས་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་བསྐྱེ་བའི་
 གཞོད་པ་ཆེན་པོ་མི་བྱ་ཞིང་། གསལ་བ་སེམས་གྱི་མཚན་ཉིད། སྤྲོད་པ་སེམས་
 གྱི་རང་བཞིན། བཅོས་མིན་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པ་དང་། གསལ་སྤྲོད་བྱུང་
 འདུག་དང་། བཅོད་མེད་གྱི་དོན་བསྒྲོམ་པ་དང་། རིག་པ་ཤེས་སྤྲོད་ལྟ་བུ་ལ་
 སོགས་པ་དང་། ང་གང་ན་འདུག་ཆོལ་བ་དང་། སེམས་ཆོལ་ལ་སོགས་པ་མན་
 ངག་གཞན་གྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གང་ཡང་འདིར་བསྐྱེ་བར་མི་བྱ་ཞིང་། འདི་ནས་
 གྱུང་དེ་དག་ཏུ་བསྐྱེ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྐྱེས་པ་ན་མན་ངག་ཐམས་ཅད་གྱི་
 རང་རང་གི་སྒོལ་ཐམས་ཅད་འཕྱགས་ནས། མན་ངག་རང་རང་གི་སྤར་གྱི་སྒོལ་
 མི་འདྲ་བ་གང་ཡོད་ཤོར་ཏེ་གང་ལའང་འདིའི་ལྷགས་ཡིན་ཞེས་བཞག་ཏུ་མེད་
 པའི་ཆལ་ཆོལ་དུ་འགྱུར་བས་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤའི་གདམས་པ་ལམ་གྱི་རིམ་
 པ་ལ་ཡང་། གཞུང་བ་དང་གདམས་ངག་པའི་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་ཆེན་པོ་
 དག་གིས་མཛད་པའི་གདམས་ངག་གི་ཡི་གེ་རིམ་པ་དུ་མ་དང་། སེམས་དབའ་
 ཆེན་པོ་པོ་ཏེ་བ་དང་སྒྲིན་སྤྲོད་པ་དང་འཆད་ཁ་བའི་གསུང་བགྲོས་ལ་སོགས་པ་སྤྲོད་
 ཕྱི་དུ་མ་དང་། དག་བསྟན་ཆེན་པོ་ཁམས་ལུང་པའི་གསུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
 བ། བཤེས་གཉིན་ཆེན་པོ་གོ་ལུང་པའི་བསྟན་རིམ་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་

ཐམས་ཅད་ལའང་རྒྱལ་བ་དགྲེས་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། གསུང་རབ་ཆེན་མོ་དག་
གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ། དམ་བ་བརྒྱད་པའི་གསུང་གིས་བརྒྱན་པ། མཁས་བ་
དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་འཕྲུག་དོགས་མད་དུ་བྱུང་བ་ཡོད་མོད་གྱི། དེ་ལྷ་ནའང་རྗེ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བ་ཆེ་ཆུང་གི་གདམས་པའི་
གསུང་རབ་སྒྲེགས་བམ་དུ་མཛད་པ་འདི་དག་ལ་ནི། གསུང་རབ་དགོངས་
འབྲེལ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་བ་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་པའི་ཆ་རྒྱེན་དུ་འགྲོ་
བའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྗེགས་པའི་གངས་དང་གོ་རིམ་ལ་སོགས་བ་དང་།
ད་ལྷ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱོར་བའི་དམིགས་རྣམས་ཀྱི་རིམ་བ་ཐོབ་ཐོག་ཏུ་འབྱེད་ཆུབ་སོགས་
ལམ་གྱི་ལུས་སྒྲི་དང་ཡན་ལག་སོ་སོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིན་ཆད་གངས་རིའི་བྲོད་
འདིར་སྐུས་ཀྱང་མ་ཐོན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུས་དུ་བྱུང་བའི་བྲུད་པར་སྒྲན་
མེད་བ་ཡོད་པའི་ཆུལ་ལ་སྒྲོ་སྒྲོན་མ་ཞུགས་པའི་དབྱེད་བ་ཞིབ་པར་བྱས་ནས་ངེས་
པ་རྟེན་བ་དང་། དེའི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོང་སྦྱོང་བ་སྒྱིལ་སྒྲོབ་
བ་དང་བཅས་པ་ལྷ་བྲིད་ཀྱི་སྒྲོན་འགྲོ་ཡིན་པས་འགངས་ཆེ་ས་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་
གནད་མ་འཕྲུགས་ཤིང་། ལམ་གྱི་ལུས་ལ་གོ་བ་ཅན་ཡང་མ་ཆགས་པར་མ་སོང་
བ་ཞིག་གནད་དུ་ཆེ་བ་ཡིན།

དེ་བས་ན་བྱིན་རྒྱལ་པས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་མ་ཉམས་པའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར། །
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོགས་མ་གཏོགས་སྒྲོན་འགྲོ་གང་བྲན་གྱི་འདེབས་ལུགས་མི་
བྱ། བྲུད་པར་དུ་ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱ་ཆོགས་གསུངས་བ་རྣམས་དང་། བདག་མེད་

རྟོགས་པའི་ལྷ་བའི་ཕན་ཡོན་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ནས་ངེས་པ་དྲག་པོ་སྐྱེས་པའི་
 སྟོབས་ཀྱིས། ལྷ་བ་ལ་ཚོལ་འདོད་སྐྱེས་པ་ཞིག་དང་། དེ་ཡང་འཕགས་པའི་
 དགོངས་པ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་བཀལ་བ་ལས་གཞན་གྱི་རྩེས་སུ་ཞུགས་ཀྱང་ལྷ་
 བའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་མི་རྟེན་པ་སོགས་ལ་ངེས་པ་སྐྱེས་ནས་ལུགས་དེའི་ལྷ་བ་
 སྐྱོང་ཚུལ་ལ་ཤེས་འདོད་སྐྱེས་པ་ཞིག་དགོས་པས་སྟོན་འགྲོ་གཙོ་བོ་འདི་དག་རྒྱུད་
 ལ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའི། འགངས་རྒྱུད་བ་ལ་ནན་ཏན་ཆེ་བར་མི་བྱ་
 ཞིང་། སྟོན་འགྲོ་དེ་ལྷ་བུ་མ་ཚང་བའི་གཡམ་ལ་རྒྱགས་ཙམ་གྱི་ལྷ་བ་སྐྱོང་ཚུལ་
 རོན་གཉེན་དང་། བདེན་བར་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་
 བཅོ་བྱས་པ་དང་། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དང་། མི་ལམ་སྐྱུ་མ་སོགས་ཀྱི་
 ཆོག་བཟང་བཟང་འགའ་ཞིག་ཙམ་གྱིས་ཆོམ་ནས་འགྲོ་བའི་སྟོབས་དང་། དེ་ལྷ་
 བུའི་སྟོན་ཚུལ་གང་བྱུང་ཙམ་གྱིས་མགོ་སྐྱོར་བྱེད་པའི་བཤེས་གཉེན་གཉིས་ཀ་ལ་
 སྟོང་པ་ཅིའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

འདིར་སྐྱས་པ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྟིང་པོའི་དོན། །དུས་
 གསུམ་འཕགས་པ་ཀུན་གྱི་བགྲོད་གཅིག་ལམ། །སྤྱི་བའི་བག་ཆགས་ཀུན་གྱི་
 བྱངས་འབྱིན་པ། །ཡང་དག་ལྷ་བ་གོམས་ལས་གཞན་ཡོད་མིན། །དེ་ལྷ་མོད་གྱི་
 ལྷ་སྐྱབ་བཞེད་པའི་དོན། །དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་རི་ལྷར་བཀལ་བ་ལས། །སྤྱི་རོལ་
 བྱུར་ལ་ཡང་དག་ལྷ་བའི་གནད། །ཇི་བཞིན་རྟོགས་པའི་གོ་སྐྱབས་གལ་ཞིག །
 ཚུལ་འདི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དུ་མའི་ཡང་། །སྟོང་

ཡུལ་མ་གྲུང་དེ་དག་ལ། །རྒྱལ་བས་དྲང་དོན་གསུངས་ཤེས་སྤྱོད། །རྒྱལ་བས་
 ལུང་བསྟན་ཤིང་རྟ་ཆེ། །དབྱིག་གཉེན་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྦྱོང་དང་། །སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཆོས་གྲགས་དེ་བཞིན་དུ། །སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷན་ལྷན་དུ། །ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཞི་བ་འཛོམས། །འཕགས་སེང་བསྟེན་པའི་རྒྱལ་མོགས། །ཉམས་སྤྱོད་མ་ཡིན་རང་
 མཛན་བར། །ལྷག་པའི་ལྷ་ཡིས་བཤེས་གཉེན་མཛད། །འོད་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་པལ་
 ཆེར་གྱིས། །ཆར་མི་ཤོད་པའི་རྟ་གས་པ་བརྟེས། །དེ་ལྷའི་ཤིང་རྟ་ཆེ་རྟ་མས་
 གྱིས། །སྤྱོད་ཉིད་ཟབ་མེད་གནས་འདི་ནི། །ཐུགས་སུ་མ་ཆུང་སྤངས་སོ་ཞེས།
 གཞུང་ལུགས་འཆད་པར་སྤྱོད་པའི་ཆོ། །ཆོས་ཆོས་མེད་པར་སྤྱོད་པལ། །མགྱིན་
 པ་བརྒྱུངས་ཏེ་ཅི་དགར་འཇུག། གཞུང་དེ་བཟུངས་ནས་སྤྱོད་ཡང་འདིར། །ཡང་
 དག་ལྷ་བའི་ཉམས་ལེན་ལ། །ཅུང་ཟད་སྤྱོད་པར་ཞུགས་པ་ན། །འོད་འདིར་མཐས་
 མོངས་སོ་སོ་ཡི། །རྟ་པར་སྤྱོད་པའི་མན་ངག་ནི། །དུ་མ་ཞིག་དང་དེ་དག་གི།
 རྟེན་འབྲུང་རིགས་པའི་ལམ་བཟང་བ། །གང་ཡང་མ་བསྐྱབ་དུ་མ་ཡིས། །སྤྱོད་
 བའི་རང་སེམས་སྤྱོད་མེད་དང་། །རང་སེམས་ཆོས་སྤྱོད་རང་ཞལ་ལ། །མ་བཅོས་
 སོ་མ་རྟེན་ཆེར་དང་། །ཐ་མལ་ཤེས་པ་ལྷག་པར་འཛོག། རིག་བརྒྱུང་འདྲེད་བྱེད་
 པ་དང་། །མཉམ་རྟེན་འདྲེས་དང་གནས་འབྱུང་འདྲེས། །གང་གར་ཆོས་སྤྱོད་
 སོགས་པའི། །དོན་དང་ཐ་སྤྱོད་སོར་འཛོག་ཅིང་། །དབྱེ་མའི་གཞུང་ལ་གྲགས་པ་
 ཡི། །ཐ་སྤྱོད་འགའ་ཞིག་མ་རྟོགས་ཀྱང་། །དོན་དམ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །
 སེམས་ཉིད་གནས་ལུགས་ཆོལ་བ་ཡི། །ཡང་དག་ལྷ་བའི་ཟབ་མེད་གནད། །

འབྲུལ་བ་མེད་ཅེས་སྒྲུབ་ནི། །འདི་ལས་ཡ་མཚན་ཆེ་བ་དང་། །འདི་ལས་ངོ་
 མཚར་གྱུར་བ་ཡི། །རང་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་། །སྤྱན་པོའི་རྟགས་ནི་གང་
 ཞིག་ཡོད། །དེ་ཕྱིར་སྤྱུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུས་དང་། །དབྱེར་མེད་དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མ་
 ཡིས། །དྲི་མེད་རིགས་བའི་ལམ་ནས་བྱངས། །རྗེས་སུ་བརྩེ་བས་ལེགས་
 གསུངས་པ། །རྟོགས་ཕྱིར་བསགས་སྦྱངས་དུ་མ་ལ། །འབད་ཅིང་བཤེས་གཉེན་
 མཆོག་བསྟན་ནས། །དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པའི་རིགས་ལམ་ལ། །ཐོས་དང་སེམས་བ་
 ལྟར་ལེན་པས། །ཆོག་ཙམ་ཞིག་གི་རྗེས་འབྲང་དང་། །སྦྱིང་ཁམས་འབའ་ཞིག་
 ལྟར་ལེན་དང་། །སྤྱན་པོ་ཆོམ་བ་མ་སྒྲུབ་ར། །རབ་རྒྱ་འབད་དེ་ཟབ་མེའི་
 རོན། །རྟོགས་ཤིང་དེ་དོན་ཉམས་ལེན་གྱི། །གནད་རྣམས་ཆོལ་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་
 སྐུས། །རྟག་རྒྱ་རྒྱུ་ལྟར་བརྩོན་པར་བྱ། །དེས་ན་སྒྲུ་མ་མཆོག་དེ་ཡིས། །མད་བྱུང་
 དཀའ་བ་བརྒྱ་ལྷག་ལས། །ནན་ཏན་སྦྱིང་པོར་མཛད་བ་ཡི། །ལམ་བཟང་ཉམས་
 བར་མ་གྱུར་ཅིག་ །སྦྱུང་དུ་ཡིད་ལ་བརྟག་བ་ཡིས། །ཡོང་དག་ལྟ་བ་ཉམས་ལེན་
 ལ། །ལོག་བའི་ཐུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་འདི། །དུ་མས་བསྐུལ་ཕྱིར་གཏམ་དུ་བྱས། །
 དེ་ལས་རྣམ་པར་དཀར་བ་ཡི། །དགོ་བ་རྩུང་ཟད་གང་སྦྱེས་པ། །དེས་ནི་འགྲོ་
 འདི་བདག་འཛིན་གྱིས། །འཆིང་བ་ཆེ་ལས་གྲོལ་གྱུར་ཅིག །

དེ་ལྟར་དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པའི་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཡོང་དག་བའི་
 ལྟ་བའི་གནད་ལ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཞེད་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བ་དང་། དེའི་
 གོལ་ས་བཅད་བ་རྩུང་དུ་ཙམ་ཆོག་གསལ་བ་ཞིག་གྱིས་ཞེས་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་

དུ་མས་ནན་ཏན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་བསྟོན་དུ་
བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་མ་སྤྲོས་པར། ད་ལྟ་ཞི་
གནས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་དུ་ལྷ་བའི་སྤྱིང་བ་འདོན་པ་ལ་གོལ་ས་འགའ་ཞིག་གཙོང་
བ་ཅམ་གྱི་དོན་དུ་རྩེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་པ་སྤྱང་གི་བཀའ་བློན་ལས་གནས་འདི་ལ་རིགས་
པའི་ལམ་ནས་འོངས་པའི་དད་བ་ཐོབ་པ་བརྩན་པ་དགོ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་
འབྲོག་རི་བོད་གོ་ལྷན་ནས་བར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་སྤྱར་བའོ། །སྤྱི་མཐུན་ལམ།

༥ རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱུ་མཚོར་རོག་ཅིག་ཏུ། གཞོལ་བའི་མཐའ་ལས་ཆོས་
ཚུལ་དཔལ་འབབ་གྲང་། ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རིས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། བྲི་མ་
ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། དཔལ་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་
པོའི་མཐུས། ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྒྲིང་ཕྲག་བརྒྱ། གཤམ་ཏེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགོ་
བམ་ལུས་པ། དེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་གོ། ཅིས་འཛམ་
གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཛོམ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤྲུག་སྒྲེའི་རིང་
ལུགས་སྒྲོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ལུན་ལེགས་ཆོག་ས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་
དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔལ་དུ་བསྐྱེད་དང་
བསྐྱེད་འབྱུང་གང་ལ་འད་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགོ་བསྟེན་སྟོན་ཆོག་ཏུ།

གངས་ཅན་ཁྱད་མོར་དཔེ་ཚོགས།
པོད་ལྷེང་དོན་བཞི་པ།

[illegible]

宗观汇总 RMB50

SK00245